P.D. OUSPENSKY

A PATRA CALE

Prior Pages

CUPRINS

CAPITOLUL 1

CAPITOLUL 2

CAPITOLUL 3

CAPITOLUL 4

CAPITOLUL 5

CAPITOLUL 6

CAPITOLUL 7

CAPITOLUL 8

CAPITOLUL 9

CAPITOLUL 10

CAPITOLUL 11

CAPITOLUL 12

CAPITOLUL 13

CAPITOLUL 14

CAPITOLUL 15

CAPITOLUL 16

CAPITOLUL 1

Ce cuprinde sistemul - Studiul psihologiei - Lipsa de întregire a omului - Studiul lumii şi studiul omului - Principiul scalei - Posibila evoluţie - Studiul de sine - Multele "eu"-ri - Diviziunea funcţiilor - Patru stări de conştienţă - Observarea de sine - Amintirea de sine - Două funcţii superioare - Funcţionarea incorectă a maşinii - Imaginaţia - Minciuna - Absenţa voinţei - Lipsa controlului - Exprimarea emoţiilor neplăcute - Emoţiile negative - Schimbarea atitudinilor - Observarea funcţiilor - Identificarea - Considerarea - Somnul - Închisoarea şi evadarea - Şapte categorii de oameni - Mecanicitatea - Legea lui Trei - Legea lui Şapte - Iluziile - Noi nu putem "face" - Bine şi rău - Moralitate şi conştiinţă - Doar puţini se pot dezvolta - Influenţele A, B şi C - Centrul magnetic – Trăim într-un loc neprielnic din Univers - Raza de Creaţie - Ordine ale legilor.

ÎNAINTE DE A ÎNCEPE SĂ EXPLIC, într-o manieră generală, despre ce este vorba în acest sistem şi să vorbesc despre metodele noastre, vreau să vă fie foarte clar că cele mai importante idei şi principii ale sistemului nu îmi aparţin. Mai ales acest lucru le face valoroase pentru că, dacă mi-ar fi aparţinut, ele ar fi fost ca toate celelalte teorii inventate de minţile obişnuite - ar fi generat doar o viziune subiectivă a lucrurilor.

Când am început să scriu *"Un nou model al Universului"* în 1907 ajunsesem, aşa cum au ajuns mulţi înainte sau după mine, la concluzia că dincolo de suprafaţa vieţii pe care o ştim, stă ceva mult mai mare şi mai important. Atunci mi-am spus că, până când nu vom şti mai mult despre ceea ce se află în spate, tot ceea ce ştim despre viaţă şi despre noi înşine este cu totul neglijabil. Îmi amintesc o conversaţie din acele vremuri, când am spus: "Dacă ar fi posibil să acceptăm ca dovedită posibilitatea manifestării separate a conştienţei (sau, cum aş numi-o acum, inteligenţă) faţă de corpul fizic, multe alte lucruri ar putea fi dovedite". Mi-am dat seama că manifestările de psihologie supranormală cum ar fi transferul gândurilor, clarviziunea, posibilitatea cunoaşterii viitorului, a privirii în trecut şi aşa mai departe, nu au fost dovedite. Aşa că am încercat să găsesc o metodă pentru studierea acestor lucruri şi am lucrat în această direcţie mai mulţi ani. Am găsit unele lucruri interesante în acest sens, dar rezultatele erau foarte evazive; şi, deşi mai multe experimente au reuşit, era aproape imposibil să fie repetate.

Am ajuns la două concluzii în cursul acestor experimente: prima, că nu ştim suficient despre psihologia obişnuită; nu putem studia psihologia supranormală, pentru că nu cunoaştem psihologia normală. În al doilea rând, am ajuns la concluzia că o anumită cunoaştere reală există; că poate există şcoli care cunosc exact ceea ce vrem să ştim noi, dar că din anumite motive ele sunt ascunse şi această cunoaştere este ascunsă. Aşa că am început să caut aceste şcoli. Am călătorit în Europa, Egipt, India, Ceylon, Turcia şi Orientul

Apropiat. Mult mai târziu, când deja terminasem aceste călătorii, am întâlnit în Rusia, în timpul războiului, un grup de oameni care studiau un anumit sistem care provenea, la origine, din şcolile orientale. Acest sistem începea cu studiul psihologiei, exact după cum îmi dădusem şi eu seama că ar trebui să înceapă.

Ideea de bază a acestui sistem era că noi nu folosim decât o mică parte din puterile şi forţele noastre. Avem în noi, ca să spunem aşa, o alcătuire foarte vastă şi foarte subtilă, numai că nu ştim cum să o folosim. În acest grup ei foloseau anumite metafore orientale; şi mi-au spus că în noi există o casă mare, plină de mobile frumoase, cu o bibliotecă şi multe alte camere, dar noi trăim în subsol şi în bucătărie şi nu putem ieşi din acestea. Dacă cineva ne spune că această casă are etaj, nu credem sau râdem de el, sau o numim superstiţie sau basm sau născocire.

Acest sistem poate fi împărţit în studiul lumii, după anumite principii noi şi studiul omului. Studiul lumii şi studiul omului includ în ele un fel de limbaj special. Încercăm să folosim cuvinte obişnuite, aceleaşi cuvinte pe care le folosim într-o conversaţie obişnuită, dar le dăm un înţeles puţin deosebit şi mai precis.

Studiul lumii, studiul universului, este bazat pe studiul unor legi fundamentale care în general nu sunt cunoscute sau recunoscute de ştiinţă. Cele două legi principale sunt Legea lui Trei şi Legea lui Şapte, care vor fi explicate mai târziu. Aici se include şi principiul *scalei* - un principiu care nu intră în nici un studiu ştiinţific obişnuit sau intră foarte puţin.

Studiul omului este strâns legat de ideea evoluţiei omului, dar evoluţia omului trebuie înţeleasă într-un mod puţin diferit de cel obişnuit. De obicei cuvântul "evoluţie" aplicat la om sau la orice altceva presupune un fel de evoluţie mecanică; adică anumite lucruri, datorită unor legi cunoscute sau necunoscute, se transformă în alte lucruri, iar aceste alte lucruri se transformă la rândul lor în altele şi aşa mai departe. Dar din punctul de vedere al acestui sistem nu există deloc o astfel de evoluţie - nu vorbesc în general, ci în cazul *omului*. Evoluţia omului, dacă apare, poate fi doar rezultatul cunoaşterii şi al efortului. Atâta timp cât omul ştie doar ceea ce poate şti în mod obişnuit, nu există nici o evoluţie pentru el şi nici n-a fost vreodată o evoluţie pentru el.

Studiul serios în acest sistem începe cu studiul psihologiei, prin asta înţelegând studiul de sine, pentru că psihologia nu poate fi studiată în exterior, aşa cum poate fi astrologia. Un om trebuie să se studieze. Când mi s-a spus acest lucru, mi-am dat seama imediat că nu avem metodele de a ne studia şi avem deja multe idei greşite despre noi înşine. Astfel, mi-am dat seama că trebuie să ne debarasăm de ideile greşite despre noi înşine şi, în acelaşi timp, să găsim metode pentru a ne studia.

Poate vă puteţi da seama cât de dificil este de definit ce se înţelege prin psihologie. Există atâtea înţelesuri asociate aceloraşi cuvinte în diferite sisteme încât este greu de obţinut o definiţie generală. Aşa încât vom începe prin a defini psihologia ca *studiu de sine*. Trebuie să învăţaţi anumite metode şi principii şi, în acord cu aceste principii şi utilizând aceste metode, să încercaţi să vă priviţi dintr-un nou punct de vedere.

CAPITOLUL I

Dacă începem să ne studiem, în primul rând ne vom lovi de un cuvânt pe care-l folosim mai mult decât pe oricare altul și acesta este cuvântul "eu". Spunem "eu fac", "eu stau", "eu simt", "eu prefer", "eu nu prefer" și așa mai departe. Aceasta este iluzia noastră principală, pentru că eroarea fundamentală pe care o facem în legătură cu noi înșine este aceea de a ne considera drept un tot unitar; întotdeauna vorbim despre noi înșine ca despre "eu" și presupunem că ne referim la același lucru tot timpul, pe când în realitate suntem divizați în sute și sute de "eu"-ri diferite. La un moment dat când spun "eu", vorbește o parte din mine, iar în alt moment când spun "eu" vorbește un eu totul alt "eu". Nu știm că nu avem un singur "eu", ci multe "eu"-ri diferite legate de sentimentele și dorințele noastre și nu avem nici un "eu" de control. Aceste "eu"-ri se schimbă tot timpul; unul îl suprimă pe celălalt, unul îl înlocuiește pe celălalt și toată această luptă constituie viața noastră interioară.

"Eu"-rile pe care le vedem în noi sunt împărțite în mai multe grupuri. Unele din aceste grupuri sunt legitime, corespund diviziunilor corecte ale omului, iar altele dintre ele sunt complet artificiale și sunt create de cunoașterea insuficientă și de unele idei imaginare pe care omul le are despre el însuși.

Pentru a începe studiul de sine trebuie studiate metodele de observare de sine, dar și acest lucru trebuie să se bazeze pe o anumită înțelegere a diviziunii funcțiilor noastre. Ideea noastră obișnuită despre aceste diviziuni este complet falsă. Cunoaștem diferența dintre funcțiile intelectuale și cele emoționale. De exemplu, când discutăm despre niște lucruri, ne gândim la ele, le comparăm, inventăm explicații sau găsim explicații reale, aceasta fiind în întregime activitate intelectuală; pe când dragostea, ura, frica, suspiciunea și așa mai departe sunt emoționale. Dar foarte adesea, când încercăm să ne observăm, amestecăm funcțiile intelectuală și emoțională; când simțim cu adevărat, numim asta gândire și, când gândim, numim asta simțire. Dar pe parcursul studiului vom învăța în ce fel ele diferă. De exemplu, există o diferență enormă de viteză, dar vom vorbi mai mult despre acestea ceva mai târziu.

Apoi mai sunt două alte funcții pentru care nici un sistem de psihologie obișnuită nu folosește o diviziune corectă și o înțelegere corectă: funcția instinctivă și funcția motoare. Ceea ce este instinctiv se referă la activitatea internă a organismului: digestia hranei, bătăile inimii, respirația - acestea sunt funcții instinctive. Funcției instinctive îi aparțin și simțurile obișnuite - vederea, auzul, mirosul, pipăitul, senzația de frig și cald, lucruri de acest gen. Dintre mișcările externe, doar reflexele simple aparțin funcției instinctive, deoarece reflexele mai complicate aparțin funcției motoare. Este foarte simplu de distins între funcțiile instinctivă și motoare. Nu trebuie să învățăm nimic din ceea ce aparține funcției instinctive, ne-am născut cu capacitatea de a folosi toate funcțiile instinctive. Funcțiile motoare, pe de altă parte, toate trebuie învățate - un copil învață să meargă, să scrie și așa mai departe. Este o diferență enormă între cele două funcții, pentru că nu este nimic moștenit în funcțiile motoare, în timp ce funcțiile instinctive sunt toate moștenite.

În observarea de sine este necesar în primul rând să clasifici imediat tot ceea ce observi, spunând "aceasta este funcție intelectuală", "aceasta este funcție emoțională" şi aşa mai departe.

Dacă veți practica această observare pentru o perioadă de timp, veți putea remarca lucruri ciudate. De exemplu, veți vedea că ceea ce este cu adevărat dificil în observare este faptul că uitați de aceasta. Începeți să observați, dar emoțiile urmează câte un gând şi uitați de observarea de sine.

Din nou, după puțin timp, dacă veți continua acest efort de a observa, veți remarca un alt lucru interesant - că în general nu *vă amintiți de voi înşivă*. Dacă ați fi tot timpul conştienți de voi înşivă, atunci ați putea să observați tot timpul sau în orice caz atât timp cât ați dori. Dar din cauză că nu vă puteți aminti de voi înşivă, nu vă puteți concentra; şi din acest motiv va trebui să admiteți că nu aveți voință. Dacă ați fi putut să vă amintiți de voi înşivă, ați fi avut voință şi ați fi putut face ceea ce ați fi vrut. Dar nu vă puteți aminti de voi înşivă, nu puteți fi conştient de voi înşivă şi deci nu aveți voință. Uneori puteți avea voință pentru o perioadă scurtă, dar deviază spre altceva şi uitați de ea.

Aceasta este situația, starea ființei, starea de la care trebuie să începem studiul de sine. Foarte curând, dacă veți continua, veți ajunge la concluzia că va trebui să corectați în voi unele lucruri care nu sunt corecte, să puneți în ordine unele lucruri care nu se află la locul potrivit. Sistemul are o explicație pentru aceasta.

Suntem făcuți în aşa fel încât putem trăi în patru stări de conştiență, dar aşa cum suntem de obicei, folosim numai două: una când suntem adormiți, iar cealaltă când suntem ceea ce numim "treji" - adică în acea stare în care putem vorbi, asculta, citi, scrie şi aşa mai departe. Dar acestea sunt numai două din cele patru stări posibile. A treia stare de conştiență este foarte ciudată. Dacă ni se explică ce este a treia stare de conştiență, începem să credem că o avem. A treia stare poate fi numită *conştiență de sine* şi majoritatea oamenilor, dacă sunt întrebați, vor spune: "Sigur că suntem conştienți!". Este necesar suficient timp şi eforturi repetate şi frecvente de observare de sine, înainte de a recunoaşte cu adevărat faptul că nu suntem conştienți; că suntem numai potențial conştienți. Dacă suntem întrebați, vom spune: "Da, sunt " şi, pentru acel moment, suntem dar în momentul următor încetăm să ne mai aducem aminte şi nu mai suntem conştienți. Astfel în procesul observării de sine ne dăm seama că nu suntem în a treia stare de conştiență, că trăim numai în două stări. Noi trăim fie în somn, fie într-o stare de trezie care, în sistem, este numită *conştiență relativă*. A patra stare, care este numită *conştiență obiectivă*, ne este inaccesibilă pentru că poate fi atinsă numai prin conştiența de sine, adică devenind conştient de sine în primul rând, pentru ca după aceea, mult mai târziu, să putem reuşi să atingem starea obiectivă de conştiență.

Deci, în acelaşi timp cu observarea de sine, vom încerca să fim conştienți de noi înşine, păstrând senzația de "eu sunt aici" - nimic mai mult. Şi acesta este faptul pe care toată psihologia vestică, fără cea mai mică excepție, l-a omis. Deşi mulți oameni au ajuns foarte aproape, nu au recunoscut importanța acestui fapt şi nu şi-au dat seama că starea omului, aşa cum este el, poate fi

schimbată: că omul își poate aminti de el însuși, dacă încearcă o perioadă lungă de timp.

Nu poate fi vorba de o zi sau de o lună. Este un studiu foarte lung și un studiu despre cum să înlături obstacolele, pentru că nu ne amintim de noi înșine, nu suntem conștienți de noi înșine, având prea multe funcții greșite în mașina noastră și toate aceste funcții trebuie corectate și puse în ordine. Când majoritatea acestor funcții vor fi puse în ordine, aceste perioade de amintire de sine vor deveni din ce în ce mai lungi și, dacă vor deveni suficient de lungi, vom dobândi două noi funcții. Cu conștiența de sine, care este a treia stare de conștiență, vom dobândi o funcție *emoțională superioară*, deși aceasta este în egală măsură și intelectuală, pentru că la acest nivel nu există diferență între intelectual și emoțional așa cum există la nivelul obișnuit. Iar când ajungem la starea de conștiență obiectivă dobândim o altă funcție, *mentală superioară*. Fenomenele pe care le numesc psihologie supranormală aparțin acestor două funcții și, de aceea, atunci când am făcut acele experimente, acum douăzecișicinci de ani, am ajuns la concluzia că munca experimentală este imposibilă, pentru că nu se pune problema de experiment ci de schimbare a stării de conștiență.

*

Am expus câteva idei generale. Acum încercați să-mi spuneți ce nu înțelegeți, ce anume ați dori să vă explic mai bine. Încercați să puneți orice întrebare doriți, fie în legătură cu ceea ce am spus sau propriile voastre întrebări. În acest fel va fi mai ușor să facem un început.

Î: Pentru a atinge starea de conștiență superioară este necesar să fii permanent conștient de tine însuți?

R: Nu putem face asta, deci nu se pune problema de a fi permanent conștienți. Acum putem vorbi doar despre început. Trebuie să ne studiem în conexiune cu această împărțire a diferitelor funcții, atunci când putem - când ne amintim să o facem - pentru că în acest proces depindem de șansă. Când ne amintim, trebuie să încercăm să fim conștienți de noi înșine. Asta este tot ce putem face.

Î: Trebuie să ajungi să fii conștient de funcțiile tale instinctive?

R: Numai de simțuri. Activitatea instinctivă interioară nu are nevoie să devină conștientă. Ea este conștientă pentru sine, independent de funcția intelectuală și nu este necesar să mai fie sporită. Trebuie să încercăm să devenim conștienți de noi înșine așa cum ne vedem pe noi inșine, nu de funcțiile noastre interne. După o perioadă de timp este posibil să devenim conștienți de unele funcții interne, de care este folositor să fii conștient, dar nu acum. Vedeți, noi nu dobândim senzații noi. Noi doar clasificăm mai bine impresiile noastre obișnuite, lucrurile obișnuite legate de viață, de oameni, de orice.

Î: Este corect spus că atunci când învățăm ceva, cum ar fi să conduci o mașină, funcția intelectuală îi spune funcției motoare ce să facă iar apoi, când devine capabilă, funcția motoare lucrează singură?

R: Foarte exact. Puteți observa multe lucruri de acest fel. Întâi se învață prin funcția intelectuală.

Î: Cât de importante sunt cunoştinţele acumulate prin observarea acţiunilor noastre fizice? Sau este mai curând un exerciţiu pentru observarea minţilor noastre?
R: Nu, este foarte important, pentru că noi amestecăm multe lucruri şi nu cunoaştem cauzele multor lucruri. Putem înţelege cauzele doar prin observare constantă o lungă perioadă de timp.
Î: Putem fi instruiţi cum să lucrăm cu fiecare din cele patru funcţii?
R: Toate acestea vor fi explicate, dar deocamdată şi pentru încă mult timp veţi putea numai să observaţi.
Î: Ar putea fi un exemplu pentru activitatea diferitelor "eu"-ri atunci când cineva, culcându-se târziu, decide foarte hotărât să se culce devreme în seara următoare, dar când vine noaptea face ca şi până atunci?
R: Foarte exact, un "eu" decide, iar altul trebuie să execute.
Î: Cum să procedăm pentru a încerca să fim mai conştienţi de noi înşine?
R: Este simplu de explicat, deşi este foarte dificil de realizat. Nu există drumuri ocolite. O stare mai bună poate fi obţinută doar prin efort direct, numai încercând să fii mai conştient, întrebându-te cât mai des posibil 'Sunt eu conştient sau nu?'.
Î: Dar cum poate ajunge cineva la certitudinea că metoda dumneavoastră este corectă?
R: Doar comparând o observaţie cu alta şi apoi să discutăm când ne întâlnim. Oamenii vorbesc despre observaţiile lor; le compară; eu încerc să explic ceea ce ei nu pot înţelege; sunt alţi oameni care mă ajută; şi, în acest fel, ajungi să fii sigur de lucrurile obişnuite; aşa cum ştii că iarba este verde.

Nu este vorba de credinţă sau încredere în toate acestea. Din contră, acest sistem te învaţă să nu crezi în absolut nimic. Trebuie să verifici tot ceea ce vezi, auzi sau simţi. Doar în acest fel poţi ajunge la ceva.

În acelaşi timp, va trebui să-ţi dai seama că maşina noastră nu funcţionează perfect. De fapt funcţionează departe de perfecţiune, din cauza multor funcţii greşite, aşa încât o parte foarte importantă a studiului de sine se leagă de studiul acestor funcţii greşite. Trebuie să le cunoaştem pentru a le putea elimina. Şi una dintre principalele funcţii greşite, pe care uneori o apreciem în noi înşine, este imaginaţia. În acest sistem imaginaţia nu înseamnă gândire conştientă sau intenţionată asupra unui subiect sau vizualizarea a ceva, ci imaginaţie care se învârte fără nici un control şi fără nici un rezultat. Consumă foarte multă energie şi deturnează gândirea într-o direcţie greşită.
Î: Când spuneţi "imaginaţie" vă referiţi la a-ţi imagina că ceva este adevărat sau la construirea de imagini?
R: Imaginaţia are multe aspecte; poate fi doar reverie obişnuită sau, de exemplu, să-ţi imaginezi puteri inexistente în tine. Este acelaşi lucru, funcţionează fără control, merge de la sine.
Î: Fiecare dintre acestea este auto-amăgire?
R: Nu o vezi ca o auto-amăgire: îţi imaginezi ceva, apoi crezi acel lucru şi uiţi că a fost imaginaţie.

Studiind omul în starea lui actuală de somn, de absență a unității, de mecanicitate și de lipsă de control, vom găsi multe alte funcții greșite care sunt rezultatul stării sale - în special minciuna față de el însuși și față de ceilalți. Psihologia obișnuită a omului ar putea fi numită studiul minciunii pentru că omul, mai mult decât orice altceva, minte; și de fapt, el nu poate spune adevărul. Nu este atât de simplu să spui adevărul; trebuie să înveți cum să faci și uneori ia foarte mult timp.
Î: Ați vrea să explicați ce înțelegeți prin minciună?
R: Minciuna înseamnă a gândi sau a vorbi despre lucruri pe care nu le cunoști; acesta este începutul minciunii. Asta nu înseamnă minciună intenționată - să spui povești, ca de exemplu că este un urs în camera alăturată. Te poți duce în camera alăturată și să vezi că nu există nici un urs acolo. Dar dacă vei pune laolaltă toate teoriile pe care oamenii le expun, despre orice subiect dat, fără a ști nimic despre el, vei vedea unde începe minciuna. Omul nu se cunoaște pe sine, nu știe nimic și totuși are teorii despre orice. Majoritatea acestor teorii sunt minciuni.
Î: Aș dori să știu adevărul pe care este bine să-l știu în starea mea actuală. Cum pot afla dacă nu este cumva o minciună?
R: Pentru aproape orice știi, ai metode să verifici. Dar, în primul rând, trebuie să știi ce poți ști și ce nu poți. Asta te ajută să verifici. Dacă începi cu asta în curând vei auzi minciuni, chiar fără să te gândești. Minciunile au un sunet diferit, mai ales minciunile despre lucrurile pe care nu le putem cunoaște.
Î: În ce privește imaginația - dacă am gândi în loc să ne imaginăm, ar trebui să fim conștienți de efort tot timpul?
R: Da, ar trebui să fiți conștient - nu atât de mult de efort cât de control. Să simți că tu controlezi lucrurile și nu doar că ele merg de la sine.
Î: Când spuneți "amintiți-vă de voi înșivă", înțelegeți prin asta să-ți amintești după ce te-ai observat sau înțelegeți să-ți amintești de lucrurile care știi că sunt în tine?
R: Nu, trebuie disociat de observare. A-ți aminti de tine înseamnă același lucru cu a fi conștient de sine - "eu sunt". Uneori vine de la sine; este un sentiment foarte ciudat. Nu este o funcție, nu este gândire, nu este simțire; este o stare diferită de conștiență. De la sine vine numai pentru momente foarte scurte, în general în împrejurări total noi și, atunci, îți spui: "Ce ciudat, eu sunt aici". Aceasta este amintirea de sine; în acest moment îți amintești de tine însuți.

Mai târziu, când vei începe să distingi aceste momente, vei ajunge la o altă concluzie interesantă: îți vei da seama că ceea ce-ți amintești din copilărie sunt doar întrezăriri ale amintirii de sine, pentru că tot ceea ce *știi* despre momentele obișnuite este că lucrurile s-au întâmplat. Știi că ai fost acolo, dar nu iți amintești nimic exact; dar dacă apare această licărire, atunci îți amintești toate împrejurările acelui moment.
Î: Este posibil prin observare să fii conștient că nu ai obținut anumite lucruri? Poți observa lucrurile din punctul de vedere că totul este posibil?
R: Nu cred că este necesar să folosiți cuvinte cum ar fi "totul". Este suficient să observi fără nici o presupunere și să observi doar ceea ce poți vedea. O lungă

perioadă de timp trebuie doar să observi şi să afli ce poţi despre funcţiile intelectuală, emoţională, instinctivă şi motoare. De aici poţi ajunge la concluzia că ai nu doar o minte, ci patru minţi diferite. O minte controlează funcţiile intelectuale, o minte total diferită controlează funcţiile emoţionale, a treia controlează funcţiile instinctive iar a patra, din nou total diferită, controlează funcţiile motoare. Le numim centri: centrul intelectual, centrul emoţional, centrul motor şi centrul instinctiv. Ei sunt total independenţi. Fiecare centru are propria lui memorie, propria lui imaginaţie şi propria lui voinţă.
Î: În cazul dorinţelor care intră în conflict, presupun că dacă ai suficientă cunoaştere de sine poţi vedea acest lucru, astfel încât ele să nu mai intre în conflict?
R: Cunoaşterea în sine nu este suficientă. Poţi şti şi dorinţele să fie în continuare în conflict, pentru că fiecare dorinţă reprezintă o voinţă diferită. Ceea ce numim voinţă în sensul obişnuit este numai rezultanta dorinţelor. Rezultanta determină uneori o anumită linie de acţiune iar alteori nu poate determina nici o linie, pentru că o dorinţă merge într-o direcţie iar cealaltă într-altă direcţie şi nu ne putem hotărî ce să facem. Aceasta este starea noastră obişnuită. Desigur, scopul nostru de viitor trebuie să fie să ajungem la unitate în loc de a fi mai mulţi, aşa cum suntem acum; deoarece pentru a putea face ceva corect, pentru a cunoaşte ceva corect, pentru a ajunge undeva, trebuie să devenim unul. Este un scop foarte îndepărtat, şi nu ne putem apropia de el până când nu ne cunoaştem pe noi înşine; pentru că, în starea în care suntem acum, ignoranţa despre noi înşine este de aşa natură încât atunci când o vom vedea, vom începe să fim înfricoşaţi că oriunde am vrea să mergem nu o să ne mai găsim drumul.

Fiinţa umană este o maşină foarte complicată şi trebuie studiată ca o maşină. Ne dăm seama că pentru a controla orice fel de maşină, cum ar fi un automobil sau o locomotivă, va trebui mai întâi să învăţăm. Nu putem controla aceste maşini instinctiv, dar din anumite motive credem că instinctul obişnuit este suficient pentru a controla maşina umană, deşi ea este mult mai complicată. Aceasta este una din primele presupuneri greşite: nu ne dăm seama că trebuie să învăţăm, iar controlul este o problemă de cunoaştere şi îndemânare.

*

Ei bine, spuneţi-mi ce vă interesează cel mai mult dintre toate acestea şi despre ce vreţi să mai auziţi.
Î: Mă interesa problema imaginaţiei. Înseamnă oare că în folosirea obişnuită, cuvântul se foloseşte un sens eronat?
R: În sensul obişnuit al imaginaţiei cel mai important factor lipseşte, dar în terminologia acestui sistem începem cu ce este cel mai important. Factorul cel mai important în fiecare funcţie este: "Este sub controlul nostru sau nu?" Şi atunci când imaginaţia este sub controlul nostru nici măcar nu o mai numim imaginaţie; o numim în diferite feluri - vizualizare, gândire creativă, gândire

inventivă - se poate găsi un nume pentru fiecare caz în parte. Dar atunci când apare de una singură şi *ne controlează* ea pe noi încât suntem sub puterea ei, atunci o numim imaginaţie.

Şi mai este o latură a imaginaţiei pe care o neglijăm în înţelegerea obişnuită. Aceea că ne imaginăm lucruri inexistente - capacităţi inexistente, de exemplu. Ne atribuim puteri pe care nu le avem, ne imaginăm că suntem conştienţi de noi înşine deşi nu suntem. Avem puteri imaginare şi conştienţă de sine imaginară şi ne imaginăm ca fiind unul, când în realitate suntem multe "eu"-ri diferite. Sunt multe astfel de lucruri pe care ni le imaginăm despre noi înşine şi despre ceilalţi oameni. De exemplu, ne imaginăm că putem "face", că avem de ales; nu avem de ales, nu putem "face", doar ni se întâmplă diverse lucruri.

Deci într-adevăr ne imaginăm pe *noi înşine*. Nu suntem ceea ce ne imaginăm că am fi.

Î: Este vreo diferenţă între imaginaţie şi reverie?

R: Dacă nu poţi controla reveria, înseamnă că ea este o parte a imaginaţiei, dar nu în întregime. Imaginaţia are multe feţe diferite. Ne imaginăm stări inexistente, posibilităţi inexistente, puteri inexistente.

Î: Îmi puteţi da o definiţie a imaginaţiei negative?

R: Să-ţi imaginezi tot felul de lucruri neplăcute, să te torturezi, imaginându-ţi toate lucrurile ce ţi s-ar putea întâmpla ţie sau altor oameni - lucruri de acest gen; îmbracă diferite forme. Unii îşi imaginează diferite boli, alţii îşi imaginează accidente, iar alţii îşi imaginează nenorociri.

Î: Controlul emoţiilor este un obiectiv raţional?

R: Controlul emoţiilor este un lucru foarte greu. Este o parte foarte importantă a studiului de sine, dar nu putem începe cu controlul emoţiilor, pentru că nu înţelegem suficient despre emoţii.

Să explic: ceea ce putem face chiar de la începutul observării funcţiei emoţionale este să încercăm să oprim o anumită manifestare din noi înşine. Trebuie să încercăm să oprim o manifestare distinctă în noi înşine. Trebuie să încercăm să oprim manifestarea emoţiilor neplăcute. Pentru mulţi oameni acesta este unul dintre cele mai dificile lucruri, pentru că emoţiile neplăcute sunt exprimate atât de rapid şi atât de uşor încât nu le poţi prinde. Totuşi, până nu încerci, nu poţi să te observi cu adevărat astfel încât, de la bun început, când observi emoţiile, trebuie să încerci să opreşti exprimarea emoţiilor neplăcute. Acesta este primul pas. În acest sistem noi grupăm toate aceste emoţii neplăcute, violente sau depresive sub numele de *emoţii negative*.

După cum am spus, primul pas este încercarea de a nu *exprima* aceste emoţii negative. Al doilea pas este studiul emoţiilor negative însele, întocmind liste cu acestea, găsind conexiunile dintre ele - pentru că unele dintre ele sunt simple iar altele sunt compuse - şi să încercăm să înţelegem că nu sunt de nici un folos. Sună ciudat, dar este foarte important să înţelegem că toate emoţiile negative nu sunt absolut de nici un folos: nu servesc nici un scop util. Nu ne deschid către lucruri noi şi nu ne apropie de lucruri noi. Nu ne dau energie, ele numai ne risipesc energia şi creează iluzii neplăcute. Pot chiar să ne distrugă sănătatea fizică.

În al treilea pas, după suficient studiu şi observare putem ajunge la concluzia că ne putem debarasa de emoţiile negative, că ele nu sunt obligatorii. Aici sistemul ajută arătându-ne că de fapt nu există un centru real pentru emoţii negative, ci ele aparţin unui centru artificial din noi, pe care îl creem în tinereţe imitând oamenii cu emoţii negative, de care suntem înconjuraţi. Oamenii chiar îi învaţă pe copii să-şi exprime emoţiile negative. Apoi copiii învaţă şi mai mult prin imitare: ei îi imită pe alţi copii mai mari, copiii mai mari îi imită pe adulţi, şi astfel la o vârstă foarte fragedă ei devin profesori de emoţii negative.

Este o mare eliberare când începem să înţelegem că nu există emoţii negative obligatorii. Ne-am născut fără ele dar dintr-o raţiune necunoscută învăţăm singuri emoţiile negative.

Î: Pentru a ne elibera de emoţiile negative, trebuie să fim capabili să le împiedicăm apariţia?

R: Este greşit, pentru că noi nu putem controla emoţiile. Am menţionat viteza diferită a diferitelor funcţii. Cea mai lentă este funcţia intelectuală. După aceea vin funcţiile motoare şi instinctivă care au o viteză aproximativ egală, care este mult mai mare decât cea intelectuală. Funcţia emoţională ar trebui să fie şi mai rapidă, dar în general lucrează la aceeaşi viteză ca funcţia instinctivă. Deci funcţiile motoare, instinctivă şi emoţională sunt mult mai rapide decât gândirea, şi este imposibil să ajungi din urmă emoţiile cu gândirea. Când suntem într-o stare emoţională, stările se succed una după alta atât de repede încât nu avem timp să gândim. Dar putem avea o idee asupra diferenţei de viteză comparând funcţiile gândirii cu funcţiile motoare. Dacă, atunci când faci o mişcare rapidă, încerci să te observi, vei vedea că nu poţi. Gândirea nu poate urmări mişcarea. Ori trebuie să faci mişcarea foarte lent, ori nu o poţi observa. Este un fapt foarte clar.

Î: Prin mişcări vreţi să spuneţi mişcări fizice?

R: Da, lucruri obişnuite, cum ar fi să conduci un automobil sau să scrii; nu poţi observa nimic de acest fel. Îţi poţi aminti, şi mai târziu se creează iluzia observării. În realitate nu poţi observa mişcări rapide.

După cum vezi, aşa cum suntem acum, lupta reală cu emoţiile negative este o problemă de viitor - nu un viitor foarte îndepărtat, dar sunt multe lucruri pe care trebuie să le cunoaştem mai întâi şi metode pe care trebuie să le studiem. Nu există cale directă; trebuie să învăţăm metode ocolite pentru a le ataca.

În primul rând, trebuie să schimbăm multe dintre atitudinile noastre mentale, care sunt mai mult sau mai puţin în puterea noastră, adică atitudinile intelectuale sau punctele de vedere. Avem prea multe puncte de vedere greşite despre emoţiile negative; le găsim necesare, sau frumoase, sau nobile; le glorificăm şi aşa mai departe. Trebuie să ne debarasăm de toate astea. Deci trebuie să ne curăţăm mintea privitor la emoţiile negative. Când mintea noastră va fi corectă privitor la emoţiile negative, când vom înceta să le glorificăm, atunci puţin câte puţin vom găsi o cale de a lupta cu ele, cu fiecare separat. Unei persoane îi este mai uşor să lupte cu o anumită emoţie negativă, alteia îi este mai uşor cu alta. Trebuie să începi cu ce este cel mai uşor, şi ce este cel mai uşor pentru mine poate fi cel mai dificil pentru tine; aşa că trebuie să

găsești ce este cel mai ușor pentru tine, și mai târziu să ajungi la ce este mai dificil.
Î: Aceasta poate explica de ce asociez unele dintre emoțiile mele negative cu oameni de care îmi amintesc din copilărie?
R: Foarte posibil, pentru că multe emoții negative sunt învățate prin imitație. Dar altele pot fi eminamente în natura noastră, pentru că și natura noastră are diferite înclinații într-o direcție sau alta. Emoțiile pot fi împărțite în grupe, și o persoană poate fi mai înclinată spre o grupă, iar alta spre altă grupă. De exemplu, unii oameni au înclinații spre diferite forme de frică, altele spre diferite forme de furie. Dar sunt diferite și nu provin din imitare.
Î: Sunt cele cu care este cel mai greu de luptat?
R: Da, dar ele sunt în general bazate pe un fel de slăbiciune, pentru că la baza emoțiilor negative stă în general un fel de auto-indulgență - ești îngăduitor față de tine. Și dacă nu-ți îngădui frica, îți îngădui furia, și dacă nu îți îngădui furia îți îngădui auto-compătimirea. Emoțiile negative sunt întotdeauna bazate pe o anumită îngăduință.

Dar înainte de a ajunge la asemenea întrebări complicate, cum ar fi lupta cu emoțiile negative, este foarte important să ne observăm în manifestările mici, de fiecare zi, ale funcției motoare și în cele pe care le putem observa ale funcției instinctive, adică senzațiile de plăcut și neplăcut, cald și rece - senzații de acest fel care trec întotdeauna prin noi.
Î: Nu ați menționat identificarea; aș putea pune o întrebare despre aceasta?
R: Desigur. Dar nu toată lumea de aici a auzit despre ea, așa că voi explica puțin. Vedeți, când începem să observăm, mai ales emoțiile dar și toate celelalte funcții în egală măsură, descoperim că toate funcțiile noastre sunt însoțite de o anumită atitudine: devenim prea absorbiți în lucruri, prea pierduți în lucruri, mai ales când apare cel mai vag element emoțional. Acest lucru este numit identificare. Ne identificăm cu lucrurile. Nu este un cuvânt foarte bun, dar în engleză nu este unul mai bun. Ideea identificării există în scrierile indiene și budiștii vorbesc despre atașament și non-atașament. Aceste cuvinte mi se par și mai puțin satisfăcătoare deoarece, înainte de a întâlni sistemul am citit aceste cuvinte și nu le-am înțeles - sau mai degrabă am înțeles, dar am luat ideea într-un mod intelectual. Am înțeles-o deplin numai când am găsit aceeași idee exprimată în rusă și în greacă la scriitori ai creștinismului timpuriu. Ei au patru cuvinte pentru patru grade de identificare, dar acestea nu ne sunt încă necesare. Vom încerca să înțelegem ideea nu prin definire, ci prin observare. Există o anumită calitate a atașamentului: să fii pierdut în lucruri.
Î: Și îți pierzi simțul observației?
R: Când devii identificat nu poți să observi.
Î: Acest lucru începe de obicei cu emoția? Posesivitatea intră și ea aici?
R: Da. Intră mai multe lucruri. Mai întâi începe cu interesul. Ești interesat de ceva și în momentul următor ești în interiorul acelui lucru, și nu mai exiști.
Î: Dar dacă te gândești și ești conștient de efortul de a gândi, te salvează asta de la identificare? Nu-i așa că nu le poți face pe amândouă în același timp?

R: Da, te salvează pentru un moment, dar în momentul următor vine un alt gând şi te ia cu el. Aşa că nu există nici o garanţie. Trebuie să fii tot timpul la pândă.
Î: Ce emoţii negative este probabil să fie apreciate?
R: Unii oameni sunt foarte mândri de iritabilitatea sau iritaţia lor, sau ceva de acest gen. Le place foarte mult să fie agitaţi. Practic nu există emoţii negative de care să nu te poţi bucura, şi ăsta-i cel mai greu lucru de înţeles. Unii oameni îşi obţin chiar toate plăcerile din emoţii negative.

Identificarea în relaţie cu oamenii ia o formă specială care este numită, în acest sistem, *considerare*. Dar considerarea poate fi de două feluri: când luăm în considerare sentimentele celorlalţi şi când le luăm în considerare pe cele proprii. În special luăm în considerare propriile sentimente. Le luăm în considerare mai ales în sensul că oamenii, într-un fel sau altul, nu ne apreciază suficient, sau nu se gândesc suficient la noi sau nu sunt destul de atenţi faţă de noi. Găsim multe cuvinte pentru acest lucru. Aceasta este o latură foarte importantă a identificării şi este foarte dificil să te eliberezi de ea; unii oameni sunt cu totul în puterea ei. În orice caz este important să observi considerarea.

*

Pentru mine personal, la început, cea mai interesantă idee a fost aceea a amintirii de sine. Pur şi simplu nu puteam pricepe cum s-a putut omite un asemenea lucru. Toată filosofia şi psihologia europeană au omis pur si simplu acest lucru. Există urme în învăţăturile mai vechi, dar sunt atât de deghizate şi plasate între lucruri mai puţin importante încât nu se poate vedea importanţa ideii.

Atunci când avem în minte toate aceste lucruri şi ne observăm, ajungem la concluzia foarte clară că în starea de conştienţă în care ne aflăm, cu toată această identificare, considerare, emoţii negative şi absenţa amintirii de sine, noi suntem într-adevăr adormiţi. Ne imaginăm numai că suntem treji. Şi atunci când încercăm să ne amintim de noi înşine, înseamnă un singur lucru - încercăm să ne trezim. Şi ne trezim timp de o secundă şi apoi cădem din nou în somn. Aceasta este starea noastră de a fi, deci de fapt suntem adormiţi. Ne putem trezi numai dacă vom corecta multe lucruri din maşină şi dacă lucrăm foarte insistent pe această idee a trezirii, şi un timp îndelungat.
Î: Durerea fizică gravă poate deforma ideile cuiva?
R: Cu siguranţă. De aceea nu putem vorbi despre asta. Când vorbim despre om, vorbim despre om în starea lui normală. După asta putem vorbi despre obţinerea acestor noi funcţii, conştienţă şi aşa mai departe. Cazurile excepţionale nu pot intra în discuţie, pentru că ele deformează întreaga imagine.

Sunt multe lucruri interesante în legătură cu aceasta. Grupul pe care l-am întâlnit la Moscova folosea metafore orientale şi parabole, şi unul dintre lucrurile despre care le plăcea să vorbească era închisoarea - că omul se află în închisoare, aşa că ce-ar putea să aştepte, ce-ar putea să dorească? Dacă un om

are cât de cât bun simț, poate dori un singur lucru - să evadeze. Dar chiar înainte de a-și putea formula această dorință, că vrea să evadeze, el va trebui să devină conștient că este în închisoare. Dacă nu își dă seama că este în închisoare, nu va putea dori să evadeze. Apoi, când își va formula această dorință, va începe să-și dea seama de posibilitățile de evadare, și va înțelege că de unul singur nu poate evada, pentru că este necesar să sape pe sub ziduri, și lucruri de acest fel. Își va da seama, în primul rând, că ar trebui să mai aibă niște oameni care ar vrea să evadeze cu el - un mic grup de oameni. Deci își va da seama că pentru un anumit număr de oameni este posibilă evadarea. Dar nu pot evada *toți*. Unul singur nu poate și toți nu pot, dar un mic număr de oameni pot. Dar, în ce condiții? El va ajunge la concluzia că este necesar să aibă un ajutor. Fără acesta ei nu vor putea evada. Trebuie să aibă hărți, pile, unelte și așa mai departe, deci trebuie să aibă ajutor din afară.

Aceasta este exact, aproape literal, situația omului. Putem învăța cum să folosim părțile neutilizate ale mașinii noastre. Această închisoare înseamnă de fapt că noi stăm în bucătăria și subsolul casei noastre și nu putem ieși de acolo. Poți ieși afară, dar nu de unul singur. Fără școală nu poți. Școala înseamnă că există oameni care deja au evadat sau în orice caz se pregătesc să evadeze. Școala nu poate începe fără ajutor de la o altă școală, fără ajutor de la cei care au evadat mai înainte. De la ei putem lua unele idei, un anumit plan, anumite cunoștințe - acestea sunt uneltele noastre. Repet, nu pot evada *toți*. Sunt multe legi care acționează împotrivă. Pur și simplu acest lucru ar fi prea vizibil, și imediat s-ar produce o reacție din partea forțelor mecanice.

Î: Dorința de a evada este instinctivă, nu-i așa?

R: Nu. Doar activitatea interioară a organismului este instinctivă. Trebuie să fie intelectuală și emoțională, pentru că funcția instinctivă aparține de fapt funcțiilor inferioare fizice. Deși, în unele condiții, poate exista o dorință fizică de a evada. Să presupunem că este prea cald în cameră și știm că afară este răcoare, cu siguranță vom dori să evadăm. Dar pentru a realiza că suntem în închisoare și este posibil să evadăm, este nevoie de rațiune și sentiment.

Î: Pare dificil, fără o foarte bună observare de sine, să știi că obiectivul tău este evadarea.

R: Da, bineînțeles. Închisoarea este numai un exemplu. Pentru noi închisoarea este somnul și vrem să ne trezim când ne-am dat seama că suntem adormiți. Trebuie să ne dăm seama în mod emoțional. Trebuie să înțelegem că suntem lipsiți de ajutor în somn. Putem vedea imagini ale vieții, putem vedea de ce lucrurile se întâmplă într-un fel sau altul - și în lucrurile mari și în cele mici - și să recunoaștem că se întâmplă din cauză că oamenii sunt adormiți. Evident că ei nu pot face nimic în somn.

Știți, în legătură cu aceste idei și aceste metode, trăim într-un fel un moment ciudat, pentru că școlile dispar repede. Acum treizeci sau patruzeci de ani puteai găsi multe feluri de școli care practic acum nu mai există sau sunt mult mai dificil de găsit.

Î: Au dispărut și în Est și în Vest?

R: Vorbesc despre Est, bineînțeles. În Vest au încetat de a fi cu mult timp în urmă.

Dar despre școli cred că este mai bine să vorbim separat. Este un subiect foarte interesant, pentru că nu știm să le deosebim în mod corect. Există mai multe feluri de școli.

*

Î: Când începi prima dată să observi, este mai bine să alegi activități scurte decât să te implici în cele mai lungi? Este vreo diferență?
R: Nu. Trebuie să încerci să te observi în condiții diferite, nu doar în aceleași condiții.
Î: Este mai bine atunci, să analizezi după aceea?
R: Nu. În general vorbind și pentru o lungă perioadă de timp, n-ar trebui să existe nici un fel de analiză. Pentru a analiza, trebuie să cunoști legile conform cărora lucrurile se întâmplă într-un fel și nu se pot întâmpla altfel. Deci până când nu cunoști legile, este mai bine să nu încerci să analizezi. Este suficient să observi lucrurile așa cum sunt și să încerci să le clasifici, mai mult sau mai puțin, în funcțiile intelectuală, emoțională, instinctivă și motoare. Fiecare din aceste funcții are propriul centru sau minte prin care se manifestă.

În legătură cu funcțiile și stările de conștiență și din punctul de vedere al posibilei lui evoluții, omul se împarte în *șapte* categorii. Oamenii se nasc doar într-una din primele trei categorii. O persoană la care predomină funcția instinctivă sau cea motoare, și la care funcțiile intelectuală și emoțională sunt mai puțin dezvoltate, este numit om Nr. 1. Dacă funcția emoțională predomină asupra celorlalte funcții, este numit om Nr. 2. Dacă funcția intelectuală predomină, el este om Nr. 3. Dincolo de aceste trei feluri de oameni, dar nu născut ca atare, este omul Nr. 4. Asta înseamnă începutul schimbării, mai ales în conștiență, dar și în cunoaștere și capacitate de observare. Apoi vine omul Nr. 5, care deja a dezvoltat în el însuși a treia stare de conștiență, adică conștiența de sine și în care lucrează funcția emoțională superioară. Apoi urmează omul Nr. 6 și în final omul Nr. 7 care are o conștiență în întregime obiectivă și în care lucrează funcția intelectuală superioară.
Î: Cum putem recunoaște un om superior nouă, dacă nu știm ce să căutăm?
R: Când vom ști mai bine ce ne lipsește, care sunt lucrurile pe care ni le atribuim dar nu le posedăm, atunci vom începe să vedem câte ceva despre aceasta, deși putem distinge de fapt oamenii de un nivel superior numai prin cunoașterea pe care o posedă. Dacă ei știu ceva ce noi nu știm, și dacă ne dăm seama că nimeni altcineva nu știe, și că acel lucru nu ar putea fi învățat într-un mod obișnuit, atunci acestea ne pot servi drept ghid.

Să încercăm să ne gândim puțin la aceste șapte categorii de oameni. De exemplu, care ar putea fi caracteristicile generale ale omului Nr. 1, 2 sau 3? În primul rând somnul. Omul Nr.1, 2 sau 3, înainte să înceapă să se studieze în legătură cu vreun sistem care să-i dea posibilitatea studiului de sine, își petrece toată viața în somn. Are numai aparența că ar fi treaz; nu este niciodată treaz

cu adevărat sau ocazional se trezeşte pentru un moment, se uită în jur şi adoarme din nou. Aceasta este prima caracteristică a omului 1, 2 sau 3. A doua caracteristică este faptul că deşi el are multe "eu"-ri diferite, unele dintre aceste "eu"-ri nici măcar nu se cunosc unele pe altele. Omul poate avea anumite atitudini, anumite convingeri sau anumite vederi şi, pe de altă parte, poate avea convingeri total diferite, vederi total diferite, preferinţe diferite şi antipatii diferite, şi nu ştie una de cealaltă. Aceasta este una din caracteristicile de bază ale omului Nr. 1, 2 sau 3. Oamenii sunt foarte divizaţi şi ei nu ştiu şi nu o pot şti, pentru că fiecare dintre aceste "eu"-ri cunoaşte numai unele dintre "eu"-ri, pe care le întâlneşte prin asociere; alte "eu"-ri rămân complet necunoscute. "Eu"-rile sunt împărţite în raport de funcţii. Există "eu"-ri intelectuale, emoţionale, instinctive şi motoare. Ele ştiu câte ceva din jurul lor, dar mai departe nu ştiu nimic, aşa încât până omul nu va începe să se studieze, având cunoştinţă de această diviziune, nu va putea ajunge niciodată la o înţelegere corectă a funcţiilor sau reacţiilor sale.

Acest somn al omului şi absenţa unităţii în el crează altă caracteristică importantă şi anume completa mecanicitate a omului. În această stare, omul Nr. 1,2 sau 3, este o maşină controlată de influenţe externe. El nu are nici o posibilitate de a rezista la aceste influenţe externe, şi nici o posibilitate de a le distinge una de alta. Nu se poate studia pe sine distinct de aceste lucruri. El se vede pe sine mereu în mişcare şi are iluzia, de mult timp stabilită şi foarte puternică cum că el este liber să meargă unde vrea, că se poate mişca în acord cu dorinţa sa, şi că poate merge la dreapta sau la stânga. Dar el nu poate face acest lucru; dacă se mişcă la dreapta, asta înseamnă că nu s-a putut mişca la stânga. "Voinţa" este o idee complet greşită; ea nu există. Voinţa poate exista doar în omul care are un "eu" guvernant, dar atât timp cât are multe "eu"-ri diferite care nu ştiu unul de altul, va avea tot atâtea voinţe diferite. Fiecare "eu" are propria lui voinţă, şi nu poate exista alt "eu" sau altă voinţă. Dar omul poate ajunge la o stare când dobândeşte un "eu" de control şi când dobândeşte voinţă. El poate atinge această stare doar prin dezvoltarea conştienţei. Acestea sunt elementele principiilor acestui sistem.

*

Acum aş vrea să mai spun un lucru. Noi începem cu psihologia - studiul de sine al maşinii umane, al stărilor de conştienţă, metode de corectare a lucrurilor şi aşa mai departe. În acelaşi timp o parte importantă a sistemului este acordată doctrinelor despre legile generale ale lumii, pentru că nu ne putem înţelege nici măcar pe noi înşine dacă nu cunoaştem câteva dintre legile fundamentale care stau în spatele tuturor lucrurilor. Cunoaşterea ştiinţifică obişnuită nu este suficientă pentru asta deoarece, aşa cum au fost neglijate în psihologie puncte importante, ca absenţa amintirii de sine, la fel ştiinţa noastră fie a uitat fie nu a ştiut niciodată legile fundamentale pe care se bazează totul.

După cum am mai spus, toate lucrurile din lume, fie ele mari sau mici, la orice scară, se bazează pe două legi fundamentale care, în sistem, sunt numite Legea lui Trei şi Legea lui Şapte.

Legea lui Trei, descrisă pe scurt, înseamnă că trei forţe intră în fiecare manifestare, în fiecare fenomen, în fiecare eveniment. Ele sunt numite (dar acestea sunt numai cuvinte, pentru că ele nu exprimă calităţile acestora) pozitivă, negativă şi neutralizantă, sau activă, pasivă şi neutralizantă sau şi mai simplu, pot fi numite prima forţă, a doua forţă şi a treia forţă. Aceste trei forţe intră în orice. În multe cazuri înţelegem necesitatea a două forţe - pentru că o singură forţă nu poate crea o acţiune, pentru că există acţiune şi reacţiune. Dar în general nu suntem conştienţi de a treia forţă. Aceasta este legată de starea fiinţei noastre, de starea conştienţei noastre. În altă stare am fi conştienţi de ea în multe din cazurile pe care nu le vedem acum. Uneori putem găsi exemple de a treia forţă în studiul ştiinţific obişnuit, de exemplu în chimie şi în biologie putem găsi necesitatea unei a treia forţe în crearea evenimentelor şi fenomenelor.

• Noi începem cu studiul psihologiei. Mai târziu vom vorbi mai mult despre cele trei forţe şi vom putea găsi câteva exemple ale interacţiunii lor. Dar este mai bine să fii pregătit şi să te obişnuieşti de pe acum cu ideea necesităţii studierii acestor trei forţe. , •

Legea lui Şapte trebuie şi ea descrisă pe scurt. Ea semnifică faptul că nici un proces din lume nu merge fără întreruperi. Pentru a ilustra această idee să luăm o anumită perioadă de activitate în care vibraţiile cresc; să presupunem că ele încep la 1000 de vibraţii pe secundă şi cresc la 2000 de vibraţii pe secundă. Această perioadă este numită o octavă, pentru că această lege a fost aplicată la muzică şi perioada a fost împărţită în şapte note şi o repetare a primei note. Octava, în special octava majoră, este într-adevăr o imagine sau o formulă a unei legi cosmice, pentru că în planurile cosmice, în interiorul unei octave există două momente când vibraţiile se încetinesc de la sine. Vibraţiile nu se dezvoltă regulat. În octava majoră acest lucru este indicat de semitonurile care lipsesc. De aceea ni se spune că este o imagine a legii cosmice; dar această lege nu are nimic de a face cu muzica.

Motivul pentru care este necesar să înţelegem Legea lui Şapte este că aceasta joacă un rol foarte important în toate evenimetele. Dacă nu ar exista Legea lui Şapte, toate lucrurile în lume ar merge până la concluzia finală, dar din cauza acestei legi totul deviază. De exemplu dacă ar începe ploaia, ea ar continua fără oprire, dacă ar începe inundaţiile, ele ar acoperi totul; dacă ar începe un cutremur, el ar continua la infinit. Dar se opresc din cauza Legii lui Şapte, pentru că la fiecare semiton lipsă lucrurile deviază, nu merg în linie dreaptă. Legea lui Şapte explică de asemenea de ce nu există linii drepte în natură. Totul în viaţa noastră şi maşina noastră este bazat pe această lege. Aşa că o vom studia în funcţionarea organismului nostru; pentru că trebuie să ne studiem nu doar psihologic, nu doar în legătură cu viaţa noastră mentală, ci şi în legătură cu viaţa noastră fizică. În procesele noastre fizice găsim multe exemple ale funcţionării acestei legi.

În acelaşi timp, Legea lui Şapte explică faptul că poţi furniza un şoc suplimentar unei octave şi să păstrezi linia dreaptă, dacă ştii cum şi în ce moment trebuie făcut. Putem observa cum oamenii încep să facă un lucru iar după un timp fac un lucru total diferit, numindu-l încă cu primul nume, fără a-şi da seama că lucrurile s-au schimbat complet. Dar în munca personală, mai ales în munca legată de acest sistem, trebuie să învăţăm cum să împiedicăm aceste octave să devieze, cum să păstrăm linia dreaptă. Altfel nu vom afla nimic.

*

Trebuie să ne întoarcem mereu la psihologie, chiar când studiem alte părţi ale sistemului, pentru că numai cu ajutorul studiului psihologic vom putea creşte în cunoaştere; fără el vom învăţa doar cuvinte. Numai când vom şti cum să ne studiem psihologic, în legătură cu funcţionarea minţilor noastre, perceperea noastră şi aşa mai departe, vom putea începe să înţelegem ceva.

Voi încerca să dau nişte exemple legate de cum ar trebui să se înceapă studiul de sine. Am vorbit deja despre minciună şi am dat o definiţie posibilă a psihologiei ca "studiu al minciunii". Deci unul dintre primele şi cele mai importante lucruri de observat este minciuna. Foarte asemănătoare cu minciuna sunt iluziile noastre, lucrurile cu care ne amăgim, ideile false, convingerile false, vederile false şi aşa mai departe. Toate acestea trebuie studiate deoarece până nu ne vom înţelege iluziile, nu vom putea vedea adevărul. Trebuie în primul rând să separăm iluziile noastre de fapte. Numai după aceea va fi posibil să vedem dacă putem învăţa într-adevăr ceva nou.

Una dintre cele mai importante şi mai dificile iluzii de învins este convingerea noastră că putem "face". Încercaţi să înţelegeţi ce înseamnă acest lucru. Noi credem că ne facem un plan, decidem, începem şi finalizăm ceea ce dorim, dar sistemul explică faptul că omul Nr. 1, 2, sau 3, nu poate "face", nu poate face nimic, totul doar i se întâmplă. Poate suna ciudat, mai ales acum când fiecare crede că poate face ceva. Dar, puţin câte puţin, veţi înţelege că multe lucruri pe care suntem obişnuiţi să le spunem despre oameni în general, ar putea fi adevărate numai referitor la oameni de un nivel superior şi nu se aplică oamenilor de nivelul nostru inferior. Când spui că omul poate "face", asta ar fi corect despre omul Nr. 7 sau Nr. 6. Chiar omul Nr. 5 poate face ceva în comparaţie cu noi, dar noi nu putem face nimic. Ai putea spune şi că eşti de părere că omul are conştienţă. Asta ar putea fi corect în legătură cu omul Nr. 5, 6, sau 7, începând de la Nr. 5, şi dacă ar fi să spui că omul are conştiinţă, asta ar fi corect în legătură cu omul Nr. 4, dar nu în legătură cu omul Nr. 1, 2, sau 3. Trebuie să învăţăm să distingem la ce categorie de oameni ne referim, deoarece unele lucruri sunt corecte referitor la o anumită categorie, dar sunt greşite referitor la o alta.

Este foarte important să înţelegem că omul nu poate "face", pentru că asta este baza viziunii despre noi înşine, şi chiar când suntem dezamăgiţi de noi înşine credem că ceilalţi pot "face". Nu putem accepta cu totul şi în întregime

că lucrurile se întâmplă mecanic şi că nimeni nu le dă un impuls. La început este greu de văzut acest lucru pe scară mare, dar îl veţi vedea foarte curând în voi înşivă. Studiindu-vă pe voi înşivă, dacă încercaţi să faceţi anumite lucruri pe care de obicei nu le faceţi, de exemplu dacă încercaţi să vă aduceţi aminte de voi înşivă, dacă încercaţi să fiţi conştienţi de voi înşivă, atunci, foarte curând, veţi vedea dacă puteţi "face" ceva sau nu. Şi în majoritate cazurilor veţi vedea că nu puteţi face.
Î: Dacă nu putem face nimic cu noi înşine, ca om Nr. 1, 2, sau 3, trebuie să apelăm la un intermediar extern dacă vrem să fim conştienţi?
R: Nu există intermediari externi la care să putem apela pentru că suntem mecanici. Nu putem face nimic, dar există diferenţe în a face şi observarea de sine le va arăta; de exemplu, putem opune o anumită rezistenţă. Putem avea o dorinţă, o tendinţă, dar îi putem opune rezistenţă şi putem continua să-i rezistăm în fiecare zi. Deci în ce priveşte lucrurile foarte mici avem de ales. De exemplu, putem încerca să fim conştienţi de noi înşine. Bineînţeles că nu o vom putea face pentru mult timp. Dar încercăm noi sau nu? Aceasta este întrebarea. Observând aceste acţiuni diferite ale noastre vom vedea că, deşi în principiu omul Nr. 1, 2, sau 3 nu poate "face" nimic, dacă el devine interesat de ceva, dacă el începe să dorească ceva mai mult decât lucrurile obişnuite, atunci el nu va mai fi tot timpul la acelaşi nivel şi va putea alege momente când să poată începe să „facă" la un nivel elementar.

O altă problemă importantă pe care trebuie s-o luăm în considerare este ideea de bine şi de rău în acest sistem, pentru că în general ideile oamenilor asupra acestui subiect sunt foarte confuze şi este necesar să stabileşti, pentru tine însuţi, cum s-o înţelegi. Din punctul de vedere al sistemului există doar două lucruri care pot fi comparate şi observate în om: manifestarea legilor mecanice şi manifestarea conştienţei. Dacă vrei să găseşti exemple pentru ceea ce poţi numi bine sau rău şi să ajungi la o concluzie, vei vedea imediat că ceea ce numim rău este întotdeauna mecanic, nu poate fi niciodată conştient; ceea ce numim bine este întotdeauna conştient, nu poate fi mecanic. Va lua mult timp pentru a înţelege cauza acestui lucru, pentru că ideile de mecanic şi conştient sunt amestecate în mintea noastră. Nu le descriem niciodată corect, aşa că acesta este următorul punct de care trebuie să-l aveţi în vedere şi să-l studiaţi.

Mai departe, în legătură cu problema binelui şi a răului, trebuie să înţelegem poziţiile relative ale moralităţii şi conştiinţei. Ce este moralitatea şi ce este conştiinţa? Putem spune înainte de toate că moralitatea nu este constantă. Ea este diferită, în ţări diferite, în secole diferite, în decenii diferite, la clase diferite, la oameni de educaţie diferită, şi aşa mai departe. Ceea ce poate fi moral în Caucaz poate fi imoral în Europa. De exemplu, în multe ţări răzbunarea unei rude de sânge este un lucru dintre cele mai morale; dacă un om refuză să ucidă pe cineva care i-a ucis un unchi de departe, el va trebui considerat cel mai imoral. Dar în Europa nimeni nu ar gândi astfel, de fapt majoritatea ar gândi că un om ar fi foarte imoral dacă ar omorî pe oricine, chiar pe o rudă a cuiva care i-a omorât unchiul. Aşa că moralitatea este mereu diferită, şi se schimbă mereu. Dar conştiinţa nu se schimbă niciodată.

Conştiinţa este un fel de înţelegere emoţională a adevărului în anumite situaţii date, în general în legătură cu modul de comportament, cu oamenii şi aşa mai departe. Este mereu la fel; nu se poate schimba şi nu poate diferi de la o naţie la alta, de la o ţară la alta, de la o persoană la alta.

Încercaţi să legaţi în mintea voastră ceea ce v-am spus despre studiul binelui şi al răului, mecanicitate şi conştienţă, moralitate şi conştiinţă, şi apoi puneţi-vă întrebarea: "Este posibil răul conştient?" Asta va necesita studiu şi observare, dar din punctul de vedere al sistemului este un principiu clar că răul conştient este imposibil; mecanicitatea este cea care ar trebui să fie inconştientă.

Î: Ideea că răul este întotdeauna inconştient este destul de dificil de înţeles. Puteţi explica ceva mai mult?

R: Am spus că, în primul rând, să încercaţi să aflaţi pentru voi înşivă ce anume numiţi rău, nu ca definiţie, ci prin exemple. Când aveţi un număr suficient de exemple întrebaţi-vă, pot fi acestea conştiente? Ar putea fi posibil ca lucrurile rele să fie făcute conştient? Mai târziu veţi putea vedea că ele pot fi făcute numai inconştient. Un alt răspuns este că tot ceea ce numiţi rău se poate întâmpla mecanic şi că întotdeauna se întâmplă mecanic, aşa că nu necesită conştienţă.

Am spus că va trebui să studiem ideile acestui sistem mai ales în legătură cu evoluţia omului, şi am explicat că prin evoluţie trebuie să înţelegem un proces conştient şi eforturi conştiente, continue şi legate între ele. Nu există evoluţie mecanică, aşa cum se înţelege uneori. Evoluţia, dacă este posibilă, poate fi numai conştientă, şi începutul evoluţiei este întotdeauna evoluţia conştienţei, nu poate fi evoluţia a nimic altceva. Dacă începe să evolueze conştienţa, atunci şi alte lucruri încep să crească şi să se evolueze. Dacă va rămâne conştienţa la acelaşi nivel, orice altceva va rămâne la acelaşi nivel.

Sunt câteva lucruri importante de înţeles de la bun început în legătură cu evoluţia. În primul rând, că dincolo de mulţimea de oameni Nr. 1, 2 şi 3, numai foarte puţini pot să devină Nr. 4, 5, 6, şi 7, sau măcar să înceapă. Acest lucru trebuie să fie foarte bine înţeles, pentru că dacă începem să credem că oricine poate evolua, încetăm să înţelegem condiţiile necesare pentru începutul evoluţiei, aşa cum vi le-am descris în exemplul cu evadarea din închisoare.

Î: Toate rasele umane au aceeaşi posibilitate de dezvoltare?

R: Este o întrebare interesantă. Şi eu am pus întrebarea când am venit prima dată în această muncă şi mi s-a spus că s-a discutat în multe şcoli foarte importante într-o perioadă foarte importantă, şi după ce au fost făcute toate experimentele posibile în legătură cu aceasta s-a ajuns la concluzia că nu există diferenţă, din punct de vedere al dezvoltării posibile, între rasele albă, galbenă, neagră, arămie şi roşie. În prezent rasele albă şi galbenă au preponderenţă, pe când în trecut a fost probabil una din celelalte. De exemplu Sfinxul îţi aminteşte mai degrabă de cea neagră decât de europeni.

Î: În legătură cu ceea ce aţi spus despre bine şi rău, cineva care urmează acest sistem poate lua parte la război?

R: Este treaba lui. Nu există interdicţii exterioare sau condiţii.

Î: Dar le poate el reconcilia pe amândouă?

R: Şi asta este tot treaba lui. Acest sistem în special lasă omului foarte multă libertate. El vrea să creeze conştienţă şi voinţă. Nici conştienţa şi nici voinţa nu pot fi create urmând anumite restricţii exterioare. Trebuie să fii liber. Trebuie să înţelegi că lucrurile exterioare sunt ultimele care contează. Lucrurile interioare sunt cele importante, războiul interior.

Î: Sunt multe lucruri care mi se par rele, şi pe care sunt capabil să le comit.

R: Nu te poţi aprecia singur pentru că nu ai putea cuprinde decât exemple ale răului pe care l-ai comis deja, aşa că este mai bine să iei ideea la modul general. Găseşte toate exemplele posibile – nu mă refer la accidente sau greşeli, pentru că multe acţiuni negative sunt accidentale - ci tot ceea ce denumim evident rău intenţionat şi vei vedea că nu necesită deloc conştienţă; o acţiune mecanică, şi totul merge apoi de la sine.

Î: Se creează iluzia alegerii.

R: Aceasta este cea mai mare iluzie - iluzia de a "face" şi iluzia alegerii. Aceste lucruri aparţin unui nivel superior. Începând de la Nr. 4, începi deja să ai de ales, dar oamenii Nr. 1, 2, şi 3 au foarte puţin de ales.

Î: Vreţi să spuneţi că studiul magiei negre este un rău conştient?

R: Cunoaşteţi pe cineva care să o fi studiat, cu excepţia celor care citesc cărţi cu imagini înfricoşătoare şi se amăgesc singuri?

Î: Dacă în mod deliberat acţionezi pentru a înşela pe cineva nu reprezintă aceasta un rău deliberat?

R: Cel mai probabil nu aveai ce să mai faci; a existat o asemenea presiune a circumstanţelor sau a ceva anume, încât nu ai fi putut să faci altfel.

Acestea sunt, toate, probleme dificile şi ia mult timp pentru a te obişnui cu ele, pentru că suntem obişnuiţi să gândim într-un mod greşit. De exemplu, când privim evenimentele istorice, considerăm ca fiind conştiente numai acele lucruri care nu pot fi conştiente, iar lucrurile care ar putea fi conştiente le considerăm drept mecanice, ca un fel de proces.

*

Acum, dacă ne întoarcem la ideea că doar foarte puţini sunt cei care pot să-şi dezvolte şi să-şi găsească posibilităţile ascunse, apare în mod natural întrebarea: ce determină diferenţierea? De ce unii au o şansă, iar alţii n-au nici o şansă? Este foarte adevărat că unii n-au nici o şansă de la bun început. S-au născut în asemenea circumstanţe încât nu pot învăţa nimic, sau sunt deficienţi în anumite privinţe; aşa încât îi vom exclude pe cei deficienţi, pentru că nu este nimic de spus despre ei. Ne interesează oamenii care se află în circumstanţe normale, ei înşişi trebuind să fie normali, cu posibilităţi obişnuite de învăţare, înţelegere şi aşa mai departe. Apoi, dintre aceştia numai foarte puţini vor fi capabili să facă măcar primul pas pe calea dezvoltării. Cum şi de ce se întâmplă astfel?

Toţi oamenii în condiţii obişnuite de viaţă, trăiesc sub două feluri de influenţe. În primul rând sunt influenţele create în viaţă, dorinţa de bogăţie, faimă şi aşa mai departe, pe care le numim influenţe A. În al doilea rând, sunt

alte influențe care vin din afara vieții, care lucrează în aceleași condiții, deși ele sunt diferite, și numim aceste influențe B. Ele ajung la om sub forma religiei, literaturii sau filosofiei. Aceste influențe de al doilea tip sunt conștiente, la originea lor. Influențele A sunt mecanice de la bun început. Omul poate întâlni aceste influențe B și să treacă pe lângă ele fără a le remarca, sau le poate auzi și crede că le înțelege, sau să folosească cuvintele și în același timp să nu aibă nici un fel de înțelegere reală. Aceste două influențe determină realmente dezvoltarea ulterioară a omului. Dacă omul acumulează influențe B, rezultatul acestor influențe se cristalizează în el (folosesc cuvântul "cristalizează" în sensul obișnuit) și formează în el un anumit centru de atracție pe care îl numim *centru magnetic*.

Masa de memorie compactă formată din aceste influențe îl atrage într-o anumită direcție, sau îl face să se îndrepte într-o anumită direcție. Când centrul magnetic s-a format în om, va fi ușor pentru el să atragă spre sine mai multe influențe B, și să nu fie distras de influențele A. La oamenii obișnuiți influențele A pot lua atât de mult din timpul lor încât nu mai rămâne nimic pentru alte influențe și nu sunt deloc afectați de influențele B. Dar dacă acest centru magnetic din om crește, atunci după un timp el întâlnește un alt om, sau un grup de oameni, de la care poate învăța ceva diferit, ceva care nu este inclus în influențele B, și pe care o numim influență C. Această influență este conștientă la origine și în acțiune și poate fi transmisă numai prin instruire directă. Influențele B pot veni prin cărți, opere de artă și lucruri de acest gen, dar influența C poate veni numai prin contact direct. Dacă un om în care centrul magnetic a crescut va întâlni un om sau un grup prin care să intre în contact cu influența C, va însemna că el a făcut primul pas. Și atunci va exista o posibilitate de dezvoltare pentru el.

Î: Ce înseamnă primul pas?

R: Este legat de ideea de "cale" sau "drum". Ceea ce este important de înțeles despre cale este faptul că ea nu începe la nivelul obișnuit al vieții; începe la un nivel superior. Primul pas este momentul când cineva se întâlnește cu influența C. Din acest moment începe o scară cu un număr de trepte care trebuie urcată înainte ca să poată fi atinsă calea. Calea nu începe de jos, ci numai după ce ultima treaptă a fost urcată.

Î: Ce înțelegeți prin om normal?

R: Poate părea paradoxal, dar nu avem altă definiție - înseamnă un om care se poate dezvolta.

Î: Există vreo legătură între influențele B și influențele A? Când influențele B ajung la om, vor afecta ele influențele A și le vor transforma?

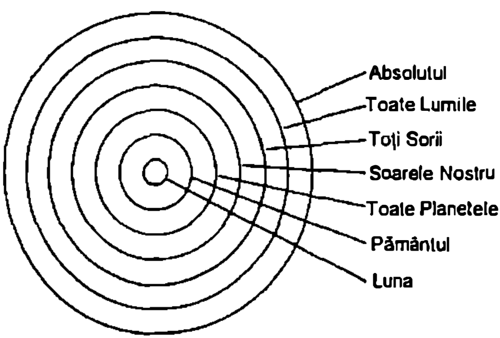
R: Le pot afecta dar, în același timp, una o va exclude neapărat pe cealaltă. Omul trăiește pe Pământ sub aceste două influențe; el poate alege numai una, sau le poate avea pe amândouă. Când începi să vorbești de influențele A și B, începi să vorbești despre fapte. Dacă înlocuiești această expresie cu un fapt anume sau altul, vei vedea în ce relație se află ele. Este foarte ușor.

La acest punct apare în mod natural întrebarea: de ce este atât de greu pentru un om să înceapă să se schimbe, să ajungă la o posibilitate de creștere?

Pentru că, vedeți, trebuie să ne amintim că omul este creat de la natură într-un mod foarte interesant. El este dezvoltat până la un anumit nivel; după acest nivel trebuie să se dezvolte singur. Natura nu-l dezvoltă pe om dincolo de un anumit nivel. Mai târziu vom învăța, în toate detaliile, până la ce nivel este omul dezvoltat, şi cum trebuie să înceapă dezvoltarea lui ulterioară şi vom vedea de ce, din acest punct de vedere, el nu se va putea niciodată dezvolta singur şi de ce el nu se va putea dezvolta de la natură. Dar înainte de acestea trebuie să înţelegem unele condiții generale.

Este dificil pentru om chiar să înceapă orice fel de lucru cu sine pentru că trăieşte într-un loc foarte puțin propice din univers. La început asta poate suna ca o idee foarte ciudată. Nu ne dăm seama că există locuri bune şi proaste în univers, şi cu siguranță nu ne dăm seama că se întâmplă ca noi să ne aflăm aproape în cel mai prost loc. Nu reuşim să ne dăm seama pentru că, dintr-un punct de vedere, cunoştinţele noastre asupra universului sunt prea complicate. Din alt punct de vedere, aceasta nu iau în considerare fapte reale.

Dacă vom căuta cel mai apropiat loc de noi din univers, vom realiza că trăim pe Pământ, şi că Luna se află sub influența Pământului. În acelaşi timp vedem că Pământul este una din planetele sistemului solar, că există planete mai mari, probabil mai puternice decât Pământul, şi că toate aceste planete, luate împreună, trebuie ca într-un anumit fel să afecteze şi să stăpânească Pământul. Următorul, pe scară, vine Soarele şi ne vom da seama că Soarele stăpâneşte toate planetele şi Pământul în acelaşi timp. Dacă veţi gândi din acest punct de vedere, veţi avea deja o idee diferită a sistemului solar, deşi nu este nimic nou în aceste lucruri: este vorba numai de cum să legi un lucru de altul.

Pământul este una dintre planetele sistemului solar iar Soarele este una din stelele Căii Lactee. Dincolo de asta putem considera toate lumile posibile. Asta este tot ce ştim din punctul de vedere obişnuit. Ca un termen pur filosofic

putem adăuga la acestea o stare de lucruri sau o legătură între lucruri, pe care o numim Absolut, o stare în care totul este unitar. Acum putem exprima această relaţie de la Lună la Pământ, de la Pământ la planete etc. într-un fel puţin diferit.

○ Absolutul. Începutul necunoscut a toate.

○ Toate Lumile. Toate galaxiile similare şi nesimilare galaxiei noastre.

○ Toţi Sorii. Galaxia noastră.

○ Soarele nostru. Sistemul nostru solar.

○ Toate planetele. Toate planetele sistemului solar.

○ Pământul.

○ Luna.

Uitându-ne de sus în jos, putem începe să înţelegem diferenţa mare de scară dacă vom compara Toţi Sorii cu Soarele nostru, sau Pământul cu Toate Planetele. Putem înţelege că acestea se află într-o relaţie precisă de scară una faţă de alta. Cea mai mică este Luna, şi dincolo de Lună nu mai ştim nimic. Întregul compus din toate acestea este numit Raza de Creaţie. Există şi alte raze, pentru că această rază nu include întregul Univers, dar pentru că noi locuim pe Pământ, şi ea trece prin Pământ, noi aparţinem acestei Raze de Creaţie. Din aceată diagramă reiese clar ce se înţelege printr-un loc neprielnic în Univers. Cel mai rău loc este Luna, dar Pământul este aproape la fel de rău. Este ca şi cum ai trăi la Polul Nord, ceea ce explică de ce atât de multe lucruri sunt dificile pe Pământ. Nu putem schimba sau face ceva în legătură cu aceasta, dar atunci când ştim ne putem adapta, şi în acest fel putem scăpa de multe lucruri de care altfel nu am putea scăpa. Dar nu trebuie să lăsăm imaginaţia să ne poarte, spunându-ne că putem scăpa cu totul.

Vreau să mai adaug doar un lucru. Pentru motive greu de explicat acum, în Raza de Creaţie toate aceste lumi sunt legate una de alta: influenţele trec de la cele superioare la cele inferioare, dar există un gol între Planete şi Pământ. Pentru a face o punte de legătură, aşa încât influenţele de la Toate Planetele să poată atinge Pământul, a fost inventat un fel de instrument. Este un fel de film sensibil care înconjoară Pământul, şi anume Viaţa Organică de pe Pământ. Deci planetele, animalele şi oamenii servesc unui anumit scop; ei servesc comunicării între Pământ şi planete. Cu ajutorul vieţii organice care le poate primi şi reţine, influenţele planetare pătrund pe Pământ. Acesta este sensul şi motivul vieţii organice pe Pământ.

Î: Admiteți viața organică numai pe Pământ, admiteți că nu mai există nimic pe celelalte planete?
R: Nu, deloc, dar noi suntem interesați în viața organică de pe Pământ, deoarece noi suntem pe Pământ și suntem parte a vieții organice de pe Pământ, așa că nu vom vorbi decât despre Pământ. Pe toate celelalte planete le vom considera împreună ca o masă, dar despre Pământ vom vorbi diferit. Acesta este principiul scalei. Cu cât ceva se află mai aproape de tine, cu atât studiul tău va fi mai aproape de întreaga scară. Dacă analizezi această cameră ai nevoie să știi câți oameni vor veni și de câte scaune va fi nevoie; analizezi în detaliu, dar dacă iei în considerare numai casa, nu ai nevoie să știi asemenea detalii, iar dacă iei strada în considerare, este din nou diferit. În același fel studiem Raza de Creație la diferite scări. Vorbim despre viața organică pe Pământ, dar nu vom vorbi despre viața organică de pe nici o altă planetă; nu avem nici o modalitate de a o studia, exceptând Pământul.

*

Vă voi da ceva mai multe detalii despre Raza de Creație, care vă vor explica ce înseamnă când spun că Pământul este un loc neprielnic din Univers. Vă amintiți că, mai devreme, am spus că va trebui să ajungem la studiul legilor fundamentale ale universului, și am spus că cele două legi pe care ar trebui să le studiem ar fi Legea lui Trei și Legea lui Șapte, și am menționat de asemenea principiul scalei. Acum v-ați întâlnit deja cu acest principiu și înțelegeți că nu studiem totul la aceeași scară. Acesta este chiar punctul cel mai slab din știința obișnuită; oamenii de știință încearcă să studieze totul la aceeași scară, fără a înțelege că nu este deloc necesar. De fapt, este tocmai contrariul. Pentru toate scopurile practice trebuie să învățăm să studiem lucrurile la scări diferite.

Trebuie să ne întoarcem la Legea lui Trei. Vă veți aminti cum am explicat că orice se întâmplă este rezultatul acțiunii a trei forțe și că două forțe, singure, nu pot produce nici un efect. Voi încerca să leg această idee cu Raza de Creație.

Lumea 1	Absolut	1
Lumea 3	Toate lumile	3
Lumea 6	Toți sorii	6 (3+3)
Lumea 12	Soarele	12 (3+6+3)
Lumea 24	Toate planetele	24 (3+6+12+3)
Lumea 48	Pământ	48 (3+6+12+24+3)
Lumea 96	Luna	96 (3+6+12+24+48+3)

Absolutul este Lumea 1, pentru că cele 3 forțe în el fac una. Prin propria voință și conștiență Absolutul creează lumi. Aici totul este intențional și fiecare forță din el ocupă întregul loc. Asta este de neînțeles pentru noi. În următoarea lume, Lumea 3, există aceleași trei forțe numai că ele sunt deja divizate. Aceste

trei forțe produc din nou lumi din care considerăm una, dar această Lume 6 este diferită de Lumea 3 care se află în contact cu Absolutul, deoarece ea este deja mecanică. Lumea 6 are trei forțe de la lumea precedentă și trei proprii. Următoarea lume, Lumea 12, are trei forțe din lumea de ordinul doi, șase din lumea de ordinul trei și trei proprii. Următoarea lume, Lumea 24, are douăzecișipatru de forțe, imediat următoarea patruzecișiopt de forțe și ultima nouăzecișișase de forțe.

Aceste cifre se referă la numărul de legi care guvernează fiecare lume. Cu cât este mai mare numărul de legi, cu atât mai greu este să schimbi ceva. De exemplu, omul trăiește pe Pământ care se află sub patruzecișiopt de legi. El însuși se află sub mult mai multe legi, dar chiar aceste patruzecișiopt de legi fac să fie foarte greu pentru el să schimbe ceva, pentru că fiecare lucru oricât ar fi de mic este guvernat de aceste legi. Din fericire, nu toate legile sub care trăiește omul sunt obligatorii pentru el, așa că poate scăpa de unele dintre ele, și posibilitatea lui de evoluție este legată fundamental de scăparea de sub anumite legi: escaladând zidul închisorii, un om poate scăpa de legi.

CAPITOLUL 2

Omul este o ființă incompletă - El trăiește sub nivelul lui legitim - Revalorizarea vechilor valori - "Util" și "dăunător" - Iluziile - Omul este adormit - Studiul de sine practic - Studiul obstacolelor - Psihologia minciunii - Omul este o mașină - Crearea unui "eu" permanent - Alegoria unei case în dezordine - Rolurile - Amortizoarele - Amintirea de sine - De ce sistemul nu poate fi popular - Închisoarea - Formularea scopului - A fi liber - Păcatul - Căința - A ajuta omenirea - Atracția și repulsia - Observarea de sine - Diviziunea a tot ce aparține omului în șapte categorii - Cunoaștere și ființă - Relația dintre acestea - Putem avea mai multă cunoaștere - Necesitatea de a schimba ființa - Înțelegerea - Funcțiile dăunătoare - Exprimarea emoțiilor negative - Vorbirea nenecesară - Diferența dintre acest sistem și altele - Niveluri ale ființei - A gândi în categorii diferite - Pericole ale situației actuale.

Aș vrea să revedeți, în memoria voastră, ce am spus ultima oară, pentru că multe din lucrurile pe care le-am spus nu au fost dezvoltate în întregime. Am prezentat numai unele indicații, o idee generală asupra lucrurilor pe care trebuie să le studiem, așa încât este necesar să reamintesc ordinea lucrurilor și importanța lor relativă. Deoarece unele dintre noțiunile pe care le-am expus erau esențiale pentru înțelegerea în continuare a ideilor, iar altele le-am introdus mai mult,pentru explicarea altor lucruri.

Dar mai întâi aș vrea să subliniez, din nou, un punct important. Acest sistem aparține clasei de sisteme care privesc omul ca pe o ființă incompletă și îl studiază din punctul de vedere al dezvoltării lui posibile. Psihologia obișnuită este foarte departe de realitate. Omul pe care îl studiază ea este o cantitate imaginară. Omul nu este ceea ce se presupune că este. Ne atribuim multe calități pe care nu le posedăm. Nu suntem conștienți. Dacă nu suntem conștienți, nu putem avea unitate, nu putem avea individualitate, nu putem avea un Ego sau un "eu". Toate aceste lucruri sunt inventate de om pentru a păstra iluzia conștienței. Omul *poate* fi conștient, dar în prezent nu este. Trebuie recunoscut că omul trăiește sub nivelul lui legitim. Mai sunt și alte lucruri la care poate ajunge omul, dar acum vorbesc de ceea ce îi aparține de drept, dar nu posedă.

Acest sistem răstoarnă tot ce știm sau am gândit vreodată. Nu poate fi reconciliat cu ideile psihologiei obișnuite. Trebuie să ne decidem cum urmează să privim omul: ca pe un ou sau ca pe o pasăre. Și dacă-l privim ca pe un ou, nu trebuie să-i atribuim proprietățile unei păsări. Când îl privim ca pe un ou toată psihologia se schimbă: întreaga viață umană devine viața embrionilor, a ființelor incomplete. Și pentru unii sensul vieții va deveni posibilitatea de a trece în altă stare.

Este foarte important să se înţeleagă ce este o fiinţă completă şi ce este o fiinţă incompletă, pentru că dacă nu s-a înţeleas de la început, va fi dificil de mers mai departe. Poate un exemplu va ajuta la ilustrarea a ceea ce vreau să spun. Să comparăm o trăsură cu cai cu un avion. Un avion are multe posibilităţi pe care o trăsură obişnuită nu le are dar, în acelaşi timp, un avion poate fi folosit ca o trăsură obişnuită. Ar fi foarte greoi şi nerecomandabil şi foarte scump, dar îi poţi ataşa doi cai şi să călătoreşti cu avionul pe pământ. Să presupunem că omul care are acest avion nu ştie că acesta are un motor şi că se poate mişca singur şi să presupunem că el învaţă despre motor - atunci se poate dispensa de cai şi îl poate folosi ca automobil. Dar chiar şi acum ar fi prea greoi. Să presupunem că omul studiază această maşină şi descoperă că ea poate zbura. Cu siguranţă va avea multe avantaje, care i-au lipsit atunci când a folosit avionul ca trăsură. Este ceea ce facem cu noi înşine: ne folosim ca pe o trăsură când am putea zbura. Dar exemplele constituie un lucru, iar faptele altul. Nu este nevoie de alegorii şi analogii, deoarece putem vorbi despre fapte reale dacă vom începe să studiem conştienţa într-un mod corect.

Dacă ne întoarcem pentru un moment la analogia cu avionul, din ce cauză avionul nostru nu poate zbura? Desigur, primul motiv se datorează faptului că noi nu cunoaştem maşina, cum să lucrăm cu ea şi cum să o punem în mişcare. Şi al doilea motiv este că, datorită acestei ignoranţe, maşina lucrează la o viteză foarte redusă. Efectul acestei viteze reduse este mult mai mare decât dacă am compara o trăsură cu un avion.

Pentru a urmări în întregime ideile şi metodele sistemului, este necesar să recunoşti şi să aprobi două premize: nivelul inferior de conştienţă şi absenţa efectivă a voinţei şi individualităţii în om. Când acestea au fost acceptate, este foarte util şi necesar să înveţi utilizarea corectă a două idei, a două cuvinte, "util" şi "dăunător", deoarece este destul de dificil de aplicat aceste cuvinte la o stare psihologică şi de găsit ce anume este util în structura psihologică a omului şi ce este dăunător. Dar dacă priveşti omul din punctul de vedere al posibilei lui evoluţii, devine clar că ceea ce ajută dezvoltării lui este util, şi ce o împiedică este dăunător. Este foarte ciudat că este necesar chiar să explicăm aceasta dar, din păcate, gândirea noastră obişnuită, mai ales când se întâlneşte cu probleme serioase, nu foloseşte această idee; cumva pierdem înţelegerea a ceea ce este util şi dăunător. Gândirea noastră a căpătat multe obiceiuri proaste, şi unul din ele este a gândi fără scop. Gândirea noastră a devenit automată; suntem foarte satisfăcuţi dacă ne gândim la diferite aspecte posibile şi le dezvoltăm, fără a avea vreo idee de ce anume o facem. Din punctul de vedere al acestui sistem asemenea gândire este inutilă. Orice studiu, orice gândire şi investigaţie trebuie să aibă un scop, un obiectiv în vedere, iar acest scop trebuie să fie dobândirea conştienţei. Este inutil studiul de sine fără acest obiectiv. Există motive pentru studiul de sine numai dacă ai realizat deja că nu ai conştienţă şi doreşti să o dobândeşti. Altfel este zadarnic. Dobândirea conştienţei este legată de eliberarea gradată de mecanicitate, pentru că omul aşa cum este el, se află în întregime şi complet supus legilor mecanice. În măsura în care un om dobândeşte conştienţă, în aceeaşi măsură lasă în urmă

mecanicitatea, însemnând că el devine mai liber față de legile mecanice întâmplătoare.

Primul pas în dobândirea conștienței este înțelegerea faptului că nu suntem conștienți. Dar nu este suficient să scăpăm doar de această iluzie, pentru că sunt multe altele. Așa după cum am spus mai devreme, cea mai rea dintre ele este iluzia că putem "face". Întreaga noastră viață este bazată pe această iluzie. Întotdeauna credem că noi facem ceva pe când, în realitate, nu facem nimic - totul se întâmplă.

Altă iluzie este aceea că suntem treji. Când ne vom da seama că suntem adormiți, vom vedea că întreaga istorie este făcută de oameni care sunt adormiți. Oameni adormiți luptă, fac legi, oameni adormiți se supun sau nu. Cele mai rele dintre iluziile noastre sunt ideile false printre care trăim și care ne guvernează viețile. Dacă ne-am putea schimba atitudinea față de aceste idei false și am înțelege ce sunt ele, acest lucru în sine ar fi o mare schimbare și ar schimba imediat alte lucruri.

Acum, ar fi bine să începem în modul următor: v-ați gândit în timpul săptămânii, așa că încercați să vă amintiți ce nu a fost clar din ce ați auzit și puneți întrebări, și apoi eu voi dezvolta acea linie de gândire.

Î: Dacă nu suntem conștienți, suntem noi atunci capabili să judecăm ce este util pentru noi și ce este dăunător?

R: Am spus că observarea de sine nu poate fi impersonală, pentru că suntem interesați personal în funcționarea corectă a mașinii noastre. Funcționarea corectă a organismului este profitabilă pentru noi, funcționarea incorectă este dăunătoare. Trebuie să ai o atitudine comercială simplă față de viața ta și funcțiile interne, și trebuie să știi ce constituie profit și ce constituie pierdere, așa că nu te poți observa total imparțial, cum ar fi niște evenimente istorice care s-au întâmplat acum o mie de ani. Când un om adoptă această atitudine față de sine, este gata să înceapă studiul de sine practic, pentru că studiul de sine practic înseamnă studiul lucrurilor celor mai mecanice. Unele funcții din noi pot deveni conștiente, altele nu pot deveni niciodată conștiente. Funcțiile instinctive, de exemplu, n-au nevoie să devină conștiente, dar sunt multe altele - viața noastră este plină de ele - pe care este foarte important să le faci conștiente sau, dacă ele nu pot deveni conștiente, să le oprești sau să le elimini, pentru că sunt realmente dăunătoare. Ele nu sunt numite mecanice în sensul că sunt automate, ci prin faptul că se datorează funcționării incorecte a mașinii, lucru declanșat cu mult timp în urmă. Așa că ele deja au produs diferite daune; ceva s-a stricat, ori s-a denaturat, ori s-a deformat.

Î: Încercând să mă studiez nu pot găsi nimic real, nimic tangibil.

R: Studiază ce este acolo - fie că este real sau nereal. Nu poți studia numai ce este real, trebuie să studiezi ce este acolo. Nu constituie un obstacol în studiul de sine dacă nu găsești nimic real - trebuie să studiezi ceea ce găsești. De fapt ai perfectă dreptate că acolo nu se află nimic real, dar trebuie să te studiezi și să studiezi obstacolele.

Obstacolul principal în calea dobândirii conștienței de sine stă în faptul că noi credem că o avem. Nu vei obține niciodată conștiența de sine atâta timp cât

vei crede că o ai. Sunt multe lucruri pe care credem că le avem şi din această cauză nu le putem obţine. Şi anume individualitatea sau unitatea - credem că suntem unul, indivizibil. Credem că avem voinţă, iar dacă nu o avem deja o *putem* avea, cât şi alte lucruri. Sunt multe aspecte aici, pentru că dacă nu avem un lucru, nu putem avea nici altul. Credem că avem aceste lucruri, iar aceasta se întâmplă pentru că nu cunoaştem înţelesul cuvintelor pe care le folosim.

Există un obstacol clar, un motiv clar pentru care nu putem avea conştiinţă aşa cum suntem acum. Acest obstacol principal în calea dezvoltării este minciuna. Am menţionat deja minciuna, dar trebuie să vorbim mai mult despre ea, pentru că nu ştim ce înseamnă minciuna deoarece nu am studiat niciodată această problemă în mod serios. Psihologia minciunii este realmente cea mai importantă parte a studiului fiinţei umane. Dacă un om ar putea fi descris ca un tip zoologic, ar fi descris ca un animal mincinos.

Voi lăsa deoparte toată minciuna exterioară şi voi lua numai minciuna omului faţă de el însuşi, despre el însuşi. Acesta este motivul că suntem în starea în care suntem acum, şi nu putem ajunge la o stare de conştienţă mai bună, mai înaltă, mai puternică, mai deosebită. Conform sistemului pe care-l studiem acum, nu putem şti adevărul, pentru că adevărul poate fi atins numai în stare de conştienţă obiectivă. Aşa că nu putem defini ce este adevărul dar, considerând că minciuna este opusul adevărului, putem defini minciuna.

Cea mai serioasă minciună se manifestă atunci când ştim perfect de bine că nu ştim şi nu putem şti adevărul despre lucruri, şi totuşi nu acţionăm niciodată în consecinţă. Gândim şi acţionăm întotdeauna ca şi cum am şti adevărul. Asta înseamnă minciună. Când ştiu că nu ştiu ceva, şi în acelaşi timp spun că ştiu, sau acţionez ca şi cum aş şti, este miciună. De exemplu, nu ştim nimic despre noi înşine, şi realmente *ştim* că nu ştim nimic, totuşi niciodată nu recunoaştem sau admitem acest fapt; nu o mărturisim nici măcar nouă înşine, totuşi acţionăm şi gândim şi vorbim ca şi cum am şti cine suntem. Aceasta este originea, începutul minciunii.

Când vom înţelege asta şi vom urmări această linie, şi când vom încerca să legăm această idee cu orice gândim, orice spunem, orice facem, vom începe să înlăturăm obstacolele care stau în calea conştienţei. Dar psihologia minciunii este mult mai dificilă decât credem, pentru că există multe feluri de minciună şi multe forme foarte subtile, greu de descoperit în noi înşine. La alţii le vedem comparativ mai uşor, dar nu în noi înşine.

Î: Dacă nu ştim ce este adevărul, cum ştim când minţim?

R: Ştii că nu poţi şti adevărul, şi dacă ai spune că ştii sau poţi şti ar fi o minciună, pentru că nimeni nu poate şti adevărul în starea în care suntem. Nu te gândi filosofic, ci fă o legătură cu faptele. Oamenii vorbesc despre orice ca şi cum ar şti despre ce este vorba. Dacă întrebi pe cineva dacă există oameni pe Lună, el va avea o opinie despre acest lucru. Şi la fel despre orice altceva. Avem opinii despre orice, şi toate aceste opinii sunt minciuni, mai ales despre noi înşine. Nu ştim despre stările de conştienţă, sau despre diferitele funcţii, sau viteza funcţiilor, sau relaţia lor una cu alta. Nu ştim cum sunt împărţite

funcțiile. Nu știm nimic, și totuși credem că știm despre noi înșine. Tot ceea ce avem sunt opinii, iar ele sunt toate minciuni.
Î: Dacă toate opiniile sunt minciuni, ar trebuie să evităm opiniile?
R: Trebuie să le cunoști valoarea. Prima minciună pe care ne-o adresăm este atunci când spunem "eu". Este o minciună pentru că spunând "eu" presupunem anumite lucruri: presupunem o anumită unitate și o anumită putere. Și dacă spun "eu" astăzi și spun "eu" mâine, se presupune că ar fi același "eu", pe când în realitate nu există legătură între ele. Suntem în starea actuală din cauza anumitor obstacole sau anumitor fapte din noi înșine, și cel mai important fapt, pe care nu-l înțelegem, este acela că nu avem dreptul să spunem "eu", pentru că va fi o minciună. Când începi să te observi vei vedea că lucrurile stau astfel: există "eu"-ri în tine care nu se cunosc unul pe altul și nu vin niciodată în contact. De exemplu, începe să studiezi preferințele și antipatiile tale și vei vedea că îți poate plăcea un lucru într-un anumit moment și alt lucru în alt moment, și cele două sunt atât de opuse unul altuia încât îți vei da seama imediat că aceste "eu"-ri nu se întâlnesc niciodată. Dacă îți observi deciziile, vei vedea că un "eu" decide, iar altul trebuie să îndeplinească decizia, și acesta din urmă fie nu dorește s-o facă, fie n-a auzit niciodată de ea. Dacă vei găsi un lucru despre care să nu te minți, ar fi ceva foarte rar. Fiind înconjurați de aceste minciuni, născuți și educați cu aceste minciuni, nu putem fi cu nimic diferiți de ceea ce suntem; adică rezultatul, produsul acestei minciuni.
Î: Dacă încerc să găsesc adevărul și văd că este imposibil, n-ar trebui să mă separ de lumea de fiecare zi?
R: Ai studia atunci o ființă artificială, nu una reală. Te poți studia doar în condițiile în care te afli, pentru că tu ești rezultatul acestor condiții. Nu te poți studia separat de condițiile proprii.
Î: Nu există nimic comun tuturor "eu"-rilor?
R: Doar un singur lucru, că ele sunt toate mecanice. A fi mecanic înseamnă a depinde de circumstanțe exterioare.
Î: Din ceea ce spuneți pare foarte dificil să te studiezi fără să te minți.
R: Nu, minciuna trebuie să înceteze. Trebuie să ții minte principiul: minciunile nu pot produce decât minciună.

Numai când vei cunoaște principalele tipuri de minciună vei putea, nu spun să lupți cu ele, dar să le observi. Lupta vine mai târziu. Multe lucruri sunt necesare pentru a putea lupta cu ceva din noi înșine; o lungă perioadă nu vom putea decât să ne studiem. Numai când vom ști aranjarea generală și clasificarea lucrurilor din noi înșine, numai atunci va apărea posibilitatea de a lupta cu ceva. Așa cum suntem nu putem schimba nimic, pentru că omul este o mașină foarte bine echilibrată - echilibrată în sensul că un lucru îl condiționează pe altul. Lucrurile par lipsite de conexiune, dar de fapt ele sunt legate, pentru că fiecare lucru este echilibrat de multe alte lucruri.
Î: Ne puteți explica mai pe larg ce înțelegeți prin mașină? Mașinile nu pot avea potențialități, ele nu pot avea speranța de a dobândi conștiență.
R: Analogiile nu pot fi complete deoarece nu pot fi duse la infinit. Și asta provine tot dintr-o limitare a minții noastre sau, dacă vreți, o limitare a

conştienţei noastre. Aşa încât comparaţia cu o maşină nu poate fi dusă în orice direcţie. Dar omul este o maşină într-un sens foarte real, foarte clar; el nu poate produce nici o acţiune de la el însuşi, fiind numai o staţie de transmisie, nimic mai mult, şi ca atare el este o maşină. Dacă un om ar putea avea vreo idee sau ar putea face ceva fără cauze externe care să acţioneze pentru el, atunci el n-ar mai fi o maşină, sau nu ar fi în întregime o maşină. Aşa cum este, el este în întregime o maşină, mai ales în starea de conştienţă în care ne aflăm. Şi faptul că ne credem a fi într-o stare total diferită ne face şi mai mecanici.

Maşina noastră nici măcar nu funcţionează corect, aşa că dacă un om vrea să creeze condiţii favorabile pentru posibilitatea de creştere interioară care se află în el, el trebuie să devină mai întâi o maşină normală. Când auzim de mecanicitate adesea credem că, deşi omul este o maşină, nu toate funcţiile lui sunt mecanice în mod egal, şi nici toate activităţile umane nu sunt mecanice în mod egal. Fiecare găseşte câte ceva pe care îl crede mai puţin mecanic, în funcţie de vederile sau gusturile sale. În realitate toate activităţile umane sunt la fel de mecanice, nu există diferenţă din acest punct de vedere între a freca podelele şi a scrie poezie.

În general vorbind, trebuie înţeles că este necesară o reevaluare completă a tuturor valorilor din punctul de vedere al utilităţii lor; fără reevaluare nu ne vom putea mişca niciodată din punctul în care suntem. Avem multe valori false - trebuie să avem curaj şi să începem această reevaluare.

Î: Înţeleg că trebuie să creăm un "eu" din nimic. Ce creează "eu"-l?

R:În primul rând, cunoaşterea de sine. Există o alegorie estică foarte bună care vorbeşte despre crearea "eu"-lui. Omul este comparat cu o casă plină de servitori, fără stăpân sau majordom care să-i supravegheze. Aşa că servitorii fac ce le place; nici unul nu se ocupă de propria activitate. Casa se află într-o stare de haos complet, pentru că fiecare servitor încearcă să facă munca altuia, pentru care nu este competent. Bucătarul lucrează la grajduri, vizitiul la bucătărie, şi aşa mai departe. Singura posibilitate pentru a ameliora lucrurile ar fi dacă un anumit număr de servitori ar decide să-l aleagă pe unul dintre ei drept ajutor de majordom şi, astfel, acesta să-i coordoneze pe ceilalţi servitori. El poate face un singur lucru: să pună fiecare servitor unde îi este locul şi astfel ei să înceapă să facă munca ce li se potriveşte. Când s-a făcut acest lucru, există posibilitatea să vină majordomul adevărat care să-l înlocuiască pe ajutorul de majordom şi să pregătească casa pentru stăpân. Nu ştim ce înseamnă adevăratul majordom, sau ce înseamnă stăpân, dar putem considera că această casă plină de servitori şi posibilitatea unui ajutor de majordom, ar descrie situaţia noastră. Această alegorie ne ajută să înţelegem începutul posibilităţii creării unui "eu" permanent.

Din punctul de vedere al studiului de sine şi al lucrului în vederea dobândirii unui "eu", trebuie să înţelegem procesul prin care putem ajunge de la această pluralitate la unul. Este un proces complicat şi are diferite stadii. Între starea prezentă de pluralitate a "eu"-rilor şi cea a unui "eu" conducător pe care dorim s-o atingem, există anumite stadii de dezvoltare care trebuie studiate. Dar mai întâi, trebuie să înţelegem că există în noi anumite structuri şi

fără a le cunoaşte nu vom putea înţelege cum să ajungem în cele din urmă din starea noastră prezentă, în starea de "eu" unic, dacă va fi posibil pentru noi.

Vedeţi, deşi majoritatea "eu"-rilor noastrea nu sunt conectate şi nici măcar nu se cunosc unul pe altul, ele se împart în anumite grupe. Asta nu înseamnă că sunt împărţite în mod conştient; ele sunt împărţite prin circumstanţele vieţii. Aceste grupuri de "eu"-ri se manifestă precum rolurile pe care un om le joacă în viaţa lui. Fiecare are un anumit număr de roluri: unul corespunde unui anumit set de condiţii, altul altuia, etc. Omul însuşi rareori sesizează aceste diferenţe. De exemplu, el are un rol pentru serviciu, altul pentru acasă, şi altul printre prieteni, altul dacă este interesat în sport, şi aşa mai departe. Aceste roluri sunt mai uşor de observat în alţii decât în tine însuţi. Oamenii sunt adesea atât de diferiţi în condiţii diferite încât aceste roluri devin foarte evidente şi bine definite; dar uneori sunt ascunse mai bine sau jucate numai în interior fără nici un fel de manifestări exterioare. Toţi oamenii, fie că ştiu sau nu, fie că doresc sau nu, au anumite roluri pe care le joacă. Această manifestare este inconştientă. Dacă ar fi putut fi conştientă, ar fi fost altfel, dar nu remarcăm niciodată cum trecem de la un rol la altul. Sau dacă remarcăm, insistăm în sinea noastră că o facem intenţionat, că este o acţiune conştientă. În realitate, schimbarea este întotdeauna guvernată de circumstanţe, nu poate fi guvernată de omul însuşi, pentru că el însuşi nu există încă. Adesea există contradicţii evidente între un rol şi altul. Într-un rol spui un lucru, ai anumite vederi şi convingeri clare; şi apoi treci în alt rol şi ai convingeri absolut diferite şi spui lucruri absolut diferite, fără să-ţi dai seama sau gândindu-te că o faci intenţionat.

Există cauze foarte clare care împiedică omul să vadă diferenţa între un rol sau mască şi alt rol. Aceste cauze sunt anumite structuri artificiale, numite amortizoare. Amortizor este un nume foarte bun pentru aceste dispozitive. Amortizoarele dintre vagoanele de tren previn ciocnirea, diminuează şocul. Este acelaşi lucru şi cu amortizoarele dintre diferitele roluri şi diferitele grupuri de "eu"-ri sau personalităţi. Se poate trăi cu diferite personalităţi fără ca ele să se ciocnească, şi dacă aceste personalităţi nu au manifestare externă, ele vor exista în interior în acelaşi fel.

Este foarte util să încercăm să aflăm ce sunt amortizoarele; să încercăm să sesizăm cum te poţi minţi cu ajutorul lor. Presupunem că spui: "eu nu discut niciodată în contradictoriu". Apoi, dacă într-adevăr ai o convingere clară că nu discuţi niciodată în contradictoriu, poţi să discuţi în contradictoriu cât îţi place şi niciodată să nu remarci. Acesta este rezultatul unui amortizor. Dacă ai un anumit număr de amortizoare bune, te afli în perfectă siguranţă în faţa contradicţiilor neplăcute. Amortizoarele sunt în întregime mecanice; un amortizor este ca un lucru de lemn, nu se adaptează, dar îşi joacă rolul foarte bine: te împiedică să vezi contradicţiile.

Î: Cum sunt create rolurile?

R: Rolurile nu sunt create; ele nu sunt conştiente. Ele sunt adaptări la circumstanţe.

Î: Este greu să te opreşti din a juca un rol?

R: Nu se pune problema de a te opri, se pune problema de a nu te identifica.
Î: Unele roluri pot fi bune?
R: Vorbim numai despre conştienţă şi mecanicitate. Dacă un rol este mecanic, trebuie să-l observăm şi să nu ne identificăm cu el. Cel mai dificil lucru este să te comporţi în mod conştient. Începem conştient şi apoi de obicei ne identificăm.
Î: Aţi spus că nu-ţi poţi schimba nici unul dintre "eu"-ri, pentru că omul ar fi o maşină atât de bine echilibrată încât stricarea acestui echilibru ar fi dăunătoare?
R: Da, dar vorbeam de cineva care încearcă să se schimbe singur, fără vreo cunoaştere, plan sau sistem. Dar dacă lucrezi după un plan cum ar fi acest sistem, este altceva. De aceea eşti sfătuit să faci anumite lucruri care nu pot produce nici un efect dăunător. Acest sistem este rezultatul experienţei. Şi apoi, pentru oprirea efectivă a exprimării emoţiilor neplăcute, sau oprirea imaginaţiei şi lucruri de acest gen, la început poate fi făcut foarte puţin. Dar se poate face mai mult pentru observarea de sine. Crezi că dacă te-ai decis să faci un lucru îl poţi îndeplini, dar nu este aşa. Lucrurile merg automat, mecanic, şi nici nu observi. Dar dacă vei încerca să li te opui, atunci vei începe să observi. Deci este vorba mai mult de observare decât de vreun fel de rezultate. Nu este atât de uşor să obţii rezultate.
Î: Dacă vrei să-ţi opreşti imaginaţia, n-ar trebui să existe un loc în care să-ţi fixezi mintea?
R: Întotdeauna avem destule puncte asupra cărora să ne fixăm mintea, dar problema este dacă o putem fixa? Avem puterea observării, dar nu putem menţine mintea asupra a ceea ce vrem. Situaţia este următoarea: abordăm acest studiu de sine din diferite laturi ale sale. Dacă facem puţin într-un punct, şi puţin în alt punct, şi puţin în al treilea punct, împreună vor produce un anumit efect, sprijinind posibilitatea de a face ceva într-un al patrulea punct. Nu putem face mai întâi un lucru şi apoi altul; trebuie să începem din toate părţile.

Cât despre lupta cu imaginaţia, este doar sugerată ca o luptă: nu înseamnă că o putem opri. Mult mai multă energie decât avem noi este necesară pentru a opri imaginaţia - putem doar să încercăm să o oprim. Nu putem face nimic, putem numai să încercăm. Putem numai să începem ceva, şi dacă începem multe lucruri în acelaşi timp vom obţine unele rezultate. Cu acest sistem este posibil că începem din mai multe părţi, şi apoi rezultatele vor apărea.
Î: Când încerc să-mi amintesc de mine însumi nu pot să gândesc sau să fac nimic altceva.
R: Da, asta arată cât de greu este. La început, la primele încercări pe care le faci pentru a fi conştient de tine însuţi trebuie practic să-ţi foloseşti toate puterile mentale, aşa încât nu mai rămâne nimic. Dar asta nu înseamnă că va fi mereu aşa. Aceasta nu este amintire de sine adevărată; acum doar studiezi cum să faci. După cum vei afla mai târziu, conştienţa poate exista fără gândire; conştienţa este ceva diferit de gândire. Foloseşti gândirea doar pentru a da un impuls, şi apoi începe să se mişte în acea direcţie şi devii conştient fără gândire. Apoi te poţi gândi la ce vrei. Dar la început desigur că va trebui să foloseşti această energie mentală, pentru că este singura energie controlabilă pe

care o ai, exceptând mişcările. Dar nu poţi ajunge să fii conştient învârtind o roată sau alergând, aşa că la început trebuie să foloseşti energia gândirii. Nu înseamnă că va trebui să o faci mereu - doar deschizi o uşă.
Î: De ce acest sistem nu este mai cunoscut şi mai popular?
R: Nu poate fi mai popular din cauza caracterului lui negativ. Noi nu studiem calea de a dobândi, ci de a pierde. Dacă ai putea dobândi lucruri dintr-o dată, sistemul ar fi popular. Dar nu se poate promite nimic. Este greu să te aştepţi ca oamenilor să le placă acest lucru, pentru că nimănui nu-i place să-şi piardă iluziile. Oamenii vor lucruri pozitive fără a-şi da seama de ceea ce este posibil. Vor să ştie imediat unde pot ajunge. Dar mai întâi trebuie să piardă multe lucruri. Ideile acestui sistem nu pot fi niciodată populare atât timp cât nu vor fi deformate, pentru că oamenii nu vor fi de acord că sunt adormiţi, că sunt maşini - oamenii care se consideră importanţi se vor opune întotdeauna acestei idei.

Sistemul nu doreşte să ofere idei celor care nu le doresc. Dacă oamenii au încercat alte metode şi şi-au dat seama de inutilitatea lor, s-ar putea să dorească să încerce acest sistem. Acest sistem este doar pentru cei care au nevoie de el. Este necesar să se înţeleagă situaţia omului şi posibilităţile lui. După cum am spus, omul se află în închisoare. Dacă el îşi dă seama că se află în închisoare, ar putea dori să scape. Dar se poate teme că dacă scapă s-ar putea afla într-o situaţie mai rea decât înainte„ şi atunci să se mulţumească să stea în închisoare. Dacă se decide să scape, trebuie să înţeleagă că sunt necesare două condiţii: trebuie să facă parte dintr-un număr de oameni care vor să scape, pentru că au de săpat un tunel şi un om nu o poate face singur, şi în al doilea rând trebuie să fie ajutaţi de cei care au scăpat înaintea lor. Deci, mai întâi trebuie să-şi dea seama că se află în închisoare; apoi trebuie să dorească să scape; în al treilea rând, trebuie să aibă prieteni care şi ei să dorească să scape; al patrulea, trebuie să aibă ajutor din afară; al cincilea, trebuie să lucreze pentru a săpa tunelul. Nici o cantitate de credinţă sau rugăciune nu pot săpa tunelul pentru el. Şi nu ştie ce va găsi când va ieşi din închisoare. Sunt multe motive pentru care un om singur nu poate scăpa din închisoare. Dar douăzeci de oameni ar putea. Fiecare din ei va profita de lucrul celorlalţi. Ceea ce obţine unul, vor obţine toţi cei douăzeci.
Î: Progresăm mai mult prin procesul de eliminare decât prin cel de construire?
R: Există două etape. Mai întâi este procesul de eliminare - multe funcţii mecanice nefolositoare trebuie eliminate. Apoi urmează procesul construcţiei.
Î: Aţi spus că scopul nostru ar trebui să fie dobândirea conştienţei de sine. Dar acest scop mi se pare prea mare pentru mine, pentru că nu ştiu ce este conştienţa de sine. Cum aş putea înţelege mai bine ideea de scop adecvat?
R: Ar trebui să poţi înţelege problema scopului - nu neapărat să fii capabil să dai un răspuns. Scopul este unul în general, fie că este mare sau mic. Ar fi trebuit să ajungi deja la unele concluzii, prin încercarea de a te studia, şi pe baza acestor concluzii ai putea să-ţi formulezi scopul. S-o luăm sub această formă: putem spune că scopul nostru este libertatea, că vrem să fim liberi? Şi putem spune că acum nu suntem liberi? Este suficient pentru o formulare

generală. Dacă începem cu această formulare vom fi întotdeauna capabili să vedem unde ne aflăm. Vom putea vedea cât de departe suntem de a fi liberi, şi în ce anume devenim mai liberi. Acestă idee a absenţei libertăţii trebuie studiată individual de către fiecare persoană. Cu alte cuvinte, fiecare trebuie să fie capabil să vadă în ce fel nu este liber. Nu este suficient să-ţi aminteşti cuvintele "nu sunt liber"; este necesar să o ştii foarte clar. Trebuie să-ţi dai seama că în fiecare moment al vieţii tale decizi să faci un lucru şi faci altceva, că vrei să mergi într-un loc şi în realitate mergi în alt loc, şi aşa mai departe. Din nou, nu trebuie luat literal, dar fiecare trebuie să-şi găsească propria formă de lipsă a libertăţii, specifică pentru el. Când fiecare va realiza acest lucru, va fi mai uşor de vorbit despre aceasta. Fiecare va înţelege atunci că este un sclav şi va vedea ce anume îl guvernează şi îl conduce în realitate. Atunci va fi simplu de înţeles că scopul este libertatea; dar atât timp cât va fi mai mult teoretic, nu va servi nici unui scop util. Va servi scopului nostru de a înţelege ce vrem numai dacă vom realiza această sclavie individual, în propria noastră viaţă, prin propria noastră experienţă practică.

Fiecare din noi trebuie să găsească în ce fel nu este liber. Vrea să ştie - şi nu poate şti; fie nu are timp, sau poate nu are cunoştinţe pregătitoare. Vrea *să fie*, vrea să-şi amintească de sine, vrea să "facă" într-un anumit fel, dar lucrurile se întâmplă altfel, nu cum vrea el. Când îşi va da seama de aceste lucruri va vedea că scopul este libertatea; şi ca să fii liber, trebuie să fii conştient.

Î: Dar libertate numai pentru puţini, nu pentru întreaga lume?

R: Nu te poţi gândi decât la tine. Tu nu poţi să-mi dai *mie* libertate - ce folos ar fi să te gândeşti la mine? Dar este posibil să ajuţi altă persoană să găsească ceva care-l va ajuta pe *el* să devină liber, dar asta numai când ai obţinut tu însuţi ceva, numai când tu însuţi ai devenit mai liber.

Î: Cum ar putea un om să fie liber vreodată? Omul este atât de slab şi sunt atât de multe forţe împotriva lui!

R: Poate fi mai liber decât este acum - mai liber comparativ cu starea lui prezentă. Priveşte dintr-un punct personal de vedere, nu filosofic, şi vei vedea că poţi fi mai liber sau mai puţin liber, pentru că sunt diferite momente în viaţa ta. În unele momente eşti mai puţin liber, în alte momente eşti mai liber. Noaptea, când dormi eşti mai puţin liber decât ziua, şi dacă se întâmplă un incendiu în timp ce dormi, vei muri, pentru că nu vei putea să pleci de acolo. Aşa că ziua eşti mai liber. Lucrurile trebuie luate simplu, nu filosofic. Desigur, dacă începem să gândim filosofic că nu există asemenea lucruri cum ar fi libertatea, atunci nu mai rămâne decât să murim.

Î: Este posibil să determinăm influenţele din viaţă care distrug cel mai mult libertatea?

R: Influenţele care ne accentuează sclavia sunt iluziile noastre, şi în special iluzia că suntem liberi. Ne imaginăm că suntem liberi, şi asta ne face de zece ori mai sclavi. Aceasta este principala influenţă cu care putem lupta. Sunt multe alte influenţe cu care trebuie să luptăm, dar aceasta constituie începutul, aceasta este prima: iluziile despre poziţia noastră, despre libertatea noastră. Deci întâi de toate este necesar să sacrificăm această iluzie a libertăţii pe care

credem că o avem. Dacă vom încerca să sacrificăm această iluzie, poate vom ajunge la posibilitatea de a fi realmente mai liberi.
Î: Ce semnificație au valorile obișnuite cum ar fi curajul, lipsa de egoism și bunăvoința, din punctul de vedere al sistemului?
R: Uneori au o semnificație foarte bună, alteori nici o semnificație. Nu te poți aștepta la o semnificație permanentă a acestor valori, pentru că viziunea obișnuită dă cuvintelor o semnificație permanentă, pe care de fapt nu o pot avea tot timpul.
Î: Are acest sistem ceva de spus despre ideea de păcat?
R: Păcatul, ca definiție generală, este "tot ce este nenecesar", dar trebuie să modificăm această definiție. Păcatul este întotdeauna rezultatul slăbiciunii. Dacă trebuie să merg undeva și promit să fiu acolo la 12.30, și știu că dacă merg repede voi fi acolo la timp, dar în schimb mă opresc pe drum să mă uit la vitrine, aceasta ar constitui un păcat împotriva promisiunii mele de a fi acolo la 12.30. Totul trebuie considerat din punctul de vedere al scopului sau deciziei, în raport cu lucrul pe care ți-ai propus să-l faci într-un moment dat. Dacă ai un scop în legătură cu munca, atunci tot ce vei face împotriva muncii tale va fi un păcat. Nu va fi păcat dacă nu ai nici un scop. Nu este nici un păcat să te oprești la vitrinele magazinelor, dar dacă trebuie să fii undeva într-un anumit moment și oprirea te face să întârzii, atunci este un păcat. Putem înțelege păcatul și crima când le vom înțelege în legătura cu munca. După aceea vom putea cuprinde o viziune puțin mai amplă și să ne gândim la cei care de abia vin în muncă, apoi la cei care pot veni, și așa mai departe. Este necesar să ne apropiem de această problemă gândind în cercuri concentrice și începând cu cei care sunt în muncă sau care se cred în muncă. Iar atunci orice vor face împotriva propriei lor înțelegeri a muncii va fi cu siguranță un păcat, pentru că se vor amăgi singuri. Și ceea ce vor face ei împotriva altora din muncă, fie prin sugestie fie prin exemplu, va fi un păcat pentru că scopul lor este să ajute, nu să împiedice. Deci este posibil să înțelegi păcatul numai în legătură cu munca, mai întâi, și apoi mai târziu să-l vezi în afara muncii.
Î: Ce înseamnă când spuneți că păcatul este rezultatul slăbiciunii?
R: Vedeți, în muncă cerințele cresc; multe lucruri, gradat, devin mai dificile. Iei anumite decizii, iar una dintre primele este să faci eforturi, să mergi împotriva modului obișnuit care este întotdeauna pentru evitarea eforturilor și pentru a face lucrurile cât mai ușoare posibil. Dacă încerci să muncești, iei decizia de a merge împotriva acestei tendințe, să faci lucrurile mai dificile. Din nou, dacă acest lucru rămâne mai mult o decizie mentală, dacă nu duce la nici o acțiune, este un nonsens și este, cu siguranță, un păcat împotriva ta însuți.
Î: Puteți corela cuvântul "păcat" cu cuvântul "căință"? Să presupun că această căință este total diferită de concepția care i se atribuie în mod obișnuit?
R: În muncă lucrurile rele anulează multe lucruri bune, dar lucrurile bune nu anulează lucrurile rele. Lucrurile rele pot fi anulate numai prin căință. Asta nu înseamnă că un om face ceva și apoi se căiește și își spune "Nu voi mai face acest lucru", pentru că va face din nou. Dacă faci un lucru, urma rămâne, așa

încât va fi mai uşor să o faci a doua oară, şi asta va crea inerție. Uneori poți învinge această inerție prin căință, care înseamnă suferință.

Î: O numiți căință în măsura în care învinge inerția?

R: Căința poate fi bună, dar nu suficient de puternică pentru a învinge inerția. Dar, dacă o învinge, atunci este "căință". Căința sinceră este o mare forță în muncă. Tendințele noastre întotdeauna ne determină să facem lucruri care sunt împotriva muncii. Ele nu îmbracă neapărat aceeaşi formă, ceea ce le face înşelătoare. Pot face ceva sub o anumită formă şi apoi să nu continui sub aceeaşi formă dar în acelaşi *fel*. Dar dacă mă voi căi sincer şi la momentul potrivit, voi putea opri această tendință.

Î: Deci căința reală înseamnă neapărat schimbare a ființei?

R: Nu aş numi-o schimbare a ființei, ci doar oprirea unei tendințe.

Î: Nu există nici o cale prin care să ajutăm omenirea?

R: Întotdeauna începem cu ideea că lucrurile ar trebui îndreptate. Dar să presupunem că un om dobândeşte putere şi începe să îndrepte lucrurile. El le poate înrăutăți într-atât încât s-ar putea să fie nevoie să vină o putere superioară să le îndrepte din nou, şi asta poate însemna distrugerea Pământului. Asta explică un alt lucru - dificultatea dobândirii a ceea ce numim puteri superioare. Este ca şi cum o anumită minte conştientă te împiedică să dobândeşti puteri superioare, pentru că imediat ai vrea să abuzezi de ele. Pare ca şi cum vei putea obține aceste puteri numai când aceste minți superioare sau ființe conştiente vor fi sigure că nu vei interfera. Dar nu există observator conştient - există legi, şi ele sunt în tine. Există un fel de frâne automate în tine, care te vor împiedica să interferezi.

Î: La ce bun să ai aceste puteri dacă nu le poți folosi?

R: La un moment dat forțele din lume vor trebui să ducă o luptă între ele, dar puterile superioare nu doresc să interfere, evident din anumite motive foarte clare. Dacă partea pozitivă - cea opusă haosului - va fi suficient de puternică, atunci ea va învinge. Dacă va fi slabă, va trebui să fie distrusă, iar atunci poate va apărea ceva nou. Există multe aluzii la această idee în Biblie - sau poate sunt numai alegorii. Totul arată că lucrurile trebuie să fie disputate la un anumit nivel - deci nu va putea fi nici o interferență.

Î: Ați spus că un om nu are voință. Atunci cum se numeşte când o persoană face un efort real să învingă un obicei, sau să nu facă ce i-ar place să facă?

R: Este fie o atracție către ceva, fie o repulsie față de ceva. Fie îi este frică de ceva, fie îi displace ceva şi asta creează repulsie; sau cineva i-a spus că ar putea dobândi ceva şi asta creează atracție. Nu este în el, este în lucruri. Lucrurile îl atrag sau îl resping, dar el numeşte asta voința lui.

Î: Deci poate fi privită atunci ca fiind total lipsită de valoare?

R: Este mecanică; nu are nici o valoare. Poate avea o valoare obiectivă, în sensul că el poate obține ceva în sens material. Dar nu acesta este efortul despre care vorbesc. Eforturile încep numai de la un singur lucru - efortul de a te trezi.

Î: Poate omul dezvolta conştiență prin propriile eforturi?

R: Nu, nu o poate face numai prin propriile eforturi. Întâi de toate trebuie să aibă o anumită cunoaştere, şi o anumită explicare a metodelor; şi sunt multe alte dificultăţi în plus. Omul este o maşină, o maşină care lucrează sub influenţe externe. Această maşină a omului 1, 2, sau 3 nu se cunoaşte pe ea însăşi, dar când omul începe să se cunoască, deja devine o maşină diferită. Astfel începe dezvoltarea. Dar nu poate dobândi cunoaşterea necesară de unul singur.

Î: Când spuneţi că observarea de sine este calea spre conştienţă de sine, trebuie să te observi chiar în timpul experienţei?

R: Cât de mult poţi. La început poate părea dificil, dar foarte curând vei vedea că este posibil. Când îţi vei da seama că poţi să gândeşti cu o parte a minţii şi să observi cu altă parte, nu vor mai fi complicaţii sau confuzii.

Î: Primul pas ar fi să încercăm şi să înţelegem clar că nu ştim nimic?

R: Ar fi foarte util dacă s-ar putea, dar nu putem face asta, deoarece suntem atât de siguri de atât de multe lucruri.

Î: Este acesta un lucru spre care să ţinteşti?

R: Putem ţinti spre el cât ne place, dar nu-l putem dobândi niciodată pe calea obişnuită. Dacă învăţăm lucruri noi despre noi înşine, lucruri pe care nu le ştiam înainte, după aceea putem compara ceea ce ştiam înainte cu ceea ce am învăţat acum. Fără comparaţii nu putem dobândi nimic.

*

Ultima dată am explicat împărţirea omului în şapte categorii. Această împărţire, legată de ideea posibilei evoluţii a omului, dă o metodă foarte bună pentru înţelegerea diferenţelor dintre diverse lucruri sau a clasificării lor. De exemplu, de la început luăm diferitele manifestări ale omului în diferite câmpuri de activitate, în religie, ştiinţă, artă şi aşa mai departe, şi încercăm să le privim din punctul de vedere al acestei împărţiri în şapte categorii. Veţi vedea imediat că dacă există şapte categorii de oameni, trebuie să fie, în mod corespunzător, şapte categorii pentru orice aparţine omului. Nu cunoaştem omul 5, 6 sau 7 dar cunoaştem diferenţa dintre omul 1, 2 sau 3, şi putem înţelege cu uşurinţă că religia omului Nr.1, oricum s-ar numi, va fi o religie primitivă, simplificată în toate sensurile. Divinităţile vor fi simple, virtuţile vor fi simple şi păcatele vor fi simple - totul va fi simplu, pentru că omului Nr. 1 nu-i place să gândească mult. Religia sentimentală, emoţională, plină de iluzii şi imaginţie, va fi religia omului Nr. 2. Iar religia compusă din teorii, cuvinte şi definiţii pentru orice va fi religia omului Nr. 3. Sunt singurele feluri de religie pe care le cunoaştem, deşi dacă există oameni de nivele superioare, trebuie să existe şi religia omului Nr. 5, religia omului Nr. 6 şi religia omului Nr. 7.

La fel este şi cu arta - există arta Nr. 1, artă Nr. 2 şi artă Nr. 3, şi altceva nu mai ştim. Dar există unele opere de artă care au rămas din vremuri foarte vechi care în mod evident aparţin oamenilor cu conştienţă superioară. Dacă găsim asemenea lucrări de artă, vom vedea că nu le înţelegem, sunt peste nivelul nostru. Din acest punct de vedere toată arta obişnuită, arta omului Nr. 1, 2 sau

3, este numită artă subiectivă pentru că este bazată numai pe o înțelegere subiectivă sau o simțire subiectivă a lucrurilor.

În știință este și mai ușor de înțeles diferența. Bineînțeles tot ceea ce cunoaștem este știința Nr. 1, 2 și 3. Aceasta folosește actuala stare de conștiență a omului și funcțiile prezente ca un instrument pentru a obține anumite rezultate. Știința Nr. 4 va începe cu perfecționarea instrumentelor. Dacă trebuie să lucrezi în orice ramură a științei, vei avea un anumit instrument pentru acest lucru și vei obține anumite rezultate. Dar să presupunem că poți avea un instrument mai bun; imediat vei obține rezultate mai bune. Deci știința Nr. 4 este legată de perfecționarea instrumentului de cunoaștere, de perfecționarea funcțiilor omului și a stării de conștiență.

Î: Ne puteți spune mai mult despre ce înseamnă omul Nr. 1, 2 și 3?

R: Se referă la centrul de greutate în momentul deciziilor importante. Omul Nr. 3 va acționa după teorie, omul Nr. 2 pe baza preferințelor și aversiunilor emoționale, omul Nr. 1 pe baza preferințelor și aversiunilor fizice.

Î: Pentru a înțelege exemplele de artă conștientă trebuie să ai o cunoaștere pe care o persoană medie nu a obținut-o?

R: Nu numai cunoaștere, ci cunoaștere și ființă. Sunt două aspecte din noi care trebuie dezvoltate.

Vorbind despre cunoaștere și ființă este necesar să pornim de la început. Încearcă să te gândești cum priveai aceste lucruri, care era atitudinea ta relativă la aceste două idei înainte de a fi întâlnit sistemul. Toți suntem în aceeași poziție. Vrem cunoaștere, dar nu realizăm că există obstacole în noi care ne împiedică să dobândim această cunoaștere.

Voi începe cu mine. Înainte de a întâlni sistemul am citit foarte mult și am făcut multe experimente. Din aceste experimente am obținut stări interesante, am înțeles mai multe legi, și natural, doream o continuare a acestor stări. Dar am văzut că pentru asta era necesară mai multă cunoaștere. Apoi am întâlnit acest sistem. În sistem un accent special era pus pe *ființă*. După acest sistem nu este posibilă mai multă cunoaștere până când ființa ta nu se schimbă.

Curând după ce am auzit despre cunoaștere și ființă, grupurile noastre s-au împărțit în două tabere. Prima tabără susținea că totul era schimbarea ființei, că prin schimbarea ființei vom obține mai mult din cunoașterea pe care deja o avem. A doua tabără (căreia cred că îi aparțineam doar eu) susținea că în chiar starea prezentă a ființei noastre putem obține mai multă cunoaștere decât avem, că nu suntem atât de saturați cu cunoaștere încât să nu mai putem absorbi.

Mai târziu am înțeles că ambele sunt necesare. Să luăm exemplul a doi oameni: unul cunoaște cele patru operații aritmetice, celălalt nu. Natural, primul va fi într-o poziție mai bună, deși nivelul lor de ființă este același. Cu cât un om știe mai multă matematică, cu atât mai bună va fi poziția lui într-o anumită profesiune. Deci cunoașterea poate crește chiar cu aceeași ființă. Și el poate ști mai mult nu numai în matematică; poate ști multe alte lucruri, poate avea o cunoaștere psihologică mai bună.

Pe de altă parte, observi că dacă oferi cunoștințe (vorbesc de cunoștințe psihologice) la două persoane, una primește în timp ce cealaltă nu poate.

Evident ființa lui nu este pregătită. Deci oamenii nu sunt în aceeaşi poziție din această privință.

Relația dintre cunoaştere şi ființă este o problemă foarte importantă. Aş vrea să vă gândiți la ea şi să înțelegeți ceea ce am spus până acum. Încercați să găsiți exemple proprii. Cunoaşterea poate duce foarte departe. Problema este, o poți primi? O poți asimila? Un tip de cunoaştere îl putem obține, altul nu, aşa că nu putem vorbi în general despre asta. De exemplu, să luăm cunoaşterea psihologică: aşa cum suntem putem învăța foarte mult, şi anumite lucruri pot deveni mult mai clare. Dar în fiecare moment cunoaşterea unui om depinde de ființa lui. Asta este ceea ce nu înțelegem noi. Un om poate obține atâta cunoaştere cât îi permite ființa lui, altfel cunoaşterea lui va fi numai cuvinte. Dacă această cunoaştere este dată mai multor oameni, unii dintre ei o obțin, alții nu. De ce? Evident din cauză că ființa lor este diferită.

Î: Nu înțeleg prea clar ce este "ființa".

R: Este *tu*, ceea ce eşti tu. Cu cât te cunoşti mai mult, cu atât mai mult îți cunoşti ființa. Dacă n-ai fi învățat niciodată că ai ființă, ființa tuturora ar fi fost aceeaşi pentru tine. Cineva care n-a auzit niciodată de amintirea de sine, întrebat fiind, va spune că-şi poate aminti de el însuşi. Aceasta este o ființă. Altul ştie că nu-şi aminteşte de sine - aceasta este o ființă diferită. Al treilea începe să-şi amintească de sine - aceasta este o a treia ființă. Astfel trebuie pusă problema.

Înțelegem diferența dintre lucruri, dar în gândirea obişnuită nu înțelegem diferența de ființă. Ce învățăm în acest sistem? În primul rând că nu suntem unul, că avem multe "eu"-ri, că nu există un "eu" central care să conducă. Aceasta este starea ființei noastre. Rezultatul este mecanicitatea - noi suntem maşini. Dacă izbutim să fim mai puțin mecanici, mai puțini divizați în interiorul nostru, dacă izbutim să avem mai mult control de sine, va însemna că ființa noastră s-a schimbat.

Când am întâlnit acest sistem, el mi-a demonstrat că schimbarea ființei era necesară, pentru că noi nu suntem ceea ce credem noi a fi. Dacă am fi fost ceea ce credem că suntem - dacă aveam conştiență, voință, dacă am fi putut "face", atunci ar fi fost necesară numai cunoaşterea. Dar noi toți ne credem diferiți de ceea ce suntem în realitate. Şi exact această diferență între ceea ce suntem şi ceea ce credem că suntem este cea care arată ce lipseşte în ființa noastră. Aşa încât două lucruri sunt necesare: schimbarea cunoaşterii şi schimbarea ființei.

Î: Dar noi tot timpul ne schimbăm!

R: Nu, ne aflăm într-o cameră, alergând dintr-un colț într-altul, nu schimbându-ne. Într-un colț credem că suntem un lucru, în altul ne credem diferiți. Nu ne putem schimba numai pentru că am alergat dintr-un colț în altul. Ceea ce pare schimbare este schimbare prin imitație, schimbarea condițiilor, preferințelor şi aversiunilor.

Această stare de conştiență în care suntem acum, se mişcă mereu în sus şi în jos. "Jos" înseamnă că suntem mai aproape de somn, "sus" înseamnă că suntem mai aproape de posibilitatea trezirii. Nu suntem niciodată în exact

aceeaşi stare, dar aceste mici schimbări înseamnă numai a marca timpul în acelaşi loc.

După cum vezi, evoluția omului este foarte posibilă, dar este posibilă numai prin schimbarea cunoaşterii şi schimbarea ființei, iar schimbarea ființei înseamnă dobândirea conştienței. Nu poate veni de la sine, nu se poate "întâmpla".

Î: Poți dobândi cunoaştere de sine prin observarea de sine?

R: Observarea de sine este legată de anumite practici clare. Dacă vei începe numai să observi cum se întâmplă lucrurile, îți vor scăpa multe lucruri; dar dacă vei încerca să lupți împotriva micilor obişnuințe, vei începe să vezi dintr-o dată multe lucruri, pe care de obicei nu le remarci. Fiecare are multe mici obiceiuri: obiceiuri de mers, obiceiuri de a-şi mişca mâinile, obiceiuri de a sta aşezat, de a sta în picioare, de a vorbi într-un anume fel. Această luptă nu urmăreşte anumite rezultate ci este mai mult pentru observare de sine. Poate mai târziu îți vei da seama că trebuie să înlături unele obiceiuri, dar în prezent această luptă va fi mai mult pentru studiul de sine.

În acelaşi timp, dacă vrem să dezvoltăm conştiența şi să ne perfecționăm funcțiile, chiar de la începutul observării de sine suntem sfătuiți să încercăm şi să oprim unele dintre funcțiile noastre care nu doar că sunt fără folos, ci efectiv dăunătoare. De exemplu, observându-te, mai ales observând funcția emoțională, încearcă să opreşti cât mai mult posibil orice exprimare a emoțiilor negative. Multe dintre viețile oamenilor practic constau în aşa ceva; ei îşi exprimă emoțiile negative în orice moment posibil, cu orice ocazie, fie că este cazul sau nu; pot găsi întotdeauna câte ceva rău în orice. Tendința de bază a omului Nr. 1, 2, sau 3, este de a-şi exprima imediat toate emoțiile negative. Dacă va face un efort de a opri această exprimare, va obține material pentru observare, şi se va vedea pe el însuşi dintr-un unghi total diferit. Dacă va face efort serios în această direcție, foarte curând va fi convins că nu are voință, pentru că este un lucru dintre cele mai dificile să opreşti exprimarea emoțiilor negative. În acelaşi timp este o necesitate.

Altă funcție nefolositoare este vorbirea: vorbim prea mult. Vorbim, şi vorbim, şi vorbim, şi niciodată nu ne dăm seama cu adevărat. În general credem că vorbim foarte puțin, mult prea puțin, dar în special cei care vorbesc cel mai mult cred că ei nu vorbesc niciodată. Este un subiect foarte util de observat. Vei vedea cum îți trec zilele, câte lucruri mecanice spui în anumite condiții, cât de multe alte lucruri mecanice în alte condiții. Îți vei da seama că tot vorbeşti şi vorbeşti şi vorbeşti pentru că îți face plăcere, sau îți umple timpul. Este necesar să observi şi să încetezi cel puțin o parte din aceste discuții nenecesare. Vorbirea, imaginația, minciuna şi exprimarea emoțiilor negative sunt de fapt funcțiile noastre de bază.

Acum dacă veți dori să mă întrebați ceva, voi încerca să explic. Trebuie să încercăm nu doar să studiem aceste idei în forma în care ele sunt date ci şi să le aplicăm în legătură cu diferite probleme. Ele furnizează chei bune pentru soluția multora dintre ele.

Î: Când vorbiţi despre minciună vă referiţi la ceea ce spunem sau şi la gândurile noastre?
R: În prezent este suficient să ne oprim la ceea ce spunem. Mai târziu va trebui să ne studiem şi gândurile - adică minciuna faţă de noi înşine. Este acelaşi lucru, dar trebuie să începem cu lucrurile pe care efectiv le spunem, şi la început minciuna va necesita un anumit efort pentru a verifica. Vorbim întotdeauna despre lucruri pe care nu le ştim. Nu o numim minciună - astfel ne eschivăm, îi dăm câte un nume bun, şi astfel o putem accepta.
Î: Aş vrea să ştiu mai exact ce se înţelege prin fiinţă? Am înţeles că este ceva mai permanent care se opune unui fel de colecţii schimbătoare de "eu"-ri.
R: Nu o complica prea mult. Tot ce ţine de tine este fiinţa ta. Cunoaşterea este separată. Poţi vizualiza separat tot ceea ce ştii, dar tot ceea ce *eşti*, separat de ceea ce ştii, este fiinţa ta. În această împărţire tu te compui din două lucruri: ceea ce ştii şi ceea ce eşti. Din punctul de vedere al dezvoltării, ideea este că lucrul asupra cunoaşterii nu este suficient fără lucrul asupra fiinţei. Cunoaşterea este limitată de fiinţă. În starea în care eşti, dacă vei dobândi mai multă cunoaştere nu vei fi capabil să o foloseşti, să o înţelegi, să faci conexiuni. Dezvoltarea cunoaşterii nu este suficientă, pentru că la un anumit moment trebuie să se oprească, şi în loc să te ducă înainte te va duce înapoi, pentru că dacă dobândirea cunoaşterii tale nu va fi urmată de schimbarea fiinţei, toată această cunoaştere se va deforma în tine. Şi atunci cu cât mai multă cunoaştere vei acumula, cu atât va fi mai rău pentru tine.
Î: Ce rol joacă fiinţa în dobândirea cunoaşterii?
R: Fiinţa este starea ta. Într-o stare poţi dobândi o anumită cunoaştere, dar dacă se dezvoltă altă stare poţi acumula mai multă cunoaştere. Dacă eşti divizat în "eu"-ri diferite, care se contrazic unele pe altele, este foarte dificil să acumulezi cunoaştere, pentru că fiecare parte o va acumula şi o va înţelege în felul ei, şi nu vei putea avea prea multă înţelegere. Dacă vei deveni unul, cu siguranţă va fi mai uşor să acumulezi cunoaştere, să ţi-o aminteşti şi să o înţelegi. Fiinţa înseamnă stare, condiţii interioare, toate împreună, nu separat.
Î: Fiinţa noastră nu creşte prin cunoaştere?
R: Nu, fiinţa nu poate creşte de la sine. Cunoaşterea, chiar cunoaşterea foarte bună, nu poate face fiinţa să crească. Trebuie să lucrezi asupra cunoaşterii şi asupra fiinţei separat, altfel vei înceta să mai înţelegi cunoaşterea pe care o dobândeşti. Lucrul asupra fiinţei constituie o muncă diferită - este necesar un efort diferit.

În general vorbind, ştim mai mult despre cunoaşterea noastră decât despre fiinţa noastră. Ştim cât de puţin ştim despre noi înşine; ştim cum, în fiecare moment, facem greşeli în orice; ştim că nu putem prevedea lucrurile, că nu putem înţelege oamenii, că nu putem înţelege lucrurile. Ştim toate astea şi ne dăm seama că toate sunt rezultatul insuficientei noastre cunoaşteri. Dar nu înţelegem diferenţa dintre fiinţa oamenilor. Este util să iei o bucată de hârtie şi să descrii din ce se constituie fiinţa noastră. Atunci vei vedea că nu poate creşte de la sine. De exemplu o trăsătură a fiinţei noastre este aceea că suntem maşini, alta - că trăim doar într-o mică parte a maşinii noastre; o a treia - această

pluralitate despre care am vorbit la prima lectură. Spunem "eu", dar acest "eu" este diferit în fiecare moment. Avem multe "eu"-ri, toate la acelaşi nivel şi nu există un "eu" central pentru coordonare. Aceasta este starea fiinţei noastre. Nu suntem niciodată unul şi niciodată acelaşi. Dacă vei descrie toate aceste trăsături vei vedea ce ar constitui o schimbare a fiinţei şi ce poate fi schimbat. În fiecare trăsătură particulară este ceva care se poate schimba; şi o mică schimbare într-o trăsătură va însemna şi o schimbare în alta.

Cu cât te cunoşti mai mult, cu atât mai mult îţi vei cunoaşte fiinţa. Dacă nu te cunoşti, nu îţi cunoşti fiinţa. Şi dacă rămâi la acelaşi nivel al fiinţei nu vei putea acumula mai multă cunoaştere.

Î: Pentru a munci asupra fiinţei, este necesar să ne ocupăm tot timpul unei zile, să nu risipim nici un pic de timp?

R: Vrei să începi cu imposibilul. Începe cu ceea ce este posibil; începe cu un pas. Încearcă să faci puţin, şi rezutatele îţi vor arăta. Întotdeauna există o limită, nu poţi face mai mult decât poţi. Dacă vei încerca să faci prea mult, nu vei mai face nimic. Dar puţin câte puţin, vei vedea că sunt necesare gândirea corectă, atitudini corecte. Este nevoie de timp, deoarece atât de mult timp oamenii au fost în puterea emoţiilor negative, imaginaţiei negative, minciunii, identificării, şi lucruri de acest fel. Dar puţin câte puţin aceste lucruri vor dispărea. Nu poţi schimba totul dintr-o dată.

Întotdeauna trebuie să te gândeşti la pasul următor - numai un pas. Putem înţelege pasul următor ca ajungând să fim puţin mai stăpâni pe noi înşine decât acum. Când am înţeles asta, ne putem gândi ca ajungând să fim şi mai stăpâni pe noi înşine, dar nu complet; nu până la capăt.

Î: Vom putea fi capabili să apreciem schimbarea fiinţei noastre fără a ne înşela?

R: Da, dar înainte de a fi capabil să apreciezi schimbarea, trebuie să-ţi cunoşti fiinţa aşa cum este ea acum. Când vei cunoaşte majoritatea trăsăturilor fiinţei tale, vei fi capabil să vezi schimbările. Putem să ne apreciem nivelul fiinţei prin instabilitatea "eu"-lui nostru - ceea ce numim noi "eu" - pentru că la un moment dat o parte din noi spune "eu", în alt moment o altă parte. Dacă vei observa bine, vei vedea cât de diferit eşti, chiar în cursul unei singure zile. Într-un moment te hotărăşti să faci un lucru, în alt moment alt lucru. Această schimbare continuă chiar în cursul a douăzeci şi patru de ore arată clar nivelul fiinţei noastre.

Î: De ce anume depinde diferenţa de nivel printre oameni obişnuiţi, adormiţi?

R: Depinde de încredere. Există oameni mai de încredere şi oameni în care nu poţi avea multă încredere. Asta este adevărat şi în lucru. Oamenii care nu sunt de încredere nu pot obţine mult.

Î: Începem toţi la acelaşi nivel?

R: Mai mult sau mai puţin, dar există variaţii. Lucrul de bază este încrederea.

Î: Cum poţi să-ţi dezvolţi fiinţa?

R: Tot ceea ce ai învăţat, tot ceea ce ai auzit despre posibilitatea dezvoltării, totul se referă la fiinţă. În primul rând dezvoltarea fiinţei înseamnă trezire, atâta timp cât principala trăsătură a fiinţei noastre este aceea că suntem

adormiţi. Încercând să ne trezim, ne schimbăm ființa; acesta este primul punct. Apoi sunt multe alte lucruri: crearea unității, neexprimarea emoțiilor negative, observarea, studiul emoțiilor negative, încercarea de a nu te identifica, incercarea de a evita vorbirea inutilă - toate acestea înseamnă lucru asupra ființei. Este adevărat că în acest fel acumulezi o anumită cunoaştere, dar dacă este o cunoaştere numai intelectuală este pusă separat. Ființa este "putere", putere de a "face"; şi puterea de a "face" este puterea de *a fi altfel*.

Î: Nu înțeleg distincția între cunoaştere şi ființă, când ele lucrează împreună. Se pare că în studiul de sine sunt atât de amestecate încât este greu de văzut care este una şi care este cealaltă.

R: Da, dar în acelaşi timp este posibil. Ştim ce înseamnă cunoaştere. Ştim că această cunoaştere este relativă şi depinde de capacitățile noastre. De fapt putem acumula suficientă cunoaştere cu care să începem în starea noastră prezentă; dar foarte curând vom realiza că pentru a acumula mai multă cunoaştere, o cunoaştere mai profundă sau mai vastă a lucrurilor pe care vrem să le înțelegem cu adevărat, trebuie să ne schimbăm ființa, deoarece capacitățile noastre prezente de acumulare a cunoaşterii sunt foarte limitate. Deci chiar din punctul de vedere al acumulării cunoaşterii ajungem la necesitatea schimbării ființei, altfel vom avea numai cuvinte şi nu vom şti ce înseamnă ele.

Î: Ideile sistemului au vreo valoare din punctul de vedere al schimbării ființei?

R: Ideile în sine nu pot produce schimbarea ființei. Efortul tău trebuie să meargă în direcția corectă, şi un lucru trebuie să corespundă altuia. Faci un efort într-o direcție şi trebuie să faci un efort şi în cealaltă direcție. Nu poți schimba nimic fără un sistem; chiar şi cu un sistem este dificil.

Î: Ce se înțelege prin "lucru"?

R: "Lucrul", în sensul în care folosim acest cuvânt în sistem, înseamnă munca pentru dobândirea cunoaşterii şi pentru studiul schimbării ființei. Trebuie să ai un obiectiv clar şi să munceşti pentru el, aşa că "lucrul" include dobândirea cunoaşterii şi a controlului de sine pentru atingerea obiectivului.

Î: De ce natura a făcut omul incomplet, l-a lăsat la jumătate de drum?

R: Este o întrebare bună atâta timp cât nu înțelegi ce poate dobândi un om. Când vei înțelege, îți vei da seama că aceste lucruri pot fi dobândite numai prin propriile eforturi ale omului. Ceea ce poate fi dezvoltat în om este conştiența şi voința şi ele pot fi dezvoltate numai dacă omul realizează că nu le posedă. Când va realiza acest lucru, va vedea că ele nu pot fi decât dobândite, nu dăruite. Omul este creat în unicul fel în care putea fi creat. Tot ce se putea oferi s-a oferit; nimic mai mult nu poate fi oferit. Altfel ar fi ca şi cum ai lua un om de pe stradă şi l-ai face general; el n-ar şti ce să facă. Este un subiect de dezbătut, nu ni se pot da acele calități, trebuie să le câştigăm sau să le cumpărăm. Este singura cale de a le dobândi.

Cunoaşterea reală, cunoaşterea obiectivă este cunoaşterea care vine de la o minte superioară. O asemenea cunoaştere ne arată cum să studiem omul, cum să studiem universul, şi de asemenea cum să fie studiat primul în legătură cu al doilea. Prin cunoaştere obiectivă este posibil să se cunoască lumea reală, utilizând principiile relativităţii şi scării şi cunoscând cele două legi fundamentale ale universului: Legea lui Trei şi Legea lui Şapte.

Apropierea de cunoaşterea obiectivă se face prin studiul limbajului obiectiv. Dacă vă amintiţi, am spus că studiul acestui sistem începe cu studiul unui nou limbaj, şi am dat mai multe exemple: centri, împărţirea omului în Nr. 1, 2, 3, 4, 5 şi aşa mai departe, identificarea, considerarea, amintirea de sine. Toate sunt expresii ale acestui limbaj.

Pasul următor este studiul de sine, studiul maşinii umane şi înţelegerea locului omului în univers. Această cunoaştere de sine este şi un scop şi un mijloc.

Dar, după cum am spus, dacă un om vrea să se dezvolte, nu este suficientă numai cunoaşterea; el trebuie să lucreze şi pentru a-şi schimba fiinţa. Doar că schimbarea fiinţei este atât de dificilă încât ar fi aproape imposibilă, dacă n-ar exista cunoaşterea care să-l ajute pe om. Aşadar cunoaşterea şi fiinţa trebuie să crească alături, deşi una este complet separată de cealaltă. Nici cunoaşterea, nici fiinţa luate separat nu pot oferi o cunoaştere corectă, deoarece înţelegerea este rezultanta unei creşteri simultane a cunoaşterii şi fiinţei.

Creşterea cunoaşterii înseamnă o trecere de la particular la general, de la detalii la întreg, de la iluzoriu la real. Cunoaşterea obişnuită este întotdeauna o cunoaştere a detaliilor fără cunoaşterea întregului, o cunoaştere a frunzelor, sau a nervurilor şi zimţilor frunzelor, fără a cunoaşte copacul. Cunoaşterea reală nu îţi arată doar un anumit detaliu ci şi locul, funcţia şi înţelesul acestui detaliu în legătură cu întregul.

Î: Dacă această cunoaştere există pe diferite niveluri, atunci noi putem obţine numai cunoaşterea de pe nivelul nostru?

R: Desigur, dar dacă am avea toată cunoaşterea pe care am putea s-o obţinem pe nivelul nostru, nivelul nostru s-ar schimba. Problema este că nu avem toată cunoaşterea accesibilă nouă pe nivelul nostru - avem prea puţină.

Î: Cunoaşterea poate fi dată numai în legătură directă cu lucrul?

R: De la început vi s-au dat unele idei şi vi s-au spus anumite lucruri despre maşina umană, de exemplu, despre cele patru funcţii, despre diferite stări de conştienţă, despre faptul că trăim într-o stare care fluctuează în sus şi în jos, uneori mai aproape de conştienţa de sine, alteori mai aproape de somn. Când aţi auzit aceste lucruri vi s-a spus şi să le verificaţi pentru voi înşivă; dar numai când veţi înţelege fiecare funcţie şi veţi descoperi propriile sentimente şi senzaţii legate de fiecare din ele, atunci vor deveni cunoaştere.

Fiinţa este ceva complet separat. Puteţi face toate eforturile posibile în starea prezentă, şi totuşi să simţiţi că s-ar putea scoate mai mult din cunoaşterea voastră, dar fiinţa voastră nu este corespunzătoare. Aşa că va fi necesar să lucraţi asupra fiinţei, să o faceţi mai puternică, mai precisă. După aceea, din aceleaşi cuvinte veţi putea extrage mai multă cunoaştere.

Î: Dacă înțelegerea este rezultatul cunoașterii și al ființei, nu pot vedea totuși cum se combină ele.
R: În orice moment când înțelegi ceva, înțelegerea ta va fi o combinație între cunoașterea și ființa ta. Înțelegerea este un rezultat al experienței, o anumită experiență în ființă și o anumită experiență în cunoaștere.
Î: Nu-mi este încă destul de clar; ce înțelegeți prin ființă și stare a ființei?
R: În loc să cauți definiții, încearcă să găsești ilustrări. Ființa unui om reprezintă tot ceea ce este el. Multe lucruri intră în ființă. Poți fi mai conștient sau mai adormit, mai divizat sau mai întreg, mai interesat de unele lucruri și mai puțin interesat de altele. Poți să minți mai mult sau să minți mai puțin, să-ți displacă minciuna sau să minți fără nici o jenă, să fii mai consecvent sau mai puțin consecvent, să ai un sentiment de mecanicitate sau nu. Poți să nu ai conflicte mari în tine însuți sau poți să fii alcătuit din conflicte, să ai comparativ puține emoții negative sau să fii cufundat în emoții negative. În general, starea ființei înseamnă o consecvență mai mare sau mai mică în acțiuni. Când un lucru îl contrazice pe altul prea mult, înseamnă ființă slabă. Nu ne dăm seama că dacă un om este foarte inconsecvent, atunci cunoașterea lui nu va fi demnă de încredere. Dezvoltarea unei singure laturi, fie cunoașterea, fie ființa, dă rezultate foarte proaste.

Ființa include toate puterile tale de a "face". Cunoașterea este numai auxiliară; poate ajuta. Dar pentru a ne schimba ființa - și aici intervine cunoașterea - trebuie mai întâi să vedem și să înțelegem starea noastră prezentă. În măsura în care începem să înțelegem starea ființei noastre, începem să învățăm ce să facem cu noi înșine.
Î: Ce ați vrut să spuneți prin faptul că dezvoltarea doar a cunoașterii sau doar a ființei dă rezultate proaste?
R: Poate fi de ajutor dacă-ți spun cum am auzit prima dată de acest lucru. Când cunoașterea se dezvoltă dincolo de ființă, rezultatul va fi un "yoghin slab" - un om care știe totul și nu poate face nimic. Dacă ființa se dezvoltă dincolo de cunoaștere, rezultatul va fi un "sfânt prost" - un om care poate face totul și nu știe ce face.

Dacă vei compara acest sistem cu altele, vei vedea că diferența față de alte sisteme, filosofice sau de alt fel, constă tocmai în importanța acordată acestei idei de ființă. Alte sisteme sunt interesate de cunoaștere și comportament. Ele presupun că, așa cum suntem, putem ști mai mult sau ne putem purta diferit. În sistemele religioase "credința" și "comportamentul" sunt în general privite ca fiind voluntare. Poți să fii bun sau rău - este arbitrar. Dar acest sistem merge pe ideea diferitelor nivele ale ființei. La actualul nostru nivel de ființă există o anumită cunoaștere, un anumit comportament, o anumită credință, toate determinate de ființă. Dar mai întâi vine cunoașterea - oricât de puțin am ști. Începeți să vă studiați: vă dați seama că sunteți mașini dar puteți deveni conștienți. Mașina începe la un anumit nivel al ființei. Tot ce poate ea să facă sau nu, este dependent de acest nivel. Încercați să înțelegeți ce semnifică ființa, nivelele ființei, schimbarea ființei. Acest sistem spune că totul - forțe, energii, diferite feluri de activitate - toate depind de nivelul ființei. Nu putem ști mai

mult din cauza nivelului ființei noastre. În același timp cea mai mică diferență în nivelul ființei va deschide noi posibilități de a cunoaște și de a "face". Toate puterile noastre sunt determinate de nivelul ființei noastre.
Î: Să înțeleg că am fi toți la același nivel?
R: Da, în comparație cu omul Nr. 4. Dar există unii care se află mai departe de nivelul omului Nr. 4 și alții care se află mai aproape de el. Ca în orice altceva există grade. Este o distanță mare între cele două nivele, dar există și stări intermediare. La fel este și în interiorul nostru: fiecare din noi poate fi diferit în momente diferite.

Există o ușoară diferență între oameni, dar nu este suficient pentru a măsura ființa. Toți oamenii normali sunt născuți la același nivel și au aceleași posibilități. Nimeni nu se poate naște mai sus de nivelul obișnuit. Nu putem dobândi nimic fără un antrenament special. Micile diferențe dintre oameni, sunt diferențe în funcții, dar diferența reală a ființei este diferența de stare de conștiență. Diferența în funcții este o diferență unilaterală.
Î: Puteți explica mai mult despre gradele care există între noi și omul Nr. 4? Aș vrea să înțeleg.
R: Este o întrebare bună și o vei putea înțelege observându-i pe ceilalți și pe tine însuți. Există oameni Nr. 1, 2 și 3 care nu sunt deloc interesați de posibilitatea dezvoltării sau de dobândirea cunoașterii sau de orice lucru de acest gen. Apoi vin cei care au posibilitatea unei anumite înțelegeri, dar aceasta se mută de la un lucru la altul - nu este un interes direcționat. Apoi poate fi interesul direcționat, începutul centrului magnetic, întâlnirea cu influența C și așa mai departe. Așa că omul Nr. 1, 2, sau 3 poate fi foarte diferit - poate fi mai aproape de posibilitățile de dezvoltare, mai departe de aceste posibilități, sau chiar fără nici un fel de posibilități.
Î: Cum poți înțelege ce știu alți oameni fără să fii la același nivel?
R: Vrei să spui cine poate învăța pe alții, în cine poți avea încredere și așa mai departe? La nivelul la care suntem putem aprecia ce știu alții, dar nu ființa lor. Putem vedea fără să greșim cine știe mai mult. Dar despre ființă, sunt foarte posibile greșeli. Să presupunem că întâlnești pe cineva care știe mai mult decât tine, dar îl suspectezi că ființa lui ar fi inferioară. Vei greși, pentru că nu este treaba ta să-i judeci ființa. Lasă-i ființa în pace și încearcă să înveți de la el. Nu suntem capabili să vedem nivele ale ființei superioare nouă; putem aprecia nivelul ființei numai la același nivel ca al nostru sau inferior. Este important să ții minte acest principiu.
Î: Este acest sistem un sistem de cunoaștere?
R: Acest sistem nu este atât un sistem de cunoaștere , cât un sistem de gândire. Arată cum să gândești altfel, de ce este mai bine să gândești altfel. A gândi altfel înseamnă a gândi în categorii diferite.

Există un obstacol în calea noastră : nu știm ce înseamnă "a ști". Trebuie să înțelegem ce înseamnă a ști; asta ne va ajuta să înțelegem ce înseamnă a gândi în categorii noi.
Î: Care este originea acestui sistem?

R: Nu voi vorbi despre detalii, ci despre principiu – despre care ar trebui să fie originea lui, în principiu. Pentru a servi unui scop util, pentru a avea vreo greutate, o învăţătură trebuie să vină de la oameni cu o minte superioară nouă, altfel nu va ajuta şi noi vom rămâne la acelaşi nivel. Dacă o învăţătură vine de la un nivel superior, ne putem aştepta la ceva. Dacă vine de la acelaşi nivel ca al nostru, nu ne putem aştepta la nimic. Avem suficient material pentru a face o evaluare. Ne putem întreba: a fost inventat la acelaşi nivel ca al nostru sau la un nivel diferit? Dacă materialul de care dispunem nu este suficient pentru a ne ajuta să apreciem, va trebui să aşteptăm. Dar trebuie să judecăm singuri. Dacă eu vă voi spune ceva despre acest lucru, nu veţi putea verifica. Este util să vă gândiţi la asta; numai voi singuri trebuie să vă găsiţi răspunsurile.
Î: A fost transmis de-a lungul vremurilor?
R: Cum puteţi verifica asta?
Î: Vă voi crede pe cuvânt.
R: Nu trebuie să crezi nimic.
Î: Ne puteţi spune unde putem să-i căutăm originile şi urmele?
R: În voi înşivă. V-a dat el ceva ce nu aveaţi înainte?
Î: Desigur că este imposibil să înţelegi sistemul până când nu ai atins nivelul la care acesta îşi are originea?
R: Înţelegerea este relativă. Putem înţelege multe lucruri la nivelul nostru; numai după aceea ne putem muta mai departe. Nu putem sări. Cu siguranţă, cu ajutorul acestui sistem putem avea o înţelegere mai bună despre noi înşine şi despre viaţă decât cu orice alt sistem pe care îl ştiu eu. Dacă putem spune că am obţinut prin el ceea ce nu am putut obţine în nici un alt fel, atunci va trebui să continuăm să-l studiem. Trebuie să facem o apreciere. În foarte scurt timp poţi vedea. Eu am învăţat foarte mult de la acest sistem într-un timp scurt şi, cu ajutorul lui, am început chiar să înţeleg lucruri pe care le-am întâlnit în alte sisteme şi nu le-am înţeles. De exemplu să luăm "somnul" din Noul Testament. Nu se prea remarcă, deşi aici se vorbeşte de asta în mod constant. Este spus în mod continuu că oamenii sunt adormiţi, dar se pot trezi, însă nu se vor trezi fără eforturi. Sistemul nu se explică numai pe el însuşi ci şi ce este adevărat în alte sisteme. Este explicat că dacă oamenii doresc să se înţeleagă unul pe altul, înţelegerea este posibilă doar între oameni treziţi. În viaţa obişnuită totul este o încurcătură lipsită de speranţă; oamenilor nu le este destinat să se înţeleagă unul pe altul în viaţa obişnuită. Dacă le-ar fi fost destinat, oamenii ar fi fost creaţi altfel. Omul trebuie să se întregească prin propriile eforturi. Putem să ne dăm seama de asta, dacă ne vom da seama de natura voinţei şi a conştienţei. Capacitatea de a înţelege este legată de aceasta. Dacă oamenii vor începe să lucreze cu scopul de a dobândi conştienţă şi voinţă, vor începe să se înţeleagă unul pe altul. În viaţă, cu cele mai bune intenţii, sunt numai încurcături. Oamenii sunt maşini: nu sunt făcuţi să se înţeleagă unul pe altul.
Î: Este posibil să înţelegem raţiunea acestei confuzii? Care este raţiunea de a fi fost făcuţi astfel?
R: Să vedem pericolul, şi să încercăm să începem să ne înţelegem situaţia. Oamenii nu se înţeleg niciodată unul pe altul, dar în vremurile noastre situaţia

din viață devine din ce în ce mai complicată și periculoasă. În același timp, așa cum sunt, oamenii servesc scopurilor Lunii și ale Pământului. Dar despre asta vom vorbi mai târziu.

Este o greșeală să ne gândim la vremurile noastre ca fiind ca oricare altele. Acum sunt dificultăți deosebite și facilități deosebite.

Î: Este posibil ca dificultățile să crească cu timpul?

R: Da, dar nu peste o anumită limită - dincolo de această limită devine o imposibilitate. Este important să ne dăm seama, nu în teorie ci văzând faptele, că oamenii nu se înțeleg unul pe altul și că situația devine din ce în ce mai complicată. Dacă oamenii au arme automate, este mai periculos. Și au arme atomate în multe sensuri. Așa că orice neînțelegere devine mai profundă și mai complicată.

Î: Și care va fi sfârșitul?

R: Nu putem spune; ar însemna ghicirea viitorului. Dar desigur nu ne putem aștepta la nimic bun.

Vedeți, toate concepțiile noastre obișnuite despre lucruri nu sunt bune, nu duc nicăieri. Este necesar să gândim diferit, și asta înseamnă să vedem lucrurile așa cum nu le vedem acum, și să nu vedem lucrurile cum le vedem acum. Și aceasta din urmă este poate cel mai greu, pentru că suntem obișnuiți să vedem anumite lucruri; este un mare sacrificiu să nu vedem lucrurile așa cum suntem obișnuiți să le vedem. Suntem obișnuiți să gândim că trăim într-o lume mai mult sau mai puțin mulțumitoare. Sigur, există lucruri neplăcute, cum ar fi războaiele sau revoluțiile, dar în ansamblu este o lume mulțumitoare și binevoitoare. Este cel mai dificil lucru să renunți la această idee a unei lumi binevoitoare. Și apoi trebuie să înțelegem că nu vedem deloc lucrurile însele. Vedem, ca în alegoria peșterii lui Platon, numai reflexele lucrurilor, astfel încât ceea ce vedem și-a pierdut orice realitate. Trebuie să ne dăm seama cât de des suntem guvernați și controlați nu de lucrurile însele, ci de ideile noastre despre lucruri, concepțiile noastre despre lucruri, imaginea noastră despre lucruri. *Acesta* este lucrul cel mai interesant. Încercați să vă gândiți la el.

CAPITOLUL 3

Studiul de sine și perfecționarea - Stări de conștiență și funcții - Grade de conștiență - Diviziunea funcțiilor - Amintirea de sine - Mecanicitatea - Studiul funcțiilor celor patru centri - Subdiviziunea centrilor - Atenția - Aparatul formator - Funcționarea greșită a centrilor - Patru feluri de energie - Oprirea scurgerilor - Oprirea emoțiilor negative - Încetarea emoțiilor negative - Schimbarea atitudinilor.

În acest sistem, care studiază omul ca pe o ființă incompletă, un accent deosebit este pus pe studiul de sine, și în acest sens ideea studiului de sine este strâns legată de ideea perfecționării. Așa cum suntem, putem folosi foarte puțin din puterile noastre, dar studiul le dezvoltă. Studiul de sine începe cu studiul stărilor de conștiență. Omul are dreptul să fie conștient de sine însuși, chiar așa cum este el, fără nici o schimbare. Conștiența obiectivă cere multe schimbări în interiorul lui, dar conștiență de sine poate avea chiar acum. Încă nu a dobândit-o, deși crede că o are. Cum a început acestă iluzie? De ce își atribuie omul conștiență de sine? Și-o atribuie pentru că este starea lui legitimă. Dacă el nu este conștient de sine, trăiește sub nivelul său legitim, își folosește numai o zecime din puteri. Dar atât timp cât își atribuie ceea ce este numai o posibilitate, nu va munci pentru dobândirea acestei stări.

Atunci apare întrebarea: de ce nu posedă omul conștiență de sine dacă are toate structurile și organele necesare pentru aceasta? Motivul este somnul lui. Nu este ușor să te trezești, pentru că sunt multe cauze ale somnului. Se pune adesea întrebarea: toți oamenii au posibilitatea de a se trezi? Nu, nu toți; foarte puțini sunt capabili să își dea seama că sunt adormiți și să facă eforturile necesare pentru a se trezi. În primul rând un om trebuie să fie pregătit, trebuie să-și înțeleagă situația; în al doilea rând, trebuie să aibă suficientă energie și o dorință destul de puternică pentru a putea să se ridice.

În această ciudată alcătuire care este omul, unicul lucru care poate fi schimbat este conștiența. Dar, mai întâi trebuie să-și dea seama că el este o mașină, astfel încât să fie capabil să strângă unele șuruburi, să slăbească altele, etc. Trebuie să studieze; acesta este punctul unde începe posibilitatea schimbării. Când își va da seama că este o mașină, și când va ști câte ceva despre mașina lui, va vedea că această mașină poate munci în condiții diferite de conștiență, așa că va încerca să-i creeze condiții mai bune.

Ni se spune în acest sistem că omul are posibilatea de a trăi în patru stări de conștiență dar că așa cum este el, trăiește numai în două dintre ele. Mai știm și că funcțiile noastre sunt împărțite în patru categorii. Așa că vom studia patru categorii de funcții în două stări de conștiență. În același timp, ne vom da seama că se întâmplă să avem licăriri ale conștienței de sine. Ce ne împiedică să avem mai multe licăriri de acestea este faptul că nu ne amintim de noi înșine - că suntem adormiți.

Primul lucru necesar într-un studiu de sine serios este să înțelegem că în ce privește conștiența, ca are mai multe grade. Trebuie să țineți minte că nu trecem dintr-o stare de conștiență în alta, ci ele se adaugă una celeilalte. Asta înseamnă că dacă ești în stare de somn, când te vei trezi, starea de conștiență relativă sau "somn treaz" este adăugată la starea de somn. Dacă devii conștient de sine, starea se va adăuga la starea de somn "treaz"; și dacă dobândești starea de conștiență obiectivă, aceasta se va adăuga la starea de conștiență de sine. Nu există treceri bruște dintr-o stare în alta. De ce? Pentru că fiecare stare constă din diferite straturi. Ca și în somn, unde poți fi într-un somn mai profund sau într-un somn mai superficial, la fel în starea în care suntem acum, putem fi mai aproape de conștiența de sine sau mai departe de ea.

Al doilea lucru necesar într-un studiu de sine serios este studiul funcțiilor prin observarea lor, învățând să le împarți într-un mod corect, învățând să o recunoști pe fiecare separat. Fiecare funcție are propria profesie, propria specializare. Trebuie să fie studiate separat și diferențele să fie clar înțelese, amintindu-ți că ele sunt controlate de diferiți centri sau creiere. Este foarte util să te gândești la diferitele funcții sau centri și să-ți dai seama că beneficiază de totală independență. Nu ne dăm seama că există patru ființe independente în noi, patru minți independente. Întotdeauna încercăm să reducem totul la o singură minte. Centrul instinctiv poate exista total separat de ceilalți centri, centrii motor și emoțional pot exista fără cel intelectual. Ne putem imagina patru oameni trăind în noi. Cel pe care-l numim instinctiv este un om fizic. Omul motor este tot un om fizic, dar cu înclinații diferite. Apoi este omul sentimental sau emoțional, și omul teoretic sau intelectual. Dacă ne privim din acest punct de vedere, este mai ușor să vedem unde comitem eroarea de bază în legătură cu noi înșine, pentru că ne considerăm ca fiind unul, întotdeauna același.

Nu avem mijloacele de a vedea centrii, dar putem observa funcțiile: cu cât observi mai mult, cu atât mai mult material vei strânge. Această divizare a funcțiilor este foarte importantă. Controlul oricăreia dintre facultățile noastre, poate fi obținut numai cu ajutorul cunoașterii. Fiecare funcție poate fi controlată numai dacă vom cunoaște particularitățile și viteza fiecăruia.

Observarea funcțiilor trebuie legată de studiul stărilor de conștiență și gradelor de conștiență. Trebuie înțeles clar că funcțiile și conștiența sunt lucruri total diferite. A te mișca, a te gândi, a simți, a avea senzații - acestea sunt funcții, care pot lucra total independent, fie că suntem conștienți sau nu; cu alte cuvinte, ele pot munci mecanic. A fi conștient este ceva total diferit. Dar dacă suntem mai conștienți, imediat va crește acuitatea funcțiilor noastre.

Funcțiile pot fi comparate cu mașini ce muncesc la diferite grade de lumină. Aceste mașini sunt astfel construite încât pot munci mai bine la lumină decât în întuneric; în fiecare moment în care este mai multă lumină, mașinile muncesc mai bine. Conștiența este lumina, iar mașinile sunt funcțiile.

Observarea funcțiilor cere muncă multă. Este necesar să fie găsite multe exemple din fiecare. Studiindu-le vom vedea inevitabil că mașina noastră nu muncește bine; unele funcții sunt în regulă în timp ce altele sunt nedorite din

punctul de vedere al scopului nostru. Pentru că trebuie să avem un scop, altfel nici un studiu nu va da rezultate. Dacă ne dăm seama că suntem adormiţi, scopul va fi să ne trezim. Dacă realizăm că suntem maşini, scopul va fi să încetăm de a mai fi maşini. Dacă dorim să fim mai conştienţi, va trebui să studiem ce ne împiedică să ne amintim de noi înşine. De aceea va trebui să introducem o anumită evaluare a funcţiilor după cum acestea sunt mai folositoare sau mai dăunătoare pentru amintirea de sine.

Deci sunt două linii de studiu: studiul funcţiilor centrilor noştri şi studiul funcţiilor nenecesare sau dăunătoare.

Î: Metoda acestui studiu este observarea?

R: Poţi afla multe lucruri pe această cale şi poţi pregăti un fundament pentru studiul ulterior, dar numai observarea nu este suficientă. Prin observare de sine nu poţi stabili cele mai importante diviziuni din tine însuţi, diviziuni orizontale şi verticale, pentru că există multe diviziuni diferite; nu poţi cunoaşte diferite stări de conştienţă şi să-ţi separi funcţiile. Trebuie să cunoşti diviziunile principale, altfel vei face greşeli şi nu vei şti ce observi.

Omul este o maşină foarte complicată; de fapt el nu este o maşină, ci o fabrică mare care conţine multe maşini diferite, fiecare lucrând la o viteză diferită, cu un combustibil diferit, în condiţii diferite. Aşa că nu este numai o problemă de observare ci şi o problemă de cunoaştere, iar omul nu poate obţine această cunoaştere de la el însuşi, pentru că natura nu a făcut această cunoaştere instinctivă - trebuie să fie dobândită cu ajutorul minţii. Instinctiv, omul poate şti ce este acru sau dulce şi lucruri similare, dar cunoaşterea instinctivă se opreşte aici. Deci omul trebuie să înveţe, şi trebuie să înveţe de la cineva care a învăţat înaintea lui.

Dacă vei face un efort serios să-ţi observi propriile funcţii, vei vedea că, de obicei, orice ai face, orice ai gândi, orice ai simţi, nu-ţi aminteşti de tine. Nu îţi dai seama că eşti prezent, că eşti aici. În acelaşi timp vei constata că, dacă faci suficiente eforturi pentru o perioadă suficient de lungă, poţi mări capacitatea de amintire de sine. Vei începe să-ţi aminteşti de tine mai des, vei începe să-ţi aminteşti de tine mai profund, vei începe să-ţi aminteşti de tine în legătură cu mai multe idei - ideea de conştienţă, ideea de muncă, ideea de centri, ideea de studiu de sine.

Dar problema este *cum* să-ţi aminteşti de tine, cum să devii mai conştient? Primul pas este să-ţi dai seama că nu eşti. Când înţelegem asta şi o observăm o perioadă de timp, vom încerca să ne surprindem în momentele în care nu suntem conştienţi şi, puţin câte puţin, asta ne va face mai conştienţi. Acest efort va arăta cât de puţin conştienţi suntem, pentru că în condiţii obişnuite de viaţă este foarte dificil să fii conştient. Astfel vă puneţi în situaţii artificiale, gândiţi despre voi: "stau aici" sau "sunt eu însumi" - şi nici atunci nu puteţi face mult. Dar în condiţii obişnuite, când vă gândiţi la ceva, sau discutaţi, sau lucraţi, totul vă distrage şi nu vă puteţi aminti de voi înşivă. Această expresie "amintire de sine" este aleasă intenţionat, pentru că în conversaţia obişnuită spunem adesea "a uitat de el însuşi" sau "şi-a amintit de el însuşi în scurt timp." Folosim aceste expresii numai în legătură cu forme extreme de emoţii

negative, dar de fapt întotdeauna uităm de noi înşine şi, cu rare excepţii, nu ne amintim de noi înşine în timp.

Î: Amintirea de sine este procesul iniţial al acestui sistem?

R: Este centrul procesului iniţial, şi trebuie să continue, trebuie să intre în toate. La început sună puţin probabil, pentru că poţi încerca să-ţi aminteşti de tine, şi apoi să constaţi că pentru lungi perioade de timp nu-ţi vine în minte; apoi din nou începi să-ţi aduci aminte. Dar eforturile de acest fel nu sunt niciodată pierdute; ceva se acumulează şi, la un moment dat, când în starea obişnuită te-ai fi identificat şi cufundat complet în lucruri, vei constata că poţi să stai deoparte şi să te controlezi. Niciodată nu ştii când va fi sau cum va veni. Trebuie numai să faci ce poţi să te observi, să te studiezi, şi mai ales încearcă să-ţi aminteşti de tine; apoi, la un moment dat, vei vedea rezultatele.

Î: Cum începi să-ţi foloseşti memoria, în sensul amintirii de sine?

R: Amintirea de sine nu este de fapt legată de memorie; este numai o expresie. De fapt înseamnă recunoaştere de sine, conştienţă de sine. Trebuie să fii conştient de tine. Începe cu procesul mental de încercare a amintirii de sine. Acestă capacitate care este amintirea de sine trebuie dezvoltată, pentru că în observarea de sine trebuie să încercăm să ne studiem funcţiile separat una de alta - funcţia intelectuală separat de cea emoţională, cea instinctivă separat de cea motoare. Acest lucru este foarte important dar nu este uşor.

Î: Adică ar trebui să practicăm observarea acestor diferite funcţii?

R: Da, în anumite momente ale zilei trebuie să încercăm să vedem în noi ce gândim, cum simţim, cum ne mişcăm, etc. Odată te poţi concentra pe funcţia intelectuală, altădată pe cea emoţională, apoi pe cea instinctivă sau motoare. De exemplu, încearcă să afli la ce te gândeşti, de ce te gândeşti şi cum te gândeşti la acel lucru. Încearcă să observi senzaţii fizice ca frigul, căldura. Observă ce vezi, ce auzi. Apoi, de fiecare dată când faci o mişcare, poţi vedea cum te mişti, cum te aşezi, cum stai în picioare, cum mergi, etc. Nu sunt uşor de separat funcţiile instinctive, pentru că în psihologia obişnuită sunt amestecate cu cele emoţionale; este nevoie de timp să le pui la locul lor.

Î: Are vreun sens suprimarea unor obişnuinţe, cum ar fi să mergi seara la culcare la o anumită oră?

R: Schimbări mecanice de acest gen pot fi utile la începutul studiului de sine, dar nu pot produce un efect de durată. Te pot ajuta să vezi ceva pe care altfel nu l-ai fi văzut, dar prin ele însele, nu pot produce nici o schimbare. Schimbarea trebuie să înceapă din interior, de la schimbarea conştienţei, din momentul când începi să-ţi aminteşti de tine sau chiar mai devreme, când începi să realizezi posibilitatea amintirii de sine şi că ea este cu adevărat importantă. Numai că din păcate se întâmplă adesea ca oamenii să înceapă bine, dar apoi să piardă linia eforturilor.

Î: Observarea mecanicităţii poate slăbi mecanicitatea? Mă gândeam la munca fizică.

R: Fără muncă asupra conştienţei, toate părţile din noi care pot fi conştiente vor deveni din ce în ce mai mecanice. Numai munca foarte uniformă, fără nici un fel de variaţii este total mecanică. Dacă munca este puţin mai complicată,

atunci cu cât este mai mecanică, cu atât este mai rău. Mecanicitatea nu este folositoare în nici un fel de muncă. Trebuie să te adaptezi, să-ţi schimbi metodele, pentru a produce o muncă de calitate, şi pentru asta trebuie să fii conştient de ceea ce faci. A fi eficient în munca fizică nu înseamnă mecanicitate. Antrenamentul nu ne face mai mecanici. A fi un expert înseamnă a fi inteligent în munca ta.

Î: Centrii motori şi instinctiv par a munci mai egal şi normal decât cel intelectual şi cel emoţional. De ce este aşa?

R: Pentru că altfel oamenii ar merge la stânga în loc să meargă la dreapta şi n-ar mai ajunge niciodată unde vor să meargă. Şi dacă centrul instinctiv ar fi fost aşa cum sunt acum centrul intelectual şi centrul emoţional, un om s-ar otrăvi în scurt timp. Un anumit grad de normalitate este obligatoriu pentru centri instinctiv şi motor. Alţi centri o pot lua razna fără a dăuna imediat.

Pentru a înţelege mecanicitatea omului este foarte util să învăţăm să ne gândim la el ca la o maşină, să studiem funcţiile acestei maşini şi să înţelegem diviziunile principale ale funcţiilor nu numai în general, nu mai mult în teorie, ci să le studiem în activitatea lor, să învăţăm cum lucrează ele. Acestă diviziune în patru funcţii este numai o diviziune preliminară, pentru că fiecare din ele este din nou subdivizată. Toate acestea trebuiesc studiate şi înţelese prin observare, pentru că studiul teoretic nu dă acelaşi rezultat, nu duce la aceleaşi concluzii, nu evidenţiază acelaşi adevăr. De exemplu, foarte puţine sisteme recunosc existenţa centrului instinctiv sau a minţii instinctive, şi nici un sistem de care am auzit nu recunoaşte existenţa unei minţi motoare independente. Şi totuşi mintea motoare joacă un rol foarte important în viaţa noastră, încât absenţa acestei diviziuni afectează în mare măsură rezultatele observării obişnuite a omului, mai ales în psihologia modernă, pentru că atât timp cât acest fapt nu este recunoscut, multe lucruri vor fi atribuite unei false origini. Centrul motor este foarte important de studiat şi observat, pentru că are şi alte funcţii pe lângă mişcarea în spaţiu, cum ar fi, de exemplu, imitarea, care este o funcţie foarte importantă în omul Nr. 1. În plus, centrul motor guvernează visele, şi nu numai visele din timpul nopţii, ci şi cele din starea trează - reveriile. Şi cum cea mai mare parte a vieţii noastre se petrece fie în vise reale fie în reverii, studiul funcţiei motoare este de cea mai mare importanţă. Noi credem că părţile intelectuală şi emoţională sunt mai importante dar, de fapt, cea mai mare parte a vieţii noastre este guvernată de minţile instinctivă şi motoare. Aşa că centrul motor are multe funcţii, folositoare şi nefolositoare.

Î: Există vreo legătură între a te comporta mecanic şi centrul motor?

R: Nu, centrul motor înseamnă doar mintea a cărei funcţie legitimă este să controleze mişcările. Aşadar "motor" şi "mecanic" nu sunt acelaşi lucru. Fiecare centru poate fi mecanic, fiecare funcţie poate fi mai mecanică sau mai puţin mecanică, mai conştientă sau mai puţin conştientă. Bineînţeles, există unele procese mecanice în noi care nu au nevoie să devină conştiente, cum ar fi procesele fiziologice, organizate şi controlate de propria lor minte. Însă acţiunile noastre, privite ca un întreg, fie în relaţie cu noi înşine fie cu alţi oameni, pot deveni dăunătoare dacă sunt lăsate de capul lor.

Î: Este vorbirea întotdeauna mecanică? Adesea vorbesc înainte de a avea timp să mă opresc.
R: În majoritatea cazurilor. Este unul din primele lucruri pe care trebuie să-l observi şi cu care trebuie să lupţi. Este foarte dificil de observat şi este dificil de luptat, dar trebuie făcut.
Î: M-am gândit că vorbind despre observaţiile mele, le formulam. Dar acum simt că există pericolul ca prin vorbire observarea să se evapore.
R: Poţi vorbi în moduri foarte diferite; poţi vorbi numai de dragul de a vorbi, sau te poţi *îndemna* să vorbeşti, cu efort. Vorbirea poate fi trezire, şi poate fi somn.
Î: Ne-aţi putea prezenta o cale de a face mai multe eforturi pentru a observa?
R: Dacă vă puneţi într-o poziţie mai dificilă, de exemplu dacă vă asumaţi o postură neobişnuită, nu vă veţi putea opri să nu observaţi. Nu ne observăm pentru că viaţa este prea uşoară. Dacă vei fi înfometat, obosit, îţi va fi frig, te vei observa. Dar datorită civilizaţiei nu există emoţii fizice puternice. Aplanăm toate lucrurile înainte ca ele să atingă un grad care să ne facă să observăm.
Î: Acesta este tipul de observare pe care vreţi să-l practicăm noi? Am crezut că era vorba de observarea stărilor noastre interioare.
R: Totul este util. Studiul maşinii este la fel de necesar ca şi partea psihologică. Nu poţi studia o parte fără cealaltă. Trebuie să ştii cum lucrează maşina.
Î: Cum poţi şti câţi centri sunt?
R: Prin observare. În mod obişnuit poţi observa patru funcţii diferite care, evident, vin din surse diferite, guvernate de principii diferite. Observarea de sine arată asta foarte clar, şi după un timp nu le mai poţi amesteca.
Î: De ce nu au ajuns psihologii moderni la această concluzie?
R: Pentru că nu ştiu despre acest lucru. Această împărţire a centrilor pare foarte simplă, şi totuşi faptul că nu este cunoscută arată că mintea obişnuită nu o poate descoperi. Mintea obişnuită, conform psihologiei existente, doar simte ceva diferit, dar nu poate spune clar că acesta este un lucru, iar acela alt lucru. Această idee vine de la şcoli, aşa cum este şi ideea completă a diviziunii celor patru stări de conştienţă. Ultima idee o puteţi găsi în literatură, dar descrierea este total diferită; aşa că, din nou, vine din şcoli şi trebuie explicată oral. Există lucruri care pot fi descrise în cărţi, şi există alte lucruri care nu pot fi niciodată descrise corect.
Î: Deci ideea centrilor este o idee veche?
R: Este foarte veche, dar nu o putem descoperi până când nu ni se spune despre ea. Dacă ni se spune, putem observa singuri şi să aflăm că este adevărat, dar nu o putem descoperi singuri. Faptele dovedesc aceasta, pentru că nu a fost descoperită.
Î: Unde sunt situaţi centrii?
R: Nu are importanţă, deoarece fiecare centru ocupă întregul corp. Nu există o singură celulă din corpul nostru care să nu fie guvernată de toţi centrii. Nu trebuie luat prea literal; de exemplu, nu poţi spune că intelectul guvernează fiecare celulă, există limitări dar, în general vorbind, fiecare centru guvernează întregul corp într-un mod diferit. Dar nu putem cunoaşte partea fizică prin

observare obişnuită; putem studia totuşi funcţiile, şi asta va furniza tot materialul necesar.
Î: Atunci poţi observa cu intelectul?
R: Nu poţi face altfel; aceasta este singura parte din noi care este, până la un anumit nivel, sub controlul nostru, aşa că vom utiliza mintea pentru observare. Mai târziu poate vei antrena alţi centri să facă observaţii, dar asta nu se poate întâmpla încă mult timp de acum încolo. Evident, ceilalţi centri nu trebuie să stea în cale. De exemplu, dacă te identifici emoţional cu ceva, vei fi împiedicat să observi; vrei să te gândeşti la un lucru, dar acesta îţi va aduce mereu alte gânduri, alte asociaţii. Mult timp va trebui să lucrăm din centrul intelectual, dar în acelaşi timp trebuie să înţelegem că nu putem merge prea departe cu acesta, pentru că are şi el limitele lui; te va duce până într-un anumit punct, după care nu vei putea merge mai departe până nu vei putea folosi centrul emoţional. Dar centrul emoţional trebuie mai întâi antrenat. Trebuie să înveţi să nu-ţi exprimi emoţiile negative, şi numai dacă faci acest lucru suficient de mult timp vor putea fi explicate alte lucruri.
Î: Nu-i aşa că nu putem lăsa emoţiile să ne conducă, fără intelect?
R: În mod normal poţi, dar acum noi nu suntem foarte normali, aşa că ne pot conduce într-o direcţie bună sau într-o direcţie proastă. Nu există garanţii că ne vor conduce în direcţia pe care o dorim - putem dori să ajungem într-un loc, iar emoţiile noastre să ne conducă în altă parte.
Î: Emoţiile ar trebui să dezvolte o inteligenţă proprie?
R: Sunt perfect de acord, dar ce înseamnă asta? Înseamnă în primul rând că trebuie să înveţi să controlezi exprimarea tuturor emoţiilor neplăcute; numai atunci vei putea şti emoţional ce să faci în continuare.
Î: Aţi spus că funcţiile de gândire şi emoţională sunt complet separate, dar nu este foarte dificil de arătat diferenţa?
R: Nu este deloc dificil, sunt necesare numai puţină răbdare şi observare; în scurt timp vei vedea foarte clar ce este gândire şi ce este simţire.
Î: Cei trei centri lucrează adesea simultan?
R: Da, dar "simultan" poate avea diferite înţelesuri. Foarte rar ele lucrează simultan asupra aceluiaşi subiect. Toate patru funcţiile pot acţiona şi chiar acţionează simultan, dar ele pot lucra asupra unor aspecte diferite. Un exemplu al tuturor celor patru funcţii lucrând simultan asupra aceluiaşi subiect ar fi creaţia artistică.

Datorită lucrului lor simultan, adesea centrii se amestecă foarte mult, şi totuşi este posibil să-i distingem. Acesta este începutul observării de sine şi înţelegerii de sine: trebuie să înţelegem diferitele funcţii şi apoi să începem să le separăm.
Î: De ce centrul motor poate opri imaginaţia? Eu găsesc că grădinăritul sau orice altă muncă fizică sunt de ajutor pentru oprirea ei.
R: Înseamnă că acelaşi centru care era ocupat cu imaginaţia, va fi ocupat cu grădinăritul. Dovedeşte doar că imaginaţia este o funcţie a centrului motor.
Î: Nu pot înţelege importanţa accentului pus pe centri.

R: Este foarte important de văzut că mintea noastră este divizată în patru minți, că nu există unitate în noi, că cele patru minți, sau funcții, sunt foarte diferite. Numai asta îți dă o imagine diferită despre tine însuți.

Î: Cum poți distinge între emoție și instinct?

R: Este o problemă foarte importantă și trebuie soluționată prin propria observare și propriul studiu. Emoțiile instinctive sunt întotdeauna legate de ceva fizic. Întrucât psihologia modernă nu separă emoțiile instinctive de celelalte emoții, va rezulta o anume dificultate în înțelegerea diferenței. Dar când știi că ele sunt diferite, devine posibil să distingi între ele.

Î: Există ceva ce poate controla organele sau celulele rebele?

R: Da, centrul instinctiv. Crezi că am putea fi în viață chiar și o jumătate de oră, dacă centrul instinctiv nu ar lucra? El cunoaște funcționarea corectă și incorectă a fiecărui organ. Întotdeauna încearcă să le facă să funcționeze corect. Noi credem că organele lucrează singure - asta este imaginație. Ele sunt controlate de către centrul instinctiv. Acesta este "instinct" în adevăratul sens al cuvântului, în legătură cu omul.

Î: Are calitatea intelectului vreo implicație în dobândirea conștienței?

R: Da, pentru că trebuie să începem cu intelectul. Centrul nostru intelectual este mai bine dezvoltat, sau se află mai mult sub propriul control. Centrul emoțional este mai iresponsabil. Așa că, întrucât avem mai multă autoritate asupra centrului nostru intelectual, trebuie să-l utilizăm până când fie devenim mai conștienți, fie vom învăța să utilizăm alte funcții mai eficient și să le controlăm mai bine decât o facem acum. În prezent nu avem control asupra funcțiilor instinctivă și emoțională, și numai puțin asupra funcțiilor motoare. Influențele externe le pun în mișcare. Nu putem fi veseli sau furioși fără nici o cauză, și o cauză înseamnă ceva extern. Lucrul, mai târziu, va trebui să fie în centrul emoțional pentru că principala energie se află în el. Centrul intelectual este numai auxiliar, dar în prezent este tot ce avem.

*

Vreau să vă spun ceva mai mult despre centri, care vă va ajuta să înțelegeți situația. Unii centri sunt împărțiți în două jumătăți - pozitivă și negativă. Aceată împărțire este foarte clară în centrii intelectual și instinctiv. În centrul intelectual este "da" și "nu", afirmație și negație. Toată munca centrului intelectual constă în comparare. Diviziunea din centrul instinctiv este foarte limpede: plăcere - durere. Toată viața instinctivă este guvernată de asta. La o privire superficială ar părea că și centrul emoțional constă din două jumătăți - emoții plăcute și emoții neplăcute. Dar nu este chiar așa. Toate emoțiile noastre violente și deprimante și în general cea mai mare parte a suferinței noastre mentale are același caracter - este nenaturală, și organismul nostru nu are un centru real pentru aceste emoții negative; ele funcționează cu ajutorul unui centru artificial. Acest centru artificial - un fel de umflătură - este creat treptat în noi din fragedă copilărie, pentru că un copil crește înconjurat de oameni cu emoții negative și îi imită.

Î: Emoţiile instinctive nu sunt negative?

R: Pot fi negative, dar este corect să fie aşa. Ele toate sunt folositoare. Jumătatea negativă a centrului instinctiv este un paznic, care ne previne de pericol. În centrul emoţional emoţiile negative sunt foarte dăunătoare.

Apoi fiecare jumătate a unui centru este împărţită în trei părţi: partea intelectuală, partea emoţională şi partea motoare sau mecanică. Partea motoare a fiecărui centru este cea mai mecanică şi cea mai des folosită. În general noi folosim numai părţile mecanice ale centrilor. Chiar şi părţile emoţionale sunt folosite numai ocazional; cât despre părţile intelectuale, foarte rar sunt folosite în condiţii obişnuite. Asta arată cât de mult ne limităm, cum folosim numai o mică parte, partea cea mai slabă a organismului nostru.

Sunt foarte uşor de distins aceste trei părţi când începem să ne observăm. Părţile mecanice nu au nevoie de atenţie. Părţile emoţionale au nevoie de interes puternic sau de identificare, atenţie fără efort sau intenţie, pentru că atenţia este captată şi păstrată de către atracţia faţă de obiectul însuşi. Iar în părţile intelectuale trebuie să-ţi controlezi atenţia.

Când te vei obişnui să-ţi controlezi atenţia, vei înţelege imediat ce vreau să-ţi spun. Mai întâi caracterul acţiunii îţi va arăta în care centru te afli, apoi observarea atenţiei îţi va indica în ce parte a centrului.

Este important mai ales să observi părţile emoţionale şi să studiezi lucrurile care atrag şi păstrează atenţia, pentru că acestea produc imaginaţie. Studiul atenţiei este o parte foarte importantă a studiului de sine, şi dacă începi să observi această divizare a centrilor în părţi, adăugată divizării centrilor înşişi, vei avea posibilitatea să ajungi la detalii mai mici şi te va ajuta să studiezi atenţia.

Î: Este posibil ca aşa cum suntem noi acum să acordăm atenţie unui lucru, fără să fim identificaţi?

R: Bineînţeles. Trebuie doar să faci distincţia dintre atenţie şi identificare. Atenţia poate fi controlată; identificarea este mecanică.

Î: Aţi spus că avem trei feluri de atenţie?

R: Nu. Atenţia este una singură; nu există altă atenţie. Dar uneori poţi acţiona fără atenţie - poţi face multe lucruri, chiar normale, logice, fără nici o atenţie. În alte cazuri atenţia este atrasă şi păstrată de însuşi lucrul respectiv, iar în al treilea caz atenţia este controlată.

Î: Am constatat că dacă îmi controlez atenţia, chiar pentru scurt timp, nu pot să mai dau drumul imaginaţiei.

R: Foarte corect, pentru că imaginaţia este întreţinută de părţile mecanice ale centrilor, fără atenţie. Dacă atenţia este fixată asupra a ceva, imaginaţia se opreşte.

Î: Numai atunci când îţi aminteşti de tine poţi avea o atenţie controlată?

R: Mai mult sau mai puţin este vorba de aceeaşi linie dar, în acelaşi timp, atenţia controlată este posibilă în viaţa obişnuită. Uneori oamenii îşi pot controla atenţia şi să facă o muncă interesantă, fără să ştie nimic despre amintirea de sine. Deşi atenţia controlată este foarte aproape de amintirea de

sine, există o diferență. Atenția poate fi într-un singur centru în timp ce amintirea de sine necesită lucrul a trei sau chiar patru centri.
Î: Nu este foarte ușor ca atenția controlată să devină identificare?
R: Nu, sunt total diferite. Una reprezintă maximul de control, cealaltă minimul de control. Nu există posibilitate de control în identificare.
Î: Putem încuraja centrul intelectual să lucreze?
R: Cultivă atenția. Vei vedea că apoi obții rezultate diferite. Gândește cu atenție. Nu gândi mecanic. Gândirea mecanică se transformă în imaginație.
Î: Ce diferență este între a face lucrurile conștient și a le face intenționat?
R: Nu putem vorbi despre a face lucrurile conștient, pentru că noi nu suntem conștienți. Pe când a face lucrurile intenționat - dacă faci o anumită muncă și trebuie să-i dai atenție, atunci, fără chiar să-ți dai seama, o parte din efort va fi legat de păstrarea atenției asupra a ceea ce faci. Dar dacă devine complet mecanic, este posibil ca tu să te gândești la altceva, iar mâinile tale să continue să facă acel lucru. Asta va fi partea mecanică a centrului. Dacă munca ta necesită în mod constant gândire, invenție, adaptare, va trebui să lucrezi cu părțile intelectuale.

Partea mecanică a centrului intelectual are un nume special. Uneori se vorbește de ea ca de un centru separat și în acest caz este numit centrul formator sau aparatul formator. Majoritatea oamenilor utilizează numai această parte; ei nu folosesc niciodată părțile mai bune ale centrului intelectual. Dar ideile acestui sistem sau idei similare nu pot fi nicicum înțelese prin aparatul formator. Aparatul formator are limitări foarte clare. Una dintre particularitățile lui este că el compară numai două lucruri, ca și cum în orice mod de a proceda ar exista numai două lucruri. Apoi centrului formator îi place să gândească în extreme; de exemplu, fie că știe totul, fie că nu știe nimic. O altă particularitate a lui este să caute imediat opusul. Puteți găsi multe exemple de gândire formatoare. De exemplu, dacă spun trebuie să faceți asta sau trebuie să faceți astalaltă oamenii răspund "dar ați spus că nu putem face!" Dacă spun "asta necesită puterea voinței", ei vor spune "cum, dacă nu am voință?". Dacă vorbesc despre a fi mai conștient sau mai puțin conștient, ei vor spune, "dar noi nu avem conștiență!". Acestea sunt exemple de gândire formatoare.
Î: Puteți da un exemplu de aparat formator, utilizat corect?
R: Dacă centrul intelectual lucrează normal, adică dacă celelalte părți își fac munca lor, centrul formator își face munca foarte bine. Este un aparat de înregistrat. Ne interesează numai funcționarea lui greșită. Acest lucru este valabil nu numai pentru aparatul formator, ci pentru toate părțile mecanice ale centrilor. Numai când încep să funcționeze greșit, ele devin periculoase. Deci nu este nevoie să ne îngrijorăm de funcționarea lor corectă; ceea ce trebuie să faceți este să eliminați funcționarea lor greșită. Partea mecanică a centrului emoțional vrea să facă munca părții superioare La fel este și în cazul centrului formator: vrea să facă munca centrului intelectual și, ca rezultat, partea motoare a centrului va îngloba toată viața intelectuală a unei persoane obișnuite.

Î: Cum apreciaţi faptul că oamenii pot trăi uneori în părţile superioare ale centrului? Poţi avea uneori o idee despre aşa ceva?
R: Anumite combinaţii de idei se pot "întâmpla", dar noi vrem controlul, nu o explicaţie a lucrurilor care se întâmplă de la sine. Orice se poate întâmpla odată sau de două ori, dar asta nu are o valoare practică sau o semnificaţie, aşa cum odată sau de două ori poţi găsi bani pe stradă, dar nu poţi trăi din ei.
Î: Nu înţeleg ce înseamnă să acţionezi mecanic, pentru că se pare că poţi să-ţi petreci jumătate din viaţă făcând în mod mecanic diferite lucruri, cum ar fi scrisul. Trebuie să se renunţe la toate acestea?
R: Acesta este centrul motor - dar eu nu mă refer la asta. Multe lucruri sunt mecanice şi ar trebui să rămână mecanice. Dar gândurile mecanice, simţirile mecanice - acestea sunt cele care trebuiesc studiate şi care pot şi trebuie să fie schimbate. Gândirea mecanică nu face doi bani. Poţi gândi mecanic despre multe lucruri, dar nu vei obţine nimic din asta. În mod mecanic nu vei obţine nimic. În mod mecanic nu poţi folosi decât o mică parte din centrul tău intelectual, aparatul formator, şi nu merită să-ţi pierzi vremea.

Un lucru trebuie înţeles despre părţile centrilor, acela că părţile intelectuale diferă mult mai puţin una de alta decât celelalte părţi. Aceată împărţire în intelectual, emoţional şi motor este foarte clară şi precis definită în părţile inferioare ale centrilor, dar devine mult mai puţin evidentă în părţile superioare.
Î: Numai diferiţi centri interferează unul cu altul, sau este posibil ca o parte a unui centru să interfere cu o altă parte a aceluiaşi centru?
R: Orice combinaţie este posibilă. Să presupunem că lucrezi cu centrul motor - apoi poate interfera centrul instinctiv, sau centrul emoţional, sau altă parte a centrului motor. Sau dacă te simţi într-un centru şi apoi începi să vorbeşti, treci în alt centru şi chiar poţi să uiţi ceea ce voiai să spui.
Î: Suma părţilor intelectuale din diferiţi centri alcătuiesc centrul intelectual sau sunt separate?
R: Nu, toate pot lucra separat dar, bineînţeles, dacă ai putea controla părţile intelectuale ale tuturor centrilor şi să le faci să lucreze împreună, asta ar fi calea spre centrii superiori. Părţile intelectuale nu vor alcătui un centru în sine, dar munca lor combinată va produce o muncă mai bună decât ar putea-o face separat.
Î: Munca asupra sinelui diminuează funcţiile părţilor mecanice ale centrilor?
R: Va diminua munca părţilor mecanice în sensul că va diminua mecanicitatea acolo unde atenţia şi conştienţa sunt utile. Atunci părţile mecanice îşi vor indeplini munca pentru care ele au fost concepute, poate chiar mai bine decât în prezent, pentru că acum sunt prea ocupate cu lucruri care nu le privesc. Asta va determina părţile mai bune ale centrilor să lucreze.
Î: Mecanicitatea trebuie privită ca un fapt care trebuie observat sau ca un rău împotriva căruia trebuie luptat?
R: Vezi, nu vei înţelege niciodată mecanicitatea dacă vorbeşti astfel - în legătură cu lucrurile mici. Dar când vei vedea, sau îţi vei aduce aminte, cât de mecanic poţi face cele mai abominabile lucruri, mai târziu neputând să înţelegi

cum de le-ai putut face, atunci vei şti ce este mecanicitatea. Toată viaţa noastră facem, în mod mecanic, ceea ce n-am fi făcut niciodată în mod conştient. Este ceea ce trebuie să înţelegem. Dacă ne examinăm viaţa, an de an, lună de lună, vedem lucruri pe care nu le-am fi făcut niciodată în mod conştient, sau lucruri pe care nu le-am făcut şi pe care le-am fi făcut dacă eram conştienţi. Acesta este modul de a gândi despre mecanicitate.

Î: Formularea constituie o funcţie corectă a centrului intelectual?

R: Desigur. Pot fi diferite grade, dar în prezent putem vorbi numai de formulare şi formare. În această legătură este important de înţeles sensul corect al cuvântului "formator". Există două metode de concluzii mentale: "formare" şi "formulare". "Formare" este o concluzie la care se ajunge pe calea rezistenţei minime, ocolind dificultăţile. Este mai uşoară pentru că se face de la sine - fraze de-a gata, opinii de-a gata, ca un timbru. În general ea este defectuoasă, cu excepţia cazurilor celor mai simple. "Formularea" este o concluzie la care se ajunge pe baza întregului material disponibil; necesită efort şi uneori este dificilă, dar reprezintă lucrul cel mai bun pe care-l putem face.

Î: Cum ar fi posibil pentru noi să formulăm? Diferitele "eu"-ri nu vor denatura faptele?

R: Dacă vor denatura, atunci vor denatura formularea. Dar este desigur necesar să învăţăm să distingem formularea de formare. Formarea este, ca să spunem aşa, doar o sclipire, uneori foarte greşită, iar formularea, după cum am spus, apare atunci când aduni tot ceea ce ştii despre un subiect dat şi încerci să faci nişte deducţii.

Î: De ce uneori lecturile mi se par interesante şi alteori nu?

R: Pentru că te afli în centri diferiţi. Într-un centru poţi fi interesat, în alt centru nu eşti interesat. Să presupunem că eşti în centrul instinctiv; acesta nu poate fi interesat în idei esoterice - el este interesat de hrană şi lucruri de acest gen. Dar dacă te afli în centrul intelectual sau parţial în cel emoţional, poţi fi interesat. Ştii că există patru camere în casa noastră, şi depinde de camera în care ne aflăm dacă suntem sau nu interesaţi.

Î: Am văzut că atunci când scrii la maşină lucruri de rutină, scrii mai repede. Când scrii la maşină lucruri mai complicate, scrii mai încet.

R: Pentru că lucrează doi centri. O muncă mai complicată are nevoie de doi centri. Dar chiar şi când copiezi lucrează centrul intelectual. În centrul motor nu poţi avea prea multă încredere; el controlează imaginaţia şi visele. Aşa că atunci când acesta lucrează, centrul intelectual supraveghează. Dacă lucrezi în întregime numai cu centrul motor eşti pe jumătate adormit. Orice cooperare a centrilor înseamnă un anumit grad de trezire. Ce înseamnă să adormi? Lipsa de conectare a centrilor.

Î: Vorbirea ţine de doi centri, nu?

R: Şi mai mulţi chiar. În general este parţial instinctivă, parţial motoare, parţial intelectuală şi poate fi şi emoţională, deci poate include toate patru funcţiile.

Î: Este partea intelectuală cea mai bună parte a fiecărui centru luat separat şi cea care să necesite exersarea şi menţinerea, în încercarea a o opune părţilor emoţională şi mecanică a fiecărui centru?

R: Toate părțile sunt în mod egal necesare, dar fiecare parte trebuie să-și facă munca proprie. Părțile nu au nimic rău în sine, fiecare dintre ele are propria funcție, dar dacă se înlocuiesc una pe alta, munca lor devine neadecvată.

Vezi, ideea că nu ne folosim în întregime creierul ci numai o parte din el, nu este nouă, dar sistemele psihologice nu explică ce anume nu utilizăm, deoarece părțile centrilor se află la același nivel - sunt de fapt niște mașini diferite. Sistemul prezintă o anatomie reală a creierului nostru și în general a întregii noastre mentalități. Deci acesta este un punct foarte important, și dacă începi să te observi din punctul de vedere al atenției, poți studia diferitele valori ale proceselor tale mentale. Este cheia pentru aceste mașini.

Î: Ce diferență există între partea motoare a centrului intelectual și partea intelectuală a centrului motor?

R: Sunt complet diferite. Partea intelectuală a centrului motor poate controla mișcările noastre cele mai complicate atunci când trebuie să inventăm mișcări noi. Să presupunem că cineva inventează o mașină foarte complicată, sau lucrează cu o mașină foarte dificilă, sau face lucru manual foarte complex care necesită atenție constantă și chiar amintire de sine constantă, pentru a nu strica tot ansamblul; acesta ar fi lucrul părții intelectuale a centrului motor.

Iar partea motoare a centrului intelectual este registrul sau aparatul formator - un sistem indexat de fișe din creier. Este foarte folositoare în locul în care se află, dar este utilizată pentru scopuri neadecvate. Să presupunem, de exemplu, că arunci aceste fișe în aer și încerci să faci deducții din modul în care acestea cad; acesta ar fi lucrul greșit al aparatului formator - și este ceea ce facem de obicei.

Î: Când ați vorbit despre punerea lucrurilor în ordinea corectă, era vorba cumva de a face centrii să lucreze mai bine? Ce anume îi va ghida către această funcționare mai bună?

R: Lucrul asupra ta însuți, oricare ar fi acesta - studiul de sine, cunoașterea de sine, amintirea de sine. Mai întâi trebuie să cunoaștem mașina, iar apoi va trebui să învățăm să o conducem. Trebuie să corectăm funcțiile astfel încât fiecare să-și facă propria muncă în mod corect. În majoritatea activităților noastre, un centru face munca altui centru. Incapacitatea de a ne atinge nivelul normal stă în inabilitatea noastră de a ne face centrii să lucreze corect. Multe lucruri inexplicabile pe care le observăm sunt datorate lucrului greșit al centrilor.

Î: Lucrul greșit al centrilor înseamnă interferarea unuia cu altul?

R: Există două forme de lucru greșit al centrilor. Fie că ei interferă, adică lucrează unul în locul celuilalt, fie că unul ia energie de la altul. Uneori centrii trebuie să lucreze unul pentru altul. Dacă, dintr-un motiv oarecare, un centru încetează să funcționeze, mașina este astfel concepută încât alt centru îi poate continua munca pentru un timp, pentru a evita o întrerupere. La origine, ideea unui asemenea plan este foarte corectă dar în viață, așa cum este ea acum, acest lucru a devenit cauza tulburărilor fizice și mentale, deoarece un centru nu poate funcționa adecvat pentru altul. Iar în starea de identificare centrilor le place să facă o muncă greșită în locul muncii proprii. A devenit un fel de obicei prost, și

prin amestecarea funcţiilor centrii încep să amestece energiile, încercând să obţină energii mai puternice, la care ei nu sunt adaptaţi.
Î: Îmi este greu să văd exemple de lucru greşit al centrilor. Singura observaţie este aceea că încerc adesea o senzaţie de exaltare nenecesară.
R: Poţi vedea exemple atunci când oamenii devin emoţionali în mod nenecesar în legătură cu lucruri care ar fi mai bine făcute fără nici o emoţie.
Î: Cum poate fi oprită această interferenţă?
R: Funcţiile noastre sunt în prezent condiţionate de starea noastră de conştienţă. Există o uşoară variaţie: putem fi mai conştienţi decât suntem - *puţin* mai mult sau mult mai puţin. Asta afectează funcţiile, pentru că dacă eşti mai treaz, funcţiile dau rezultate mai bune; dacă eşti mai adormit ele dau rezultate mai proaste. Putem observa aceasta dar, ca principiu, trebuie să înţelegi că funcţiile şi stările de conştienţă sunt independente unele de altele şi există de sine stătător. Starea de conştienţă afectează funcţiile, iar conştienţa crescută va crea noi funcţii. Trezirea completă, reală va produce noi funcţii pe care nu le avem acum.
Î: Lucrul spre care se tinde este o echilibrare perfectă a celor patru centri?
R: Da, acesta este punctul de plecare. După aceea un om se poate gândi la crearea stărilor superioare de conştienţă - a fi conştient de sine - şi apoi a fi conştient de lucrurile din afara lui. Asta ar corespunde activităţii centrilor superiori.

Un centru nu poate fi îmbunătăţit de unul singur. Totul trebuie îmbunătăţit, trebuie să ajungă la o funcţionare normală. Vezi, maşina umană este foarte inteligent alcătuită şi tot ce există în ea poate fi folosit pentru acelaşi scop. Dar, la nivel obişnuit, funcţionarea centrilor nu este pe deplin coordonată; ei trăiesc prea independent şi, în acelaşi timp, se împiedică unul pe celălalt şi îşi folosesc unul altuia energia.

Fiecare centru este adaptat la lucrul cu un anumit fel de energie şi el primeşte exact ceea ce are nevoie; dar toţi centrii fură unul de la altul şi, astfel, un centru care are nevoie de un tip superior de energie este obligat să lucreze cu un tip de energie inferior sau, un centru construit pentru a lucra cu o energie mai puţin puternică foloseşte o energie mai puternică, mai explozivă. În acest fel lucrează maşina la ora actuală. Imaginaţi-vă mai multe sobe - una trebuie să funcţioneze cu motorină, alta cu lemn, o a treia cu benzină. Dacă presupunem că celei prevăzute pentru lemn i se pune benzină, nu ne putem aştepta decât la explozii. Iar apoi imaginaţi-vă o sobă prevăzută pentru benzină şi veţi înţelege că nu poate lucra în mod adecvat cu lemn sau cărbune.

Trebuie să distingem patru energii care lucrează prin noi: energia fizică sau mecanică - de exemplu mutarea acestei mese; energia vieţii care face corpul să absoarbă hrana, să refacă ţesuturile, ş.a.m.d.; energia psihică sau mentală, cu care lucrează centrii şi, cea mai importantă dintre toate, energia conştienţei.

Energia conştienţei nu este recunoscută de psihologie şi de şcolile ştiinţifice. Conştienţa este privită ca parte a funcţiilor psihice. Alte şcoli neagă cu totul conştienţa şi privesc totul ca fiind mecanic. Unele şcoli neagă existenţa energiei vieţii. Dar energia vieţii este diferită de energia mecanică şi materia

vie poate fi creată doar din materie vie. Orice creştere pleacă de la energia vieţii. Energia psihică este energia cu care lucrează centrii. Ei pot lucra cu conştienţă sau fără conştienţă, rezultatele fiind diferite, deşi nu atât de diferite încât diferenţa să poată fi uşor de remarcat la alţii. Îţi poţi da seama de conştienţă doar în tine însuţi.

Pentru fiecare gând, sentiment sau acţiune sau pentru a fi conştienţi, trebuie să avem o energie corespunzătoare. Dacă n-am obţinut-o, coborâm şi lucrăm cu o energie inferioară - ducând mai degrabă o viaţă animală sau vegetală. Apoi, din nou acumulăm energie, din nou avem gânduri, putem din nou să fim conştienţi pentru scurt timp.

Chiar şi o enormă cantitate de energie fizică nu poate produce nici măcar un gând. Pentru gândire este necesară o soluţie diferită, mai puternică. Iar conştienţa necesită o energie şi mai rapidă, şi mai explozivă.

Î: Dacă nici o cantitate de energie psihică nu poate produce energie conştientă, ce mai contează cât de multă energie psihică folosesc?

R: Îţi trebuie energie psihică pentru scopuri complet diferite. De exemplu trebuie să gândeşti cu energie psihică.

Î: Am descoperit că încercând să păstrez atenţia fixată se consumă o mare cantitate de energie. Înseamnă oare că fac acest lucru într-un mod greşit?

R: Nu, trebuie să foloseşti energie pentru a păstra atenţia. Aceasta este muncă, şi munca are nevoie de energie deşi, pe de altă parte, economiseşte energie - economiseşte pierderea de energie în altă direcţie. Dacă vei face lucrurile fără atenţie, asta va însemna o pierdere mult mai mare.

Î: De ce este atât de dificil să controlezi atenţia?

R: Lipsa obişnuinţei. Suntem prea obişnuiţi să lăsăm lucrurile să se întâmple. Când vrem să controlăm atenţia sau altceva, ne dăm seama că este dificil, aşa cum şi munca fizică este dificilă dacă nu suntem obişnuiţi cu ea.

Î: De ce momentele de conştienţă sunt atât de rare? Este o problemă de energie?

R: Nu există combustibil. Dacă nu ai electricitate sau dacă ai o lanternă de buzunar cu o baterie slabă, poţi avea o licărire şi apoi nimic. Conştienţa este lumină, iar lumina este rezultatul unei anumite energii; dacă nu există energie nu este nici un fel de lumină.

Î: Tot secretul dezvoltării conştienţei stă în conservarea şi controlul energiei?

R: Nu, nu tot secretul, deşi conservarea şi creşterea energiei sunt foarte importante. Dar nu este suficient; trebuie să ştii cum s-o controlezi. Energia este partea mecanică a conştienţei. Nu putem începe cu ideea de control. Pentru a putea controla un mic lucru trebuie să cunoaştem întreaga maşină. Mai întâi trebuie să oprim irosirea enegiei; în al doilea rând să o colectăm prin amintirea de sine; apoi, să ajustăm lucrurile. Nu putem începe în nici un alt fel.

Î: Energia poate fi stocată?

R: Da, energia poate fi stocată când eşti capabil să o stochezi. Dar problema este, în primul rând, nu a o stoca ci a nu o irosi. Am avea suficientă energie pentru orice am dori să facem dacă n-am irosi-o în lucruri nenecesare. De exemplu, motivul pentru care suntem atât de formatori este pentru că suntem

prea inerţi, nu simţim suficient. Credem că simţim, dar este o iluzie. Şi motivul pentru care simţim atât de puţin este acela că nu avem energie disponibilă pentru centrul emoţional.

Deja s-a vorbit despre scurgerile de energie, dar cea mai rea dintre toate este exprimarea emoţiilor negative. Dacă poţi opri exprimarea emoţiilor negative vei economisi energie şi niciodată nu vei simţi lipsa ei.

Putem spera să devenim fiinţe conştiente doar dacă vom folosi într-un mod corect energia care este utilizată acum într-un mod greşit. Maşina poate produce suficientă energie, dar o poţi irosi fiind furios sau iritat sau ceva de acest gen şi atunci rămâne foarte puţin. Organismul normal produce suficient de multă energie nu numai pentru toţi centrii dar şi pentru înmagazinare. Producţia este aşa cum trebuie, cheltuirea ei este greşită. Aceste scurgeri trebuiesc studiate, deoarece în cazul anumitor tipuri de scurgeri nici nu merită să continui până ce acestea nu vor fi oprite, deoarece cu cât mai multă energie vei acumula, cu atât mai multă se va scurge în afară. Este ca şi cum ai pune apă într-o sită. Anumite emoţii negative produc exact asemenea scurgeri. În anumite situaţii, unii oameni trec printr-un întreg şir de emoţii negative atât de obişnuite încât nici nu le observă. Pot ocupa numai cinci minute sau cinci secunde, dar poate fi suficient pentru a cheltui întreaga energie pe care organismul lor a produs-o pentru douăzecişipatru de ore.

Vreau în mod special să vă atrag atenţia asupra acestei idei a emoţiei negative şi a stării de emoţie negativă. Acesta este, realmente, al doilea punct important; primul s-a referit la conştienţă - că noi nu suntem conştienţi şi că putem deveni conştienţi. Este necesar să ne dăm seama că nu există nici o singură emoţie negativă folositoare, în nici un fel. Emoţiile negative sunt, toate, un semn de slăbiciune. Apoi trebuie să ne dăm seama că putem lupta cu ele; pot fi cucerite şi distruse, deoarece nu există un centru real pentru ele. Dacă ar fi avut un centru real, cum au emoţiile instinctive, n-ar fi fost nici o şansă, am fi rămas pentru totdeauna în puterea emoţiilor negative. Deci este un noroc pentru noi că ele nu au un centru real; este vorba de funcţionarea unui centru artificial şi acest centru artificial poate fi desfiinţat. Când acest lucru se va face, ne vom simţi mult mai bine. Chiar şi faptul că ne dăm seama că acest lucru este posibil e foarte mult, dar avem convingeri, prejudecăţi şi chiar "principii" referitor la emoţiile negative, încât este foarte greu să renunţăm la ideea că ele sunt necesare. Încercaţi să vă gândiţi la asta, şi dacă aveţi întrebări vă voi răspunde la ele.

Î: Aţi spus că noi nu avem emoţii pozitive?

R: Nu avem emoţii pozitive. Numim emoţie pozitivă o emoţie care nu poate deveni negativă, dar toate emoţiile noastre, chiar şi cea mai bună pe care o putem avea în starea noastră actuală, poate deveni în orice moment negativă. De asemenea, prin chiar scopul lor, emoţiile noastre sunt prea mici pentru emoţii pozitive. Emoţiile pozitive cuprind foarte mult, pe când emoţiile noastre sunt foarte înguste. Deci, la ora actuală, nu avem emoţii pozitive, dar avem emoţii negative.

Î: Şi dacă ne eliberăm de emoţiile negative?

R: Atunci vom putea avea emoții pozitive. Unele emoții negative pot fi distruse pur și simplu, dar de altele putem scăpa numai transformându-le în emoții pozitive. Doar că acum acest lucru este foarte îndepărtat de noi; nu-l putem face la ora actuală. Acum putem doar să pregătim terenul pentru asta, în special prin crearea de atitudini corecte, deoarece mai întâi vine munca mentală. Vom crea atitudini mentale corecte înțelegând că emoțiile negative nu servesc nici unui scop util și dându-ne seama cât de mult pierdem permițându-ne plăcerea de a le avea. Apoi poate vom avea suficientă energie să facem ceva cu ele.
Î: A face ceva cu ele înseamnă a le opri?
R: Trebuie să începem cu înțelegerea corectă și cu atitudinea corectă. Cât timp credem că emoțiile negative sunt inevitabile, sau chiar utile pentru exprimarea de sine, sau ceva de acest gen, nu putem face nimic. Este necesară o luptă mentală pentru a înțelege că ele n-au nici o funcție utilă în viața noastră și că în același timp toată viața este bazată pe ele.

Există multe lucruri ciudate în noi. Mai întâi sunt lucruri care ar putea fi conștiente, dar nu sunt. Apoi ne irosim viața prin emoții negative pentru care natura nici măcar nu a prevăzut un centru, așa încât trebuie să producem unul artificial. Ce anume este mecanic? Ceea ce nu este normal, nu este natural, asta este cel mai mecanic.
Î: Puteți întotdeauna diferenția o emoție negativă de una autentică?
R: Îți dai seama după identificare, deoarece două lucruri sunt întotdeauna prezente în emoțiile negative - identificarea și imaginația negativă. Fără imaginație negativă și identificare emoțiile negative nu pot exista.
Î: Când deja te afli în mijlocul unei emoții negative, cum ar fi ieșirea din fire, n-o poți opri numai prin gândire?
R: Nu, dar poți pregăti terenul dinainte. Dacă poți crea o atitudine corectă atunci, după ceva timp, te va ajuta să oprești emoția negativă de la început. Când te afli în mijlocul ei nu o poți opri; atunci este prea târziu. Nu trebuie să te lași pradă tendinței de a-ți pierde firea; nu trebuie să o justifici.
Î: Din ceea ce spuneți mi se pare că presupuneți existența unui "eu" superior altora care poate face acest lucru.
R: Nu superior, dar există "eu"-ri intelectuale independente de centrul emoțional și care pot vedea lucrurile imparțial. Ele pot spune "am avut această emoție negativă toată viața mea; am câștigat ceva? Nu, numai am plătit, și am plătit și am plătit. Asta înseamnă că este nefolositoare."
Î: Avem noi emoții care să nu fie negative?
R: Desigur, dar nu pozitive. Ele nu sunt încă negative, dar pot deveni negative în următorul moment.
Î: Dar mi se pare că există circumstanțe care pur și simplu determină pe cineva să aibă emoții negative.
R: Asta este una dintre cele mai rele iluzii pe care le avem. Noi credem că emoțiile negative sunt produse de circumstanțe, în timp ce toate emoțiile negative sunt *în noi, în interiorul nostru.* Acesta este un aspect foarte important. Întotdeauna credem că emoțiile noastre negative se produc din cauza altor oameni sau din cauza circumstanțelor. *Întotdeauna* credem astfel.

Emoțiile noastre negative sunt în noi înșine și sunt produse de noi înșine. Nu există absolut nici un singur motiv inevitabil pentru care acțiunea cuiva sau anumite circumstanțe ar trebui să producă o emoție negativă *în mine*. Este numai slăbiciunea *mea*. Nici o emoție negativă nu poate fi produsă de cauze externe dacă noi nu vrem. Avem emoții negative pentru că le admitem, le justificăm, le explicăm prin cauze externe și astfel nu luptăm cu ele.

Î: Există vreun motiv pentru care suntem atât de domici să le păstrăm?

R: Obișnuința. Suntem prea obișnuiți cu ele. Nu putem dormi fără ele. Ce ar face mulți oameni fără emoțiile negative? Acest obicei este atât de puternic încât este necesară o muncă specială pentru a scăpa de ele.

Dar la început lucrul cu emoțiile negative are două aspecte: studierea și încercarea de a nu le exprima. Adevărata muncă asupra emoțiilor negative vine mai târziu. Nu le poți studia dacă le exprimi. Dacă încerci să oprești exprimarea lor, atunci poți să le vezi și să le studiezi.

Î: Schimbarea punctului de vedere nu este o metodă de a lupta cu ele?

R: Foarte adevărat, numai că ea singură nu este suficientă. Lupta reală începe cu lupta cu identificarea. Dacă distrugi identificarea, emoțiile negative vor slăbi de la sine. Dar, desigur, schimbarea punctelor de vedere este de asemenea foarte necesară.

Î: Am înțeles că ați spus că lupta cu emoțiile negative este inutilă, dar trebuie să le studiem și să le observăm. Este corect?

R: Lupta cu emoțiile negative necesită eforturi foarte mari; obiceiul este prea puternic. La început trebuie doar să studiați și să încercați să luptați cu exprimarea emoțiilor negative. La ora actuală, dacă luptați cu o emoție negativă puteți crea două în loc. În timp, în mod indirect, poți obține un control asupra emoțiilor. Dar primul pas este studiul.

Î: Poate avea cineva emoții negative și să fie într-o stare bună de sănătate?

R: Cuvântul "sănătate" trebuie luat într-un sens mai larg, din punctul de vedere al sistemului. Nu-l putem lua în sensul obișnuit al manifestărilor fizice - absența efectivă a bolii fizice - pentru că una din primele cerințe privind sănătatea este lucrul corect al centrilor. Oamenii ai căror centri lucrează greșit nu sunt sănătoși. Ideea de sănătate trebuie extinsă, nu poate fi abordată în mod restrâns.

Î: Despre lucrul corect al centrilor - nu văd cum poți preveni centrul emoțional să nu interfere cu munca pe care încerci să o faci cu cel intelectual.

R: Interferă tot timpul. Nu poți face nimic până nu învingi emoțiile negative și nu înveți să nu te identifici. Când vei înceta să te identifici, emoțiile negative vor înceta să mai aibă putere, pentru că ele lucrează numai pe baza identificării.

Î: Când simți o emoție neplăcută, de ce este necesar să nu o exprimi?

R: Este la fel ca și în legătură cu vorbirea nenecesară. Întreabă-te: este util, este necesar să le exprimi? Ideea este să creem rezistență, altfel nu putem observa. Și această creare a rezistenței este introducerea în studiul emoțiilor. Nu le putem vedea fără aceasta.

Î: De ce atunci când încerci să le rezişti asta cauzează o completă oprire a gândirii?
R: Lipsă de practică. La început totul se opreşte.
Î: Dacă nu exprimi emoţii neplăcute, este bine să le înfrânezi?
R: Încearcă. Nu trebuie să crezi nimic. Dacă vei găsi că este bine să le exprimi, vom discuta. Şi atunci voi spune că nu poţi controla această exprimare şi că dacă observi, vei vedea că este mai bine să nu le exprimi. Problema este, te poţi abţine de la a le exprima? Mult timp şi multe alte lucruri sunt necesare pe lângă asta astfel încât, cu adevărat, să nu exprimi emoţii le neplăcute.
Î: Ce anume îţi dă o senzaţie de uşurare când exprimi furie sau iritare?
R: Există un vierme în tine care vrea să se exprime. Şi când se exprimă simţi o uşurare, dar astfel el devine mai puternic şi are din ce în ce mai mult stăpânire asupra ta. Când îţi dai seama că nimeni altcineva nu este responsabil pentru iritarea ta, puţin câte puţin vei începe să simţi altfel. Avem mult mai multă putere asupra exprimării emoţiilor negative decât credem şi *putem* învăţa să nu le exprimăm. Chiar în viaţa obişnuită nu exprimăm întotdeauna emoţii negative; în anumite condiţii ştim că ar fi periculos. Şi dacă putem controla exprimarea lor în anumite condiţii, o vom putea controla în toate condiţiile, dacă încercăm.
Î: Oare abţinându-ne de la exprimarea emoţiilor negative, descrisă de obicei ca "descărcare", nu poate apărea un efect dăunător?
R: Nu este nici un pericol. Nu putem produce o abţinere suficient de puternică pentru a ne dăuna. "Descărcarea" ca uşurare este o iluzie. Ea ne face să pierdem energie. Exprimarea emoţiilor negative este întotdeauna mecanică, aşa că nu poate fi niciodată utilă. Dar rezistenţa faţă de ea este conştientă.
Î: Dacă trebuie să nu avem emoţii negative, asta va desfiinţa întreaga viaţă emoţională!
R: Din contră. *Acum* nu avem viaţă emoţională, ci doar o imitaţie. Ideea este să avem o viaţă emoţională. În centrul emoţional sunt posibilităţi reale de a cunoaşte.
Î: Aceeaşi oboseală o resimt şi când mă stăpânesc şi când dau frâu liber exprimării. Atunci ce pot câştiga încercând să stăpânesc exprimarea furiei?
R: Este o presupunere foarte greşită că este vorba de aceeaşi cantitate de energie, deoarece controlul face să crească energia. Probabil că trebuie să cheltuieşti o anumită cantitate de energie pentru a stăpâni o anumită emoţie dar, în următorul moment, necheltuind energie cu acea emoţie nefolositoare, controlul va determina creşterea energiei. Aceasta este acţiunea chimică a controlului.
Î: Experienţa mea este aceea că suprimarea unei emoţii negative te oboseşte.
R: Poţi să oboseşti dacă doar suprimi exprimarea. Dar eu nu am spus niciodată să suprimi, ci am spus "să nu exprimi, găseşte motive ca să nu exprimi". Suprimarea nu poate ajuta niciodată deoarece, mai devreme sau mai târziu, emoţia negativă va ţâşni afară. Dacă doar suprimi, vei menţine identificarea şi vei împiedica numai exprimarea exterioară. Problema este de a găsi motive, de

a gândi corect, deoarece exprimarea emoției negative este întotdeauna bazată pe un anume tip de gândire greșită.

Î: Aş dori mai mult ajutor în abordarea emoțiilor negative.

R: Trebuie să fie propriul tău efort și, în primul rând, trebuie să-ți studiezi emoțiile negative și să le clasifici. Trebuie să afli ce emoții negative principale ai, de ce vin, ce le aduce și așa mai departe. Trebuie să înțelegi că singurul control asupra emoțiilor este prin intermediul minții - dar nu este imediat. Dacă gândești corect timp de șase luni, atunci asta va afecta emoțiile negative. Dacă începi să gândești corect astăzi, acest lucru nu-ți va schimba emoțiile negative mâine.

Î: Când mă gândesc la emoțiile negative, înțeleg foarte clar că ele se află în noi înșine și totuși, curând după aceea, continui să le exprim. Să fie astfel pentru că nu sunt unitar?

R: Mai întâi pentru că nu ești unitar iar apoi pentru că nu încerci într-un mod corect. Este o problemă de lucru îndelungat, după cum am spus, și asta nu poate fi schimbat imediat. Dacă ai în mod constant emoții negative, repetându-se emoții negative de același fel, vei cădea mereu în același punct. Dacă te-ai observa mai bine ai ști că așa se va întâmpla sau s-a întâmplat și, dacă ai fi gândit corect dinainte, ai fi opus rezistență. Dar dacă nu ai o atitudine corectă, dacă nu gândești corect, atunci ești lipsit de ajutor și emoția negativă se întâmplă din nou, în același moment, în același fel. Aceasta este una dintre metodele de a controla emoțiile prin centrul intelectual. Dar atitudinile trebuie create nu în momentul exploziei emoționale ci cu mult timp înainte. Apoi, puțin câte puțin, exploziile emoționale vor intra sub stăpânirea intelectului. Gândurile pot fi mai permanente decât sentimentele și astfel gândurile pot influența sentimentele. Poți crea gânduri permamente, atitudini permanente, care în timp vor afecta emoțiile. Dar înainte ca aceasta să devină posibil, trebuie introdusă o anumită disciplină în emoțiile noastre și trebuie dobândită o anumită cunoaștere pentru a lucra asupra minții emoționale.

Î: Am remarcat că, aproape tot timpul, cu greu simt vreo emoție sau am vreo însuflețire a experienței. Este acesta somn?

R: Parțial este somn, parțial trăire în centrii motor și instinctiv. Atunci, exact cum descrii, cu greu mai simțim vreo însuflețire a experienței.

Î: În anumite cazuri emoția negativă a fricii pare să fie utilă, altfel oamenii ar traversa strada în orice moment, fără să se uite?

R: Vorbești despre frica instinctivă. Frica emoțională este diferită, este bazată pe imaginație.

Î: Emoțiile negative au vreun efect dăunător asupra altor funcții?

R: Trebuie să afli singur acest lucru. De exemplu, dacă ești agitat sau iritat sau ceva de acest gen, vei observa alte lucruri. Îți poți aduce aminte bine? Poți gândi bine, poți lucra bine? Vei vedea că toate facultățile îți sunt diminuate. Această observație, în sine, îți va arăta multe lucruri de observat.

Î: De ce emoția negativă pare să afecteze funcționarea centrului instinctiv în asemenea măsură?

R: Emoția negativă afectează toți centrii. Centrii sunt astfel conectați încât nu poți să ai o emoție negativă puternică sau violentă - și cu ajutorul identificării toate devin putenice - fără a afecta toți centrii. Nu poți avea o emoție negativă și, în același timp, să faci altceva corect sau chiar să gândești corect. Vei mânca prost, vei respira prost, vei merge prost, vei lucra prost.

Î: Emoțiile negative constituie o folosire greșită a centrului instinctiv?

R: Nu, dar toate emoțiile își au originea în centrul instinctiv. La un copil mic centrii nu sunt divizați. Emoțiile negative sunt create din material luat de la centrul instinctiv. Acest material aparține, în mod legitim, centrului instinctiv și este împrumutat, în mod greșit, de la el. Ne aflăm într-o situație foarte ciudată, deoarece emoțiile pozitive nu aparțin centrului nostru emoțional obișnuit ci centrului emoțional superior, iar emoțiile negative nu aparțin centrului emoțional obișnuit, ci există într-un centru artificial. Centrul emoțional împrumută material de la centrul instinctiv și, cu ajutorul părții negative a centrului instinctiv și ajutorul imaginației și identificării, crează emoții negative. A le distruge este o muncă foarte dificilă. Trebuie să vă dați seama că atât timp cât există emoțiile negative, nu este posibilă nici o dezvoltare, deoarece dezvoltare înseamnă evoluție a tot ce există în om. Emoțiile negative nu pot evolua și ar fi total dezastruos dacă ele ar putea. Așa că dacă încerci să creezi conștiență, în același timp trebuie să lupți cu emoțiile negative, pentru că fie le păstrezi, fie evoluezi - nu le poți avea pe amândouă împreună.

Î: Un mod de a putea controla emoțiile negative ar putea fi să încerci să înțelegi de ce s-a întâmplat un lucru, să înțelegi cauza și efectul?

R: Ar putea fi, pentru un caz particular; dar la ora actuală problema nu este de a le distruge sau controla, problema este de a le studia. Cea mai puternică metodă de a controla emoțiile negative este a învăța să nu le exprimi. Deci, în primul rând, trebuie să luptăm cu exprimarea emoțiilor negative și, în al doilea rând, cu acele emoții cu care putem lupta. Când vom fi învățat să nu le exprimăm, vom vorbi de următorul pas. Nu poți controla emoțiile negative cât timp ele se exprimă liber.

Vreau să înțelegeți că oprirea exprimării emoțiilor negative și lupta cu emoțiile negative sunt două practici total diferite. Mai întâi vine încercarea de a opri exprimarea. Dacă exprimi o emoție negativă, ești în puterea ei, nu poți face nimic în acel moment. Când ai învățat să n-o exprimi, poți încerca să nu te identifici, să creezi o atitudine corectă și să-ți amintești de tine însuți.

Î: Uneori reușesc la început să nu exprim o emoție negativă, dar ea continuă, încercând să se exteriorizeze.

R: Asta înseamnă că ai oprit numai manifestarea exterioară și trebuie să încerci să oprești cauza ei. Nu vreau să spun emoția în sine, ci cauza exprimării. Este o diferență. Emoția este un lucru, exprimarea este un altul. Încearcă să vezi diferența.

Î: Încercarea de a controla emoțiile neplăcute le elimină, în mod gradat?

R: Desigur, deoarece multe din ele pot exista numai când nu există control; când începe controlul, multe din ele devin ușor de eliminat.

Î: Dacă pregătirea ta anterioară a fost de aşa natură încât să nu exprimi emoţii neplăcute, nu este la fel de mecanic?
R: Aceasta este o întrebare academică. Este necesar să verifici dacă o poţi face în toate circumstanţele. Poţi fi antrenat să nu exprimi emoţii negative în anumite circumstanţe, dar în alte circumstanţe le vei exprima.
Î: Problema nu este să nu simţi emoţii neplăcute?
R: Asta vine mai târziu şi este o problemă complet separată. Ajungi aici neidentificându-te.
Î: Prin ce mijloace se poate verifica de unde îţi vin emoţiile neplăcute, ce le determină şi cum putem să depăşim tendinţa noastră de a ne înşela? Este posibil numai prin intermediul unei şcoli?
R: În acest moment nu este important să învăţăm de unde vin ele, ci este important să le oprim exprimarea. Mai târziu se pot învăţa multe lucruri despre emoţiile negative. Referitor la ce le determină - identificarea este cauza generală a tuturor emoţiilor negative. Nu poţi lupta cu ele fără ajutor - au încercat mulţi oameni. Dacă ţi-ai da seama cât de mici sunt posibilităţile noastre, ai înţelege că este necesar tot ajutorul posibil pentru a realiza ceva.
Î: Emoţiile negative trebuie întotdeauna să fie mecanice?
R: Care este opusul la mecanic? Conştient. Cine ar vrea emoţii negative în mod conştient? Când ştii că se poate renunţa la ele, atunci nimeni nu le-ar mai avea. Deci, cu siguranţă, sunt mecanice.
Î: Putem auzi mai mult despre atitudinea corectă ca armă împotriva emoţiei negative? Trebuie să însemne mai mult decât a nu te identifica.
R: Cu siguranţă înseamnă mai mult: înseamnă gândire corectă asupra unui anumit subiect. De exemplu, aproape toate emoţiile noastre personale negative sunt bazate pe acuzaţie; altcineva este vinovat. Dacă, printr-o gândire consecventă, ne dăm seama că nimeni nu poate fi vinovat faţă de noi, că *noi* suntem cauza a tot ceea ce ni se întâmplă, asta va schimba lucrurile, nu imediat, desigur, deoarece de multe ori această înţelegere va veni prea târziu. Dar, după un anumit timp, această gândire corectă, această creare de atitudine corectă sau punct de vedere corect poate deveni un proces permanent; atunci emoţiile negative vor apărea doar rareori. Acest proces de gândire corectă are putere asupra emoţiilor negative când el devine permanent - le prinde încă de la început.
Î: Cred că o mare parte din timpul meu se petrece într-o stare negativă nu foarte clară, şi nu mi se pare că pot face ceva referitor la acest lucru.
R: Da, dar trebuie să-ţi fi dat seama că este, în general, legat de un anumit tip de identificare sau imaginaţie. Când întâlneşti diferite manifestări ale acestei stări negative poţi lupta cu ea, deoarece această luptă este în minte. Poţi refuza unele puncte de vedere şi accepta alte puncte de vedere şi, foarte curând, vei remarca o diferenţă.

Acestea sunt în legătură cu o problemă foarte mare deoarece, dintr-un punct de vedere, suntem atât de mecanici încât nu putem face nimic; dar, din alt punct de vedere, există câteva lucruri pe care putem începe să le facem. Avem anumite posibilităţi în noi, numai că nu le utilizăm. Este adevărat că nu putem

"face" nimic în sensul că nu putem schimba *ce simțim* la un moment dat, dar ne putem determina să *gândim* asupra unui subiect la un moment dat. Acesta este începutul. Trebuie să știm ceea ce este posibil și să începem de acolo deoarece, după aceea, posibilitatea de a face ceva în loc să lăsăm lucrurile să se întâmple, va crește treptat.

Nu ne dăm seama ce putere enormă zace în gândire. Nu mă refer prin asta la o explicație filosofică a puterii. Puterea stă în faptul că, dacă întotdeauna vom gândi corect despre anumite lucruri, aceasta poate deveni ceva permanent, poate crește într-o atitudine permanentă. Puteți afla o înclinație către manifestări emoționale greșite de un anumit tip. Chiar în acel moment nu puteți face nimic, deoarece ați educat în voi înșivă capacitatea pentru acest tip de reacție printr-o gândire greșită. Dar dacă începeți cu gândirea corectă, după un timp veți educa în voi capacitatea pentru o reacție diferită. Doar că această metodă trebuie înțeleasă, iar această înțelegere trebuie să fie foarte profundă.

Puteți aplica această metodă la multe lucruri diferite. Acesta este, de fapt, singurul lucru pe care-l puteți face. Nu "puteți" face nimic altceva. Nu există modalitate directă de a lupta cu manifestările negative, deoarece nu le puteți prinde. Nu există altă modalitate de a le împiedica decât să fii pregătit pentru ele dinainte. Doar o înțelegere superficială a faptului că ele sunt greșite nu va ajuta; trebuie să fie foarte profundă, altfel va fi un proces la fel de dificil să pregătești terenul pentru o altă manifestare. Nu-ți dai seama cât de mult pierzi prin aceste manifestări spontane cu caracter negativ. Ele fac atât de multe lucruri să fie imposibile.

Î: Chiar dacă încep să gândesc corect, am observat că începe imitația când aud pe cineva bombănind, și încep să fac la fel.

R: Faptul că începi să gândești corect nu va schimba nimic pe loc. Este necesar să gândești corect pentru mult timp; atunci rezultatele vor apărea, nu imediat. Este o problemă de luni sau ani să creezi atitudini corecte. Creând atitudini corecte consolidezi faptul că te-ai hotărât într-adevăr și serios să nu dai drumul manifestărilor negative. Nu ne dăm seama ce mult pierdem astfel. Pierdem exact ceea ce vrem să obținem.

Dar, în primul rând, trebuie să oprești obiceiul de a exprima emoții negative. De aceea, chiar la primele lecturi, când auzi despre observarea de sine, este explicat că trebuie să înveți să nu exprimi emoții negative. Toată lumea știe cum să nu arate ceea ce simte - nu vorbesc de cazuri excepționale, ci în cazurile obișnuite. Toată negativitatea se bazează pe identificare, pe imaginație și pe o anumită trăsătură specifică, aceasta fiind faptul că permit exprimarea. Întotdeauna crezi că nu o poți opri și, de aceea, crezi că este foarte corect să exprimi ceea ce simți. Astfel încât, mai întâi, trebuie să scapi de această iluzie. *Poți* opri manifestările emoțiilor negative. Dacă spui "nu vreau" o să te cred, dar nu și dacă spui "nu pot".

V-am dat multe sugestii despre lucrul asupra emoțiilor cum ar fi studiul, lupta cu identificarea, lupta cu exprimarea emoțiilor negative, gândirea corectă asupra emoțiilor negative. Patru practici. Dacă într-adevăr veți folosi tot ceea ce s-a oferit, foarte curând veți vedea rezultate foarte perceptibile. Adevăratul

control al centrului emoţional are nevoie de amintirea de sine, o nouă stare de conştienţă, deci este un drum lung. Acum trebuie să utilizăm metode auxiliare. Cea mai importantă dintre ele, la început, este atitudinea corectă.

CAPITOLUL 4

Limbajul - Diferite diviziuni folosite în sistem - Esență și personalitate - Influențele A,B,C - Centru magnetic - Centru magnetic greșit - Ajutorul de majordom - Legea accidentului - Legea destinului - Legea voinței - Legea cauzei și a efectului - Scăparea de sub legea accidentului - Centrul de greutate - De ce sunt necesare școlile - Pentru cine sunt necesare școlile - Constituția unei școli - Grade ale școlilor - Calea fachirului, calea călugărului și calea yoghinului - A Patra Cale - Diferențe între a patra cale și căile tradiționale - Toate căile duc către același scop - Nivelul școlii depinde de nivelul studenților - Cercurile interioare ale omenirii.

Studiul metodelor utilizate de acest sistem prin care omul poate ajunge la o conștiență superioară începe cu studiul unui nou limbaj. Acest limbaj este bazat pe anumite principii pe care încă nu le cunoașteți dar, pe măsură ce vă continuați studiul, foarte curând veți începe să le înțelegeți. Cu acest limbaj este posibil să te apropii de adevăr, este posibil să vorbești cu mai mare precizie decât o facem noi acum și doi oameni care înțeleg acest limbaj niciodată nu se vor înțelege greșit unul pe altul, în lucrurile simple. Deja ați auzit anumite expresii ale acestui limbaj, cum ar fi amintirea de sine, identificarea, considerarea ș.a.m.d. Este foarte important să înțelegem diferitele diviziuni pe care le folosește sistemul, care sunt parte ale acestui limbaj. Omul este o mașină foarte complicată și poate fi studiat pe diviziuni. În limbajul obișnuit nu folosim aceste diviziuni și astfel oamenii nu se pot înțelege unul pe altul.

Încercați să înțelegeți ce spun pentru că este destul de dificil de exprimat. Dacă luăm un oraș, puteți înțelege că poate fi împărțit în nord, sud, est și vest; poate fi împărțit în districte și cartiere și apoi împărțit în diferite străzi. Poate fi studiat din punctul de vedere al populației sale, deoarece are oameni de diferite naționalități, oameni de diferite profesiuni, aparținând diferitelor clase, etc. Nici una dintre aceste diviziuni nu va coincide cu alta, fiecare trebuie studiată separat. Nu poți face o hartă generală care să le includă pe toate - trebuie să faci o serie de hărți diferite.

La fel este și cu omul. Deja v-am dat câteva diviziuni. Prima este împărțirea în centri sau funcții astfel încât fiecare om constă din patru oameni, fiecare trăindu-și propria viață în același om, cu propriile lui asociații, propriile lui preferințe și antipatii. Apoi v-am arătat împărțirea în diferite "eu"-ri. Aceasta este o împărțire foarte utilă: omul nu este unul, este multiplu, este o mulțime constând din oameni care nu se cunosc unul pe altul și care se luptă unul cu altul. Acestei împărțiri în multe "eu"-ri i s-au adăugat diferite roluri pe care omul le joacă în diferite circumstanțe. Apoi era diviziunea dintre cunoaștere și ființă - ce știe un om și ce este el. V-am dat și împărțirea omului în șapte categorii: omul nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 și 7.

Acum ajungem la o cu totul altă diviziune, care nu este paralelă cu nici una din celelalte: împărțirea în esență și personalitate. Esența este ceea ce este înnăscut în tine, personalitatea este ceea ce dobândești. Esența este a ta proprie, personalitatea nu este a ta. Toată viața interioară a omului, toate percepțiile și reacțiile lui sunt divizate în aceste două părți. Există anumite lucruri care s-au născut odată cu tine cum ar fi anumite trăsături fizice, starea sănătății, anumite feluri de predispoziții, înclinații, tendințe și așa mai departe. Ele aparțin esenței. Personalitatea este ceea ce dobândești în cursul vieții: vederi, opinii, cuvinte. Este mai ușor să înțelegi diferența dintre esență și personalitate dacă găsești câteva exemple. Deși cele două sunt întotdeauna amestecate în viață, este mai ușor de distins personalitatea și esența în alți oameni decât în tine însuți, deoarece personalitatea se schimbă foarte des, cu schimbarea condițiilor, pe când esența rămâne aceeași. Este foarte important să se înțeleagă această împărțire pentru că multe lucruri din om, despre care vorbim, se referă la esență, în timp ce altele se referă la personalitate.

Î: Dacă esența este cea cu care ne-am născut, i se mai poate adăuga ceva? Poate ea crește?

R: Da, dar asta se poate face numai dacă personalitatea va deveni educată și va înceta să mai preseze asupra esenței. Personalitatea este prea grea, prea puternică; ea înconjoară esența ca o carapace astfel încât nimic nu ajunge la esență, ci totul trebuie să treacă prin personalitate. Esența nu poate crește în asemenea condiții, dar dacă personalitatea devine mai transparentă, impresiile și influențele externe vor pătrunde prin ea și vor ajunge la esență și astfel esența va începe să crească.

Î: Deci o personalitate puternică împiedică impresiile să ajungă la esență?

R: Da, dar ce înseamnă o personalitate puternică? Înseamnă o influență puternică a ceea ce nu îți aparține, a ceea ce ai dobândit - cuvintele altor oameni, vederile și teoriile altor oameni. Ele pot forma o crustă atât de groasă în jurul esenței, încât nimic să nu poată pătrunde prin ea pentru a ajunge la *tine*, pentru a ajunge la ceea ce ești tu.

Î: Este posibil să spargi această carapace sau s-o distrugi?

R: Înainte de a distruge acest înveliș al personalității sau a-l sparge, este necesară pregătirea unui sistem de apărare. Dacă, dintr-un motiv oarecare, acest înveliș cade, oamenii se vor găsi lipsiți de orice apărare în fața multor influențe foarte dificile pe care nu le vor putea controla. Personalitatea te protejează de anumite influențe mai de la distanță; dacă o vei slăbi te vei afla sub multe influențe care nu puteau ajunge la tine înainte, astfel încât vei avea chiar mai puțin control decât ai acum. Dar sunt multe lucruri pe care le-am putea controla și pe care acum nu le controlăm. Acesta este modul corect de a gândi problema.

Î: Puteți da un exemplu de asemenea influențe?

R: De pildă, un exemplu simplu ar putea fi modificările atmosferice sau schimbarea anotimpurilor - ele afectează esența foarte mult, pe când dacă ești împrejmuit de personalitate vei fi mai puțin afectat. Schimbarea anotimpurilor este un lucru foarte serios pentru oamenii a căror esență este mai deschisă

influențelor. Spun aceasta doar ca un exemplu de lucruri pe care oamenii nu le iau în considerare și despre care nu au nici o idee. Sunt multe alte lucruri; de exemplu, vechile cărți de magie avertizează oamenii cât de periculoasă este aceasta și cât de pregătit trebuie să fie cineva mai înainte; și în multe cazuri ei au dreptate, deoarece dezvelirea esenței poate fi bună, dar poate fi acompaniată de multe pericole. Personalitatea este creată pe multe premize false, dar este și un fel de protecție.

Î: Este posibil să trecem prin viață fără ca vreodată să observăm esența?

R: Depinde dacă este vorba de munca în școală sau nu. În viața obișnuită nici nu știm de existența acestor două principii. În studiul de sine ți se spune despre acestă diviziune, dar esența și personalitatea sunt atât de amestecate încât, pentru mult timp, această diviziune rămâne teoretică, deoarece este imposibil să spui care este una și care este cealaltă prin observare, cu excepția cazurilor extreme. Apoi, pe măsură ce lucrezi, începi treptat să vezi că un lucru este mai înrădăcinat, merge mai profund, altul mai puțin. Astfel, puțin câte puțin, poți vedea esența. Toate calitățile stabile sau mai puțin stabile trebuie să depindă de esență. Când personalitatea este educată și devine mai puțin greoaie, multe calități trec în esență și devin permanente. În acest mod se dezvoltă esența. În personalitate lucrurile apar și dispar, dar ceea ce trece în esență rămâne.

Î: Esența este, mai mult sau mai puțin, același lucru cu ființa?

R: Nu se poate aborda astfel. Ființa este viață, este un proces. Esența este un obiect.

Î: La un copil esența este mai dezvoltată decât personalitatea?

R: La o anumită vârstă; foarte fragedă, esența poate fi mai puternică decât personalitatea, dar ambele sunt nedezvoltate și apoi există copii diferiți și circumstanțe diferite.

Î: Cum putem lupta împotriva personalității?

R: Nu se pune problema de luptă, ci doar de control și educare. Personalitatea nu trebuie să aibă prea multă libertate. Trebuie educată într-un anumit fel, să acționeze conform anumitor principii, să lucreze într-o anumită direcție. În prezent personalitatea noastră este într-o dezordine totală. Este prea multă minciună, autoînșelare, imaginație, emoții negative. Toate aceste lucruri trebuie îndreptate; numai atunci mașina va lucra așa cum trebuie. Trebuie să lucrăm prin personalitate; mult timp esența nu poate avea nici un sens practic pentru noi. Dacă vom începe să lucrăm asupra ei în mod conștient, anumite lucruri vor influența esența, dar nu imediat.

Î: Putem face ce dorim cu personalitatea?

R: Dacă lucrezi, dacă studiezi, treptat o vei schimba și lucrul tău asupra personalității se va reflecta asupra esenței. Ori controlezi *tu* personalitatea, ori personalitatea este controlată de miile de ,eu'-ri diferite, fiecare dintre acestea având propriile idei, propriile vederi și dorințe. Trebuie să înțelegem ce muncă enormă este dobândirea unității ținând cont că, așa după suntem noi acum, o parte decide să lucreze iar o altă parte nu știe despre asta sau nu este de acord. Când ți-ai educat personalitatea, când a devenit supusă scopului tău și începe să-l servească, atunci este folositoare și corectă. Dar dacă ai un scop într-o

anumită parte din tine, iar personalitatea ta lucrează împotriva acestui scop atunci, desigur, nu este corectă.
Î: S-a spus că există ceva bun în personalitate, la fel ca în esență, dar nu pot găsi nimic util în ea pentru scopul meu fundamental.
R: La ce te referi când spui că nu există nimic bun în personalitate? Dacă observi şi afli lucruri despre tine însuţi, este bine. Acestea sunt de asemenea în personalitate. Partea care doreşte să ştie, să lucreze, să se schimbe, este o parte a personalităţii. Pot fi multe lucruri care sunt greşite în personalitatea noastră, şi aceste lucruri trebuie să fie studiate şi eliminate. Personalitatea se dezvoltă prin studiu şi prin diminuarea funcţiilor nefolositoare. Prin asta devine mai bună şi mai curată. În condiţiile de şcoală esenţa trebuie să fie mai importantă decât personalitatea, iar dacă personalitatea o domină prea mult, dezvoltarea devine imposibilă, deoarece dezvoltarea reală este în esenţă. Dacă personalitatea apasă prea greu asupra ei, esenţa nu poate respira. Dar personalitatea este, de asemenea, foarte importantă. Posibilitatea schimbării este într-adevăr foarte complicată, deoarece constă în multe lucruri. Trebuie să existe o anumită calitate în esenţă, deoarece dacă această calitate nu există, nimic nu este posibil; trebuie să existe un anumit material, anumite elemente dobândite în personalitate şi trebuie să existe un anumit fel de circumstanţe.
Î: Îşi îngăduie personalitatea să fie pe locul doi? Se dă ea la o parte de bunăvoie?
R: Nu se dă înapoi, devine diferită. Dacă ea opresează esenţa, este un lucru anormal. În starea noastră prezentă personalitatea este patologică, nesănătoasă. Prin muncă ea doar devine sănătoasă.
Î: Nu înţeleg cum personalitatea poate influenţa esenţa, dacă esenţa este cea cu care ne-am născut.
R: Să luăm centrul intelectual: conţinutul lui nu s-a născut odată cu noi - gânduri, idei, convingeri, opinii, toate acestea sunt dobândite. Cât despre cum poate personalitatea influenţa esenţa, să presupunem că în personalitatea ta, ajungi la o anumită concluzie şi descoperi, prin observare, că ai un anumit obicei de bază, să spunem că ar fi un anume fel de emoţie neplăcută care apare întotdeauna în anumite circumstanţe. Îţi dai seama că nu este folositoare în nici un fel, risipeşte energie şi-ţi face viaţa mai dificilă. Cum poţi lupta cu asta? Descoperi că această stare negativă se hrăneşte din auto-justificare, că în starea ta normală o justifici întotdeauna şi crezi că este greşeala altcuiva, sau spui că nu asta intenţionai sau că oamenii nu te înţeleg, sau ceva de acest fel. Asta îi permite să existe. Dacă îţi modifici punctul de vedere, dacă încetezi cu justificarea ei şi, în loc de asta, creezi în tine ideea permanentă că această emoţie este greşită, că ea nu se justifică, atunci acest punct de vedere poate, în cele din urmă, să devină permanent.
Î: Ereditatea este tributară pentru tot ce există în esenţă?
R: Practic, ereditatea nu există în om. Calităţile rele pot fi ereditare, dar calităţile bune nu pot fi moştenite. Animalele se află sub legi diferite faţă de om; la ele, calităţile rele şi bune se transmit în mod egal, dar la om ceea ce se

poate transmite, separat de calitățile fizice, sunt numai trăsături de degenerare, în alte privințe nu este nimic de transmis.

Trăsăturile fizice pot fi moștenite, dar nu trăsături cum ar fi conștiența de sine. Esența nu poate fi moștenită.

Î: Tendința către emoție negativă se află în esență sau este în întregime dobândită în personalitate?

R: Poate exista o tendință chiar și în esență - o anumită dispoziție spre ea, dar putem considera că emoția negativă, în întregime, se referă la personalitate deoarece, dacă ar fi o tendință cu adevărat puternică către emoția negativă în esență, ar însemna aproape demență.

Î: Dacă există defecte în esență, pot fi ele modificate?

R: Da, dar, după cum am spus, trebuie să se schimbe mai întâi personalitatea; esența nu se schimbă atât de ușor. Schimbarea trăsăturilor din esență este o muncă foarte dificilă; ea necesită cunoaștere și suficientă energie, pe când noi suntem slabi și nu avem nici un fel de cunoaștere. Este realizată numai atunci când este necesar și numai cu ajutorul metodelor școlii. Să presupunem că cineva are o esență leneșă și dorește să se trezească - o poate schimba după o lungă perioadă de studiu de sine, dar trebuie să aibă ajutor, ajutorul școlii. Așa că este un noroc pentru noi că munca asupra esenței vine pe locul doi, și că trebuie să începem cu lucrul asupra personalității. Dar lucrând asupra personalității noi deja lucrăm, într-o anumită măsură, asupra esenței. Somn, trezire, conștiență - toate acestea nu se referă la personalitate, se referă la esență. Așa încât, de fapt, lucrezi asupra esenței de la bun început, iar personalitatea, schimbându-se, va produce o anumită presiune asupra esenței și o va schimba și pe ea.

Î: Întotdeauna te naști cu esența?

R: Da, dar adesea esența rămâne nedezvoltată, la nivelul unui copil mic.

Î: Este esența partea din noi pe care te poți bizui?

R: Chiar și în personalitate există lucruri pe care te poți bizui și altele pe care nu te poți bizui. De exemplu pe imaginație nu te poți bizui. Faptul că-ți imaginezi că poți înnota când nu poți și cunoașterea tablei înmulțirii sunt ambele în personalitate; pe una te poți bizui, pe cealaltă nu te poți bizui.

Î: Nivelul de ființă depinde de creșterea esenței?

R: Desigur, și aceasta este legătura dintre ele. Numai că nu poți măsura ființa pe această cale pentru că împărțirea în esență și personalitate este la ora actuală mai mult teoretică. Dar este util să-ți amintești că aceste două principii sunt în tine deoarece, după cum am spus, dacă nu știi de această împărțire, acest lucru te va împiedica să înțelegi anumite lucruri pe care le vei auzi.

Un lucru pe care trebuie să-l înțelegi despre esență și personalitate este că esența este una, în timp ce personalitatea constă în mai multe grupuri de "eu"-ri. Așa că putem spune că nu avem o personalitate ci personalități, la plural, deoarece există cinci sau șase, adesea zece personalități într-o persoană. Centrul magnetic, de exemplu, este de asemenea în personalitate, deoarece nu ne-am născut cu el - este creat în viață. Este un grup de "eu"-ri care poate, într-o mică măsură, să controleze alte grupuri de "eu"-ri. Unele dintre aceste

personalități sunt bune, dar altele vor fi mereu în calea ta și vor trebui controlate sau eliminate.

Î: Ce muncă se poate face asupra personalității?

R: Poate fi controlată de minte. Asta este tot la ce te poți aștepta. Îți formulezi scopul în mintea ta și personalitatea trebuie să lucreze în acord cu acest scop.

Î: Cui se datorează dorința de a te trezi? Este ea în esență?

R: Este în legătură cu centrul magnetic. Amintiți-vă că la prima lectură am vorbit despre centrul magnetic și diferitele influențe sub care trăiește omul. Asta ne aduce la întrebarea de ce unii oameni sunt interesați de aceste idei, în timp ce alții nu sunt, ce crează această dorință de a ști, energia de a căuta; de ce oameni care trăiesc în condiții similare sunt atât de diferiți, pentru că o persoană este satisfăcută cu teorii și clișee de-a gata, în timp ce alta dorește să găsească pentru sine adevărul. Ce anume explică această diferență între oameni, în legătură cu noi idei, pentru că unii oameni se întâlnesc cu posibilitatea de a dobândi o cunoaștere nouă și nu sunt interesați, în timp ce altora le poate schimba total cursul vieții?

Oamenii ajung la aceste idei și altele similare în diferite moduri. Unii înțeleg câte ceva, alții le iau la un nivel obișnuit. Motivul acestei diferențe este faptul că omul trăiește, în viața mecanică, sub două feluri de influențe. Ce înseamnă asta? Este în legătură cu ideea explicată la început, conform căreia omul este o mașină condusă de influențe exterioare, de lucrurile din jurul lui. El poate fi receptiv la un tip de influențe și nereceptiv la alt tip. Multe din aceste influențe sunt create în viața însăși, de către oameni la fel ca el. Dar printre ele, amestecate cu ele, există alte influențe care nu sunt create în viață ci vin dintr-o sursă diferită, de la oameni cu o minte superioară. Ele vin sub forma religiilor, științei, sistemelor filosofice, doctrinelor ezoterice, artei, diferitelor feluri de învățături și așa mai departe. Privite din afară, ele nu pot fi distinse de influențele de primul tip, așa încât depinde de om dacă el face deosebire între ele sau nu. Omul poate trăi numai sub influențe A, adică influențe de primul tip, și să ignore influențele B, să nu fie interesat de ele. Dar dacă este interesat de aceste influențe de al doilea fel și le-a absorbit în cantitate suficientă, in el va avea loc un anumit proces. Rezultatul acestor influențe B, amintirea lor, se adună treptat, într-un compartiment special și formează ceea ce se numește un centru magnetic. Centrul magnetic este o combinație de anumite subiecte care te interesează și asocieri emoționale care îl fac să ia o anumită direcție. Există un anumit ciclu al ideilor și un anumit ciclu al emoțiilor. Aceasta este originea interesului în acest fel de idei.

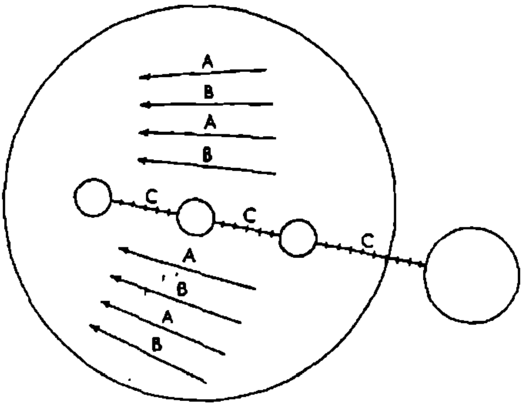
Î: Dacă nu suntem altceva decât niște mașini, trebuie să deducem că dumneavoastră încercați să ne conduceți pe noi, mașinile, într-o anumită direcție care ar fi de dorit, sau suntem noi capabili să distingem între adevăr și fals? Dacă da, cu ce facultate a noastră?

R: Cu centrul magnetic. Oamenii *sunt* mașini, fără nici o îndoială: doar că nu sunt chiar mașini cum ar fi un motor sau ceva de acest fel. Ați auzit deja că omul poate trăi în patru *stări* de conștiență dar că, în viața obișnuită, trăiește numai în două dintre ele. Celelalte două stări de conștiență pot fi dezvoltate în om, dar nu se pot dezvolta de la sine, ele trebuie dezvoltate prin cunoaștere și

efort. Iar facultatea care îl ajută pe om să înțeleagă și să discearnă este centrul magnetic.

Acum vorbim despre om înainte ca el să întâlnească o școală. El trăiește în viață supunându-se condițiilor obișnuite. Condițiile pot fi foarte diferite dar, oricare ar fi condițiile, el trăiește sub cele două feluri de influențe despre care am vorbit. Ce sunt influențele A? Toate interesele legate de viață, lupta pentru existență, dorințele, atracțiile, averea, bunăstarea, distracțiile etc.

Acestea sunt create fără intenție și sunt mecanice atât în ce privește originea

cât și acțiunea lor. Dar, de asemenea, omul trăiește sub influențe care au fost create inițial în școli, dar au fost aruncate apoi în tumultul general al vieții. Aceste influențe B constituie, ca să spunem așa, o viață aparte. Ele sunt destinate unui anumit scop, să servească drept "lumini pe drum". Restul depinde de omul însuși. Toate interesele sale se pot concentra asupra influențelor de primul fel sau o parte din el poate rămâne interesată de influențele create în cadrul vieții, în timp ce o altă parte poate fi interesată de alt fel de influențe. Dacă un om le observă și le studiază, acestea se pot acumula în el. Amintirea acestui interes poate să se adune în el de la o vârstă timpurie și să formeze un anumit grup de "eu"-ri, în afara multiplelor "eu"-ri din el. După un timp, acest grup de "eu"-ri sau centrul magnetic începe să conducă și să determine direcția lui generală în viață și tendința intereselor sale sau a unei părți a intereselor sale. Centrul magnetic înseamnă să cauți anumite lucruri și să fii la nivelul anumitor lucruri.

Dar dacă un om nu observă aceste influențe, ele nu vor produce nici un efect. De aceea oamenii sunt atât de diferiți. O persoană poate fi foarte intelectuală, poate să fi studiat filosofia, arta, etc. și în același timp să nu aibă nici o șansă dacă nu are centru magnetic. Dacă va veni în contact cu o școală,

nu o va recunoaşte. Iar un alt om poate fi educat insuficient, poate să nu fi citit prea mult, poate să nu ştie prea multe cuvinte şi, totuşi, dacă întâlneşte o şcoală, el poate deveni brusc interesat.

Î: Ce ne face diferiţi în acest sens?

R: O combinaţie de elemente cu care ne-am născut şi de circumstanţe exterioare ne face ceea ce suntem; totul este mecanic, totul este sub legea accidentului. Nu are sens să negăm că oamenii se nasc diferiţi; asta nu putem schimba, în orice caz nu la început. Trebuie să presupunem ca fiind adevărat că oamenii au capacităţi diferite, dar nu pentru trezire; aici oamenii fac o greşeală. Trezirea nu depinde de ceva cu care te-ai născut, depinde de centrul magnetic, iar centrul magnetic depinde de ceea ce te interesează. O persoană este interesată de un lucru, o alta de alt lucru, dar de ce anume depinde *asta* nu ştim şi nu ne va fi de folos să investigăm această problemă, deoarece vor fi doar teorii. În starea noastră de conştienţă putem cunoaşte numai unele lucruri şi trebuie să ne concentrăm asupra lucrurilor pe care le putem cunoaşte, fără să ne irosim timpul cu lucruri pe care nu le putem cunoaşte.

Î: Centrul nostru magnetic nu depinde foarte mult de cauze mecanice?

R: Nu tocmai. După cum am spus, este vorba de o anumită combinaţie de interese, şi nu numai de interese ci şi de ideile pe care un om le-a dobândit, de o anumită cunoaştere, de o anumită înţelegere. Toată această combinaţie intră în centrul magnetic. Este un lucru mecanic, ca orice altceva, dar influenţele B sunt de o natură diferită, deşi la început ele vin în mod mecanic. Asta nu este important. Important este dacă există interes faţă de influenţele B sau nu. În acest fel, din mecanicitate, apare lupta cu mecanicitatea. Centrul magnetic ajută un om să vadă, să înţeleagă şi să distingă anumite lucruri. Un om nu poate aprecia diferenţa dintre idei, el nu poate spune care este mai bună şi care este mai proastă, care i se potriveşte, care nu i se potriveşte, fără ajutorul centrului magnetic. Acumularea de cunoştinţe nu te ajută să creezi un centru magnetic; centru magnetic este *bunul gust* cu ajutorul căruia un om poate avea o nouă evaluare a ideilor care vin în calea sa. Problema este ca în acest curent al vieţii să distingi cele două feluri de influenţe, să simţi diferenţa dintre ele. Dacă un om nu o simte, dacă el priveşte influenţele B în acelaşi fel ca influenţele A, atunci ele vor produce acelaşi efect iar centrul magnetic nu se va forma.

Apoi, există multe pericole, deoarece unele dintre aceste idei care constituie al doilea fel de influenţe, pot fi atât de distorsionate încât să fie posibil să formeze un centru magnetic greşit. Centrul magnetic trebuie să fie foarte uniform şi foarte sănătos pentru a duce undeva, altfel va constitui doar un impediment şi nimic altceva.

Î: Cum ştii dacă te afli sub influenţe B?

R: Influenţele B există tot timpul. Ele provin, la origine, din cercul interior al vieţii, din partea vieţii care s-a eliberat de sub legea mecanicităţii; dar acestea pot trece prin multe stadii înainte de a ajunge la om şi pot fi atât de distorsionate şi atât de deghizate încât să fie greu să le recunoşti, aşa cum este greu să recunoşti ideile de origine ezoterică ce ne parvin prin legende sau

mituri, sau chiar prin superstiții și lucruri de acest gen. Uneori ele au o origine ezoterică și atunci sunt influențe B.
Î: Putem presupune că cineva doar își imaginează că lucrează sub influențe B?
R: Nu știi despre lucru și nu "lucrezi" sub influențe B. Poți doar să fii interesat de influențele B pentru avantaj personal, profesie, faimă sau ceva de acest gen; în acest caz pierzi orice profit pe care l-ai putea obține din acestea. Dar dacă un om le prețuiește pentru ceea ce sunt ele, nu în mod egoist, nu numai pentru propriul său câștig, dacă el este interesat de înțelesul lor, atunci poate obține ceva de la ele. Definițiile sunt foarte dificile și în majoritatea lor greșite, deoarece limbajul nostru obișnuit cuprinde atâtea asocieri diferite încât, uneori, o definiție mai precisă anulează posibilitatea înțelegerii. De exemplu, se poate afirma, deși nu garantez că întotdeauna va fi întocmai, că principala caracteristică a influenței A ar fi că este întotdeauna egoistă, în timp ce influența B ar fi neegoistă. Dar oamenii înțeleg aceste cuvinte atât de diferit încât asta nu spune prea mult. Se poate spune, de asemenea, că influențele A au nevoie de identificare, iar influențele B pot exista fără identificare și că dacă va exista identificare cu influențele B, le va anula. De fapt, cu cât va exista mai multă identificare cu influențele B, cu atât mai mult ele vor deveni influențe A. Dar toate acestea nu sunt suficiente pentru a explica diferența dintre ele.
Î: A fi absorbit total de influențele B și respingerea completă a influențelor A constituie o atitudine corectă față de viață? Ne putem lipsi cu totul de influențele A?
R: De ce-am face-o? Influențele A pot reprezenta interese foarte legitime în viață. Dacă nu dispari cu totul în ele, acestea sunt destul de inofensive. Trebuie să accepți tot ce vine, doar să nu te identifici. Influențele A nu sunt periculoase în sine, numai identificarea este periculoasă. Deci nu se pune problema de a ne lipsi de acestea, este vorba numai de a avea oarecare interes față de influențele B și de a nu fi cu totul sub puterea influențelor A. Dacă oamenii sunt interesați de aceste influențe B, ei au un centru magnetic; dacă nu, ei nu au un centru magnetic.

După un timp, cu ajutorul centrului magnetic, un om poate găsi o școală sau dacă se apropie de vreuna, o poate recunoaște. Dar dacă nu are centru magnetic, nu o va observa sau nu va fi interesat. Și dacă va întâlni o școală sau un om care transmite alt tip de influență, influență C, centrul magnetic îl va ajuta să recunoască această nouă influență și să o absoarbă. Dacă un om nu a absorbit mai întâi suficiente influențe B, sau nu are centru magnetic sau dacă centrul lui magnetic este greșit sau prea slab, el nu va recunoaște influența C. Sau el poate întâlni o școală falsă cu o învățătură falsă și în loc de a ajunge mai bun, va ajunge mai rău; în loc de a dobândi, va pierde. Influența C diferă de influențele B prin faptul că este conștientă în loc de a fi întâmplătoare și în ceea ce privește originea și în ceea ce privește acțiunea ei, în timp ce influențele B sunt conștiente în ceea ce privește originea lor dar sunt întâmplătoare sau mecanice în acțiunea lor. Influența C este o influență de școală.
Î: Trebuie să fii la o vârstă matură pentru a recunoaște Influența C?

R: Nu există o regulă generală privind vârsta. Dar trebuie să ai suficientă experiență, suficiente tentații legate de influențele A și suficient timp pentru a acumula influențe B. Altfel, influența C va servi drept influență B, cu alte cuvinte va face treaba unui instrument mult mai simplu și nu va avea deplina ei valoare. Când oamenii au încercat și și-au dat seama că mijloacele obișnuite nu-i satisfac, că nu le pot oferi ceea ce doresc, atunci ei ajung să prețuiască influențele C. Dar dacă vin mai devreme, ei vor considera influențele C la același nivel cu alte influențe, iar influențele C își vor pierde puterea. Este foarte important ca acest lucru să fie înțeles.

Î: Dacă recunoști influența C, atunci este cea menită să fie bună pentru tine?

R: Nu, deloc, se poate să ai dreptate sau se poate să te înșeli, depinde de centrul tău magnetic. Dacă centrul magnetic este corect, ești menit să recunoști lucrurile corecte; dacă este greșit poți găsi o școală falsă. Asta se întâmplă în fiecare zi. De ce există atât de multe școli nefondate și false, fără nici un fel de substanță? Deoarece oamenii au un centru magnetic greșit. Este cazul, de exemplu, când un om cu un centru magnetic greșit format poate ajunge la o școală care pretinde că este legată de ezoterism când, de fapt, asemenea conexiune nu există. În acest caz influențele care ar fi trebuit să fie influențe de *al treilea fel* devin influențe de primul fel, adică ele nu vor duce nicăieri.

Î: Există vreun mod în care poți afla?

R: Numai prin rezultate. Dar chiar dacă oamenii au rezultate false, chiar dacă au un centru magnetic greșit, ei caută să se convingă pe ei înșiși că rezultatele sunt bune. Te poți înșela pe tine însuți despre orice.

În general vorbind, sunt foarte puține șanse de a găsi o școală adevărată și multe posibilități de școli false deoarece o școală trebuie să aibă influențe C, adică idei care vin direct de la o minte superioară. Ce înseamnă "direct"? Înseamnă că nu vin prin cărți, nici prin vreo învățătură obișnuită accesibilă oricui. Aceste idei trebuie să vină de la o altă școală, și așa mai departe, până când ajungi la sursa inițială. Dacă nu există idei de acest fel, este numai o școală de imitație. Asta nu înseamnă că o școală trebuie să fie direct conectată cu sursa dar trebuie, la un anumit moment, să fi primit acest fel de idei, și apoi oamenii să poată lucra cu ele. Dar dacă nu are idei diferite de ideile obișnuite, nu este o școală; atunci, în cel mai bun caz, este o școală la nivel de influențe B, adică o școală filosofică sau științifică. Poate fi numită școală numai dacă, prin ea poți găsi direcția prin care să devii om nr. 4 (deși nu există garanții de a atinge acest nivel). Deci, prin intermediul școlii poți găsi direcția adevărată numai dacă este vorba de un tip de școală adevărată. Dacă ajungi la un tip fals de școală vei pierde ceea ce poți învăța de unul singur.

Î: Ce se întâmplă cu centrul magnetic când ai ajuns la o școală?

R: Putem spune că devine acea parte din om care este interesată de munca din școală. Acea parte trăiește din influențe B, dar acum va primi un material mai bun, o cunoaștere mai concentrată decât înainte. Pe lângă asta, multe lucruri pe care un om le-a învățat mai înainte pot fi utile pentru el când a intrat într-o școală, mai ales după ce a aruncat tot ceea ce era inutil. În viața obișnuită omul nu știe ce să învețe și la ce să renunțe. De exemplu, multe lucruri în care cred

oamenii nu au nici o semnificație dar, de obicei, un om nu poate recunoaşte asta şi consideră totul la acelaşi nivel - şi cele ce au o semnificație şi cele care nu au. Dar, studiindu-se pe el însuşi conform metodelor şcolii, el învață să recunoască valorile imaginare din el însuşi şi, prin asta, să descopere valorile imaginare din afara lui. Şi apoi, mult mai târziu, după o muncă îndelungată, grupul de "eu"-ri sau personalitatea care a constituit centrul magnetic se dezvoltă în "ajutor de majordom".

Când centrul magnetic este corect şi un om se întâlneşte cu influența C adevărată, aceasta va începe să acționeze asupra centrului magnetic. Şi apoi, în acest punct, omul se eliberează de legea accidentului. Cu cât mai mare este centrul magnetic, cu atât mai mult omul se eliberează de legea accidentului. Asta înseamnă că el se eliberează de această lege numai în punctul în care este conectat cu influența C.

Î: Ați spus că, după venirea în contact cu sistemul, centrul magnetic devine ajutor de majordom; este acesta sămânța "eu"- lui permanent?

R: Ceea ce a fost centrul magnetic înainte de a întâlni lucrul, poate deveni mai târziu ajutor de majordom, ceea ce înseamnă o personalitate care cucereşte alte personalități şi le guvernează - dar asta nu se întâmplă dintr-o dată. Ajutorul de majordom este mult superior centrului magnetic. Centrul magnetic se formează din influențe B, în timp ce ajutorul de majordom se formează din eforturile tale. Centrul magnetic constituie sămânța, germenul ajutorului de majordom.

Î: Ce se înțelege prin legea accidentului?

R: Viața omului-maşină, a omului care nu poate "face", care nu are voință sau alegere, este stăpânit de accident, deoarece lucrurile din viața obişnuită se întâmplă mecanic, accidental; nu există nici o rațiune în ele. Şi aşa cum viața exterioară a omului este stăpânită de influențe exterioare întâmplătoare, aşa şi viața lui interioară este stăpânită de influențe interioare şi exterioare care sunt la fel de întâmplătoare. Veți înțelege asta dacă vă veți da seama ce înseamnă că omul este adormit, că el nu poate "face", că nu-şi poate aminti de el însuşi. Veți înțelege când vă veți gândi la fluxul inconştient şi conştient de gânduri ale unui om, de reverii, de identificare şi considerare, de conversații mentale continue din mintea lui, de devierea lui constantă spre linia de rezistență minimă. Oamenii cred că accidentele sunt rare dar, de fapt, cele mai multe lucruri care li se întâmplă sunt accidentale.

Ce înseamnă un accident? Înseamnă o combinație de circumstanțe independente de voința omului însuşi sau de voința unei alte persoane sau de destin, cum ar fi de exemplu condițiile de naştere şi creştere, sau de acțiunile precedente ale omului însuşi. Un accident are loc când se intersectează două linii de evenimente. Să presupunem că un om stă sub acoperişul unei case, adăpostindu-se de ploaie; şi cade o cărămidă şi-l loveşte în cap. Asta ar fi un accident. Există două linii separate de cauză şi efect. Să considerăm linia mişcărilor omului şi faptul că s-a întâmplat ca el să se oprească sub acoperişul unei anumite case. Fiecare lucru mărunt din această linie are o cauză, dar cărămida nu a intrat în această linie de cauză şi efect. Să presupunem că acea cărămidă a fost pusă neglijent şi ploaia a desprins-o şi, într-un anumit moment,

a căzut. Nu există nimic din viața omului sau din viața cărămizii care să poată fi conectat. Cele două linii de cauză și efect se întâlnesc accidental.
Î: Dacă accidentele trag sforile, ce anume produce accidentele?
R: Alte accidente. Nimeni nu face accidente; ia-o într-un mod simplu, obișnuit.

În viața omenească, lucrurile se întâmplă în funcție de trei legi:

1. Legea accidentului, când un eveniment se întâmplă fără nici o legătură cu linia de evenimente pe care le observăm.

2. Legea destinului. Destinul se referă numai la lucruri cu care omul s-a născut: părinți, frați, surori, capacități fizice, sănătate și lucruri de acest gen. Se referă, de asemenea, la naștere și moarte. Uneori, lucrurile se pot întâmpla în viața noastră sub legea destinului și atunci sunt lucruri foarte importante, dar acestea sunt foarte rare.

3. Legea voinței. Voința are două înțelesuri: propria noastră voință sau voința altcuiva. Nu putem vorbi de propria noastră voință deoarece, așa cum suntem, noi nu avem vreuna. Cât privește voința unei alte persoane, în scopul clarificării, fiecare acțiune intenționată a unei alte persoane poate fi considerată rezultatul voinței acestei persoane.

Studiind viața omului, devine clar că aceste definiții nu sunt suficiente. Devine necesar să introducem, între accident și destin, legea cauzei și efectului care controlează o anumită parte a evenimentelor din viața omului, deoarece diferența între evenimentele controlate de întâmplare în sensul strict al cuvântului și evenimentele ce rezultă datorită cauzei și efectului, devine foarte clară. Din acest punct de vedere, vedem o diferență considerabilă între oamenii din viața obișnuită. Există oameni în a căror viață evenimentele importante constituie un rezultat al întâmplării și există alți oameni, în cazul cărora evenimentele importante din viața lor sunt întotdeauna rezultatul acțiunilor lor precedente, adică depind de cauză și efect. Observări ulterioare arată că primul tip de oameni, adică oamenii care depind de întâmplare, nu se apropie niciodată de lucrul de școală sau, dacă o fac, pleacă foarte curând deoarece o întâmplare îi poate aduce iar o alta, la fel de ușor, îi poate îndepărta. Pot veni să lucreze numai acei oameni a căror viață este controlată de legea cauzei și efectului adică cei care s-au eliberat, într-o măsură considerabilă, de legea întâmplării sau care nu s-au aflat niciodată în întregime sub această lege.
Î: Ați spus că omul este o mașină pusă în mișcare de influențe exterioare. Atunci unde intră controlul?
R: Nu există control. Trebuie să ne schimbăm pentru a avea control. În jurul nostru se întâmplă lucruri și suntem afectați de ele. În fiecare moment viața noastră este intersectată de alte linii, astfel încât majoritatea evenimentelor sunt guvernate de accident. Acțiunea unei mașini afectează altă mașină. Suntem înconjurați de posibilități de accident; dacă nu se întâmplă unul, se întâmplă un altul.

Trebuie să ne înțelegem situația. În oamenii 1,2 și 3 nu există control; practic totul în viața lor este controlat de accident. Există unele lucruri care constituie rezultatele propriilor lor acțiuni, dar acestea sunt toate pe același nivel. Controlul începe pe un nivel diferit și începe cu noi înșine: controlul

reacţiilor noastre, al stărilor de conştienţă, al funcţiilor şi aşa mai departe. Apoi, puţin câte puţin, putem ajunge să avem un oarecare control în sensul de a evita o influenţă şi de a ne apropia de alta. Este un proces foarte lent.
Î: Când încetăm de a mai fi supuşi legii accidentului?
R: Atunci când ne vom dezvolta voinţa. Eliberarea completă de legea accidentului este foarte îndepărtată, însă există diferite stadii între libertatea deplină şi situaţia noastră actuală. În condiţii obişnuite accidentul este opus *planului*. Un om care, într-un caz sau altul, acţionează conform planului va scăpa, în aceste acţiuni, de sub legea accidentului. Dar acţiuni conforme unui plan sunt imposibile în viaţa obişnuită, în afară de situaţiile în care combinaţia de evenimente accidentale are şansa să coincidă cu planul.

Motivele pentru care este imposibil să îndeplinim un plan în viaţă sunt, mai întâi de toate, absenţa unităţii şi a constanţei în omul însuşi, precum şi noile linii care intră continuu în linia de acţiuni a omului, intersectând-o. Acest lucru poate fi uşor verificat dacă un om încearcă să urmeze un plan în orice nu se *întâmplă* sau se opune tendinţei generale de inerţii ce operează în viaţa lui, de exemplu dacă un om încearcă să-şi amintească de sine, să se lupte cu obiceiurile, să se observe pe sine ş.a.m.d. El va observa că planul lui nu se îndeplineşte şi că rezultatul este destul de diferit de ceea ce a intenţionat, sau că totul se opreşte complet şi chiar impulsul iniţial şi înţelegerea necesităţii şi utilităţii acelor încercări dispar. Dar dacă el continuă să se studieze, să facă eforturi, să lucreze, va observa că relaţia lui cu legea accidentului se schimbă treptat. Faptul că fiinţa noastră se supune legii accidentului este un fapt clar, care nu poate fi schimbat în totalitate. Aşa cum suntem ne vom afla întotdeauna sub o anumită posibilitate de accident. Totuşi, puţin câte puţin, putem face evenimentele accidentale mai puţin posibile.

Teoria accidentelor este foarte simplă. Ele se întâmplă numai când locul este liber; dacă locul este ocupat, nu se pot întâmpla. Ocupat de ce? De acţiuni conştiente. Dacă nu poţi produce o acţiune conştientă, acest loc trebuie umplut cel puţin cu acţiuni intenţionale. Astfel, atunci când munca şi tot ce este legat de ea devine într-adevăr centrul de greutate în viaţa omului, el devine practic liber de legea accidentului.
Î: Ce numiţi centru de greutate?
R: Ideea de centru de greutate poate fi interpretată în multe moduri diferite. Este un scop mai mult sau mai puţin permanent şi înţelegerea importanţei relative a lucrurilor în legătură cu acest scop. Aceasta înseamnă că anumite interese devin mai importante decât orice altceva - se dobândeşte o direcţie permanentă, nu se mai merge o zi într-o direcţie şi altă zi în altă direcţie; se merge într-o singură direcţie şi se cunoaşte direcţia.

Cu cât este mai puternic centrul tău de greutate cu atât eşti mai liber de accident. Când îţi schimbi direcţia în fiecare moment, atunci în fiecare moment se poate întâmpla ceva nou şi fiecare accident te poate orienta spre o direcţie sau alta. Dar dacă activitatea ta intenţională, cum ar fi de exemplu amintirea de sine, devine atât de clară, atât de intensă şi atât de continuă încât să nu lase loc pentru accidente, atunci accidentele vor avea o probabilitate mult mai mică de

a se întâmpla, deoarece accidentele au nevoie de spațiu și de timp. Astfel încât trebuie să adăugăm mai multe cauze care să producă rezultate și, în acest mod, să excludem pur și simplu accidentul deoarece, cu cât timpul nostru va fi mai ocupat cu lucrul conștient, cu atât mai puțin spațiu va rămâne pentru evenimente accidentale.

Î: Dacă nu te identifici, dacă nu consideri și dacă nu ai emoții negative, acest fapt va crea cauze noi?

R: Sigur. Dar din moment ce întotdeauna ne identificăm, întotdeauna considerăm și avem emoții negative, nu putem experimenta acest lucru. Trebuie să ne dăm seama că simplul fapt de a avea cu o emoție negativă mai puțin ar însemna o nouă cauză.

Î: Cum este posibil să trăim sub acțiunea a două legi atât de diferite cum sunt legea accidentului și legea cauzei și efectului?

R: Nu văd nici o contradicție. Cauza și efectul în relație cu legile sub care trăiește omul înseamnă rezultatul propriilor acțiuni, iar "accident" înseamnă ceva care ți se întâmplă fără legătură cu acțiunile tale.

Î: Putem să controlăm sau să modificăm acum legea accidentului sau trebuie să așteptăm până vom avea conștiență deplină?

R: Nu se pune problema de a aștepta: dacă aștepți nu obții nimic. În fiecare moment trebuie să faci ce poți. În prezent putem, într-o anumită măsură, să modificăm legea accidentului doar modificându-ne pe noi înșine. Cu cât avem un control mai mare asupra noastră înșine, cu atât se schimbă legea accidentului și, așa cum am spus, accidentele de mai târziu pot chiar să dispară cu toate că, teoretic, posibilitatea va rămâne întotdeauna.

Î: Cum creem cauze noi? Înseamnă aceasta să facem planuri?

R: Nu, de obicei faci aceleași planuri pe care le-ai făcut toată viața și te aștepți să ai cauze noi.

Î: Aș dori să știu cum se poate micșora efectul accidentului asupra muncii unei persoane. Când fac un plan pentru o zi acesta este deseori distrus de venirea neașteptată a unor persoane.

R: Nu vă faceți probleme pentru aceste cazuri. Ceea ce este important sunt persoanele,sau "eu"-rile din noi care vin și ne opresc munca. De exemplu o emoție negativă vine și oprește lucrul. Aceasta este ceea ce trebuie să prevenim.

Î: Accidentul nu trebuie să fie întotdeauna un accident nefericit, poate fi și unul fericit, nu-i așa?

R: Exact. Dar scopul nostru este de a scăpa de accident și, după un anumit timp, dacă lucrăm, ne putem elibera și de sub acțiunea accidentelor bune și de sub acțiunea celor rele. Întrebați-vă dacă va fi mai bine. Încercați să înțelegeți cât de mult așteptăm de la accidentele bune și cât de grea ar deveni viața dacă ar trebui să "facem" totul și dacă nimic nu s-ar "întâmpla".

Î: Poți fi eliberat parțial de sub influența legii accidentului dacă ești într-o școală?

R: Nu, ar fi prea simplu. Doar faptul de a fi acolo nu schimbă nimic. Tocmai am explicat că omul începe să iasă de sub influența legii accidentului dacă

dobândește ceea ce numim un centru de greutate, ceea ce înseamnă că munca asupra lui însuși devine extrem de importantă, suficient de importantă pentru a ocupa un loc semnificativ în viața omului. Aceasta crează un anume fel de echilibru și, puțin câte puțin, eliberează de accident.
Î: Vreți să spuneți că atunci când suntem mai conștienți nu mai suntem afectați de legea accidentului?
R: Repet, nu faptul în sine de a fi conștient face aceasta. Când accidentele interioare se opresc în noi, aceasta ne va face mai liberi de accidentele exterioare. Sunt prea multe lucruri accidentale în noi și, așa cum am spus, putem scăpa de aceste lucruri accidentale numai creându-ne un centru de greutate, o anumită greutate permanentă, greutate în sensul că ne menține mai echilibrați. Și pentru aceasta avem nevoie de o școală.
Î: De ce sunteți atât de sigur că cineva nu se poate dezvolta decât cu ajutorul unei școli?
R: Sunt atât de multe dificultăți. Dacă încercați să înțelegeți aceste dificultăți veți vedea că fără metodă și fără ajutor omul nu se poate mișca, el rămâne ceea ce este sau mai degrabă va regresa, pentru că nimic nu rămâne în aceeași stare. Dacă nu te dezvolți atunci regresezi. În viață, în condiții obișnuite, totul regresează sau o capacitate se poate dezvolta în detrimentul alteia. Capacitățile nu se pot dezvolta fără ajutorul școlii deoarece sunt necesare un sistem și o metodă.

Dar înainte de a vorbi despre *de ce* sunt necesare școlile, trebuie să înțelegem *pentru cine* sunt ele necesare, pentru că școlile nu sunt deloc necesare pentru marea majoritate a oamenilor. Ele sunt necesare doar pentru cei care deja își dau seama de nepotrivirea cunoștințelor culese de mintea obișnuită și care simt că, singuri, doar cu forțele lor proprii, nu pot nici să rezolve problemele care îi înconjoară și nici să găsească drumul cel bun. Numai asemenea oameni sunt capabili să depășească dificultățile legate de munca în școală și doar pentru ei sunt necesare școlile.

Și, pentru a înțelege *de ce* sunt necesare școlile, omul trebuie să realizeze că acele cunoștințe care vin de la oameni cu o minte superioară pot fi transmise simultan doar unui număr foarte limitat de oameni și că este necesară îndeplinirea unei serii întregi de condiții, fără de care cunoștințele nu pot fi transmise *corect.*

Existența acestor condiții și imposibilitatea de a face ceva în absența lor explică necesitatea unei organizații. Transmiterea cunoștințelor cere eforturi atât din partea celui care le primește, cât și din partea celui care le oferă. Organizația facilitează aceste eforturi sau le face posibile. Aceste condiții nu se pot manifesta de la sine.

O școală poate fi organizată doar pe baza unui anumit plan clar, întocmit și cunoscut cu mult timp înainte. În școli nu poate fi nimic arbitrar și improvizat. Dar școlile pot fi de diferite tipuri, care corespund diferitelor căi. Voi vorbi mai târziu despre diferitele căi.
Î: Poate fi explicat în ce constau aceste condiții?

R: Aceste condiții sunt legate de necesitatea unei dezvoltări simultane a cunoașterii și a ființei. Așa cum am spus înainte, dezvoltarea uneia fără o dezvoltare corespunzătoare a celeilalte conduce la rezultate greșite. Școlile sunt necesare pentru a evita o astfel de dezvoltare unilaterală și rezultatele nedorite legate de ea. Condițiile de predare în școală sunt astfel încât de la primii pași lucrul progresează simultan de-a lungul celor două linii, linia cunoașterii și linia ființei. Din primele zile în școală omul începe să studieze mecanicitatea și să lupte împotriva acțiunilor involuntare, împotriva vorbirii nenecesare, împotriva imaginației, împotriva reveriei și împotriva somnului. Făcând un pas de-a lungul liniei cunoașterii, omul trebuie să facă un pas de-a lungul liniei ființei. Principiile lucrului în școală, toate cerințele impuse asupra lui, toate îl ajută să-și studieze ființa și să lucreze pentru a o schimba.

Î: Dacă nu există speranța de a atinge un nivel mai înalt de conștiență în afara unei școli, atunci acest fapt nu ar exclude pe atâția oameni care, nu din vina lor, nu intră niciodată în contact cu școala potrivită și care totuși doresc neapărat să progreseze?

R: Este imposibil de dat un răspuns acestor lucruri, deoarece oamenii trăiesc în asemenea măsură sub legea accidentului, iar omul individual este atât de mic și de nesemnificativ. Credem că suntem foarte importanți, dar în realitate nu suntem deloc importanți. Pentru a deveni importanți trebuie mai întâi să devenim ceva pentru că, așa cum suntem acum, nu suntem practic nimic. Cine ar putea fi interesat de dezvoltarea noastră în afară de noi înșine? Astfel că, de fapt, a întâlni o școală care corespunde tipului unei persoane - pentru că o persoană poate întâlni o școală care nu corespunde tipului său sau dezvoltării sale - este în mare măsură o chestiune de noroc.

Î: Nu se pune problema de a dori într-o măsură suficientă, pentru că se spune "caută și vei găsi"?

R: Cu excepția circumstanțelor foarte dificile când soarta, accidentul și cauza și efectul vor merge toate împotriva unui om, dacă omul caută într-adevăr, atunci poate găsi. El va căuta o școală cu ajutorul centrului său magnetic; dar dacă centrul magnetic nu este format, nu poate începe să caute.

Î: Unde duc școlile?

R: Aceasta este o întrebare interesantă, pentru că răspunde și altor întrebări asupra diferențelor dintre oameni. Cu ajutorul unei școli poți atinge ceea ce dorești, dar trebuie mai întâi să formulezi ceea ce dorești. Mai devreme a fost pusă o întrebare asupra faptului dacă o școală conduce mașinile spre ceea ce este bine pentru ele. Dacă este o școală reală nu va conduce mașinile nicăieri, pentru că mașinile au propria lor soartă în univers și nimeni nu poate face ceva pentru ele. Dar o școală poate ajuta oamenii care s-au săturat să fie mașini; ea le poate arăta calea ce trebuie urmată pentru a înceta să mai fie mașini și îi poate învăța cum poate fi făcut acest lucru. Aceasta este tot ce poate face o școală și, fără o școală, acest lucru nu poate fi realizat.

Î: Ce constituie o școală?

R: În general vorbind, o școală este un loc unde poți învăța ceva. Pot exista școli de limbi moderne, școli de muzică, școli de medicină ș.a.m.d. Dar genul

de şcoală la care mă refer este nu numai pentru a învăţa, ci şi pentru *a deveni diferit*. S-a explicat mai înainte că nimeni nu poate lucra singur, fără o şcoală. Trebuie, de asemenea, să vă fie clar încă de pe acum că un grup de oameni care decid să lucreze singuri nu vor ajunge nicăieri, deoarece ei n-ar şti unde să meargă şi ce să facă.

Aşa că putem spune că o şcoală este o organizaţie pentru transmiterea, spre un anumit număr de oameni pregătiţi, a cunoştinţelor venind de la o minte superioară. Aceasta este caracteristica esenţială a unei şcoli. Alt fapt foarte important este selecţia studenţilor. Doar oamenii cu o anumită pregătire şi cu un anumit nivel de înţelegere sunt admişi într-o şcoală reală. O şcoală nu poate fi deschisă tuturor, nu poate fi deschisă multora. Şcolile pot fi de niveluri foarte diferite, în funcţie de pregătirea şi de nivelul de fiinţă al studenţilor. Cu cât este mai înalt nivelul şcolii, cu atât mai mari sunt cerinţele impuse studenţilor. Astfel încât, din acest punct de vedere, şcolile sunt împărţite pe grade. Există şcoli unde oamenii nr. 1, 2 şi 3 învaţă cum să devină nr. 4 şi obţin toate cunoştinţele care îi vor ajuta în această schimbare. Nivelul următor îl constituie şcolile unde oamenii nr. 4 învaţă să devină nr.5. Nu este nevoie să vorbim despre niveluri mai avansate, deoarece ele sunt prea departe de noi. Dar chiar în şcolile de nivelul cel mai mic, începerea lucrului în şcoală presupune deja o anumită pregătire. Nu poţi trece direct de la absurditatea vieţii obişnuite la şcoală. Chiar dacă o şcoală face tot posibilul să dea unui om ceva, dacă el nu va fi pregătit, nu va ştii cum să primească, nu i se va putea da.

Î: Ce înseamnă a fi pregătit?

R: Este necesar mai întâi să fii gata pentru orice nivel cu care se poate începe, nu doar din punctul de vedere al cunoştinţelor, ci şi din cel al fiinţei. Trebuie să-ţi dai seama de situaţia în care te afli, să ştii ce nu poţi face de unul singur, să îţi dai seama că ai nevoie de ajutor şi multe alte lucruri. Depinde de ceea ce necesită o persoană dintr-o şcoală. Nimeni nu are nevoie de o şcoală ca atare, dar dacă ai nevoie de ceva, atunci ai nevoie de o şcoală pentru a obţine acel lucru. A fi pregătit înseamnă că trebuie deja să te cunoşti pe tine însuţi într-o anumită măsură; trebuie să-ţi cunoşti scopul; trebuie să cunoşti valoarea propriilor decizii; trebuie să fi eliminat într-o anumită măsură minciuna faţă de tine însuţi; trebuie să poţi fi sincer cu tine însuţi.

Din păcate, influenţa C devine foarte adesea influenţă B dacă oamenii vin la o şcoală nepregătiţi. Mai târziu, poate după o lungă perioadă de timp, ei pot auzi aceleaşi lucruri pe care le-au auzit când au venit prima dată şi să descopere un nou înţeles în acestea. Acestea devin atunci influenţă C. Există multe idei care, înţelese corect, pot deveni influenţă C.

În plus, cineva poate intra într-o şcoală doar când şi-a pierdut, sau este pregătit să-şi piardă, într-o anumită măsură, voinţa proprie. Voinţa proprie este obstacolul major pentru a intra într-o şcoală; pentru că o şcoală nu înseamnă numai învăţătură ci şi disciplină. Şi unii oameni pot găsi disciplina plictisitoare sau inutilă.

Î: Există vreo formă de testare ce trebuie trecută înainte de a intra în şcoală?

R: Testarea este aproape continuă, ea există tot timpul şi nu doar înainte de a intra în şcoală, ci şi când te afli în şcoală.
Î: Trebuie să fie un motiv pentru care unii oameni văd posibilitatea schimbării, iar alţii nu.
R: Da, există motive. Este un fel de antrenament preliminar al minţii. Majoritatea oamenilor au aceeaşi şansă, dar unii acumulează material şi sunt pregătiţi pentru schimbare, iar alţii nu. Dar, chiar dacă sunt pregătiţi, au nevoie de ajutor şi trebuie să facă eforturi.
Î: Se poate ca oamenii să dorească să se schimbe şi să găsească acest lucru imposibil?
R: Uneori rezistenţa este prea mare; de exemplu imaginaţia poate fi prea puternică şi ei pot refuza să renunţe la ea. Ori, aşa cum am spus, uneori centrul magnetic poate fi format într-un mod greşit. Există oameni cu doi sau mai mulţi centri magnetici ce privesc în direcţii diferite. Atunci ei nu vor putea fi niciodată interesaţi de acelaşi lucru pentru mult timp. Dar dacă cineva are un centru magnetic corect format, toate aceste interese se interconectează şi devin un lucru foarte puternic.
Î: Spuneţi că, dacă oamenii sunt nepregătiţi, influenţa C devine pentru ei influenţă B. Este din cauză că nu au cum să-şi dea seama?
R: Nu numai din cauza aceasta; este din cauză că nu au o valorizare a ideilor, ei iau toate ideile la acelaşi nivel.
Î: Emoţiile negative te împiedică să primeşti influenţă C?
R: Dacă ai multe emoţii negative, ele vor forma un nor care va împiedica nu numai influenţa C, dar chiar şi influenţa A să ajungă la tine.

A fost stabilit cu mult timp în urmă că, deşi influenţele C există, nu le poţi obţine de unul singur. Asta înseamnă că există ceva ce trebuie cucerit pentru a înţelege şi, pentru a înţelege şi mai mult, trebuie să cucereşti altceva. De aceea este necesară şcoala. În şcoală nu te poţi înşela şi ţi se poate explica de ce nu înţelegi.

Aşa cum am spus, există multe niveluri de şcoli. Şcolile care încep de la nivelul obişnuit al vieţii sunt foarte elementare. În ele există, în mod necesar, anumite reguli şi condiţii. Dacă le uiţi sau îţi găseşti scuze ca să nu le respecţi, nu te poţi considera ca fiind într-adevăr într-o şcoală.
Î: Poate cineva să fie disciplinat faţă de viaţa în şcoală fără să fie disciplinat faţă de convenţiile obişnuite?
R: Disciplina şcolii este bazată pe înţelegere - este un lucru total diferit.
Î: Nu există pericolul ca disciplina să fie folosită pentru a scăpa de responsabilitate?
R: Atunci vei eşua.
Î: În ce măsură poate cineva să-şi dezvolte fiinţa în afara unei şcoli?
R: Nu este posibilă nici o dezvoltare reală a fiinţei fără şcoli sau, mai degrabă, este posibilă într-o anumită măsură dar este în general incompletă. Dezvoltarea corectă a fiinţei este imposibilă fără şcoli pentru că nu te poţi supraveghea, nu poţi fi suficient de strict cu tine însuţi. Şi nu este doar o problemă de a fi strict - pur şi simplu nu-ţi poţi aminti lucrurile la momentul potrivit, vei uita şi vei

face lucrurile mai uşoare pentru tine. Dacă ar fi fost posibil să lucrezi de unul singur, şcolile ar fi fost o pierdere de timp, iar sistemele nu ar fi fost necesare; dar, din moment ce ele există, înseamnă că este imposibil fără ele. Nu poţi avea nici un plan, nici un sistem de unul singur. Şi cum poţi să te dezvolţi fără un plan sau un sistem? Cum poate fi făcută vreo muncă? Cum poţi obţine cunoştinţele necesare, cum poţi să-ţi înţelegi poziţia şi să ştii ce să faci? Nu poţi obţine nici măcar cunoştinţele preliminare cu care să începi.
Î: Şcolile conţin în mod necesar oameni cu conştienţă mai înaltă?
R: Nu conţin, nu ne putem aştepta la acest lucru dar, aşa cum am spus, o şcoală nu poate fi pornită fără cunoştinţe venind de la oameni cu o minte superioară.
Î: O şcoală mă va ajuta să iau decizii care să afecteze viitorul?
R: Tot ce pot să spun este că ceea ce faci astăzi va construi ziua de mâine, aşa încât mâine depinde de ceea ce faci astăzi. Poţi schimba viitorul *acum* - aceasta este ceea ce trebuie înţeles. În viaţa obişnuită nu poţi schimba nimic dar, când vei începe să ştii mai mult, vei avea mai multă putere să schimbi.

*

Şcolile nu sunt toate la fel. Pentru un anumit fel de oameni este necesar un anumit fel de şcoală, pentru alt fel de oameni este alt fel de şcoală necesar. Nu există o şcoală universală pentru toate tipurile de oameni. Aceasta ne aduce la subiectul diferitelor căi. Dar înainte de a vorbi despre căi trebuie să înţelegem că oamenii au ajuns, cu câteva mii de ani în urmă, la ideea că omul se poate schimba, că poate dobândi ceva ce nu are. Ceea ce poate dobândi a fost exprimat în mod diferit şi a fost abordat din diferite unghiuri, dar ideea generală a fost întotdeauna aceeaşi - că omul se poate dezvolta, că poate dobândi ceva nou. Astfel s-au format trei căi, corespunzând împărţirii omului în omul nr.1, nr.2 şi nr.3.

Prima cale este calea Fachirului. Este o cale lungă, dificilă şi nesigură. Fachirul lucrează asupra corpului fizic, asupra cuceririi durerii fizice.

A doua este calea Călugărului. Calea aceasta este mai scurtă, mai sigură şi mai clară. Cere anumite condiţii dar, mai presus de toate, cere credinţă, pentru că dacă nu există credinţă un om nu poate fi un adevărat călugăr.

A treia cale este calea Yoghinului, calea cunoaşterii şi a conştienţei.

Când vorbim despre cele trei căi, vorbim despre principii. În viaţă de fapt ele sunt întâlnite rareori într-o formă pură pentru că sunt de obicei amestecate. Dar dacă ştii principiul, când studiezi practicile şcolii poţi separa o practică anumită ca aparţinând unei căi anumite. Când vorbim despre yoghini ne referim de fapt doar la Jnana Yoga şi la Raja Yoga. Jnana Yoga este yoga cunoaşterii, a unui nou mod de a gândi. Ea te învaţă să gândeşti în categorii diferite, nu în categoriile de spaţiu, timp şi cauzalitate. Iar Raja Yoga înseamnă lucrul asupra fiinţei, asupra conştienţei.

Cu toate că din multe puncte de vedere aceste căi sunt foarte eficiente, trăsătura lor caracteristică este că primul pas este cel mai dificil. Chiar din

primul moment trebuie să renunţi la tot şi să faci ceea ce ţi se spune. Dacă păstrezi un lucru cât de mic, nu poţi urma nici una dintre aceste căi. Astfel încât, cu toate că cele trei căi sunt bune din multe alte puncte de vedere, ele nu sunt suficient de elastice. De exemplu, ele nu convin actualului nostru mod de viaţă. Fachirul este un om nr. 1 exagerat, cu o puternică predominanţă a centrului instinctiv şi de mişcare. Călugărul este un om nr. 2 exagerat, cu centrul emoţional dezvoltat şi cu ceilalţi centri subdezvoltaţi. Yoghinul este un om nr. 3 exagerat, cu centrul intelectual dezvoltat iar ceilalţi centri nu îndeajuns de dezvoltaţi. Dacă ar exista doar aceste trei căi tradiţionale, nu ar însemna nimic pentru noi, pentru că suntem prea supraeducaţi pentru aceste căi. Dar există şi a Patra Cale, care este o cale specială, nu o combinaţie a celorlalte trei. Este diferită de celelalte în primul rând prin faptul că nu există o renunţare exterioară la lucruri, deoarece întreaga muncă este interioară. Un om trebuie să înceapă lucrul în aceleaşi condiţii în care se găsea când a întâlnit-o, pentru că aceste condiţii sunt cele mai bune pentru el. Dacă începe să lucreze şi să studieze în aceste condiţii el poate obţine ceva şi, mai târziu, dacă va fi necesar, va putea să le schimbe, dar nu înainte de a vedea necesitatea acestui lucru. Deci la început va continua să trăiască aceeaşi viaţă ca mai înainte, în aceleaşi circumstanţe ca înainte. În multe privinţe această cale se dovedeşte mai dificilă decât altele, pentru că nimic nu este mai greu decât să te schimbi în interior, fără să te schimbi în exterior.

Apoi, în a Patra Cale primul principiu este că omul nu trebuie să creadă nimic; el trebuie să înveţe: deci credinţa nu intră în a Patra Cale. Nu trebuie să crezi ce auzi sau ce eşti sfătuit, trebuie să găseşti dovezi pentru orice. Dacă eşti convins că ceva este adevărat, atunci poţi crede, dar nu înainte. Aceasta este o scurtă expunere a diferenţelor dintre cele patru căi.

Î: De ce este greşit să crezi?

R: Oamenii cred sau nu cred, când le este prea lene să gândească. Trebuie să alegi, trebuie să fii convins. Ţi se spune că trebuie să-ţi aduci aminte de tine însuţi, dar ar fi greşit să-ţi aduci aminte de tine însuţi pentru că ţi s-a spus. Mai întâi trebuie să-ţi dai seama că nu-ţi aminteşti de tine însuţi şi ce înseamnă asta iar apoi, dacă îţi dai seama cu adevărat că ai nevoie de asta şi ai dori să-ţi aminteşti de tine însuţi, o vei face în mod corect. Dacă o vei face doar copiind pe altcineva, o vei face într-un mod greşit. Trebuie să-ţi dai seama că o faci pentru *tine însuţi*, nu din cauză că ţi-a spus cineva.

Î: A Patra Cale este pentru un anumit tip de om?

R: Da, dacă vrei pentru un tip de om care nu poate urma celelalte căi.

Î: Este mult mai lungă?

R: Poate fi cea mai scurtă, deoarece conţine mai multă cunoaştere. A Patra Cale este numită uneori calea "omului viclean". Omul viclean ştie despre cele trei căi tradiţionale dar ştie, de asemenea, mai mult decât ceilalţi. Să spunem că oamenii de pe toate aceste căi lucrează pentru a intra într-o anumită stare necesară pentru o anumită muncă pe care o au de făcut. Omul viclean va produce această stare în cel mai scurt timp; dar el trebuie să ştie cum să facă, trebuie să cunoască secretul.

Î: Care este sensul special asociat cuvintelor "om viclean"?
R: Ce înțelegi prin viclenie?
Î: Ocolire.
R: Da, multe lucruri nu le poți obține direct. Această idee este foarte mult folosită în Noul Testament, doar că nu este folosită denumirea de "viclean". Există situații care sunt atât de dificile încât nu poți merge drept înainte, este necesar să fii "viclean".
Î: Oricine poate merge pe a Patra Cale?
R: Nu, deoarece necesită înțelegere și eforturi. Trebuie să fii pregătit pentru a face eforturi.
Î: Cum poate spune cineva dacă este calea bună pentru el?
R: După rezultate. Întâlnești un sistem și începi să lucrezi. După un timp trebuie să poți spune ce ai obținut de la el. Nu este foarte greu. Desigur, în majoritatea cazurilor, va apărea la început ca acumulări intelectuale pentru că îți însușești idei noi, cunoștințe noi. Dar este astfel organizat încât însușirea de idei noi din sistem este legată de o anumită schimbare la nivel de înțelegere, de atenție, de voință ș.a.m.d. Nu poți să-ți însușești noi idei într-un mod corect, fără o anumită schimbare.
Î: Dacă cele patru căi sunt căi către același obiectiv, atunci care este factorul sau calitatea principală comună tuturor?
R: Ceea ce este asemănător în toate căile este posibilitatea schimbării ființei. Dacă te gândești la tot ce constituie ființa, cum ar fi lucrul greșit al centrilor, identificarea, considerarea, emoțiile negative, absența unității ș.a.m.d., vei înțelege că toate acestea pot fi schimbate în fiecare din cele patru căi; pe calea Fachirului învingând suferința fizică, pe calea Călugărului creând emoția religioasă, pe calea Yoghinului dobândind cunoaștere și lucrând asupra conștienței. Căile sunt la fel, dar oamenii sunt diferiți; un om care poate merge pe o cale nu poate merge pe o alta. Există patru categorii distincte de oameni în timpurile noastre, în funcție de care sunt împărțite căile. Asta nu înseamnă că a fost întotdeauna astfel dar acum, în mod sigur, așa este. Această împărțire nu este legată atât de mult de faptul că oamenii ar fi Nr.1, 2 sau 3, cât de faptul că ei pot fi oameni cu un centru, oameni cu doi centri, oameni cu trei centri, oameni cu patru centri. Asta înseamnă oameni în care un centru este pe deplin dezvoltat în timp ce ceilalți sunt subdezvoltați, sau doi centri dezvoltați și ceilalți nedezvoltați, sau trei centri dezvoltați și al patrulea subdezvoltat, sau toți cei patru centri dezvoltați mai mult sau mai puțin egal. Acest lucru determină împărțirea în patru căi.
Î: Acest sistem constituie a Patra Cale?
R: Este o formulare greșită. Te poți întreba: "Aparține acest sistem căii Fachirului, căii Călugărului sau căii Yoghinului? Nu, dar poate aparține celei de a Patra Căi." Nu poți spune că acest sistem este a Patra Cale; a Patra Cale este foarte mare și, prin comparație, acest sistem este foarte mic.
Î: Centrul magnetic operează numai în legătură cu școlile?
R: Pe calea religioasă este necesar un centru magnetic diferit. Un centru magnetic care te aduce la o școală Yoga sau la o mânăstire este diferit de

centrul magnetic care te aduce chiar la un grup care este posibil să te îndrume către o şcoală de a Patra Cale. Cu acel tip de centru magnetic nu s-ar putea lucra aici: oamenii nu ar avea suficientă iniţiativă. Pe calea religioasă ei trebuie să se supună. Pe această cale oamenii trebuie să aibă o minte mai largă, ei trebuie să înţeleagă. În şcolile Yoga şi pe calea religioasă poţi merge multă vreme fără să înţelegi, doar făcând ceea ce ţi s-a spus. Aici, rezultatele sunt proporţionale cu înţelegerea.

Î: Pentru oameni diferiţi, centrul magnetic poate fi atras de idei diferite? Punctul de plecare are legătură cu aceasta?

R: Da, poate fi foarte diferit dar, în legătură cu acest sistem, trebuie să existe o anumită asemănare a centrelor magnetice, astfel încât oamenii să poată lucra împreună; deoarece pentru o anumită perioadă, clasă şi educaţie oamenii au, mai mult sau mai puţin, acelaşi material.

Î: A Patra Cale le include pe celelalte trei?

R: Nu, aceasta este o descriere eronată, deoarece a Patra Cale nu are multe lucruri care sunt incluse în primele trei căi şi are multe alte lucruri care nu sunt incluse în celelalte trei căi. Ideea celei de a Patra Căi este că ea elimină din cele trei căi ceea ce este nenecesar în acestea deoarece, pe lângă lucrurile necesare, cele trei căi au şi alte lucruri care au rămas acolo din pură tradiţie, imitaţie ş.a.m.d.

Pe a Patra Cale, toate aspectele care se pot dezvolta, se dezvoltă în acelaşi timp, şi asta o face diferită de celelalte căi, unde dezvolţi mai întâi un aspect, apoi te întorci şi dezvolţi un altul, apoi mergi din nou înapoi şi dezvolţi un al treilea. În a Patra Cale toţi cei patru centri trebuie să fie mai mult sau mai puţini vii, la suprafaţă, deschişi pentru a primi impresii altfel, înainte de a putea începe, este necesară o lungă muncă preliminară pentru a-i deschide.

Î: De fapt, nu este a Patra Cale cea mai dificilă, datorită alegerii continue cerute în condiţiile distragerii exterioare maxime?

R: Depinde ce anume numeşti tu ca fiind cel mai dificil. Celelalte trei căi au nevoie de o decizie foarte mare chiar de la început, când nu ştii nimic de fapt. Trebuie să renunţi absolut la tot. Dacă poţi face asta şi dacă ai alte calităţi necesare, poţi merge pe calea Călugărului sau pe calea Yoghinului, dacă poţi găsi o şcoală pentru Călugări sau pentru Yoghini. Dar dacă nu cunoşti asemenea şcoli şi îţi dai seama că nu poţi renunţa nici măcar la lucrurile mici, cu siguranţă aceasta este singura cale posibilă pentru tine. Nu se pune problema de dificil sau mai puţin dificil. Se pune problema care este cea mai posibilă. Apoi, dacă te gândeşti, vei vedea că există o singură cale posibilă.

Î: Există în şcolile celei de a Patra Căi ceva asemănător stării de rugăciune şi dacă da, vine prin amintirea de sine?

R: Da, pe toate căile trebuie să treci prin aceleaşi experienţe, doar că într-o ordine diferită. Cu siguranţă amintirea de sine, neidentificarea şi câteva alte practici vor produce aceleaşi senzaţii personale, ca emoţiile înalte de ordin religios sau intelectual. Amintiţi-vă că omul a fost comparat cu o casă cu patru camere. Ce înseamnă dezvoltarea? Înseamnă a lucra în cele patru camere, doar

că ordinea camerelor în care lucrează un om este diferită pentru căi diferite. Pe a Patra Cale munca este făcută în toate camerele odată.

Î: Această organizație este o școală?

R: Este o întrebare interesantă: ne putem noi numi o școală? Într-o anumită măsură putem, deoarece dobândim anumite cunoștințe și în același timp învățăm cum să ne schimbăm ființa. Dar trebuie să vă spun, în legătură cu acest lucru, că la începutul muncii noastre la St. Petersburg în 1916, am fost ajutați să înțelegem că o școală, în sensul deplin al termenului, trebuie să constea din două trepte, adică trebuie să conțină două niveluri: un nivel unde oamenii nr. 1, 2 și 3 învață cum să devină nr. 4 și un altul unde oamenii nr. 4 învață să devină nr. 5. Dacă o școală are două niveluri, are mai multe posibilități, deoarece o dublă organizare de acest fel poate să ofere o varietate mai mare a experienței și să facă munca mai rapidă și mai sigură. Astfel, deși într-un anumit sens ne putem numi o școală, este bine să folosim acest termen pentru o organizație mai mare.

Î: Să înțeleg din ceea ce ați spus că aceasta nu este exact o școală?

R: Pentru unii oameni poate fi o școală, pentru alții nu. Întotdeauna este astfel. Nu poate fi clar și nu poate fi la fel pentru toată lumea.

Î: Dacă încă nu se poate numi școală, ce anume o poate face să devină astfel?

R: Numai munca membrilor ei asupra ființei lor, înțelegerea principiilor lucrului în școală și disciplina de un anumit tip, foarte clară. Dacă vrem să creem o școală, deoarece am ajuns la concluzia că nu ne putem schimba singuri, atunci trebuie să luăm parte la construirea unei școli. Aceasta este metoda celei de a patra Căi. Pe calea religioasă există deja școli dar aici, dacă vrem o școală, trebuie să luăm parte la construirea ei. Dar mai întâi trebuie să înveți. Când vei ști suficient, vei ști ce să faci.

Î: Ați spus că se poate învăța să evadezi doar de la cei care au evadat mai înainte?

R: Exact - în alegoria închisorii. Și asta înseamnă că o școală poate începe doar de la o altă școală. Acest sistem poate avea valoare doar dacă vine de la o minte superioară. Dacă am avea motive să credem că vine doar de la o minte obișnuită ca a noastră, nu ar putea avea nici o valoare și n-am putea aștepta nimic de la el. Atunci mai bine te așezi și scrii propriul tău sistem.

Î: Este posibil pentru oricine într-o școală să progreseze de la nr. 4 la nr. 5 sau numai pentru puțini?

R: În principiu nu există limitare. Dar trebuie să înțelegeți că există o diferență enormă între omul nr.4 și omul nr. 5. Omul nr. 4 este un om care a dobândit un centru de greutate permanent, dar în orice altceva este un om obișnuit. Omul nr.5 este foarte diferit. El deja posedă unitate, un "eu" permanent, a treia stare de conștiență. Asta înseamnă că el este treaz, își poate aduce aminte de el însuși întotdeauna când are nevoie, iar centrul emoțional superior lucrează în el, ceea ce îi dă multe noi puteri.

Î: Este mai rău să nu poți merge înainte cu sistemul decât să nu fi început?

R: Dacă ai început, nimeni nu te poate opri, în afară de tine însuți.

Î: Cum se poate împăca acest lucru cu ceea ce ați spus despre faptul că nu există nici o garanție?
R: Depinde de munca ta. Cum pot eu garanta pentru munca ta? Ceea ce putem obține depinde de propriile noastre eforturi, și trebuie să lucrezi pe propriul risc. Dar după un timp începi să vezi: "Am obținut acest lucru pe care nu-l aveam înainte" și "am obținut un alt lucru pe care nu-l aveam înainte". Astfel, puțin câte puțin, poți fi mai sigur.
Î: Ce anume studiază o școală?
R: Studiază posibilitățile de dezvoltare a calităților interioare din om. Se începe cu ideea că nu toate calitățile se pot dezvolta în mod egal. Pentru ca anumite calități să se dezvolte, alte calități trebuie să se restrângă, iar altele trebuie să dispară. Să presupunem că aveți o sută de calități. Dintre acestea să presupunem că treizeci se pot dezvolta și șaptezeci nu pot. Atunci trebuie să se restrângă cele șaptezeci pentru ca cele treizeci să se poată dezvolta. Și în școli există anumite cunoștințe legate de ce calități anume se pot și ce calități anume nu se pot dezvolta, ce condiții sunt bune, cum să se restrângă anumite calități, cum să dezvolți alte calități. Școli diferite te învață în moduri diferite. De exemplu, acest tip de școală spune în mod simplu: dezvoltă doar conștiența iar tot restul îți va fi adăugat; și pentru asta trebuie să lupți cu emoțiile negative, minciuna, identificarea, considerarea, imaginația ș.a.m.d.
Î: Ați spus că trebuie să verificăm totul, dar dacă noi putem ști doar ceea ce am experimentat noi înșine, nu ne limitează acest lucru la o lume foarte mică?
R: Știm nu numai ce experimentăm noi înșine, știm și ceea ce au experimentat alții. Întreaga idee de școală este reprezentată de studiul pe baza experienței celorlalți oameni, nu oameni așa cum suntem noi, ci oameni cu minți superioare, altfel n-ar putea fi nici un fel de școală. Dacă o școală se limitează numai la ce știm noi înșine, atunci nu este o școală.
Î: Oare nu credința că există ceva dincolo de ce știm noi ne face să căutăm acest lucru?
R: Există multe lucruri dincolo, dar trebuie să înțelegem că posibilitatea noastră de a ști, de a ști *cu adevărat* este foarte limitată în condițiile prezente. Putem formula probleme, putem face teorii dar nu putem găsi răspuns pentru acestea, sau putem găsi mai degrabă răspunsuri teoretice astfel încât un răspuns este la fel de bun ca altul. Dar putem să sperăm și să ne așteptăm că dacă ne schimbăm starea de conștiență și ne perfecționăm mașinăria interioară, atunci poate vom ști mai mult.
Î: Școala reprezintă auto-inițierea?
R: Ce înseamnă auto-inițiere? Sunt numai cuvinte. Ce ar însemna să fii inițiat în limba chineză? Ar însemna să înveți, cineva să-ți predea. Nu poți fi inițiat în chineză doar prin atingere cu mâinile. Inițierea reprezintă muncă. Doi oameni pot fi în aceeași școală și pentru unul să fie o școală de un nivel iar pentru altul o școală de alt nivel. Iar pentru un al treilea poate să nu fie deloc o școală. Depinde cât de profund ești implicat. O școală de cel mai înalt nivel se poate afla la un nivel inferior, iar una și aceeași școală se poate afla la diferite

niveluri, depinzând de oamenii din interiorul ei. Aceasta necesită muncă şi amintirea scopului.

Î: Dacă şcolile sunt atât de importante, atunci de ce nu au mai multă influenţă în lume?

R: Şcolile pot acţiona doar prin oameni care să fie interesaţi de ele. Ele nu pot face nimic dacă sunt înconjurate de oameni care sunt indiferenţi. Posibilitatea ca şcolile să influenţeze viaţa este condiţionată de atitudinea generală faţă de şcoli. Pentru a avea influenţă, şcolile trebuie să aibă oameni care să fie interesaţi şi să se supună. Dar asta trebuie să vină de jos în sus, nu poate fi făcut de şcoli. Şcolile pot răspândi influenţe B în lume dar dacă oamenii nu sunt interesaţi de acestea, ele nu pot face nimic. Ele nu pot folosi violenţa.

Î: O şcoală poate pierde dacă îşi oferă cunoştinţele?

R: O şcoală poate pierde în multe feluri. Vom ajunge la această problemă mai târziu. Depinde cui i le oferă. Dacă le oferă doar aşa, în general, şi nu primeşte nimic, va pierde cu siguranţă. Dacă cineva are bani şi începe să îi dea la toată lumea, fie că ei merită sau nu, cu siguranţă îşi va pierde banii.

Î: Aţi spus că dacă vrem o şcoală, trebuie să participăm la construirea ei. Cum putem face asta?

R: Trebuie să vă amintiţi că nivelul unei şcoli depinde de nivelul oamenilor care o constituie. Dacă nu există suficienţi oameni cu centru magnetic, nu poate fi nici o şcoală. Dar prezenţa unui centru magnetic nu este arătată doar prin simpla venire la lecturi şi acceptarea a ceea ce auzi.

Î: Răspândirea ideilor şcolii şi a limbajului şcolii printre alţi oameni ar putea fi de ajutor din punctul de vedere al şcolii?

R: Ideile nu s-ar putea răspândi sub forma corectă - este important de înţeles acest lucru. Ar putea fi foarte bine dacă s-ar putea face, dar nu se poate. Cuvintele ar rămâne, dar ideile în sine ar fi diferite. Dacă ar fi suficient să le răspândeşti, de ce ar mai fi necesare şcolile? Limbajul s-ar răspândi de la sine, poate chiar în timpul vieţii noaste, dar ideile ar intra în răspândirea curentă într-o formă greşită. De exemplu, n-ar fi nici o deosebire între "a face" şi "a se întâmpla".

Î: Vorbim despre şcoli şi diferite niveluri. Nu este cam neclar? Ce înseamnă niveluri superioare?

R: De ce vi se pare neclară ideea de niveluri superioare? De exemplu, putem lua în considerare ideea nivelurilor aplicată la noi înşine: folosind toate capacităţile noastre mentale noi putem gândi doar până la un anumit nivel dar, dacă nu am putea utiliza centrii superiori, de exemplu centrul emoţional superior care deja necesită amintire de sine mai mult sau mai puţin completă, atunci cu siguranţă vom putea gândi foarte diferit asupra aceluiaşi subiect şi vom putea găsi mult mai multe conexiuni în lucruri pe care acum nu le observăm. Asta ar arăta diferite niveluri de gândire, şi uneori avem de fapt sclipiri ale unui nivel superior de gândire astfel încât am putea avea material pentru observare, deoarece chiar şi acum putem gândi diferit asupra aceluiaşi subiect.

Şi în ceea ce priveşte diferitele niveluri de oameni, noi venim în contact cu rezultatele muncii unor oameni care, evident, aparţin planurilor superioare; nu putem spune că experienţa noastră din viaţa obişnuită se limitează la rezultatele muncii oamenilor asemănători nouă. Dacă luam Noul Testament, diferite lucrări de artă, scrieri ezoterice, literatură creştină ş.a.m.d., acestea evident nu pot aparţine oamenilor obişnuiţi. Existenţa oamenilor cu o dezvoltare superioară nu este imaginaţie, nu este ipoteză, ci un fapt real. Astfel încât nu pot înţelege în ce mod poate fi neclar; nu văd cum ar putea cineva să se gândească fără a recunoaşte acest fapt. Este un fapt clar că oamenii trăiesc nu numai pe nivelul pe care ne aflăm, ci se pot afla pe diferite niveluri.

Din acest punct de vedere omenirea poate fi privită ca fiind împărţită în patru cercuri concentrice. Cele trei cercuri interioare sunt numite Ezoteric, Mezoteric şi Exoteric. Al patrulea este cercul exterior unde trăiesc oamenii nr. 1, 2 şi 3. Şcolile acţionează ca porţi prin care omul nr. 4 care se află între cercul exterior şi cercul Ezoteric, va putea trece. Omul nr. 5 aparţine cercului Exoteric, omul nr. 6 celui Mezoteric, iar omul nr.7 cercului Ezoteric sau cel mai interior. Cercul exterior mai este numit şi cercul confuziei limbilor, pentru că în acest cerc oamenii nu se pot înţelege unul pe altul. Înţelegerea este posibilă numai în cercurile interioare.

Toate acestea arată că există grade. Un om care trăieşte în cercul exterior se află sub legea întâmplării sau, dacă are o esenţă exprimată mai puternic, viaţa lui este mai mult guvernată de legile tipului său sau de legile destinului. Dar când un om începe să lucreze în direcţia conştienţei, el deja are o direcţie. Asta înseamnă o schimbare, poate imperceptibilă, dar totuşi o schimbare, din punct de vedere cosmic. Numai efortul individual îl poate ajuta pe om să treacă din cercul exterior în cercul Exoteric. Ceea ce se referă la un om din cercul exterior nu îl priveşte pe un om care începe să lucreze. El se află sub legi diferite sau, mai degrabă, legi diferite încep să afecteze un om care începe să lucreze. Fiecare cerc se află sub legi diferite.

CAPITOLUL 5

Posibilitatea dezvoltării în continuare a omului - Absența conștienței - Cunoașterea adevărului - Studiul nivelelor de conștiență - Amintirea de sine și observarea de sine - Imposibilitatea de a defini ce este amintirea de sine - Amintirea de sine ca metodă de trezire - Abordarea amintirii de sine prin centrul intelectual - Reconstruirea gândurilor - Oprirea gândurilor ca metodă de a aduce amintirea de sine - A-ți aminti de tine însuți în momente emoționale - Ignoranță și slăbiciune - Identificarea și lupta cu ea - Considerare interioară și exterioară - Emoții negative - Locul tăcut din tine însuți.

Ar fi bine dacă, din când în când, ați încerca să vă faceți, în minte, un sumar la ceea ce ați auzit până acum; deoarece, după o anumită perioadă de venit la lecturi și discuții începi să uiți cronologia ideilor, și este important să fie reținută ordinea în care ele sunt prezentate.

Din tot ceea ce ați auzit, cea mai importantă idee este aceea potrivit căreia, cu o anumită cunoaștere și cu anumite eforturi, omul se poate dezvolta, se poate desăvârși pe sine. Dezvoltarea omului, dacă este un proces (nu este deloc obligatoriu), trece prin anumite etape definite sau pași. Dacă vă întoarceți la început, vă veți aminti ce anume s-a spus despre absența conștienței în om și faptul că atunci când un om înțelege acest lucru, această înțelegere îi va da posibilitatea de a dobândi conștiență și veți vedea că aceasta este direcția în care un om se poate dezvolta. Atât timp cât el nu va înțelege că este pur și simplu o mașină și că toate procesele sale sunt mecanice, el nu va putea începe să se studieze pe sine, pentru că această înțelegere este începutul studiului de sine. Deci studiul trebuie să înceapă astfel: trebuie să înțelegem că nu avem conștiență de sine, că nu putem fi conștienți de noi înșine în momentele când acționăm sau gândim. Acesta este primul pas. Al doilea pas este înțelegerea faptului că nu ne cunoaștem pe noi înșine, nu ne cunoaștem mașina proprie și modul cum funcționează ea. Iar pasul următor este să înțelegem că trebuie să studiem metoda necesară pentru studiul de sine. Ne observăm pe noi înșine toată viața, dar nu știm ce înseamnă observarea de sine. Adevărata observare de sine trebuie să se bazeze pe fapte.

Deci, unul dintre primele obiective este: cum să-ți aduci aminte de tine însuți, cum să fii mai conștient? Nu este suficient să admiți această lipsă a conștienței în tine; trebuie să vezi realmente acest lucru, să verifici prin observație personală.

Nu ne dăm seama ce este conștiența și ce implică ea. Dacă devii conștient timp de o jumătate de oră, este incredibil ce poți vedea și învăța. Deci, ea este un scop în sine prin ceea ce aduce și înseamnă, de asemenea, un pas către conștiența obiectivă.

Este necesar să vorbim puțin despre asta, despre ce se înțelege prin cele patru grade de conștiență pe care le poate avea un om. Dacă abordarea se face

din punctul de vedere al cunoaşterii adevărului, atunci în somn noi nu putem cunoaşte diferenţa dintre ce este adevărat şi ce nu este adevărat. Lucrurile pe care le vedem în vis arată toate asemănător. În starea de veghe avem deja, în mai mare măsură, ocazia de a recunoaşte diferenţa între lucruri: forma lucrurilor este percepută de ochii noştri, suprafaţa lucrurilor prin pipăit şi, într-o anumită măsură, ne putem orienta prin percepţiile instrumentelor noastre de simţ. Deci există un element obiectiv, dar noi rămânem subiectivi faţă de noi înşine. Când devenim conştienţi de noi înşine, devenim obiectivi faţă de noi înşine iar când devenim conştienţi în mod obiectiv, putem cunoaşte adevărul obiectiv despre orice. Acestea sunt gradele de conştienţă.
Î: Trebuie să ne modificăm cunoaşterea pe care o avem pentru a vedea lucrurile aşa cum sunt ele şi să cunoaştem adevărul?
R: Nu, în această stare de conştienţă nu putem accede la lucruri aşa cum sunt ele; trebuie să ne schimbăm starea de conştienţă. Dar putem îndepărta unele straturi de minciună. Lucrurile sunt înconjurate de minciună. Putem îndepărta unul, două, trei învelişuri şi să venim mai aproape de lucrurile reale.
Î: Am neclarităţi privind conştienţa superioară. Am putea şti, cel puţin, cum să ne gândim la ea?
R: Ne dăm seama de posibilitatea conştienţei superioare în momentul în care ne dăm seama că noi nu suntem deloc conştienţi. Suntem conştienţi numai arareori, fără posibilitate de control. La ora actuală ne aflăm în două stări - în somn şi semi-trezie. Comparaţiile teoretice ale stărilor de conştienţă şi descrierile în cuvinte nu vor fi de ajutor; dar când vom începe să ne trezim ne vom da seama de starea în care ne aflăm acum. Este necesar să găsiţi momente de amintire de sine şi atunci, în acele momente, veţi vedea diferenţa. Studiindu-vă veţi vedea că puteţi fi foarte aproape de somn sau puteţi fi foarte aproape de conştienţa de sine. Deci studiul începe cu studiul acestor stări diferite din noi. De exemplu, când ne considerăm ca fiind unitari - sau nu ne gândim la acest lucru - atunci suntem aproape adormiţi. Dar când începem să ne divizăm şi ştim că, în fiecare moment vorbeşte doar un "eu" sau un grup de "eu"-ri, atunci suntem mai aproape de conştienţa de sine, mai aproape de fapte obiective.

Există diferite căi de a studia conştienţa în tine însuţi. La început, primul lucru este să-ţi dai seama că nu poţi fi conştient atunci când vrei. Cea mai bună ocazie de a-ţi da seama de aceasta este după ce ai vorbit sau ai făcut ceva. Să presupunem că ai vorbit despre nişte afaceri importante sau ai scris o scrisoare; întreabă-te după aceea: "Am fost eu conştient tot acest timp?" Al doilea lucru, pentru început, este să-ţi dai seama că nu eşti unitar, că ai multe "eu"-ri diferite.
Î: Cum ne putem da seama dacă suntem conştienţi de noi înşine?
R: Vei şti; este un sentiment total diferit. Dacă încerci să fii conştient la un moment dat şi apoi compari cu un alt moment când nu ai încercat să fii conştient, vei vedea diferenţa. Nu poate fi descris. Într-un anumit moment eşti conştient de tine însuţi, în alt moment nu eşti: faci diferite lucruri, vorbeşti, scrii - şi nu eşti conştient.

Dar trebuie să îţi aminteşti că se spune, chiar de la început, că trebuie să studiezi nu numai stările de conştienţă ci şi obstacolele în calea conştienţei. Deci trebuie să le studiem şi apoi să le îndepărtăm. Toate aceste obstacole se află în noi înşine. Nu putem schimba circumstanţele exterioare, trebuie să le luăm aşa cum sunt ele şi, în aceste circumstanţe, să ne schimbăm în interior.

Î: Dacă te observi la un moment dat înseamnă că eşti conştient în acel moment?

R: Nu neapărat; poate fi doar mecanic. Dar dacă eşti conştient în timp ce te observi, linia atenţiei tale va fi ca o săgeată cu două vârfuri, unul indicând atenţia direcţionată asupra lucrului pe care îl observi iar celălalt pe tine însuţi.

Î: Nu pot înţelege legătura dintre observarea de sine şi amintirea de sine. Cum trebuie început, ce trebuie făcut?

R: Amintirea de sine este o încercare de a fi conştient de tine însuţi. Observarea de sine este întotdeauna direcţionată spre o funcţie anume: îţi observi fie gândurile, fie mişcările, fie emoţiile, fie senzaţiile. Necesită un anumit obiect pe care să-l observi în tine însuţi. Amintirea de sine nu te divide, trebuie să-ţi aminteşti întregul, este pur şi simplu sentimentul de "eu", propria ta persoană. Pot apărea împreună mai ales în stadiile mai avansate, şi atunci le vei putea face pe amândouă în acelaşi timp - să observi ceva anume sau să recunoşti manifestări în tine însuţi şi să-ţi aminteşti de tine; dar la început cele două lucruri sunt diferite. Începi cu observarea de sine - aceasta este calea normală - şi prin observare de sine îţi dai seama că nu-ţi aminteşti de tine însuţi. Când îţi vei da seama de acest lucru şi de faptul că foarte rar îţi aduci aminte de tine însuţi, atunci orice persoană normală va putea înţelege că este posibil să măreşti aceste momente de amintire de sine. Şi apoi vei încerca să faci acest lucru.

Î: Este greu să-mi dau seama dacă într-adevăr mă observ pe mine însumi sau doar îmi amintesc lucrurile după aceea.

R: La început nu este absolut necesar să-ţi faci probleme cum anume stau lucrurile; fă ce poţi, fie că observi în momentul respectiv, sau îţi aminteşti imediat după aceea, sau îţi aminteşti după un timp. Mai târziu vei surprinde anumite momente când vei putea fi conştient de tine însuţi chiar în momentul în care se întâmplă lucrurile. Aceea va fi amintire de sine.

Î: Cum poţi recunoaşte rezultatele miraculoase care urmează amintirii de sine?

R: Vedeţi, asta se leagă de întreaga idee a dezvoltării, de posibilitatea de schimbare a fiinţei. Acesta este unul dintre primele lucruri care trebuie înţelese: că omul nu este menit să rămână aşa cum este; el *se poate* schimba. Există diferite niveluri ale omului care pot fi atinse după o muncă lungă şi persistentă. Dacă putem fi mai conştienţi, aceasta va face să funcţioneze centrii superiori. Funcţionarea centrilor superiori va fi în multe privinţe miraculoasă. Ideea amintirii de sine apare în multe sisteme şi învăţături ale şcolilor, dar nu se află la locul corect, nu este niciodată pusă prima. Dar acest sistem spune că nu-ţi aminteşti de tine însuţi şi, dacă înţelegi că nu-ţi aminteşti de tine însuţi, atunci ai putea să realizezi ceva. Conştienţa de sine este cea mai mare schimbare posibilă deoarece, în condiţiile obişnuite ale vieţii, nimeni nu este

conştient de sine, şi totuşi oamenii nu-şi dau seama de aceasta. Toţi cei ce se află aşezaţi aici, în cazul în care se vor întreba sincer dacă ei sunt conştienţi de ei înşişi, vor trebui să răspundă că nu sunt. Nimeni nu este conştient. Întreaga idee este să fii conştient de tine însuţi în acest loc, în acest moment. Acesta este începutul, pentru că trebuie să începi de undeva. Mai târziu poate lua forme diferite, multe alte lucruri pot fi incluse.

Nimic nu poate să descrie acest lucru: este material de observare şi studiu. Descrierile nu vor fi de ajutor, trebuie să exersezi. În mod normal, nimeni nu-şi aminteşte de el însuşi, nimeni nu este conştient de el însuşi. Aceasta este starea obişnuită a unei fiinţe umane, a unui om-maşină. Dar dacă el ştie acest lucru, dacă îşi dă seama şi se gândeşte să-şi amintească de el însuşi, devine posibil. Doar că, la început, amintirea de sine vine foarte încet şi foarte puţin, cu pauze foarte mari în care nu-ţi aduci aminte.

Î: Caracteristica esenţială a stării de amintire de sine este starea obişnuită de vigilenţă a minţii?

R: Nu, nu o poţi considera astfel - este prea puţin. Este o stare diferită, mai diferită de starea noastră prezentă decât este starea noastră prezentă de somnul fizic; dar chiar şi compararea somnului cu starea obişnuită oferă o posibilitate de înţelegere a diferenţei. Când eşti adormit, lumea ta este limitată de senzaţiile pe care le percepi atunci, dar când te trezeşti şi te afli în lumea obiectivă (deşi vezi acestă lume în categorii subiective) ea este mult mai puţin limitată. Dar când îţi dai seama că asta nu înseamnă trezire deplină, că tu de fapt eşti treaz mai puţin de jumătate, vei înţelege că dacă te trezeşti pe deplin te vei afla într-o lume şi mai bogată şi vei vedea şi vei înţelege multe din caracteristicile ei care acum trec neobservate.

Î: Vreau să ştiu dacă ar trebui să ne aşteptăm ca amintirea de sine, cel puţin într-un stadiu de început, să constea din încetarea îndreptării neproductive a atenţiei către orice altceva şi îndreptarea ei spre tine însuţi?

R: Într-un stadiu de început poţi doar să-ţi dai seama că nu-ţi aminteşti de tine însuţi. Dacă ne vom da seama cât de puţin suntem conştienţi de noi înşine şi cât de minuscule sunt momentele când suntem conştienţi, când ne vom aminti de asta şi vom simţi acest lucru şi ne vom da seama ce înseamnă, atunci vom putea înţelege ce înseamnă amintirea de sine. Dacă vă veţi da seama de importanţa acestui fapt şi de tot ceea ce implică el, nu va fi neproductiv. Dar dacă nu vă veţi da seama, aveţi dreptate, va fi neproductiv. Atunci va fi doar un exerciţiu ciudat care nu va duce nicăieri.

Î: Amintirea de sine apare automat atunci când îţi dai seama că nu-ţi aminteşti de tine însuţi?

R: Aceasta *este* amintire de sine. Nu poţi face următorul pas fără a-ţi da seama unde te afli. Este acelaşi proces, acelaşi lucru. Cu cât mai mult îţi dai seama cât de neplăcut şi periculos este să fii o maşină, cu atât mai mult ai posibilitatea de a te schimba.

Î: Cum?

R: Întotdeauna există ceva ce putem face, în anumite momente. Trebuie să recunoşti aceste momente, şi ce să faci şi cum. Noi studiem porţi. Amintirea de

sine este o poartă. Dacă înțelegerea clară a faptului că noi nu ne aducem aminte de noi înșine devine continuă, atunci ne putem aminti de noi înșine. În fiecare zi îți poți găsi timp să îți dai seama că nu-ți amintești de tine însuți; acest lucru te va aduce treptat la amintirea de sine. Dar nu înseamnă că îți amintești că nu-ți amintești de tine însuți ci că *înțelegi clar* că așa stau lucrurile.

Repet, nu este util să căutați definiții, ele n-ar putea decât să facă înțelegerea și mai dificilă. Ceea ce este cu adevărat util pentru înțelegere este compararea diferitelor grade de conștiență din starea noastră obișnuită, deoarece chiar în starea noastră obișnuită, de relativă conștiență, există diferite grade, diferite niveluri: putem fi mai aproape de conștiență sau mai departe de ea. Când vom învăța cu adevărat să observăm, vom putea vedea asemenea mari diferențe în noi înșine, încât ele ne vor arăta posibilitățile pe care le avem. Este un lucru de netăgăduit. Întotdeauna ne mișcăm între două țărmuri - între somn și trezie. A te îndrepta mai mult către un țărm sau mai mult către celălalt crează două posibilități diferic: una este dezvoltarea, cealaltă este decăderea.

Î: Ne-ați cerut să nu acceptăm nimic fără să ne punem întrebări. Aveți cunoștință dacă aceste stări superioare de conștiență au fost cu adevărat atinse?

R: O, da. În primul rând puteți găsi multe descrieri în literatură asupra faptului cum misticii și oamenii religioși au ajuns la aceleași lucruri. Asemănarea descrierilor acestor experiențe este cea mai bună dovadă. Tot felul de oameni, din diferite țări, la mii de ani distanță, trăind în condiții diferite, au ajuns la același fel de experiență pe anumite căi. Apoi puteți găsi mulți oameni care au avut o experiență personală de acest fel, lucru ce dovedește că există stări de percepție și reacție foarte diferite. Deci nu este o ipoteză.

Î: Recent, am avut o experiență foarte ciudată. Vorbeam cu cineva și încercam să fiu conștient de mine însumi. Brusc, am văzut-o pe prietena mea foarte clar și mi-am dat seama că, mai înainte, nu o văzusem deloc cu adevărat.

R: Este o observație foarte bună; într-adevăr așa se întâmplă. Când ai încercat să fii conștient de tine însuți, pentru un moment ai devenit conștient și ai văzut lucruri pe care mai înainte nu le vedeai. Dacă ai fi putut să păstrezi această conștiență, să zicem pentru zece minute, ai fi văzut multe lucruri care te-ar fi uimit. Privim cu ochii noștri și nu vedem; dar dacă devenim conștienți începem să vedem lucruri despre care nu avem nici o idee. Aceasta este foarte normal, numai să nu lăsăm să pătrundă imaginația.

Î: Lucrând pentru a atinge conștiența, urmând linia sistemului, poate surveni o schimbare bruscă sau o iluminare?

R: Bruscă? Nu. Ce înseamnă brusc? Vedeți, în procesul de creștere către unitate, când acest proces s-a desfășurat o lungă perioadă, într-un anumit moment dificil te poți simți diferit. Poate părea brusc, dar nu este într-adevăr așa. Este rezultatul eforturilor anterioare.

Î: Dacă potențialitatea pentru conștiența obiectivă reprezintă condiția normală a omului, cum se face că puțini sunt cei care se pot dezvolta?

R: Când încerci să faci primul pas către conștiența obiectivă, care este dobândirea conștienței de sine, și vezi ce greu este și câte forțe din tine însuți se opun, câte obstacole există, nu vei mai avea nici o îndoială că numai puțini o

pot atinge, că ea este o posibilitate, dar o posibilitate foarte îndepărtată. Sunt prea multe obstacole - lenea, minciuna, inerția. Ne place să dormim.
Î: Cum şi de ce a ajuns omul să fie această ființă cu false valori?
R: Ce vrei să spui prin valori false? Este un concept relativ: dintr-un punct de vedere ele pot fi false, dintr-altul adevărate. Poți doar *pentru tine însuți* să afli dacă dezvoltarea omului este o idee abstractă sau adevărul. Trebuie ca *tu însuți* să ajungi la un punct de vedere sau altul. Dacă îți dai seama că schimbarea este posibilă numai prin trezire, atunci ea devine un fapt, pentru că vei putea vedea mici grade de trezire în tine însuți.
Î:Dacă omul nu-şi aminteşte de el însuşi, înseamnă că el nu are conştiență?
R: *Tu* nu-ți aminteşti de tine însuți; nu omul, ci *tu*. Dacă încerci şi nu reuşeşti, nu înseamnă că nu ai conştiență, ci că nu ai suficientă. Propria ta experiență, oricât de limitată, este singura care poate arăta gradul.

Când folosim expresia "conştiență de sine" ne referim la un anumit grad, dincolo de cantitatea obişnuită de conştiență. Noi avem o anumită cantitate de conştiență, dar nu este suficientă pentru a ne scoate din starea noastră. Dacă n-am fi avut o picătură de conştiență, am fi rămas aşa cum suntem.
Î: Cum este posibil să recunoşti dacă reuşeşti amintirea de sine?
R: Mai întâi trebuie înțeleasă cu mintea, ce înseamnă şi ce ar însemna să o ai; iar apoi trebuie înțeles că te poți afla la diferite distanțe față de ea. Să presupunem că nu eşti sigur, dar distanța dintre starea de amintire de sine şi starea ta actuală se schimbă, şi după un timp îți dai seama că într-o zi distanța este de cinci mii de mile, iar în altă zi numai de trei mii de mile. Este o diferență. Nu putem vorbi de mai multe grade în acelaşi timp; nu putem vorbi decât despre următorul grad pe care îl putem produce.
Î: Aş dori să ştiu despre următorul grad.
R: Acesta este, în întregime, material pentru observare. Vrei să le pui etichete, dar nu poți; ele se schimbă tot timpul. Într-un moment este aproape conştiență de sine, în următorul moment eşti adormit. Trebuie să observi şi să vezi rezultatele. Într-o stare poți înțelege unele lucruri, în următoarea nu poți. Într-o stare te identifici, în alta ai control; cu cât mai mult control există, cu atât eşti mai aproape de conştiența de sine. Discuția nu va ajuta prea mult, va rămâne formatoare. Este necesar să atingi centrul emoțional şi poți face asta numai încercând diferite lucruri. Munca nu este simplă: de la început trebuie să încerci să faci lucruri imposibile - imposibile în sensul că ele nu se întâmplă de la sine. Nu există instrucțiuni care să-ți spună să faci mai întâi un lucru, apoi alt lucru ş.a.m.d.

În acelaşi timp trebuie mereu puse întrebări despre amintirea de sine deoarece, pentru mult timp, sunt posibile multe greşeli privitor la ea. Deci aceste întrebări nu trebuie niciodată suprimate deoarece ele sunt de cea mai mare importanță.
Î: Există vreo legătură între amintirea de sine şi trezire?
R: Amintirea de sine este o metodă de trezire. Ceea ce faceți acum este doar pregătirea, numai studiul metodei. Trebuie să faceți cât de mult puteți în starea voastră actuală; apoi, când situația voastră interioară se va modifica, veți putea

utiliza toată experienţa pe care o dobândiţi acum. Dar a ajunge la înţelesul real al amintirii de sine este posibil numai în stări foarte emoţionale. Cât timp nu poţi crea aceste stări emoţionale, nu poţi şti ce este amintirea de sine, dar te poţi pregăti pentru această experienţă; şi atunci când va veni vei şti cum să procedezi. Pentru amintirea de sine este necesară o energie emoţională foarte înaltă. Acum doar exersaţi, dar fără acest exerciţiu nu veţi obţine niciodată starea reală.

Î: Când spuneţi "adormit" şi "treaz", există o linie clară între cele două?

R: Nu, sunt stări trecătoare. În acelaşi timp există o linie dincolo de care nu trecem niciodată.

Î: Este o problemă de antrenament?

R: Este mai mult un antrenament al minţii. Trebuie să învăţăm să gândim într-un mod diferit şi, mai presus de toate, să gândim mai practic. Ca regulă, noi nu gândim practic - gândim mai mult despre lucruri care nu ne privesc.

Î: Atunci amintirea de sine este o funcţie a centrului intelectual? Pare a fi un efort intelectual.

R: Amintirea de sine este începutul şi punctul central al sistemului şi cel mai important lucru de înţeles. Nu poate fi descrisă ca o activitate intelectuală sau o idee intelectuală. Trebuie să începi să studiezi ce înseamnă amintirea de sine într-un mod intelectual dar, de fapt, ea nu este intelectuală deoarece constituie un moment de viaţă. Este necesar să-ţi aminteşti de tine însuţi nu într-un moment liniştit când nu se întâmplă nimic ci când eşti pe cale să faci ceva greşit - şi să nu faci. De exemplu când eşti identificat, trebuie să fii capabil să simţi asta şi să te opreşti şi, în acelaşi timp, să-ţi aminteşti de tine însuţi; să fii conştient că o faci, că mecanicitatea te determină să fii identificat şi că tu o opreşti. Aceasta va fi amintire de sine.

Î: Cum poţi începe să practici amintirea de sine?

R: Amintiţi-vă că am dat un exemplu despre diferite grade de lumină într-o cameră şi o maşină de scris. Maşina de scris poate fi considerată centrul intelectual, iar lumina drept conştienţă. Numai că, în cazul conştienţei există o anumită legătură între toţi centrii deoarece, sub lumină deplină nu numai un centru, ci toţi centrii lucrează diferit. Amintirea de sine adevărată necesită emoţie, dar noi nu avem control asupra centrului emoţional. Dar, cu o anumită înţelegere, putem face centrul intelectual, asupra căruia avem un anumit control, să lucreze în întuneric ca şi cum ar fi lumină, şi asta va produce amintire de sine. Amintirea de sine înseamnă o formă de gândire sau muncă intelectuală ce corespunde trezirii şi astfel va induce un moment de trezire.

Apoi, când te trezeşti pentru un moment, îţi dai seama că în general eşti adormit, că nu eşti conştient, şi ce periculos este. Cu cât investeşti mai mult, cu atât înţelegi mai mult şi cu atât mai bun va fi rezultatul. Dacă îţi dai seama ce pierzi neamintindu-ţi de tine însuţi şi ce câştigi amintindu-ţi de tine însuţi, vei avea un stimulent mai mare pentru a face eforturi ca să-ţi aminteşti de tine însuţi. Vei vedea că a nu-ţi aminti de tine însuţi este ca şi cum te-ai găsi într-un avion, mult deasupra pământului, şi profund adormit. De fapt aceasta este situaţia noastră, dar nu dorim să ne dăm seama. Dacă un om îşi dă seama,

atunci evident va face eforturi să se trezească. Dar dacă se gândeşte doar că stă într-un scaun comod şi nu se întâmplă nimic deosebit, va crede că nu există nimic dăunător în a dormi.
Î: Ce înseamnă a-ţi pune gândurile într-o formă care corespunde trezirii?
R: După cum am spus, gândurile sunt singurul lucru pe care-l putem controla. Într-o anumită măsură ne putem controla mişcările dar, în condiţii obişnuite, fără nici o instruire specială, nu putem face nimic cu mişcările. Cât priveşte gândurile, în primul rând trebuie să aruncăm toate gândurile legate de identificare şi să ne gândim la ideile sistemului. Aceasta este pregătirea pentru amintirea de sine deoarece, de fiecare dată, ajungem la necesitatea de a ne aminti de noi înşine. Dacă nu-ţi poţi aminti de tine însuţi, încearcă să reînvii, în minte, ideile sistemului. Întregul sistem, studiul omului şi al universului, toate acestea sunt de ajutor amintirii de sine. Acest mod de a gândi, în sine, îţi va aminti şi va crea atmosfera interioară pentru amintirea de sine. Dar mai întâi va trebui să elimini toate gândurile care îţi stau în drum. Dacă, în acest stadiu, nu-ţi poţi stăpâni gândurile, nu vei putea face nimic mai departe. Este posibil să nu-ţi poţi stăpâni iritarea sau imaginaţia, sau minciuna, dar trebuie să-ţi stăpâneşti gândurile. În momentele liniştite trebuie să poţi vedea când anume ai greşit. Dacă nu poţi înseamnă că nu ai început încă; dar mai devreme sau mai târziu trebuie să începi.
Î: Ar trebui ca fiecare dintre noi să ştie ce anume îi stă în cale?
R: Da, sigur că fiecare trebuie să ştie. În general aceasta este în legătură cu unele forme de negativitate, lene sau frică.
Î: Încă nu-mi dau seama ce înseamnă să încercăm şi să gândim ca şi cum am crede că suntem mai conştienţi.
R: Încearcă să te imaginezi pe tine însuţi conştient - aceasta ar fi folosirea corectă a imaginaţiei. Noi ne dezvoltăm această putere a imaginaţiei într-un mod greşit şi nefolositor care întotdeauna ne aduce neajunsuri. Dar acum, cu această ocazie, încearcă să o foloseşti şi să-ţi imaginezi că eşti conştient. Încearcă să te gândeşti cum ai acţiona, gândi, vorbi ş.a.m.d.

La început amintirea de sine este un efort asupra funcţiilor. Începi să-ţi aminteşti de tine însuţi pur şi simplu formându-ţi procesele mentale într-un anumit mod şi asta va aduce momente de conştienţă. Nu poţi lucra chiar asupra conştienţei: poţi face unul sau două eforturi izolate, dar nu eforturi permanente. Dar poţi face eforturi asupra gândurilor şi în acest fel poţi lucra asupra conştienţei într-un mod indirect. Aceasta este cea mai importantă parte a metodei. Încearcă să înţelegi diferenţa între a-ţi aminti de tine însuţi în acest fel şi a fi conştient. Este acelaşi proces mental pe care-l foloseşti în orice, la citit, scris şi tot ceea ce faci, deci ai un anumit control asupra lui. Dacă am investi aceeaşi cantitate de energie în amintirea de sine câtă investim în studiul unei limbi străine, atunci am dobândi o anumită cantitate de conştienţă. Din nefericire, nu dorim să investim nici măcar această cantitate de energie; credem că aceste lucruri trebuie să vină de la sine sau că este suficient să încercăm o dată - şi trebuie să vină. Amintirea de sine necesită efort, aşa că dacă vei continua să faci aceste eforturi, momentele de conştienţă vor veni mai

des şi vor sta mai mult. Apoi, gradat, amintirea de sine va înceta de a fi pur intelectuală - va avea o putere de trezire.

Î: Şi ce va fi atunci amintirea de sine - emoţie sau senzaţie?

R: Emoţia este o funcţie şi senzaţia este o funcţie, dar amintirea de sine nu este. Este o încercare de a crea în tine însuţi o stare de conştienţă fără nici o legătură cu funcţiile. De la bun început trebuie să înţelegem că funcţiile reprezintă un lucru, iar stările de conştienţă un altul. Acum te afli într-o anumită stare de conştienţă, şi încercând să-ţi aduci aminte de tine însuţi încerci să creezi o apropiere de a treia stare de conştienţă. Faci asta printr-o anumită *reconstruire*. Reconstruieşti o anumită formă de gândire pe care o ai în stările superioare de conştienţă. Nu poţi păstra o licărire de conştienţă până când gândurile tale nu se află într-o anumită formă. Este foarte simplu: vă amintiţi exemplul liniei de atenţie cu două săgeţi? Atenţia este direcţionată şi asupra mea însumi şi asupra lucrului pe care îl văd. Această atenţie dublă este forma de gândire ce corespunde unei alte stări de conştienţă.

Î: Amintirea de sine însăşi nu este o stare de conştienţă?

R: Poate fi considerată astfel. În acelaşi timp poate fi considerată ca o metodă de a induce conştienţa de sine.

Î: Care este legătura între gândire şi conştienţă?

R: Este foarte dificil de răspuns pe scurt. Gândirea este un proces mecanic, ea poate lucra fără sau cu foarte puţină conştienţă. Iar conştienţa poate exista fără o gândire perceptibilă.

Î: Dacă amintirea de sine poate fi considerată fie ca o stare de conştienţă, fie ca o metodă de a induce această stare, atunci există diferite feluri de amintire de sine? Este ea produsă de diferite calităţi ale gândirii?

R: Trebuie să faci multe lucruri pe lângă gândire - trebuie să faci eforturi. Nu este vorba numai de gândire. Diferenţa este numai că la început putem face foarte puţin. Trebuie să începem de unde ne aflăm. Apoi, dacă vom continua, amintirea de sine va deveni, gradat, mai emoţională. Nu diferitele calităţi ale gândirii determină diferenţa; este vorba de diferite calităţi ale efortului şi de înţelegerea care stă la baza lor. Amintirea de sine devine reală numai când îţi dai seama că nu-ţi aminteşti de tine însuţi, dar că *poţi* să-ţi aminteşti de tine însuţi.

Î: Actul de a acorda atenţie nu este o metodă de schimbare a stării de conştienţă?

R: Un anumit control al atenţiei este necesar şi în viaţa obişnuită. Dar atenţia poate fi atrasă sau poate fi controlată, şi atunci are o valoare total diferită.

Î: Am înţeles că avem un anumit control al gândurilor noastre în sensul de a opri anumite modalităţi de gândire. Dar nu am mai auzit niciodată despre construirea gândurilor noastre.

R: Avem nu numai puterea de a gândi ci şi de a gândi despre un lucru sau altul. Deci putem să le facem pe ambele: putem elimina gândurile inutile şi putem, de asemenea, să punem în centrul gândirii noastre recunoaşterea "eu"-lui - "eu sunt aici", "eu gândesc".

Î: Ce se întâmplă dacă o întâmplare sau o criză violentă aduce amintire de sine?
R: Orice fel de moment emoțional, de șoc emoțional, te face să-ți dai seama că "eu sunt". Îți dai seama de asta fără nici o teorie care să stea în spate; dacă te afli într-un loc complet neașteptat ai sentimentul de "eu" și "aici"; când te afli în circumstanțe neobișnuite, acest lucru îți amintește întotdeauna de existența ta. Dar, în condiții obișnuite, uităm întotdeauna.
Î: Amintirea de sine este singura forță pe care ne-o oferă sistemul?
R: Este singurul mod prin care poți ajunge la restul, deoarece este primul lucru care lipsește din noi. Mereu uităm de noi înșine, de la un moment la altul, și această stare trebuie schimbată. Trebuie să-ți amintești de tine însuți - acesta este începutul și sfârșitul oricărui lucru, deoarece atunci când posezi acest lucru posezi totul.
Î: Care este deosebirea de sens între atenție și conștiență?
R: Atenția poate fi privită ca începutul elementar al conștienței - primul grad. Nu este conștiență deplină deoarece este îndreptată într-o singură direcție. După cum am spus, conștiența necesită atenție dublă.
Î: Care este obiectivul pentru a atinge acestă conștiență superioară - să trăiești mai deplin?
R: Un lucru depinde de altul. Dacă dorim să avem voință, dacă dorim să fim liberi în loc de a fi marionete, dacă vrem să ne trezim, trebuie să dezvoltăm conștiența. Dacă ne dăm seama că suntem adormiți și că toți oamenii sunt adormiți și ce înseamnă asta, atunci se explică toate absurditățile vieții. Este foarte clar că oamenii nu pot face nimic diferit de ceea ce fac ei acum, adică sunt adormiți.
Î: Așa cum suntem, vom fi vreodată capabili să fim conștienți atunci când vrem să fim, sau întotdeauna se va întâmpla accidental?
R: Nimic nu ajunge la starea deplină dintr-o dată. Primul pas este să fii mai conștient, al doilea pas este să fii și mai conștient. În cazul în care, cu efort, poți deveni acum conștient pentru un minut, atunci dacă vei lucra pentru acest scop și vei face tot ce este posibil să-l ajuți, după un timp vei putea să fii conștient timp de cinci minute.
Î: Este greșit când apare accidental?
R: Nu te poți baza pe asta. Așa cum suntem, stările superioare nu pot dura; sunt doar licăriri și dacă durează atunci este imaginație. Acesta este un fapt clar, deoarece noi nu avem energie pentru stări superioare de durată. Licăriri sunt posibile dar, din nou, trebuie să le judeci și să le clasifici după materialul pe care îl aduc ele.
Î: Nu pot rămâne nici măcar în memorie?
R: Memoria pe care o putem comanda, controla și folosi este numai intelectuală, și memoria intelectuală nu le poate păstra.
Î: Mi se pare aproape imposibil să-mi amintesc de mine însumi la voință, deși nu mi se pare atât de dificil să mă observ.
R: Trebuie să încerci metode care să o producă. Încearcă această metodă de a-ți opri gândurile, pentru a vedea cât timp îți poți alunga gândurile, să nu te

gândeşti la nimic - dacă ştii despre amintirea de sine. Dar să presupunem că un om care nu ştie nimic despre amintirea de sine încearcă acest lucru - el nu va ajunge pe această cale la ideea amintirii de sine. Dacă deja ştii de ea, această metodă va crea un moment de amintire de sine; pentru cât timp, depinde de eforturile tale. Este o cale foarte bună. Această metodă este descrisă, de pildă, în unele cărţi de Yoga, dar oamenii care o încearcă nu ştiu de ce o fac, aşa încât ea nu poate produce rezultate bune. Chiar din contră, poate produce un fel de stare de transă.
Î: Când aţi spus "să ştim despre amintirea de sine" asta însemna să o ai în minte, drept scop, ori să ai un gust al ei?
R: Există diferite grade. Vedeţi, vorbim despre amintirea de sine tot timpul; ne întoarcem mereu la ea; aşa încât nu puteţi spune că nu ştiţi despre amintirea de sine. Dar dacă vom considera un om care a studiat psihologia sau filosofia obişnuită, el nu va ştii despre ea.
Î: Este posibil să fi practicat amintirea de sine înainte de a întâlni sistemul? Întreb deoarece am încercat să-mi aduc aminte de mine însumi şi rezultatele par să corespundă cu ceea ce obişnuiam să fac mai înainte, fără a ştii ce făceam.
R: Asta este problema. Poţi studia pentru a înţelege principiul că dacă faci un anumit lucru ştiind ce este, el va produce un rezultat, iar dacă faci aproape acelaşi lucru fără să ştii ce este, el va produce un rezultat diferit. Mulţi oameni s-au apropiat foarte mult de amintirea de sine în practică, alţii s-au apropiat foarte mult în teorie dar fără practică - fie teorie fără practică, fie practică fără teorie - şi nici printr-una; nici prin cealaltă nu au ajuns la adevărul real. De exemplu, în aşa-numita literatură Yoga există multe abordări apropiate de amintirea de sine. De exemplu, acestea vorbesc despre conştienţa lui "Eu sunt", dar sunt atât de teoretice încât nu poţi obţine nimic de acolo.

Amintirea de sine nu a fost menţionată niciodată în vreo literatură într-o formă exactă, concretă, deşi sub o formă deghizată se vorbeşte despre ea în Noul Testament şi în scrierile budiste. De exemplu, când se spune: "veghează, nu dormi", aceasta este amintire de sine. Dar oamenii o interpretează diferit.
Î: Centrul emoţional este principalul centru care funcţionează în amintirea de sine?
R: Nu poţi controla emoţiile. Este suficient să decizi să-ţi aminteşti de tine însuţi. Am dat o metodă simplă, practică. Încearcă să-ţi opreşti gândurile dar, în acelaşi timp, nu-ţi uita scopul – anume că faci acest lucru pentru a-ţi aminti de tine însuţi. Asta poate ajuta. Ce împiedică amintirea de sine? Fluxul continuu al gândurilor. Opreşte acest flux şi poate vei simţi un gust al amintirii de sine.
Î: Care dintre centri lucrează în amintirea de sine?
R: Amintirea de sine necesită cea mai bună muncă pe care o poţi produce, aşadar cu cât mai mulţi centri iau parte la ea, cu atât rezultatul va fi mai bun. Amintirea de sine nu poate fi produsă printr-o muncă înceată, slabă - munca unuia sau a doi centri. Poţi începe cu doi centri, dar nu este suficient, deoarece alţi centri pot să-ţi întrerupă amintirea de sine şi s-o oprească. Dar dacă pui toţi

centrii la lucru nu va mai fi nimic care să o poată opri. Trebuie să-ți amintești întotdeauna că amintirea de sine necesită cea mai bună muncă de care ești capabil.
Î: Ați spus că adevărata amintire de sine are nevoie de emoție, dar când mă gândesc la ea nu experimentez nici o emoție. Este posibil să-ți amintești de tine însuți fără trăire emoțională?
R: Ideea este să-ți amintești de tine însuți, să fii conștient de tine însuți și doar să observă ce anume vine odată cu ea, nu trebuie să preformulezi niște cerințe clare. Dacă faci o practică regulată din a încerca și a-ți aminti de tine însuți de trei sau patru ori pe zi, amintirea de sine va veni de la sine în intervale, când ai nevoie de ea. Dar îți vei da seama de asta mai târziu. Trebuie să-ți faci o practică regulată din a încerca și a-ți aminti de tine însuți, dacă este posibil în aceleași momente ale zilei. Și, după cum am spus, practica de oprire a gândurilor va produce același efect. Așa că, dacă nu-ți poți aduce aminte de tine însuți, încearcă să-ți oprești gândurile. Îți *poți* opri gândurile, dar nu trebuie să fii dezamăgit dacă la început nu poți. Oprirea gândurilor este un lucru foarte dificil. Nu poți spune "îmi voi opri gândurile" și ele să se oprească. Trebuie să faci efort tot timpul. Așa că nu trebuie să o faci pentru mult timp. Dacă o faci pentru câteva minute este suficient; altfel, te vei convinge pe tine însuți că faci acest lucru în timp ce tu doar vei sta liniștit, vei gândi, și te vei simți foarte împăcat. Cât de mult poți, păstrează un singur gând: "nu vreau să mă gândesc la nimic" și dă-le afară pe celelalte. Este un exercițiu foarte bun, dar numai un exercițiu.
Î: Este rău dacă îți oprești respirația atunci când încerci să-ți oprești gândurile?
R: Întrebarea a fost pusă odată în vechile noastre grupuri și Dl. Gurdjieff a întrebat: "Pentru cât timp?" Omul a spus că pentru zece minute. Dl. Gurdjieff a răspuns: "Dacă îți poți opri respirația pentru zece minute este foarte bine, deoarece după patru minute vei muri!"
Î: Amintirea de sine și oprirea gândurilor sunt același lucru?
R: Nu tocmai; sunt două metode diferite. În prima vii cu un anumit gând clar și anume îți dai seama că nu îți aduci aminte de tine însuți. Întotdeauna cu asta trebuie început. Iar oprirea gândurilor doar creează o atmosferă corectă, un mediu corect pentru amintirea de sine. Deci ele nu sunt același lucru, dar duc la aceleași rezultate.
Î: Este munca mai exactă dacă îți aduci aminte de tine însuți și de munca pe care o faci?
R: Da, când ești treaz poți face totul mai bine, dar pentru asta este necesar mult timp. Când te vei obișnui cu amintirea de sine nu vei putea înțelege cum ai putut vreodată să lucrezi fără ea. Dar la început este greu să lucrezi și să-ți amintești de tine însuți în același timp. Totuși, eforturile în această direcție dau rezultate foarte interesante, fără îndoială. Întreaga experiență din toate timpurile arată că aceste eforturi sunt întotdeauna răsplătite. În plus, dacă faci aceste eforturi, vei înțelege că anumite lucruri le poți face doar în somn și nu le poți face când ești treaz, deoarece unele lucruri pot fi doar mecanice. De

exemplu, să presupunem că uiţi sau pierzi lucruri: nu poţi pierde lucruri cu un anumit scop, le poţi pierde doar mecanic.
Î: În timp ce cântam la pian, când m-am gândit "eu sunt aici" nu am mai ştiut ce făceam.
R: Din cauză că asta nu înseamnă a fi conştient, ci a te gândi la amintirea de sine. Atunci interferează cu ceea ce faci; ca atunci când scrii şi brusc te gândeşti "cum se scrie acest cuvânt?" - nu-ţi poţi aminti. Asta reprezintă interferarea unei funcţii cu o alta. Dar adevărata amintire de sine nu este în centri, ci este deasupra centrilor. Nu poate interfera cu lucrul centrilor, doar că vei vedea mai mult, îţi vei vedea propriile greşeli.

Trebuie să înţelegem, capacitatea de a ne aminti de noi înşine este dreptul nostru. Nu-l avem, dar îl *putem* avea; avem toate organele necesare pentru ca, ca să spunem aşa, dar nu suntem antrenaţi, nu suntem obişnuiţi să le folosim. Este necesar să creem o anumită energie sau focalizare specifică, folosind acest cuvânt în sensul obişnuit, şi asta poate fi creat doar în momente de serioasă tensiune emoţională. Totul înainte de asta este numai o pregătire a metodei. Dar dacă te afli într-un moment de tensiune emoţională foarte puternică şi încerci să-ţi aduci aminte de tine însuţi, atunci ea va rămâne după ce tensiunea a trecut, şi atunci vei putea să-ţi aminteşti de tine însuţi. Deci numai cu emoţie foarte intensă este posibil să creezi acest fundament pentru amintirea de sine. Dar acest lucru nu se poate face dacă nu te pregăteşti mai înainte. Momente pot apărea, dar nu vei obţine nimic de la ele. Aceste momente emoţionale vin din când în când, dar nu le folosim pentru că nu ştim *cum* să le folosim. Dacă încerci suficient de tare să-ţi aminteşti de tine însuţi în timpul unui moment de emoţie intensă, şi dacă tensiunea emoţională este suficient de puternică, ea va lăsa o anumită urmă, şi asta te va ajuta să-ţi aminteşti de tine însuţi în viitor.
Î: Deci ceea ce facem noi acum este un fel de antrenament?
R: Acum doar vă studiaţi, nu puteţi face nimic altceva.
Î: În ce constă pregătirea de care vorbiţi?
R: Studiu de sine, observare de sine, înţelegere de sine. Nu putem schimba nimic încă şi nici să facem un singur lucru să fie diferit. Totul se întâmplă în acelaşi fel ca mai înainte.

Dar există o diferenţă deja, deoarece puteţi vedea multe lucruri pe care nu le puteaţi vedea mai înainte şi multe lucruri "se întâmplă" diferit. Asta nu înseamnă că aţi schimbat voi ceva: ele *se întâmplă* diferit.
Î: Este viaţa noastră suficient de lungă pentru a obţine rezultate?
R: Ajungi la înţelegerea acestui punct prin amintire de sine. Când obţii anumite rezultate legate de amintirea de sine, dacă ea apare des - aşa cum te-ai vedea în oglindă - atunci va apărea o altă formă de amintire de sine, amintirea vieţii proprii, timpul-corp. Asta sporeşte posibilităţile. Sunt şi alţi paşi dar nu putem vorbi decât despre următorul pas, altfel ar fi imaginaţie. Trebuie să înţelegem că anumite probleme nu trebuie să fie atinse fără amintirea de sine. Este o problemă de perfecţionare a instrumentului nostru de cunoaştere. Mintea noastră este foarte limitată de starea noastră de conştienţă. Putem spera că

anumite lucruri vor deveni accesibile înțelegerii dacă starea noastră de conștiență se va schimba.
Î: Conștiența de sine poate conferi cunoaștere?
R: Nu, conștiența nu poate, de una singură, să confere cunoaștere. Cunoașterea trebuie dobândită. Nici o cantitate de conștiență nu poate conferi cunoaștere și nici o cantitate de cunoaștere nu poate conferi conștiență. Ele nu sunt paralele și nu se pot înlocui una pe alta.

Când devii conștient vezi lucruri pe care nu le-ai văzut înainte. Dacă păstrezi această stare suficient de mult ea va produce un efect enorm. Lumea întreagă ar putea fi diferită dacă ai putea păstra starea, să zicem, cincisprezece minute. Dar nu poți fi conștient de tine însuți timp de cincisprezece minute fără un element emoțional foarte puternic. Trebuie să produci ceva care să te facă emoțional; nu poți reuși fără ajutorul centrului emoțional.
Î: Nu vine de la sine?
R: Problema care se pune este distrugerea obstacolelor. Nu suntem suficient de emoționali deoarece ne cheltuim energia în identificare, emoții negative, atitudine critică, suspiciune, minciună și lucruri de acest fel. Dacă reușim să oprim această risipă vom fi mai emoționali.
Î: Străduindu-mă să îmi amintesc de mine însumi mi s-a părut că ar trebui să evit să fac prea mult efort. Simt că poți îngreuna efectul prin efort excesiv.
R: Ceea ce spui tu nu se referă la prea mult efort, ci la un tip greșit de efort. Efortul muscular nu te va ajuta să-ți amintești de tine. Este necesar ca fiecare persoană să găsească pentru sine momentul de a face acest efort mare, în special în momentele când toate tendințele instinctive și emoționale sunt împotrivă. Acesta este momentul de a face efort. Dacă reușești atunci să-ți aduci aminte de tine însuți, vei ști cum să faci.
Î: Cum poți preveni eforturile obișnuite de a fi doar formale; cum poți face ca semnificația lor să nu dispară?
R: Amintirea de sine nu poate deveni formală: dacă devine, asta înseamnă somn adânc. Atunci este necesar să faci ceva pentru a te trezi. Dar trebuie să începi întotdeauna cu ideea de mecanicitate și de rezultate ale mecanicității.

Ai perfectă dreptate. Totul scapă și dispare și, din nou, te găsești fără nimic. Din nou, începi cu un efort conștient, din nou scapă. Problema este cum să împiedici această dispariție. În modul nostru obișnuit de a gândi și de a simți există multe tendințe mecanice care întotdeauna ne îndreaptă pe drumul obișnuit. Vrem să gândim altfel, vrem să fim diferiți, să lucrăm altfel, să simțim într-un fel nou dar nu se întâmplă nimic, deoarece sunt atât de multe tendințe vechi care ne trag înapoi. Trebuie să studiem aceste tendințe și să încercăm să aruncăm lumină asupra lor. Mai presus de toate trebuie să prevenim inerția minții; apoi, dacă facem asta, douăzecișipatru de ore nu vor fi suficiente și viața va deveni foarte plină. Este dificil de început - și totuși nu este atât de dificil.
Î: Cum poți învinge această inerție?
R: Prin efort: efort să-ți aduci aminte de tine, să observi, să nu te identifici. Conștiența este o forță, iar forța poate fi dezvoltată doar învingând obstacole.

Două lucruri pot fi dezvoltate în om - conştienţa şi voinţa. Ambele sunt forţe. Dacă omul învinge inconştienţa, el va poseda conştienţă; dacă va învinge mecanicitatea, el va poseda voinţă. Dacă el înţelege natura puterilor pe care le poate atinge, va fi clar pentru el că acestea nu pot fi dăruite; aceste puteri trebuie să fie dezvoltate prin efort. Dacă am fi fost făcuţi mai conştienţi, am fi rămas maşini conştiente. Dl. Gurdjieff mi-a spus că în anumite şcoli au reuşit, prin mijloace speciale, să facă o oaie conştientă. Dar a rămas doar o oaie conştientă. Am întrebat ce-au făcut cu ea şi mi-a spus că au mâncat-o.

Ideea oii conştiente este următoarea: să presupunem că un om este făcut conştient de către altcineva; el va deveni un instrument în mâinile celorlaţi. Sunt necesare propriile eforturi deoarece altfel, chiar dacă un om este făcut conştient, el nu va fi capabil să folosească acest lucru. Prin chiar natura lucrurilor conştienţa şi voinţa nu pot fi dăruite. Dacă cineva vi le-ar putea dărui, nu ar fi un avantaj. Acesta este motivul pentru care trebuie să cumperi totul, nimic nu se oferă gratuit. Cel mai dificil lucru este să înveţi cum să plăteşti. Dar dacă s-ar putea explica în câteva cuvinte, n-ar fi nevoie să mergem la şcoală. Trebuie să plăteşti nu numai pentru conştienţă, ci pentru totul. Nici cea mai mică idee nu poate deveni a ta proprie până când nu ai plătit pentru ea.

Î: Amintirea de sine pare să fie o experienţă foarte tristă şi neplăcută. Este un sistem trist?

R: Nu există sisteme triste, pe câte ştiu eu; ci numai oameni trişti şi atitudini triste, înţelegere tristă. Şi nu înţeleg de ce amintirea de sine ar trebui să fie neplăcută şi tristă. Este înţelegerea faptului că eşti adormit. Dacă ţi-ai da seama că eşti adormit şi n-ar fi nici o şansă de a te trezi, atunci într-adevăr ar fi o situaţie neplăcută, sunt perfect de acord. Dar sistemul nu spune că ar trebui să te opreşti aici; spune că ar trebui să încerci să te trezeşti. Şi asta este cu totul altceva. Îmi amintesc că atunci când am auzit prima dată de această idee am văzut multe lucruri complet noi, deoarece constituia un răspuns la toate întrebările pe care le aveam când am studiat psihologia. Aşa încât mi-am dat seama imediat că psihologia începe în acest punct. Am înţeles că omul nu-şi aminteşte de el însuşi, dar şi-ar putea aminti de el însuşi dacă ar face suficiente eforturi. Fără amintirea de sine nu poate exista nici un studiu, nici o psihologie. Dar dacă omul îşi dă seama şi are în minte faptul că nu-şi aminteşte de el însuşi, şi că nimeni nu-şi aminteşte şi că totuşi există o posibilitate de amintire de sine, atunci începe studiul. În acest mod trebuie înţeles.

Desigur nu este nici o bucurie să-ţi dai seama că eşti o maşină şi adormit. Dar nu vorbim de bucurie sau suferinţă, vorbim despre control. Ne dăm seama că suntem maşini şi nu vrem să fim maşini. Ne dăm seama că suntem adormiţi şi vrem să ne trezim. Adevărata bucurie poate fi legată doar de trezire sau de ceva care ajută trezirea.

Î: Dar atât de mulţi oameni sunt conştienţi de ei înşişi în sensul rău al cuvântului. Nu este şi asta o formă de amintire de sine?

R: Deloc. Ceea ce se înţelege prin a fi conştient de tine în engleză este o formă de stânjeneală sau sfiiciune; nu are nimic de-a face cu amintirea de sine.

După cum v-am explicat, dacă nu ești treaz nu te poți face singur treaz; dar ai un anumit control asupra gândurilor și trebuie să le construiești în așa fel încât să te conducă la trezire.

Î: Un copil se află mai aproape de amintirea de sine decât o persoană adultă? Există amintiri atât de vii din copilărie.

R: Nu, nu tocmai; nu este amintire de sine. Amintirea de sine înseamnă lucru conștient, adică lucru intenționat. Amintirile vii din copilărie se datoresc activității centrului emoțional. Într-un copil el este mai activ, și momentele de conștiență vin de la sine. Dar amintirea de sine este un moment de conștiență care vine prin *efortul tău propriu*. Să presupunem că un copil are sclipiri de conștiență, fără posibilitatea de a utiliza aceste momente. Nu folosește la nimic.

Î: Nu ne-ar fi de folos să încercăm să ne întoarcem la acele stări pe care le-am avut în copilărie?

R: Cum? Aceasta este întrebarea. Dacă am putea opri identificarea, am avea multe momente de acest fel, dar nu știm cum să începem să oprim identificarea. Dacă am putea distruge emoțiile negative, dacă ne-am putea aminti de noi înșine, atunci aceste lucruri ar fi în mâinile noastre, sub controlul nostru, nu întâmplătoare.

Î: După ce m-am spălat și m-am îmbrăcat cu grijă, simt că este mult mai ușor să-mi aduc aminte de mine.

R: Nu este deloc interzis. Dar aceasta nu este calea fachirului.

Î: Ce relație există între amintirea de sine și emoțiile negative?

R: Atunci când apar emoțiile negative, amintirea de sine devine imposibilă. Așadar, pentru a-ți aminti de tine însuți trebuie să ai un anumit control asupra emoțiilor negative. De fapt oamenii nu sunt egali în această privință. Unii au un control mai mare, alții au un control mai redus chiar asupra exprimării lor. Și nu numai asupra exprimării, deoarece unii oameni pot avea un control mai mare asupra emoțiilor lor, iar unii își pot controla numai anumite emoții. Cu siguranță însă doar aceia care au un anumit control asupra emoțiilor negative pot să lucreze la amintirea de sine și să obțină rezultate bune. În același timp acest control poate fi obținut. Pentru aceasta se poate începe din mai multe direcții, și dacă se crează ceva amintire de sine, asta va ajuta imediat în lupta cu emoțiile negative, iar lupta cu emoțiile negative va ajuta amintirea de sine.

Î: Întotdeauna îți ia mult timp să te trezești?

R: Ce îți pot spune este doar cât de mult timp îți ia să cunoști acest sistem, dar nu îți pot spune cât de mult timp îți ia să te trezești. Trezirea este rezultatul muncii personale, deci este dificil de prezis. Ea are loc în etape. Trezire completă înseamnă o schimbare foarte mare și acest lucru necesită timp, deoarece înseamnă obținerea unor funcții psihice noi. De aceea ce putem studia sunt doar diversele etape sau pași prin care trebuie să treacă un om. Acestuia i se poate arăta calea, dar el trebuie să lucreze pentru sine. Învățătura în sine este un lucru minor pentru că omul se poate schimba doar prin *aplicarea* cunoașterii obținute. Omul *poate* deveni conștient de el însuși la un moment

dat. Această conştienţă de sine înseamnă trezire şi este unul din atributele unei alte stări de conştienţă.
Î: Se poate ca cineva să îşi dorească să se trezească şi să dea greş?
R: Poate pentru o lungă perioadă de timp el va de greş, dar dacă este capabil de trezire se *poate* trezi. Este un proces îndelungat. Poate însă şi să dea greş. În situaţia în care ne aflăm avem doar o singură trăsătură pozitivă: nu avem nimic de pierdut. Dacă dăm greş ne vom afla în aceeaşi poziţie ca mai înainte; dacă însă vom reuşi vom câştiga ceva nou.
Î: Un efort considerabil poate face pe cineva să devină mai conştient?
R: Depinde de efort, deoarece dacă cineva face un efort considerabil pentru a face ceva aflându-se într-o stare de identificare, nu va deveni mai conştient.
Î: Amintirea de sine opreşte automat identificarea?
R: Nu există nimic automat în amintirea de sine - fiecare moment înseamnă efort. Dacă amintirea de sine este suficient de profundă şi de o durată suficient de lungă - atunci este un lucru, dar dacă este doar o scânteie nu este suficient. De asemenea, dacă îţi aminteşti de tine însuţi excluzând orice altceva este una, iar dacă îţi aminteşti de tine însuţi, de scopul tău şi de ceea ce faci este cu totul altceva. Depinde de cât de mult intri în amintirea de sine.
Î: Se poate numi conştienţă de sine?
R: Conştienţa de sine este o stare permanentă. Amintirea de sine este un experiment - într-o zi poate să reuşească, în altă zi să nu reuşească, poate să fie profundă sau mai puţin profundă.
Î: Ne puteţi spune ceva despre lucrurile care ne pot trage înapoi?
R: Vorbim chiar acum despre aceste lucruri. Sunt două lucruri care ne trag înapoi: ignoranţa şi slăbiciunea; nu ştim suficient şi nu suntem suficient de puternici. Întrebarea este cum să ştim mai mult. Singura metodă este studiul de sine. După aceea vine lupta cu identificarea şi imaginaţia, principalele cauze ale slăbiciunii. În cazuri individuale însă aceste lucruri pot căpăta diverse nuanţe: un lucru care are o anumită culoare pentru cineva, are cu totul altă culoare pentru altcineva. Însă lucrurile care ne trag înapoi sunt mai mult sau mai puţin aceleaşi.
Î: Nu există nimic între conştienţa de sine şi identificare?
R: Ele se găsesc pe nivele diferite, nu se pot compara. Nu poţi să te identifici şi să fii conştient de tine însuţi; prezenţa unui aspect înseamnă absenţa celuilalt. Toate lucrurile sunt legate între ele, nici o manifestare nu este separată. Toate sunt legate cu o anumită ordine a lucrurilor.
Î: Cred că nu mi-am format o idee clară despre identificare. Înseamnă că lucrurile sunt cele care ne stăpânesc pe noi şi că nu noi suntem cei care stăpânim lucrurile?
R: Este greu de descris ce este identificarea deoarece nu sunt posibile definiţii. Aşa cum suntem, nu suntem niciodată liberi de identificare. Dacă credem că nu suntem identificaţi cu ceva, atunci suntem identificaţi cu ideea că nu suntem identificaţi. Identificarea nu poate fi descrisă în termeni logici. Trebuie să găseşti un moment de identificare, să încerci să îl prinzi şi apoi să compari lucrurile cu acel moment. Identificarea este peste tot, în orice moment al vieţii

obişnuite. Când începi observarea de sine, unele forme ale identificării devin deja imposibile. Dar în viaţa obişnuită aproape orice este identificare. Aceasta constituie o trăsătură psihologică foarte importantă care penetrează întreaga noastră viaţă; iar noi nu o observăm deoarece ne aflăm în ea. Cea mai bună cale de a înţelege este aceea de a găsi câteva exemple. De exemplu, când vezi o pisică urmărind un şoarece - aceasta este identificare. Caută apoi analogii ale acestei imagini în tine însuţi. Doar că trebuie să înţelegi că identificarea se află acolo în orice moment, nu doar în momente excepţionale. Identificarea este o stare aproape permanentă în noi. Trebuie să fii capabil să vezi această stare independentă de tine, să te separi de ea şi acest lucru poate fi făcut doar încercând să devii mai conştient, încercând să-ţi aminteşti de tine, să fii conştient de tine însuţi. Doar atunci când devii mai treaz poţi să te lupţi cu manifestări cum este identificarea.

Î: Am descoperit că atunci când sunt identificat, sunt aproape întotdeauna identificat cu lucruri din mine însumi.

R: Poate că ai dreptate, poate că nu ai dreptate. Poţi crede ca eşti identificat cu un lucru pe când, în realitate, să fii identificat cu un cu totul alt lucru. Nu asta contează. Ceea ce contează este *starea de identificare*. În stare de identificare nu poţi să simţi corect, nu poţi să vezi corect, să judeci corect. Subiectul identificării nu este important, rezultatul este acelaşi.

Î: Atunci care este modul de a depăşi identificarea?

R: Asta este altceva. Este diferit în cazuri diferite. Mai întâi este necesar să vezi; apoi este necesar să îi pui ceva împotrivă.

Î: Ce vreţi să spuneţi prin „să îi pui ceva împotrivă"?

R: Doar să-ţi îndrepţi atenţia spre ceva mai important. Trebuie să înveţi să distingi între important şi mai puţin important şi, dacă îţi vei întoarce atenţia spre lucrurile mai importante, vei deveni mai puţin identificat cu lucrurile neimportante. Trebuie să îţi dai seama că identificarea nu te poate ajuta niciodată, face doar ca lucrurile să fie mai confuze şi mai dificile. Chiar dacă acesta este singurul lucru de care îţi poţi da seama, el te poate ajuta în unele cazuri. Oamenii cred că identificarea îi ajută, fără să vadă că ea face lucrurile mai dificile. Identificarea nu are deloc energie folositoare ci doar energie destructivă.

Î: Identificarea este, în principal, emoţie?

R: Ea are întotdeauna un element emoţional, un fel de tulburare emoţională, dar câteodată devine un obicei şi atunci emoţia nu poate fi nici măcar observată.

Î: Am înţeles că este important să fii emoţional într-un mod corect, dar atunci când simt ceva emoţional în muncă, curând distrug totul.

R: Doar identificarea este distructivă. Emoţia poate doar să dea o energie nouă, o înţelegere nouă. Tu iei identificarea drept emoţie. Necunoscând emoţia fără identificare nu poţi vedea, pentru început, emoţia eliberată de identificare. Oamenii cred deseori că vorbesc despre o funcţie emoţională pe când, în realitate, vorbesc despre identificare.

Î: Este posibil pentru noi, aşa cum suntem acum, să avem sentimente fără identificare?
R: Foarte greu, în afara cazului când începem să ne observăm. După aceea tipurile uşoare de identificare, când spun uşoare mă refer în sens individual, vor răspunde la tratament. Fiecare din noi are propriile specializări în identificare. De exemplu mie îmi este uşor să nu mă identific cu muzica, pentru altcineva poate fi foarte dificil.
Î: Este posibilă dragostea fără identificare?
R: Pot spune că dragostea este imposibilă *cu* identificare. Identificarea ucide toate emoţiile cu excepţia emoţiilor negative. Prin identificare rămâne doar partea neplăcută.
Î: Neidentificare nu înseamnă indiferenţă?
R: Din contră, indiferenţa necesită identificare. Neidentificarea înseamnă cu totul altceva.
Î: Dacă eşti identificat cu o idee cum poţi opri aceasta?
R: În primul rând înţelegând ce înseamnă identificarea şi după aceea încercând să-ţi aminteşti de tine însuţi. Începe cu cazuri uşoare, mai târziu vei putea trata şi cazuri mai dificile.
Î: Dezvoltând amintirea de sine se obţine un fel de atitudine detaşată, mai eliberată de identificare?
R: Atitudine detaşată în sensul că îţi cunoşti mai bine atitudinile; ştii ce îţi este folositor şi ce nu îţi este folositor. Dacă nu îţi aminteşti de tine este uşor să greşeşti. Spre exemplu poţi întreprinde un anumit tip de studiu care este de fapt complet nefolositor. Amintirea de sine ajută înţelegerea şi înţelegerea înseamnă să aduci totul către un anumit centru. Trebuie ca în întreaga ta muncă, în toate atitudinile tale, să ai un punct central şi amintirea de sine este o condiţie necesară pentru aceasta.

Ar trebui să vorbim mai mult despre identificare dacă trebuie. Găsind două sau trei exemple bune va începe să fie mai clar. Identificarea este o anumită stare, în care te afli în puterea lucrurilor.
Î: Dacă privesc atent şi gândesc profund înseamnă că m-am identificat?
R: Nu, identificarea este ceva special, înseamnă să te pierzi pe tine însuţi. Aşa cum am spus, nu se prea pune întrebarea cu ce eşti identificat. Identificarea este o stare. Trebuie înţeles că multe din însuşirile pe care le atribui lucrurilor exterioare sunt, în realitate, în tine. De exemplu frica. Frica este independentă de lucruri. Dacă te afli într-o stare de frică te poţi teme şi de o scrumieră. Aceasta se întâmplă des în stările patologice şi o stare patologică este doar o intensificare a stării obişnuite. Te temi, şi după aceea alegi de ce să te temi. Acest fapt face posibilă lupta cu aceste lucruri, deoarece ele se află în tine.
Î: Putem avea vreun fel de înţelegere cu identificare?
R: Câtă înţelegere poţi avea într-un somn adânc, aşa cum este, de fapt, identificarea? Dacă îţi vei aminti de scopul tău, îţi vei da seama de poziţia ta şi vei vedea pericolul somnului, asta te va ajuta să dormi mai puţin.
Î: Care este diferenţa dintre compasiune şi identificare?

R: Este cu totul altceva; este o emoție normală și justificată care poate exista fără identificare. Poate fi compasiune cu identificare și compasiune fără identificare. Când simpatia este amestecată cu identificare sfârșește deseori în mânie sau în altă emoție negativă.
Î: Ați spus că cineva se pierde pe sine în identificare. Care sine?
R: Totul, orice. Identificarea este o idee foarte interesantă. În procesul de identificare sunt două etape. Prima indică procesul de începere a identificării, iar cea de a doua stare când identificarea este completă.
Î: Prima etapă este complet inofensivă?
R: Dacă îți reține prea mult atenția și ocupă prea mult timp, conduce spre a doua etapă.
Î: Când îți dorești ceva, poți dori fără identificare?
R: Identificarea nu este obligatorie. Dacă însă dorești să lovești pe cineva nu poți să o faci fără identificare; dacă dispare identificarea nu mai dorești să o faci. Este posibil să nu te pierzi pe tine însuți, pierderea de sine nu este deloc un element necesar.
Î: Este posibil să te identifici cu două lucruri în același timp?
R: Cu zece mii! Este necesar să observi și să observi. Dintr-un anume punct de vedere lupta cu identificarea nu este atât de dificilă deoarece, dacă o putem vedea, devine atât de ridicolă încât nu putem rămâne identificați. Identificarea altor oameni arată întotdeauna ridicolă, și a noastră poate deveni la fel. Râsul poate fi folositor în această privință dacă îl întoarcem spre noi înșine.
Î: Nu văd de ce identificarea este un lucru rău.
R: Identificarea este un lucru rău dacă vrei să te trezești, dar dacă vrei să dormi atunci este un lucru bun.
Î: Nu va avea de suferit tot ceea ce facem, dacă ne vom îndrepta mintea spre a ne ține treji, în loc să fim atenți la ceea ce facem?
R: Am explicat deja că este chiar contrariul. Putem face bine orice avem de făcut, numai atâta timp cât suntem treji. Cu cât suntem mai adormiți, cu atât mai rău vom face lucrul pe care îl avem de făcut, fără excepție. Abordezi problema academic, reducând-o la cuvânt, dar între somnul adânc și trezirea completă există diferite niveluri, și treci de la un nivel la altul.
Î: Dacă ne simțim mai treji, nu ar trebui să supraevaluăm aceste momente, nu-i așa?
R: Cum putem să le supraevaluăm? Aceste momente sunt prea scurte chiar dacă le întrezărim. Putem doar să încercăm să nu le uităm și să acționăm în concordanță cu aceste momente. Este tot ce putem face.
Î: Se poate spune că identificarea înseamnă a fi agățat de ceva, nefiind capabil de a îndepărta o idee din minte?
R: A fi agățat de lucruri este un caz extrem. Sunt multe identificari mici foarte greu de observat și care sunt cele mai importante, deoarece ele ne determină să rămânem mecanici. Trebuie să înțelegem că trecem întotdeauna de la o identificare la alta. Dacă un om se uită la un zid, el este identificat cu zidul.
Î: În ce fel diferă indentificarea de asocieri?

R: Asocierile sunt un cu totul alt lucru; ele pot fi controlate mai mult sau controlate mai puțin, dar nu au nimic de a face cu identificarea. Diferite asocieri sunt o parte necesară a gândirii; noi definim lucrurile prin asocieri și facem totul cu ajutorul asocierilor.
Î: Nu văd de ce un "eu" se schimbă. Cauza poate fi văzută întotdeauna într-o identificare?
R: Are loc întotdeauna prin asocieri. Un număr de "eu"-ri încearcă să se impună ieșind în față și imediat ce te pierzi într-unul din acestea, el va fi înlocuit de un altul. Noi credem că "eu"-rile sunt doar pasive, lucruri indiferente, însă emoțiile, asociațiile, amintirile lucrează întotdeauna. De aceea este folositor să-ți oprești gândurile chiar ocazional, ca un exercițiu. Atunci vei începe să vezi cât de dificil este să faci asta. Întrebarea ta arată că nu ai încercat niciodată, altfel ai fi știut.
Î: Este concentrarea identificare?
R: Concentrarea este o acțiune controlată; identificarea te controlează ea pe tine.
Î: Este concentrarea posibilă pentru noi?
R: Sunt grade de concentrare. Concentrarea intenționată pentru o jumătate de oră este imposibilă. Dacă ne-am putea concentra fără ajutor din afară, am putea fi conștienți. Totul însă este gradat.
Î: Începutul unei noi observări este cumva identificarea cu obiectul pe care-l observi?
R: Identificarea are loc atunci când ești respins sau atras de ceva. Studierea sau observarea nu produc neapărat identificare, dar respingerea sau atracția produc întotdeauna identificare. De asemenea, folosirea unui limbaj accentuat prea puternic produce automat identificarea. Avem numeroase mecanisme automate de acest fel.
Î: Ce se poate face în privința identificării? Simt că întotdeauna mă pierd pe mine în tot ceea ce fac. Nu pare să fie posibil și altfel.
R: Nu, este posibil. Dacă ai ceva de făcut, faci acel lucru, dar poți să te identifici mai mult sau poți să te identifici mai puțin. Atâta timp cât îți amintești de asta, nimic nu este fără speranță. Încearcă să observi; nu te identifici întotdeauna în aceeași măsură: câteodată te identifici în așa fel încât nu mai vezi nimic altceva, altădată mai poți vedea câte ceva. Dacă lucrurile s-ar petrece întotdeauna la fel, nu ar exista nici o șansă pentru noi, dar ele variază întotdeauna ca grad de intensitate și aceasta ne oferă o posibilitate de schimbare. Indiferent ce facem trebuie mai întâi să învățăm. Dacă vrei să conduci o mașină, ești nevoit înainte să înveți. Dacă acum vei lucra, în timp vei avea mai mult control.
Î: De ce este greșit să fii complet absorbit în munca ta?
R: Ar fi o muncă prost făcută. Dacă ești identificat nu vei obține niciodată rezultate bune. Este una dintre iluziile noastre să credem că trebuie să ne pierdem pentru a obține rezultate bune, deoarece în acest mod vom obține doar rezultate slabe. Când ești identificat, nu exiști; există doar lucrul cu care ești identificat.

Î: Scopul neidentificării este de a elibera mintea de obiect?
R: Scopul este de a te trezi. Identificarea este o caracteristică a somnului; mintea identificată este adormită. Eliberarea de identificare este una din laturile trezirii. Este destul de posibilă o stare în care să nu existe identificare, dar nu o observăm în viața de toate zilele, și nu observăm că suntem în mod constant identificați. Identificarea nu poate dispărea de la sine: este necesară lupta.
Î: Cum se poate trezi cineva dacă identificarea este pretutindeni?
R: Cineva se poate trezi doar ca rezultat al efortului, al luptei împotriva identificării. Dar mai întâi trebuie să înțeleagă ce înseamnă să te identifici. Ca în orice altceva și în identificare există grade de identificare. Observându-te pe tine însuți poți afla când ești mai identificat, mai puțin identificat sau deloc identificat. Dacă vrei să te trezești, atunci trebuie să poți să te eliberezi de identificare. Așa cum suntem, suntem pierduți în fiecare moment al vieții noastre, niciodată liberi, deoarece ne identificăm.
Î: Puteți da un exemplu de identificare?
R: Ne identificăm tot timpul, de aceea este dificil să dai un exemplu. Luând, de exemplu, preferințele și antipatiile, toate înseamnă identificare, în special antipatiile. Ele nu pot exista fără identificare și, în general, nu sunt nimic altceva decât identificare. De obicei oamenii își imaginează că au mai multe antipatii decât au de fapt. Investigându-le și analizându-le ar descoperi probabil că de fapt le displac doar unul sau două lucruri. Când am studiat asta, am putut găsi în mine doar un singur lucru care nu-mi plăcea cu adevărat.

Trebuie să-ți găsești propriile exemple; trebuie să verifici prin experiența personală. Dacă într-un moment de identificare puternică vei încerca să o oprești, vei vedea care este ideea.
Î: Dar tot nu înțeleg ce este identificarea!
R: Să încercăm pe partea intelectuală. Îți dai seama că nu-ți amintești de tine însuți? Încearcă să vezi de ce nu poți și vei vedea că identificarea este cea care te împiedică. Atunci vei vedea ce este identificarea. Toate aceste lucruri sunt conectate.
Î: Neidentificarea este singurul mod de a afla ce este identificarea?
R: Nu, așa cum am explicat, trebuie s-o observi deoarece nu este la fel întotdeauna. Noi nu observăm temperatura noastră corporală decât atunci când ea devine puțin mai ridicată sau mai scăzută decât este normal. În același fel putem observa identificarea atunci când ea devine mai puternică sau mai slabă decât de obicei. Comparând aceste niveluri putem vedea ce este identificarea.
Î: În lupta cu identificarea este necesar să știm de ce cineva este identificat?
R: Cineva nu este identificat dintr-un motiv sau un scop anume ci pentru că, în toate cazurile, persoana respectivă nu poate face altfel. Cum poți să știi de ce te identifici? Dar trebuie să știi de ce te lupți. Asta e totul. Dacă nu uiți motivul pentru care te lupți, vei avea de zece ori mai mult succes. Deseori începem să luptăm și uităm de ce.

Există multe forme de identificare, dar primul pas este să o vezi; cel de al doilea pas este să te lupți cu ea pentru a te elibera de ea. Așa cum am spus, este un proces și nu un moment; suntem în el tot timpul. Ne cheltuim energia într-

un mod greşit, în identificare şi emoţii negative; ele sunt robinete deschise prin care se scurge energia noastră.

Î: Se poate transforma brusc energia mâniei în altceva? În acele momente ai o energie colosală.

R: Ai o energie colosală şi care lucrează de la sine, fără nici un control, făcându-te să acţionezi într-un anumit fel. De ce? Care este veriga de legătură? Veriga de legătură este identificarea. Opreşte identificarea şi această energie se va afla la dispoziţia ta. Cum poţi face asta? Nu dintr-o dată, este nevoie de practică în momentele mai uşoare. Atunci când emoţia este foarte puternică nu poţi să o faci; este necesar să ştii mai mult, să fii pregătit. Dacă vei şti cum să nu te identifici la momentul potrivit vei avea la dispoziţie o energie enormă. Ce vei face cu această energie este un cu totul alt lucru - o poţi pierde din nou, pe ceva destul de nefolositor. Dar este nevoie de practică; nu poţi învăţa să înnoţi în mare pe timpul unei furtuni: trebuie mai întâi să înveţi în apă liniştită. Apoi dacă vei cădea în mare poate vei putea să înnoţi.

Vă repet: este imposibil să fii conştient dacă eşti identificat. Aceasta este una dintre dificultăţile care vor apărea mai târziu, deoarece oamenii au unele identificări preferate la care nu vor să renunţe şi în acelaşi timp spun că doresc să fie conştienţi. Aceste două lucruri nu pot merge împreună.

În viaţă sunt multe lucruri incompatibile, iar identificarea şi conştienţa sunt două dintre cele mai incompatibile.

Î: Cum putem evita reacţia care apare după ce te simţi foarte entuziast? Se datorează identificării?

R: Da, această reacţie apare ca un rezultat al identificării. Lupta cu identificarea va preveni ca acest lucru să se mai întâmple. Această reacţie nu este produsă de ceea ce numim entuziasm, ci de identificare. Identificarea este *întotdeauna* urmată de această reacţie.

Î: Un om plictisit nu este identificat cu nimic?

R: Plictiseala este de asemenea identificare - una dintre cele mai mari. Reprezintă identificarea cu tine însuţi, cu ceva din tine însuţi.

Î: Mi se pare că nu pot studia o persoană fără a mă pierde pe mine în el sau în ea; totuşi am înţeles că acest lucru este greşit?

R: Faptul că cineva nu poate studia o persoană sau orice altceva fără a se pierde pe sine este o idee greşită. Lăsându-te absorbit în indiferent ce, nu-l vei putea studia. Identificarea este întotdeauna un semn de slăbiciune: cu cât te vei identifica mai mult, cu atât studiul tău va fi mai slab iar rezultatele mai nesemnificative.

Poate îţi aminteşti că la prima lectură am spus că identificarea cu oameni ia forma considerării. Există două feluri de considerare: interioară şi exterioară. Considerarea interioară este la fel ca identificarea. Considerarea exterioară necesită o anumită cantitate de amintire de sine; înseamnă să iei în considerare slăbiciunile altor oameni, punându-te în locul lor. În viaţă este descris deseori prin cuvântul "tact"; tactul însă poate fi educat sau întâmplător. Considerare exterioară înseamnă control. Învăţând cum să-l folosim conştient, ne va oferi o posibilitate de control.

Considerarea interioară apare atunci când simțim că nu ni se dă suficient, că nu suntem apreciați suficient. Dacă vei considera interior, vei pierde momentele de considerare exterioară. Trebuie să cultivăm considerarea exterioară şi să eliminăm considerarea interioară. Mai întâi însă, observă şi vezi cât de des pierzi momente de considerare exterioară şi rolul uriaş pe care-l joacă în viață considerarea interioară.

Studiul considerării interioare, al mecanicității, al minciunii, al imaginației, al identificării arată că ele toate ne aparțin, că ne găsim tot timpul în aceste stări. Când vei vedea asta, îți vei da seama de dificultatea lucrului cu tine însuți. Nu poți începe să obții ceva nou aşa cum eşti; vei vedea că mai întâi trebuie să cureți bine maşina - este prea acoperită de rugină. Credem că suntem ceea ce suntem. Din păcate nu suntem ceea ce suntem ci ceea ce am devenit; nu suntem ființe naturale. Suntem prea adormiți, mințim prea mult, trăim prea mult în imaginație, ne identificăm prea mult. Credem că avem de-a face cu ființe reale, dar în realitate avem de-a face cu ființe imaginare. Aproape tot ce ştim despre noi este imaginar. Sub toată această aglomerație omul este complet diferit. Avem multe lucruri imaginare pe care este nevoie să le aruncăm înainte de a putea ajunge la lucrurile reale. Atâta timp cât trăim în lucruri imaginare nu putem vedea valoarea realului, şi doar atunci când vom ajunge la lucrurile reale din noi înşine vom putea vedea ce este real în afara noastră. Avem în noi prea multă creştere accidentală.

Î: Dacă cineva se izolează de lume, va depăşi cu siguranță identificarea, considerarea şi emoția negativă?

R: Este o întrebare care este pusă deseori, dar nimeni nu este sigur că este mai uşor aşa. De asemenea, puteți găsi în literatură descrieri despre oameni care au atins un grad foarte înalt de dezvoltare în izolare, dar când au intrat în contact cu alți oameni au pierdut dintr-o dată tot ceea ce obținuseră.

În şcolile celei de a Patra Căi, s-a găsit că cele mai bune condiții de studiu şi lucru asupra ta însuți sunt condițiile obişnuite de viață ale omului deoarece aceste condiții sunt, pe de o parte, cele mai uşoare şi pe de altă parte cele mai dificile. Aşa că dacă omul obține ceva în aceste condiții, acest ceva îl va păstra în toate condițiile, în schimb ceea ce obține în condiții speciale poate să se piardă în alte condiții.

Î: Puteți vă rog să repetați ce anume este considerarea interioară şi ce anume este considerarea exterioară?

R: Considerarea exterioară este o formă a amintirii de sine în relație cu oamenii: iei alți oameni în considerare şi faci nu ceea ce este plăcut pentru *tine*, ci ceea ce este plăcut pentru *ei*. Înseamnă să te sacrifici, dar nu înseamnă sacrificiu de sine. Înseamnă că, în relație cu oamenii, nu trebuie să acționezi fără să gândeşti. Trebuie să gândeşti mai întâi şi apoi să acționezi. Gândirea îți va arăta că, mai des decât crezi, dacă o persoană ar prefera ca tu să acționezi într-un fel şi nu în altul, este acelaşi lucru pentru tine, aşa că de ce să nu-i faci pe plac? Deci nu apare ideea sacrificiului. Dacă însă nu este acelaşi lucru pentru tine, problema este total diferită: ce este mai bine pentru tine, ce este mai bine pentru ei, cine sunt aceşti oameni, ce vrei tu de la ei, ce vrei să faci

pentru ei - toate aceste lucruri intră în calcul. Ideea este că în relație cu oamenii lucrurile nu trebuie să se petreacă mecanic, fără gândire. Tu trebuie să decizi cursul acțiunii. Înseamnă să nu treci peste oameni fără să-i observi. Iar considerarea interioară înseamnă că treci peste ei fără să-i observi. Avem prea multă considerare interioară și nu suficientă considerare exterioară. Considerarea exterioară este foarte importantă pentru amintirea de sine. Dacă nu vom avea suficientă considerare exterioară, nu vom putea să ne amintim de noi înșine.

Î: Este același lucru cu a înțelege oamenii?

R: Nu. Poți înțelege oamenii numai în măsura în care te înțelegi pe tine însuți. Înseamnă a înțelege dificultățile lor, a înțelege ce vor, să urmărești impresia pe care o produci asupra oamenilor și să încerci să nu le produci o impresie greșită.

Î: Vreți să spuneți că bunătatea este considerare exterioară?

R: Ceea ce cunoști din viață nu este considerare exterioară. Este necesară înțelegerea principiului și crearea de standarde pentru tine însuți. Cu ajutorul considerării exterioare poți controla impresia pe care vrei să o produci. Cu considerarea interioară dorești să produci o impresie și produci o impresie diferită.

Î: Mi se pare foarte îndepărtată considerarea exterioară.

R: Trebuie să fie aici, astăzi. Dacă rămâne îndepărtată, tu însuți rămâi îndepărtat.

Î: Considerarea exterioară implică abilitatea de a juca un rol conștient?

R: Da, dar există grade diferite. Considerarea exterioară este doar începutul; a juca un rol conștient înseamnă mult mai mult.

Î: Și ce este considerarea interioară?

R: Sentimenul că oamenii nu te plătesc deajuns, a ține conturi, a te simți tot timpul trișat, plătit mai puțin.

Î: Găsesc că este foarte dificil de oprit considerarea interioară. Există vreo tehnică specială care să poată fi folosită împotriva ei?

R: Nu, nu există o tehnică specială, doar înțelegere și puncte de vedere corecte. Observă mai mult.

Poate vei găsi momente eliberate de considerare și vei vedea cum să începi să lupți cu ea și cum să o studiezi. Este mecanică, este o atitudine mecanică, la fel ca și identificarea.

Î: Auto-justificarea este de obicei o manifestare a considerării interioare?

R: Este legată de ea, dar este alt lucru. Considerarea interioară nu are nevoie de nici o justificare. Pentru a te justifica ai nevoie de un motiv, dar dacă te afli în considerare interioară *întotdeauna* vei avea justificare. Considerarea interioară înseamnă identificare; considerarea exterioară înseamnă lupta cu identificarea. Considerarea interioară este mecanică; considerarea exterioară înseamnă cel puțin atenție. Deci practicând ne-identificarea, încercând să-ți controlezi atenția, vei găsi numeroase oportunități de a studia considerarea exterioară și, dacă vei găsi exemple, poate vei găsi metode de a lupta cu considerarea interioară și de a o transforma în practică a considerării exterioare. De

exemplu, vorbeşti cu cineva de la care vrei să obţii ceva. Să spunem că el ştie ceva şi tu vrei ca el să îţi spună ceea ce ştie. Pentru asta trebuie să-i vorbeşti cum i-ar place lui, fără să te uiţi, fără să-l contrazici. Considerarea exterioară este întotdeauna practică.

Î: Considerarea interioară înseamnă că te iei prea mult în considerare?

R: Întotdeauna ia forma unei târguieli interioare, a gândirii că ceilalţi nu te consideră *pe tine* suficient. Este foarte importantă înţelegerea considerării interioare. Sunt atâtea forme subtile ale ei pe care nu le observăm şi totuşi viaţa noastră este impregnată de ea.

Î: Dorinţa de a atrage atenţia este considerare?

R: Şi dorinţa de a atrage şi cea de a nu atrage atenţia, ambele reprezintă considerare. Sunt numeroase stări psihologice pe care psihologia obişnuită nu le poate explica sau descrie şi care depind de identificare şi considerare.

Î: Cum este cel mai bine să ne gândim la considerarea interioară?

R: Trebuie ca, în momentele libere, să te gândeşti corect la ea. Atunci când consideri, este prea târziu. Trebuie să te gândeşti la cazurile tipice de considerare, ce anume o produce, apoi să ai un punct de vedere corect asupra ei, să îţi dai seama cât este de nefolositoare şi ridicolă. Compar-o apoi cu considerarea exterioară, şi încearcă să nu uiţi. Dacă vei face asta poate îţi vei aminti de acest lucru atunci când va veni un moment de considerare şi poate că nu va mai veni. Ceea ce este cu adevărat important este să te gândeşti la considerare când eşti liber de ea şi să nu o justifici sau să o ascunzi faţă de tine însuţi.

Î: Cu cât încerc să lucrez mai mult, cu atât consider interior mai mult. Pare să fie cel mai dificil lucru de făcut.

R: Considerarea nu poate creşte dacă lucrezi, doar că devine mai vizibilă. Şi aceasta înseamnă că ea se micşorează, pentru că nu poate fi văzută dacă nu se micşorează. Faptul că o observi dovedeşte că a devenit mai puţin puternică. Acest lucru este o iluzie firească, aceeaşi ca atunci când cineva nu mai înţelege ceea ce înţelegea mai înainte. Asta înseamnă că el a început să înţeleagă. Primul dubiu asupra propriei înţelegeri înseamnă deja o anumită înţelegere.

Î: Te poţi gândi la identificare ca la o stare negativă cauzată doar de emoţii negative?

R: Nu, nu chiar aşa. Identificarea este un element necesar în fiecare emoţie negativă; nu poţi avea o emoţie negativă fără identificare. Deci, studiul identificării şi lupta împotriva identificării sunt arme foarte puternice în lupta cu emoţiile negative. Câteodată nu poţi lupta cu emoţia negativă direct, dar încercând să nu te identifici îi slăbeşti puterea deoarece toată puterea emoţiilor negative stă în imaginaţie şi identificare. Aşa că atunci când separi identificarea şi imaginaţia, emoţiile negative practic dispar, sau se modifică într-o anumită măsură.

Î: Deci pentru a lupta cu emoţiile negative trebuie să observăm mai mult şi să luptăm împotriva unei puternice identificări cu emoţia?

R: Da. Mai târziu vom vorbi despre metode de luptă cu emoţiile, deoarece există metode numeroase şi foarte clare, diferite pentru emoţii diferite; însă

mai întâi trebuie să lupţi cu imaginaţia negativă şi identificarea. Acest lucru este arhisuficient pentru a distruge multe dintre emoţiile negative comune - în orice caz le face mult mai uşoare. Trebuie să începi de aici, deoarece numai atunci când vei putea lupta într-o oarecare măsură cu identificarea şi când vei fi oprit deja imaginaţia negativă, va fi posibil să începi să foloseşti metode mai puternice. Imaginaţia negativă trebuie oprită complet. Este inutil să studiezi metode mai avansate până când nu ai făcut asta. *Poţi* opri imaginaţia negativă; şi studiul însuşi al identificării va conduce la diminuarea ei. Trebuie să încerci să eviţi identificarea cât mai des poţi, nu numai în legătură cu emoţiile negative, ci în legătură cu orice altceva. Dacă vei crea în tine capacitatea de a nu te identifica, ea va acţiona asupra acestor emoţii şi vei observa că vor începe să dispară. Identificarea este atmosfera în care trăiesc emoţiile negative şi fără ea acestea nu pot trăi.

Î: Ne puteţi da câteva reguli sau o direcţie care să ne călăuzească în condiţiile vieţii obişnuite?

R: Încercaţi să vă amintiţi de voi înşivă, încercaţi să nu vă identificaţi. Asta va produce un efect imediat în viaţa obişnuită. Din ce constă viaţa? Emoţii negative, identificare, considerare, minciună, somn. Primul obiectiv este: cum să-ţi aminteşti de tine însuţi, cum să fii mai conştient? După aceea vei vedea că emoţiile negative constituie unul dintre principalii factori care ne fac incapabili să ne amintim de noi înşine. Aşa că un lucru nu poate funcţiona fără celălalt. Nu poţi lupta cu emoţiile negative fără a-ţi aminti de tine însuţi mai mult şi nu-ţi poţi aminti de tine însuţi mai mult fără a lupta cu emoţiile negative. Dacă îţi vei aminti aceste două lucruri vei înţelege totul mai bine. Încearcă să păstrezi în minte aceste două idei, care sunt legate între ele.

Î: Am avut o problemă care m-a îngrijorat. Am încercat să-mi amintesc de mine însumi şi pentru o perioadă scurtă de timp am intrat într-o stare în care nu mai era posibil să mă îngrijorez şi în acelaşi timp simţul valorilor mi s-a modificat complet. Această stare nu a durat mult dar problema, când a revenit, nu a mai avut aceeaşi importanţă ca înainte. Mi se pare foarte dificil de regăsit această stare.

R: Exact. Continuă să observi şi vei descoperi că există un loc în tine în care eşti liniştit, calm şi unde nimic nu te poate tulbura - doar că este greu să găseşti drumul până acolo. Făcând însă asta de mai multe ori vei putea să-ţi aminteşti câţiva din paşii făcuţi şi, repetând aceiaşi paşi, să poţi ajunge din nou în acel loc. Numai că nu poţi să faci asta după o singură experienţă, pentru că nu îţi vei aminti calea. Acest loc liniştit nu este o metaforă - este un lucru foarte real.

Î: Este starea pe care o obţii când îţi aminteşti de tine însuţi, deoarece atunci totul pare liniştit şi se pare că eşti cu adevărat conştient de tine?

R: Da, poţi să o iei şi în acest fel.

Î: Am încercat să obţin acea stare din nou încercând să-mi amintesc de mine, dar nu am regăsit-o.

R: Dacă te vei afla din nou în acea stare încearcă să-ţi aminteşti cum ai ajuns acolo, pentru că se întâmplă uneori ca cineva să găsească acest loc, dar să piardă drumul până acolo; apoi să ajungă iar acolo şi să piardă din nou drumul. Este foarte dificil să-ţi aminteşti drumul până în acest loc.

CAPITOLUL 6

Înțelegerea ca cerință principală a acestui sistem — Relativitatea înțelegerii — Cum poate crește înțelegerea — Un nou limbaj — Atitudini corecte și greșite — Atitudinile și înțelegerea — Necesitatea unui scop și a unei direcții — Dificultatea de a afla ce anume vrem — Scopurile noastre sunt prea îndepărtate — Bine și rău — Moralitatea și necesitatea simțului moral — Necesitatea găsirii unui standard permanent pentru bine și rău — Dezvoltarea conștiinței ca scop al sistemului — Observarea contradicțiilor — Amortizoarele ca principal obstacol în dezvoltarea conștiinței — Pregătirea pentru distrugerea amortizoarelor — Lipsa de armonie interioară și fericirea — Nevoia de a stabili un echilibru interior — Norme de comportament în viață — Conștiență și conștiință — Cum să recunoaștem adevărul — Nevoia de a fi sincer cu tine însuți — Mecanicitatea.

Doresc să vă reamintesc că acest sistem este bazat pe înțelegere. Înțelegerea trebuie să ocupe primul loc în acest sistem. Cu cât înțelegeți mai mult, cu atât rezultatul muncii noastre va fi mai bun.

Înțelegerea este un termen relativ. Fiecare înțelege câte ceva în fiecare moment în felul său. Dar înțelegerea poate fi mai cuprinzătoare, și mai cuprinzătoare, și încă și mai cuprinzătoare. În acest sistem numim înțelegere maximul posibil ce corespunde unui anumit nivel de cunoaștere și ființă. De regulă, acest maxim este prea coborât; înțelegerea oamenilor este de obicei limitată la o singură cameră, și ei nu ies niciodată din acea cameră. Dar înțelegerea acestor idei este cu mult dincolo de această cameră.

Ceea ce aș dori este să vă gândiți la întregul ansamblu. Oamenii nu întreabă suficient de des "de ce?" și dacă o fac, acest "de ce?" este de regulă foarte limitat. Ar trebui să vă întrebați de ce veniți aici, ce vreți de la acest sistem și de ce, ce puteți învăța din el, de ce există acest sistem, de ce vorbesc despre acest sistem și ce doresc să realizez vorbind despre el. Trebuie să avem un anumit punct de vedere despre sistem în ansamblu; poate fi unul greșit dar, oricum, trebuie să avem o idee.

În situația actuală, aproape fiecare idee prezentată rămâne nedeschisă, neexplorată. Aceste idei sunt asemenea unor cutii care pot fi deschise, li se poate citi conținutul și adăuga multe alte lucruri. Dar în general avem de a face cu cutii nedeschise. O cutie — cunoașterea, altă cutie — ființa, o a treia — înțelegerea și așa mai departe. Nici măcar nu deschidem cutiile. Mai întâi trebuie să ne informăm asupra conținutului cutiilor. În acest sens nu trebuie să vă limitați la o anumită chestiune. Acesta este un sistem organic: puteți începe de oriunde. Începeți de unde vă place, dar faceți ceva cu ideile pe care le auziți. Nu este suficient să stați pur și simplu pe aceste cutii cu cărți.

Deschideți cutia cu cunoaștere și cutia cu ființă. Importantă este relația dintre cunoaștere și ființă.

Sunt multe lucruri pe care le puteţi înţelege acum deşi, bineînţeles, ele vor fi înconjurate de altele pe care nu le puteţi încă înţelege; dar dacă veţi începe cu cele pe care le înţelegeţi, veţi înţelege multe alte lucruri. Fiecare moment de înţelegere, fiecare percepere face lumină nu numai asupra lucrului la care ne gândim, ci şi asupra multor alte lucruri.

Î: Un moment de înţelegere este un moment de amintire de sine?

R: Depinde. Poate fi legată de aceasta sau nu.

Î: Poate exista înţelegere adevărată fără să fie legată de amintirea de sine?

R: Nu există înţelegere "adevărată". Înţelegerea este relativă. Ea este ca temperatura, poate fi de cinci grade, zece grade, cinsprezece grade. Vedeţi de ce limbajul obişnuit este inutil şi de ce trebuie să învăţăm un limbaj diferit? Pentru că în limbajul obişnuit, toate cuvintele sunt luate în sens absolut. În realitate, există diferite grade de înţelegere. Aşa cum am spus, putem înţelege mai bine, apoi şi mai bine. Mai departe, dacă vrem să înţelegem încă şi mai bine, trebuie să ne schimbăm fiinţa. Dacă putem face să participe centrul emoţional superior, putem înţelege mult mai bine. Pentru a înţelege şi mai mult este nevoie de centrul intelectual superior.

Vedeţi, definiţiile pot ajuta rareori şi, de fapt, putem avea foarte puţine definiţii. Această convingere, că pentru a înţelege un lucru trebuie să-l definim, este foarte greşită, deoarece majoritatea lucrurilor nu le putem defini; sunt puţine pe care le putem defini, şi pe acelea doar în mod relativ, cu ajutorul altora. Aşadar, în enorma cantitate de lucruri pe care nu le putem defini deloc există mici insule, de lucruri pe care le putem defini.

Î: Amintirea de sine este mai puţin relativă decât înţelegerea?

R: Chiar considerând amintirea de sine ca un termen absolut, întrebarea este pentru cât timp? Deoarece este o mare diferenţă dacă, în cel mai fericit caz, îţi aduci aminte de tine însuţi o jumătate de oră sau cinci minute.

Î: Cum se poate trece la amintirea de sine de la simpla cugetare asupra ei? Este o problemă de înţelegere?

R: Trebuie să spargi un anumit zid şi nu ştii cum să faci. A învăţa să faci ceva înseamnă a dobândi o anumită abilitate. Mult timp nu poţi face lucrul respectiv bine, eşti stângaci; apoi, într-o zi, descoperi că poţi face cum trebuie. La fel se întâmplă şi cu amintirea de sine; nu chiar aşa, dar aproape.

Î: Există vreo cale de a ne spori înţelegerea?

R: Nu una, ci o mie de căi. Tot ce am discutat aproape din prima zi a fost despre căi de sporire a înţelegerii. Dar prima cale constă în a ne observa, a ne studia, întrucât aceasta măreşte capacitatea noastră de înţelegere. Acesta este primul pas. Dacă aţi putea înţelege ideile care v-au fost oferite, cunoaşterea voastră ar spori. Dar voi înţelegeţi doar la suprafaţă şi fără dorinţa de a înţelege. Sau puteţi avea o mare dorinţă de a înţelege, dar maşina să nu lucreze. Totuşi, în maşina noastră avem părţi mai bune pe care nu le folosim în prezent. Le vom putea folosi doar prin creşterea conştienţei. Acesta este singurul mod.

Î: Ne poate ajuta memorarea celor auzite?

R: Nici cea mai bună memorie pe care am putea-o avea n-ar fi suficientă, deoarece în acest sistem ne amintim nu prin memorare, ci prin înţelegere. Din

contră, memoria poate fi o piedică. Auziți ceva care își are locul în sistem și, dacă îl puteți pune la locul corespunzător, nu îl veți mai uita și va rămâne acolo; dar simpla memorare a ceea ce s-a spus fără punerea la locul potrivit este total inutilă. Chiar și cel mai mic lucru pe care îl auziți trebuie să încercați să-l înțelegeți, și a-l înțelege înseamnă a-i găsi locul corespunzător printre celelalte idei. Trebuie să aveți o idee de ansamblu asupra sistemului și orice lucru nou trebuie să-și afle locul în el; atunci nu-l veți uita și fiecare nouă observație pe care o veți face își va găsi locul. Este ca și cum ați avea o schiță de ansamblu fără detalii, și fiecare observație ar mai completa un detaliu. Dacă nu aveți o schiță, observația este pierdută.

Dar cel mai important este să luptați cu obstacolele care vă împiedică să înțelegeți. Numai înlăturând aceste obstacole puteți începe să înțelegeți mai mult. Dar obstacolele, cu excepția unor elemente generale de identificare și așa mai departe, sunt individuale. Trebuie să le descoperiți pe cele proprii; să vedeți ce vă stă în cale, ce vă împiedică să înțelegeți. Când le descoperiți, trebuie să luptați împotriva lor. Este nevoie de timp, deoarece nu pot fi găsite dintr-o dată, deși uneori poate fi destul de clar aproape de la început. Pentru mult timp, întreaga muncă trebuie concentrată asupra înțelegerii, deoarece numai ea te poate îndruma. Principala problemă este că vrem "să facem" înainte chiar de a ști despre ce este vorba. Dar în acest sistem trebuie întâi să înțelegi. Când înțelegeți mai bine, multe alte lucruri devin posibile, dar nu înainte.

Î: Ați spus că pentru a înțelege acest sistem trebuie să facem să crească în aceeași măsură ființa și cunoașterea, și că cea mai dificilă este creșterea ființei.

R: Ambele sunt la fel de dificile.

Î: Dar ridicarea nivelului de cunoaștere mi se pare ușoară.

R: Nu este chiar atât de ușoară pe cât credeți, deoarece cunoașterea fără înțelegere este inutilă, vor fi pur și simplu mai multe cuvinte.

Trebuie să lucrăm asupra schimbării ființei, dar dacă lucrăm tot așa cum facem celelalte lucruri din viața obișnuită, nu ne va ajunge întreaga viață. O schimbare durabilă a ființei poate fi obținută doar dacă utilizăm metodele perfecționate ale lucrului în școală, altfel încercările noastre vor fi prea dispersate. Prima condiție este să nu crezi nimic, să verifici tot ce înveți; a doua condiție este să nu faci nimic până când nu înțelegi de ce și în ce scop faci ceva. Așa că depinde de înțelegere. Toate scurtăturile depind de înțelegere.

Î: Nu am înțeles diferența dintre ființă și înțelegere.

R: Vedeți, acestea sunt două lucruri diferite. Înțelegerea este o combinație a cunoașterii și a ființei. Care este factorul limitativ în noi? Este cu siguranță ființa, respectiv capacitatea de a înțelege. Ce este înțelegerea? Este conectarea unei părți de cunoaștere cu o altă parte de cunoaștere. Bunăoară, veți vedea că înțelegerea depinde de ființă, dacă luați în considerare ideea elementară de ființă. Omul este divizat în diferite "eu"-ri sau grupuri de "eu"-ri fără legătură între ele. Atunci, dacă un "eu" știe ceva, un al doilea altceva, un al treilea altceva, și dacă ele nu se întâlnesc niciodată, ce fel de înțelegere poate fi posibilă? Dintr-un punct de vedere, poate părea că omul are suficientă

cunoaştere dar, întrucât aceste "eu"-ri nu se întâlnesc niciodată, această cunoaştere nu poate fi pusă la un loc. Aceasta este starea fiinţei unui om obişnuit şi ea dovedeşte că aşa cum este el nu va putea înţelege. A înţelege înseamnă întotdeauna a lega lucrurile de ansamblu şi dacă cineva nu cunoaşte ansamblul, cum le-ar putea lega?

În acest sistem trebuie să încercaţi să înţelegeţi; numai ceea ce înţelegeţi poate da rezultate pozitive. Dacă faceţi ceva fără să înţelegeţi, aceasta nu va da prea multe rezultate, deoarece numai ceea ce înţelegeţi are valoare.

Î: Mi se pare greu de înţeles că nu este nevoie de credinţă. Nu trebuie să avem încredere în ideile sistemului?

R: Nu, credinţa nu va fi de ajutor. Trebuie să acceptaţi sau să nu acceptaţi ideile pe baza pregătirii voastre. Voi veniţi spre aceste idei cu anumite cunoştinţe; cu ajutorul acestor cunoştinţe veţi decide dacă să acceptaţi sau nu aceste idei în funcţie de înţelegerea pe care o aveţi sau nu asupra lor. Puteţi folosi cuvântul "acceptare", dar noi folosim cuvântul "înţelegere". Şi dacă poţi înţelege, nu ai nevoie de credinţă. Nu există absolut nimic în ideile preliminare care să necesite credinţă deoarece în unele cazuri, ca în cele psihologice, puteţi verifica totul, iar în altele, ca în studierea universului, există ideea de scară. Nu văd nici o singură idee în acest sistem care să necesite credinţă, sau în care credinţa ar fi de vreun ajutor. Din contră, cred că credinţa ar complica lucrurile şi v-ar opri în loc să vă ajute.

Î: Dacă pentru un moment văd mecanicitatea şi mă împotrivesc ei, uneori văd şi înţeleg ceva nou. Ce-mi dă această înţelegere?

R: Acesta este un câmp pentru observare. Vei primi un răspuns la întrebare doar dacă observi faptele şi vei vedea condiţiile interioare şi exterioare care însoţesc înţelegerea şi condiţiile care însoţesc lipsa de înţelegere.

Î: Mai putem face şi altceva în afară de auto-observare pentru a merge mai departe cu înţelegerea?

R: Da, trebuie să înţelegi ce faci şi de ce faci ceva. Cu cât înţelegi mai mult, cu atât mai mult poţi obţine prin aceleaşi eforturi.

Dar principalul lucru este să îţi aminteşti de tine însuţi. Cu cât îţi vei aminti mai mult de tine însuţi, cu atât vei gândi mai bine, deoarece vei descoperi mecanisme noi. Dacă vei fi conştient de tine însuţi, vei constata că nu mai ai nevoie de această minte. Această minte îţi va servi să te gândeşti la mese şi la scaune, dar dacă vei dori să te gândeşti la lucruri mai mari vei putea folosi mecanisme mai bune.

Î: De ce nu pot înţelege nici cel mai mărunt lucru când mă gândesc la el, dar alteori înţelegerea vine dintr-o dată?

R: Înţelegerea vine întotdeauna astfel — înţelegi şi apoi nu mai înţelegi. Dar dacă toate încercările de a înţelege ceva eşuează, încearcă să nu te mai gândeşti la aceasta, ci doar să-ţi aminteşti de tine însuţi, adică să fii emoţional şi cu timpul vei înţelege. Înţelegerea nu devine permanentă dintr-o dată; ca şi în celelalte lucruri există mulţi paşi şi poţi înţelege ceva într-o zi şi să nu mai înţelegi acel lucru a doua zi, fiindcă în aceleaşi circumstanţe poţi fi mai

conştient într-o zi şi mai adormit într-alta. Aşa că pot trece multe zile până când înţelegerea să devină a ta.

Î: Înţelegerea se face prin centrul emoţional?

R: Înţelegerea este o funcţie combinată a tuturor centrilor. Fiecare centru separat poate doar cunoaşte; când ei combină toate cunoştinţele lor, aceasta duce la înţelegere. Pentru a înţelege ceva sunt necesari cel puţin trei centri.

Î: Vreţi să spuneţi că trebuie înţeleasă fiecare latură a unui lucru?

R: Nu, vreau să spun că mai întâi trebuie să ai idee pe ce linie, la ce scară, la ce ansamblu te gândeşti. Şi apoi, dacă vorbeşti sau gândeşti despre un anumit lucru, trebuie să înţelegi relaţia acestui lucru separat cu întregul. Doar aceasta este înţelegere: să găsim locul acelui lucru, semnificaţia lui, relaţia lui cu tine însuţi şi cu celelalte lucruri. Încearcă, dar vei vedea că nu este aşa de uşor pe cât pare.

Î: Nu înţelegem nimic, măcar în mod limitat?

R: Ba da, uneori înţelegem lucruri simple; dar dacă ceva este puţin mai complicat, ne pierdem şi nu înţelegem. Vrem să înţelegem lucruri mari fără să ne dăm seama că de fapt nu putem înţelege nici cele mai simple lucruri. Dacă vom începe cu lucrurile mici, atunci treptat vom începe să înţelegem mai mult. Dar dacă vom începe cu lucrurile mari şi vom refuza să ne gândim sau să observăm lucrurile mărunte, nu vom înţelege niciodată ceva în mod corect.

Î: Nu putem uneori înţelege emoţional fără să înţelegem intelectual? Uneori simţi un lucru pe care nu-l poţi înţelege.

R: Atunci este o simţire, nu înţelegere. Înţelegerea emoţională este uneori foarte bună, numai că nu o poţi verifica. Dar dacă poţi privi un lucru sub prisma unui centru, apoi prin prisma altui centru şi a unui al treilea centru, atunci îl poţi într-adevăr înţelege. Şi chiar indicaţiile centrilor nu sunt suficiente în sine, deoarece este nevoie de cunoaştere. Doar atunci când cunoaşterea este corelată cu indicaţiile centrilor se poate vorbi de înţelegere.

Î: Cum poate trece o înţelegere intelectuală într-una emoţională?

R: Cum spuneam, înţelegerea lucrează foarte rar cu un singur centru. Munca unui centru poate consta în informare sau simţire, dar nu în înţelegere, care reprezintă funcţionarea mai multor centri — doi, trei, patru, poate chiar mai mulţi.

Î: Există vreo cale prin care pot verifica dacă am înţeles un lucru?

R: Ai întrebat fără să spui la ce lucru te referi şi aceasta arată că tu însuţi nu înţelegi ce anume întrebi, deoarece pentru fiecare tip de înţelegere există un alt test. Să presupunem că afirmi că înţelegi cum să ajungi de acasă până aici. Apoi, dacă te urci în maşină (dacă ai maşină) şi ajungi aici, înseamnă că ţi-ai testat înţelegerea. Pentru orice lucru, doar punerea lui în practică vă va arăta dacă înţelegeţi sau nu.

Î: Dacă ajungem la un anumit nivel de înţelegere, vom fi mai de folos lumii?

R: Întâi trebuie să ne fim de folos nouă înşine. Când ajungem la acest stadiu, putem să ne gândim la al doilea. Dacă suntem adormiţi, nu putem fi de folos nimănui, nici măcar nouă. Cum am putea să-i înţelegem pe alţii când nu ne înţelegem nici pe noi înşine? Oamenii 1, 2 şi 3 nu se pot înţelege unul pe altul;

la acest nivel, înțelegerea este pur accidentală. Dacă ne mișcăm în direcția omului numărul patru, începem să ne înțelegem unul pe altul.
Î: Ce vreți să spuneți prin a ne înțelege unul pe altul?
R: Când vorbesc, oamenii încearcă să-și exprime punctele de vedere, dar nu reușesc. Nu pot nici măcar să repete corect ce au auzit, ei modifică lucrurile. Și neînțelegerea crește mereu. Unul inventează o teorie, imediat se inventează altele cinci pentru a o contrazice. Mii de ani s-au scurs de la începutul Creației și în tot acest timp oamenii nu s-au înțeles niciodată. Cum ne-am putea aștepta s-o facă acum?

Așadar mai întâi trebuie să ne înțelegem pe noi înșine. Nu ne vedem situația și nu ne dăm seama de mecanicitatea noastră. Nu vedem că această lipsă de înțelegere este o lege.
Î: Cum pot să-mi înțeleg mai bine mecanicitatea și să văd că sunt o mașină?
R: Nu putem face nimic dacă nu încercăm. Dacă vreți să vă convingeți în ce măsură sunteți sau nu o mașină, încercați să faceți ceva ce nu poate face o mașină. Încercați să vă amintiți de voi înșivă, pentru că o mașină nu-și poate aminti de ea însăși. Dacă veți vedea că puteți, înseamnă că nu sunteți o mașină. Dacă veți vedea că nu puteți, aceasta va dovedi că sunteți o mașină. Și apoi, dacă vă dați seama că sunteți o mașină și vreți să aflați dacă puteți înceta de a mai fi o mașină, singura metodă este tot încercarea.
Î: Ați afirmat că doar oamenii aflați la același nivel de ființă se pot înțelege unul pe celălalt?
R: Nu este o înțelegere tocmai corectă, pentru că doi oameni aflați la un nivel de ființă la fel de scăzut nu se vor înțelege unul pe celălalt. Nu egalitatea aduce înțelegerea între oameni, ci un anumit nivel, nu doar de ființă, ci și de cunoaștere. Diferitele niveluri, de pildă oamenii nr. 5, nr. 6 și nr. 7 presupun niveluri diferite atât de cunoaștere, cât și de ființă. Oamenii nr. 5 se presupune că se înțeleg unul pe celălalt; oamenii nr. 6 se înțeleg mai bine, iar oamenii nr. 7 se înțeleg pe deplin. Chiar oamenii nr. 4 se vor înțelege unul pe celălalt în comparație cu noi, dar *noi* nu ne putem înțelege sau ne înțelegem doar accidental, pentru un moment, iar în momentul următor nu ne mai înțelegem. Nu ne putem baza pe o astfel de înțelegere. Oameni care se cunosc unul pe celălalt foarte bine pot lucra împreună ani de zile și dintr-o dată să nu se mai înțeleagă. De aceea, locul sau condiția în care ne găsim se numește locul încurcării limbilor, pentru că vorbim limbi diferite. Din acest motiv, într-o școală adevărată învățăm înainte de toate limbajul cu care putem vorbi cu alți oameni din școală, iar apoi, folosind acest limbaj — dacă îl folosim corect — ne vom înțelege între noi. De aceea este necesar un nou limbaj. Dacă nu învățați acest limbaj, sau dacă limbajul este greșit, nu vă veți înțelege niciodată unii cu alții.
Î: Același cuvânt poate avea calități diferite de semnificație în funcție de nivelul celor care îl folosesc?
R: Da, este posibil. Cuvintele încep să capete semnificație obiectivă începând cu nivelul omului nr. 4. Oamenii 1, 2 și 3 sunt pur subiectivi și fiecare înțelege

fiecare cuvânt în felul său. Dar dacă oamenii cunosc *acest* limbaj, sau chiar câteva cuvinte din el, ei îl pot utiliza cu acelaşi înţeles.
Î: Dacă înţelegi complet un cuvânt, înseamnă că ai ajuns la nivelul omului nr. 7?
R: Nu, nu poţi înţelege un cuvânt complet şi altul incomplet. Trebuie sa le ştii pe toate la un anumit nivel; apoi, fiinţa ta se schimbă şi vei descoperi multe alte diviziuni. Astfel, limbajul nostru devine tot mai complicat. Şi la un anumit nivel poate vei avea nevoie de cuvinte noi, forme noi, deoarece formele vechi nu vor mai fi suficiente.
Î: Înţelegerea unui termen sau a unui cuvânt variază în funcţie de nivelul de fiinţă? Cuvântul "iubire" poate însemna ceva pentru omul nr. 1 şi altceva pentru omul nr. 4 sau 5?
R: Cu siguranţă. Putem vedea deja cum acelaşi cuvânt înseamnă ceva pentru omul nr. 1, altceva pentru omul nr. 2 şi altceva pentru omul nr. 3. Dar la nivelul omului nr. 1, 2 şi 3 acesta este un fenomen mecanic, în sensul că oamenii nu i se pot împotrivi. Ei înţeleg în funcţie de nivelul şi capacitatea lor, nu în funcţie de înţelesul lucrurilor.
Î: Care sunt semnele unei schimbări de la un nivel la altul — să zicem de la omul nr. 3 la nr. 4 sau 5?
R: Omul nr. 5 este unul, are unitate. El nu trăieşte în acest veşnic conflict al "eu"-rilor pe care le avem. El are conştienţă de sine. Are control asupra centrului emoţional superior. Astfel, el va şti ce fel de schimbare este aceea. Ceilalţi vor şti numai ceea ce le arată el, pentru că el se poate controla. Omul nr. 4 îşi cunoaşte ţelul şi modul în care acesta poate fi atins. El merge cu ochii deschişi, în timp ce noi mergem cu ochii închişi.
Î: Ce aţi vrut să spuneţi într-una din prelegerile anterioare, când aţi afirmat că înţelegerea poate fi diferită?
R: Dacă oamenii ajung la cel mai înalt nivel nu vor putea înţelege lucrurile în mod diferit. Aceasta se referă la cel mai înalt nivel, dar cât timp noi aspirăm la el, trebuie s-o luăm ca pe un principiu. Dacă oamenii înţeleg lucrurile diferit, înseamnă că greşesc cu toţii. Într-un fel, puteţi găsi exemple în acest sens chiar acum. Dacă doi oameni într-adevăr înţeleg ceva, adică dacă de exemplu pot face ceva la fel de bine, ei se vor înţelege. Dar noi am pierdut obiceiul de a judeca lucrurile sub aspect practic, le judecăm teoretic, prin cuvinte.
Î: Nu putem obţine o anumită înţelegere înainte de a avea o înţelegere totală?
R: Nu putem vorbi în termeni absoluţi atunci când vorbim despre noi înşine. Putem vorbi doar în termeni relativi. Înţelegerea completă este foarte departe, dar putem vorbi despre mai puţină înţelegere sau despre mai multă înţelegere. Dacă veţi continua să încercaţi să vă amintiţi de voi înşivă şi să nu vă identificaţi, înţelegererea va creşte.
Î: Puteţi să explicaţi mai pe larg la ce vă referiţi când spuneţi că a înţelege înseamnă a înţelege o parte în relaţie cu întregul?
R: Dacă înţelegeţi doar o parte, aceasta nu este înţelegere. Ar fi ca în povestea cu acei orbi care încercau să explice ce este elefantul, unul prin coadă, altul prin trompă şi aşa mai departe. Înţelegerea înseamnă conectarea părţilor cu

întregul. Putem porni de la părţi sau putem porni de la întreg. Dar indiferent de unde începem, cu cât lucrurile sunt mai legate, cu atât înţelegem mai bine — dacă legăturile sunt bine făcute şi nu sunt doar o iluzie.

Î: Dacă înţelegem ceva din sistem, ne folosim centrii superiori?

R: Nu, doar părţile superioare ale centrilor. Centrii superiori înseamnă conştienţă superioară. Dar există numeroase stări diferite de înţelegere şi se pot face cercetări foarte interesante privind înţelegerea. De exemplu, sunt lucruri pe care cineva într-un moment nu le înţelege, iar într-altul le înţelege, pentru ca apoi din nou să nu le mai înţeleagă. Apoi există lucruri, cum sunt multe afirmaţii din Noul Testament, care au mai multe înţelesuri. De pildă, afirmaţia despre copilaşi are cam patruzeci de înţelesuri diferite, dar nimeni nu le poate ţine minte pe toate. N-am putut înţelege niciodată mai mult de trei înţelesuri în acelaşi timp. Am scris vreo douăzeci, dar apoi ele au devenit doar cuvinte. Este necesar să ne cunoaştem limitele.

O înţelegere corectă necesită o atitudine corectă. Trebuie să înţelegem că nu avem nici un control, că suntem maşini, că totul ni se întâmplă. Dar simpla discuţie despre acest fapt nu schimbă situaţia. Pentru a înceta să fii mecanic este nevoie de altceva, şi în primul rând este nevoie de o schimbare de atitudine. Un lucru asupra căruia avem un oarecare control îl constituie atitudinile noastre —atitudini faţă de cunoaştere, faţă de sistem, de lucru, de studiul de sine, faţă de prieteni şi aşa mai departe. Trebuie să înţelegem că nu putem "face", dar ne putem schimba atitudinile.

Atitudinile pot fi foarte diferite. Pentru moment vom considera doar două — pozitivă şi negativă, nu în sensul de emoţii pozitive şi negative, ci în legătură cu partea pozitivă şi cu cea negativă a centrului intelectual; partea care spune da şi partea care spune nu, aprobarea şi dezaprobarea. Acestea sunt principalele două atitudini. Este foarte important să ne gândim la atitudini, fiindcă foarte adesea adoptăm o atitudine negativă faţă de lucruri pe care le putem înţelege doar adoptând o atitudine pozitivă. De exemplu, se poate întâmpla ca oamenii să adopte o atitudine negativă faţă de ceva legat de lucru. Atunci înţelegerea lor se opreşte şi nu mai pot înţelege nimic până nu-şi schimbă atitudinea. Trebuie să avem atitudini pozitive în unele cazuri şi negative în altele, fiindcă adesea lipsa înţelegerii este cauzată de o atitudine greşită. Există multe, multe lucruri în viaţă pe care nu le putem înţelege până când nu avem o bună atitudine negativă faţă de ele, pentru că dacă le priveşti pozitiv, nu vei înţelege niciodată nimic. Dacă studiezi viaţa, trebuie să ajungi la concluzii negative, fiindcă există prea multe lucruri greşite în viaţă. A încerca să creezi numai atitudini pozitive este la fel de greşit cu a avea numai atitudini negative. Totuşi, unii oameni pot avea atitudini negative faţă de oricine şi de orice, iar alţii încearcă să-şi cultive atitudini pozitive despre lucruri care cer o atitudine negativă. Pe de altă parte, aşa cum am spus, atunci când adopţi o atitudine negativă faţă de lucruri referitoare la muncă, la idei, metode şi reguli de lucru, încetezi să mai înţelegi. Poţi înţelege, pe măsura puterilor tale, numai atât timp cât eşti pozitiv.

Dar aceasta se referă numai la atitudini intelectuale. În centrul emoţional, atitudinile emoţionale negative înseamnă identificare.
Î: Nu sunt sigur că înţeleg ce înseamnă o atitudine negativă.
R: Înseamnă o atitudine neîncrezătoare, nepăsătoare — există multe nuanţe; uneori o atitudine de teamă. Ia-o în sensul obişnuit de acceptare sau neacceptare.
Î: O atitudine nu este acelaşi lucru cu identificarea?
R: Cu siguranţă nu. Atitudinea înseamnă un punct de vedere. Poţi avea un punct de vedere fără a fi identificat. Foarte adesea, identificarea este rezultatul unei atitudini greşite.
Î: Cum îţi poţi schimba atitudinile?
R: În primul rând studiindu-ne pe noi şi viaţa noastră în termenii sistemului. Aceasta schimbă atitudinea. Acest sistem este un sistem ce ţine de o gândire diferită, sau mai degrabă ce ţine de atitudini diferite, şi nu neapărat de aflarea unor cunoştinţe. Apoi este necesară o anumită preţuire; trebuie să înţelegi valoarea relativă a lucrurilor. Nu vorbim încă despre a face, vorbim despre a studia. Trebuie să studiem şi să ajungem să înţelegem lucruri care acum sunt pentru noi doar cuvinte, adesea cuvinte utilizate cu sensul greşit şi în locul greşit. Este necesar să înţelegeţi şi să nu uitaţi anumite principii fundamentale. Dacă veţi proceda astfel, veţi porni pe un făgaş bun. Dacă nu le înţelegeţi sau nu vi le amintiţi, lucrurile vor merge prost. În general există trei sau patru pietre de încercare principale şi până nu veţi înţelege sau nu vă veţi aminti principiile fundamentale, vă veţi împiedica de una sau alta dintre ele.
Î: Cred că dau o mare preţuire a sistemului cu mintea, dar cum pot creşte preţuirea emoţională, astfel încât să fac eforturi mai mari?
R: Înţelegând mai bine şi încercând să-ţi aminteşti de tine însuţi. Înţelegerea nu poate fi doar în minte; am explicat că ea înseamnă lucrul mai multor centri în acelaşi timp şi că rolul jucat de centrul emoţional aici este foarte important deoarece nu poate exista înţelegere adâncă fără energie emoţională.
Î: Puteţi explica mai pe larg de ce este necesară o anumită atitudine pentru a înţelege ceva?
R: Încearcă să te gândeşti. Încearcă să vezi singur de ce este necesar şi încearcă să descoperi ce înseamnă o atitudine sau un punct de vedere adecvat. Este un proces de gândire, de a pune lucrurile împreună - toate lucrurile pe care le ştim deja, toate ideile şi principiile pe care le-am învăţat - şi a fi capabil să priveşti faptele dintr-o nouă perspectivă. A gândi într-un mod nou este un lucru foarte dificil, deoarece modul vechi de gândire este întreţinut de vechi obiceiuri de gândire, vechi asociaţii, atitudini şi de influenţa lucrurilor însele. Să zicem că ai o anumită atitudine faţă de un lucru şi că acel lucru încearcă să întreţină această atitudine în tine prin toate mijloacele posibile. Atunci, schimbând atitudinea respectivă, redirecţionând-o, vei face un mare pas înainte.
Î: Ni s-a spus că pentru a lucra cu adevărat asupra fiinţei trebuie să ne dăm seama cum putem obţine o înţelegere corectă. Aţi afirmat de asemenea că trebuie să ştim ce vrem.

R: Există mai multe motive pentru asta. Înţelegerea este cea mai mare forţă pe care o avem şi care ne poate schimba. Cu cât vom avea o înţelegere mai bună, cu atât rezultatele eforturilor noastre vor fi mai bune. Cât despre a şti ce vrem, închipuiţi-vă că vă duceţi într-un magazin mare, cu multe raioane diferite. Trebuie să ştiţi ce vreţi să cumpăraţi. Cum vreţi să obţineţi ceva, dacă nu ştiţi ce vreţi? Dar în primul rând trebuie să ştiţi ce există în magazin, altfel puteţi cere lucruri care nu se vând acolo. Astfel trebuie abordată această problemă.

Este totdeauna necesar să ne amintim de ce am început. Vreţi să obţineţi lucruri pe care le puteţi obţine de la viaţa obişnuită sau altfel de lucruri? Merită să încercaţi? Puterea noastră de imaginaţie, utilizată de regulă atât de greşit, ne poate ajuta în acest caz. Dar trebuie să o controlaţi tot timpul şi să nu o lăsaţi să hoinărească. Îi spunem imaginaţie dacă hoinăreşte, dar dacă o controlaţi o puteţi utiliza să vedeţi ce înseamnă un lucru, ce presupune el. Astfel, dacă o veţi folosi, vă poate ajuta să vedeţi dacă într-adevăr vreţi sau nu ceea ce spuneţi că vreţi, fiindcă foarte adesea vrem ceva diferit, sau nu ne dăm seama că un lucru va atrage după sine un altul. Nu puteţi dori să aveţi un singur lucru, izolat. Dacă doriţi un lucru, odată cu el veţi obţine multe alte lucruri. Doar atunci când ştiţi ce vreţi, veţi şti încotro mergeţi şi o veţi şti bine. Este necesar să ştiţi. Poate părea fantastic, aproape imposibil din perspectiva obişnuită, şi totuşi să fie corect. Sau poate părea foarte simplu şi corect şi totuşi să fie imposibil.

Î: Puteţi să-mi spuneţi care ar trebui să fie scopul nostru, adică ce putem obţine prin lucru?

R: La modul general, singurul scop este schimbarea fiinţei. Scopul este să atingem stări superioare de conştienţă şi să putem lucra cu centrii superiori. Restul este în întregime subordonat acestui scop, atingerii sale. Trebuie să facem o mie de lucruri care par să nu aibă nici o legătură cu scopul nostru, dar ele sunt toate necesare, fiindcă noi trăim sub nivelul normal. Întâi trebuie să atingem nivelul normal, iar apoi trebuie să dezvoltăm lucruri şi posibilităţi noi. Nimeni nu vă poate ajuta, doar propria voastră muncă şi propria voastră înţelegere. Trebuie să începeţi cu înţelegerea. Aceste prelegeri şi acest sistem sunt menite să vă ofere înţelegere. Următorul pas depinde de eforturile voastre. Schimbarea fiinţei poate fi realizată doar dacă ţineţi minte tot ce s-a spus, fără să faceţi excepţii pentru voi înşivă lăsând la o parte lucrurile care nu vă plac. Dacă veţi proceda altfel nu veţi avea o relaţie corectă cu ceea ce s-a spus, şi chiar dacă veţi încerca să ţineţi minte acest lucru, nu se va schimba nimic.

Î: Ce înţelegeţi când spuneţi că trăim sub nivelul nostru normal? Ce este normalitatea?

R: Normalitatea este capacitatea de dezvoltare. De regulă, oamenii sunt sub nivelul normal. Posibilitatea de dezvoltare începe numai de la nivelul omului normal. Dar există multe stări sub cea a omului normal. Oamenii prea identificaţi, sau prea hipnotizaţi de idei formatoare, sau care mint prea mult sunt mai maşini decât oamenii normali. A fi un om normal înseamnă deja o stare destul de înaltă, deoarece din această stare ne putem mişca.

Î: Am încercat adesea să mă gândesc ce anume vreau, dar am găsit doar o harababură de multe lucruri.
R: Aşa este. Vreau să vă daţi seama cât este de dificil de definit ce anume vrei. Să presupunem că aveţi libertate deplină în a alege ceea ce doriţi: nu veţi şti ce să spuneţi. Dar este important să înţelegeţi şi să ştiţi acest lucru. Trebuie să-l puteţi formula. Despre unele lucruri puteţi fi siguri că nu le puteţi obţine pe căi obişnuite, dar nici pe această cale nu există vreo garanţie că le veţi obţine. De pildă, ordinea poate fi greşită. Există o anumită ordine, pe care noi nu o ştim, în care se pot obţine lucrurile. Puteţi fi siguri că aţi putea obţine *unele* lucruri, dar s-ar putea să obţineţi nu ceea ce credeţi că vreţi, ci altceva. Şi chiar dacă nu obţineţi lucrurile pe care le vreţi, puteţi fi siguri că nu le-aţi fi obţinut pe nici o altă cale.

Curios este că, de regulă, oamenii nu-şi cunosc scopul. Scopul poate fi formulat doar dacă cineva ştie deja ceva despre locul în care se află. Dacă nu ştii unde te afli, toate scopurile tale vor fi imaginare. Aşadar, vă sfătuiesc să reflectaţi la scopul vostru: ce aţi gândit înainte referitor la el şi cum aţi descrie ceea ce poţi obţine şi ceea ce trebuie să încerci să obţii. Este inutil să vă stabiliţi un scop pe care ştiţi că nu-l puteţi atinge. Dar dacă aveţi un scop pe care puteţi spera să-l atingeţi, munca voastră va fi conştientă, serioasă.

La început, oamenii îşi stabilesc de regulă scopuri prea abstracte şi prea îndepărtate. Scopul cuiva este la început ca o lumină pe care o zăreşte în depărtare pe când merge în noapte pe un drum întunecat. El face din această lumină ţinta sa şi merge spre ea. Pe drumul către ea el vede, între el şi prima lumină, o altă lumină; înţelege că întâi ar trebui să meargă spre lumina cea mai apropiată şi merge spre ea. După un timp, vede o a treia lumină aflată din nou între el şi lumina către care mergea şi aşa mai departe. Aceasta se repetă de câteva ori până când, în cele din urmă, omul vede lumina cea mai apropiată de el, adică scopul pe care îl poate atinge din locul în care se află.

Aşadar nu trebuie să aveţi o viziune prea amplă asupra lucrurilor. Nu priviţi prea departe. Priviţi mai aproape. Nu puteţi începe să lucraţi pentru un viitor îndepărtat. Lucraţi pentru mâine. Descoperiţi ceva greşit astăzi. De ce? Pentru că a fost greşit ieri. Aşa că dacă procedaţi astăzi corect, mâine va fi corect. Şi doar având un scop vă puteţi aminti ce aţi făcut ieri şi ce faceţi astăzi, ce corespunde şi ce nu scopului vostru.

În toate acţiunile noastre puterea motivaţiei poate fi de două feluri: ceva ne atrage sau ceva ne respinge. Nu putem şti unde putem ajunge într-un viitor îndepărtat, dar ştim foarte bine situaţia în care ne aflăm acum. Dacă o înţelegem, ea ne va da un scop clar. Scopul va fi să ieşim din această situaţie. Putem şti unele lucruri în noi de care trebuie să încercăm să ne eliberăm.

Scopul trebuie formulat clar, înţeles şi ţinut minte. Numai atunci putem obţine rezultate. Dacă scopul este uitat în fiecare moment, nu sunt posibile rezultate. Cum poate cineva care îşi dă seama de situaţia lui să-şi formuleze scopul? El va vedea că centrul de greutate al situaţiei sale este somnul; atunci scopul va fi să se trezească. Sau, dacă îşi vede mecanicitatea, scopul său va fi

să scape de mecanicitate. Ambele ajung tot acolo. Vedeţi, aceasta este o viziune simplă şi practică.
Î: Văd mai clar acum că ceea ce ne împiedică evoluţia este faptul că nu vrem suficient de mult să evadăm din mecanicitate. Cum se poate intensifica dorinţa de evadare?
R: Aceasta este una din întrebările la care se revine constant şi la care este aproape imposibil de răspuns. Trebuie să încerci să compari ceea ce este cu ceea ce ar trebui să fie. Este necesară mai multă înţelegere şi, dacă doreşti o explicaţie completă, mai multă amintire de sine, deoarece acesta este singurul răspuns adevărat. Dacă amintirea de sine creşte, totul creşte.
Î: Aţi menţionat obstacolele pe care trebuie să le depăşim înainte de a ne atinge scopul. De atunci am văzut atâtea obstacole în mine că nu văd nici o posibilitate de a ajunge undeva.
R: Aceasta înseamnă că te identifici cu ele. Trebuie să vezi că eşti veşnic în mişcare, că nu rămâi niciodată pe loc; uneori eşti mai aproape de scopul tău, alteori mai departe. Este necesar să te observi, să prinzi momentele când eşti mai aproape de scopul tău. Dacă îţi formulezi scopul, vei şti când eşti mai aproape de el şi când eşti mai departe. Dacă scopul este formulat corect, nu poţi fi întotdeauna la aceeaşi distanţă faţă de el.
Î: Am descoperit că lucrez pentru rezultate imediate. Este un scop greşit?
R: Nu se pune problema de corect sau greşit: se pune doar problema să îţi cunoşti propriul scop. Scopul trebuie să fie întotdeauna în prezent şi să se refere la viitor. Nici un rezultat nu este posibil dacă nu există scop, efort şi decizii.
Î: Cum putem afla cum să facem eforturi mari?
R: Făcând eforturi mici. Un efort mare depinde de împrejurări, de situaţie, de înţelegere, de multe lucruri. Nu puteţi începe cu eforturile mari. Trebuie să începeţi cu eforturile mici, ca de pildă să încercaţi să vă amintiţi de voi înşivă, sau să încercaţi să opriţi gândurile de trei ori pe zi. Este un efort destul de mic dar, dacă îl faceţi regulat, poate apare nevoia sau posibilitatea unui efort mare şi veţi fi capabili să îl faceţi la momentul potrivit.
Î: Când am venit prima dată la prelegeri, aveam un scop foarte mare, dar acum s-a făcut mult mai mic.
R: Da, scopurile se micşorează foarte mult atunci când începem să lucrăm. Ele încep prin a fi enorme — ca baloanele — şi apoi devin atât de mici încât le poţi pune în buzunar.
Î: Presupun că, în starea noastră actuală, nu putem aprecia diferenţa dintre bine şi rău.
R: Dimpotrivă: putem aprecia această diferenţă, şi nu numai că putem, dar chiar trebuie să o facem. Greşeala sau răul începe să devină inteligibil din momentul în care avem o direcţie. Dacă nu avem nici o direcţie, atunci nu există nici un rău, pentru că totul este la fel.
Î: Prin direcţie vreţi să spuneţi scop?
R: Da, scopul înseamnă direcţie, o anumită linie. Dacă scopul meu este să merg de aci acasă, îmi va fi bine dacă o iau la dreapta şi rău dacă o iau la

stânga. Aşa se poate stabili principiul binelui şi răului. Nu poate exista nici o definiţie pentru bine şi rău, pentru corect şi greşit, fără a stabili mai întâi un scop sau o direcţie. Când aveţi un scop, atunci ceea ce se opune scopului vostru sau vă îndepărtează de el este greşit, iar ceea ce ajută scopului vostru este corect. Trebuie să fie scopul vostru personal. Dacă el corespunde posibilităţilor de dezvoltare, atunci sistemul explică aceste posibilităţi. Şi veţi înţelege că ceea ce vă reţine de la a vă atinge scopul este mecanicitatea, iar ceea ce vă ajută este conştienţa, atunci conştienţa va reprezenta binele şi mecanicitatea răul. Astfel, în loc de "bine" şi "rău", sistemul utilizează cuvintele "conştient" şi "mecanic". Această abordare este suficientă pentru toate scopurile practice.

Dacă mai sunt întrebări putem continua, dar să nu uitaţi niciodată această definiţie practică, fiindcă este singurul teren sigur pe care îl avem: corect *pentru noi* este ceea ce ajută evoluţia noastră, trezirea şi lupta noastră cu mecanicitatea; rău *pentru noi* este ceea ce ne încurajează tendinţele mecanice, ceea ce ne împiedică să ne schimbăm, ne împiedică evoluţia. Dacă începem de aici, mai târziu vom descoperi multe alte criterii de discernământ.

Î: Orice este mecanic este rău?

R: Aceasta nu înseamnă neapărat că tot ce e mecanic este rău; dar ce e rău nu poate fi conştient, nu poate fi decât mecanic. Trebuie să te întrebi: poate fi răul conştient în *mine*? În rest, totul este filosofie. Dacă există ceva care din punctul tău de vedere subiectiv consideri că este bun şi dacă încerci în mod conştient să faci un lucru pe care-l consideri rău, vei descoperi fie că nu poţi să-l faci, fie că pierzi orice plăcere de a-l face. Exact în acelaşi fel, nu poţi fi negativ în mod conştient, fără identificare. Emoţiile negative sunt cele mai bune căi către rău, fiindcă reprezintă unul dintre cele mai mecanice lucruri de care dispunem.

Î: Sunt multe lucruri pe care trebuie să le facă cineva în viaţă împotriva scopului său.

R: De ce împotriva scopului? Poţi spune că multe lucruri nu corespund scopului tău, dar nu văd de ce cineva ar *trebui* să facă multe lucruri împotriva scopului său. Făcând activităţile pe care trebuie să le faca cineva in viata obişnuită, singura realizare este pierderea timpului. Dar sunt multe lucruri pe care cineva *nu este obligat să le facă* şi care sunt mult mai rele decât pierderea timpului. Dacă o activitate nu poate fi evitată, ea poate fi transformată în muncă. Există alte lucruri mult mai rele, ca imaginaţia, emoţiile negative şi aşa mai departe. Ele nu sunt de neevitat. Lucrurile pe care suntem obligaţi să le facem nu contrazic munca. Dar fără a fi în vreun fel obligaţi, facem lucruri care contrazic munca. Acţiunile care sunt îndreptate în mod clar împotriva scopului nostru pot fi numai mecanice şi multe dintre ele ne întrerup avansarea în direcţia scopului nostru.

Î: Scopul conştienţei este să ai un control total al maşinii, astfel încât pentru un om conştient să nu existe nimic mecanic?

R: Să-l lăsăm pe omul conştient. Poţi înţelege răul doar în legătură cu tine însuţi - restul este prea general. În tine însuţi găseşti trăsături şi tendinţe care merg împotriva conştienţei şi întăresc rezistenţa. Acest rău este în tine. Vei

vedea că răul se poate manifesta numai în mod mecanic. Este nevoie de mult timp pentru a înțelege acest lucru pe deplin. Puteți fi adeseori induși în eroare, puteți lua drept rău ceea ce nu este rău, sau drept conștient ceva mecanic.
Î: Putem face ușor ceva greșit dacă acționăm doar mecanic, în concordanță cu educația noastră? Ar fi mai bine dacă am acționa împotriva ei?
R: A acționa împotriva ei ar fi la fel de mecanic, vei opune doar o mecanicitate altei mecanicități. Dacă vei face ceva împotriva a ceea ce ești obișnuit, nu va fi neapărat ceva corect. De altfel, nu înseamnă că tot ce am învățat sau suntem obișnuiți să facem este greșit. Ar fi prea simplu. Ia câteva exemple ale acțiunilor tale și vei vedea că atunci când lucrurile se întâmplă, atunci când le lași să se întâmple, ele pot să fie bune sau rele. Dar dacă ai fi conștient, ai putea să alegi; ar fi cu totul altă situație.
Î: Trebuie să ne găsim reguli obișnuite de conduită, sau să descoperim altele noi în muncă?
R: Foarte adesea ne găsim scuze pentru nerespectarea regulilor obișnuite, gândindu-ne că ne trebuie altele noi. Când suntem în curs de a le dobândi pe cele noi, la un moment dat nu avem nici unele, astfel încât trebuie să înțelegeți că trebuie să urmați regulile obișnuite până când le aveți pe cele noi. Dacă analizați esența regulilor morale obișnuite, nu veți afla nimic care să difere în mod special de ceea ce găsiți în sistem. De exemplu, să luăm regulile obișnuite de relații cu oamenii. Acestea sunt foarte simple: ce ție nu-ți place, altuia nu-i face. Este foarte logic și clar și este unanim acceptat în sistem.
Î: N-ar trebui să descoperim singuri ce e corect și ce e greșit și nu să ni se spună?
R: Cum puteți să descoperiți singuri? Oamenii au căutat un răspuns la această problemă de la facerea lumii și încă nu l-au găsit. Dacă ați putea afla singuri ce e corect și ce e greșit, ați putea afla orice altceva. Nu, acest lucru trebuie învățat, ca și multe altele. Numai când vei aprecia valoarea amintirii de sine vei începe să ai valori corecte și poți judeca și cântări.
Î: Sunt multe lucruri pe care le faci deliberat, știind că sunt greșite, dar nu ești suficient de puternic să te abții.
R: Binețeles, fiindcă dacă ești mecanic în toate, nu poți deveni conștient într-un singur lucru. În plus, deliberat nu înseamnă conștient; lucrurile doar se întâmplă. Dacă totul se întâmplă, nu se poate ca un singur lucru să *nu* se întâmple; trebuie să se întâmple și el.
Î: Există un etalon moral special al acestui sistem?
R: Da, bineînțeles, dar, așa cum am spus, el este foarte ușor de înțeles în legătură cu sistemul. Este vorba de relația dintre mecanic și conștient. Aceasta înseamnă că anumite lucruri sunt mecanice și trebuie să rămână mecanice, dar alte lucruri care acum sunt mecanice trebuie să devină conștiente.

Vedeți, unul dintre lucrurile cele mai dificile este să recunoști ce e corect și ce e greșit, sau bine și rău. Mintea noastră nu este obișnuită să se gândească la această problemă legat de conștiență. Credem că trebuie să existe o definiție externă permanentă, care poate fi acceptată, memorată și urmată și nu ne dăm

seama că nu poate exista nici o definiție externă, ci există doar calitățile interne ale acțiunilor care determină lucrurile.

Această idee a relației dintre bine și rău în relație cu conștient și inconștient este o problemă despre care este foarte util de reflectat, în special atunci când începi să găsești analogii corecte; nu numai fiindcă îți dă o anumită înțelegere clară, dar și fiindcă fixându-ți mintea pe această idee și pe altele similare pe care le-ai auzit în sistem, o menții la cel mai înalt nivel posibil pentru noi, adică în părțile intelectuale ale centrilor. Nu te poți gândi în mod profitabil la aceste lucruri cu părțile inferioare, mecanice ale centrilor, pentru că nu ar ieși nimic din asta. Pentru a obține o anumită înțelegere, trebuie să utilizezi părțile intelectuale ale centrilor și nu numai una, ci două sau trei în același timp.

Ce este moralitatea? Înțelegerea regulilor de conduită? Nu este suficient. Dacă am spune, ca un sălbatic "dacă tu furi de la mine este rău, dar dacă eu fur de la tine este bine", aceasta nu este moralitate; este doar comportament sălbatic. Fiindcă moralitatea începe atunci când cineva are simțul binelui și răului în legătură cu propriile acțiuni și este capabil să renunțe la ceea ce consideră rău și să facă ceea ce consideră bine.

Ce e binele? Și ce este răul? În general, în această primă etapă, omul împrumută principii morale de la ideile religioase, filosofice sau științifice sau pur și simplu adoptă tabuuri convenționale. El crede că unele lucruri sunt bune și altele rele. Dar aceasta este o moralitate subiectivă și înțelegerea binelui și a răului sunt pur relative. În toate țările și epocile au fost acceptate anumite coduri morale care au încercat să explice ce e bine și ce e rău. Dar dacă încercăm să comparăm teoriile existente, vom vedea că ele se contrazic și că sunt ele însele pline de contradicții. Nu există un astfel de lucru ca moralitatea generală; nu există nici măcar un asemenea lucru ca moralitatea creștină. De exemplu, creștinismul spune să nu omori, dar nimeni nu ia asta în serios. Multe moralități au fost construite pe baza crimei. De exemplu, după cum am spus în prima prelegere, în unele țări refuzul de la răzbunarea sângelui este considerată cel mai imoral lucru. Și de ce în unele cazuri omul ar putea omorî și în altele nu? Tot ce se știe despre moralitatea obișnuită este plin de inconsecvențe.

De aceea, dacă te gândești la această problemă, vei înțelege că în ciuda sutelor de sisteme și de învățături morale, omul nu poate spune ce e bine și ce e rău, pentru că valorile morale se schimbă, nu e nimic permanent în ele. În același timp, în funcție de atitudinea lor față de bine și rău, oamenii pot fi împărțiți în două categorii. Există oameni care nu au deloc simțul binelui și răului; tot ce au în locul simțului moral este ideea de plăcut și neplăcut, avantajos și dezavantajos. Și există oameni care au simțul binelui și răului, fără să știe de fapt *ce* e bine și ce e rău. Cei care aparțin primei categorii nu pot fi interesați de sistem, nu este pentru ei. Cei din a doua categorie pot fi interesați.

Ceea ce trebuie înțeles de la început este că omul trebuie să înceapă cu un anumit simț al binelui și răului, altfel nu se poate face nimic. Apoi, el trebuie să fie destul de sceptic în ceea ce privește moralitatea obișnuită și să înțeleagă că nu există nimic general sau stabil în principiile morale obișnuite, deoarece ele se schimbă în funcție de convenții, loc și timp. Și el trebuie să înțeleagă

necesitatea unui bine şi unui rău obiectiv. Dacă înţelege aceste lucruri, el va găsi o bază pentru a distinge între ce e bine şi ce e rău în legătură cu fiecare lucru separat, fiindcă dacă începe corect, va descoperi că există reguli precise cu ajutorul cărora binele şi răul încetează a mai fi relative şi devin absolute. Totul este să se pornească de la o atitudine corectă, de la un punct de vedere corect. Dacă porneşte de la un punct de vedere greşit, el nu va afla nimic.

Î: Cum putem avea încredere în simţul nostru de bine şi rău?

R: Nu puteţi avea sau nu avea încredere; el e acolo. Aşa că nu acesta e problema. Puteţi doar ezita sau avea dubii în legătură cu subiectul. Desigur, fără cunoaştere, fără dezvoltare, fără conştienţă nu puteţi spune precis dacă ceva este corect sau nu; dar puteţi fi în drum spre aceasta. Moralitatea este mereu diferită, dar simţul moral este permanent. Dacă oamenii nu au simţ moral, este inutil să vorbim cu ei. Dar simţul binelui şi al răului este una, şi definirea, conţinutul este o altă problemă. Doi oameni pot avea un simţ al binelui şi răului foarte dezvoltat, dar ce e bine pentru unul poate fi rău pentru celălalt. Simţul nu presupune definire, astfel că un om poate avea simţul binelui şi răului, dar să aibă idei greşite privind definirea acestora.

Î: Ar putea fi aplicat acest etalon pentru a afla dacă un anumit lucru împiedică sau ajută conştienţa?

R: Etalonul trebuie pus în legătură cu un sistem. Fără un sistem (nu neapărat *acest* sistem, dar trebuie să ai *un* sistem) nu poţi judeca.

Acest sistem începe cu posibilitatea conştienţei obiective, iar conştienţa obiectivă este descrisă ca o stare în care putem cunoaşte adevărul. Dacă atunci când o atingem putem cunoaşte adevărul, vom putea şti şi ce e bine şi ce e rău. În consecinţă, acelaşi drum care duce la conştienţa obiectivă conduce şi la înţelegerea a ce e bine şi ce e rău. Dat fiind că nu am ajuns la conştienţa obiectivă, considerăm că tot ce ne ajută să o dezvoltăm este la fel de corect şi bine şi tot ce ne împiedică este la fel de greşit şi rău.

În înţelegerea noastră obişnuită, adevărul obiectiv se referă mai mult la latura intelectuală a vieţii, dar poţi dori să afli acest adevăr şi legat de latura religioasă, de latura morală, latura estetică şi aşa mai departe. Sistemul explică faptul că oamenii 1, 2, 3, 4, 5, 6 şi 7 se află în poziţii diferite în această privinţă. Există religie nr.1, nr.2, nr.3, nr.4 etc, şi există moralitate nr.1, nr.2, nr.3, nr.4, nr. 5 etc. Aceasta nu înseamnă că una sau alta din ele este greşită, ci că una nu poate fi explicată prin cealaltă. De exemplu, Cristos nu a propovăduit inchiziţia şi dacă învăţătura lui este distorsionată de oamenii 1, 2 sau 3 pentru a fi utilizată în scopuri criminale, acest lucru nu i se poate imputa lui. Întrucât suntem oameni 1, 2 şi 3, există multe lucruri despre care nu putem găsi nici o indicaţie clară că ar ajuta sau împiedica dezvoltarea conştienţei. De aceea, trebuie să căutăm alte principii şi putem găsi aceste alte principii numai dacă ne gândim la situaţii concrete de comportament. În sistem pot fi găsite suficiente indicaţii care să arate cum să privim un lucru sau altul.

Î: Credeţi că de-a lungul timpului va izvorî din sistem o nouă credinţă şi moralitate?

R: Din acest sistem, nu. Este cu totul altceva. Aceste idei nu sunt pentru mase, pentru mulțime. Trebuie să țineți minte că aceasta este o învățătură și învățătura poate exista numai pentru școli. În situații favorabile este posibil ca școlile să poate crește, dar asta este cu totul altceva; nu este același lucru cu apariția și dezvoltarea unei religii.

Scopul acestui sistem este să conducă omul către conștiință. Conștiința este o facultate care există în orice om normal. Ea este de fapt o altă expresie a conștienței, dar conștiența acționează mai mult pe partea intelectuală, iar conștiința mai mult pe partea morală: ea ne ajută să ne dăm seama ce e bine și ce e rău în comportamentul nostru. Conștiința este o stare în care cineva nu poate ascunde nimic față de sine, și ea trebuie dezvoltată în om. Această dezvoltare este paralelă și simultană cu dezvoltarea conștienței. Nu putem spune că nu o avem, deci nu este vorba de dezvoltarea a ceva ce nu există în noi, dar în viața noastră ea se află în spatele scenei, îngropată foarte adânc în noi și adormită. Ea se poate trezi pentru un moment în viața de toate zilele și atunci când o face, în special la început, aduce întotdeauna suferință, pentru că este foarte neplăcut să înfrunți în față adevărul despre tine însuți.

Conștiința este față de emoții ceea ce este conștiența față de idei. Poate este mai ușor să înțelegeți ce e conștiința, dacă vă gândiți la sensul etimologic al cuvintelor conștiență și conștiință. Conștiența înseamnă toate cunoștințele legate între ele. Dar nu putem vorbi de toate cunoștințele, ar fi prea mult; putem vorbi doar de toate cunoștințele pe care le-am putea avea legate de un anumit subiect. Ea trebuie legată de conștiența de sine, astfel încât conștiența se referă la tine însuți, împreună cu tot ceea ce știi tu despre un anumit lucru. Conștiința este același lucru, dar în legătură cu emoțiile. A avea un moment de conștiință înseamnă a simți deodată tot ce simți în legătură cu cineva sau ceva. Dacă ai putea simți tot ce ai simțit vreodată în legătură cu o anumită persoană, țară, casă, carte sau orice altceva, acela ar fi un moment de conștiință și ai vedea câte cotradicții există în emoțiile tale. Până când nu ai avut acestă experiență, nu îți poți imagina câte sentimente diferite poți avea. În starea de conștiință le vedem pe toate odată. De aceea este o stare atât de neplăcută. Conștiința nu este foarte departe, doar că avem multe metode de a o trata ca să ne împiedice a o experimenta - ca de exemplu imaginația, emoțiile negative, justificarea ș.a.m.d.- pentru că este prea incomodă.

Î: Conform celor afirmate de dumneavoastră, conștiința constă în a ne simți toate emoțiile în același timp. Nu pot înțelege deloc cum le putem simți pe toate odată.

R: Nu, n-am spus niciodată aceasta. Am spus că într-un moment de conștiință, fie că dorești sau nu, veți simți toate emoțiile legate de un anumit subiect odată. Dar aceasta nu este o definiție a conștiinței. Conștiința poate fi definită ca o simțire emoțională a adevărului referitor la un subiect dat. Așa cum am spus, conștiința este același lucru cu conștiența, numai că nouă ne apare diferită. Suntem subiectivi, astfel că abordăm lucrurile dintr-un punct de vedere subiectiv. Când ne gândim la conștiență, ne gândim la o anumită forță, la o anumită energie sau stare în legătură cu aprecierea intelectuală. Aceeași

energie, aceeaşi forţă se poate manifesta prin emoţii şi aceasta se poate întâmpla omului obişnuit în condiţii obişnuite. Uneori oamenii pot avea o trăire emoţională a adevărului - unii mai mult, alţii mai puţin. Aceasta este conştiinţa. Lipsa de conştienţă, absenţa amintirii de sine şi multe alte lucruri ca identificarea şi imaginaţia ne închid calea spre aceste momente de conştiinţă care, altfel, ar fi mai posibile. Încercaţi să vedeţi lucrurile în acest fel, să vedeţi că există corelaţie între contradicţii şi conştiinţă, dar ele nu reprezintă acelaşi lucru, astfel că dacă le puneţi împreună nu veţi ajunge niciodată nicăieri.

Conştienţa, aşa cum o putem avea în starea noastră, nu se poate manifesta prin centrul intelectual, fiindcă acesta este prea lent, el lucrând de regulă cu partea sa formatoare. Dar ea poate, din când în când, să se manifeste şi prin centrul emoţional şi atunci - după cum am spus - se numeşte conştiinţă. Pentru a se manifesta, conştienţa necesită o pregătire îndelungată, capacităţi intelectuale şi alte lucruri de genul acesta, dar conştiinţa lucrează mai des şi mai uşor decât conştienţa deplină. Conştienţa deplină necesită multe cunoştinţe legate de înţelegerea propriei existenţe, dar trebuie să fie o înţelegere constantă; nu este suficient să o înţelegi azi şi să o uiţi mâine.

La început, când conştiinţa se manifestă în noi, se întoarce împotriva noastră şi începem să ne vedem toate contradicţiile interne. De obicei nu le putem vedea deoarece suntem întotdeauna într-un mic compartiment sau altul, dar conştiinţa poate vedea de sus şi să ne arate că acum simţim ceva, pe urmă altceva, şi apoi cu totul altceva, toate în legătură cu acelaşi subiect.

Dacă luăm de exemplu munca, trebuie să ne dăm seama că la un moment dat simţim ceva despre ea, în alt moment cu totul altceva, iar în al treilea moment din nou altceva, şi că niciodată nu le simţim pe toate în acelaşi timp. Dacă am putea să simţim în acelaşi timp tot ceea ce am simţit vreodată despre muncă, am avea un mare şoc. Aceasta ar fi conştiinţă. Toată viaţa noastră, toate modurile obişnuite de gândire, nu au decât un singur scop: să evite şocurile, sentimentele neplăcute, recunoaşterea lucrurilor neplăcute despre noi înşine. Şi acesta este principalul lucru care ne menţine adormiţi, deoarece pentru a ne trezi trebuie să nu ne fie frică; trebuie să fim destul de curajoşi ca să ne vedem contradicţiile.

Chiar lăsând deoparte problema conştiinţei, este important să descoperiţi în voi că atunci când aveţi emoţii puternice (nu mă refer la emoţiile minore), atunci când aveţi trăiri puternice legate de un anumit lucru, puteţi fi aproape siguri că în alt moment veţi avea o emoţie diferită referitoare la acelaşi lucru. Dacă nu puteţi vedea asta în voi înşivă, încercaţi s-o vedeţi la alţi oameni. Când vă veţi da seama de existenţa acestor emoţii contradictorii, acesta vă va ajuta să vă înţelegeţi mecanicitatea şi lipsa voastră de înţelegere în ceea ce vă priveşte - lipsa de cunoaştere de sine. Atât timp cât vom simţi emoţii diferite în momente diferite, cum am putea fi noi? Într-un moment credem, într-altul suntem suspicioşi; într-un moment ne place, într-altul ne displace. De aceea, scopul este să aducem aceste emoţii la un loc, altfel nu ne vom cunoaşte niciodată. Dacă vom simţi întotdeauna o singură emoţie la un moment dat şi nu ne vom aminti de alte emoţii, înseamnă că suntem identificaţi cu ea. Când

avem altă emoție o uităm pe prima; când o avem pe a treia o uităm pe prima și pe a doua. Foarte devreme în viață, prin imitație și pe alte căi, învățăm să trăim într-un fel de stare imaginară, să ne ferim de lucruri neplăcute, astfel încât oamenii dezvoltă în ei înșiși această capacitate de a vedea doar o emoție la un moment dat.

Amintește-ți să lucrezi. Amintește-ți de tine într-o dispoziție, apoi amintește-ți de tine într-altă dispoziție. Încearcă să le pui împreună și apoi vei vedea.

Î: Dacă avem diferite compartimente, acestea se exprimă?

R: Cum tocmai am spus, câte unul pe rând. De exemplu, iubim pe cineva la un moment dat și îi dorim moartea în următorul moment. Doar că nu o vedem. Totuși, vin unele momente când simțim toate emoțiile noastre referitoare la un lucru, odată. Doar că trebuie să aștepți până când simți gustul unui astfel de moment, pentru că fără gustul lui nu vei putea avansa niciodată în înțelegerea a ceea ce înseamnă un moment de conștiință. Conștiința poate fi foarte puternică și clară. Dar de cele mai multe ori ea este adormită, pentru că majoritatea oamenilor fiind adormiți, totul în ei este adormit.

Deci conștiința trebuie trezită. Trebuie să învățăm să înțelegem adevărul în mod emoțional în anumite cazuri și putem s-o facem numai dacă nu ne temem să înfruntăm contradicțiile din noi înșine.

Avem în noi dispozitive speciale care ne împiedică să vedem aceste contradicții. Aceste dispozitive sunt numite amortizoare. Amortizoarele sunt mecanisme speciale, sau excrescențe speciale dacă vreți, care ne împiedică să vedem adevărul despre noi și despre alte lucruri. Amortizoarele ne partajează într-un fel de compartimente impermeabile la gânduri. Putem avea multe dorințe, intenții și scopuri contradictorii, și nu vedem că sunt contradictorii fiindcă amortizoarele stau între ele și ne împiedică să privim dintr-un compartiment într-altul. Când suntem într-un compartiment credem că acesta reprezintă totul, apoi trecem într-un alt compartiment și credem că *acesta* reprezintă totul. Aceste dispozitive se numesc amortizoare pentru că diminuează șocurile, ca la vagoanele de tren. Dar referitor la mașina umană ele sunt chiar mai mult: ele ne împiedică să vedem, așa încât sunt în același timp și obturatoare. Cei care au amortizoare puternice nu văd niciodată. Dar dacă ar vedea cât de contradictorii sunt, le-ar fi imposibil să se miște, fiindcă nu ar mai avea încredere în ei. De aceea, amortizoarele sunt necesare în viața mecanică. Astfel de cazuri extreme reprezintă dezvoltări greșite, dar chiar și în oamenii obișnuiți există amortizoare ascunse adânc într-o privință sau alta.

Î: Când recunoști un amortizor în tine însuți, nu poți face nimic pentru a scăpa de el?

R: În primul rând trebuie să-l vezi; înainte de a-l vedea nu e nimic de făcut. După ce îl vezi, capacitatea de a face ceva depinde de mărimea amortizorului și de multe alte lucruri. Uneori este necesar să iei un ciocan și să-l sfărâmi; alteori el dispare dacă-l pui în lumină, fiindcă amortizoarelor nu le place lumina. Când amortizoarele încep să dispară și devin mai puțin puternice

începe să se manifeste conştiinţa. În viaţa obişnuită ea este ţinută în frâu de amortizoare.

Î: Aţi putea explica mai bine ce înţelegeţi prin amortizoare?

R: Amortizoarele sunt foarte greu de descris sau de definit. Aşa cum am spus, ele sunt un fel de despărţituri în noi, care ne împiedică să ne observăm. Poţi avea diferite atitudini emoţionale (amortizoarele se referă întotdeaune la atitudinile emoţionale) faţă de acelaşi lucru de dimineaţă, la prânz şi seara, fără să observi. Sau, în anumite împrejurări poţi avea nişte păreri, iar în alte împrejurări alte păreri, amortizoarele fiind pereţii care stau între ele. În general, fiecare amortizor se bazează pe un anumit fel de ipoteze greşite despre tine însuţi, posibilităţile tale, puterile tale, înclinaţiile, cunoştinţele tale, fiinţa, conştienţa etc. Acestea diferă de ideile greşite obişnuite pentru că sunt permanente; în anumite împrejurări, cineva vede şi simte întotdeauna acelaşi lucru; şi trebuie să înţelegeţi că în omul nr.1, 2 şi 3 nimic nu trebuie să fie permanent. Singura şansă pentru ca el să se schimbe este dată de faptul că nu există nimic permanent în el. Părerile, prejudecăţile, ideile preconcepute nu sunt încă amortizoare, dar atunci când devin foarte stabile, mereu la fel, cu mereu acelaşi mecanism de a sustrage lucrurile din sfera privirii noastre, atunci ele devin amortizoare. Dacă există în om un anume tip de atitudine greşită constantă, bazată pe informaţii eronate, pe activitatea greşită a centrilor, pe emoţie negativă, dacă ei utilizează mereu acelaşi fel de scuze, înseamnă că pregătesc amortizoarele. Şi când un amortizor a fost creat şi a devenit permanent, el opreşte orice progres posibil. Dacă amortizoarele continuă să se dezvolte, ele devin idei fixe şi asta este deja nebunie sau începutul nebuniei.

Amortizoarele pot fi foarte diferite. De exemplu, am cunoscut un om care avea un amortizor foarte interesant. De fiecare dată când făcea ceva rău, spunea că o făcea dinadins, ca experiment. Acesta este un foarte bun exemplu de amortizor. Altcineva avea un amortizor cum că el nu întârzie niciodată; cu acest amortizor stabilit ferm, el întârzia mereu, dar nu observa niciodată şi dacă i se atrăgea atenţia, era întotdeauna mirat şi spunea: "Cum să întârzii, eu nu întârzii niciodată!"

Î: Când un amortizor a fost distrus şi vezi ceva de nesuportat, care este următorul pas?

R: Întreaga muncă este o pregătire în acest scop. Dacă cineva nu lucrează, ci doar crede că lucrează şi îi dispare brusc din întâmplare un amortizor, el se găseşte într-o situaţie foarte neplăcută şi vede deasemenea că doar pretindea că lucrează. Amortizoarele ne ajută să pretindem că lucrăm în loc să lucrăm. De aceea, oamenii în starea obişnuită nu pot avea conştiinţă, fiindcă dacă ar apărea brusc conştiinţa, ei ar înnebuni. Amortizoarele sunt utile în această privinţă: ele ne ajută să rămânem adormiţi; fiindcă dacă alte părţi nu sunt dezvoltate, dacă totul nu este adus la un anumit echilibru, omul nu ar fi capabil să se suporte aşa cum este. Astfel că nu este nici măcar recomandabil să se distrugă amortizoarele înainte ca omul să fie pregătit. Omul trebuie să fie pregătit mai înainte. Ne putem suporta numai pentru că nu ne cunoaştem. Dacă ne-am cunoaşte aşa cum suntem, ar fi de nesuportat.

Î: Totuşi, cineva se vede în mod intelectual fără să aibă sentimente puternice.
R: Studiul de sine intelectual este numai o pregătire; dar atunci când încerci sa-ţi aminteşti de tine însuţi şi să nu te identifici, începi să te simţi emoţional.
Î: Toţi avem amortizoare?
R: Da. N-am putea trăi fără ele. Ar trebui să fim sinceri tot timpul şi să vedem totul permanent.
Î: Care este cauza lipsei de armonie interioară pe care o avem de obicei?
R: Această lipsă de armonie este starea normală a omului nr.1, 2 şi 3. Un om adormit nu poate fi armonios; dacă el ar fi armonios nu ar exista nici un stimulent şi nici o posibilitate de dezvoltare.
Î: Dar dacă cineva încearcă să fie mai treaz, el devine mai conştient de lipsa lui de armonie; văzând aceasta, ar putea deveni el mai armonios?
R: Aceasta este o întrebare teoretică. Încetezi să fii lipsit de armonie atunci când înceteazi să fii ceea ce eşti acum. Aşa cum eşti acum, eşti lipsit de armonie, apoi conştient de lipsa armoniei, din nou lipsit de armonie, din nou conştient de aceasta şi tot aşa.
Î: Deci cineva nu poate fi niciodată fericit?
R: Fericirea înseamnă echilibru şi echilibrul în starea noastră este imposibil, considerând echilibrul în sensul de armonie. Suntem totdeauna în echilibru într-un anumit fel, dar într-un fel greşit. Dacă am fi fost armonioşi în actuala noastră stare, nu am avea nici un motiv să ne schimbăm; astfel, natura a aranjat foarte bine să nu putem fi armonioşi aşa cum suntem ca să nu putem fi fericiţi în această stare. Fericirea este armonie între împrejurările exterioare şi manifestările interioare şi pentru noi este imposibilă, dacă prin fericire înţelegem armonie.
Î: Lucrul pare să te facă mai nefericit.
R: Studiul sistemului, dobândirea unui control mai mare, nu pot face omul mai nefericit. Nu există nici o renunţare în el. Ceea ce trebuie omul să piardă este imaginaţia. Tot ceea ce este real nu este un obstacol în lucru. Lucrurile imaginare ne ţin adormiţi şi la ele trebuie să renunţăm.
Î: Amortizoarele se datoresc educaţiei şi anturajului?
R: Se datoresc multor lucruri. Dar cele mai bune amortizoare sunt create prin autoeducare.
Î: Sistemul ne învaţă să scăpăm de amortizoare?
R: Da, sistemul ne învaţă să le descoperim mai întâi. Apoi, după ce le-aţi descoperit, puteţi găsi metode pentru a scăpa de ele. Nu puteţi începe munca asupra lor fără să le cunoaşteţi.
Î: Cum poate cineva să-şi descopere amortizoarele?
R: Nu le poate descoperi dacă nu se observă într-un mod corect. Trebuie să căutaţi contradicţiile.
Î: Trebuie să-ţi descoperi singur amortizoarele sau trebuie să-ţi fie arătate?
R: În orice caz nu-ţi pot fi arătate până când nu ai făcut singur tot ce era posibil. Altfel oamenii niciodată n-ar crede, spunând: "Orice numai asta nu!"
Î: A-ţi spune: "Asta voi face mâine" este un amortizor?

R: Nu este un amortizor, dar este o metodă foarte bună de a asigura buna funcționare a amortizoarelor.
Î: Spuneți că trebuie să căutăm neconcordanțele. Eu văd multe neconcordanțe, dar le pun pe seama diferitelor "eu"-ri.
R: Da, este foarte corect. Dar atunci când ne găsim într-una din aceste neconcordanțe, suntem de regulă identificați cu unul din aceste puncte de vedere și nu le putem vedea pe celelalte. Când nu sunteți în niciunul, când stați deoparte, puteți spune: "Uneori mă uit la acesta într-un fel și alteori în alt fel", dar când sunteți identificați n-o puteți face. Trebuie să încercați să spargeți această identificare.
Î: A vrea și a nu vrea în același timp este un amortizor?
R: Nu este un amortizor. Un amortizor ia adesea forma unei convingeri ferme. De exemplu, un bărbat pe care îl știam era convins că iubea toți oamenii. În realitate nu iubea pe nimeni, dar în virtutea acestui amortizor era liber să fie cât de antipatic dorea. Era un amortizor foarte sigur și durabil.
Î: Se poate învăța despre amortizoare observându-i pe alții?
R: Da, pentru că te poate ajuta să vezi amortizoarele din tine însuți. Dar cum lucrurile se repetă arareori aidoma, ești tentat să le vezi întotdeauna doar în alții și nu în tine însuți. Însă dacă cineva este pregătit prin găsirea acestora mai întâi în el însuși, dându-și seama de mecanicitatea lui el poate începe să-și vadă amortizoarele.
Î: Când îți vezi amortizoarele, uneori parcă îți faci altele pentru a te justifica.
R: Nu-ți poți crea amortizoare așa de ușor. Poți să creezi minciuni și lucruri imaginare, dar amortizoarele sunt lucruri solide și crearea lor este un proces îndelungat.
Î: Conștiința poate fi înțeleasă numai când trăim emoții înalte?
R: Nu; precum am spus, conștiința este un sentiment posibil pentru orice om obișnuit, fără nici o școală. Este un fel de sentiment interior al adevărului în legătură cu un lucru sau altul. Legătura poate fi greșită, dar sentimentul în sine va fi foarte corect.
Î: Cu siguranță conștiința este mai mult decât a fi conștient de toate sentimentele tale la un moment dat, fiindcă ea îți poate modifica acțiunea. Se pare că ea accentuează unele emoții și atenuează altele.
R: Aceasta pentru că le vezi. Este cea mai mare posibilitate a noastră, fiindcă atunci când îți vezi diferitele emoții despre același lucru și le vezi permanent, ești îngrozit.
Î: Ceea ce numim conștiință nu este uneori situația în care un "eu" îl dezaprobă pe altul?
R: Aceasta este o foarte bună observație privind conștiința în sensul obișnuit al cuvântului. Dar ceea ce eu numesc conștiință este o anumită stare în care vom putea fi mai târziu. Ceea ce se numește conștiință în viața obișnuită este pur și simplu o serie de asocieri. Suntem obișnuiți să gândim și să facem lucrurile într-un anume fel și dacă pentru un motiv sau altul acționăm altfel, avem un sentiment neplăcut pe care-l numim conștiință. În realitate, conștiința este un sentiment mult mai adânc și mai puternic și atunci când apare conștiința

adevărată, veţi vedea că nu seamănă cu nimic din ceea ce numiţi acum conştiinţă.

Î: Atunci sentimentul pe care îl numim conştiinţă este greşit?

R: Nu neapărat greşit, dar nu este acelaşi lucru. El poate fi asociat unor lucruri destul de obişnuite, care nu au nici o valoare morală deosebită. Moralitatea este întotdeauna relativă, conştiinţa este absolută. Conştiinţa este o emoţie pozitivă specială. În starea noastră actuală avem o foarte vagă idee despre această emoţie, suficientă pentru a avea sentimentul că ceva este bine şi altceva rău, dar insuficientă pentru a spune clar ce este bine şi ce este rău. Asta trebuie dezvoltat. Starea de conştiinţă pe care o putem avea în prezent nu distinge ceea ce este mare de ceea ce este mic, dar conştiinţa de mai târziu poate deveni o metodă foarte diferită de cunoaştere, un instrument de discriminare.

Înainte de deschiderea totală a acestei conştiinţe trebuie să avem voinţă, trebuie să fim în stare "să facem", să acţionăm în concordanţă cu ce ne dictează conştiinţa, altfel, dacă în om conştiinţa se trezeşte total în actuala stare, el poate fi cea mai nefericită fiinţă: el nu ar fi în stare să uite, să se adapteze lucrurilor şi ar fi incapabil să schimbe ceva. Conştiinţa distruge amortizoarele, astfel încât omul se găseşte fără apărare faţă de el însuşi şi în acelaşi timp nu are voinţă, astfel că nu se poate schimba, nu poate face ceea ce ştie că e bine. De aceea, el trebuie să dezvolte întâi voinţa, altfel se va găsi într-o situaţie foarte neplăcută, pe care n-o poate controla. Abia atunci când va dobândi controlul, îşi va putea permite luxul de a avea conştiinţă, în nici un caz înainte.

Î: Ce este sentimentul de remuşcare pe care-l avem atunci când facem ceva care simţim că nu e bine? Este conştiinţă?

R: Nu, conştiinţa este altceva, mai puternic, mai cuprinzător. Dar chiar dacă cineva îşi aminteşte momentele de remuşcare, acest lucru este util. Numai că este necesar să ştim pe ce se bazează remuşcarea.

Î: Există vreo legătură între esenţă şi conştiinţă?

R: Este o strânsă legătură, pentru că atât conştienţa, cât şi conştiinţa vin din esenţă, dar nu dintr-a noastră. Esenţa noastră este pur mecanică.

Î: Presupun că amintirea de sine nu aduce automat înălţare morală.

R: Aduce în mod cert o altă înţelegere, fiindcă atunci când cineva devine conştient, înţelege mai bine partea morală a lucrurilor, opusul moralităţii fiind mecanicitatea. Dacă cineva devine mai conştient, va fi capabil să-şi controleze comportamentul.

Î: Poate fi simţul moral util sau demn de încredere în comportament?

R: Este greu de vorbit în general, dar cu cât studiaţi sistemul, cu atât mai mult vă veţi vedea pe voi înşivă. Există multe lucruri pe care le credeţi corecte, dar care din punctul de vedere al sistemului sunt complet greşite. Sunt multe lucruri pe care nu le ştim. Ne putem face mult rău crezând că suntem morali - un rău real, nu numai în sens moral. Sistemul, în special în etapele sale mai avansate, are un cod de legi mult mai strict, şi în acelaşi timp este poate mai liber decât orice altceva. Dar, aşa cum am spus, puteţi pleca întotdeauna de la ce anume este mecanic şi ce anume este conştient.

Î: Încă nu îmi este clar care este funcţia conştiinţei.

R: Dacă problema se pune astfel, fără a mai adăuga nimic, tot ce pot spune este că dacă cineva nu are un obiectiv clar, dacă nu lucrează cu un scop precis, funcția conștiinței constă numai în a strica viața celui care are nenorocul să o aibă. Dar dacă el lucrează cu un anumit scop, atunci conștiința îl ajută să-și atingă obiectivul.

Î: Nu este posibil ca după ce, prin amintirea de sine și alte practici, cineva acumulează cunoștințe și putere, acestea să fie puse în slujba răului?

R: Vedeți, o parte inevitabilă a procesului de dezvoltare de sine constă în trezirea conștiinței, iar trezirea conștiinței va înlătura orice posibilitate de utilizare a noilor puteri în scopuri greșite. Acest lucru trebuie înțeles clar de la început, fiindcă atunci când se trezește conștiința, ea nu va permite să se facă nimic egoist sau contrar intereselor altor persoane, sau dăunător pentru cineva - nimic de fapt din tot ce considerăm rău sau greșit. Conștiința trebuie trezită pentru că fără o conștiință trează vei face întotdeauna greșeli și nu-ți vei vedea contradicțiile.

Î: Respectarea unui cod moral în starea de somn ne ajută?

R: Nu suntem mereu la fel de adormiți și în momentele când suntem mai puțin adormiți putem lua anumite decizii; în starea de somn putem respecta aceste restricții mai mult sau mai puțin, sau putem să nu le respectăm de loc și să fim în puterea absolută a stării de somn. În plus, dacă cineva respectă anumite idei conștiente, prin acest proces el devine mai treaz.

Î: Când cineva devine conștient, el își dă seama de contradicțiile lui. Într-un fel, aceasta nu le anihilează?

R: Nu, ar fi prea simplu. Poți să le vezi și totuși ele să rămână. Una este să vezi și alta este să faci ceva, una este să știi și alta să modifici.

Î: Adevărul absolut este posibil numai având conștiență obiectivă?

R: Adevărul există fără noi, dar cineva poate *cunoaște* adevărul numai în starea de cunoaștere obiectivă. Nu adevărul "absolut", ci pur și simplu adevărul, pentru că adevărul nu are nevoie de calificative. În starea noastră nu putem cunoaște adevărul, cu excepția unor lucruri foarte simple și chiar și atunci facem greșeli.

Î: Cum poate cineva recunoaște adevărul la nivelul nostru?

R: Prin reducerea la lucruri simple. În lucrurile simple putem recunoaște adevărul; putem recunoaște ce este o ușă și ce este un perete și putem aduce și problemele mai dificile la aceleași lucruri simple. Înseamnă că trebuie să recunoașteți o anumită calitate în principii foarte simple și să folosiți aceste principii simple și la verificarea altor lucruri. De aceea filosofia - adică discutarea posibilităților și înțelesului cuvintelor - este exclusă din sistem. Trebuie să încercați să înțelegeți lucrurile simple și trebuie să învățați să gândiți în acest fel; atunci veți fi capabili să reduceți totul la lucruri simple. Luați de exemplu amintirea de sine. Vi se dă tot materialul; dacă vă observați, veți vedea că nu vă amintiți de voi în acel moment; veți băga de seamă că în anumite momente vă amintiți de voi mai mult și în alte momente mai puțin și veți decide că este mai bine să vă amintiți de voi. Aceasta înseamnă că ați găsit o ușă, că vedeți diferența dintre ușă și perete.

Î: Cum să prelungim starea de conştiinţă?
R: Întâi trebuie să vă gândiţi nu cum s-o prelungiţi, ci cum s-o creaţi, fiindcă în starea noastră obişnuită nu o avem. Atunci când o creăm sau o trezim, este cu siguranţă util să o menţinem cât mai mult, deşi este foarte neplăcut. Dar nu există metode directe pentru a o induce, astfel că putem dobândi gustul conştiinţei numai dacă facem tot posibilul. În general, una din primele condiţii este o mare sinceritate faţă de noi înşine. Niciodată nu suntem sinceri cu noi înşine.
Î: Cum poate cineva învăţa să fie sincer cu el însuşi?
R: Numai încercând să se vadă. Gândiţi-vă la voi nu în momentele emoţionale, ci în momentele liniştite şi nu vă justificaţi, fiindcă de regulă noi ne justificăm şi explicăm totul spunând că era inevitabil, ori că a fost din vina altcuiva şi tot aşa.
Î: Am încercat să fiu sincer, dar acum văd că nu ştiu ce înseamnă a fi sincer.
R: Pentru a fi sincer nu este suficient să vrei. În multe cazuri nu vrem să fim sinceri; dar chiar dacă am vrea, n-am putea. Trebuie să înţelegem acest lucru. A putea să fim sinceri este o ştiinţă. Şi însăşi decizia de a fi sincer este foarte dificilă, fiindcă avem multe rezerve.

Numai sinceritatea şi recunoaşterea totală a faptului că suntem sclavii mecanicităţii cu urmările sale inevitabile ne poate ajuta să găsim şi să distrugem amortizoarele cu ajutorul cărora ne amăgim singuri. Putem înţelege ce este mecanicitatea şi toate ororile mecanicităţii numai dacă facem ceva oribil şi ne dăm seama că numai mecanicitatea din noi ne-a împins. Trebuie să fim foarte sinceri cu noi înşine pentru a fi capabili să vedem acest lucru. Dacă încercăm să acoperim, să găsim scuze şi explicaţii, nu ne vom da seama niciodată de ea. Poate să doară foarte rău, dar trebuie să îndurăm şi să încercăm să înţelegem că numai deschizându-ne faţă de noi înşine putem evita să nu se mai repete iar şi iar. Putem chiar să schimbăm rezultatele printr-o înţelegere deplină şi completă şi neîncercând să ascundem ceva.

Putem scăpa din tentaculele mecanicităţii şi să-i distrugem forţa printr-o mare suferinţă. Dacă încercăm să evităm suferinţa, dacă ne este frică de ea, dacă încercăm să ne convingem că nimic rău nu s-a întâmplat, că de fapt acest lucru nu este important şi că lucrurile pot continua aşa cum au mers şi până acum, atunci nu numai că nu vom scăpa niciodată, dar vom deveni tot mai mecanici, şi vom ajunge foarte curând într-o stare în care nu va mai exista pentru noi nici o posibilitate şi nici o şansă.

CAPITOLUL 7

Pluralitatea ființei noastre și absența unui "eu" permanent - Cinci înțelesuri ale cuvântului "eu". Diverse personalități și preferințe și antipatii - Personalități nefolositoare și folositoare - Centrul Magnetic și Ajutorul de Majordom. Divizarea noastră în "eu" și "domnul X" - Falsa personalitate. Ce este "eu"-l? Studiul falsei personalități, ca mijloc de a învăța să-ți amintești de tine însuți - Efortul de a lupta împotriva falsei personalități - Necesitatea controlului - Falsa personalitate și emoțiile negative. Pe ce ne putem bizui în noi înșine și pe ce nu ne putem bizui - Suferința și utilitatea ei - A nu spune "eu" fără discriminare - Falsa personalitate deformează ideile sistemului - Trăsătura principală sau trăsăturile - Necesitatea cunoașterii slăbiciunilor proprii - Triada statică - Prețuirea - Pericol de a deveni doi - Cristalizarea.

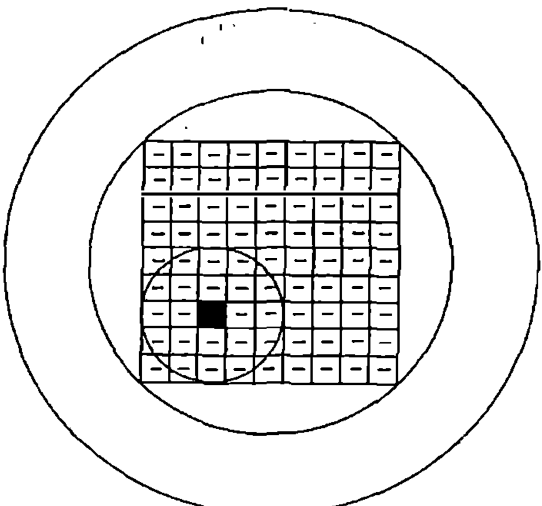
Î: Când întrebăm cum să fim mai puțin mecanici, ni se spune să fim mai treji. Când întrebăm cum să ne trezim, răspunsul este să nu te identifici, iar când întrebăm cum să nu te identifici, răspunsul este amintirea de sine. Pare să fie un cerc, fiecare metodă fiind o contraparte a celeilalte. Putem obține ajutor suplimentar pentru a încerca una dintre acestea sau pe toate?
R: Nu este chiar așa, pentru că fiecare dintre aceste încercări prezintă o trăsătură proprie și are un gust specific. Sunt foarte diferite. Este necesar să încercăm din toate părțile posibile pentru a sparge zidul. Este un zid foarte înalt și foarte dur cel pe care îl avem de sfărâmat.

Dar nu începem cu asta - începem cu pluralitatea noastră. Când am vorbit prima dată de mulțimea "eu"-rilor din noi, am afirmat că noi "eu"-ri se ridică în fiecare moment, controlează lucrurile pentru scurt timp și apoi dispar, iar multe dintre ele nu se mai întâlnesc niciodată. Când îți dai seama că nu ești unul, că ești mai mulți, că poți să știi ceva cu certitudine dimineața și să nu mai știi nimic despre asta dupăamiaza, atunci această înțelegere constituie începutul. Nu vreau să spun că dacă ne dăm seama de această pluralitate o putem schimba și putem deveni diferiți, dar această înțelegere este primul pas.
Î: Nu înțeleg de ce diferite preferințe ar trebui să însemne diferite "eu"-ri sau grupe de "eu"-ri?
R: Pentru că același "eu" ar fi identic. Când spui "eu", te gândești la întreg. În realitate este doar o mică parte a ta. Putem exista numai pentru că nu ne putem pune întregul capital în fiecare "eu", altfel am fi faliți. Punem numai mărunțișul. "Eu"-rile noastre sunt mărunțiș. Presupunând că ați avea o anumită sumă de bani, toată în mărunțiș, de fiecare dată când spuneți "eu" folosiți un ban. Asta este o greșeală: chiar așa cum suntem, reprezentăm ceva mai mult decât o para.

În acest sistem cuvântul "eu" poate fi spus în cinci feluri, pe cinci niveluri diferite. Omul în starea sa normală este o multitudine de "eu"-ri: aceasta este prima semnificație. Când un om decide să lucreze, apare un "eu de observare" sau un grup de "eu"-ri ; aceasta este a doua semnificație. Cea de a treia, indicată prin cercul cel mai mic, este legată de apariția Ajutorului de Majordom. El are controlul asupra unui anumit număr de "eu"-ri. Cea de-a patra semnificație indicată prin cercul mijlociu, este legată de apariția Majordomului. El are controlul asupra tuturor "eu"-rilor. Cea de a cincea semnificație este aceea a Stăpânului. El este desenat ca un cerc mare exterior deoarece el are un Corp-timp. El știe trecutul și, de asemenea, viitorul, deși pot exista diferite grade.

Î: Este posibilă sporirea numărului de "eu"-ri interesate de lucru?

R: Avem suficiente "eu"-ri, ele sporesc singure. Scopul este să le conectezi și să le ajuți să devină un singur "eu" interesat de lucru. Dacă mai multe "eu"-ri diferite sunt interesate și nu știu unul de altul, atunci un "eu" sau grup de "eu"-

ri poate face ceva iar un altul, altceva, fără să știe. Poți spune "eu" vorbind despre tine numai în legatură cu munca ta pentru un anumit scop: studiul de sine, studiul sistemului, amintirea de sine și așa mai departe. În alte lucruri îți poți da seama că nu ești chiar tu acela, ci doar o mică parte a ta, aproape cu totul imaginară. Când vei învăța să faci această distincție, când va deveni

aproape un obicei (în sensul de a fi constant) te vei simți pe tine însuți într-un mod corect. Dar dacă tu întotdeauna vei spune "eu" pent u orice fără discriminare, aceasta va ajuta numai tendințele tale mecanice și le va întări. Și câte lucruri facem, fără să vrem să le facem deloc! Trebuie să facem și asta și cealaltă, să gândim despre asta, să simțim despre cealaltă și astfel un lucru după al ul ne fură toată energia, și nimic nu mai rămâne pentru munca reală.

Am spus în prima lectură că aceste sute și sute de "eu"-ri formează anumite grupuri în care câteva "eu"-ri lucrează împreună. Unele dintre aceste grupuri sunt naturale, altele sunt artificiale, iar altele chiar patologice. Prima diviziune naturală de "eu"-ri este după funcții: intelectuală, emoțională, instinctivă și mo oare. Dar separat de acestea sunt multe alte diviziuni care pot fi denumite personalități diferite.

Î: Care este diferența dintre personalități și "eu"-ri?

R: Se poate spune că aceste personalități constau din diferite "eu"-ri. Fiecare poate găsi câteva personalități în el însuși, și studiul de sine real începe cu studiul acestor personalități diferite, pentru că nu putem studia "eu"-rile - sunt prea multe. Dar cu personalitățile este mai ușor, pentru că fiecare personalitate sau grupuri de "eu"-ri înseamnă câteva înclinații speciale, o tendință specială sau câteodată o aversiune.

Î: Există observații speciale pe care le poți face ca să vezi personalitățile?

R: Studiul preferințelor personale te va ajuta. De exemplu, dacă găsești ceva care ți-a plăcut cu adevărat toată viața ta, încă din copilărie, vei vedea că în jurul acestui lucru s-a construit o anumită personalitate. Suntem creaturi ale preferințelor, ne plac tot felul de lucruri dar avem numai un anumit număr de preferințe autentice. Prin studiul lor, îți poți găsi personalitățile.

Î: Sunt toate personalitățile legate de plăceri și nici una de neplăceri?

R: Nu cred că oamenii normali au antipatii atât de puternice. Antipatiile sunt de obicei accidentale, deci nu le acorda încredere. Dar există lucruri care ți-au plăcut întotdeauna și sunt câteva care doar ți-ai imaginat că-ți plac.

Personalitățile pot fi foarte diferite. Unele sunt bazate pe fapte reale și gusturi și înclinații reale, în timp ce altele sunt bazate pe imaginație și idei greșite despre sine. Așadar este necesar să separăm personalitățile ce pot fi folosite în vreun fel de acelea ce nu pot fi folositoare pentru dezvoltarea proprie și trebuie deci să fie distruse, sau cel puțin atenuate.

Î: Mi se pare că unele personalități dispar un timp destul de lung.

R: Ele nu dispar, pot doar să plece în spatele scenei. Dacă sunt doar "eu"-ri ocazionale pot dispărea, dar personalitățile nu dispar atât de ușor, cu toate că ele pot fi ascunse vederii. Sau ele pot fi sacrificate, deoarece uneori în vederea manifestării unei anumite personalități, ai de sacrificat altele câteva.

Î: Cum se poate afla care personalități sunt mai reale și care sunt imaginare?

R: Viața oferă teste pentru personalități. Presupunând că tu crezi că-ți place ceva foarte mult și apoi viața te pune în condițiile în care te poți bucura de ce credeai că-ți place, dar descoperi în schimb că nu te bucuri deloc, numai ți-ai imaginat că-ți place. Atunci poți vedea că această personalitate a fost imaginară.

Î: Ce arată că o personalitate sau un grup de "eu"-ri sunt fără folos şi ar trebui eliminate?
R: Personalităţile se pot clasifica. Dezvoltarea de sine începe cu centrul magnetic, acesta fiind un grup de "eu"-ri sau o personalitate interesată în anumite lucruri. Când un om întâlneşte şcoala, centrul său magnetic începe să acumuleze cunoştinţe practice, teoretice şi experienţă, care vin din studiul fiinţei şi în acest fel acesta poate deveni în cele din urmă Ajutor de Majordom. Pe lângă această personalitate există alte personalităţi; unele dintre ele se pot dezvolta, iar altele pot să nu fie deloc de acord cu acesta. Aşadar unele personalităţi pot adera la muncă, altele sunt neutre şi, atâta timp cât nu ne stau în drum, poate fi îngăduit să rămână pentru câtva timp, iar altele trebuie să fie eliminate. Când centrul magnetic începe să se transforme în Ajutor de Majordom, iei anumite decizii, îţi formulezi un anumit scop, întreprinzi o anumită muncă. Atunci el poate afla care personalitate poate lucra cu el şi care nu poate. Dacă o personalitate este împotriva scopului tău şi poate să-i dăuneze sau să nu-l dorească, sau să nu ştie despre el, atunci evident că nu poate lucra cu Ajutorul de Majordom. Deci acestea pot fi ordonate, dar în primul rând trebuie să le cunoaştem. Apoi, când personalităţile sunt puse în ordine şi grupate în jurul centrului magnetic - ceea ce înseamnă Ajutorul de Majordom - ele vor produce un efect asupra esenţei, prin însăşi existenţa lor.
Î: Ajutorul de Majordom reprezintă conştiinţa?
R: Conştiinţa ia parte la formarea Ajutorului de Majordom, dar nu poţi spune că *este* Ajutorul de Majordom, deaorece conştiinţa este mult mai cuprinzătoare.
Î: Există vreo legătură între centrul magnetic şi conştienţă?
R: Da, dar nu una directă: există mai multe stări diferite între ele. Mai bine spus centrul magnetic este terenul din care creşte "eu"-l permanent. Prin transformări succesive centrul magnetic devine "eu" permanent, mult, mult mai târziu. Este sământa "eu"-lui permanent, dar numai sământa; mai întâi el trebuie să devină ceva complet diferit.

Acum încearcă să înţelegi cea mai importantă împărţire pentru utilizarea practică. Este împărţirea între "eu" şi (pentru mine) "Ouspensky". Ce este "eu"? Noi nu avem un "eu" permanent ca să-l opunem lui "Ouspensky". Dar tot interesul nostru faţă de sistem, toate eforturile noastre în studiul de sine şi dezvoltare de sine, şi ceea ce uneori numim "eu de observare"; toate acestea sunt începutul pentru "eu". Restul este "Ouspensky" sau "falsă personalitate". "Ouspensky" este portretul nostru imaginar despre noi înşine, pentru că punem în acesta tot ceea ce credem despre noi, lucruri în general imaginare. Tot studiul se reduce la studiul acestui portret imaginar şi separarea noastră de el. Deci în prezent poţi să numeşti "eu" preţuirea ta faţă de sistem. Acesta eşti "tu". Din atitudinea ta faţă de sistem, lucrul în sistem, interesul faţă de sistem, "eu"-l poate creşte. Pe această bază poţi separa "eu" de falsa personalitate. Nu există nici o garanţie că va fi absolut corect, dar această metodă are o mare valoare practică.

Falsa personalitate este întotdeauna împotriva muncii pentru dezvoltarea de sine şi strică munca tuturor celorlalte personalităţi. Nu poate fi niciodată folositoare.

Î: Care este diferenţa între personalităţile reale şi falsa personalitate?

R: Amesteci două diviziuni care sunt foarte diferite şi pe o scală diferită, aşa că nu pot fi comparate. Despre personalităţi (la plural) se vorbeşte în relaţie cu esenţa, pentru că am spus că personalitatea poate fi împărţită în diferite personalităţi ce o compun. Împărţirea în esenţă şi personalitate este în prezent mai mult teoretică şi este folositoare numai ca principiu, deoarece este dificil să o vezi în tine. Noi nu ne cunoaştem personalităţile, aşa că începem să studiem de la două capete. Studiem mai întâi acea personalitate care este legată de lucru şi care s-a dezvoltat din centrul magnetic; şi apoi studiem falsa personalitate, pe o scală complet diferită. Falsa personalitate se opune "ţie", este ideea ta greşită despre tine însuţi - exact ceea ce tu *nu eşti*. Această împărţire este practică, deoarece este necesar să ştii clar cum arată falsa ta personalitate.

Deci nu trebuie să confunzi falsa personalitate cu personalităţile, deoarece, cu toate că nu sunt foarte reale, personalităţile se pot baza pe înclinaţii reale, gusturi şi preferinţe reale, în timp ce falsa personalitate este cu totul falsă şi chiar poate pretinde să-i placă ceva ce "ţie" îţi displace sau să-i displacă ceva ce "ţie" îţi place cu adevărat. Când vorbeşti despre falsa personalitate consideri că "tu" exişti şi falsa personalitate nu există, când vorbeşti despre personalităţi, laşi falsa personalitate în afara conversaţiei şi discuţi diferitele împărţiri a ceea ce consideri că eşti "tu însuţi".

Falsa personalitate nu trebuie să devină doar un cuvânt. Oricine vorbeşte despre asta trebuie să aibă câteva imagini ale sale când de află în puterea falsei personalităţi. Numai dacă acest termen este utilizat astfel se pot obţine unele rezultate.

Î: Puteţi să spuneţi ceva mai mult despre ce reprezintă "eu"?

R: "eu" este presupus numai; noi nu ştim ce este "eu". Dar "Ouspensky" ştiu şi pot să-l studiez în toate manifestările sale. Deci trebuie să încep cu "Ouspensky". "Eu" este lunecos şi foarte mic; există numai ca potenţialitate; dacă acesta nu creşte, falsa personalitate va continua să controleze totul. Mulţi oameni fac greşeala să creadă că ei ştiu care cine este. Ei spun: acesta este "eu"-l, pe când în realitate este falsa personalitate. Aceasta se leagă în general de capacitatea noastră de a juca roluri. Este o capacitate foarte limitată; în general avem în jur de cinci sau şase roluri, fie că le observăm sau nu. Putem remarca o anumită similaritate, foarte înşelătoare, între aceste roluri şi apoi, conştient sau inconştient ajungem la concluzia că în spatele lor stă o individualitate permanentă. Îi spunem "eu" şi credem că ea este în spatele tuturor manifestărilor pe când, în realitate, este un portret imaginar despre noi înşine. Acest portret trebuie să fie studiat. Este imposibil să ai o cunoaştere practică despre tine însuţi dacă nu-ţi cunoşti falsa personalitate proprie. Atâta timp cât credem că suntem unitari, toate definiţiile noastre sunt greşite.

Numai când un om ştie că toate intenţiile sale, dorinţele şi aşa mai departe nu sunt reale, că ele constituie falsă personalitate, numai atunci el poate obţine ceva. Aceasta este singura muncă practică posibilă, şi este foarte dificilă. Falsa personalitate trebuie să dispară, sau cel puţin să fie adusă în stadiul de a-i lipsi puterea de a ne împiedica în muncă. Dar acesta se va apăra şi nu va renunţa atât de uşor. Munca este luptă cu falsa personalitate care va reveni, mai ales prin minciună, pentru că minciuna este cea mai puternică armă a ei.

Î: Dacă spuneţi că ce numim "eu" este imaginar, ce vreţi să spuneţi prin "conştienţă de sine"? Ce "sine" poate fi conştient?

R: Sinele ca fiind diferit de non-sine. "Eu" - şi această masă. Când am spus că "eu" era imaginar, l-am înţeles în sensul unui portret mental pe care-l avem despre noi înşine, a ceea ce credem despre noi. Când spun "Ouspensky" este un "Ouspensky" garnisit, făcut să arate ceea ce el nu este. Îi atribui acestuia multe lucruri pe care el nu le posedă; nu îi cunosc slăbiciunile. Condiţia creşterii unui "eu" real este să poţi scăpa de "Ouspensky", nu să te identifici cu el.

Î: Niciodată acest "eu" nu este real dacă nu se asociază cu efortul?

R: "eu" poate să existe numai în starea de conştienţă de sine, şi fiecare moment din munca de creare a conştienţei de sine înseamnă efort. Nimic nu se poate "întâmpla" de la sine. Dacă ne schimbăm fiinţa, lucrurile vor fi diferite, dar în această stare nimic nu poate fi diferit.

Î: Mi se pare că falsa personalitate este singurul lucru ce se poate adapta unor noi circumstanţe; ea poate juca un nou rol şi-l poate face mai confortabil.

R: Falsa personalitate nu se adaptează, în realitate. A te adapta, în mod obişnuit, înseamnă, mai mult sau mai puţin, o acţiune controlată. Falsa personalitate reacţionează într-un fel diferit în funcţie de ceea ce are loc, dar nu se poate adapta. Şi ea nu face neapărat lucrurile mai confortabile - nu te poţi baza pe asta. Trebuie să înţelegi că nu ai nici cel mai mic control asupra falsei personalităţi. Când începem să o vedem ne dăm seama că ea controlează totul şi că nimic nu o poate controla. Deci nu-i poţi spune adaptare. Trebuie să delimitezi în tine însuţi ce poţi controla şi ce nu poţi controla. Ce nu poţi controla aparţine falsei personalităţi, iar ce poţi controla îţi aparţine.

Î: Şi ce se poate face în legătură cu falsa personalitate?

R: Trebuie să-i cunoşti mai întâi toate trăsăturile, apoi trebuie să gândeşti corect. Când vei gândi corect vei găsi căi să tratezi cu aceasta. Nu trebuie să o justifici, ea trăieşte din justificări, şi chiar glorificări ale tuturor trăsăturilor sale. În orice moment al vieţii noastre, chiar şi în momentele liniştite, întotdeauna noi îi găsim justificări, considerând-o legitimă şi găsindu-i toate scuzele posibile. Asta este ceea ce numesc gândire greşită.

Studiind falsa personalitate începem să vedem mecanicitatea din ce în ce mai mult. În paralel cu înţelegerea mecanicităţii noastre studiem cum să ieşim din ea cu ajutorul creării a ceva ce nu este mecanic. Cum putem să facem asta? Mai întâi trebuie să ne gândim ce anume vrem, separând importantul de neimportant. Munca asupra ta însuţi, dorinţa de a te cunoaşte pe tine însuţi şi ideile muncii, lupta să creezi conştienţă, nu sunt mecanice - putem fi siguri de

asta. Şi dacă privim din acest punct de vedere vom vedea multe lucruri imaginare în noi înşine. Aceste lucruri imaginare sunt falsă personalitate - emoţii imaginare, interese imaginare, idei imaginare despre noi înşine. Falsa personalitate este complet mecanică, aşa că încă o dată este vorba de împărţirea în conştient şi mecanic. Această parte mecanică a noastră este bazată în principal pe imaginaţie, pe vederi greşite despre orice, şi înainte de toate pe o vedere greşită despre noi înşine. Trebuie să ne dăm seama cât de mult suntem în puterea acestei false personalităţi şi a lucrurilor inventate care nu au existenţă reală şi trebuie să separăm, în noi înşine, lucrurile de care putem depinde cu adevărat de cele de care nu depindem. Asta ne poate servi ca un început. Când ne vom cunoaşte pe noi înşine mai bine, aceasta ne va ajuta să ne trezim.

Î: Vreţi să spuneţi că trebuie să ne studiem falsa personalitate prin colectare de material, observaţii?

R: Ţinând cont de diviziunea din noi, nespunând "eu" pentru orice. Poţi într-adevăr să foloseşti cuvântul "eu" numai în legătură cu cea mai conştientă parte a ta - dorinţa de a lucra, dorinţa de a înţelege, realizarea neînţelegerii, realizarea mecanicităţii; pe aceasta o poţi numi "eu". "Eu"-l începe să crească numai în contact cu studiul, cu lucrul asupra noastră; altfel nu poate creşte şi nu va fi nici o schimbare. Un "eu" permanent nu poate veni deodată. Toate "eu"-rile iluzorii dispar puţin câte puţin şi "eu"-l real creşte încetul cu încetul din ce în ce mai puternic, în principal prin amintirea de sine.

Amintirea de sine în sensul unei conştienţe juste este foarte bună, dar puţin câte puţin, când mergi mai departe, aceasta începe să se lege cu alte interese, cu ceea ce vrei să obţii. Actualmente, un moment îţi aminteşti de tine însuţi şi apoi pentru o zi sau o săptămână uiţi: dar este necesar să-ţi aminteşti de tine tot timpul.

Î: Obiectivul amintirii de sine este descoperirea gradată a unui "eu" permanent?

R: Nu descoperirea; este pregătirea terenului pentru aceasta. "Eu"-l permanent nu este aici. Acesta trebuie să crească, dar nu poate creşte când este cu totul acoperit de emoţii negative, identificare şi alte lucruri de acest fel. Deci se începe prin pregătirea terenului.

Dar înainte de toate, aşa cum am spus mai înainte, este necesar să înţelegem ce este amintirea de sine, de ce este mai bine să-ţi aminteşti de tine, ce efecte va produce aceasta şi aşa mai departe. Este necesar să te gândeşti la asta. Pe lângă aceasta, în încercarea de amintire de sine este necesar să păstrezi legătura cu toate celelalte idei ale sistemului. Dacă ţii cont de un lucru şi omiţi alt lucru - de exemplu, dacă cineva lucrează serios la amintirea de sine fără să ştie despre ideea diviziunii "eu"-rilor, deci dacă cineva se consideră pe sine unitar încă de la început - atunci amintirea de sine va da rezultate greşite şi poate chiar să facă dezvoltarea imposibilă. Există şcoli, de exemplu, sau sisteme care, cu toate că nu se exprimă astfel, sunt, de fapt, bazate pe falsa personalitate şi pe lupta împotriva conştiinţei. Astfel de muncă va produce cu siguranţă rezultate greşite. La început se va creea un fel de putere, dar aceasta

va face ca dezvoltarea unei conştienţe superioare să fie o imposibilitate. Falsa personalitate fie distruge, fie distorsionează memoria.

Amintirea de sine este un lucru ce trebuie să se bazeze pe o funcţionare *corectă*. În timp ce lucrezi cu aceasta trebuie să lucrezi la slăbirea falsei personalităţi. Câteva direcţii de lucru sunt sugerate şi explicate încă de la început, şi toate trebuie să meargă împreună. Nu poţi face un lucru, iar altul nu. Toate sunt necesare pentru crearea acestei combinaţii corecte dar, mai înainte, trebuie să vină înţelegerea luptei cu falsa personalitate. Să presupunem că încerci să-ţi aminteşti de tine însuţi şi nu doreşti să faci eforturi împotriva falsei personalităţi. Atunci, toate trăsăturile tale vor intra în joc, spunând "îmi displace omul acesta", "nu vreau asta", "nu vreau ailaltă", şi aşa mai departe. Atunci aceasta nu va fi muncă, ci chiar contrariul. Aşa după cum am spus, dacă încerci să lucrezi în acest fel greşit, aceasta te poate face mai puternic decât ai fost înainte dar, în acest caz, cu cât devii mai puternic, cu atât devine mai mică posibilitatea dezvoltării. Fixare înaintea dezvoltării - acesta este pericolul.

Î: Este asta ceva faţă de care ar trebui să fii în gardă?

R: Cu siguranţă. Numai o mică parte a ta vrea să-şi amintească de sine,iar celelalte personalităţi, sau "eu"-ri n-o vor dori deloc. Este necesar să le găsim şi să le expunem vederii, să vedem care sunt folositoare pentru această muncă, care sunt indiferente şi care sunt atât de adormite că nu ştiu nimic despre asta. Scopul este să dobândeşti controlul asupra "eu"-rilor sau personalităţilor tale, să fii capabil să aduci la suprafaţă pe unul sau pe altul, să le dispui într-un fel anume. "Eu"-l care are controlul nu va fi unul din cele pe care le ai acum. Această idee a formării unui "eu" real este cea mai importantă; aceasta nu se poate forma accidental. În cele mai multe cazuri suntem satisfăcuţi cu o idee filosofică despre "eu", credem că îl avem şi nu ne dăm seama că, de fapt, trecem de la un "eu" la altul.

Î: Cu privire la preferinţe şi antipatii, cum poţi separa ce este real de ce este falsă personalitate?

R: Începând prin a înţelege că totul este falsă personalitate, iar apoi încercând să afli ce nu este. Nu poţi face al doilea lucru înaintea primului. În primul rând trebuie să înţelegi că totul este falsă personalitate şi când începi să te convingi de asta, vei putea afla ce eşti "tu însuţi". Continuă să observi. Munca începe din momentul în care îţi dai seama că *tu nu exişti*. Când aceasta pătrunde în toate, când va deveni o înţelegere, atunci va fi vorba de muncă productivă. Dar dacă te gândeşti la tine însuţi ca la "eu" (întregul), atunci nu va fi vorba de muncă productivă.

Trebuie să înţelegi că falsa personalitate este un lucru foarte greu de sesizat. Ea este unitară, nu este alcătuită din diferite personalităţi, dar în acelaşi timp conţine trăsături contradictorii şi incompatibile, trăsături ce nu se pot manifesta în acelaşi timp. Asta nu înseamnă că poţi vedea întregul falsei tale personalităţi la un moment dat. Câteodată poţi vedea mai mult, alteori câteva trăsături ale ei care se manifestă separat.

De asemenea, trebuie reamintit că falsa personalitate este deseori chiar atractivă şi amuzantă, în special pentru alţi oameni care trăiesc în falsă

personalitate. Deci când începi să-ţi pierzi falsa personalitate, când începi lupta cu aceasta, oamenii nu te vor mai plăcea. Ei îţi vor spune că ai început să devii plicticos.
Î: Cum poţi spune ce *nu* este falsă personalitate?
R: Un lucru pe care falsa personalitate nu-l poate face este să facă eforturi. Aceasta este cea mai uşoară cale să afli dacă ai îndoieli. Falsa personalitate încearcă să facă totul cât mai uşor posibil, întotdeauna alege ceea ce necesită minimum de efort. Dar trebuie să înţelegi că nu poţi învăţa sau schimba nimic fără efort. Aşadar când găseşti un "eu" sau un grup de "eu"-ri care sunt gata să facă eforturi, asta înseamnă că ele nu aparţin falsei personalităţi.
Î: Poţi căpăta o nouă falsă personalitate cu privire la sistem?
R: Dacă nu te gândeşti la falsa personalitate sau nu o înţelegi, dacă te înşeli singur gândindu-te că lucrezi, nu vei căpăta o nouă falsă personalitate, dar falsa personalitate va creşte. Deci trebuie să fie îndepărtată, dacă nu distrusă, imediat după începerea lucrului.
Î: Ideea mea despre mine însumi mă face să cred că nu sunt apreciat cum se cuvine şi, prin urmare, sufăr din cauza imaginii mele despre mine însumi.
R: Corect, dar nu te gândi la imagine, trebuie să-ţi aminteşti doar direcţia. Poţi greşi în ideile despre tine însuţi, dar nu este important. Numai direcţia trebuie să fie corectă; nu te poţi duce undeva fără să ştii încotro mergi. Poţi să-ţi vezi portretul imaginar numai din punctul de vedere corect, iar punctul de vedere corect este direcţia. Nu există nici un alt punct din care s-o poţi vedea.
Î: Puteţi să-mi spuneţi din nou ce anume ocupă locul "eu"-lui real în prezent?
R: Dorinţa de a şti. Din aceasta "eu"-l real va creşte, dacă va creşte. La început este dificil de definit, este scopul. Dacă intri în legătură cu o anumită muncă, cu un sistem anumit, acesta începe să crească; dar nu poate creşte de la sine numai datorită unor circumstanţe fericite.

Este destul de simplu de stabilit că nu avem "eu" permanent. Încearcă să-ţi aminteşti de tine însuţi timp de 15 minute; aceasta îţi indica nivelul fiinţei tale. Dacă ai fi avut un "eu" permanent, ai fi fost capabil să-ţi aminteşti de tine însuţi timp de cincisprezece ore. Totul este foarte simplu, într-adevăr, numai că noi nu avem cheile maşinii noastre. Dacă am fi avut cheile, ar fi fost uşor să o deschizi şi să vezi ce este înăuntru, iar apoi să separi ceea ce este imaginar de ceea ce este real. Dar chiar şi asta avem de învăţat; suntem prea obişnuiţi cu ceea ce este nereal.

Aşa încât subiectul studiului nostru trebuie să fie falsa personalitate, care este întotdeauna acolo. Numai dacă o vei cunoaşte în toate manifestările ei vei putea separa ceea ce este "eu". Suntem identificaţi cu portretul nostru imaginar despre noi înşine şi aceasta este o formă foarte periculoasă a identificării.
Î: Cum poate cineva începe să distingă ce este real?
R: Nu poţi. Dar poţi distinge ce anume este nereal, chiar în acelaşi fel în care distingi adevărul şi minciuna. Nu este nevoie de filosofie, ia asta simplu. Mai întâi trebuie să aplicăm discriminarea pentru lucrurile simple. Imaginaţia joacă un rol foarte important în viaţa noastră, pentru că noi credem în ea. Ceea ce

este real poate creşte numai cu preţul eliminării a ceea ce este imaginar. Dar în viaţa obişnuită ceea ce este nereal creşte cu preţul eliminării a ceea ce este real.
Î: Nu înţeleg pe de-a-ntregul împărţirea între lucru şi viaţa obişnuită.
R: Relaţia dintre lucrul personal şi viaţă este exact această relaţie dintre "eu"-l permanent şi falsa personalitate. Lucrul, în esenţă, este "eu"-l permanent, iar viaţa obişnuită este falsa personalitate. Când înţelegi ce este "eu"-l permanent, când eşti conştient de tine însuţi şi ai control permanent, acesta este lucrul. În prezent trăieşti în falsa personalitate.
Î: Mi se pare dificil să văd diferenţa dintre "eu" şi "D-ra B".
R: Aşa cum am spus, în împărţirea între "eu" şi "D-ra B", practic totul este "D-ra B". "Tu" o poţi lăsa în urmă pe "D-ra B" numai prin interesul tău faţă de sistem, deoarece "eu"-l real nu poate creşte din nimic altceva. Tot materialul care există nu va duce la nimic niciodată fără aceste idei, fără acest interes, pentru că îl păstrează pe o anumită linie, într-o anumită direcţie. La început studiezi, te observi, şi aşa mai departe, apoi după ceva timp, dacă lucrezi, "eu"-l va apărea pentru o secundă din când în când, dar nu vei fi capabil să-l păstrezi şi acesta va dispărea din nou. Va merge aşa ceva timp, şi apoi, la un moment dat, acesta va apărea şi va sta destul de mult timp pentru ca să-l poţi recunoaşte şi să ţi-l poţi reaminti. Aceasta este calea tuturor lucrurilor noi; la început ele vor veni pentru momente foarte scurte, apoi ele vor sta mai mult. Este calea naturală a creşterii, nu poate fi altcumva. Avem în noi prea multe momente de obiceiuri mecanice de gândire şi prea multe alte lucruri greşite. "Eu"-l real apare şi este imediat înăbuşit.

Când vei înţelege mai mult despre falsa personalitate îţi vei da seama că eşti înconjurat de ea. Nu poţi vedea nimic fără ochii falsei personalităţi, nu poţi auzi nimic fără urechile falsei personalităţi. Totul trece prin falsa personalitate, şi primul pas este să ştii asta, pentru că astfel vei ştii cât de mult din viaţa ta este ocupată.
Î: Întrucât falsa personalitate este imaginară, există aceasta cu adevărat?
R: Nu există cu adevărat, dar noi ne imaginăm că ea există. Ea există în manifestările sale, dar nu ca o parte reală a noastră. Este o combinaţie de "eu"-ri ce nu au o bază reală, dar acestea se manifestă şi produc anumite efecte. Nu încerca să o defineşti, sau îţi vei pierde drumul în cuvinte, iar noi trebuie să ne ocupăm de fapte. Emoţiile negative există, totuşi în acelaşi timp ele nu există, fiindcă nu există nici un centru real pentru ele. Este acelaşi lucru şi cu falsa personalitate. Este un ghinion al condiţiei noastre naturale faptul că suntem plini de lucruri inexistente.

Trebuie să înţelegi că nu poţi nici măcar să începi munca pe nivelul la care te afli; trebuie să schimbi anumite lucruri mai întâi. Poţi găsi ce să schimbi numai ca rezultat al observaţiilor tale. Câteodată aceasta devine foarte evident, şi numai după aceea începe lupta, pentru că falsa personalitate începe să se apere.

Trebuie să cunoşti falsa personalitate întâi. Tot ceea ce am vorbit până acum se referă la prima treaptă - înţelegerea faptului că noi nu cunoaştem falsa personalitate, că pentru a o cunoaşte trebuie să studiem, că toată munca pe care

o facem este făcută pe socoteala falsei personalități, că toată munca pe care o putem face cu noi înșine constă în diminuarea puterii falsei personalități și că dacă începem să încercăm să lucrăm fără a deranja falsa personalitate, atunci toată munca se va reduce la nimic.

Repet din nou - trebuie să înțelegi că falsa personalitate este o combinație a tuturor minciunilor, trăsăturilor și "eu"-rilor ce nu pot fi niciodată utile în nici un sens, nici în viață nici în lucru - exact ca emoțiile negative. Totuși falsa personalitate spune întotdeauna "eu" și întotdeauna își atribuie multe capacități, cum ar fi voința, conștiența de sine și așa mai departe, iar dacă nu este verificată rămâne un obstacol pentru întreaga muncă.

Așadar unul dintre primii și cei mai importanți factori, în încercarea de a te schimba, este separarea ta în "eu" și oricare ar fi numele tău. Dacă această separare nu este făcută, dacă uiți și continui să gândești despre tine însuți în felul obișnuit, sau dacă te imparți într-un fel greșit, lucrul se oprește. Lucrul asupra ta însuți poate progresa numai pe baza acestei diviziuni, dar trebuie să fie o diviziune *corectă*. Deseori se întâmplă ca oamenii să facă o diviziune greșită: ceea ce apreciază în ei înșiși numesc "eu" și ceea ce nu le place, sau ceea ce în opinia lor este slab sau neimportant, ei numesc falsă personalitate. Aceasta este o diviziune foarte greșită; nu schimbă nimic și rămâi așa cum ai fost. Această diviziune greșită este pur și simplu minciună Minciuna față de tine însuți este mai rea decât orice, pentru că în momentul când vei întâlni cea mai mică dificultate, aceasta va apărea ca argumentare interioară și înțelegere greșită. Dacă folosești o diviziune greșită, nu te vei putea baza pe ea și nu te va ajuta într-un moment când ai nevoie.

Ca să faci o separare corectă în tine însuți trebuie să înțelegi ce este "eu" și ce este "Ouspensky", "Brown" sau "Jones", cu alte cuvinte ce este minciună și ce ești tu însuți. Așa cum am mai spus, chiar dacă admiți această posibilitate de divizare în tine, vei avea tendința să numești ce-ți place în tine "eu" și ceea ce-ți displace NE-"eu", deoarece diviziunea corectă nu poate fi găsită imediat; trebuie să găsești câteva indicații în legătură cu lucrul care te vor ajuta. De exemplu, dacă spui că scopul tău este să fii liber, este întâi de toate necesar să înțelegi că nu ești liber. Dacă vei înțelege în ce măsură nu ești liber și dacă îți formulezi dorința de a fi liber, atunci vei vedea în tine însuți care parte din tine vrea să fie liberă și care parte nu vrea. Acesta ar putea fi un început.

Î: Poate cineva să vadă falsa personalitate fără ajutor?

R: Teoretic nu există nimic care să se împotrivească, numai că eu n-am văzut un asemenea caz. Chiar și cu ajutor, oamenii nu o vor vedea. Poți să arăți unui om o oglindă și el va spune, "Nu sunt eu, aceasta este o oglindă artificială, nu o oglindă reală. Aceasta nu este o reflectare a mea".

Î: Cum poți elimina falsa personalitate?

R: Nu o poți elimina. Este la fel ca și cum ai încerca să-ți retezi capul. Dar poți să o faci mai puțin insistentă, mai puțin permanentă. Dacă falsa ta personalitate este aici douăzecișitrei de ore din douăzecișipatru, când munca începe ea va fi aici numai douăzecișidouă de ore iar "tu" vei fi prezent o oră mai mult. Dacă, la un moment dat, vei simți primejdia manifestării falsei personalități și vei

găsi o cale să o stopezi, cu asta trebuie să începi. Problema eliminării nu se pune deloc, aceasta se leagă de lucruri cu totul diferite. Trebuie să ai control asupra ei.
Î: Nu este studiul falsei personalități analiza ta proprie? Am crezut că asta era un lucru rău.
R: Până la un anumit punct este analiză. Ceea ce s-a spus despre a te abține de la analiză a fost în prima prelegere. Am spus atunci că analiza era imposibilă pentru că nu știi destul. Analiza înseamnă stabilirea cauzelor și a efectelor. Deci în primul rând am spus că tu trebuie să te abții de la analiză și doar să observi, să observi, să observi și nimic mai mult, pentru că timpul pentru analiză va veni, atunci când vei cunoaște legile. Acum studiem aceste legi, deci cu siguranță trebuie să analizezi din ce în ce mai mult. Vezi, regulile pentru observare și gândire în prima prelegere sunt un lucru, dar cu trecerea timpului se schimbă și se modifică. Ce nu poate face cineva în prima lună, trebuie deja să facă în a doua lună. Ambele dificultăți și posibilități cresc tot timpul. Analiza trebuie să fie folosită cu grijă, când este necesar; nu pentru fiecare lucru. Câteodată este doar pierdere de timp.
Î: Se poate spune că falsa personalitate este câteodată construită de alți oameni - de exemplu, când oamenii spun de față cu un copil că ei urăsc străinii?
R: Corect. Falsa personalitate este construită din multe părți și cu siguranță în mare parte prin sugestiile altor oameni. Un copil primește multe sugestii, în special despre preferințe și antipatii.
Î: Nu prea pot să înțeleg cum să găsesc "eu"-rile care au obiecții la adresa muncii. Asta înseamnă că ar trebui să selectăm care sunt aceste "eu"-ri?
R: Nu trebuie să te gândești teoretic. Încearcă să găsești ce anume în tine obiectează la ideile sistemului, sau încearcă să găsești "eu"-rile (sau poți să le spui cum vrei) care sunt indiferente față de acestea. Să presupunem că ai anumite gusturi în materie de mâncare. Aceste "eu"-ri care sunt interesate de mâncare nu pot fi interesate de amintirea de sine. Apoi există alte "eu"-ri interesate de "eu"-ri opuse amintirii de sine. Există multe lucruri pe care le poți face cu plăcere *numai dacă nu-ți amintești* de tine însuți și, evident, aceste "eu"-ri sunt ostile amintirii de sine, deoarece aceasta doar le va strica plăcerea. Încearcă să le găsești în acest mod. Abordările teoretice nu sunt de folos.
Î: Care este originea acestor grupuri de "eu"-ri artificiale?
R: Ele pot fi formate prin imitație, dorință de a fi original, de a fi atractiv, de a fi admirat de oameni ș.a.m.d.
Î: Când găsești un grup de "eu"-ri care nu doresc amintirea de sine, ce faci?
R: Lasă-le în pace. Dacă acestea nu vor, ce poți să le faci? Dacă există grupuri de "eu"-ri care vor, lucrează cu ele. Acele "eu"-ri care înțeleg necesitatea de a-ți aminti de tine însuți trebuie să lucreze cu alte "eu"-ri care de asemenea doresc. Acestea nu trebuie să-și piardă timpul pentru a convinge alte "eu"-ri.
Î: Este de așteptat ca unele "eu"-ri să fie înspăimântate de ideea separării "eu"-lui de "Dl. A"?
R: Cu siguranță toate "eu"-rile care alcătuiesc falsa personalitate vor fi înspăimântate pentru că asta înseamnă moarte pentru ele. Dar trebuie să

înţelegi că ele îşi pot arăta teama numai câtva timp şi, după asta, ele se pot travesti cu scopul de a nu muri. Vei crede foarte serios că ai terminat cu falsa personalitate în timp ce aceasta s-a ascuns numai înăuntrul vreunei trăsături, gata să apară. Această trăsătură este întotdeauna slăbiciune. Atâta timp cât aceasta rămâne, va lua toată energia, dar poate fi foarte bine deghizată, şi sub această formă ea poate deveni chiar mai puternică, crescând în paralel cu creşterea "eu"-lui real. Aşadar înţelegerea necesităţii diviziunii în "eu" şi "Dl. A" nu este suficientă pentru a distruge falsa personalitate. Trebuie să-ţi aminteşti că falsa personalitate *se apără*.

Î: Falsa personalitate se bazează pe emoţii negative?

R: Sunt multe alte lucruri în falsa personalitate pe lângă emoţiile negative. De exemplu, există întotdeauna obiceiuri mentale rele; falsa personalitate sau părţi din falsa personalitate se bazează întotdeauna pe o gândire greşită. Deşi într-o anumită măsură ai dreptate: în anumite cazuri dacă înlături emoţiile negative din falsa personalitate, aceasta se năruie pentru că nu poate trăi fără ele. Pe de altă parte, câteva false personalităţi pot funcţiona pe baza celor mai plăcute emoţii. Sunt false personalităţi foarte plăcute şi în acest fel falsa ta personalitate te poate păcăli şi să te facă să crezi că te lupţi cu emoţiile negative. Aceasta te poate păcăli în multe feluri diferite.

Î: Toate emoţiile negative izvorăsc din falsa personalitate?

R: Cum poate fi altfel? Aceasta este, ca să spunem aşa, un aparat special pentru emoţiile negative, pentru expunerea, plăcerea şi producerea lor. Aminteşte-ţi că nu există un centru real pentru emoţiile negative. Falsa personalitate joacă rolul de centru pentru ele.

Î: Este identificarea întotdeauna o manifestare a falsei personalităţi?

R: Falsa personalitate nu se poate manifesta fără identificare, la fel ca emoţiile negative şi multe alte lucruri din noi, cum ar fi toate minciunile şi toată imaginaţia. Te identifici înainte de toate cu o idee imaginară despre tine însuţi. Spui "acesta sunt eu" când nu este altceva decât imaginaţie. Este acelaşi lucru ca şi cu minciuna - nu poţi minţi fără identificare: ar fi o minciună foarte slabă şi nimeni nu ar crede-o. Asta înseamnă că trebuie mai întâi să te păcăleaşti pe tine şi apoi să-i păcăleşti pe ceilalţi oameni.

Studiul falsei personalităţi este una din cele mai rapide metode pentru amintirea de sine. Cu cât vei înţelege mai mult falsa personalitate proprie, cu atât îţi vei aminti de tine însuţi mai mult. Ceea ce împiedică, înainte de toate, amintirea de sine este falsa personalitate. Ea nu poate şi nu doreşte să-şi amintească de ea însăşi şi nu doreşte să lase nici o altă personalitate să-şi amintească. Încearcă în toate felurile posibile să oprească amintire de sine, ia anumite forme ale somnului şi numeşte asta amintire de sine. Apoi este foarte fericită.

Nu trebuie să te încrezi în falsa ta personalitate - ideile ei, cuvintele ei, acţiunile ei. Nu o poţi distruge dar o poţi face pasivă pentru câtva timp, iar apoi puţin câte puţin o poţi face mai slabă.

Î: Spuneţi că nu trebuie să ai încredere în nimic legat de falsa personalitate, dar pare a fi tot ce avem.

R: Nu poate fi aşa. Există un lucru - *tu*, şi există "eu"-ri imaginare. *Tu* este ceea ce *este* cu adevărat, şi trebuie să înveţi să-l distingi. Acesta poate fi foarte mic, foarte elementar, dar ar trebui să fii capabil să găseşti în tine ceva suficient de sigur şi solid. Dacă am fi în întregime falsă personalitate atunci nimic nu s-ar mai întâmpla. Există oameni care sunt numai falsă personalitate. Celelalte părţi ale lor sunt atât de supuse, atât de slabe încât nu pot rezista falsei personalităţi. Aceşti oameni nu se vor studia pe ei înşişi pentru că le-ar fi frică să vadă ceea ce sunt. Falsei personalităţi nu-i place asta deloc. În general, dacă ei încep, foarte curând ei vor pleca, explicând într-un fel oarecare, pentru că ei sunt incapabili să continue studiul de sine. Dar dacă cineva are energia să continue studiul falsei personalităţi, atunci înseamnă că acel cineva mai are ceva pe lângă aceasta. Aşa cum am spus mai înainte, această muncă este în fiecare zi, nu odată pe lună sau odată pe an. Este o examinare zilnică.

Î: Vreţi să spuneţi că falsa personalitate are tendinţa de a te părăsi pe măsură ce înaintezi în vârstă?

R: Nu. Dacă nu faci nimic împotriva ei, va creşte. Gusturile se pot schimba, dar ea creşte. Aceasta este singura "dezvoltare" ce are loc în viaţa mecanică. Falsa personalitate este cea mai mecanică parte a noastră - atât de mecanică încât nu este nici o speranţă pentru ea. Aşa încât nu trebuie să i se îngăduie să intre în lucru.

Î: Probabi că oamenii într-adevăr mari, sfinţii de exemplu, au învins falsa personalitate?

R: Depinde în ce măsură. Sfinţii descriu diavoli cu care au trebuit să lupte. Toţi diavolii trăiesc în falsa personalitate.

Î: Cum pot să-mi amintesc de înţelegerea avută că mare parte din suferinţa emoţională se află în falsa personalitate?

R: Numai prin amintire de sine. Suferinţa este cel mai bun ajutor posibil pentru amintirea de sine, dacă înveţi cum să o utilizezi. Prin ea însăşi, nu ajută; cineva poate suferi întreaga sa viaţă şi nu va obţine nici un grăunte de rezultat. Dar dacă cineva învaţă să-şi *folosească* suferinţa, aceasta va fi de ajutor. În momentul în care suferi, încearcă să-ţi aminteşti de tine însuţi.

Î: Există două tipuri de suferinţă: unul se datorează vederii propriei mele mecanicităţi şi slăbiciuni, iar cealaltă este suferinţa ce provine văzând pe cineva la care ţii, bolnav sau nefericit. Cum poţi lucra împotriva ei sau să o foloseşti în muncă?

R: Întrebarea este poţi să faci ceva sau nu? Dacă poţi, poţi; dar dacă nu poţi atunci este altceva. Dacă începem să suferim pentru tot ce nu putem ajuta, atunci cu siguranţă niciodată nu vom înceta să suferim. Principalul lucru este să afli cât de multă imaginaţie este în aceasta. Putem fi total convinşi că nu este deloc imaginaţie, dar dacă vom face un efort în plus vom vedea curând că totul este imaginar. Avem o imagine greşită despre noi înşine şi în acelaşi timp atribuim acestei imagini greşite trăsături reale. Dar dacă această imagine este falsă, atunci tot ce este în legătură cu ea este menit să fie fals, iar suferinţa acesteia este de asemenea falsă. Aceasta poate fi foarte acută, dar asta nu schimbă nimic.

Suferința imaginară este în general mult mai neplăcută decât cea reală, deoarece cu suferința reală poți face ceva, dar cu suferința imaginară nu poți face nimic. Poți numai să scapi de ea, dar dacă ești îndrăgostit de ea sau mândru de ea atunci trebuie să o păstrezi.

Î: Tot nu-mi dau seama cum să încep să înțeleg falsa personalitate?

R: Trebuie să știi ce este ea, locul ei, ca să spunem așa; acesta este primul pas. Trebuie să înțelegi că întreaga identificare, întreaga considerare, toate minciunile, toate minciunile față de tine însuți, toate slăbiciunile, toate contradicțiile, văzute sau nevăzute, toate acestea sunt falsă personalitate. Este ca o rasă specială de câini. Dacă nu o cunoști, nu poți vorbi despre ea. Chiar dacă vezi mici frânturi din ea, este suficient pentru că fiecare mică parte a ei este de aceeași culoare. Dacă vei vedea acest câine odată, îl vei recunoaște întotdeauna. Latră într-un fel special, umblă într-un fel special.

La început nu poți ști care este "eu" și care este falsa personalitate. Ceea ce numești "eu" este o structură complicată și deci este falsă personalitate. Nu poți cunoaște *totul* despre fiecare din acestea; dar dacă pe de o parte iei ceva despre care nu ai dubii că este fals și pe de altă parte ceva despre care nu ai dubii că este adevărat, le poți compara.

Î: Câteodată mă observ identificându-mă sau considerând și îmi dau seama că eu fac astfel datorită unei imagini pe care o am despre mine însumi. Pot să ajung în acest fel să cunosc falsa personalitate și observând-o, să o slăbesc?

R: Da, este singura cale, dar numai dacă nu te va obosi, pentru că, la început mulți oameni încep foarte domici, dar curând obosesc și încep să folosească "eu" fără discriminare, fără să se întrebe care "eu"? Principalul nostru inamic este cuvântul "eu" pentru că, așa cum am spus, nu avem absolut nici un drept să-l folosim în condiții obișnuite. Mult mai târziu, după o muncă îndelungată putem începe să ne gândim la "eu" ca fiind un grup de "eu"-ri ce corespund Ajutorului de Majordomul. Dar în condițiile obișnuite când spui "nu-mi place", trebuie să te întrebi: "căruia dintre "eu"-rile mele nu-i place"? În acest fel, îți vei reaminti constant de această pluralitate. Dacă uiți odată, îți va fi ușor să uiți și data următoare. Sunt multe începuturi bune în muncă și apoi, după câtva timp, *aceasta* se uită și oamenii încep să o ia în jos și, la sfârșit, devin mult mai mecanici decât înainte. Începutul cunoașterii de sine constă în a înțelege cine vorbește în tine și în cine poți avea încredere.

Î: Capacitatea pentru muncă poate crește în măsura în care ești capabil să slăbești falsa personalitate proprie?

R: Munca începe cu lupta împotriva falsei personalități. Tot ceea ce poți obține, obții numai pe socoteala falsei personalități. Mai târziu, când aceasta este făcută pasivă, poți obține mult pe socoteala altor lucruri dar, pentru un timp îndelungat, trebuie să scapi, ca să zicem așa, de falsa personalitate. Este foarte dificil de depistat falsa personalitate în viața obișnuită, deoarece neexistând nici o acțiune împotriva ei, nu există nici rezistență. Dar când o persoană începe să lucreze, va apărea rezistența la muncă, iar această rezistență este falsa personalitate.

Î: Falsa personalitate nu poate fi interesată sau atrasă de ideile sistemului?

R: Ba da, foarte mult. Numai că, atunci vei avea sistemul în lumina falsei personalități, și va fi un sistem foarte diferit. În momentul în care falsa personalitate își alocă sistemul, ea va crește mai puternică și va slăbi sistemul pentru tine. Ea va adauga câte un cuvânt ici și colo, și nu-ți poți imagina sub ce formă extraordinară se întorc la mine unele dintre idei. Un cuvânt omis dintr-o anumită formulare poate face o idee total diferită. Falsa personalitate știe întotdeauna cel mai bine și este întotdeauna deplin justificată în a face ceea ce-i place. Aici se ascunde pericolul.

Sistemul înseamnă tot ceea ce este spus, în sensul în care a fost spus. Dacă cineva îl corectează, conștient sau inconștient, atunci acesta nu mai poate fi numit sistem - va fi un pseudo-sistem, falsificarea sistemului. În momentul în care va deveni incorect sau ceva va fi uitat sau dat la o parte, acesta va da rezultate greșite.

Î: Am pus aceste întrebări pentru că uneori mă îndoiesc de autenticitatea interesului meu în muncă - poate că mă mint pe mine însumi.

R: Numai tu poți răspunde la asta; și, încă o dată, numai dacă nu uiți principiile fundamentale și dacă nu spui "eu" despre ceva care este numai unul din "eu"-ri. Trebuie să înveți să cunoști și celelalte "eu"-ri și să-ți amintești de acestea. Să uiți de acestea este foarte periculos, pentru că atunci o ușoară modificare a ceva poate fi suficient să pună totul într-o formă greșită.

*

Până acum, când am vorbit despre om, am vorbit despre trăsături general umane comune tuturor oamenilor. Dar la un anumit moment în lucru, pe lângă înțelegerea principiilor generale, fiecare trebuie să încerce să-și găsească propriile particularități, pentru că nu te poți cunoaște, în scopuri practice, dacă îți cunoști doar caracteristicile generale. Fiecare om are trăsăturile sale individuale, slăbiciunile sale proprii atunci când el nu este capabil să reziste lucrurilor care se întâmplă. Aceste trăsături sau slăbiciuni pot fi foarte simple sau foarte complicate. Un om poate fi capabil să reziste la orice, exceptând mâncarea bună; altul la tot exceptând vorbăria, sau el poate fi leneș sau poate prea activ. Este foarte important, pe o anumită treaptă a studiului de sine, să-ți găsești trăsătura principală care înseamnă slăbiciunea principală. Slăbiciunile principale ale oamenilor sunt foarte diferite, și dacă noi putem rezista la ceva la care orice alt om nu poate rezista este pentru că se întâmplă ca aceasta să fie trăsătura lui principală. Aceste diferențe de slăbiciuni ne dau iluzia că putem "face". Trăsătura principală sau slăbiciunea principală se află în falsa personalitate. În anumite cazuri este posibil să vezi una, două sau trei trăsături sau tendințe, adesea legate, care se constituie într-o axă în jurul căruia gravitează totul. Aceasta este trăsătura principală. Câteodată este foarte clară și vizibilă, dar alteori este dificil de descris. Limbajul nostru adesea nu are cuvinte, nici forme care să o descrie și poate fi indicată doar într-un fel indirect. Este interesant că îți găsești cu greu trăsătura principală, pentru că *te*

afli în ea, şi dacă ţi se spune, de obicei nu crezi. Dar putem afla ce anume stă de aceeaşi parte cu ea, deşi nu este tocmai ea.

Este câteodată folositor să aduni opinii ale prietenilor despre tine, pentru că aceasta adesea ajută în descoperirea trăsăturilor tale. Este foarte important să afli ce anume creează obstacole în munca noastră. Până ce nu o găsim, o trăsătură principală înseamnă pierdere constantă de energie, deci trebuie să găsim această scurgere şi să o oprim.

Î: Poate cineva vreodată să-şi găsească trăsătura principală de unul singur?

R: La un anumit moment, într-o muncă organizată, aceasta va ieşi la suprafaţă sau ţi se poate spune. Dar dacă ţi se spune, nu o vei crede. Sau câteodată este atât de evidentă că este imposibil să o negi dar, cu ajutorul amortizoarelor, o poţi uita din nou. Am cunoscut oameni care au dat un nume trăsăturii lor principale şi pentru câtva timp şi-au amintit-o, iar apoi au uitat. Trebuie să te apropii tu însuţi de ea. Când o vei simţi tu însuţi, o vei cunoaşte. Dacă ţi se spune numai, o poţi uita uşor. Când vei găsi mai multe manifestări ale falsei tale personalităţi, îţi vei putea găsi trăsătura principală.

Î: Aceasta este ceea ce numiţi un amortizor?

R: Nu, dar amortizoarele ascund trăsătura principală, ea este ajutată de amortizoare.

Î: Dacă scoatem la iveală trăsăturile noastre principale, le putem corecta? Aţi spus că nu putem schimba nimic.

R: În mod obişnuit nu putem. Dar aici este vorba de folosirea rezultatelor experienţei şi a cunoaşterii care nu aparţin vieţii obişnuite.

Î: Dar şi un om obişnuit se schimbă.

R: Bineînţeles că se schimbă, el devine mai mecanic, mai limitat, mai stabil. Pot fi excepţii dar, de regulă, lucrurile aşa evoluează în viaţa obişnuită. Personalităţile se schimbă, în special dacă se schimbă circumstanţele, dar este o schimbare mecanică, accidentală. Adesea ne bazăm opinia pe excepţii, fie că le observăm corect sau greşit. Excepţiile sunt mai uşor de remarcat decât regulile.

Î: Observând anumite tendinţe în tine însuţi decizi ca asta să nu se mai întâmple.

R: De obicei, după ce ai decis, acel lucru continuă încă să se întâmple. Sau dacă nu mai are loc, în general altă tendinţă apare în locul lui. Ca regulă, un singur lucru opreşte lucrurile - frica.

Î: Trăsăturile principale variază în decursul vieţii?

R: Dacă sunt marcate clar, ele continuă de-a lungul întregii vieţi.

Î: Totuşi, pot vedea lucruri pe care le-am avut şi care acum nu mai există.

R: Posibil. Cunoştinţele noastre despre noi înşine sunt foarte incomplete. Poţi observa multe lucruri în viaţă şi să faci mari greşeli, dacă nu ştii cum să verifici. Şi, în general, aşa cum am spus, este dificil să vezi trăsătura principală.

Î: Îmi puteţi spune care este trăsătura mea principală?

R: Nu cred. Vezi, asta nu este necesar pentru începerea lucrului. La început, ce este important nu este trăsătura principală însăşi, ci ceea ce este produs de

aceasta, lucru pe care îl poți studia sub forma atitudinilor. Nu ne cunoaștem atitudinile pentru că niciodată nu ne-am gândit la noi înșine într-un mod corect. Avem prea multe idei imaginare. Ceea ce trebuie să studiem acum sunt toate punctele noastre de vedere, emoțiile obișnuite, felul în care gândim, ce inventăm. Toate acestea sunt rezultatele trăsăturii principale sau trăsăturilor principale, pentru că pot fi două sau trei trăsături care sunt mai importante, nu neapărat numai una. Gândește-te la falsa personalitate; este suficient pentru scopuri practice. Ca o teorie, falsa personalitate în majoritatea cazurilor se învârte în jurul unei axe, iar această axă este trăsătura principală. Dacă un om are o singură mare slăbiciune, dintr-un punct de vedere este un avantaj, pentru că dacă el poate stăpâni această trăsătură sau slăbiciune, dintr-un singur pas poate realiza multe lucruri. Este un avantaj când lucrurile sunt concentrate, adunându-se împreună într-un singur punct. Atunci eforturile în acest punct vor produce rezultate mai bune decât dacă lucrezi în diferite puncte. Dar trăsătura principală nu poate fi întotdeauna definită. Câteodată poți pune degetul pe ea, câteodată nu; într-o persoană o poți vedea, în alta nu. Dar falsa personalitate o *poți* vedea.

Î: Este trăsătura principală hrană pentru falsa personalitate?

R: Trăsătura principală nu este hrană. Ea *este* falsă personalitate; este ceva pe care falsa personalitate se bazează și care pătrunde în toate.

Î: Trăsătura principală ia decizii întotdeauna în momentele importante?

R: Aceasta este cea mai bună definiție pentru ea: că întotdeauna ia decizii.

În legătură cu trăsătura principală, este mai bine să gândești mai întâi în linii generale - ce te-a determinat să abordezi acest sistem, ce dorești de la sistem. Adesea se întâmplă ca oamenii să asiste la lecturi ani de zile și să uite de ce au venit. Dacă îți amintești de ce ai venit, sistemul poate răspunde întrebărilor tale dar, altfel, nu. Poți să nu-ți amintești despre mecanicitate; poți uita de foarte puternica convingere a fiecărei persoane că ea poate "face", și dacă nu poate este pentru că nu s-a gândit sau nu și-a dorit să facă acel lucru. Este necesar să luptăm cu această idee, să înțelegem că suntem mecanici, că nu putem face nimic, că suntem adormiți, că avem multe"eu"-ri - toate aceste lucruri. Asta te va ajuta să vezi falsa personalitate, pentru că toate aceste lucruri pe care ni le atribuim sunt exemple standard de imaginație. Și personalitatea imaginară, sau falsa personalitate este trăsătura principală pentru fiecare.

Î: Falsa personalitate este întotdeauna egoistă?

R: Dacă te gândești la tine însuți ca falsă personalitate și încerci să afli ce nu este, poți fi aproape sigur că tot ce este egoist, este falsă personalitate. Dar cu cât te vei gândi mai mult la asta cu atât mai puțin vei vedea. Ea îți poate apărea foarte neegoistă și asta este cel mai rău din toate.

Î: Există multe feluri de trăsături principale?

R: Există feluri ciudate și există unele clasice. O trăsătură foarte comună, descrisă în multe locuri în Noul Testament, este aceea prin care vezi vina altora dar nu pe a ta. Apoi, anumite feluri de autocompătimire sunt foarte obișnuite. Și există de asemenea combinații curioase pentru care este câteodată dificil să găsești o definiție psihologică.

Î: Este amintirea de sine singura modalitate de a învinge trăsătura principală?
R: Fără amintire de sine nu putem face nimic. Este singura cale.
Î: Nu este posibil să ai trăsături diferite când eşti cu oameni diferiţi?
R: Nu, acestea sunt roluri. Trăsăturile nu se schimbă atât de rapid.
Î: Este blamarea altor oameni o trăsătură?
R: Poate fi o trăsătură, dar pe ce se bazează? Pe lipsa de înțelegere. Dacă vei începe să studiezi psihologia, vei afla că toate cauzele sunt în tine însuți, nu pot fi cauze din afara ta. Nu-ţi aduci aminte de aceasta destul de des. O mică parte din time înțelege că aceste cauze sunt în tine, dar o parte mai mare continuă să acuze alți oameni. La baza fiecărei emoții negative favorite, vei găsi auto-justificarea care o hrăneşte. Trebuie să opreşti asta, întâi în minte, iar apoi după câtva timp vei fi capabil să opreşti asta şi în emoţii. Lipsa înţelegerii este prima cauză, lipsa de efort este cea de-a doua.
Î: Ați spus că lenea poate fi o trăsătură principală?
R: Lenea este pentru unii oameni trei sferturi din viața lor sau mai mult. Câteodată lenea este foarte importantă şi este trăsătura principală a falsei personalităţi, şi apoi tot restul depinde de lene şi o deserveşte. Dar trebuie să-ți aminteşti că există diferite tipuri de lene. Este necesar să afli aceste tipuri diferite observându-te pe tine şi observând alți oameni. De exemplu, există oameni foarte ocupați care tot timpul fac ceva, şi totuşi *mintea* lor poate fi leneşă. Aceasta se întâmplă mai des decât orice altceva. Lenea nu este numai dorința de a sta şi a nu face nimic.
Î: Care este cea mai bună cale de luptă cu falsa personalitate?
R: Întotdeauna să faci ceva care falsei personalități nu-i place şi foarte curând vei găsi mult mai multe lucruri care nu-i plac. Dacă vei continua, vei deveni din ce în ce mai iritat şi se va evidenţia din ce în ce mai clar, aşa că în curând nu vor mai fi întrebări despre asta.

Dar la început lupta va trebui să se bazeze pe cunoaştere - trebuie să cunoşti trăsăturile ei, găsind ce anume îţi displace în special. Unei false personalități îi displace un lucru, alteia îi displace alt lucru. Trebuie să ai suficientă putere în tine însuți să mergi împotriva ei.

*

Să vorbim acum despre relația falsei personalități cu alte părți ale omului. În fiecare om, în orice moment dezvoltarea sa are loc prin ceea ce putem numi o Triadă Statică. Această triadă poate fi numită statică pentru că lucrurile din vârful triunghiului stau întotdeauna în acelaşi loc şi joacă rolul de forţă neutralizantă, în timp ce celelalte forțe se schimbă foarte încet.

Omul este divizat în patru părți: trup, suflet, esență şi personalitate. Am vorbit deja despre esență şi personalitate. Termenul de "suflet" se foloseşte în sistem în sensul de principiu vital. Sufletul poate fi descris ca un nor de materii foarte fine sau energii interconectate şi legate de corpul fizic. Atât timp cât acesta este în trup, trupul este viu, iar trupul şi sufletul alcătuiesc un singur lucru. Când acestea se separă spunem că trupul moare. Aceasta este distincția

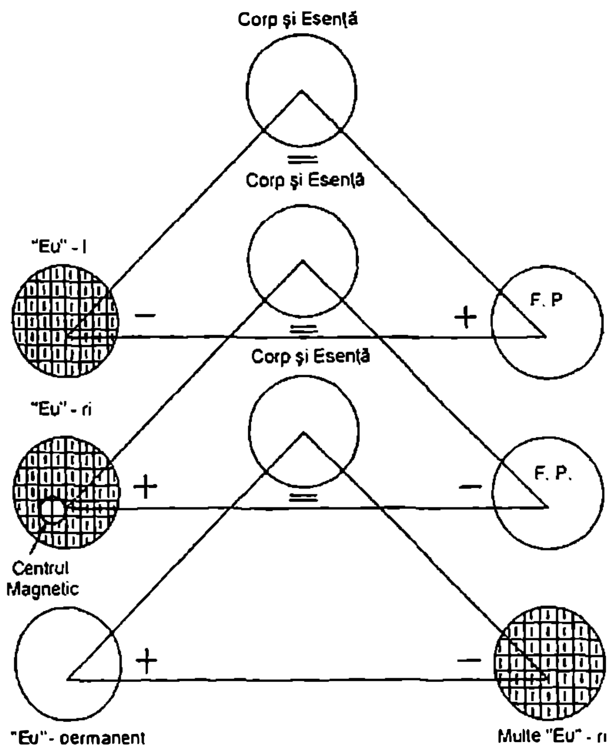
dintre o bucată de carne moartă şi una vie. Când un centru lucrează bine, sufletul este concentrat acolo. Dar la om obişnuit sufletul nu are calităţi psihice, şi nici nu este de folos să ştii mai mult despre el. Vă spun asta numai dintr-un punct de vedere teoretic: este un simplu material, deşi de o materialitate mai fină decât trupul.

Această schemă poate fi utilă pentru că ne arată ce suntem, dacă putem vedea. Arată schimbările în evoluţia noastră, ce suntem acum şi ce putem deveni. Când vei învăţa să utilizezi această diagramă, te va ajuta să determini diferitele stadii ale lucrului.

Primul triunghi arată starea omului în viaţa obişnuită; cel de-al doilea arată starea sa când începe să se dezvolte. Sunt perioade lungi între starea arătată în primul triunghi şi starea arătată în cel de-al doilea triunghi, şi perioade încă şi mai lungi între primele două şi cel de-al treilea. De fapt există multe etape intermediare, dar acestea trei sunt suficiente pentru a arăta calea evoluţiei în raport cu falsa personalitate.

Este necesar să reamintim că nici una din aceste stări nu este permanentă. Oricare dintre ele poate dura o jumătate de oră şi apoi o altă stare poate veni, apoi din nou o stare diferită. Diagrama arată numai *cum* se desfăşoară evoluţia

Ar fi posibil să continuăm schema dincolo de "eu"-l permanent, pentru că "eu"-l permanent are şi el multe forme.

Această triadă este compusă din trup, suflet și esență în vârful de sus al triunghiului. În cel de-al doilea vârf este "eu"-l luat în sensul de multe "eu"-ri care reprezintă persoana, adică, toate sentimentele și senzațiile care nu fac parte din falsa personalitate. Cel de-al treilea vârf al triunghiului este deținut de falsa personalitate, adică de portretul tău imaginar.

Într-un om obișnuit falsa personalitate se numește pe sine "eu" și este activă, dar după câtva timp, dacă un om este capabil de evoluție, centrul magnetic începe să crească în el. Îl poate denumi "interese speciale", "idealuri", "idei" sau ceva asemănător. Când începe să își simtă centrul magnetic, el va găsi în el însuși o parte separată, și din această parte va începe creșterea sa. Această creștere poate avea loc numai pe seama falsei personalități, pentru că falsa personalitate nu poate apărea în același timp cu centrul magnetic. Când centrul magnetic este activ, falsa personalitate va fi pasivă, iar când falsa personalitate este activă, centrul magnetic este pasiv.

Dacă centrul magnetic s-a format într-un om, el poate întâlni o școală, și când va începe să lucreze el va trebui să lucreze împotriva falsei personalități. Asta nu înseamnă că falsa personalitate dispare; înseamnă numai că ea nu este întotdeauna prezentă. La început este aproape întotdeauna prezentă, dar când centrul magnetic începe să crească aceasta va dispărea, uneori pentru o jumătate de oră, alteori chiar pentru o zi. Apoi se întoarce și rămâne o săptămână!

Când falsa personalitate dispare pentru timp scurt "eu"-l devine mai puternic, doar că nu este adevăratul "eu", ci mai multe "eu"-ri. Cu cât mai lungi sunt perioadele în care dispare falsa personalitate, cu atât mai puternic va deveni "eu"-l alcătuit din mai multe "eu"-ri.

Centrul magnetic poate fi transformat într-un Ajutor de Majordom, iar când Ajutorul de Majordomul va căpăta controlul asupra falsei personalități el va transfera toate lucrurile nenecesare de partea falsei personalități și numai lucrurile necesare vor rămâne de partea "eului". Apoi, la o etapă ulterioară, este posibil ca "eu"-l permanent să vină în partea "eului" cu tot ce îi aparține. Atunci multele "eu"-ri vor fi de partea falsei personalități, dar nu putem spune mai mult despre aceasta acum. Va fi un "eu" permanent cu tot ce-i aparține acestuia, dar nu știm ce îi aparține. "Eu"-l permanent are funcții complet diferite, un punct de vedere complet diferit de orice altceva cu care ne-am obișnuit.

Denumirea de "eu permanent" nu este foarte potrivită, pentru că acesta nu este permanent pentru mult timp; el vine numai și stă când este necesar, iar când nu este necesar el poate să plece din nou. Deci este mai bine să i se spună "eu real". Când vine acest "eu", el controlează toate celelalte "eu"-ri. El poate controla orice lucru într-un fel în care nici un "eu" existent nu o poate face, deci este complet nou într-un fel. Dar când acest unic "eu" vine, asta nu înseamnă că va rămâne. În primul rând, poate să nu fie necesar ca acesta să fie acolo pentru că "eu"-rile mai mici pot învăța și ele să acționeze în mod corect. În al doilea rând acesta necesită o muncă foarte intensă, iar dacă munca slăbește nu va putea rămâne. Deci sunt necesare multe condiții pentru prezența

sa, dar dacă simți odată gustul prezenței lui acolo, vei ști multe lucruri și vei fi sigur de multe lucruri care acum pot fi doar bănuite.

Triada Statică arată că orice muncă personală sau degenerare se desfășoară în relație cu diferite manifestări ale falsei personalități, dar că trupul, sufletul și esența rămân aceleași tot timpul. După câtva timp și ele vor fi afectate, dar acestea nu intră în etapele inițiale. Trupul va rămâne acelaşi trup, esența se va schimba mai târziu, dar aceasta nu intră la începutul muncii. Conform acestui sistem, esența intră numai în măsura în care este amestecată cu personalitatea. Nu o putem considera separat, pentru că, așa cum s-a explicat deja, nu avem mijloace de lucru asupra esenței separat de personalitate.

Î: Această schemă sugerează că trupul și esența vin câteodată de partea falsei personalități iar câteodată de cealaltă parte, în funcție de cea care predomină?

R: Nu. Dacă trupul și esența sunt normale, ele sunt imparțiale și nu sunt de o parte sau alta. Dar dacă este ceva în neregulă cu acestea ele sunt în partea falsei personalități. Dar asta nu intră în discuția noastră; le luăm ca o forță permanentă. Schimburile au loc în celelalte două puncte ale triadei.

Î: Această schemă înseamnă că Ajutorul de Majordom începe să ia locul centrului magnetic când începi munca în școală?

R: Așa cum am explicat mai devreme, Ajutorul de Majordom nu vine de-a dreptul din centrul magnetic, acesta trebuie să fie transformat mai întâi în diverse lucruri. Prima care arată creșterea corectă a oricărui lucru în locul centrului magnetic este prețuirea - înțelegerea muncii. Este un drum lung între unul și celălalt. În schemă sunt arătați urmând unul altuia, dar asta nu înseamnă că unul urmează imediat celuilalt - acestea sunt separate de mile și mile și sunt sute de transformări.

Î: Ce anume face ca "eu"-l să înceapă să se dezvolte iar falsa personalitate să descrească?

R: Toate schimbările au loc în timp. În viața obișnuită falsa personalitate este acolo tot timpul. Apoi, în timp, se va diminua și va deveni mai puțin importantă, va ocupa mai puțin timp.(Acest lucru este înfățișat în a doua fază a schemei unde falsa personalitate a devenit pasivă și multe "eu"-ri ce înconjoară centrul magnetic au devenit active). Nu poți diminua falsa personalitate în privința dimensiunii, dar o poți diminua în privința timpului. Să luăm douăzecișipatru de ore - câte ore aparțin uneia și câte ore celeilalte? Tot ce se schimbă în noi se schimbă în acest mod.

Î: Am avut până acum impresia că falsa personalitate era colecția tuturor "eu"-rilor. Această diagramă mi-a făcut lucrurile un pic neclare.

R: Printre aceste multe "eu"-ri sunt câteva folositoare și multe "eu"-ri pasive, care pot fi începutul celorlalte personalități. Falsa personalitate nu se poate dezvolta, în ea totul este greșit. De aceea am spus că toată munca trebuie să fie împotriva falsei personalități. Dacă cineva eșuează în munca sa este pentru că nu a dat suficientă atenție falsei personalități, nu a studiat-o, nu a lucrat împotriva acesteia. Falsa personalitate este de asemenea făcută din multe "eu"-ri, dar acestea sunt toate imaginare.

Î: Nu înțeleg ce vrei să spuneți prin "eu"-ri pasive.

R: "eu"-rile pasive sunt "eu"-rile care sunt controlate de alte "eu"-ri, active. De exemplu, intențiile bune pot fi controlate de lene. Lenea este activă, bunele intenții sunt pasive. "Eu"-l sau combinația de "eu"-ri care controlează sunt active. "Eu"-rile care sunt controlate sau conduse sunt pasive. Ia-o foarte simplu.

Această diagramă reprezintă o stare, apoi o stare puțin diferită, apoi din nou o stare diferită. Cu ajutorul acestei diagrame poți vedea trei stări diferite ale omului, de la cea mai simplă. În cea mai simplă stare este activă falsa personalitate și "eu", este pasiv. Trupul, sufletul și esența rămân întotdeauna neutralizante. Când, după multe etape, apare "eu"-l permanent, "eu" devine activ, mulțimea de "eu"-ri devine pasivă, iar falsa personalitate dispare. Multe alte diagrame diferite pot fi schițate între aceste două extreme și, dincolo de aceasta, există mai multe posibilități.

Î: Există vreun loc în Triada Statică unde un grup de "eu"-ri, neconectate cu centrul magnetic, sunt active, iar falsa personalitate pasivă?

R: Când am spus că anumite grupuri de "eu"-ri sau personalități devin active, m-am referit la cele centrate în jurul centrului magnetic. În primul rând centrul magnetic însuși, iar apoi acele "eu"-ri care se află în jurul centrului magnetic sunt opuse falsei personalități. Apoi, la un moment dat, centrul magnetic devine activ și falsa personalitate pasivă. Centrul magnetic este o combinație a unui anumit grup de interese sau preferințe. Acesta nu te conduce, călăuzirea ar însemna progres, pe când tu rămâi în același loc. Dar când vine momentul, atunci cu ajutorul centrului magnetic vei fi capabil să discerni dacă un lucru îți place sau îți displace. Poți face o alegere. Înainte ca cineva să vină în muncă, centrul magnetic este un anumit punct care s-a transformat într-un anumit grup de interese. Când cineva întâlnește munca, acest grup devine interesat de munca școlii și apoi dispare ca centru magnetic, pentru că centrul magnetic este un lucru fără putere, și se transformă în ceea ce putem numi personalitate de lucru. Această diagramă intenționează să descrie etapele inițiale ale muncii și de aceea am înfățișat numai foarte puține combinații din câte puteau fi arătate. De exemplu, într-una din etapele inițiale putem schița o triadă cu trup, suflet, esență la vârful de sus al triunghiului, falsa personalitate într-o parte și mai multe "eu"-ri deja divizate în anumite grupuri în cealaltă parte. Unul din aceste grupuri este centrul magnetic, dar sunt alte grupuri, poate nu atașate dar totuși neostile centrului magnetic, care pot exista și în cele din urmă se pot dezvolta în ceva mult mai bun. Grupurile de "eu"-ri care sunt întotdeauna ostile și întotdeauna dăunătoare sunt falsă personalitate.

Î: Schimbarea de la o Triadă Statică la alta depinde de schimbarea ființei?

R: Da, fiecare mică schimbare este schimbarea ființei, deși această formulare se aplică în general schimbărilor mai mari și mai serioase. Când vorbim despre schimbarea ființei vorbim despre schimbarea de la omul nr.1, 2, 3 la omul nr. 4, de exemplu. Aceasta este schimbarea ființei, dar desigur acest mare salt constă în salturi mai mici. Triada Statică este mai degrabă o schemă auxiliară. Aceasta te reprezintă pe tine. Aceasta arată starea ființei tale, ceea ce ești tu la un anumit moment, și te ajută să descrii pentru tine însuți toate etapele ce le-ai

parcurs de la o existență obișnuită, mecanică, la evoluție. În acest fel nu o descrii prin cuvinte, ci îi dai o imagine completă.

Scopul nostru este să devenim unul, să avem un "eu" permanent. Dar la început munca înseamnă a deveni din ce în ce mai divizat. Trebuie să înțelegi cât de departe ești de a fi unul; numai când vei cunoaște toate aceste fracțiuni ale tale vei putea începe munca pe baza unui singur sau a câtorva "eu"-ri principale în jurul cărora poate fi construită unitatea. Ar fi o înțelegere greșită să unifici toate lucrurile pe care le găsești în tine însuți acum. Noul "eu" este ceva ce nu cunoști în prezent; acesta crește din ceva pe care te poți baza. La început, în separarea falsei personalități de tine, încerci să te divizezi pe tine însuți în ceea ce poți numi demn de încredere și ceea ce găsești ca nefiind demn de încredere.

Când ești într-o stare de îndoială amintește-ți să încerci să aduci la suprafață alte "eu"-ri care au o anumită prețuire. Acesta este singurul mod de a învinge îndoielile. Pentru a te putea dezvolta trebuie să ai o anumită capacitate de prețuire. Singura abordare practică este să te gândești la diferitele părți din tine însuți și să găsești părțile care pot lucra și părțile care nu pot. Unii oameni au valori reale, alții au valori false și încă alții nu au deloc valori. La fel este și cu "eu"-rile.

Oamenii își pot petrece viețile studiind sisteme și cuvinte ale sistemelor și să nu ajungă niciodată la lucrurile reale. Trei sferturi sau nouăzecimi din cunoașterea noastră obișnuită nu există cu adevărat, există numai în imaginație. Dar această muncă trebuie să fie practică de la început.

Trebuie să înțelegi că fără muncă, fără sistem, nu poți să faci nimic. Dacă începi să lucrezi, ai o șansă. Dar chiar și în lucru sunt pericole, pentru că dacă oamenii *cred* că ei pot face ceva și în același timp refuză să *lucreze* asupra dobândiri controlului, dacă ei rămân la nivel teoretic prea mult timp și nu înțeleg că nici un fel de schimbare nu este posibilă fără mari eforturi, dacă continuă să amâne aceste eforturi până mâine, atunci această continuă ezitare va începe să producă un efect și după câtva timp, vine un moment periculos. Acesta nu vine la început, ci numai dacă pentru mult timp mergi înainte fără să faci suficiente eforturi, sau fără să faci nimic serios. Atunci în loc de unul, poți ajunge divizat în doi, așa încât toate trăsăturile și toate personalitățile se divizează în două grupuri - o parte utilă muncii și ajutând munca personală și cealaltă parte indiferentă sau chiar neprietenoasă. Aceste două grupuri pot continua să existe alături, încercând să nu iasă la iveală în același timp; unul poate veni dimineața, celălalt după amiaza. Acesta este un pericol real, pentru că dacă încep să se formeze astfel două părți, indiferența uneia va strica rezultatele muncii celeilalte și în acest fel dezvoltarea se va opri. Această a doua parte poate să nu fie neapărat rea sau să se opună muncii, ci doar slabă, dar slăbiciunea și tăria nu pot crește în același timp. Deci este necesar să lupți foarte rapid și neîndurător împotriva acestui lucru, altfel se poate ajunge la dublă cristalizare.

Î: Poți să-ți dai seama dacă aceste două grupuri de personalități se formează în tine?

R: Dacă înveţi să te observi pe tine însuţi, poţi afla când aceasta începe să se întâmple, şi atunci nu trebuie să laşi să continue pentru prea mult timp pentru că va deveni, cu fiecare zi, din ce în ce mai dificil să lupţi cu asta. Dar se manifestă diferit în cazuri diferite.
Î: Este şi cazul dobândirii de multe cunoştinţe fără să le înţelegi?
R: Nu. Chiar şi înţelegerea este posibilă într-un asemenea caz, numai că *fără acţiune*. Vezi, chiar cunoaşterea şi înţelegerea nu pot ajuta dacă cineva nu lucrează asupra fiinţei. Dacă voinţa nu va creşte în acelaşi timp, vei putea înţelege, dar nu vei fi capabil să faci ceva. Dacă oamenii aşteaptă prea mult fără să facă eforturi serioase sau să ia decizii serioase, aceştia se pot confrunta cu începutul dublei cristalizări. Atunci ei nu vor putea obţine rezultate în muncă, iar după un anumit timp vor putea ajunge chiar la rezultate greşite.

CAPITOLUL 8

Locul omului în lume - Limitări ale percepției și gândirii noastre - Cunoașterea înseamnă a cunoaște totul - Principiile relativității și scării - Legea lui Trei - Patru stări ale materiei - Noi suntem orbi față de a treia forță - Legea lui Șapte - Octave ascendente și descendente - Observarea intervalelor - Raza de creație - Voința Absolutului - Raza de creație ca instrument pentru o gândire nouă - Un limbaj special - Raza de creație ca octavă - Viața organică pe pământ -A hrăni Luna - Influențele cosmice - Influența mecanică a Lunii - Influențele și starea ființei - Influențele planetare și esența - Eliberarea de legi - Posibilitatea dezvoltării - Omul ca parte a vieții organice - Studiul legilor - Dreptate și nedreptate - Legile care aparțin omului - A lucra împotriva naturii - Studiul ideilor cosmologice ca ajutor pentru amintirea de sine - Legea lui Trei și creația - Trecerea forțelor - Trei octave de radiații - Tabelul hidrogenilor - Diferitele niveluri de materie - Octava laterală - Posibilitatea evoluției

Trebuie să vorbim despre locul omului în lume, pentru că de acum înainte trebuie întotdeauna să studiem omul în legătură cu locul său, deoarece multe lucruri despre noi, despre ceea ce este posibil pentru noi și ceea ce este imposibil, se află în legătură cu acest lucru.

În prima prelegere am spus că trebuie să studiem omul și, în paralel, trebuie să studiem lumea în care trăiește omul, pentru a putea înțelege de ce omul este ceea ce este și de ce nu poate fi altfel. Nu putem găsi răspunsuri la toate aceste întrebări dacă studiem omul separat de lumea în care acesta trăiește. Într-un anume sens omul este analog universului; în el operează aceleași legi și vom găsi că este mult mai ușor să înțelegem câteva din aceste legi prin studierea omului, în timp ce alte legi pot fi înțelese mai bine prin studiul universului.

Dar înainte de toate trebuie să realizăm limitele percepției noastre și ale puterii noastre de gândire, deci acest studiu include, de asemenea, și studiul limitelor noastre. Sistemul ne lărgește cunoașterea foarte mult, dar nu poate face miracole. Dacă încercăm să gândim lumea separat de noi înșine și să o vedem așa cum este, chiar și dintr-un punct de vedere fizic cu ajutorul telescopului sau microscopului, vom înțelege cât de limitate sunt capacitățile noastre de percepție, ele fiind limitate ca mărime. Iar capacitatea noastră de vedere mentală este infinit mai limitată. Chiar dacă am veni în contact cu o sursa a unei cunoașteri depline, așa cum suntem nu am fi capabili să o primim sau să o folosim, pentru că deși putem cunoaște mai mult decât cunoaștem în mod obișnuit, există o limită în noi - în mintea noastră. Deci trebuie să ne cunoaștem toate limitările și apoi, când vom cunoaște puterea instrumentului nostru, vom ști ce putem obține. Prima idee a acestui sistem este aceea că, într-o anumită măsură, putem îmbunătăți acest instrument pentru acumularea cunoașterii - aceasta este ideea auto-îmbunătățirii.

Dacă vă amintiți, am spus că din punctul de vedere al acestui sistem numai cunoașterea întregului poate fi considerată cunoaștere, deoarece cunoașterea unei părți fără relația acesteia cu întregul nu reprezintă cunoaștere, ci doar ignoranță. *Putem* avea această cunoaștere, numai că nu ne dăm seama și nu înțelegem că orice cunoașterea începe cu cunoașterea întregului. Să luăm, de exemplu, această cutie de chibrituri. Dacă o privesc printr-o deschizătură îngustă voi putea vedea numai o mică parte din aceasta și nu voi avea niciodată ideea unei cutii de chibrituri ca un întreg. Este la fel cu orice lucru. Aproape tot ceea ce numim cunoaștere nu este în realitate deloc cunoaștere, pentru că este mai degrabă cunoașterea unei mici părți fără a ști locul acestei părți în întreg.

Există o carte cu aforisme care spune : "a ști înseamnă a ști totul". A cunoaște o parte din ceva înseamnă să nu ști. Nu este dificil să cunoști totul, deoarece pentru a cunoaște tot ai de știut foarte puțin. Dar pentru a ști acest puțin ai de știut destul de mult. Așadar trebuie să începem cu acest "destul de mult", în ideea de a ajunge la acel "foarte puțin" care este necesar pentru a cunoaște totul.

A cunoaște tot este posibil cu utilizarea a două principii: principiul relativității și principiul scării. Dacă vorbim despre lume este necesar să știm totul despre lume, și putem ști tot ce avem nevoie să știm despre asta dacă considerăm lucrurile la scări diferite. Putem ști mult mai mult decât știm în mod obișnuit dacă studiem lucrurile care se pot măsura față de noi și având o relație cu noi pe o scară, iar lucrurile care sunt mai îndepărtate de noi și care nu au o relație clară cu noi pe o alta scară, mai mică, într-un mod mai abstract. În acest fel vom putea obține întreaga cantitate necesară de cunoaștere fără să învățăm prea mult și această cunoaștere va include foarte puține lucruri nenecesare, pentru că dacă învățăm orișice, fără discriminare, nu vom ști lucrurile necesare.

De exemplu, îți cunoști casa la o scară proporțională cu trupul tău, dar orașul în care trăiești, îl cunoști la o scară mult mai mică. Câteva părți le știi mai bine, alte părți nu atât de bine, dar nu există nici o parte pe care să o cunoști atât de bine ca pe propria ta casă. Anglia o știi la o scară încă și mai mică ...Europa la o scară și mai mică ș.a.m.d.

Acum vă voi reaminti ce am spus în prima prelegere referitor la studiul lumii și al celor două legi fundamentale ce o guvernează și voi indica ce trebuie să vă amintiți și cum trebuie să vă amintiți. Aceste legi universale sunt realmente dincolo de mintea noastră, așa încât cu toată dorința de a le studia nu veți înțelege nimic mai mult decât cuvinte. Dar chiar și asta este util. Cu ajutorul acestor cuvinte vă puteți reconstrui imaginile pe care le aveți despre univers așezând omul la locul potrivit în relație cu diferite lumi.

Primul lucru de reamintit este ce anume s-a spus despre Legea lui Trei - că orice lucru din lume, toate manifestările de energie, toate tipurile de acțiuni, fie în lume sau în activitatea umană, fie interne sau externe, sunt întotdeauna manifestări a trei forțe care există în natură. Aceste forțe sunt denumite activă, pasivă și neutralizantă sau prima, a doua și a treia. Trebuie înțeles că ele nu diferă una de cealaltă precum activitatea și inactivitatea diferă în înțelegerea

noastră obişnuită a acestor termeni. Forțele activă şi pasivă sunt ambele active, pentru că o forță nu poate fi pasivă. Dar există o anumită diferență în activitatea lor, iar această diferență determină întreaga varietate de fenomene care există în lume. Cele trei forțe lucrează împreună, dar una dintre acestea predomină în fiecare combinație. În acelaşi timp, fiecare forță care acum este activă, poate deveni pasivă sau neutralizantă în momentul următor, într-o altă triadă. Lucrurile se întâmplă când cele trei forțe se întâlnesc. Dacă acestea nu se întâlnesc, nimic nu se întâmplă.

Din acest punct de vedere, materia trebuie să aibă, de asemenea anumite denumiri, conform cu tipul de forță ce lucrează prin ea - fie că aceasta este organică sau anorganică, un element chimic sau un compus. Când forța activă trece prin orice fel de materie aceasta va fi numită Carbon. Când forța pasivă trece prin aceasta, materia va fi numită Oxigen. Când forța neutralizantă lucrează în materie, aceasta este numită Azot. Iar când materia este luată în afara relației cu forța ce lucrează în ea, este numită Hidrogen. La început aceste nume ar trebui luate simplu, ca etichete. Astfel Legea lui Trei aduce relativite în definirea noastră dată materiei, deoarece în loc de un fier vom avea patru fieruri, în loc de o aramă patru arame samd. Tatăl, mama, fiul; carbon, oxigen, azot. Familia este hidrogenul. Începutul unei noi familii este fiul.

În gândirea obişnuită ne dăm seama de existența a două forțe - acțiune şi rezistență; electricitate pozitivă şi negativă ş.a.m.d. Dar în această stare de conştiență nu vedem că *trei* forțe sunt întotdeauna prezente în orice eveniment, în orice fenomen. şi că numai o întâlnire a trei forțe poate produce un eveniment. Două forțe nu pot produce nimic - acestea se vor învârti numai una în jurul celeilalte fără nici un rezultat. Ia mult timp să începi să vezi trei forțe în lucruri - din anumite motive noi suntem orbi față de a treia forță, deşi putem observa acest lucru în multe reacții chimice şi fenomene biologice. Chiar atunci când înțelegem pe deplin că nimic nu se poate întâmpla fără prezența tuturor acestor trei elemente, în relație cu noi înşine suntem înclinați să uităm sau să omitem aceasta. Nu observăm pe de-antregul nici chiar două forțe şi, în general, ne aşteptăm ca lucrurile să se întâmple şi când numai o singură forță este prezentă. Mai târziu veți vedea că dacă vrei să produci un anumit efect sau o anumită acțiune şi o forță lipseşte nu vei putea obține nici un rezultat. În anumite cazuri aceasta poate fi forța pasivă şi atunci nimic nu se întâmplă, pentru că dacă nu este forța pasivă, nu există material. În alt caz poate lipsi forța activă sau cea neutralizantă, şi din nou nu se poate face nimic.

Dacă veți încerca să găsiți manifestări ale primei şi celei de-a doua forțe, câteodată veți putea găsi şi manifestări ale celei de-a treia. Aceasta necesită observație şi nu poate fi dovedită decât de voi înşivă. În psihologie multe lucruri pot fi explicate prin necesitatea celei de-a treia forțe. Asta explică de asemenea de ce nu putem "face" - nu putem aduce ce-a de treia forță. Iar fără cea de-a treia forță nici o acțiune nu are loc sau are loc într-un fel diferit de modul în care intenționam să se întâmple.

Câteodată putem vedea forța neutralizantă, numai că greşim asupra naturii ei. De exemplu o vedem adesea ca rezultat când de fapt ea există înaintea

primei şi celei de-a doua. Facem multe greşeli în legătură cu cele trei forţe, dar este foarte util să ne gândim la acest subiect.
Î: Cele trei forţe sunt externe - în afara noastră?
R: Sunt înăuntrul şi în afara ta, la scara noastră, la scară planetară, universală, la toate scările.
Î: Puteţi să ne daţi un exemplu despre cum lucrează acestea?
R: Presupunem că vrei să studiezi ceva. Ai ceva material, idei noi ş.a.m.d., dar în acelaşi timp ai o rezistenţă la acest studiu, deoarece unele "eu"-ri vor, iar alte "eu"-ri nu doresc acest lucru. Ele reprezintă forţele activă şi pasivă. Să presupunem că acest studiu produce un anumit fel de emoţie în tine; această emoţie va lucra ca forţă neutralizantă şi atunci vei putea studia. Dacă emoţia nu vine, acele "eu"-ri care vor dori aceasta şi acelea care nu o vor dori, vor continua să se certe şi nimic nu se va întâmpla.

Legea lui Trei explică multe lucruri ce nu pot fi explicate în mod obişnuit pentru că de obicei ne gândim numai la o singură forţă. Foarte rar luăm şi a două forţă, rezistenţa, în considerare, şi niciodată pe cea de-a treia. Totuşi, în orice calcul al acţiunilor este necesar să ţinem cont de trei forţe.
Î: Este necesitatea cea de-a treia forţă? Atât de multe decizii par să fie rezolvate de necesitate.

A: Şi multe altele sunt rezolvate de ceea ce nu este necesar. Oamenii pot întotdeauna să se descurce fără lucrurile necesare, dar să se decurce fără lucrurile nenecesare este mult mai dificil. Aşa că nu poţi să spui asta. Dar trebuie să înţelegi că nu poţi vorbi despre cea de-a treia forţă fără să dai de prima şi de a doua.
Î: Putem studia Legea lui Trei ca să vedem de ce eforturile noastre nu reuşesc?
R: Este foarte folositor câteodată. Câteodată poţi vedea asta pentru că necunoscând şi neîncuviinţând Legea lui Trei, oamenii pierd toate rezultatele eforturilor lor. Fie nu socotesc rezistenţa fie nu socotesc forţa activă - vorbesc acum despre o triadă unde cea de a treia forţă este prezentă. Un fenomen foarte straniu se întâmplă când diferenţa dintre forţe este prea mare - apare un rezultat complet diferit de ceea ce se aştepta. Să presupunem că vrei să faci un anumit lucru, dar nu ai calculat rezistenţa. Intenţia ta întâlneşte o rezistenţă foarte puternică şi rezultatul, dacă vine, este absolut diferit de ceea ce s-a dorit.

În lucru poţi vedea două forţe: ideile sistemului şi rezistenţa ta, propriul tău somn. În fiecare caz particular intră o aşa anumită a treia forţă şi ajută fie o parte fie cealaltă parte.
Î: Care este valoarea practică a studiului forţelor?
R: Dincolo de toate lucrurile există legi cosmice. Nu poţi înţelege de ce lucrurile se întâmplă într-un fel sau altul până când nu ai o idee despre aceste legi.
Î: Dacă iei evenimente în locul materiei poţi să spui că ele sunt de un fel diferit în raport cu forţa care lucrează prin acestea?
R: Ele sunt diferite în funcţie de ce *triadă* acţionează. De exemplu, cu toţii ştim cum aceeaşi propoziţie, aceleaşi cuvinte, pot avea înţeles diferit în funcţie de

cine vorbeşte. Sau chiar aceeaşi persoană poate spune aceleaşi cuvinte la momente diferite, înţelesul va fi diferit.

Putem găsi învăţătura despre cele trei forţe sau cele trei *gunas* în filosofia Sankhya, dar în literatura existentă aceasta s-a deteriorat serios, pentru că se vorbeşte despre fiecare guna sau forţă ca rămânând tot timpul aceeaşi pe când, din punct de vedere al sistemului, aşa cum am spus, activitatea, pasivitatea sau puterea neutralizantă a fiecărei forţe apare numai în relaţie cu celelalte două.

Pot fi şapte combinaţii de forţe, una dintre ele de neînţeles pentru mintea umană, întrucât în această triadă fiecare forţă ocupă acelaşi loc.

Triadele se referă la evenimente, deci dacă vorbim de fiecare eveniment separat, fie mare sau mic, trebuie să înţelegem cărei triade aparţine fiecare dintre ele. Dar o succesiune de evenimente se desfăşoară în conformitate cu Legea lui Şapte sau Legea Octavelor. Legea lui Şapte trebuie să fie înţeleasă şi reamintită din punctul de vedere al intervalelor. Pe scurt, Legea lui Şapte înseamnă că nici o forţă nu lucrează vreodată continuu în aceeaşi direcţie; ea lucrează pentru un anumit timp, apoi se diminuează în intensitate şi fie îşi schimbă direcţia, fie suferă o schimbare interioară. În fiecare octavă - adică o perioadă între un anumit număr de vibraţii şi fie dublul, fie jumătatea acestui număr - există două locuri unde vibraţiile sau, ca să fim mai exacţi, manifestările energiei *continuând* în timp şi spaţiu, sau în ambele, suferă o anumtă schimbare, încetinindu-se şi apoi începând din nou. Dacă un şoc adiţional nu intervine în aceste locuri, octava îşi schimbă direcţia. Această iregularitate măsurată în viteza de vibraţie, a fost calculată şi integrată într-o anumită formulă, ce exprimă o lege cosmică şi a fost mai târziu aplicată muzicii în forma scării majore. Legea lui Şapte arată că nici o forţă nu se poate dezvolta într-o singură direcţie şi arată locurile unde aceste schimbări sau încetiniri au loc.

Î: Este din cauza obstacolelor la intervale?

R: Este din cauza intervalelor. Obstacolele sunt normale, fiecare energie se dezvoltă printre obstacole.

Î: Această succesiune se schimbă întotdeauna într-o anumită direcţie?

R: Nu, în orice direcţie. Când lucrurile "se întâmplă" nu poţi fi niciodată sigur de direcţie. Oamenii Nr.1, 2, 3 niciodată nu ajung unde vor, se poate întâmpla numai accidental. Credem că atunci când nu ajungem unde vrem este o excepţie; nu ne dăm seama că aceasta este o lege. Nu ne putem baza pe noroc să furnizeze şocurile potrivite la momentele potrivite.

Î: Acest proces este infinit?

R: Nu poţi imagina o forţă care lucrează la infinit. Aceasta lucrează în funcţie de cantitatea de energie care există. Dar din nou, octavele sunt diferite - pot fi descendente sau ascendente. O octavă ascendentă este între un anumit număr de vibraţii şi dublul acestui număr. O octavă descendentă este între un anumit număr de vibraţii şi jumătatea acestui număr. Aşadar vorbind despre o succesiune de evenimente, trebuie să ştim octavele ascendente şi descendente. Fără a şti dacă este vorba despre o octavă ascendentă sau descendentă este imposibil să înţelegi, şi asta este ceea ce se întâmplă în gândirea obişnuită,

pentru că oamenii studiază octavele ascendente şi le iau drept descendente şi viceversa.

Î: Îmi puteţi da un exemplu în care oameni iau o octavă descendentă drept una ascendentă?

R: Să presupunem că întâlnim sălbatici; de obicei ne gândim că sunt primitivi şi de la aceşti oameni primitivi începe să se dezvolte civilizaţia şi cultura. Dar nu ne dăm seama că, în cele mai multe cazuri, ei sunt descendenţii unor oameni care au avut o cultură anume. Foarte adesea luăm degenerarea drept evoluţie.

Este mai uşor de observat Legea lui Şapte în activităţile umane. Poţi vedea cum oamenii încep să facă ceva - studiu, muncă – dar după câtva timp, fără un motiv vizibil, eforturile lor se diminuează, munca se încetineşte, iar dacă la un moment dat nu se face un efort special, linia îşi schimbă direcţia. Este o mică, dar reală schimbare în puterea interioară. Apoi, după câtva timp este din nou o încetineală, şi din nou, dacă nu apare un efort special, direcţia se schimbă. Se poate schimba complet şi merge într-o direcţie diametral opusă, deşi părând să fie acelaşi lucru. Există multe faze ale activităţii umane ce răspund acestei descrieri. Acestea încep într-o direcţie iar apoi, imperceptibil, continuă într-o direcţie exact opusă. Dacă aceste intervale sunt cunoscute şi dacă este utilizată o metodă de creare a unui efort sau aranjament speciale în aceste intervale, este posibil să se evite întreruperile în octave. Orice lucru trece prin octave; nici o vibraţie, nici o mişcare, nici o activitate nu poate merge în nici un alt fel. Scările variază, aşa încât nu le putem urmări, dar putem vedea rezultatele, rezultatele Legii lui Şapte. Chiar şi funcţionarea fizică interioară a organismului se supune acestei legi.

Cu anumite tipuri de efort putem să producem aceste semitonuri lipsă, să umplem intervalele şi în acest fel să schimbăm lucrul maşinii noastre. De exemplu, vei vedea mai târziu cum efortul amintirii de sine schimbă multe lucruri din chimia organismului nostru.

Î: Dacă descoperi un interval într-o anumită acţiune, este probabil că va continua să se repete?

R: Dacă ai putea găsi exemple, ar fi mai uşor de vorbit. Să răspund în general: da; dacă nu se face nimic, intervalul va creşte cu fiecare octavă, în acelaşi loc.

Î: Aţi vorbit despre octavele amintirii de sine ...

R: Nu chiar. Am spus că dacă lucrezi, munca ta se poate forma în octave şi poate avea intervale. Dacă nu ştii unde vin intervalele, lucrul tău se va schimba. Dar nu putem vorbi despre octave în relaţie cu amintirea de sine, pentru că la noi aceasta abia începe şi se şi sfârşeşte. Dacă stăpânim două sau trei note ar fi bine. Nu am obţinut suficientă energie iniţială. Totuşi trebuie să începem şi să începem din nou până ce putem face o octavă. Avem de început din nou în fiecare zi : *do, re; do, re, mi* ... Mult timp nu vom putea trece de *mi*.

Î: Dacă ajungi la *mi*, ce se întâmplă?

R: Atunci te opreşti şi te întorci înapoi. Mult timp nu vei trece intervalul. Dar după câtva timp de studiu vei fi capabil să detectezi intervalele.Vei şti că într-o porţiune a direcţiei tale de lucru se apropie un interval.

Î: Pentru a vedea octavele, ar trebui să încerci să urmăreşti o succesiune de întâmplări în tine însuşi?
R: Nu o succesiune de întâmplări, dar poţi vedea intervalele dacă începi să faci ceva, să înveţi ceva. Vei vedea cum o acţiune continuă câtva timp într-o anumită direcţie şi apoi deviază de la cursul iniţial.

*

Acum, având toate acestea în minte, revenim la studiul universului cu scopul de a stabili ce este lumea pentru om.

Omul trăieşte pe pământ, dar pământul este una dintre planetele sistemului solar, deci omul aparţine şi lumii planetare. Pământul ocupă un anumit loc în sistemul solar, aşadar putem spune că aparţinem de asemenea soarelui. Soarele este una din stelele Căii Lactee, deci într-un fel noi aparţinem şi Căii Lactee. Apoi, ştiinţa obişnuită înţelege şi admite existenţa altor galaxii, similare sau nesimilare cu a noastră, deci aparţinem de asemenea lumii tuturor galaxiilor luate împreună. Din punct de vedere astronomic nu putem merge mai departe, dar din punct de vedere filosofic putem concepe o stare de lucruri unde lucru este un întreg, aşa cum un măr este un întreg. Această stare o numim Absolut. Deci toate galaxiile, galaxia noastră, sistemul nostru solar, planetele, pământul şi luna care este în sfera de influenţă a pământului, sunt toate în Absolut.

Absolutul creează, de fapt, numai lumea de ordin imediat următor sieşi şi Voinţa Absolutului nu se manifestă dincolo de Lumea 3. Pe măsură ce numărul legilor creşte, acestea devin din ce în ce mai mecanice şi mai complicate, iar Voinţa Absolutului nu poate să treacă prin mecanicitatea care survine şi să se manifeste în lumile inferioare. Dar ea iniţiază întreaga desfăşurare, ca să spunem aşa. Încercaţi să vă gândiţi la acest lucru, este foarte important.
Î: De ce Voinţa Absolutului nu umple totul?
R: Sunt lucruri imposibile chiar şi pentru Absolut. Vedeţi, noi ne gândim că dacă Absolutul reprezintă o stare de lucruri căreia îi aparţine originea tuturor lucrurilor, Voinţa Absolutului poate face orice. Totuşi sunt lucruri pe care Absolutul nu le poate face, pentru că el a început prin crearea anumitor legi; aceste legi creează alte legi, iar acestea încă alte legi. Absolutul crează numai primul rând de legi. Dacă ar vrea să-şi manifeste voinţa la nivelul nostru, el ar avea de distrus toate aceste legi. Noi suntem înconjuraţi şi guvernaţi de o mulţime de legi mecanice; când vom începe să vedem acest lucru vom înţelege că este imposibil ca Voinţa Absolutului să intre pe nivelul nostru. Pentru a face asta Absolutul ar avea de distrus toate lumile intermediare, devreme ce toate depind de legile care le guvernează. O mică schimbare ar însemna distrugerea întregii Raze de Creaţie.

Putem înţelege aceasta, într-o anumită măsură, prin analogie. Dacă vom considera omul drept Absolut şi vom încerca să găsim limitele ultime ce pot fi atinse în el însuşi prin voinţa sa, chiar şi cea mai superficială cunoaştere a fiziologiei umane ne va da un răspuns la această întrebare. Voinţa umană (vorbind despre aceasta ca despre un concept condiţional) poate guverna

mişcările întregului organism, ale membrelor, a câtorva organe şi a respiraţiei. Dacă un om îşi concentrează atenţia pe vârful nasului său, el începe să-l simtă. Prin această concentrare poate provoca chiar uşoare senzaţii în câteva ţesuturi. Dar nu poate în nici un fel să-şi manifeste voinţa în legătură cu câteva celule separate ale corpului său; celulele sunt prea mici pentru aceasta. Voinţa umană se poate manifesta numai în legătură cu *ţesuturile*; ea nu se mai poate manifesta în legătură cu celulele.

Dacă luăm omul ca analog al Absolutului, ţesuturile vor corespunde Lumii 3, iar celulele Lumii 6.

Să luăm altă analogie; dacă un arhitect desenează planul unei case şi îl dă antreprenorilor de construcţii, el nu va putea ulterior să se amestece în treaba zidarilor, sau a oamenilor care vor locui în casă după ce aceasta a fost construită, pentru că nu i-ar plăcea felul în care ei se comportă.

Încercaţi să înţelegi că fiecare nivel aduce legi în plus, independent de celelalte nivele. Arhitectul a făcut planul şi a terminat cu casa. Multe lucruri nu au intrat în acest plan: munca decoratorilor, oamenii care vor locui în casă, pisicile, câinii, şoarecii şi aşa mai departe. Este o problemă de înţelegere a

Lumea 1	Absolutul	1
Lumea 3	Toate Lumile	3
Lumea 6	Toţi Sorii	6 (3+3)
Lumea 12	Soarele	12 (3+6+3)
Lumea 24	Planetele	24 (3+6+12+3)
Lumea 48	Pământul	48 (3+6+12+24+3)
Lumea 96	Luna	96 (3+6+12+24+48+3)

principiului. Multe lucruri intră pe fiecare plan, independent de planul original.

Nu este nimic nou în Raza de Creaţie, nimic care să nu cunoaşteţi, doar că faptele sunt dispuse diferit. Dispunerea materialului într-un anume fel este necesară pentru soluţia oricărei probleme, iar felul în care se face aceasta include şi înţelegerea despre cum anume această problemă va fi rezolvată. Aşadar Raza de Creaţie este un fel de enunţare a problemei despre cum să defineşti locul omului în lume. Asta nu înseamnă numai locul exact al omului, ci şi raportul acestui loc cu cât mai multe repere posibile.

Raza de creație este un ajutor, un instrument sau metodă pentru o nouă gândire. Știm despre împărțirea omului în șapte categorii și orice alt lucru ar trebui împărțit în același fel. Gândirea obișnuită se împarte în gândirea nr. 1, 2, 3. Gândirea numărul 1 este mai ales imitativă; gândirea numărul 2 este mai emoțională, bazată pe preferințe și antipatii; gândirea numărul 3 este o gândire teoretică, logică, care este chiar bună la locul său, dar când este aplicată lucrurilor care sunt dincolo de puterea ei, devine greșită. Asta este tot ceea ce știm în viața obișnuită. De la Raza de Creație începe gândirea numărul 4 și asta trebuie să încercați să înțelegeți. Raza de Creație nu este o altă teorie, ca alte teorii pe care le cunoașteți; este o anumită rearanjare a materialului pe care deja îl aveți. Iar gândirea numărul 4 este gândirea prin care puțin câte puțin se elimină toate contradicțiile. În gândirea numărul 3, orice direcție ai urma, altcineva poate găsi imediat teorii ce vor contrazice acea teorie particulară. În gândirea numărul 4, nu dintr-o dată, dar treptat, vei ajunge la o anumită înțelegere a faptului că este posibil să gândești fără contradicții, să înțelegi că aceste contradicții nu sunt cu adevărat contradicții.

Gândirea obișnuită are multe contradicții. De exemplu, dacă luăm lumea, fie gândim că este un fel de voință divină care creează și păstrează totul, fie că aceste lucruri doar se întâmplă de la sine. Un alt exemplu de gândire obișnuită este voința în comparație cu mecanicitatea, sau predestinarea în comparație cu accidentul. Când veți studia Raza de Creație, veți vedea că ea conține toate aceste lucruri. Toate aceste imagini sunt corecte într-un fel, iar Raza de Creație le include pe toate. Este o teorie conform căreia mintea umană așa cum o știm nu poate inventa o minciună absolută. Nu poate inventa ceva care nu are nici o legătură cu adevărul. Orice lucru pe care mintea umană îl va inventa va fi o reprezentare parțială a adevărului. De exemplu dacă un om încearcă să deseneze un nou animal, el va lua părți ale animalelor știute, pentru că va trebui să folosească material împrumutat din observarea vieții curente. Raza de Creație ne arată cum toate teoriile contradictorii despre predestinare sau libertate, alegere liberă, voința divină, mecanicitate și așa mai departe pot fi împăcate într-un singur sistem, cum în totalitatea lor, aceste imagini, fiecare dintre ele arătând o fațetă a adevărului, nu se contrazic una pe cealaltă. Într-un loc este corect un lucru, în alt loc un alt lucru este corect, dar fiecare, dacă se aplică întregului, este greșit. Mai târziu veți vedea că anumite lucruri nu pot fi aplicate întregului pentru că întregul nu este unul, este prea variat, are prea multe fețe. Raza de Creație arată aceasta de asemenea.

În prezent studiul Razei de Creație și a legilor universului nu este încă cunoaștere - este numai limbaj; dar cu ajutorul acestui limbaj vom fi capabili să vorbim despre multe lucruri diferite, pentru care limbajul obișnuit nu are cuvinte, expresii, conexiuni între lucruri. În studiul acestui nou limbaj înțelegeți raportul dintre lucruri, pentru că aceasta leagă totul împreună - tot ceea ce cunoaștem sau trebuie să cunoaștem, sau putem fi interesați să cunoaștem în lume. Valoarea acestui limbaj este aceea că prin utilizarea unui termen al acestuia explici nu numai ce este acest obiect și ce loc ocupă acesta

în împrejurimile imediate, dar de asemenea poți arăta locul lui în întregul univers.

Vorbind de Raza de Creație ca despre o succesiune de evenimente, aceasta poate fi privită ca o octavă. Este o octavă descendentă în sensul expansiunii și diferențierii. Primul interval al acestei octave este umplut de Voința Absolutului. În scopul de a umple cel de-al doilea interval, dintre planete și pământ, a fost creat un instrument special din punct de vedere cosmic. Acest instrument este viața organică de pe pământ. Viața organică de pe pământ joacă un rol foarte important în Raza de Creație pentru că aceasta garantează transmiterea energiilor și face posibilă creșterea Razei de Creație. Punctul de creștere al Razei de Creație este luna. Ideea este că în cele din urmă luna va deveni ca pământul, iar pământul ca soarele; atunci o altă lună va apărea, și așa creșterea va continua până la un anumit punct. Dar asta este, într-o oarecare măsură, dincolo de noi.

Viața organică este un fel de aparat de recepție pentru captarea și transmiterea influențelor cosmice care sosesc de la planetele sistemului solar. În același timp, servind drept mijloc de comunicație între pământ și planete, viața organică hrănește luna. Tot ce trăiește servește scopurile pământului; tot ce moare hrănește luna. Asta sună ciudat la început, dar când înțelegem legile care guvernează viața organică, ne vom da seama că aceasta se bazează pe o lege foarte dură, legea prin care o clasă de ființe vii se hrănește cu o altă clasă. Aceasta nu numai că face viața organică să se autoîntrețină dar de asemenea permite ca aceasta să hrănească luna și să servească drept transmițător de energii. Astfel viața organică servește multor scopuri - acelora ale lumilor superioare, planetelor, pământului și lunii. Întrebarea care apare este cum putem dovedi aceasta? Putem găsi anumite dovezi, mai târziu, prin analogie cu omul, pentru că omul este construit pe același principiu ca și Raza de Creație. Sunt multe lucruri care nu pot fi dovedite într-un mod obiectiv, dar putem găsi dovezi studiindu-ne pe noi înșine.

Î: De ce sufletul la moarte pleacă către lună?

R: Luna este flămândă.

Î: Pământul nu este și el flămând?

R: Întreaga suprafață a pământului, compoziția și structura sa, depind de viața organică. Pământul primește trupul, pentru că asta este ceea ce dorește. Depinde de gust și apetit. Luna dorește un lucru, pământul altul. Este o idee foarte interesantă. Mai târziu veți vedea mai clar cum lucrurile se leagă, cum un lucru îl face pe altul să crească. Anumite substanțe trec astfel pe lună care, altfel, nu ar putea să ajungă până acolo. Iar acestea ajung într-o formă deja digerată.

Î: Ce este pământul? Este viu? Unde se sfârșește viața organică și unde începe pământul?

R: Viața organică este un lucru foarte clar - animale, plante, oameni și toate microorganismele. Cât despre pământ, acesta este cu siguranță o ființă vie, numai că pe o scară foarte diferită. Nimic nu este mort în natură. Numai unii oameni sunt morți.

Î: Care este forma comunicării dintre viaţa organică şi pământ?
R: Există multe forme de comunicare. Când inhalezi aer, de exemplu, asta este comunicare.

Noi suntem aici pe pământ ca parte a vieţii organice. Viaţa organică este sub anumite influenţe ce vin de la toate planetele şi, devreme ce noi suntem parte a acesteia, aceste influenţe ne afectează şi pe noi. Suntem de asemenea şi sub anumite influenţe ce vin de la soare, de la Calea Lactee şi probabil, sub influenţa Tuturor Lumilor, deşi, fireşte, influenţele Tuturor Lumilor asupra unui individ sunt foarte mici. Nu ştim foarte multe despre influenţele ce vin de la lună, dar ştim că aceasta joacă un rol foarte important în viaţa organică, şi fără a înţelege cum totul este legat de planete şi soare, nu putem înţelege poziţia omului şi viaţa sa actuală aşa cum este. De exemplu, fără această diagramă este imposibil de înţeles că omul trăieşte într-un loc foarte prost în univers, şi că multe lucruri pe care le privim ca fiind nedrepte, împotriva cărora ne revoltăm şi încercăm să luptăm, sunt de fapt rezultatul acestei poziţii a vieţii organice de pe pământ. Dacă am fi fost pe lună, ar fi fost încă şi mai rău, acolo nu ar fi fost nici o posibilitate de evoluţie. Pe pământ există o posibilitate de evoluţie - putem dezvolta anumite părţi din noi.

Foarte puţin din influenţele planetare ajung la noi ca indivizi. În general influenţele planetare sunt resimţite doar de masele de oameni; acestea sunt responsabile de războaie, revoluţii şi lucruri ca acestea. Un om individual se află foarte puţin sub influenţe planetare, pentru că partea care poate fi afectată de acestea este nedezvoltată. Această parte nedezvoltată este esenţa. Într-un anumit grad omul este, de asemenea, sub influenţa soarelui şi el se poate afla sub influenţe mult mai înalte dacă îşi dezvoltă centrii superiori şi se pune în legătură cu aceştia. Deci dezvoltarea înseamnă trecerea de la un anumit tip de influenţe la un alt tip. În prezent trăim în mod special sub influenţa lunii. Trebuie să devenim din ce în ce mai conştienţi ca să ajungem sub influenţe superioare.
Î: În ce fel anume suntem sub influenţa lunii?
R: Luna joacă un rol foarte important în viaţa noastră, sau mai degrabă în viaţa organică de pe pământ. Luna ne controlează toate mişcările. Dacă îmi mişc braţul este luna cea care o face, pentru că fără influenţa lunii aceasta nu se poate întâmpla. Luna este precum greutatea de la un ceas de modă veche, iar viaţa organică este precum mecanismul ceasului, care este menţinut în funcţiune de această greutate. Acţiunea lunii în viaţa noastră este pur mecanică. Ea acţionează prin devierea greutăţii şi primeşte energii mai înalte, care puţin câte puţin o fac vie. Dacă vă amintiţi cele patru tipuri de energie: energie mecanică, energie vitală, energie psihică şi energie conştientă, atunci luna acţionează cu energie mecanică, precum un uriaş electromagnet atrăgând substanţa sufletului. Când obţine această substanţă, temperatura sa se schimbă. Luna este într-o stare inferioară, mult inferioară pământului. Întrega noastră mecanicitate depinde de lună. Suntem ca nişte marionete mişcate prin sfori, dar putem fi mai liberi faţă de lună sau mai puţin liberi. Când înţelegem aceasta, vom înţelege că modalitatea de a deveni mai liberi este prin a nu ne identifica,

a nu considera, a lupta cu emoțiile negative și așa mai departe. În prezent nu putem face un pas fără energia lunii; sforile nu pot fi tăiate dintr-o dată, pentru că atunci marionetele s-ar prăbuși pur și simplu. Este necesar să învățăm mai întâi să ne mișcăm. Toți oamenii adormiți sunt sub influența lunii. Nu opun nici o rezistență, dar dacă un om se dezvoltă, el poate tăia treptat câteva din sforile care sunt nedorite și se poate deschide influențelor superioare. În acest fel se poate elibera de lună, dacă nu complet, cel puțin considerabil mai mult decât este acum.
Î: Influențele joase vin de la lună?
R: Mai mult influențele mecanice. Dacă un om este complet sub influența lunii, el este o mașină.
Î: Vreți să spuneți că luna ne afectează și în plan fizic și în plan psihic?
R: Influența fizică este altceva, aceasta este normală. Când însă luna începe să ne afecteze mintea și emoțiile, atunci este greșit. Aceasta se întâmplă numai când omul este rupt de influențele superioare. Dar nimic nu-l poate rupe de acestea, în afară de el însuși.
Î: Ne puteți spune mai multe despre această idee a hrănirii lunii?
R: Mai întâi trebuie să-ți pun o întrebare: ce înseamnă această idee pentru tine? Care este principiul de bază pe care-l vezi în aceasta?
Î: Nu înțeleg principiul de bază al acesteia.
R: Vezi, poți privi din diferite părți, chiar și atunci când ai auzit de ceva pentru prima dată. Când vezi principiul corect, atunci totul devine clar. Când am auzit prima dată despre aceasta, sigur că mi s-a părut foarte ciudat, dar în același timp am văzut că principiul din spatele acestuia era că totul este legat, că lucrurile nu există separat, că într-un anume fel viața organică leagă pământul de lună.
Î: Luna determină de fapt catastrofe umane cerând o anumită hrană pentru ființa sa?
R: Luna nu determină catastrofe; suntem noi înșine vinovați - nu este de folos să încercăm să acuzăm luna. Presupunând că neglijăm să reparăm un zid, iar acesta se prăbușește, a cui este vina? Acesta se prăbușește datorită legilor fizice, dar în același timp nu poate fi vina legilor fizice. Dacă influențele cosmice cad pe un sol bun, nu sunt catastrofe, așa cum zidul nu se prăbușește dacă-l reparăm. Dar pot fi desigur și mari catastrofe ce nu sunt afectate de atitudinea noastră
Î: De ce planetele afectează omul în masă și nu un om individual?
R: Pentru că partea din om ce poate fi afectată este fie foarte mică și nedezvoltată, fie prea acoperită de personalitate. Personalitatea reflectă toate aceste influențe și omul se află sub legea accidentului. Dacă omul ar trăi în esență, el s-ar afla sub influențele planetare sau, cu alte cuvinte, sub legea destinului. Dacă aceasta ar fi sau nu în avantajul său, este o altă problemă; poate fi mai bine într-un caz și mai rău în altul, dar în general este mai bine. Razele planetare nu pot penetra personalitatea.

Masele de oameni sunt afectate de influențele planetare în anumite părți ale lor care sunt întotdeauna acolo. Majoritatea oamenilor dintr-o mulțime sunt

oameni Nr. 1, adică oameni care trăiesc în centrii instinctiv şi motor. Iar principala sursă de energie a omului Nr. 1 este imitaţia şi imaginaţia. Când oamenii sunt sub puterea imitaţiei şi imaginaţiei, ei acceptă foarte uşor influenţele mecanice; încep să se imite unul pe celălalt, astfel se produce un mare efect.

Când oamenii trăiesc ca făcând parte dintr-o masă, nimeni nu-i poate ajuta; ei sunt atât de amestecaţi încât nu poţi separa un atom de altul. La nivelul unei mase ei sunt toţi la fel. Oamenii se pot aştepta să întâlnească influenţe favorabile numai atunci când se ridică deasupra maselor, nu înainte. Influenţele ce afectează masa sunt doar nefavorabile; ele sunt influenţe ce o menţin jos. Există influenţe favorabile ce ajută indivizii să iasă, dar ele pot să ajute doar pe oamenii ce stau puţin deasupra masei. Ne *putem* aştepta la ajutor, dar numai pe un anumit nivel; în ce ar mai consta valoarea efortului nostru dacă cineva ne-ar putea apuca de urechi şi ne-ar trage în sus? Dacă devenim conştienţi, este la fel cu a avea voinţă pe un nivel superior; şi dacă am putea "face", ne-am putea izola de multe din aceste influenţe planetare care afectează masele.

Î: Este scopul nostru de a ne dezvolta astfel încât ca indivizi să putem ajunge sub influenţe planetare?

R: Nu va fi o influenţă individuală, va fi în acord cu tipul propriu. Indivizii sunt diferiţi corespunzător cu esenţa lor. Esenţa sau tipul uman este rezultatul influenţelor planetare. Planetele ne fac ceea ce suntem. Diferite combinaţii ale influenţelor planetare produc diferite esenţe.

Î: Aţi spus că ajungem sub legi cosmice, în măsura în care războaiele sunt cauzate de influenţe planetare. Este asta o predestinare?

R: Dacă aş răspunde cam ce reprezintă un destin, aş lua doar ceea ce poate fi cu adevărat numit destin, dar pentru mulţi oameni destinul este mult mai extins. Atunci când sunt captaţi de o mişcare mai mare, cum ar fi mişcări politice, războaie, revoluţii, pentru ei aceasta devine destin.

Trebuie înţeles de ce vorbim despre influenţe planetare, de ce au fost menţionate şi în legătură cu ce. Ideea de bază este că influenţele planetare pot fi foarte diferite. Starea în care suntem atrage sau respinge influenţele planetare. Nu putem şti ce sunt acestea, putem şti doar propria noastră stare. Dacă îţi aduci aminte de tine însuţi, poţi să atragi influenţele planetare bune; dacă eşti mecanic, atragi influenţe rele.

Î: Multele legi sub ale căror influenţe ne aflăm produc diferite "eu"-ri în noi?

R: Da, foarte multe. Forţele trec prin om, iar el ia asta ca propriile dorinţe, simpatii, atracţii. Dar sunt doar forţe ce trec prin el din toate direcţiile. Începând cu Lumea 3, forţele ating omul şi pot produce acţiuni, atitudini, sau pot fi respinse. Putem doar să studiem efectele pe care acestea le pot produce. Suntem interesaţi în orice din punct de vedere al profitului pe care îl avem, restul nu ne interesează. Forţele superioare sau influenţele superioare sunt normale, cosmice; dar noi putem să ne deschidem să le primim, sau să ne închidem faţă de ele. Dacă suntem adormiţi, suntem mai închişi faţă de ele, iar cu cât suntem mai adormiţi cu atât suntem mai închişi. Dacă ne trezim, ne deschidem în faţa influenţelor superioare.

Î: Ați spus că suntem sub legea accidentului. De la ce sursă de influență vine această lege? Ne putem elibera de ea?
R: Accidentul are foarte multe manifestări. Cele mai simple forme încep să dispară îndată ce suntem mai treji. Dar nu puteți lua asta în mod literal: această lege este foarte mare și cu multe fațete. Este o chestiune de gradare. Doar în Absolut lucrurile sunt absolute. Pentru noi este o scară lungă și cu fiecare treaptă ești mai liber. Dacă ești jos, nu poți vorbi despre ceea ce se va întâmpla atunci când vei fi în vârf. Poți doar spune: "Dacă aș începe să lucrez astfel încât să mă eliberez de legea accidentului, ar fi viața mea mai puțin haotică? " Desigur, dacă ai un țel permanent, te vei elibera de țelurile accidentale. Uită de miracole. Fiecare linie de efort va aduce rezultate pe această linie, deși există conexiuni.
Î: Cum poate cineva să se elibereze de influențele negative?
R: Înainte ca noi să ne fi gândit la "a face" trebuie să înțelegem ce sunt aceste influențe. Aceasta este o greșeală constantă pe care mereu o fac toți, gândind că ei pot "face". Nu putem "face", dar dacă vom ști, vom putea schimba ceva.
Î: Dat fiind că nu ne-am dezvoltat centrii superiori, cum primim influențele venind de la lumile superioare?
R: Starea noastră obișnuită este relativă; în cele mai bune momente ale noastre suntem receptivi la influențele superioare. Ele ajung la noi prin centri. Deși nu suntem permanent conectați cu centrii superiori, ei ne influențează dacă nu sunt prea adânc îngropați, și câte ceva reușește să ajungă la noi prin ei.
Î: Care este scopul existenței umane?
R: Omul și chiar omenirea nu există în mod separat, ci ca parte a întregii vieți organice. Pământul are nevoie de viața organică în întregul ei - oameni, animale, plante. Raza de Creație este un ramură în creștere, și această comunicație este necesară pentru ca ramura să poată crește mai departe. Totul este conectat, nimic nu este separat, iar lucrurile mici, dacă există, servesc pentru ceva mai mare. Viața organică servește scopurilor planetare, nu există pentru ea însăși. Un om individual este o celulă cu specializare înaltă din aceasta, dar la acea scară o celulă individuală nu există - este prea mică. Punctele noastre de vedere obișnuite sunt prea naive și homocentrice: totul se învârte în jurul omului. Dar omul este un lucru prea nesemnificativ, parte a unei mașinării foarte mari. Viața organică este o anumită unitate cosmică, iar omul este o unitate în această mare masă a vieții organice. El are posibilitatea unei evoluții viitoare, dar această evoluție depinde de propriul efort al omului și propria lui înțelegere. Intră în scopul cosmic că un anumit număr de oameni ar trebui să evolueze, dar nu toți, pentru că altfel ar contrazice un alt scop cosmic. Evident că omenirea trebuie să existe pe pământ și trebuie să-și urmeze viața și să sufere. Dar un anumit număr de oameni pot scăpa, aceasta de asemenea intrând într-un scop cosmic.

Așa că individual noi nu suntem deloc importanți pentru univers. Nu putem vorbi nici chiar despre omenire în legătură cu universul - putem vorbi doar despre viața organică. Așa cum am spus, noi facem parte din viața organică, iar viața organică joacă un anume rol în sistemul solar, dar este un foarte mare

lucru în comparație cu noi. Ne-am obișnuit să gândim despre noi în mod individual, dar foarte curând vom pierde această iluzie. Este folositor să gândim despre diferite scări; ia un lucru pe o scară greșită și vei pierde direcția.
Î: Ați spus că s-a intenționat ca unii din noi să evolueze?
R: În linii mari, așa cum putem vedea, este sub aceeași lege ca de exemplu, accidentele rutiere. Este binecunoscut că în fiecare mare oraș un anumit număr de oameni vor fi omorîți de trafic. Cine va fi omorît nu este stabilit, nu este nevoie în mod necesar să fie cutare sau cutare persoană, ci un anumit număr. În același fel, un anumit număr de oameni *pot* avea șansa să scape - dar nu există *trebuie* în acest caz. Asta este diferența.
Î: Ni se oferă posibilitatea sau trebuie să ne-o creăm în ciuda circumstanțelor?
R: Posibilitatea este oferită. Fiecare persoană normală are această posibilitate. Restul depinde de noi. Individual, oamenii există doar pentru ei înșiși. Dar chiar pentru ei înșiși, ei nu servesc nici unui scop util. Dacă un om crește și devine diferit, el poate deveni în mod individual important într-un anume sens, deși noi nu putem ști aceasta cu siguranță. Dar aceasta se poate referi doar la un om cu o dezvoltare superioară, nu la un om mecanic.
Î: De ce soarele, planetele și luna vor să comunice?
R: Totul este un singur lucru; numai nouă lucrurile ne apar separate, în realitate toate sunt legate între ele precum diferitele părți ale corpului. Este asemenea circulației sângelui într-un organism, sau a curgerii sevei într-o ramură care crește. De aceea este comunicația necesară.
Î: Sub câte legi trăiește un om?
R: Nu știm. Putem vorbi doar despre pământ, care este sub patruzeci și opt legi, dar nu poți folosi aceeași scară în privința omului. Poți spune doar aproximativ că viața organică se află în aceeași relație față de pământ ca și luna și, deci, se află sub nouăzecișișase de legi. Dar acesta este doar principiul. Omul se află sub mult mai multe legi.
Î: Ne puteți da un exemplu pentru cele patruzecișiopt de legi?
R: Nu se pune problema de a cataloga, ci de a înțelege ce vrea să spună această idee. Omul nu este sub un tip de legi ci sub multe tipuri diferite. Mai întâi toți oamenii, precum fiecare creatură de pe pământ, trăiește sub legi fizice, ceea ce înseamnă că el poate trăi numai în cadrul unor limite de temperatură. Apoi, trebuie să existe o anumită cantitate de umiditate în aer, și aerul trebuie să aibă o anumită compoziție chimică pentru ca omul să poată respira. Omul este limitat și la un anumit tip de hrană pe care să o poate digera. Aceste aspecte sunt toate legi pentru om. Apoi, trecând la legi foarte simple, există, de exemplu, ignoranța noastră. Nu ne cunoaștem pe noi înșine; aceasta este o lege. Dacă începem să ne cunoaștem pe noi înșine, scăpăm de o lege. După cum am spus nu putem face un catalog al lor, pentru că unele dintre ele nu au nume, dar pe unele le cunoaștem. De exemplu, știm că toți oamenii trăiesc sub legea identificării - aceasta este altă lege. Acei care încep să-și aducă aminte de ei înșiși, încep să scape de legea identificării. Așa că pentru a te elibera de legi este mai întâi necesar să fie găsită o lege de care te poți elibera, și să te eliberezi de aceasta. Apoi, când te-ai eliberat de această lege, poți găsi alta. Din

nou te eliberezi, şi aşa mai departe. Aceasta este un mod practic de a studia legile.

Î: Există aşa de multe legi la care nu putem să nu ne supunem, de exemplu necesitatea de a dormi atât de multe ore în fiecare noapte. Este aceasta o cale de a înțelege cât de mult omul este o maşină?

R: Nu, nu chiar, deoarece această lege a somnului este o lege cosmică. Omul este făcut astfel; multe legi cosmice mențin acest aranjament. Dar există legi care ne stânjenesc în toate privințele sau ne mențin în supunere față de ele şi care nu sunt necesare deloc - nu există o parte benefică şi nici o necesitate cosmică. Noi ne aflăm sub prea multe legi nenecesare, şi mai ales legea propriei noastre mecanicități. Aceasta este ceea ce în mod special ne menține jos. De exemplu, trăim sub legea emoțiilor negative - nu este deloc o lege necesară; putem trăi mult mai fericiți fără emoții negative, deşi oamenii nu cred asta.

Î: Vreți să spuneți că trebuie să ne supunem tuturor acestor legi?

R: Nu putem să cădem, sau să nu cădem, sub aceste legi; ele nu ne întreabă - suntem subjugați. Acestea ne guvernează, ne controlează şi ne direcționează.

Î: Ne putem elibera?

R: Putem - în anumite condiții. Căile intră aici. Cele patru Căi sunt căi de eliberare de sub legi nenecesare. Fără şcoli nu poți şti de ce legi te poți elibera, sau găsi mijloace de eliberare de sub ele. Ideea este că ne aflăm sub prea multe legi mecanice. În cele din urmă putem scăpa de câteva dintre ele supunându-ne altor legi. Singura cale de a scăpa din puterea unei legi este de a te pune sub altă lege. Dar asta este doar ideea generală. Vi se poate arăta în ce mod, dar va trebui să lucrați voi înşivă.

Î: Nu cumva acceptarea de legi noi într-o şcoală duce la cuvinte şi la o nouă producție de academism?

R: Rezultatul lucrului asupra ta însuți nu constă în creare de noi legi, ci în eliberarea de legi nenecesare. Disciplina, necesară pentru perioada de studio, este doar un mijloc, nu un scop. În studiul de sine, înțelegerea este necesară cât şi conştiența. Nu poți scăpa cu vorbe. Este exact ce este imposibil.

Î: Posibilitatea atingerii unui "eu" permanent depinde de numărul de legi cărora te supui?

R: Da. Încercați să găsiți o analogie la ce înseamnă să te afli sub mai multe legi şi sub mai puține legi. Să presupunem că un om ce trăieşte o viață obişnuită; apoi este recrutat şi el intră în serviciul militar. Cât timp este în armată se află sub mai multe legi, iar când îşi termină perioada de serviciu militar va fi sub mai puține legi. Apoi să presupunem că în timp ce era în armată comite o infracțiune şi este trimis la arest. Este atunci sub legile arestului ce se adaugă legilor militare, legilor țării sale, legilor fizice şi biologice şi aşa mai departe. Acesta este tipul de analogie pe care trebuie să-l găsim pentru a înțelege ideea. De exemplu, dacă un om este sănătos, este sub un anumit număr de legi; dacă el este bolnav se află sub mai multe legi.

Î: În realitate nu?

R: Ba da, desigur; trebuie să se supună doctorului său să meargă la spital şi să se afle sub legile spitalului.
Î: Care este scopul pentru care am dureri de dinţi?
R: Nu văd nici unul.
Î: Nu face parte din proiectul cosmic?
R: Nu, nu este nici un proiect. Nu poţi vorbi despre scop fără scară şi relativitate. Este imposibil ca un acelaşi scop să fie aplicat şi pe o scară mare şi pe o scară mică. Orice are o cauză, dar nu orice are un scop sau un obiectiv; trebuie să nu uiţi ideea de scară.
Î: Natura pare să fie foarte nedreaptă şi foarte crudă cu omul.
R: Ce înţelegi tu prin natură? Un cutremur de pământ este de asemenea natură. Dar pentru moment aplicăm cuvântul "natură" la viaţa organică. Evident a fost creată aşa cum este pentru că nu au fost alte mijloace. Dacă nu ne place, putem studia metode care ne permit să scăpăm. Suntem prea mici, individual, pentru a putea fi cunoscuţi de oricare dintre forţele superioare. Aşa că cine este drept sau nedrept? Noi folosim idei imaginare. Într-un mic cerc limitat, în anumite condiţii limitate, poate exista dreptate sau nedreptate. Dar pe o scară mai mare această idee îşi pierde semnificaţia. Există multe astfel de idei care au o anumită semnificaţie la o scară mică, dar care pierd întreaga semnificaţie la o scară mai mare. În acelaşi timp această idee de justiţie este interesantă deoarece oamenii pierd o mare cantitate de energie cu acest subiect. Putem opri această irosire, dar nu putem corecta lucrurile în lume. Întreaga viaţă, de la început până la sfârşit, este o nedreptate. De exemplu, trebuie să murim - este foarte nedrept. Noi împărţim lucrurile în drepte sau nedrepte, şi ce drept avem? Întreaga viaţa organică este bazată pe injustiţie; este o fermă care se autoîntreţine pentru a creşte pisici şi şobolani. Pisicile mănâncă şobolanii, iar şobolanii mănâncă pisicile. Ce este dreptatea printre pisici şi şobolani? Aceasta este viaţa. Nu este nimic foarte frumos. Scopul nostru este să scăpăm; nu este treaba noastră să ne simţim indignaţi, asta este doar o pierdere de energie. Dar nu trebuie să pretindem că faptele sunt altele decât sunt.
Î: Vreţi să spuneţi că aşezaţi omul pe acelaşi nivel cu restul vieţii organice?
R: Nu există nici o diferenţă, numai alte elemente sunt în întregime dezvoltate, pe când omul este numai pe jumătate dezvoltat.
Î: Cum s-a întâmplat că omul, care este numai una dintre manifestările vieţii organice, a fost ales să aibă şansa unei viitoare dezvoltări?
R: Nu cred că este o problemă de alegere, cred că această problemă are nevoie de o abordare complet diferită. Din acest punct de vedere întreaga viaţă organică poate fi privită ca o îndelungată muncă de experimentare cu ideea producerii unei fiinţe auto-evolutive. Dacă omul poate atinge o stare superioară este deoarece el este conceput în acest fel - el este creat pentru a fi auto-evolutiv. Celelalte fiinţe sunt numai experimente pentru dezvoltarea diverselor trăsături, acestea nu posedă toate calităţile pe care omul le posedă.

Omul este o maşină, dar există diferite maşini, iar maşinile pot fi făcute pentru anumite scopuri. Dacă o maşină este folosită în scopul pentru care a fost făcută, atunci este la locul potrivit, dar dacă este făcută pentru un scop şi

folosită pentru un altul, se află într-un loc greşit. Omul este o maşină specială, făcută cu un anumit scop. El este conceput ca un recipient al anumitor influenţe superioare ce vin din lumile 3, 6, 12, iar pentru că el poate primi aceste influenţe din lumi superioare el poate deveni independent de lumea ce-l înconjoară.

Î: Cum poate omul scăpa din aceată situaţie?

R: El poate scăpa de câteva din legi. Pe nivele diferite lucrurile sunt sub legi diferite.

Î: Atunci omul cu o stare de conştienţă mai înaltă se supune la mai puţine legi decât noi?

R: Cu certitudine, pentru că majoritatea legilor cărora trebuie să ne supunem sunt rezultatul somnului nostru şi a lipsei noastre de conştienţă. Fiecare pas pe care îl facem în a deveni mai conştienţi ne face mai liberi. Să presupunem că un om este satisfăcut de viaţa mecanică; atunci el se rupe de influenţele superioare şi primeşte numai influenţe începând cu lumea 24. Cu siguranţă, el va fi atunci într-o poziţie mai rea decât cea a unui om care primeşte influenţe de la lumi superioare. Legile şi influenţele lumilor 3 şi 6 pot veni numai prin centrul mental superior, iar influenţele lumii 12 prin centrul emoţional superior. În plus, trebuie să înţelegeţi că multe influenţe pot fi primite în mod mecanic, dar multe altele necesită efort. Mai mult, influenţele nu se păstrează aşa cum sunt în om - în el acestea sunt transformate. Totul depinde de cum anume sunt acestea transformate.

Î: Sunt oamenii responsabili pentru ceea ce fac şi animalele nu sunt responsabile?

R: Oamenii 1, 2 şi 3 sunt mai puţin responsabili, omul Nr. 4 şi aşa mai departe sunt mai responsabili; responsabilitatea creşte. Un animal nu are nimic de pierdut, pe când un om are. Când un om a început să crească, el va trebui să plătească pentru fiecare greşeală pe care o face. Dacă nu ai nici un control, ca în somn, nu ai nici o responsabilitate, dar dacă ai şi cea mai mică posibilitate de control, o posibilitate de a fi mai treaz sau mai puţin treaz, ca în cazul nostru, atunci eşti deja responsabil.

Î: Aceasta presupune justiţie.

R: Nu, nimeni nu o va numi justiţie dacă va trebui să plăteşti pentru greşelile tale. Majoritatea oamenilor cred că justiţie înseamnă să obţii ceea ce doreşti, nu ceea ce meriţi. Justiţie trebuie să însemne un fel de coordonare între acţiuni şi rezultatele acţiunilor. Aceasta cu certitudine nu există şi nu poate exista sub legea accidentului - iar noi trăim sub legea accidentului. Când vom cunoaşte legile principale, vom înţelege că trăim într-un loc neprielnic, un loc cu adevărat rău. Dar nu putem vieţui în nici un alt loc, aşa încât trebuie să vedem ce putem face aici. Numai că nu trebuie să ne imaginăm că lucrurile sunt mai bune decât sunt într-adevăr.

Problema dreptăţii şi a nedreptăţii este un subiect foarte bun la care să te gândeşti, pentru că oamenii cheltuiesc o mulţime de energie cu această problemă. Ei folosesc cuvinte, dar nu-şi clarifică de ce un lucru îl numesc drept, iar pe un altul nedrept. Totuşi un lucru este întotdeauna legat de un altul.

un lucru urmează inevitabil altuia. Este presupunerea noastră că trebuie să fie dreptate pe fiecare scară. Încercați să explicați ce este drept și ce este nedrept. Cum puteți ști? Oamenii sunt mașini. Cum pot mașinile să fie drepte? Nu este o calitate ce aparține mașinilor. Dacă acestea sunt responsabile ca omul Nr. 5, atunci puteți vorbi despre dreptate și nedreptate; dar dacă ei acționează într-un fel în care condițiile și circumstanțele îl fac să acționeze, la ce te poți aștepta? Foarte adesea ideea noastră de nedreptate se bazează pe o viziune foarte îngustă. Nu comparăm lucrurile și nu vedem că aceasta este ordinea naturală a lucrurilor. Nu putem vorbi despre nedreptate atât timp cât ne gândim la aceasta ca la o excepție. Când o vedem ca pe o regulă, ne putem gândi cum să scăpăm de ea. Nu poate exista dreptate în starea noastră prezentă, nu există nici o dreptate în închisoare. Singurul lucru la care cineva se poate gândi în mod serios când își dă seama că este în închisoare este cum să evadeze, nu să stea și să plângă din cauza nedreptății din închisoare. Oamenii sunt mașini; împinse într-o anumită direcție, ele se rostogolesc, și când se lovesc de un perete se opresc și apoi încep să se rostogolească înapoi. Dreptatea, ca multe alte lucruri, depinde de loc. Să începem să o plasăm din punct de vedere al sistemului. Vom începe cu divizarea omenirii în diferite cercuri. Acum vom putea vedea unde se naște neînțelegerea despre dreptate. Dreptatea începe cu adevărat în cel de-al doilea cerc, când oamenii încep să se înțeleagă unul pe celălalt mai bine; și există mai multă dreptate în cercului din interiorul acestuia și încă mai multă dreptate în cercul cel mai interior. În cercul exterior dreptatea poate fi numai accidentală, ca orice altceva. Dreptatea, ca multe alte lucruri reale sau imaginare, ca emoția pozitivă, cunoașterea anumitor lucruri ca viața viitoare, înțelegerea între oameni, ș.a.m.d., pe care am vrea să le găsim aici în cercul exterior, există, dacă într-adevăr există, numai în cercurile interioare.

Î: Lucrurile vor rămâne așa cum sunt până ce fiecare este conștient?

R: Lucrurile vor rămâne așa cum sunt, dar noi putem evada. Este necesară multă cunoaștere pentru a ști de ce anume putem evada și de ce anume nu putem evada. Dar prima lecție pe care trebuie să o învățăm, primul lucru care ne împiedică să scăpăm, este faptul că nici nu ne dăm seama de necesitatea cunoașterii situației în care ne aflăm. Oricine știe este deja într-o situație mult mai bună.

Î: Dacă omul este analog lumilor, putem înțelege care sunt cele trei legi ale omului?

R: Da, putem. Dacă luăm Lumea 6, vom vedea că sunt 6 ordine de legi, trei de la lumea de deasupra și trei proprii. Așa încât putem spune că legile ce aparțin Lumii 6 sunt jumătate din totalitatea legilor sub care aceasta se află. Să luăm acum Lumea 12. Trei legi proprii fac o jumătate, egală cu celelalte nouă legi care fac cealaltă jumătate; și așa mai departe până ajungem la om. Trei legi proprii ale omului fac jumătate din totalul numărului de legi sub care trăiește omul. Poți vedea din aceasta că pe măsură ce forțele sunt mai fine, ele ajung mai puțin la om.

Î: De ce acestea reprezintă jumătate?

R: Pentru că acestea ocupă jumătate din spațiu și pot să ocupe chiar totul, iar celelalte forțe pot să nu lucreze de loc. Totul depinde de influențele la care suntem deschiși - superioare sau inferioare.
Î: Ați spus că viața organică este guvernată de 96 legi, la fel ca și Luna?
R: Același număr, dar o manifestare total diferită. Viața organică nu este similară lunii. Luna este un corp ceresc, viața organică este o peliculă pe suprafața pământului. Numărul de legi arată doar relația unei unități date cu restul, dar nu și ființa și consistența sa.
Î: Ați spus că planetele afectează situațiile - războaiele și așa mai departe?
R: Da, acestea pot crea războaie. Întregul sistem solar este o unitate, deci totul în acesta este legat de cauze cosmice și totul afectează viața pe pământ. Cauzele lucrurilor care au loc pe pământ sunt deseori în afara pământului. Dar când există cauze ce pot produce războaie, depinde de starea omenirii la un moment dat într-un anumit spațiu. Oamenii pot manifesta mai multă rezistență sau mai puțină rezistență. Dacă oamenii la un anumit moment într-o anumită țară sunt într-o stare mai bună, ei pot opune mai multă rezistență.
Î: Pământul poate afecta luna și celelalte planete?
R: Da, dar noi suntem interesați numai de ceea ce influențează viața organică, și prin viața organică pe noi înșine.
Î: Cum putem verifica declarațiile arbitrare despre rolul vieții organice și despre faptul că luna este cea mai tânără din Raza de Creație?
R: Nu sunt declarații arbitrare - totul vine din sistem. Nu este sistemul meu, nu l-am inventat eu. Doar ca teorie nu prezintă interes: este interesant numai dacă ne dăm seama că acesta vine de la o minte superioară. Am început cu partea psihologică pentru a vă da posibilitatea să dobândiți o prețuire a acestor idei. Dacă ați dobândit-o, veți fi răbdători cu această latură.
Î: Noi lucrăm împotriva naturii? Deseori mi-a venit ideea că așa procedăm.
R: Lucrăm împotriva naturii, dar natura este un termen relativ. În aceste cercuri concentrice de lumi înlăuntrul lumilor, dacă lucrezi împotriva naturii lucrezi împotriva unui cerc concentric, dar poate să nu fie împotriva altui cerc. Nu este totul o singură natură; nu poți lucra împotriva naturii din afara naturii; dacă ieși în afara unei naturi ești înauntrul unei alte naturi.
Î: Pe ce dovadă se bazează presupunerea că omul se poate revolta împotriva locului sau în univers și că aceasta nu este o altă iluzie?
R: Dar omul nu poate. Omul nu poate pleca de pe pământ, dar el poate fi sub diverse legi în timp ce rămâne în aceeași poziție și pe același pământ. El poate fi sub un set de legi sau alt set de legi și este posibil să observăm aceasta dacă știm ce înseamnă. Putem observa oameni trăind sub seturi diferite de legi în viața obișnuită și când verificăm asta chiar la o scară mică, vom putea cu ușurință să înțelegem că asta se poate extinde. Trebuie să vă gândiți ce înseamnă să trăiești sub legi diferite. Chiar așa cum suntem, avem o anumită posibilitate de alegere, poate că nu o alegere deplină, dar putem schimba multe lucruri doar alegând corect.
Î: Trebuie să ai multă cunoaștere înainte de a putea alege între influențe?

R: Aceasta este o întrebare foarte importantă, pentru că nu este o problemă de cunoaştere, ci de fiinţă. Omul trăieşte sub influenţe ce vin din diverse părţi ale universului. Într-o anumită stare vor învinge un tip de influenţe, în altă stare un alt tip. În viaţa aceluiaşi om, acesta se poate afla o zi sub unui tip de influenţe şi altă zi sub un altul.
Î: Ne punem pe noi înşine sub mai multe legi din cauza falsei noastre personalităţi?
R: Foarte corect, sub multe legi mecanice complet nenecesare.
Î: Care este valoarea studiului tabelelor şi diagramelor?
R: Când aţi început să studiaţi sistemul probabil că aţi avut multe întrebări şi gânduri referitoare la lume, referitoare la relaţiile dintre diverse lucruri, şi despre tine însuţi, în lume. Diagramele şi studiul legilor vă oferă un nou punct de vedere: v-aţi gândit la lucruri într-un fel, iar acum, prin intermediul acestor scheme şi principii, începeţi să gândiţi în alt fel.
Î: Aceste cunoştinţe teoretice de cosmologie vor ajuta la creşterea înţelegerii?
R: Nu sunt teoretice, sunt foarte practice, şi cu certitudine vor ajuta înţelegerea să crească, pentru că ele vor crea o bază solidă pentru asta. Raza de Creaţie este un sistem de eliminare, de simplificare - el înlătură toate cunoştinţele care nu sunt practice. Cu ajutorul Razei de Creaţie eliminăm din univers tot ceea ce nu are o relaţie personală cu noi, tot ceea ce nu poate fi înţeles practic. Aşa cum am spus, în studiul Razei de Creaţie folosim principiul scării. Acesta se aplică modului nostru de percepţie a lucrurilor; şi, dintr-un alt punct de vedere, se referă şi la lucrurile în sine. Asta trebuie să se înţeleagă: nu este numai subiectiv, pentru că lucrurile pe scări diferite se află sub legi diferite.

Pe lângă asta, toate marile idei ca Raza de Creaţie şi legile fundamentale ale universului sunt necesare pentru că ne menţin gândirea pe cursul corect. Acestea nu o lasă să se împrăştie fără nici un rezultat - deci, de asemenea, ajută amintirea de sine. Dacă renunţaţi la ele, dacă încercaţi numai să vă amintiţi de voi înşivă şi să excludeţi toate celelalte idei, nu va merge.

*

Acum trebuie să discutăm despre materiile din care este constituit universul. Toate materiile din lumea care ne înconjoară, hrana pe care o mâncăm, apa pe care o bem, aerul pe care îl respirăm, cărămizile caselor noastre, propriul nostru trup - sunt penetrate de toate materiile existente în univers. Nu este necesar să studiem sau să analizăm soarele pentru a găsi materie solară; această materie se află în noi înşine, este rezultatul divizării propriilor atomi. În acelaşi fel avem în noi materii ale tuturor celorlalte lumi. În acest sens într-adevăr omul este un univers în miniatură; are în el toate materiile ce alcătuiesc universul; aceleaşi forţe, aceleaşi legi ce guvernează viaţa întregii lumi acţionează în el. De aceea, aşa cum am spus, prin studiul omului noi studiem universul şi invers.

Dar o paralelă completă între om şi univers poate fi schiţată numai dacă luăm omul în sensul deplin al cuvântului, adică un om ale cărui puteri şi

posibilităţi proprii sunt dezvoltate. Un om subdezvoltat, un om ce nu şi-a desăvârşit evoluţia sa, nu poate fi considerat ca o imagine completă a lumii - el este o lume neterminată.

Aşa cum s-a spus mai devreme, legile sunt peste tot aceleaşi, pe toate planurile. Aceste legi identice, manifestându-se în lumi diferite, adică în diferite condiţii, vor produce fenomene diferite. Studiul relaţiei dintre legi şi planurile pe care acestea se manifestă ne duce la studiul relativităţii.

Dacă luăm Raza de Creaţie, trebuie să ne reamintim că lumile sunt conectate una cu cealaltă şi se influenţează una pe cealaltă, în acord cu Legea lui Trei. Cu alte cuvinte, primele trei lumi, luate împreună produc fenomenul care influenţează următoarele lumi ş.a.m.d. În primele trei lumi Absolutul este conducătorul forţei active, Lumea 3 este conducătorul forţei pasive, iar Lumea 6 este conducătorul forţei neutralizante. Cu alte cuvinte Absolutul este Carbonul, Lumea 3 este Oxigenul şi Lumea 6 este Azotul.

Dacă plasăm cele trei forţe în succesiune, în funcţie de ordinea în care acestea se unesc, vom obţine ordinea 1, 2, 3; dar materiile ce servesc drept conductori ai acestor forţe, în funcţie de densitate, vor sta în ordinea: carbon, azot, oxigen. Deci când triada începe să se formeze acestea vor sta în ordinea 1, 3, 2. Când materiile stau în această ordine se produc fenomenele. Dar pentru creaţia ulterioară, pentru formarea triadei următoare, azotul trebuie, ca să zicem aşa, să se întoarcă încă odată pe cel de-al treilea loc, în ordinea 1, 2, 3 şi în acest fel să devină carbonul următoarei triade, pentru că cea de-a doua triadă începe de la forţa neutralizantă a primei triade care devine activă. Această schimbare a locurilor materiilor în triadă este un fel de dans cosmic ce produce acţiune.

Să încercăm acum să vedem cum forţele ce provin din Absolut, pentru a se manifesta în Lumea 3, trebuie mai întâi să treacă prin Lumea 6. O analogie ne arată convingător necesitatea acestei direcţii a forţei. Aşa după cum am spus, voinţa omului poate influenţa un fragment de ţesut în anumite părţi ale corpului său. Dar un ţesut este alcătuit din celule. Pentru a afecta ţesutul, voinţa omului va trebui să influenţeze mai întâi celulele componente ale fragmentului de ţesut dat. Ţesutul reprezintă o lume diferită faţă de celule dar, în acelaşi timp, ţesuturile nu există separat de celule deoarece sunt compuse din celule.

Lumea 3 este o lume separată de Lumea 6, şi în acelaşi timp este alcătuită din Lumea 6, adică din lumi similare Căii Lactee. Deci pentru a influenţa o parte a Lumii 3 (Toate Lumile) Absolutul trebuie mai întâi să influenţeze un anumit număr de Lumi (Toţi Sorii) din care Lumea 3 este compusă.

Astfel, la trecerea forţelor, Lumile 1, 3, 6 stau, la început, în ordinea 1, 3, 6, apoi în ordinea 1, 6, 3 şi apoi, pentru o trecere ulterioară a forţelor, ele trebuie din nou să reia ordinea 1, 3, 6. În următoarea triadă Calea Lactee este carbonul, Soarele - oxigenul şi planetele - azotul. Deoarece azotul stă între carbon şi oxigen, forţa ce vine de la Calea Lactee, adică de la stele, trebuie înainte să treacă prin planete pentru a atinge Soarele.

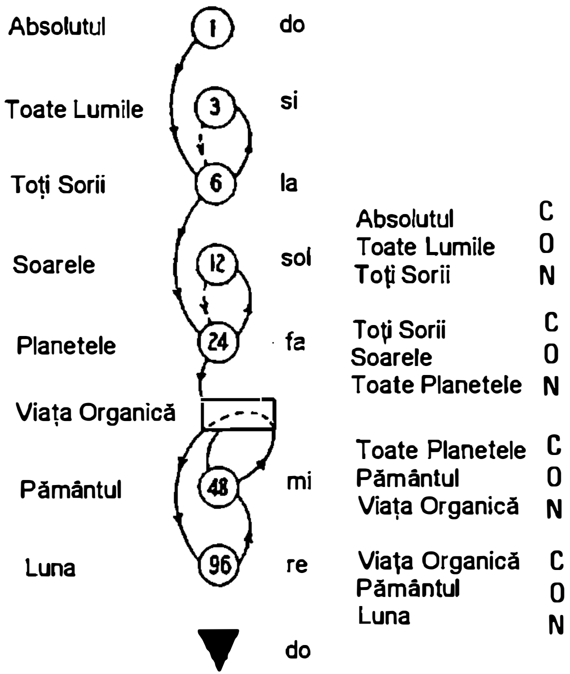
Aceasta poate să pară ciudat la o primă privire, dar dacă vizualizăm structura sistemului solar vom vedea foarte clar că nu poate fi în alt fel. Nici o analogie nu este necesară aici. Imaginaţi-vă soarele înconjurat de planete ce se rotesc în jurul său; la distanţă, un grup de stele ale căror influenţe se îndreaptă către soare. Dar soarele nu stă în acelaşi loc; ştim că acesta se mişcă; planetele ce se rotesc în jurul său se mişcă odată cu acesta în spaţiu, formând, fiecare prin propria mişcare, o spirală în jurul traiectoriei centrale a soarelui, aşa încât această traiectorie centrală este în întregime inclusă în spiralele planetelor şi nici o influenţă nu o poate atinge fără a trece mai întâi prin lumea planetelor, adică pătrunzând printre inelele spiralelor.

Mai departe, planetele devenind carbonul celei de-a treia triade trebuie să-şi găsească oxigenul şi azotul corespunzător. În Raza noastră de Creaţie, oxigenul este pământul. Dar nu există azot în Raza de Creaţie astronomică. Deoarece planetele nu pot să-şi treacă influenţa direct pământului, şi în scopul de a face posibilă trecerea forţelor între planete şi pământ, a fost creat un dispozitiv special care reprezintă organul sensibil al pământului - viaţa organică pe pământ.

Viaţa organică pe pământ este azotul celei de-a treia triade. Forţele ce vin de la planete cad mai întâi asupra vieţii organice, care le primeşte şi apoi le transmite pământului.

Dacă ne reamintim extrem de complicata organizare a terminaţiilor nervilor senzitivi în propriul nostru organism, de exemplu terminaţiile nervilor gustului şi mirosului nu vom găsi ciudat că omul se defineşte ca terminaţia nervoasă sensibilă a pământului.

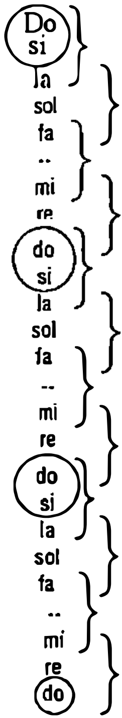
Desigur, o pajişte acoperită cu iarbă diferă în multe feluri de om - aceasta primeşte numai câteva din influenţele planetare, şi foarte puţin din acestea. Omul primeşte influenţe mult mai complexe. Dar oamenii diferă în mare măsură unul de celălalt în acest aspect. Majoritatea oamenilor sunt importanţi numai în masă, şi numai masa primeşte o influenţă sau alta. Alţii sunt capabili

de primirea influenţelor în mod individual - influenţe pe care masele nu le pot primi, pentru că ele sunt sensibile numai la influenţe grosiere.

Viaţa organică pe pământ, jucând rolul azotului în cea de-a treia triadă, devine prin acest fapt carbonul celei de-a patra triade în Rază. Cu alte cuvinte, aceasta conduce forţa activă care se întâlneşte cu oxigenul şi azotul corespunzător. Pământul este oxigenul şi luna este azotul prin care influenţele vieţii organice trec la pământ.

Acum, dacă luăm Raza de Creație divizată în patru triade și păstrăm în minte că suma totală a fiecărui triade este un anumit hidrogen, vom obține patru hidrogeni sau patru densități de materii. Acești patru hidrogeni pot fi considerați drept corespunzători celor patru puncte fundamentale ale

H6	H3	H1	Absolutul
H12	H6	H3	
H24	H12	H6	
H48	H24	H12	
H96	H48	H24	Soarele
H192	H96	H48	
H384	H192	H96	
H768	H384	H192	
H1536	H768	H384	Pământul
H3072	H1536	H768	
H6144	H3072	H1536	
H12288	H6144	H3072	Luna

universului. Primul corespunzător Absolutului, al doilea soarelui, al treilea pământului și al patrulea lunii. Am spus că Raza de Creație poate fi luată ca o octavă. După *re*, reprezentat prin lună, octava își are *do*-ul, care este de asemenea Absolutul. Deci există, ca să spunem așa, două Absoluturi: unul începe Raza, celălalt o sfârșește.Un Absolut este Totul, celălalt este Nimic. Dar nu pot să fie două Absoluturi, pentru că, prin natura sa, Absolutul este unul. Așadar Totul include Nimicul și Nimicul include Totul. Construcția dualistă a minții noastre nu poate accepta identitatea contrariilor. Noi separăm totul, chiar și Absolutul. În realitate, ceea ce noi numim antiteza contrariilor există numai în concepția noastră, în percepția nostră subiectivă a lumii. Dar chiar când înțelegem aceasta, suntem incapabili să exprimăm această înțelegere în cuvinte; limbajul nostru nu are cuvinte ce pot include simultan tezele și

antitezele. Mintea noastră nu le poate prinde ca pe singură idee, aşa cum nu poate prinde imaginile unor zei hinduşi, care combină aspecte total contrare.

Acum vom examina trecerea radiaţiilor prin cele patru puncte fundamentale ale octavei cosmice. Dacă luăm radiaţiile între fiecare două puncte în forma unei octave, obţinem trei octave: Absout - Soare, Soare - Pământ, Pământ - Lună.

Ar trebuie observat că deşi sunt 6 intervale, numai trei din ele necesită să fie umplute din afară. Intervalele între *do* şi *si* sunt umplute de Voinţa Absolutului, de influenţa masei soarelui asupra radiaţiilor ce trec prin el, şi de influenţa masei pământului asupra radiaţiilor ce trec prin acesta.

Toţi hidrogenii din acest Tabel reprezintă materii cu care avem de-a face în studiul omului. S-a efectuat de două ori o reducere în scopul de a include numai hidrogenii ce au o legătură cu omul, ori cu viaţa exterioară, ori cu viaţa interioară a organismului său.

Î: Cum anume sunt legaţi de om aceşti hidrogeni?

R: De exemplu hidrogenul 768 reprezintă toată hrana pe care o mâncăm; aerul pe care îl respirăm este hidrogen 192, iar impresiile noastre pot fi 48, 24, 12 şi chiar 6. Avem o enormă varietate de impresii, dar nu avem de ales în cazul aerului şi al hranei. De exemplu nu putem inhala hidrogen 96 pentru că este foc, gaz incandescent. Nu putem mânca hidrogen 386, pentru că este apă şi nu putem trăi cu apă. Veţi vedea că această Tabelă răspunde tuturor cerinţelor noastre; ne ajută să putem vorbi despre toate materiile din maşina umană şi să vedem interacţiunile dintre ele şi face posibil să conectăm omul cu universul, pentru că putem cunoaşte de pe ce nivel vine fiecare materie.

Această Tabelă de hidrogeni arată nu numai densitatea fiecăruia dintre ele ci, de asemenea, locul de origine al acestor diferite straturi de materie care se află sub diferite legi, aşa cum a fost explicat. Hidrogenii ce vin din planurile aflate sub un număr de legi foarte mic, aproape de Voinţa Absolutului, au o putere enormă şi o enormă energie potenţială.

Astfel avem o scară de douăsprezece densităţi pe care poate fi plasată orice materie cunoscută sau imaginată de om. Pentru densităţi scăzute noi putem găsi exemple şi în om şi în lumea ce îl înconjoară. Până la nivelul H 96 sau chiar 48, se poate studia fizic de chimie, biologic sau alte ştiinţe. Dincolo de H 48 putem studia numai efectele psihologice ale prezenţei sau absenţei lor - cunoscând nivelul hidrogenilor cu care lucrează diferiţi centri.

Hidrogenii şi mai înalţi sunt numai potenţiali în om sau există în cantitatăţi atât de mici încât sunt imposibil de studiat. Studiul acestor hidrogeni superiori în lumea înconjurătoare este de asemenea dincolo de puterile de percepţie ale omului Nr. 1, 2 şi 3.

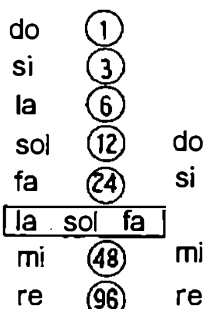
Î: Cum sunt umplute cele trei intervale din cele trei octave de radiaţii?

R: Există un aranjament cosmic, altfel Raza nu ar putea exista. Ele sunt umplute de forţe ale naturii, aşa cum veţi vedea în propriul organism: câteva intervale din organismul nostru sunt umplute de natură, altfel nu am fi capabili să trăim.

Î: Un hidrogen este alcătuit din trei elemente la fel ca şi cele trei forţe?

R: Acesta este alcătuit din trei forțe ce lucrează prin trei elemente. Trei forțe nu pot lucra fără trei elemente. Un hidrogen este suma totală.
Î: Impresiile generează energie?
R: Acestea sunt energii în sine. De fiecare dată când luăm o impresie primim o anumită materie. Materia nu este separată de energie: unde este materie este energie și unde este energie este materie.

Aş vrea să vă dau încă o schemă ce vă poate ajuta să înțelegeți lucrurile. Am spus că viața organică este o adaptare specială ce umple intervalul dintre planete și pământ. Este creată sub forma unei octave laterale sau adiționale care începe în soare, *sol*. *Sol* devine *do* și produce *si* la nivelul planetelor, iar apoi trei note: *la, sol, fa,* care reprezintă viața organică pe pământ. Apoi *mi*-ul acestei octave laterale intră în pământ și *re* intră în lună. Deci viața organică nu aparține octavei principale, ci aparține acestei octave speciale care începe în soare. Nu știm ce înseamnă *do*-ul și *si*-ul acestei octave. Din toată această octavă noi cunoaștem numai *la, sol, fa,* și *mi*. Chiar și despre *re* tot ce știm este că atunci când ceva moare - fie om sau gândac - sufletul său se îndreaptă spre lună.

Î: Când spuneți că știm ce este *mi*-ul, vă referiți la pământ?
R: Nu, la tot ce intră în pământ - corpul fizic, întreaga materie fizică la moarte se duce în pământ.
Î: Pentru fiecare organism sunt create suflete?
R: Corpul se naște și în același timp se naște și sufletul; este pur și simplu o parte a corpului, invizibilă, necunoscută de medicină, fizică și chimie. Dar fără el organismul nu ar putea exista. Când trupul moare, sufletul este eliberat și atras de acest uriaș electro-magnet care este luna.
Î: Totuși nu înțeleg încă influența vieții organice între planete și pământ. Această acționează în ambele direcții?
R: Încearcă să începi cu ce poți înțelege, și mai târziu înțelegerea ta va crește. Nimeni nu poate înțelege ceva dintr-o dată. Să înțelegi înseamnă să faci conexiuni. Viața organică transferă influențele planetare pământului. De fapt procesul are loc în ambele sensuri, dar nu putem vedea nici unul dintre ele. Trebuie să luăm asta ca teorie, dar pot fi găsite analogii. Putem vedea cum viața organică transformă influențele venite de la soare și ce rol major joacă acesta în structura scoarței pământului. De exemplu, solul negru este rezultatul viermilor de pământ; petrolul este rezultatul unei aglomerări de pești și organisme marine; cărbunele este rezultatul pădurilor; calcarul e format de insulele de corali, toate acestea sunt rezultatul vieții organice ce rămâne în pământ. Aceasta arată cum *mi*-ul intră în pământ. Toate acestea sunt *mi*-ul

octavei laterale ale cărei *la, sol, fa* reprezintă viață organică atunci când este vie. Aceasta arată cum viața organică transformă influențele solare. Nu vedem cum aceasta transformă influențele planetare, dar putem lua analogia cu influențele soarelui. Aceasta arată că viața organică este conectată și cu planetele și cu soarele și transformă influențele planetare așa cum transformă și influențele solare.

Î: Raza de Creație este mecanică?

R: Nu întreaga Rază. Când aceasta ajunge la noi, cu certitudine toate legile sunt mecanice în planul nostru.

Î: Cum este posibil ca o Rază mecanică să poată crea o mașină care să fie capabilă să dobândească o voință permanentă?

R: Trebuie să vă reamintiți că Raza de Creație începe conștient și în punctul de plecare există evident planuri pentru orice lucru sau anumite planuri se pot dezvolta gradat ulterior. Dar în cele 48 de legi care lucrează pe pământ sunt trei legi ale Lumii 3, care se află sub directa voință a Absolutului. Legi venite din planuri diferite nu sunt la fel de mecanice; unele sunt mai mecanice, altele mai puțin mecanice. Dacă vom considera octava laterală ce începe de la soare - octava vieții organice - vom vedea că soarele este mult superior pământului și evident este posibilă crearea posibilităților de dezvoltare în această octavă. Astfel omul, dacă poate fi privit ca o sământă, are în el posibilitatea creșterii. Nu este numai ceea ce pare; este ceva în el ce nu poate fi văzut - această posibilitate ascunsă de evoluție. Putem înțelege această relație dintre ceva mai mecanic și ceva mai puțin mecanic numai în noi înșine. Noi știm cât de mecanici suntem și că dacă lucrăm putem deveni mai puțini mecanici. Aceasta este singura modalitate de a studia mecanicitatea.

Î: Dacă omul, ca parte a vieții organice, îndeplinește un scop în schema universului, ce scop ulterior poate el să servească prin dobândirea conștienței?

R: Aceasta depinde de ceea ce dorim. Poți fi satisfăcut cu anumite scopuri ale naturii sau poți avea propriile tale idei. Devenind conștient poți servi propriilor tale scopuri, dar dacă nu ești conștient, poți numai să servești scopurilor naturii. Natura vrea ca omul să fie așa cum este în acest loc. Acesta este motivul pentru care numai câțiva pot evada, și aceștia pot evada pentru că omul este foarte mic.

Î: Atunci vreți să spuneți că nouăzecișinouă de oameni dintr-o sută au zarurile aruncate împotriva lor?

R: Nu există statistici clare despre asta. O foarte mică minoritate are posibilitatea dezvoltării.

Î: Am înțeles că Absolutul nu poate ști nimic despre om. Este absurd să crezi că pot exista puteri delegate capabile să arate un interes față de om?

R: Nu în mod necesar puteri delegate, dar poate că puteri speciale. Nu este nici o îndoială că trebuie să existe puteri care să aibă un interes față de om, dar nu avem un contact direct cu aceste puteri. Nu le putem concepe intelectual și nu știm cum să le abordăm. Ele apar în această mică octavă care începe în soare. Soarele produce *do*-ul chiar la nivelul său și *si*-ul la nivelul planetelor. Aceste

două note sunt originea vieții organice și probabil principiul ei coordonator. Deci când vom ști ce sunt *do* și *si*, vom ști și despre aceste puteri.

Sunt două lucruri pe care trebuie să ni le amintim întotdeauna despre această mică octavă laterală; întâi că aceasta nu se poate măsura cu Raza de Creație pentru că este pe o scară complet diferită; în al doilea rând că trebuie întotdeauna să ne amintim că nu știm ce sunt *do* și *si* ale acestei octave. Când ne gândim că viața a început aici pe pământ printr-un proces sau altul, ne putem gândi că știm ce este asta; dar când auzim că nu a început pe pământ, ne dăm seama că nu știm.

CAPITOLUL 9

Studiul omului ca uzină chimică - Diagrama hranei - Trei octave ale hranei şi dezvoltarea lor - Prima treaptă cu un şoc mecanic - A doua treaptă cu un şoc conştient - A treia treaptă cu al doilea şoc conştient - Valoarea relativă a celor trei feluri de hrană - Impresiile - Amintirea de sine - Carbonul 12 - Râsul - Impresii bune şi rele - Impresiile ca hidrogeni diferiţi - Controlul impresiilor - Lucrul cu mi 12 *- Centri şi vitezele lor - Centri superiori şi caracteristicile lor - Legătura cu centri superiori - Centri superiori şi drogurile - Telepatia - Necesitatea de a mări producţia de materii superioare - Energia şi depozitarea energiei - Acumulatorii - Legătura cu acumulatorul mare - Căscatul - Întreaga munca trebuie concentrată asupra conştienţei*

Ultima dată v-am dat o scară a materiei relativ la om şi corpul omenesc. Fiecare nivel reprezintă o anumită densitate a materiei şi o anumită frecvenţă a vibraţiilor sau, aşa cum este denumită în sistem, densitate a vibraţiilor. *Do*-ul cel mai de sus reprezintă cea mai mică densitate posibilă a materiei şi cea mai rapidă frecvenţă a vibraţiei. Vibraţiile se încetinesc din ce în ce mai mult pe măsură ce scara coboară şi ajung la aproape nimic în final, în timp ce densitatea materiei creşte corespunzător şi ajunge la maximul său.

Fiecare dintre aceste materii reprezintă un spectru foarte larg. Acum trebuie să studiem omul ca o uzină chimică şi să vedem ce rol joacă aceste materii în corpul omenesc. Unii dintre aceşti hidrogeni îi putem studia din punct de vedere fizic sau chimic în timp ce prezenţa altora o putem determina numai psihologic. Astfel acest tabel de hidrogeni ne ofertă posibilitatea de a studia şi manifestările fizice şi cele psihologice ca manifestări de acelaşi ordin, dar având diferite grade de materialitate.

Oamenii deseori se întreabă de unde vine energia omului. Din acest punct de vedere omul poate fi privit ca o uzină chimică care primeşte materiale brute din exterior şi le transformă în alte materiale de o calitate mai fină.

Cele trei tipuri de materiale pe care omul le obţine din lumea exterioară sunt: hrana pe care o mănâncă; aerul pe care îl inhalează şi impresiile pe care le primeşte. Hrana este întotdeauna H 768, aerul este întotdeauna H 192, dar impresiile pot fi foarte variate. Pentru începutul studiului, pentru înţelegerea principiului, vom lua ca standard de impresii H 48. H 48 reprezintă impresiile complet obişnuite, lipsite de culoare şi fără nici o caracteristică. Dacă văd o bucată de hârtie, aceasta este impresie 48, nimic mai mult. Dar de fapt impresiile pot fi de foarte bună sau foarte proastă calitate - vom discuta despre aceasta mai târziu.

Din aceste trei tipuri de material maşina produce toate materialele necesare pentru lucrul centrilor. În starea obişnuită maşina umană lucrează suficient de bine pentru menţinerea propriei vieţi, dar ca uzină chimică este nesatisfăcătoare, pentru că aceasta consumă tot ceea ce produce; nu poate

exporta sau depozita nimic. Totuşi dezvoltarea omului depinde de depozitarea materiilor superioare produse de maşina sa. Deci trebuie să ne gândim la căi de creştere a producţiei. Dar înainte de a ne gândi la creşterea producţiei, trebuie să studiem uzina din punctul de vedere al pierderilor, pentru că există multe părţi unde se produc scurgeri în maşină şi dacă nu vom opri aceste scurgeri, crescând producţia vor creşte doar scurgerile. Am discutat deja despre scurgeri aşadar, deşi voi arăta acum cum lucrează uzina şi chiar cum poate fi crescută producţia, scurgerile nu vor fi indicate în diagramă. Dar ele sunt toate în voi, şi trebuie să vă amintiţi că nu puteţi mări producţia în stadiul în care vă aflaţi acum pentru că, înainte de toate, trebuie să opriţi toate scurgerile. După ce s-a realizat acest lucru, va fi folositor să învăţaţi căi practice de a îmbunătăţi funcţionarea uzinei. Acesta este principiul.

Vă voi prezenta trei trepte sau trei stadii ale acestei uzine chimice: mai întâi, cum funcţionează aceasta în omul obişnuit 1, 2 şi 3, apoi cum funcţionează aceasta cu un anumit tip de efort şi, în final, cum funcţionează cu un al doilea tip de efort.

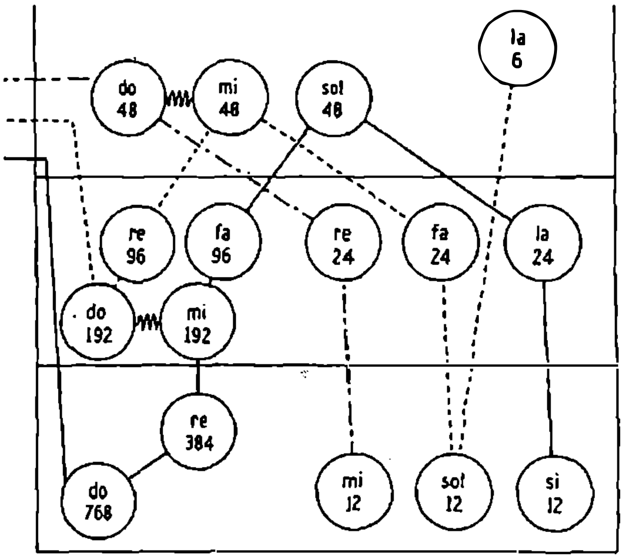
Vom considera maşina umană drept o uzină cu trei etaje. Aceste trei etaje reprezintă capul, partea din mijloc a corpului şi partea inferioară a corpului cu coloana vertebrală.

Hrana intră la nivelul etajului cel mai de sus şi trece la etajul cel mai de jos ca O 768. În corp se întâlneşte cu un anumit Carbon 192 şi amestecându-se cu acest Carbon devine Azot 384. Azotul 384 întâlneşte un alt Carbon, 96, şi cu ajutorul acestui Carbon se schimbă din Oxigen 384 în Azot 192. Este o octavă ascendentă, aşa că aceste trepte reprezintă notele *do, re, mi*.

După *mi* este un interval şi octava nu se poate dezvolta mai departe de la sine. Este foarte interesant că până la acest punct şi cu un pas mai departe putem urmări dezvoltarea octavei cu ajutorul cunoştinţelor fiziologice obişnuite. Când hrana pătrunde în gură aceasta se întâlneşte cu diferite tipuri de salivă şi se amestecă cu acestea în procesul de masticaţie; apoi aceasta trece în stomac şi este prelucrată de către sucurile gastrice care o descompun în glucide, proteine şi lipide. De aici intră în intestine şi întâlneşte bila, sucurile pancreatice şi intestinale care o vor transforma în cele mai mici elemente. Acestea trec prin pereţii intestinului în sângele venos, care este preluat de ficat, unde se întâlneşte cu alţi carboni care îl schimbă chimic, şi apoi către inimă, care pompează sângele venos spre plămâni. Aici este oxigenat prin intrarea aerului şi se reîntoarce la inima ca sânge arterial. În această diagramă toate diferitele materii prezente în corp cu care se întâlneşte hrana până la *mi* sunt divizate în două categorii, Carbon 192 şi Carbon 96. Sângele venos este *mi* 192 şi cel arterial este *fa* 96.

În punctul în care *mi* 192 nu se poate dezvolta mai departe, intră un alt tip de hrană - aerul. Acesta intră ca Oxigen 192, se întâlneşte cu un anumit Carbon 48 şi cu ajutorul acestuia este transformat în *re* 96, şi producerea acestui *re* 96 dă un şoc lui *mi* 192 al octavei hranei, permiţându-i acestuia să treacă în *fa* 96. Dincolo de acest punct, cunoaşterea fiziologică nu mai poate merge.

Re 96 din octava aerului întâlneşte un Carbon corespunzător producând *mi* 48; cu ajutorul aceluiaşi Carbon, *fa* 96 al octavei hranei se transformă în *sol* 48. *Sol* 48 se poate dezvolta mai departe, dar *mi* 48 nu poate, aşadar dezvoltarea octavei aerului se opreşte în acest punct. *Sol* 48 al octavei hranei trece în *la* 24,

iar *la* 24 în *si* 12 şi se opreşte aici.

Impresiile intră ca *do* 48, dar nu se pot dezvolta mai departe, pentru că în locul pe unde intră ele nu este nici un Carbon 12 care să le ajute. Natura nu l-a furnizat, sau mai degrabă nu a furnizat suficient încât să se producă vreun efect de luat în seamă, astfel *do* 48 nu se transformă şi cele trei octave se opresc aici.

Gândiţi-vă la această schemă şi faceţi legătura cu ceea ce a fost spus mai devreme, că natura aduce omul până la un anumit stadiu şi apoi îl lasă să se dezvolte singur. Natura dă omului posibilităţi, dar nu dezvoltă aceste posibilităţi. Aceasta îi permite să trăiască, îi furnizează aer, pentru că altfel prima octavă nu ar putea continua, dar restul trebuie să facă singur. Maşina este astfel concepută încât aerul intră la momentul potrivit şi cu consistenţa potrivită şi dă un şoc mecanic.

Este important de înţeles că Diagrama Hranei sau Diagrama Nutriţiei constă în trei trepte.

Prima treaptă, pe care tocmai am descris-o, arată cum se întâmplă lucrurile la un om normal obişnuit; octava hranei face tot drumul de la *do* 768 la *si* 12; mai sunt trei note ale octavei aerului şi o notă a octavei impresiilor. Dacă vrem

să ne dezvoltăm mai departe trebuie să mărim producția de materii superioare, iar în acest scop trebuie să înțelegem și să știm cum să facem, nu numai teoretic, dar și în fapt, pentru că este necesar mult timp pentru a învăța cum să folosim această cunoaștere și să facem eforturi corecte.

Dacă vom ști cum să aducem Carbon 12 la locul potrivit și dacă vom face efortul necesar, dezvoltarea octavelor aerului și impresiilor va merge mai departe. A doua treaptă arată ce se întâmplă când șocul necesar a fost furnizat. *Do* 48 al octavei impresiilor se transformă în *re* 24 și *mi* 12. Octava aerului primește un șoc de la octava impresiilor și *mi* 48 se transformă în *fa* 24, *sol* 12 și chiar o mică cantitate de *la* 6. Trebuie să înțelegeți că aerul este saturat cu hidrogeni superiori care, în anumite cazuri, pot fi reținuți de organism în procesul respirației. Dar cantitatea de hidrogeni superiori pe care îi putem obține din aer este foarte mică. Această treaptă reprezintă funcționarea mașinii umane cu un șoc mecanic și unul conștient.

Cea de-a treia treaptă arată ce se întâmplă când un al doilea șoc conștient este dat la locul potrivit. Primul șoc conștient este necesar la *do* 48. Al doilea șoc conștient este necesar acolo unde *mi* 12 al octavei impresiilor și *si* 12 al octavei hranei s-au oprit în dezvoltarea lor și nu poate merge mai departe de la sine. Deși există carboni în organism care i-ar ajuta să se transforme, aceștia sunt departe și nu se poate ajunge la ei, așadar este necesar un alt efort. Dacă am cunoaște natura acestuia și vom putea produce acest al doilea șoc conștient, *mi* 12 se va dezvolta în *fa* 6 și *si* 12 în *do* 6. Efortul trebuie să înceapă de la *mi* 12, deci trebuie să înțelegem ce reprezintă *mi* 12 psihologic. Putem să-l numim emoțiile noastre obișnuite, adică toate emoțiile puternice pe care le-am putea avea. Când emoțiile noastre ating un anumit grad de intensitate, ele conțin *mi* 12. Dar în starea noastră actuală numai emoțiile neplăcute ating de fapt *mi* 12; emoțiile noastre plăcute obișnuite de obicei rămân la *la* 24. Asta nu înseamnă că emoțiile noastre intense neplăcute sunt de fapt *mi* 12, dar se bazează pe acesta și au nevoie de el pentru a se produce. Deci începutul acestui al doilea efort și pregătirea pentru acesta este lucrul asupra emoțiilor negative

Aceasta este linia generală a funcționării organismului uman și cum anume acestă funcționare poate fi îmbunătățită. Este important să înțelegeți unde sunt necesare șocurile conștiente, pentru că dacă înțelegeți, aceasta vă va ajuta să înțelegi multe alte dificultăți în Diagrama Hranei.

Trebuie să înțelegi, de asemenea, că aceste trei octave nu sunt de forță egală. Dacă consideri forța octavei hranei, vei vedea că aceasta dă anumite rezultate și anumite efecte ce pot fi măsurate. Deși materia luată din aer joacă un rol foarte important, octava aerului reprezintă o cantitate foarte mică de hidrogeni, în timp ce octava impresiilor este foarte puternică și poate avea un înțeles enorm în relație cu amintirea de sine, stările de conștiență, emoții ș.a.m.d. Deci putem spune că relația dintre cele trei octave nu este egală, pentru că una are mai multă substanță, iar alta mai puțină substanță.

Aceasta este alchimia noastră interioară, transmutarea metalelor obișnuite în metale prețioase. Dar toată această alchimie este în interiorul nostru, nu în exterior.

Î: Ce anume cauzează transformarea hranei în materie superioară?
R: Aceasta se amestecă cu alte materii superioare față de ea și în acest fel ea crește; apoi se amestecă cu materii superioare primelor și crește din nou și așa mai departe. Ia aceasta într-un mod simplu.
Î: Aceasta nu va atinge niciodată nivelul celei mai înalte materii cu care este amestecată?
R: Nu contează. Ceea ce contează este că ea crește, că devine superioară sieși. Materiile superioare conțin mai multă energie, materiile mai grosiere conțin mai puțină. Deci când acestea se amestecă, hidrogenii superiori aduc energia acestora în materiile mai grosiere.
Î: Poate fi materia superioară produsă prin rugăciune sau exerciții mentale?
R: Aceasta nu se produce din nimic, dar în alchimia interioară a omului substanțele superioare sunt distilate din celelalte materii mai grosiere care altfel ar rămâne într-un stadiu grosier.
Î: De ce primul șoc conștient vine din impresii?
R: Șocul nu vine din impresii, nu este o definire tocmai corectă. Impresiile sunt o hrană foarte importantă, și în starea obișnuită suntem înfometați de impresii. Avem destule impresii dar nu le putem digera.
Î: Trebuie să producem Carbon 12 sau acesta se găsește în organism?
R: În general un om are suficienți carboni pentru viața normală obișnuită, și poate exista chiar și o înmagazinare a acestora. Nu înseamnă că trebuie să producem Carbon 12; trebuie să-l aducem dintr-o parte a mașinii în altă parte - și aceasta înseamnă un efort special. Nu vom ști că facem asta, dar prin efectuarea acestui efort special vom aduce Carbon 12 dintr-un loc în altul. Dar, desigur, dacă nu există suficient în organism nu îl putem aduce acolo. Dacă ai bani, îi poți pune într-un buzunar sau altul, dar dacă nu ai deloc nu poți - este foarte simplu.
Î: Este acest efort special antrenamentul general din sistem?
R: Primul șoc conștient este amintirea de sine, împreună cu tot ceea ce ai fost sfătuit să faci de la început, adică auto-observarea, neidentificarea ș.a.m.d. Totul este o parte a acestui efort.
Î: Care este cel de-al doilea șoc conștient care schimbă caracterul acestei uzine?
R: Dacă dorești, îți pot spune care este, dar nu îți va fi de ajutor pentru că este ceva ce precis nu putem face. Este transformarea emoțiilor negative în emoții pozitive. Este posibil numai cu o îndelungată muncă de amintire de sine, când poți fi conștient mai mult timp și când centrul emoțional superior începe să lucreze. Este ceea ce ne aduce la starea de om Nr. 5, deci este foarte departe de unde suntem acum. *Mi* 12 combinat cu un efort special, poate produce emoție pozitivă.
Î: Mi se pare că pentru a produce orice rezultate folositoare în direcția de a fi mai treaz este necesar ca ambele șocuri conștiente să lucreze?
R: Da, pentru a produce rezultate complete, cu certitudine ambele șocuri trebuie date, dar când primul șoc este suficient de puternic, deja va produce anumite rezultate. Dar, de fapt, acestea în general lucrează împreună, deoarece

încă de la început trebuie să învăţăm să nu ne exprimăm emoţiile negative, iar asta înseamnă deja lucru asupra celui de-al doilea şoc conştient. Primul şoc se află în natura amintirii de sine, iar apoi acesta produce lupta cu emoţiile negative, deci după câtva timp lucrezi de fapt cu ambele. Cu cât mai multe rezultate obţii cu unul, cu atât mai mult trebuie să lucrezi cu celălalt. Aceasta explică un alt principiu cu care ne întâlnim în sistem - cu cât faci mai mult, cu atât mai mult se aşteaptă de la tine. Este la fel ca în Diagrama Hranei - cu cât încerci să lucreze mai mult cu amintirea de sine, cu atât trebuie să fii mai capabil să controlezi emoţiile negative, în ideea de a fi capabili în viitor să transformi emoţiile negative în emoţii pozitive. Dar aceasta este foarte departe, pentru că trebuie să ai o mare cantitate de material creat pentru amintirea de sine. La fel, cele două şocuri sunt legate şi, într-un fel, unul nu poate lucra fără celălalt.

Î: Cuvântul 'şoc' în legătură cu diagramele înseamnă acelaşi lucru ca şocurile din viaţa obişnuită?

R: Şocurile conectate cu Diagrama Hranei trebuie să vină de la tine - este acţiunea ta proprie. Este necesar să ştii momentul şi să îţi aminteşti să dai şocurile. Ele trebuiesc date cu foarte multă grijă, pentru că numai tipul corect de şoc va ajuta în aceste octave particulare, altfel ele se vor risipi.

Î: Puteţi da un exemplu practic?

R: Exemple practice sunt în Diagrama Hranei. Trebuie să încerci să găseşti lucrurile analoage în acţiunile proprii. Primul şoc este prevăzut de natură în locul unde aerul pătrunde înăuntru. Dar la al doilea interval nu este furnizat de natură nici un şoc şi acesta trebuie să fie furnizat de amintirea de sine. De asemenea la cel de-al treilea interval, nici un şoc nu este furnizat şi trebuie să fie dat exact în felul în care am discutat - prin transformarea emoţiilor negative în pozitive, lucru produs prin neidentificare.

Primul şoc conştient te pregăteşte pentru cel de-al doilea şi cel de-al doilea te pregăteşte pentru primul. Totul este simultan, nu termini unul şi apoi treci la celălalt.

Î: Şocurile sunt în mod necesar neplăcute?

R: Acestea necesită efort, dar nu sunt în mod necesar neplăcute. Dimpotrivă, în momentul acestui efort, odată cu intrarea unei energii noi, poţi fi foarte plăcut surprins.

Î: Poate efortul de a controla atenţia să acţioneze ca primul şoc conştient, aducând Carbon 12 la *do* 48?

R: Nu, nu este suficient. Trebuie să fie amintire de sine; de fapt, amintire de sine legată de auto-observare - două activităţi. Din asta constă conştienţa. Încearci să fii mai conştient de tine însuţi şi de ce se află împrejurul tău - de totul.

Î: Putem să ştim mai mult despre ce anume este Carbonul 12? De unde vine acesta?

R: Carbon 12 poate avea multe manifestări diferite, dar în general vorbim despre acesta în legătură cu impresiile. Este probabil o energie a centrului emoţional. Dar lucrul important nu este sursa lui. Ce este important este *cum* să

îl aduci. Ce este şi de unde vine nu contează pentru că nu putem vedea aceasta, nu ştim unde este locul acesta. În mod obişnuit Carbonul 12 vine de la centrul emoţional, iar Hidrogenul 12 este materia cu care centrul emoţional ar trebui să lucreze. Impresiile pătrund ca Oxigen 48 şi pot fi transformate în Azot 24 numai cu ajutorul Carbonului 12, dar se întâmplă ca exact la locul unde impresiile pot fi asimilate să nu fie Carbon 12, sau este numai puţin. Deci noi trebuie să-l aducem acolo printr-un efort special, şi acest efort este amintirea de sine şi auto-observarea. Deci importantă este metoda, nu sursa. Intensificarea observaţiei adusă de amintirea de sine are întotdeauna un element emoţional. Când îţi aduci aminte de tine însuţi aduci Carbon 12 la locul potrivit şi acesta poate transforma impresiile.

Vorbesc în acest limbaj pentru că ai pus întrebarea în acest limbaj, dar poate fi observat psihologic. Impresiile intră şi tu nu le simţi, ceea ce înseamnă că acestea vin şi nu pot trece mai departe. Dar poţi face un efort de a-ţi aminti de tine însuţi şi, apoi, începi să sesizezi lucrurile. Aceasta înseamnă că impresiile au devenit 24. Absenţa Carbonului 12 la locul necesar înseamnă că nu suntem destul de emoţionali. Prin amintirea de sine aducem un element emoţional în acest loc particular.

Î: Ceilalţi doi Carboni la *mi* 48 şi *sol* 48 sunt la fel?

R: Cred că există o mică diferenţă la *mi* 48, deşi aceştia toţi au un element emoţional. La *sol* 48 lucrează acelaşi Carbon ca la *do* 48, dar la *mi* 48 acesta poate fi instinctiv - emoţional. Este chiar posibil ca *mi* 48 să lucreze prin Carbon 12 din centrul instinctiv care este întotdeauna acolo.

Î: Ce reprezintă *mi* 48?

R: Acesta este de asemenea sânge arterial. Este recunoscut faptul că sângele poate fi de feluri foarte diferite. Fiziologic poate fi stabilit că în diferite părţi ale trupului sângele are diferite calităţi. Chimic poate fi de asemenea stabilit că acţiunea lui este diferită, dar care este diferenţa, ştiinţa nu poate să spună. De exemplu, musculatura este hrănită cu sânge 96, dar celulele creierului sunt hrănite cu sânge 24; unele celule nervoase sunt hrănite cu sânge 12 şi chiar 6.

Î: Vreţi să spuneţi că există o diferenţă chimică între sângele care hrăneşte musculatura şi cel care hrăneşte creierul?

R: Nu poate fi stabilit, deşi se ştie că există o anumită diferenţă. În general prezenţa anumitor materii este recunoscută prin efectul lor, dar ele însele nu pot fi separate din punct de vedere chimic. Ştiinţa nu cunoaşte istoria fluxului sanguin: la fiecare punct acesta dă anumite lucruri şi primeşte anumite lucruri. Înainte să atingă un organ sau altul este un tip de sânge, iar când îl părăseşte este diferit.

Î: Când ai un moment de conştienţă, duce acesta la vreo modificare imediată a sângelui?

R: Da, dar depinde de cât de profund şi de lung a fost acest moment. Dacă este o secundă, va produce anumite modificări corespunzând unei secunde; dacă este o jumătate de oră, atunci este altceva.

Î: Poţi să observi chiar şi rezultatul unei secunde?

R: Câtcodată poți, dacă este suficient de profund. Poți sesiza rezultatul în sensul că vezi mai mult, că senzațiile obișnuite devin mai emoționale. Dar scurte momente de conștiență de sine, numai la suprafață, nu vor produce prea mult efect, pe când dacă este suficient de profund și lung vei avea impresii pe care nu le vei uita niciodată după aceea.
Î: Gândul ce hidrogen este?
R: Poate fi foarte diferit așa cum sângele este diferit. Acesta începe cu 48 și poate urca până la 6.
Î: Poate fi considerat gândul ca impresii?
R: Da, dar cantitatea de impresii ce vin din interior este limitată pe când cantitatea de impresii venind din afară este nelimitată.
Î: În prima treaptă a Diagramei Hranei este totul în întregime mecanic?
R: Cu certitudine totul este mecanic, este un aranjament cosmic. Organismul uman lucrează după această schemă generală, dacă el nu lucrează asupra lui însuși și nu încearcă să-și schimbe starea de conștiență.
Î: În starea obișnuită nu folosești impresiile?
R: Foarte puțin. În această diagramă este imposibil să arăți cantitatea mică ce se transformă, încât spunem că octava impresiilor nu merge mai departe. Deși unele își continuă drumul, dar nu suficient pentru dezvoltare.
Î: Așa cum suntem acum, toate impresiile sunt pe același nivel?
R: Oh, nu. Impresiile pot fi foarte variate. În Diagrama Hranei noi le luăm ca H48 pentru că aceasta reprezintă marea majoritate a impresiilor. Acestea sunt, așa vorbind, impresii indiferente - poate de un tip, poate de altul; dar de la sine acestea nu produc nici un efect. Totuși, în același timp, acestea sunt hrană. Acestea ajung la noi ca 48 și în starea noastră obișnuită acestea nu merg mai departe. Omul nu ar fi capabil să trăiască în asemenea condiții. Dar există unele impresii 24 - nu atât de multe ca 48, dar o anumită cantitate există; și, în cazuri foarte rare, pot fi impresii 12 și chiar 6, dar acestea sunt excepționale. Ele nu intră în acestă diagramă pentru că se transformă de la sine. Dacă acestea vin ca 24, pot fi ușor transformate în 12 și poate chiar mai departe. Dar vin într-o cantitate foarte mică.

În omul obișnuit, care nu învăță să-și amintească de el însuși, câteva dintre impresiile acestea obișnuite 48 sunt de asemenea transformate, dar într-un fel foarte diferit. Ele sunt dezvoltate mai departe sau ajutate să se dezvolte mai departe, prin reacții de un anumit tip - de exemplu prin râs. Râsul, în sensul umorului, joacă un rol foarte important în legătură cu impresiile - amintesc din nou că am spus în omul obișnuit. Cu ajutorul râsului multe impresii 48 sunt transformate în 24. Dar asta este numai pentru că este necesar pentru viață, pentru că nu am putea trăi fără impresii. Vă amintiți că am spus că uzina noastră chimică lucrează doar pentru ea însăși. Ea produce toate felurile de materiale foarte prețioase, dar le cheltuie pe toate pentru propria ei existență. Nu are nimic de rezervă și nimic cu care să se dezvolte pe ea însăși. Așa că dacă omul vrea să se schimbe și să devină diferit, dacă el dorește să-și trezească posibilitățile ascunse, el nu se poate baza pe mijloacele mecanice de producție; el trebuie să caute mijloace conștiente. Dar organismul uman este o

invenție atât de minunată încât totul este luat în considerare, totul are, ca să zicem așa, propria sa cheie. O funcție care pare atât de inutilă, cum este râsul, ajută la transformarea anumitor impresii care altfel ar fi pierdute. Dacă nu ar fi fost nici râsul nici umorul pe nivelul nostru, acest nivel ar fi fost chiar mult mai scăzut decât este acum.

Poate fi spus că pentru un om la nivel obișnuit care nu încearcă să înțeleagă ce înseamnă amintirea de sine, sau care nu a auzit niciodată de aceasta, râsul îndeplinește o anumită funcție în organism. Acesta înlocuiește amintirea de sine într-un mod foarte redus și insuficient, din moment ce ajută ca impresii greoaie, neinteresante să treacă mai departe și să devină vioaie. Aceasta este funcția principală a râsului. Desigur, sunt multe tipuri de râs diferite, unele chiar fără de folos.

Ceea ce am spus despre râs și umor se referă numai la centrii obișnuiți; în centrii superiori nu mai este de folos. Asta înseamnă că anumite impresii cad simultan pe partea pozitivă și negativă a centrului și aceasta produce un sentiment de veselie. Te ajută să vezi cealaltă parte, mărește capacitatea de a vedea lucrurile. Dar în centrii superiori nu mai este nevoie de asta. În centrii superiori nu mai vedem lucrurile ca fiind contradictorii, ca opuse unele celorlalte, ci le vedem așa cum sunt ele.

Î: Râsul pare să aibă un efect fiziologic.

R: Da, poate că o impresie contradictorie ce nu poate fi armonizată produce o tensiune, iar râsul o relaxează.

Impresiile 48 intră constant. Așa cum am spus, o anumită cantitate se schimbă mecanic dar cea mai mare cantitate rămâne neschimbată. Acesta pot fi schimbate numai dacă devenim noi conștienți sau încercăm să devenim conștienti. Dacă suntem mai treji impresiile noastre devin mai vii.

Impresiile bazate pe Hidrogen 48 sau necesitând numai Hidrogen 48 sunt impresii pe care aproape că le neglijăm sau le observăm foarte puțin. O impresie ce atrage atenția și lasă o urmă deja trece în 24. Dacă încercați să vă analizați trecutul și să puneți pe hârtie ce vă amintiți de fapt din anumite episoade particulare, veți vedea cât de puțin vă reamintiți. Acesta este o cale mai bună de studiu a materialului impresiilor.

Î: Este o impresie tot ceea ce obțin prin intermediul celor cinci simțuri?

R: O impresie este cea mai mică unitate de gând, senzație sau emoție.

Î: Nu pot înțelege cum anume impresiile pot fi hrană?

R: Luarea de impresii înseamnă că o anumită cantitate de energie intră odată cu acestea. Toată energia pe care o primești este hrană. Hrana pe care o mănânci este materie grosieră, aerul este materie mai fină, impresiile sunt încă și mai fine și cea mai importantă hrană. Omul nu poate trăi nici măcar un singur moment fără impresii. Chiar și când el este inconștient există impresii.

Î: Sunt unele impresii impresii bune, iar altele rele în sine, sau sunt ceea ce faci din ele?

R: Unele impresii pot fi rele în sine; nu știu cum impresiile pot fi bune în sine, pentru că dacă cineva este adormit cea mai bună impresie nu va produce nimic. Deci chiar dacă impresiile sunt bune în sine, pentru a beneficia de ele, este

necesar să fii mai treaz. Dar impresiile rele pot veni în somn, nu există nimic care să le oprească.
Î: De fapt voiam să spun impresii care sunt plăcute sau neplăcute.
R: Multe impresii plăcute pot fi chiar rele. Încearcă să înțelegi un lucru: impresiile pot fi clasificate după hidrogeni. Fiecare impresie este un anumit hidrogen. Am vorbit despre impresii 48, dar pot exista impresii mult superioare. Pe de altă parte, impresiile pot aparține de asemenea hidrogenilor mai inferiori aparținând celei de-a treia scări, până la cei mai scăzuți. Cel mai important lucru în împărțirea materiilor din Tabela hidrogenilor este că aceasta arată de unde provine fiecare hidrogen. Să presupunem că ai un anumit hidrogen la care te gândești. Uitându-te după poziția sa în tabela hidrogenilor poți vedea că acesta are un anumit loc: poate proveni din intervalul dintre Absolut și soare, sau poate puțin deasupra soarelui, sau mai jos de pământ, între pământ și lună, șamd. Această posibilitate de a plasa hidrogenii are un avantaj enorm. Pe moment nu puteți aprecia importanța faptului că pentru orice materie putem cunoaște nu numai densitatea sa dar și nivelul de unde aceasta provine - locul său în întreaga schemă a lucrurilor. Știința noastră nu poate încă aborda acestea și nu realizează că materiile sunt diferite din motivul locului din care provin. Trebuie să înțelegeți că H 12 are un enorm avantaj să spunem asupra lui H 1536, așadar o impresie ce vine de la 12 este un tip de impresie, iar o impresie ce provine de mai jos de pământ, să spunem de pe lună, este de un tip total diferit. Prima este materie ușoară, plină de vibrații rapide, cealaltă constă din vibrații încete și dăunătoare. Așa că dacă găsești că o impresie este greoaie, neplăcută - este dificil să găsești adjectivul corect să o descrii - poți să spui chiar prin acest fapt că aceasta provine dintr-o parte inferioară a Razei de Creație. Lucrurile care te fac furios, te fac să urăști oamenii, sau îți lasă gust de grosolănie sau violență, toate aceste impresii provin de la lumile inferioare.
Î: În circumstanțe normale, suntem noi în situația de a recepta impresiile de care avem nevoie?
R: Depinde de ceea ce numești "circumstanțe normale". În circumstanțe normale în sensul existenței, noi avem suficient, altfel am muri. De vreme ce nu murim, aceasta dovedește că primim suficient. Dar nu suntem mulțumiți cu aceasta. Noi discutăm despre trezire și dezvoltare, iar aici un fapt cosmic ne vine în ajutor. Nu ne putem îmbunătăți mâncarea, pentru că aceasta ne este hrana pe care o putem mânca. Nu ne putem îmbunătăți aerul, pentru că acesta este singurul tip de aer pe care îl putem respira. Dar putem îmbunătăți impresiile. Este singura noastă șansă. Cum putem face aceasta? Nu prin a călători sau a merge la teatru sau ceva de acest gen, ci pur și simplu prin trezire, sau încercarea de a ne trezi.
Î: Este posibil să primim hidrogeni superiori în starea noastră prezentă?
R: Aceasta depinde de starea ta prezentă și de cât de mulți ai. Este ca în alchimie; poți să faci aur numai dacă ai o anumită cantitate de aur. Hidrogenii superiori au proprietăți magnetice, ei atrag alți hidrogeni superiori. Dacă avem foarte puțin, asta poate atrage numai cantități foarte mici, corespunzând la ceea ce avem. Dar dacă avem mai mult, putem obține mai mult. Amintește-ți fraza

din Noul Testament care spune că va fi luat de la accia care nu au şi va fi dat acelora care au. Se referă la asta.
Î: Poţi accepta sau respinge impresiile aşa cum poţi mânca un lucru mai degrabă decât un altul?
R: Poţi folosi anumite impresii şi altele nu, dacă ai un anumit control, dar aceasta necesită un anumit grad de trezire şi un anumit antrenament. Cu cât mai mult îţi vei aminti de tine însuţi, cu atât mai mult control vei avea. Dacă îţi vei aminti de tine însuţi suficient, vei putea opri anumite impresii, te vei putea izola - acestea vor veni, dar nu vor putea intra. Şi există alte impresii faţă de care te poţi deschide şi acestea vor veni fără întârziere. Totul se bazează pe amintirea de sine.
Î: Dacă o impresie tinde să cauzeze o anumită reacţie şi această reacţie este prevenită, este aceasta dăunător?
R: Toate impresiile trebuie să producă nişte reacţii, dar poţi controla aceste reacţii în funcţie de echilibrul general al muncii tale, tendinţele vieţii tale şamd. Orice control şi experienţă trebuie să fie legată cu munca pe liniile date de acest sistem şi atunci nu poate fi dăunător. Orice este legat de amintirea de sine nu poate fi dăunător.
Î: La început efortul de amintire de sine pare să reducă impresiile.
R: Acestea nu pot fi reduse, pot fi doar sporite dacă *este* amintire de sine. Dacă numai te gândeşti la amintirea de sine, poate părea că se diminuează anumite impresii.
Î: Ne puteţi spune mai multe despre diferite feluri de impresii?
R: Poţi şti mai mult prin observaţie decât prin a pune întrebări, pentru că tu ştii ce te atrage mai mult, ce te atrage mai puţin, ce te respinge şamd. Sunt multe lucruri subiective: o persoană este atrasă de un lucru, o altă persoană este respinsă de acelaşi lucru. Anumite impresii merg către centrul intelectual, altele către centrul emoţional, şi încă altele către centrul motor sau instinctiv. Unele dintre ele îţi plac mai mult, altele mai puţin. Toate acestea sunt material pentru observaţie. Fiecare centru are propriul său aparat pentru primirea impresiilor, dar adesea se amestecă. Câteodată centrul intelectual sau emoţional încearcă să primească impresii destinate altui centru; dar fiecare dintre ele este destinat să aibă impresii separate. De exemplu, impresia legată de miros nu poate fi primită de centrul intelectual - aceasta este primită de centrul instinctiv.

Impresiile sunt mai uşor de analizat decât hrana. Oamenii te pot convinge că ceva este o hrană bună şi să ţi-o vândă într-o conservă, iar apoi să descoperi că nu o poţi mânca; dar prin observare, prin comparare, câteodată stând de vorbă cu alţi oameni poţi înţelege care impresii aparţin nivelelor superioare şi care celor inferioare.
Î: Impresiile pe care nu trebuie să le acceptăm sunt acelea care produc emoţiilor negative?
R: Poţi să le defineşti în acest fel, dar câteodată acestea nu produc imediat emoţii negative.

Î: Chiar dacă poţi distinge între un tip de impresii sau altul, nu văd cum le poţi accepta sau respinge?
R: Fiind treaz. Dacă eşti adormit nu poţi. Dar când eşti treaz, poate nu deodată, pentru că necesită ceva muncă - odată eşti învins de impresii rele, altă dată eşti învins din nou, apoi a treia oară vei izbuti să te izolezi. Dar înainte de aceasta este necesar să ştii ce feluri de impresii rele te afectează, iar apoi poţi găsi metode speciale pentru a te izola.
Î: Vreţi să spuneţi că dacă te observi poţi evita acele impresii care te fac negativ?
R: Nu am vorbit despre lucruri care te fac *pe tine* negativ, ci despre impresii rele. Tu schimbi înţelesul. Vorbesc despre impresii în sine. Cât despre ceea ce te poate face negativ, aceasta depinde de starea ta. Într-o anumită stare orice te poate face negativ, chiar şi cel mai bun lucru din lume.
Î: Te poţi opri să iei impresii, dacă ai vrea?
R: Nu, cu siguranţă. Nu poţi opri impresiile complet dar, aşa cum am mai spus, poţi să te ţii departe de impresiile nedorite şi să-ţi atragi un alt tip de impresii, pentru că trebuie deja să înţelegem că anumite impresii nu trebuie să le acceptăm. Sunt multe impresii rele care îţi pot strica întreaga viaţă dacă le accepţi un timp suficient de lung, sau dacă ai obiceiul de a căuta anumite impresii rele. De exemplu, oamenii stau în stradă privind la un accident, iar apoi vorbesc despre aceasta până la următorul accident. Aceşti oameni adună impresii rele. Oamenii care adună toate felurile de scandal, oamenii care văd ceva rău în orice lucru - aceştia de asemenea adună impresii rele. Nu trebuie să te gândeşti atât de mult la alegerea impresiilor bune, cât la a te izola de impresiile rele. Numai făcând acest lucru vei avea un anumit control. Dacă vei încerca să alegi impresii bune, numai te vei înşela pe tine însuţi. Aşa încât, deşi nu îţi poţi aduce impresii plăcute, poţi chiar de la început să înveţi să le controlezi, izolându-te de anumite feluri de impresii rele.

Încă odată trebuie să-ţi aminteşti că, pentru a controla impresiile, trebuie deja să te trezeşti într-o anumită măsură. Dacă eşti adormit nu poţi controla nimic. Pentru a controla lucruri foarte simple, evidente, trebuie să te trezeşti şi să practici, pentru că dacă eşti obişnuit cu impresii de un anumit tip, care nu sunt bune pentru tine, îţi va lua ceva timp. Un "eu" va şti că este necesar să te izolezi, dar poate altor zece alte "eu"-ri le vor place aceste impresii.
Î: Este impresia pe care o poate produce o creaţie de artă obiectivă un exemplu de impresii superioare?
R: Aceasta depinde pe de-antregul de tine şi starea ta. Dacă te afli în centrul intelectual aceasta poate să nu producă nici o impresie; dacă te afli în centrul motor aceasta va produce încă şi mai puţin, dar dacă te afli în centrul emoţional, aceasta poate produce o impresie.
Î: Fiecare hidrogen determină activitatea de care eşti capabil?
R: Aceasta este formator. Încearcă să gândeşti de-a lungul direcţiilor care ţi-au fost date. Discutăm despre impresii. Nu înţelegi şi totuşi încerci să aduci mai mult în discuţie. Este ca şi cum gura ţi-e plină cu mâncare şi tu încerci să pui şi mai mult şi te înăbuşi. Întâi înghite.

Î: Asta este ce mi se pare foarte dificil. Nu continui niciodată.
R: *Trebuie* să fie dificil; întreaga muncă este dificilă. Nimic nu este uşor în muncă, dar poţi obţine ceva *pentru că* este dificil. Dacă ar fi uşor, nu ai obţine nimic.
Î: Cum explicaţi că omul, aşa cum este el, este capabil să recunoască hidrogenii superiori care trebuie să fie în influenţa B?
R: Centrii omului sunt făcuţi pentru lucrul cu hidrogeni foarte înalţi şi pentru primirea impresiilor foarte înalte. El poate să nu le primească, poate trăi la nivelul impresiilor scăzute, dar el este capabil să primească impresii foarte fine şi el le obţine din influenţele B.
Î: Atunci de ce unii oameni se nasc aşa iar unii nu?
R: Oamenii sunt diferiţi, ei nu sunt făcuţi după acelaşi tipar; pe lângă asta pot fi multe defecte datorate degenerării, bolilor, stărilor patologice. Toţi oamenii normali trebuie să fie capabili să primească aceste impresii, dar mai întâi ei trebuie să fie normali.
Î: Când hidrogenii se transmit de la lumi superioare la cele inferioare, ei devin inferiori?
R: Nu, aceştia pot fi transmişi într-o formă pură. Întrebarea este dacă îi poţi primi? Aceştia pot fi primiţi numai de diferite părţi ale centrilor.
Î: Poţi să-i primeşti şi apoi să-i devalorizezi?
R: Dacă o parte a ta primeşte influenţe înalte, iar o altă parte influenţe inferioare, aceasta poate crea o explozie.
Î: Putem în timp să observăm cărui tip îi aparţine un hidrogen?
R: Într-o anumită măsură poţi. După un anumit timp de observare vei cunoaşte diferenţa, de exemplu, între emoţiile 24 şi 12, sau între impresiile 48 - lucrurile fără gust - şi impresiile 24. Dar trebuie să înţelegeţi că fiecare hidrogen arătat în Tabel este un *do* şi între acesta şi următorul hidrogen este o întreagă octavă, deci este o distanţă enormă între un hidrogen şi un altul. Pentru înţelegerea principiului creem standarde de gândire - nu putem începe prin studiul întregii scări în detaliu.
Î: Care este punctul la care există posibilitatea unei transformări ulterioare ale celor trei octave ale hranei?
R: Aşa cum am spus, posibilitatea unei trasformări ulterioare există în punctul în care impresiile intră în corp ca *do* 48, dar de obicei nu izbuteşte să se dezvolte din lipsa Carbonului 12 la locul de intrare. În funcţionarea mecanică, intrarea impresiilor prin simţuri provoacă imediat gândirea asociativă sau imaginaţia la nivelul lui H 48, sau reacţii emoţionale de o natură mai mult sau mai puţin instinctivă.

Foarte rar, de exemplu în timpul unei stimulări emoţionale sau pericol, se poate întâmpla astfel încât Carbonul 12 să fie adus la punctul de intrare al impresiilor. Atunci totul este legat de starea emoţională, şi omul are impresia că tot ceea ce vede este extraordinar de viu, nou şi semnificativ. Dar la un om obişnuit astfel de experienţe sunt accidentale, nu conduc nicăieri şi sunt cu rapiditate acoperite cu imaginaţie. Condiţia emoţională care le provoacă trece şi este înlocuită de un impuls sau dorinţă conducând într-o direcţie total

diferită. Astfel de experienţe într-un om obişnuit nu sunt conectate şi nu au nimic de-a face cu dezvoltarea intenţională a conştienţei.

Odată cu efortul de amintire de sine multe noi senzaţii încep să se trezească în om, în mod special senzaţii în legătură cu existenţa proprie şi relaţia lui cu lumea înconjurătoare. Şi acestea, la rândul lor, pot duce la perceperea diverselor influenţe ce acţionează asupra lui şi posibilitatea alegerii între acestea.

Î: Cum ştim când centrul emoţional lucrează cu H 12?

R: După un anumit timp vei şti, printr-un gust diferit. Este acelaşi lucru ca a şti diferenţa dintre a te gândi că mănânci şi a mânca efectiv. Cu ceva practică în auto-observare putem distinge fiecare dintre aceste manifestări şi să punem etichete pentru ele. În mod obişnuit recunoaştem diferenţele dintre emoţii - eşti mai emoţional sau mai puţin emoţional. Observând cu un anumit scop vom vedea cum o emoţie sau alta trebuie să corespundă unei anumite densităţi. Numai că nu trebuie să începi cu H 12 pentru că acesta este foarte neobişnuit. Când îi vom cunoaşte gustul nu îl vom mai confunda niciodată cu altceva.

Î: Trebuie să facem o distincţie între impresii şi lucrurile care le produc?

R: Da, o tobă este diferită de sunetul tobei, aşa încât nu poţi să spui că în momentul în care o auzi, toba intră în fiinţa ta. Deci dacă vrei să iei asta din punct de vedere teoretic, trebuie să le separi. Dar în ce scop? Ceea ce este important acum este să înţelegem că dacă nu ne amintim de noi înşine suntem deschişi impresiilor care pot fi foarte scăzute pe scara hidrogenilor.

Î: Dar hidrogenul nu variază în raport cu centrul căruia îi este destinată impresia?

R: Un hidrogen reprezintă o anumită materie. Cum poate aceasta să difere fiind într-o cameră sau alta? Am explicat deja că fiecare centru este adaptat să lucreze cu un anumit hidrogen. Un centru are nevoie de un hidrogen mai scăzut, altul de un hidrogen mai ridicat. Dacă acesta utilizează un hidrogen necorespunzător, asta va produce o muncă necorespunzătoare într-un sens sau altul, depinzând de ce hidrogen este folosit şi de cum este folosit.

În mod obişnuit centrii încearcă să fure energie mai bună, dar câteodată aceştia lucrează cu energie mai rea, încearcă să fie leneşi. Câteodată centrul instinctiv încearcă să lucreze cu energie 48, de exemplu; aceasta conduce la o muncă foarte nesănătoasă şi te îmbolnăveşti. Adesea starea de boală este rezultatul acestui lucru.

Î: Poţi să controlezi acest lucru?

R: Într-o anumită măsură. Aceasta are legătură cu emoţiile negative. Energia poate fi sustrasă din locul corect şi pusă într-un loc greşit, de către emoţiile negative. Atât timp cât nu poţi controla emoţiile negative, nu poţi controla nimic altceva în ceea ce priveşte centrul instinctiv. Este numai o cale de a economisi energie şi multe căi de a o cheltui.

Î: Impresiile vii folosesc o energie diferită de cea a impresiilor şterse?

R: Nu folosesc, ci aduc energie. Dacă ai impresii vii asta înseamnă că anumiţi hidrogeni intră în tine. Primirea impresiilor înseamnă obţinerea unei anumite materii în tine însuţi.

Î: Când ai o impresie foarte înaltă, de ce are adesea un efect atât de devastator?
R: Dacă o impresie într-adevăr înaltă produce un efect devastator, asta înseamnă că suntem într-o stare foarte proastă; întreaga maşină lucrează greşit, toţi centrii utilizează hidrogeni necorespunzători, suntem prea adormiţi, avem prea multe amortizoare. Nu ar trebui să producă un astfel de efect într-o maşină normală. Impresiile superioare nu ar trebui să producă un efect devastator, ci unul eliberator.
Î: Care este relaţia între *si* 12, *mi* 12 şi *sol* 12?
R: Vei înţelege aceasta mai târziu. Dacă doreşti, îţi pot spune că *mi* 12 se referă la centrul emoţional, *sol* 12 la centrul instinctiv şi *si* 12 la centrul sexual. Noi putem lucra numai asupra lui *mi* 12. Avem prea puţin *si* 12, iar *sol* 12 se transformă mai departe într-o foarte mică cantitate de H 6 care, deşi este atât de mică, ţine centrii superiori în viaţă.
Î: Care este caracteristica lui *mi* 12? Cum îl poţi recunoaşte?
R: Cum deja am explicat, este energia din spatele emoţiilor negative. Nu înseamnă că toate emoţiile negative ating intensitatea lui H 12, dar o pot atinge, iar emoţiile negative intense ard *mi* 12.
Î: De ce ai nevoie să studiezi uzina hranei? Ocupă aceasta un loc important în sistem?
R: Un loc foarte important. Încă odată, depinde de ce anume doreşti. Dacă doreşti să te cunoşti pe tine însuţi în ideea îmbunătăţirii funcţionării maşinii tale, trebuie să cunoşti tot ce este important despre tine; iar să cunoşti cum funcţionează maşina ta şi ce materiale primeşte este foarte important deoarece, cu ajutorul acestor diagrame, poţi înţelege ceea ce faci; altfel, chiar dacă încerci să faci ceva, nu vei şti ce.
Î: Este dificil de văzut unde intră cea de-a treia forţă în Diagrama Hranei. Este aceasta doar rezultatul celorlalte două?
R: Foarte adesea aceasta arată ca fiind rezultatul, dar dacă te gândeşti un minut vei vedea că nu este chiar aşa. Să luăm procesul digestiei. Toate stadiile acestui proces merg continuu în organism. Să presupunem că cineva nu mănâncă de fapt la un moment dat, dar triadele a treia şi a patra ale procesului digestiv sunt în acţiune; aceasta înseamnă că o anumită cantitate din ceea ce tu numeşti "rezultat", care este a treia forţă, este deja acolo, pentru că dacă nu ar fi fost acolo, probabil că lucrurile care arată în diagramă ca şi cum preced această treaptă, nu ar avea loc. Este nevoie să se înţeleagă că nu numai carbonii, dar şi azoţii trebuie să fie acolo. Nu putem determina momentul când începe Diagrama Hranei. Aceasta începe când cineva se naşte, sau curând după aceea, iar apoi continuă de-a lungul întregii vieţi. De exemplu, este bine ştiut în fiziologia obişnuită că anumite procese din gură au loc în felul în care au loc datorită faptului că anumite alte procese din stomac au loc într-un anumit fel. Totul este legat şi ceea ce pare a fi rezultat este foarte adesea cauza.

Ei bine, aşa cum am spus, ceea ce este important să înţelegeţi înainte de toate este că acest Tabel al Hidrogenilor arată de pe ce strat de hidrogeni provine fiecare materie. Cu ajutorul acestui Tabel puteţi vedea că toţi hidrogenii din corpul nostru, ceea ce mâncăm, ceea ce bem, aerul pe care-l

inhalăm, toate impresiile noastre şi multe alte lucruri, toate provin din diferite straturi de materie din Raza de Creaţie. În acest fel putem vedea relaţia fiecărei acţiuni, fiecărui gând, fiecărei funcţii cu o anumită parte a universului guvernată de propriile ei legi. Noi credem că totul este pe pământ, dar deşi lucrurile se întâmplă pe pământ, originea lor nu este pe pământ - poate fi deasupra sau dedesubtul pământului. Şi aceasta este ceea ce arată Tabelul Hidrogenilor.

Energiile sau materiile existente în lumea din afară pot fi înţelese sau asimilate de om numai în măsura în care el are deja în el însuşi hidrogenii corespunzători. Astfel pentru a deveni receptiv la materiile sau influenţele superioare el trebuie să producă în el însuşi suficienţi hidrogeni corespunzători pentru a face să funcţioneze centrii săi superiori.

Din acest punct de vedere studiul de sine devine studiul funcţionării diferitelor energii în tine însuţi, al risipirii lor actuale în funcţii nefolositoare şi dăunătoare şi al posibilei lor acumulări în scopul dezvoltării de sine.

Studiul hidrogenilor şi relaţia lor reciprocă ne ajută de asemenea să înţelegem centrii şi vitezele lor diferite. Centrul intelectual lucrează cu H 48, centrul motor şi instinctiv cu H 24, centrul emoţional ar trebui să lucreze cu H 12, dar nu primeşte niciodată combustibilul adecvat şi niciodată nu lucrează aşa cum ar trebui. Dacă am putea să-l facem să lucreze mai rapid, ar fi o mare schimbare în percepţiile noastre şi pentru alte facultăţi.

Î: Nu înţeleg despre viteza emoţiilor. Cum poate fi aceasta măsurată?

R: Realizând câte sentimente diferite pot să treacă prin tine în timpul unui singur gând sau în timpul unei oscilaţii a pendulului.

Î: Prin viteza emoţiilor vreţi să spuneţi timpul dintre cauza şi efectul unei emoţii?

R: Nu, este cantitatea de impresii. Ai pus problema în mod obiectiv, dar aici este ceva subiectiv; înseamnă că într-un gând poţi avea mii de emoţii.

Î: Viteza variază în raport cu gradul de conştienţă?

R: Observaţia ta poate varia în raport cu gradul de conştienţă, dar faptul în sine va rămâne acelaşi. Dar aşa cum am spus, centrul emoţional din noi nu lucrează la viteza adecvată, pentru că aproape numai părţile lui motoare lucrează; şi când un centru lucrează cu partea sa motoare viteza lui este mult mai mică, pe când dacă lucrează cu partea intelectuală este mult mai rapid.

Î: Dacă utilizăm centrul emoţional la cea mai mare viteză a sa, putem avea emoţii pozitive?

R: Atunci devenim legaţi cu centrii superiori şi putem avea emoţii pozitive. Dar mai întâi trebuie fim conştienţi, pentru că aceasta se poate întâmpla numai când avem un control suficient de complet asupra conştienţei.

Î: Diagrama Hranei arată că există în om, aşa cum este el, materie superioară. Cum se explică?

R: Fără materii superioare omul nu ar fi capabil să trăiască. Sufletul, care este alcătuit din hidrogeni superiori, trebuie hrănit. Esenţa trebuie hrănită. Chiar şi personalitatea trebuie hrănită, deşi personalitatea trăieşte din ceva diferit. Aşa cum am spus, hidrogenii superiori pot fi extraşi din aer, dar impresiile -

impresiile speciale, purificate - pot da mult mai mult. Organismul uman este construit pe principii cosmice, deci cantitatea este foarte importantă.
Î: Pentru mine diagramele sunt numai cunoaștere. Nu obțin nici o înțelegere din ele care să mă ajute să lupt.
R: Acestea nu te pot ajuta în luptă, dar te pot ajuta în gândire. Chiar și acum, în această formă inițială, diagramele te pot ajuta să rezolvi multe din problemele și necazurile tale. Ele îți pot servi ca formulă de a-ți găsi poziția proprie în raport cu ele. Este posibil să nu-ți dea un răspuns, dar îți vor da cunoștințe despre unde și cum poți căuta un răspuns. Acesta este sensul real al diagramelor. Acestea vorbesc într-un limbaj pe care îl înveți puțin în avans. Vom fi cu adevărat capabili să utilizăm acest limbaj numai când vom fi capabili să utilizăm centrii supriori. Să presupunem că obții controlul asupra centrului emoțional superior. Cu cunoștințele din aceste diagrame vei fi capabil să interpretezi multe din noile senzații, sentimente, idei ce-ți vor veni în minte și să transferi această interpretare minții obișnuite. Fără diagrame nu vei fi capabil să o faci. Ele sunt limbajul intermediar care va conecta limbajul centrului emoțional superior cu centrii noștri obișnuiți. În același timp acest limbaj este un fel de scară pe care putem urca de la gândirea obișnuită la gândirea centrului emoțional superior.
Î: În condiția noastră actuală, centrii superiori funcționează sau mai degrabă nu sunt întrebuințați?
R: Sunt trei teorii diferite despre asta. Una este că aceștia funcționează și că fără funcționarea lor nu am putea trăi, dar că nu sunt conectați cu centrii obișnuiți din cauza diferenței enorme de viteză; că este necesar să eliminăm din centrii obișnuiți toate funcțiile greșite și să-i aducem la viteza lor cea mai înaltă posibil, lucru care se poate întâmpla numai când trecem la un alt nivel de conștiență. Cea de a doua explicație este că centrii superiori sunt latenți; ei sunt complet dezvoltați, dar ei nu lucrează cum ar trebui. A treia consideră că ei nu lucrează pentru că nu este combustibil pentru ei; că hidrogenii ce pot servi drept combustibil pentru aceștia pot fi produși numai în altă stare de conștiență. Ei sunt într-o stare de adormire, dar când vom produce suficient material pentru ei aceștia se vor trezi. Toate aceste explicații sunt corecte și toate ajung la același lucru. Trebuie să devenim conștienți și să controlăm centrii noștri inferiori în scopul de a-i aduce în starea lor cea mai bună. Atunci nu va mai fi nici o dificultate în stabilirea contactului cu centrii superiori, deoarece chiar și în starea noastră actuală, foarte accidental, foarte rar, avem sclipiri de stări superioare - cel puțin unii oameni au. Deci lucrul important de înțeles pentru noi este că centrii superiori nu ne vor lăsa să așteptăm atunci când ne vom trezi. Problema este să ne trezim și să trecem la alt nivel de conștiență; apoi centrul emoțional superior și, mai târziu, cetrul mental superior, vor răspunde imediat.

Dacă centrii superiori ar lucra în noi așa cum suntem acum, am fi pe un drum greșit. Am fi doar mașini conștiente fără posibilitatea de a fi altceva, pentru că voința poate fi creată numai cu efort. Noi suntem așa cum suntem cu scopul de a deveni diferiți. Suntem foarte nesatisfăcători dar, din această cauză,

noi putem deveni mai puternici şi mai conştienţi. Dacă am fi legaţi de centri superiori în starea noastră actuală, noi am înnebuni. Astfel de legătură ar fi un mare pericol atât timp cât avem emoţii negative. Din acest motiv există frâne automate în maşină, ce fac legătura imposibilă. Mai întâi trebuie să ne pregătim centrii inferiori şi să schimbăm starea noastră de conştienţă.
Î: Centrii superiori au caracteristici pe care le-am putea privi ca excepţionale?
R: Da, de exemplu ceea ce se numeşte magie poate fi manifestarea unei lumi de pe un plan superior pe un plan inferior. Să presupunem că centrul emoţional superior se manifiestă pe un nivel inferior - acesta va fi un miracol.

Este foarte necesar să înţelegeţi relaţia în care stau centrii superiori faţă de centrii inferiori. În starea noastră principiile intelectuale şi emoţionale sunt în mod distinct delimitate, dar în centrii superiori aceste diferenţe dispar. Apoi centrul emoţional superior nu foloseşte cuvinte - cuvintele sunt prea stângace, prea dificil de folosit, iar pe lângă asta înţelesul lor se schimbă chiar într-o generaţie, iar o mie de ani produce o completă schimbare a înţelesului. De aceea nu înţelegem Noul Testament - nu există un înţeles similar al cuvintelor acum, deci nici măcar nu putem să ghicim ce însemnau atunci.

Centrul mental superior este încă şi mai rapid şi nu utilizează nici măcar forme alegorice, aşa cum face centrul emoţional superior. Putem spune că acesta foloseşte forme simbolice. Aceasta dă posibilitatea unui gând lung. Totul este în noi, dar nu îl putem folosi, pentru că lucrăm cu o maşină foarte înceată. Centrii superiori nu ajung la noi - distanţa dintre aceştia şi centrii obişnuiţi este prea mare. Diferenţa de viteză este atât de mare încât centrii obişnuiţi nu aud centrii superiori. Aceştia au multe funcţii importante despre care nu ştim, dar nu le putem utiliza drept creiere - ci sunt prea rapizi şi noi suntem prea adormiţi. Aşa încât dacă obţinem o legătură cu centrul mental superior, aceasta pur şi simplu nu va lăsa nici o urmă.
Î: În centrul emoţional superior există emoţii negative?
R: În centrii superiori nu există părţi pozitive şi negative şi, aşa cum am spus, nu există nici o separare între intelectual şi emoţional. Centrul emoţional superior se numeşte numai emoţional. Pe nivelele superioare ceea ce este emoţional este de asemenea şi intelectual şi ce este intelectual este şi emoţional. Funcţionarea centrilor superiori este foarte diferită de funcţionarea centrilor obişnuiţi. Putem câteodată să observăm această funcţionare şi gustul diferit al acesteia în momentele de conştienţă de sine, când ajungem să fim temporar conectaţi cu centrul emoţional superior.
Î: Drogurile nu pot să ne pună în conexiune cu centrii superiori?
R: Ideea drogurilor nu este nouă; drogurile erau folosite în timpurile vechi şi medievale - în vechile Mistere, în magie ş.a.m.d. S-a descoperit că rezultă stări interesante prin utilizarea inteligentă a drogurilor. Dar sistemul se împotriveşte drogurilor. Utilizarea drogurilor nu dă rezultate bune pentru faptul că drogurile nu pot afecta conştienţa, ele nu pot *adăuga* conştienţă. Amorţind centrii inferiori ne pot pune în legătură cu centrii superiori; dar nu ne-ar fi de nici un folos, pentru că ne putem aminti numai în măsura în care avem conştienţă.

Neavând conştienţă, din legătura cu centrii superiori vor rezulta numai vise sau inconştienţă.

Toate aceste stări de transă descrise câteodată în cărţi constituie un drum foarte periculos. Aducerea în stare de transă se leagă de crearea imaginaţiei în centrul emoţional superior, iar acesta este un drum care nu duce nicăieri. Dacă ajungi acolo nu poţi ieşi şi nici nu poţi merge mai departe. Ideea noastră este să controlezi imaginaţia; dacă, în schimb, o transformi prin anumite metode în imaginaţie în centrul emoţional superior obţii beatitudine, fericire dar, la urma urmei, este numai somn la un nivel superior. Dezvoltarea reală trebuie să meargă pe două linii: dezvoltarea conştienţei şi dezvoltarea centrilor.

Pe lângă asta, astfel de experienţe sunt de obicei dezamăgitoare deoarece, ca regulă, oamenii epuizează în primul experiment tot materialul pe care îl au pentru conştienţă. Acelaşi lucru poate fi spus despre toate metodele de autohipnotizare, amorţire mecanice; ele dau aceleaşi rezultate ca drogurile - fac centrii obişnuiţi să adoarmă dar nu pot mări conştienţa. Dar când conştienţa este dezvoltată, centrii superiori nu vor prezenta nici o dificultate. Centrul emoţional superior se presupune că lucrează în cea de-a treia stare de conştienţă şi centrul mental superior în cea de-a patra.

Î: Credeţi că există ceva în telepatie?

R: Pentru omul nr. 1, 2, 3 aceasta nu există deloc; este doar imaginaţie. Dar oamenii cu o dezvoltare mult superioară controlează forţe care pot produce aşa numita telepatie, pentru că aceasta este o funcţie a centrului emoţional superior. Dacă poţi, chiar şi temporar, controla centrul emoţional superior, poţi produce efecte telepatice. Dar mintea obişnuită şi emoţiile obişnuite nu o pot face.

Î: Mă întreb prin ce procedeu a fost capabil Isus să alunge diavolii şi dacă ceva din sistem poate fi folosit într-un scop similar? Are aceasta de a face cu centrii superiori?

R: Isus probabil a avut de-a face cu diavoli mari. Noi trebuie să începem cu diavolii mici - un fel de vivisecţiune - până când vom fi capabili să avem de-a face cu diavoli mari.

Am spus mai devreme că atât timp cât anumite emoţii negative există în noi, centrii superiori nu pot funcţiona şi nu ar trebui să funcţioneze, pentru că ar fi un dezastru. În cărţile obişnuite de teosofie găseşti ideea că multe lucruri sunt ascunse pentru că sunt periculoase. Dar în realitate pericolul nu stă în idei, ci în distorsionarea acestor idei. Oamenii pot deveni periculoşi dacă aud ceva şi încep să aplice într-un mod greşit. Poţi utiliza forţele centrilor superiori pentru a-ţi întări partea negativă.

Î: Poate cineva să-şi deterioreze centrii superiori?

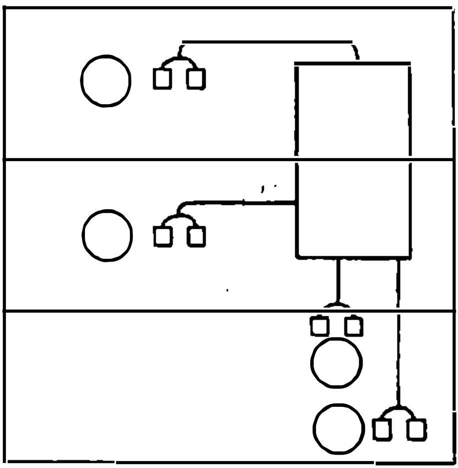
R: Poate, dormind prea mult. Nu vreau să spun în sensul fizic, ci fiind întotdeauna adormit şi iresponsabil. Apoi, puţin câte puţin, posibilitatea trezirii lor este distrusă.

Vedeţi, tot timpul, din diferite unghiuri, ajungem la concluzia că omul nu funcţionează bine. Auzim despre centrii superiori şi în acelaşi timp ni se spune că nu suntem conectaţi cu aceştia, că ei nu funcţionează pentru noi sau, dacă

aceştia funcţionează, nu ştim nimic despre funcţionarea lor. Ne dăm seama că mintea noastră obişnuită nu este de ajuns pentru pentru a trata cu problemele pe care dorim să le rezolvăm. Sunt multe lucruri pe care am vrea să le ştim, dar mintea nostră nu poate face nimic în legătură cu asta. Această diagramă simplă, şi alte diagrame pe care le studiem în sistem, ne arată cum să ne studiem pe noi înşine, cum să îmbunătăţim şi ce să îmbunătăţim în noi înşine. Dar nici o îmbunătăţire nu este posibilă până ce nu oprim scurgerile, pentru că nu este de nici un folos să creştem producţia de energie dacă sunt scurgeri peste tot.

Î: Cum putem opri scurgerile?

R: Prin amintire de sine. Este necesar să dezvoltăm conştienţa, iar aceasta va

aduce cu ea posibilitatea utilizării unor organe mai bune de percepţie şi cunoaştere. Fără centrii superiori nu putem face prea mult, şi de aceea o abordare filosofică nu prea este folositoare. Aceasta poate inventa anumite teorii, iar apoi se opreşte. Aceasta nu dezvoltă centrii superiori, care numai ei singuri pot înţelege aceste idei pe deplin. Filosofia nu le atinge.

Î: Accentuaţi importanţa conservării energiei. Are fiecare centru propriul său depozit de energie?

R: Da. Am să arăt cum să începeţi să vă gândiţi la aceasta. Vom considera maşina umană din punctul de vedere al centrilor. Este aceeaşi maşină. Energia creată în organism este păstrată într-un anumit acumulator mare care este conectat cu alţi doi acumulatori mai mici plasaţi lângă fiecare centru.

Să presupunem că omul începe să gândească şi utilizează energia unuia dintre acumulatorii mici ai centrului intelectual. Energia din acumulator scade

din ce în ce mai mult şi atunci când atinge nivelul minim, el oboseşte. Apoi el face un efort sau are o scurtă pauză sau cască şi ajunge să fie conectat cu cel de-al doilea acumulator mic. Este foarte interesant cum căscatul este un ajutor special prevăzut de natură pentru trecerea de la un acumulator la altul. El continuă să se gândească şi luând energie din al doilea acumulator, este din nou obosit, cască, sau îşi aprinde o ţigară şi din nou ajunge în legătură cu primul acumulator mic. Dar acel acumulator poate fi pe jumătate umplut şi va fi cu repeziciune consumat. Din nou ajunge în legătură cu cel de-al doilea, care este umplut numai pe sfert, şi astfel se continuă până când poate veni timpul când ambii acumulatori sunt goliţi. Dacă în acel moment un om face un efort special de un tip adecvat el poate ajunge în legătură directă cu acumulatorul mare. Aceasta este una din explicaţiile miracolelor, pentru că el va avea furnizată o enormă cantitate de energie. Dar aceasta necesită un foarte mare efort - nu un efort obişnuit. Dacă el epuizează acumulatorul mare moare dar, în general, el adoarme sau devine inconştient mult înainte de aceasta, aşa încât nu este nici un pericol. În viaţa obişnuită această legătură cu acumulatorul mare se întâmplă uneori în circumstanţe extraordinare, cum ar fi momentele de pericol extrem.

De aceea există acest sistem de acumulatori mici. Dacă cineva s-ar putea conecta uşor cu acumulatorul mare ar putea, de exemplu, să nu înceteze să fie furios o săptămână întreagă, după care ar muri. Aşa că în general nu ajungi conectat cu acumulatorul mare până ce nu ai control asupra emoţiilor negative. Emoţiile sunt mai puternice decât celelalte funcţii, astfel că dacă cineva ar intra într-o emoţie negativă şi ar avea energie nelimitată, ar fi prea periculos.

Î: Poate fi depozitată suficientă energie în acumulatorii mici?

R: Pentru funcţionarea obişnuită, pentru viaţa obişnuită, este suficient; dar uneori oamenii care sunt în mod frecvent obosiţi folosesc numai jumătate din acumulator şi deja spun că ei sunt prea epuizaţi şi nu mai pot face nimic altceva. De fapt, atâta timp cât mai există ceva în acumulatorii mici, nu avem nici un drept să fim obosiţi. Acesta este motivul pentru care eforturile fizice sunt folositoare. Ne este frică că suntem obosiţi. Desigur, am putea avea mult mai multă energie decât avem dacă nu am cheltui-o pe emoţiile negative şi alte lucruri nefolositoare.

Î: Pentru amintirea de sine trebuie să ai energie?

R: Nu, aceasta nu intră aici, deoarece pentru asta totdeauna avem energie. Nu energia este cea care lipseşte, ci înţelegerea, a şti cum să faci, şi o anumită lene care ne împiedică să ne amintim de noi înşine.

Î: Aş vrea să întreb de acumulatorul mare. Eu nu înţeleg practic aceasta.

R: Eforturi! Eforturi! Cu cât mai multe eforturi faci, cu atât mai multă energie obţii. Fără eforturi nu poţi obţine energie. Chiar dacă este în tine, aceasta poate fi într-un loc nepotrivit. Nu te gândi la aceasta teoretic, gândeşte-te pur şi simplu că ai în tine multă energie de care nu te foloseşti niciodată şi trebuie să faci mai multe eforturi pentru a o utiliza.

Î: Ceea ce am vrut de fapt să întreb a fost ce anume deblochează energia în acumulatorul mare şi cum îşi procură acesta energie?

R: Este exact ceea ce am spus. Nu te gândi la acumulatorul mare; gândeşte-te la tine însuţi. Câteodată trebuie să începi cu eforturi mici. Dacă nu faci eforturi mici, nu vei fi niciodată capabil să faci eforturi mari. Este foarte corect că este necesară energie, dar energia este în noi. Avem suficientă energie, cel puţin la început, şi dacă o folosim pentru lucru, aceasta nu este pierdută, ci se întoarce. Dacă pierzi energie cu emoţiile negative de exemplu, sau în acţiuni mecanice, gândire mecanică, atunci aceasta se pierde. Dar dacă utilizezi energia luptând cu mecanicitatea, o primeşti înapoi. În acest fel se acumulează energia.

Î: Îmi puteţi spune despre procesul prin care atenţia este refăcută când cineva o controlează?

R: În acest caz atenţia depinde de cantitatea de energie de rezervă; dacă ai energie de rezervă atenţia va lucra, dacă nu ai energie suplimentară ea se va epuiza foarte repede. Deci depinde de cantitatea de energie, iar rezerva ta de energie depinde de cum anume o foloseşti. Dacă o cheltuieşti pe lucruri nenecesare, atunci în momentul când ai nevoie de ea vei descoperi că nu mai ai deloc. Dar dacă o poţi economisi în orice ocazie posibilă şi să foloseşti doar cantitatea necesară pentru fiecare fel de acţiune pe care o ai de făcut, atunci vei avea rezultate. Acesta este motivul pentru care trebuie să pornim de la început lupta împotriva lucrurilor care o risipesc. Acestea trebuiesc studiate înainte de orice altceva.

Î: O persoană care lucrează într-un mod mai echilibrat poate să folosească fiecare acumulator în mod adecvat?

R: Da, prin antrenament poţi efectua o cantitate enormă de muncă, dar dacă un om fără antrenament începe să facă aceeaşi muncă el va folosi prea multă energie pentru mişcări foarte simple şi îşi va utiliza acumulatorii într-un mod greşit. Dacă vrei să gândeşti mai ştiinţific despre asta, trebuie să îţi dai seama că antrenamentul, luat în sens obişnuit, pregăteşte acumulatorii pentru o muncă corectă. De fapt, deşi am pus numai doi acumulatori lângă fiecare centru, ei sunt mult mai mulţi. Fiecare centru este înconjurat de acumulatori.

Î: Comutarea de la un acumulator la altul necesită un moment de conştienţă?

R: Nu, este automată. Centrul instinctiv ştie cum să o facă şi poate lucra foarte bine, fără să fie nevoie ca noi să fim conştienţi. Conştienţa poate fi necesară pentru o muncă specială în legătură cu acumulatorul mare. Când vrem ceva extraordinar, ceva ce nu poate fi obţinut pe căi obişnuite, este necesar să inventăm metode noi.

Î: Principiul acumulatorilor se aplică energiei mecanice obişnuite pe care o folosim tot timpul?

R: Cu siguranţă. Totul este mecanic. Energia este doar combustibilul.

Î: Atunci un tip de energie nu este superior sau inferior altuia?

R: Ba da, considerată din punctul de vedere al hidrogenilor, aceasta poate fi superioară sau inferioară. Centri diferiţi utilizează energie diferită, dar în esenţă este una singură. Ai văzut în Diagrama Hranei cum este creată energia. Sunt multe variaţii de hidrogeni folosite pentru diferite organe şi acumulatori.

Î: Se poate spune că această adaptare specială a energiei se face în organism?

R: Da, dar în acelaşi timp centrii au o tendinţă mare de a folosi energie nepotrivită; deci asta trebuie ţinut minte. Dar problema despre cum să faci mai multă energie este un lucru, iar problema cum se face ea singură, cum "se întâmplă", este alt lucru. Este mai bine să despărţim aceste lucruri.
Î: Dacă eşti obosit şi, deodată, primeşti o mulţime de impresii, iar ca rezultat al acestora oboseala dispare, este pentru că primeşti energie de la acestea?
R: Este mai complicat decât atât. Cu noi impresii poţi deveni mai treaz şi astfel legăturile cu acumulatorul mare încep să lucreze mai bine. Impresiile directe nu sunt încă energie gata de folosit; acestea trebuie distilate şi amestecate cu alte lucruri pentru a produce energie. Impresiile care vin sunt hrană nedigerată. Toate cele trei tipuri de hrană trebuie să fie digerate şi amestecate în proporţii corecte. Dar impresiile te pot trezi. Când energia din corp atinge o anumită presiune, aceasta începe să atragă energie din mediul înconjurător.
Î: Dacă cineva călătoreşte, obţine mai multe impresii?
R: Capacitatea de a primi impresii rămâne aceeaşi.
Î: Când un om cască, se conectează cu celălalt acumulator?
R: Nu întotdeauna, pentru că cineva poate căsca prin imitaţie. Pe lângă asta, căscatul este pompare de energie, nu este neapărat comutare, deşi un căscat într-adevăr bun poate produce o comutare când este necesar.
Î: Când prezentaţi căscatul ca o pompă, de "unde" este energia pompată?
R: Din organism. Este astfel orânduit ca fiecare funcţie să aibă energia necesară oriunde. Sunt atât de mulţi acumulatori încât este suficient să ştii principiul că *există* acumulatori. Energia este distribuită în maşină într-un mod foarte complicat şi trece de la un acumulator la altul, este diluată, concentrată ş.a.m.d.
Î: Acumulatorii mici se umplu de la cel mare în timpul somnului de noapte?
R: Sunt reumpluţi constant. Dar acumulatorul mare se reumple în timpul somnului cu energie rezultată din cele trei tipuri de hrană. Toate energiile sunt păstrate în acumulatorul mare, fie amestecate, fie într-o formă superioară. Când vine o cerinţă, este trimis un hidrogen corespunzător. Dacă se produce energie, aceasta este depozitată în acumulatorul mare. Dacă se produce mai mult decât este necesar pentru viaţă, atunci se poate depozita Î: Se poate conserva energia prin intermediul tăcerii?
R: Câteodată, dar dacă taci tot timpul poţi pierde mai multă energie decât vorbind. De aceea primul principiu din acest sistem este discernământul - nu sunt reguli generale.
Î: Este posibil să ajungi în cele din urmă în contact cu acumulatorul mare?
R: Da, este posibil, dar noi nu suntem nici măcar la primul pas; poate fi posibil, să spunem, la cel de-al douăzecişidoilea pas, deci sunt douăzecişiunu de paşi de urcat înainte să putem face asta. Ceea ce poate fi făcut acum a fost explicat în întregime - trebuie să încerci să-ţi aminteşti de tine însuţi, să nu te identifici, să încearci să nu exprimi emoţii negative ş.a.m.d. Acestea sunt lucrurile cu care putem începe.
Î: Energia necesară pentru amintirea de sine provine din funcţionarea corectă a centrilor?

R: Da, cu siguranţă; când toţi centrii funcţionează în mod incorect nu poate să fie nici o acumulare de energie. Dar aceasta nu este suficient. Este necesar să măreşti cantitatea de energie, şi aceasta poate fi mărită numai prin eforturi - eforturi mici, cum ar fi lupta cu obiceiurile, auto-observaţia, încercarea de a controla atenţia ş.a.m.d. Fiecare are câteva eforturi proprii pe care le poate face; eforturile unei persoane pot să nu fie bune pentru o alta, sau prea uşoare sau imposibile.
Î: Ce anume reglează cantitatea de energie ce intră în acumulatorii fiecărui centru?
R: Munca obişnuită. Câteodată aceştia nu pot fi umpluţi, câteodată refuză să fie umpluţi, iar câteodată nu au nevoie să fie umpluţi. Sunt multe motive pentru asta, şi nu poţi controla. Dar făcând eforturi sau amintindu-ţi de tine însuţi, măreşti posibilitatea de control.
Î: Acumulatorul mare are o capacitate considerabilă, şi se reumple cu rapiditate?
R: Depinde. Poate fi pe jumătate gol, sau umplut cu energie improprie sau poate fi plin de energie dar noi nu o utilizăm. Este important să înţelegem că există un mare depozit de energie în acumulatorul mare, pe care în mare parte nu o utilizăm niciodată - ea rămâne un capital mort.
Î: Dacă eşti mai conştient, poţi atrage mai multă energie?
R: Da, dar este necesar şi un antrenament special. Dacă ştim cum anume să ne conectăm cu acumulatorul mare putem produce rezultate cu totul diferite.

Î: Cât de rapid poate fi învăţat acest lucru?
R: Nu pot spune asta, depinde de cât studiezi şi lucrezi. În atitudinea noastră faţă de sistem poate exista un element distructiv ce poate distruge rezultatul muncii noastre. Dacă ai o atitudine corectă faţă de tine însuţi şi faţă de muncă, fără un element distructiv, atunci poţi ajunge acolo.
Î: Depind toate acestea de conştienţă?
R: Toată munca este de fapt concentrată pe conştienţă. În munca asupra centrilor, încercăm doar să oprim clar funcţionarea lor greşită. Nu există exerciţii pentru a intensifica funcţionarea centrilor: întreaga muncă se face asupra conştienţei. Când conştienţa va creşte, centrii se vor adapta. Dar lucrul *greşit* al centrilor trebuie oprit, pentru că dacă am rămâne anormali şi am deveni conştienţi, centrii noştri ar înnebuni - ei nu ar fi capabili să suporte. Dar aceasta nu se poate întâmpla - nu poţi deveni conştient în mod inconştient. Oamenii întreabă adesea: ce câştigi devenind conştient? Aceasta este pentru că ei nu ştiu care este rezultatul conştienţei. Când suntem conştienţi, ajungem să fim conectaţi cu centrii superiori, iar atunci întregul tablou se schimbă.

CAPITOLUL 10

Nu putem 'face' - Importanța înțelegerii adevărului acestei idei - Iluzia că 'faci' și ce anume o produce - În viață totul se întâmplă, dar în lucru trebuie să învățăm să 'facem' - A merge împotriva curentului - 'A face' interior - Un cerc vicios și calea de ieșire - Coordonarea centrilor - 'A face' începe cu 'a nu face' - Controlul interior - A face imposibilul și ce înseamnă acest lucru - A pune mai multă presiune în eforturile tale - A lucra asupra voinței - Ce este voința în adevăratul sens al cuvântului și care este voința noastră? - Voința noastră ca rezultat al dorințelor - Conflictul și lupta din interior - A renunța la voință - Avem numai momente scurte de voință - Disciplină - Necesitatea de a-ți aminti de tine însuți - Conștiența înseamnă voință - Scopul ca factor de control - Necesitatea revenirii constante la problema scopului - Voința proprie și încăpățânarea - Fricțiunea - Lucrul împotriva voinței proprii - Nu poți face nimic fără o școală - Necesitatea unei munci regulate - Răscrucile - A crea luna în tine însuți - Centrul de greutate - Supra-efortul - Ce anume creează stimul pentru lucru.

Trebuie să ne întoarcem la partea interioară a lutrului - să lucrezi cu tine însuți. Dacă vă gândiți la aceasta, vă veți da seama că partea centrală a lucrului este înțelegerea faptului că nu suntem capabili de 'a face', a motivului pentru care nu suntem capabili de 'a face', precum și ce înseamnă că nu putem 'face'. Cum poți înțelege aceasta? Fie încercând să faci ceva ce nu ai mai făcut niciodată, fie făcând lucrurile într-un alt fel. Veți vedea apoi dacă sunteți sau nu capabili de 'a face'. Jumătate din întrebările puse se referă la 'a face' - cum să schimbi asta, cum să distrugi cealaltă, cum să le eviți pe altele și așa mai departe. Dar pentru a schimba, chiar și un lucru mic, este nevoie de un efort enorm. Până nu veți încerca nu vă veți da seama de aceasta. Vedeți, nu gândiți îndeajuns și nu observați îndeajuns. Nu puteți schimba nimic, decât prin sistem. În general, asta se uită. Sistemul arată cum pot fi schimbate lucrurile și făcute altfel și de inde poți începe. Chiar și cu sistemul acest lucru este extrem de dificil, dar fără sistem este imposibil, absolut imposibil. Când vă veți da seama de acest lucru veți începe să înțelegeți valoarea sistemului, deoarece cu sistemul există o șansă, pe când fără sistem nu există nici o șansă.

Această idee, că nu suntem capabili de 'a face', este foarte importantă și trebuie să ne întoarcem mereu la ea. Dacă această idee nu este clară sau anumite aspecte ale ei nu sunt clare puneți întrebări, pentru că este necesar să o înțelegeți și să v-o amintiți. Totul se 'întâmplă'. Oamenii nu pot 'face' nimic. Din momentul în care ne naștem și până în clipa în care murim lucrurile se întâmplă, se întâmplă, se întâmplă și noi credem că facem. Aceasta este starea noastră normală în viață și chiar cea mai mică posibilitate de a face ceva apare numai prin lucru și, prima dată numai în noi înșine, nu în exterior. Chiar și în noi înșine 'a face' începe adesea cu 'a *nu* face'. Înainte de a face ceva ce nu

poţi face trebuie să *nu faci* multe lucruri pe care le-ai făcut până acum. De exemplu, nu te poţi trezi numai dorind să te trezeşti, dar poţi să nu-ţi îngădui să dormi prea tare şi timp prea îndelungat.
Î: Ai oare uneori de ales între două posibile întâmplări?
R: Doar în lucrurile foarte mici şi chiar şi atunci când observaţi că lucrurile se îndreaptă într-o anume direcţie şi hotărâţi să le schimbaţi, veţi descoperi cât de inconfortabil este de a le schimba.
Î: Cum se întâmplă că nu pot renunţa la ideea că sunt capabil de 'a face'? Mi-am dovedit atât de des că nu pot.
R: Acesta este cel mai dificil şi cel mai necesar lucru ce trebuie înţeles cu toată fiinţa, deoarece atât timp cât vom crede că putem 'face' vom amâna mereu lucrurile pe care de fapt le *putem* face dacă lucrăm. Aşa cum am spus, suntem capabili de 'a face' lucruri numai în legătură cu noi înşine - acestea sunt lucrurile cu care trebuie să începem. Dar nu vom începe niciodată să ne studiem pe noi înşine atât timp cât vom crede că putem 'face'. Aceasta este una din cele mai mari iluzii ale noastre.
Î: Văd că nu am nici o posibilitate de alegere în lucrurile mari, dar mi se pare că pot face lucruri mici.
R: Aceste lucruri mici se întâmplă în conformitate cu anumite circumstanţe definite care le controlează. Crezi că *tu* le controlezi, dar în realitate ele se întâmplă. Nu putem 'face' deoarece suntem adormiţi. Cum ar putea oare să 'facă' oameni adormiţi? Este necesar să fim treji; când eşti treaz, poţi 'face'. 'A face' este o magie.

Trebuie să înţelegeţi că nimic nu se întâmplă la momentul când se întâmplă; necesitatea acestei întâmplări a fost creată cu mult timp în urmă. Lucrurile se întâmplă de la sine; fie că faci sau nu ceva, s-ar putea să fie hotărât cu zece ani mai înainte. Poate că acţiunile tale au luat o anumită direcţie acum zece ani şi aceasta va determina ceea ce vei face mâine - nu poţi schimba.

Credem că putem lua o anumită hotărâre şi să acţionăm în conformitate cu ea. În realitate, suntem conduşi nu de hotărâri interne ci de influenţe externe. Dacă hotărârea internă corespunde cu influenţa externă, vom face acel lucru, altfel nu. Dar putem crea în noi înşine puteri pentru 'a face'. Natura ne-a făcut maşini ce acţionează sub influenţe externe, dar cu posibilitatea de a dezvolta motorul propriu. Dacă nu există motorul interior, ne vom învârti mereu în acelaşi loc.
Î: Dacă un om stabileşte pentru el însuşi un ideal despre cum trebuie să se comporte, aceasta nu este ceea ce se înţelege prin 'a face'?
R: Problema este dacă el poate să o facă sau dacă o face, deoarece a alcătui planuri, a avea idealuri este ceva, iar a le îndeplini este altceva. Pot fi numai intenţii bune. Una din trăsăturile principale ale fiinţei noastre este aceea că nu putem face ceea ce hotărâm.
Î: Uneori am descoperit că poţi face, cu un mic efort suplimentar, ceva foarte diferit în raport cu oamenii din viaţa obişnuită. Este aceasta 'a face'?
R: Este o iluzie, deoarece dacă un lucru trebuie să se întâmple vei face acest efort suplimentar; dacă nu este să se întâmple, nu vei face acest efort. Crezi că

poți să faci sau să nu faci acest efort, că poți 'să faci' sau 'să nu faci'. Dar încearcă să gândești corect, că tu nu poți 'face' nimic, că totul se întâmplă mecanic. Un lucru vine după altul și se întâmplă sau nu se întâmplă, iar tu nu te poți opune.
Î: Dar dacă ajuți o persoană săracă să-și facă viața mai suportabilă?
R: Dacă ajuți o persoană săracă, acest lucru se întâmplă. Dacă cineva ia de la această persoană și puținul care-i rămâne, faptul de asemenea se întâmplă. O persoană îi va da un ban alta i-l va lua și pe ultimul pe care îl are. Este necesar în primul rând să înțelegi *principiul* că nimeni nu este capabil de 'a face' ceva. Dacă vă gândiți la viață, nu la viața personală ci la viața omenirii, la războaie, revoluții, veți vedea clar acest lucru. Trebuie să găsiți un caz potrivit pentru observare, deoarece dacă luați în considerare ceva prea mic, nu veți vedea. Dar dacă veți găsi cazul potrivit, condițiile potrivite, circumstanțele potrivite veți vedea foarte curând dacă puteți face ceva sau nu. Lucrul cel mai simplu este să încercați și să vă amintiți de voi înșivă. Poți face asta sau nu? Oamenii cred că pot 'face' deoarece uneori ei concep anumite planuri și obțin într-adevăr ceea ce au dorit. Dar acest lucru înseamnă numai că au intrat într-un anumit curent de evenimente și că lucrurile s-au întâmplat să coincidă cu planul lor. Când lucrurile se întâmplă astfel credem că am reușit, că am conceput un plan și că am făcut totul în concordanță cu acest plan. În realitate nu înseamnă că am făcut acest lucru intenționat sau cu bună știință, nu înseamnă că poți alege un curent de evenimente sau un alt curent; este doar accidental. În fiecare tip de muncă, în afaceri, în călătorii și așa mai departe, se întâmplă uneori ca lucrurile să fie încununate de succes, dar aceasta înseamnă numai că la un moment dat, într-un loc dat, lucrurile au mers mecanic pe o anumită cale; nimic mai mult.

Este dificil pentru noi să ne dăm seama, de exemplu, că atunci când oamenii construiesc un pod, aceasta nu este 'a face'; este doar rezultatul tuturor eforturilor precedente. Este ceva accidental. Pentru a înțelege acest lucru trebuie să vă gândiți la primul pod pe care l-a construit Adam și la întreaga evoluție a podului. La început este ceva accidental - un copac se prăbușește peste un râu, apoi omul construiește ceva asemănător și așa mai departe. Oamenii nu 'fac'; un lucru vine dintr-un altul.
Î: Cred că este o întrebare aproape copilărească dar niciodată nu am putut vedea cum lucrurile nu pot fi diferite. Faci un lucru și nu te poți opri să nu gândești că l-ai putea face altfel.
R: Dar dacă te comporți într-un anumit fel, înseamnă că nu te-ai putea comporta altfel. Dacă ai fi putut te-ai fi comportat într-un mod diferit. Suntem atât de obișnuiți să gândim că lucrurile ar putea fi diferite, încât nu încercăm să schimbăm lucrurile pe care le-am putea schimba. Putem să schimbăm ziua de azi, dar ziua de ieri este încheiată. Dacă schimbăm ziua de azi, mâine lucrurile se pot petrece diferit. Pare a fi o contradicție, dar este exact credința noastră că lucrurile pot fi diferite cea care ne împiedică să facem ceea ce putem pentru a le face să fie diferite.
Î: Când începi cu adevărat să înțelegi că nu ești capabil de 'a face', vei avea nevoie de mult curaj. Aceasta va proveni din eliberarea de falsa personalitate?

R: Nu ajungi la această înțelegere chiar așa. Vine după câtva timp de lucru asupra ta însuți, astfel când vei înțelege aceasta vei avea deja și multe alte înțelegeri; mai ales că există modalități de schimbare dacă aplici instrumentul potrivit la locul potrivit și într-un moment potrivit. Trebuie să ai aceste instrumente, iar acestea, iarăși, sunt date numai prin lucru. Este foarte important să ajungi să-ți dai seama de acest fapt. Fără aceasta, nu vei putea face lucrurile care trebuie; doar te vei justifica.

Î: Nu înțeleg de ce trebuie să te justifici?

R: Nu vrei să renunți la ideea că nu poți 'face', astfel încât chiar dacă îți dai seama că lucrurile se întâmplă, vei găsi justificări ca: 'Acesta este un accident, dar mâine va fi altfel'. De aceea nu putem înțelege aceasta idee. Toată viața vedem cum se întâmplă lucrurile, dar încă le explicăm ca accidente, ca excepții de la regula că putem 'face'. Fie că uităm, fie că nu vedem sau nu dăm suficientă atenție. Întotdeauna credem că în fiecare moment putem 'face'. Dacă vezi în viața ta o perioadă când ai încercat să faci ceva și ai eșuat, acesta va fi un exemplu, deoarece vei vedea că ți-ai explicat eșecul ca o întâmplare, o excepție. Dacă se repetă aceeași situație, vei crede că vei fi capabil să 'faci'și, dacă eșuezi din nou, vei explica din nou eșecul ca fiind un simplu accident. Este foarte folositor să treci în revistă propria viață din acest punct de vedere. Ai intenționat ceva și s-a întâmplat altceva. Dacă ești cu adevărat sincer vei vedea, dar dacă nu ești te vei convinge că ce s-a întâmplat era exact ce-ți doreai! Când lucrurile se întâmplă într-un anumit fel, suntem purtați de curent dar credem că *noi* purtăm curentul.

Î: Dacă simți pentru un moment că ești capabil să 'faci', să spunem să duci la bun sfârșit o anumită treabă din activitățile tale obișnuite, care este explicația?

R: Dacă ești antrenat să faci ceva, atunci înveți să urmezi o anumită tendință a evenimentelor sau, dacă vrei, să declanșezi o anumită tendință a evenimentelor și, apoi, acestea se dezvoltă iar tu alergi în urma lor, deși crezi că le conduci.

Î: Dar dacă ai o atitudine corectă?

R: Nu, atitudinea nu are nimic de-a face cu asta. Atitudinea poate fi corectă și înțelegerea poate fi corectă, dar tot vezi că lucrurile se întâmplă într-un anumit fel - oricare dintre lucrurile obișnuite. Încearcă să-ți amintești cazuri când ai încercat să faci ceva într-un mod diferit și să vezi cum întotdeauna te-ai întors la același lucru, chiar dacă ai făcut o mică deviere - sunt forțe enorme care te împing înapoi pe vechile căi.

Î: Toate acțiunile noastre sunt oare controlate de răspunsuri automate la influențele externe?

R: Nu, avem multe lucruri deja stabilite cum ar fi obiceiurile, modalitățile de gândire obișnuite, asocierile, amortizoarele și multe alte lucruri. Deci nu sunt numai influențele la care avem un răspuns natural. Multe lucruri sunt sunt rezultatul unor influențe precedente.

Î: Nu pot să separ ideea de a nu putea 'face' de fatalism. Când și cum avem puterea de a alege și prin ce ne deosebim de animale?

R: În starea actuală ne deosebim foarte puțin. Puterea noastră de a alege începe numai când vom începe să ne dăm seama de situația în care ne aflăm, de

mecanicitatea noastră şi când vom începe să luptăm pentru altceva. Există posibilităţi pentru asta. Dar acesta este un mod formator de gândire - ori determinism ori libertate. Unele lucruri sunt determinate, altele sunt mai puţin determinate; unele se află în puterea noastră, dacă ştim cum să le schimbăm sau cum să le întoarcem. Numai că trebuie să ştim. Totul este relativ.

Î: Când aţi spus că nu putem evita ca aceleaşi lucruri să se întâmple, v-aţi referit până la momentul când se va fi schimbat fiinţa noastră?

R: Nu am vorbit de lucru. Am spus că era necesar să înţelegem că *noi singuri* nu putem 'face'. Când s-a înţeles suficient acest lucru, ne putem gândi la ce este posibil să 'facem': ce condiţii, ce cunoştinţe şi ce ajutor sunt necesare. Dar mai întâi este necesar să înţelegem că în viaţa obişnuită totul se întâmplă. Numai după ce acest lucru a fost înţeles emoţional este posibil să mergem mai departe.

Î: Nu înţeleg distincţia dintre ce poţi şi ce nu poţi să 'faci'. De ce poţi lupta cu emoţiile negative dar nu poţi să te trezeşti?

R: Somnul este forma sau nivelul fiinţei noastre. Poţi face ceva cu ajutorul sistemului, dacă este arătat drumul, dar a fi treaz indică *nivelul de fiinţă în sine.* Aşa că toată această luptă cu emoţiile negative, încercarea de a opri gândurile inutile, încercarea de a-ţi aminti de tine însuţi - toate acestea te duc spre trezire, dar nu te poţi trezi înainte de a te trezi.

Î: Dar înseamnă a face faptul că oamenii încearcă să devină conştienţi?

R: Da; atunci vezi că nu poţi. În încercarea de a deveni conştient toată munca omului este în întregime a lui.

Numai în acest sistem ţi se spune clar că nu poţi 'face' nimic. Toate celelalte sisteme încep cu 'a face' într-un sens sau altul, deoarece îţi spun fă asta, fă cealaltă. Acest sistem este diferit. Este o învăţătură ezoterică, dar aici poţi începe în condiţiile vieţii obişnuite; nu este necesar să mergi la o şcoală închisă sau la o mânăstire. De aceea, este neapărat necesar să înţelegi şi, in primul rând că nu poţi să 'faci' nimic şi că singurul lucru pe care poţi începe să-l 'faci' este să încerci să-ţi aduce aminte de tine însuţi - înţelegând primul lucru şi practicându-l pe-al doilea.

Î: Mă gândeam că n-ar trebui să luăm această idee că nu putem 'face' prea literal.

R: Nu, chiar foarte literal. Numai că asta se referă la oameni care nu sunt conectaţi cu nici o învăţătură. Când începi să studiezi anumite învăţături sau sisteme care oferă metode de şcoală, trebuie să încerci să faci anumite lucruri. În lucru trebuie să 'facem', pentru că dacă nu încercăm să 'facem', nu se va întâmpla nimic. Trebuie să 'facem' încă de la început - nu mult, dar lucruri foarte clare. Dacă poţi să nu te identifici este deja începutul lui 'a face'. Dacă te poţi abţine să nu vorbeşti atunci când ai o înclinaţie spre vorbire, asta este deja 'a face'. 'A face' începe cu a merge împotriva curentului - mai întâi în tine însuţi, în lucrurile personale. Poţi încerca să-ţi aminteşti de tine însuţi, apoi, când începi să-ţi aminteşti de tine însuţi vei putea obţine unele rezultate şi vei vedea că poţi face mai multe lucruri, dar toate cu privire la tine însuţi. Vei fi capabil să faci ceva în legătură cu emoţiile negative, de exemplu, şi să

gândeşti într-un mod nou. Dar în exteriorul tău, lucrurile vor continua să se întâmple.
Î: Vreţi să spuneţi că un mod de a începe să 'faci' ar fi să modifici lucrurile în tine însuţi astfel încât lucrurile să se *întâmple* altfel?
R: Este încă odată necesar de a împărţii oamenii în categorii. Oamenii 1,2 şi 3 nu pot 'face' nimic - în cazul lor totul se 'întâmplă'. Dacă fac lucruri bune înseamnă că nu pot să facă lucruri rele; dacă fac lucruri rele, înseamnă că nu pot să facă lucruri bune. În acest sens un lucru nu este mai bun decât celălalt, deoarece sunt la fel de mecanice. Dar când începi să lucrezi, când intri într-o şcoală de orice nivel, deja trebuie să înveţi să 'faci'. După cum am spus, trebuie să începi cu tine însuţi - să te cunoşti, să te studiezi, să încerci să elimini anumite lucruri, să încerci să creezi control asupra altor lucruri ş.a.m.d.
Î: Trebuie să ne observăm cum reacţionăm?
R: Observarea este întotdeauna folositoare, dar noi reacţionăm întotdeauna în acelaşi fel. Avem numai cinci sau şase feluri de a reacţiona: numai că anumite lucruri ni se întâmplă şi noi reacţionăm în acelaşi fel la ele. Dar dacă încercăm să facem tot ceea ce suntem sfătuţi, şi să nu facem ceea ce suntem sfătuiţi să ne abţinem să facem, lucrurile se vor schimba pe calea cea bună şi într-o zi, în mod neaşteptat, vom putea să facem ceva ce nu am putut face mai înainte.
Î: Putem dirija lucrurile care ni se întâmplă?
R: Dacă dirijăm lucrurile în noi înşine. Dacă nimic inutil nu se întâmplă în noi, vom începe să fim capabili să controlăm lucrurile care se întâmplă din afară dar, mai întâi, trebuie să controlăm lucrurile în noi înşine. Cât timp lucrurile sunt lăsate să se 'întâmple' în noi înşine, nu putem controla nimic din afară. Cum ar putea fi altfel? Un "eu" decide să controleze lucrurile dar, în loc de asta, toată atenţia lui va fi ocupată de lucruri care se petrec în noi şi în afara noastră.
Î: Dacă omul nu poate 'face' nimic, urmează că tot ce poate el să facă este să-şi controleze propria reacţie mentală la evenimente care sunt dincolo de controlul său?
R: Foarte corect. Acesta este începutul. Dacă învaţă să-şi controleze reacţiile atunci, după un timp, va vedea că poate controla din ce în ce mai mult şi mai târziu se poate întâmpla să fie capabil să controleze, din nou nu toate, pentru că există o gradaţie foarte mare, ci unele dintre evenimentele externe. Dar alte evenimente externe nu pot fi controlate deoarece acestea sunt de o dimensiune diferită.
Î: Dacă doresc să obţin un anumit rezultat şi eşuez, şi dacă apoi fac lucrurile diferit, rezultatul va fi acelaşi în ciuda efortului meu?
R: Nu trebuie să te înşeli. Dacă faci ceva şi rezultatul corespunde aşteptărilor tale, este pur şi simplu un noroc, o şansă - asta e tot. Şi în unele cazuri poţi face ceva total diferit şi să obţii totuşi acelaşi rezultat.
Î: Se pare că eşti prins într-un cerc vicios.
R: Sigur că eşti prins, iar sistemul este calea de ieşire din acest cerc vicios, deoarece în condiţiile obişnuite ale vieţii nu poţi scăpa.
Î: Puteţi spune ceva mai mult despre efortul de a scăpa din acest cerc?

R: Dacă iei tot ceea ce ți se dă într-un mod corect și depui suficient efort, școala sau sistemul, cum vrei să-l spui; îți va da această posibilitate de a ieși. Din nou, dacă obții cunoștințele și nu faci eforturi, va fi la fel de nefolositor.

Când ești într-o școală, ești determinat să 'faci', din cauză că nu poți singur, nu poți să creezi suficientă forță. Dar dacă te pui în condiții diferite se vor produce anumite rezultate. Școala este necesară deoarece este conducătoare a forței neutralizante. Altfel poți avea dorința, poți face eforturi, dar nu vei ști cum să începi. Pare simplu, dar nu este simplu.

Î: În acest caz care ar fi forțele activă și pasivă?

R: Viața poate fi considerată ca forță activă, iar forța pasivă, aș spune, stă în inerție, obiceiuri, în tot ceea ce se 'întâmplă'.

Î: Cum poți distinge între un efort care este mecanic și unul care nu este?

R: Nu este nevoie să faci distincția. Faceți eforturi, iar rezultatul o va arăta.

Î: Vreți să spuneți că tot ce am făcut realmente până acum în viața mea a fost să schimb o formă de somn cu alta?

R: Schimbarea s-a făcut de la sine; nici măcar asta n-ai făcut. În viață nu ai nici un control, dar în lucru poți dobândi control. În lucru poate exista o scăpare din această stare în care nu putem face nimic și lucrurile se 'întâmplă'. Fără lucru nu există scăpare. O anumită iluzie de control este furnizată în viață de educația obișnuită, dar dacă circumstanțele se schimbă totul dispare.

Î: Atunci vreți să îmi spuneți vă rog care este principalul obstacol care mă împiedică să pot scăpa?

R: Mecanicitatea. În tine însuți lucrurile continuă să se 'întâmple' - lucruri asupra cărora ar trebui să ai control, dar asupra cărora nu ai dobândit control. Există lucruri în noi care pot și trebuie să fie mecanice, cum ar fi procesele fiziologice și lucruri de acest gen, și există alte lucruri asupra cărora trebuie să dobândim cât de mult control putem, pentru că acestea ne împiedică să ne trezim. Nu vă dați seama în ce măsură, în noi, un lucru este legat de altul. Totul este legat. Nu poți să faci sau să spui sau chiar să gândești ceva care să nu se afle în linia generală de lucruri care se întâmplă.

Cei patru centri ai noștri, intelectual, emoțional, motor și instinctiv, sunt coordonați în așa fel încât o mișcare într-un centru imediat produce o mișcare corespunzătoare în alt centru Anumite mișcări sau anumite posturi sunt legate de anumite gânduri; anumite gânduri sunt legate de anumite sentimente, senzații, emoții - totul este legat. Așa cum suntem, cu toată voința pe care o putem concentra, putem dobândi un anumit grad de control asupra unui centru, dar numai unul, și numai pentru scurt timp. Dar ceilalți centri vor merge de la sine și imediat vor corupe centrul pe care vrem să-l controlăm și-l vor readuce la reacția mecanică. Să presupunem că știu tot ceea ce trebuie să știu și să presupunem că am decis să gândesc într-un mod nou. Încep să gândesc într-un mod nou, dar stau în postura obișnuită sau fumez o țigară ca de obicei, și iarăși mă regăsesc cu vechile gânduri.

Este la fel și cu emoțiile; decizi să simți într-un mod nou despre ceva, iar apoi gândești în vechiul mod și astfel emoțiile negative revin ca mai înainte, fără control. Deci pentru a schimba, trebuie să schimbăm lucrurile în toți cei

patru centri în acelaşi timp, şi asta este imposibil deoarece nu avem voință ca să controlăm patru centri. În şcoală există metode speciale pentru a ajunge la acest control, dar fără o şcoală acest lucru nu poate fi obținut. În ansamblu, maşina noastră este foarte inteligent concepută. Dintr-un punct de vedere are posibilități de dezvoltare minunate, dar din alt punct de vedere această dezvoltare este menită să fie foarte dificilă. Veți înțelege de ce este menită să fie aşa când, în final, veți înțelege ce înseamnă conştiența şi voința, şi când veți înțelege că nici conştiența, nici voința nu se pot dezvolta mecanic. Fiecare mic lucru trebuie dezvoltat prin luptă, altfel nu va fi vorba de conştiență sau voință. Trebuie să fie dificil.

Î: Simt că dacă ar fi trebuit să fac totul în loc de a mă baza pe întâmplare, nu mi s-ar mai întâmpla nimic, deoarece voința mea este prea slabă.

R: A nu face este, în sine, un fel de a face. Dar în acelaşi timp, ai atins aici o problemă foarte interesantă. Când vei dobândi control, din ce în ce mai puține lucruri se vor întâmpla, şi va trebui să faci chiar lucrurile mici deoarece acestea nu se vor mai întâmpla la tine. Dar acest lucru este probabil foarte departe.

Î: Vreți să spuneți că simțul responsabilității prin care ar trebui să faci ceva util în lume este imaginație, din moment ce spuneți ca nu putem 'face'?

R: Poate fi imaginație sau imitație, sau poate fi corect. Dar în acest caz, trebuie luat în considerare *ce* şi *cum*, şi *cum* este mai important decât *ce*. Majoritatea oamenilor se gândesc la ce este de făcut dar nu cum. Adesea lucrurile pe care ei decid să le facă sunt imposibile, cum ar fi să opreşti războaiele şi alte asemenea lucruri.

Î: Dacă încercăm să fim conştienți şi încercăm să vedem lucrurile aşa cum sunt ele, s-ar schimba oare situația noastră astfel încât lucrurile să nu ni se mai întâmple, şi să facem lucrurile aşa cum dorim să le facem?

R: Desigur, acesta este scopul, dar este un scop foarte îndepărtat. Vedeți, mai întâi, aici este o utilizare greşită a cuvântului 'noi'. trebuie să vă amintiți că atunci când s-a spus că lucrurile se întâmplă la toți oamenii şi că oamenii nu pot 'face' nimic, asta se referea la condițiile obişnuite, din viața obişnuită - ceea ce se numeşte viață normală. Dar în lucru încercăm să ieşim din această viață 'normală', aşadar trebuie deja să 'facem'. Numai că trebuie mai întâi să învățăm ce putem 'face', deoarece în condiția noastră actuală multe lucruri vor continua să se întâmple; dar în anumite lucruri putem avea deja alegere, ne putem arăta preferința, voința noastră, atât de multă voință câtă putem avea. Deci 'noi' nu mai poate fi folosit în acelaşi sens ca înainte. dar trebuie să înțelegeți că, mai întâi, diferența nu este între 'a face' şi 'a nu face', ci între a încerca să 'faci' şi a încerca să înțelegi, şi în prezent toată energia voastră trebuie concentrată asupra încercării de a înțelege. Ce puteți încerca să 'faceți' a fost explicat. Încercăm să găsim lucruri pe care le putem controla în noi înşine, şi dacă lucrăm asupra acestora vom dobândi control. Pentru moment, asta este tot ce poate fi 'făcut'.

Î: Deplina înțelegere a faptului că nu putem 'face' nimic este deja un pas mare către 'a face'?

R: Uneori pasul este prea mare, pentru că fiecare idee împinsă prea departe devine opusul ei. Aşa că dacă te convingi prea serios că nu poţi face nimic, vei vedea că chiar nu poţi face nimic. Este o problemă de relativitate. După cum am spus, a nu fi capabil să 'faci' se referă la oamenii care nu au nici o posibilitate de lucru în şcoală.
Î: Cred că am nevoie de un învăţător. Văd că nu pot să fac nimic de unul singur.
R: Un învăţător nu poate 'face' ceva pentru tine. Ţi se dau anumite sarcini şi *tu* trebuie să le faci. Întotdeauna este aşa. În loc de a încerca să 'faci', încearcă să 'nu faci'! Înveţi să 'faci' încercând mai întâi să 'nu faci'. Încerci să faci lucruri pe care le consideri de dorit; încearcă invers - să nu faci lucruri care nu sunt de dorit.

Vezi, această auto-evoluţie nu este obligatorie, nu este mecanică, nu există garanţie. Depinde de efort. Oamenii întreabă adesea: 'Cum se face că lucrez de atâţia ani şi încă nu am experimentat centrii superiori?' Şi eu îi întreb: 'Chiar ai lucrat atâţia ani?' Numeri din momentul în care ai auzit aceste idei, dar nu încerci să calculezi cât ai lucrat efectiv - câte zile, câte ore sau minute în fiecare zi. Dacă faci acest calcul, vei vedea că nu sunt încă motive să aştepţi rezultate, deşi este posibil să fi auzit aceste lucruri cu mult timp în urmă.
Î: Dacă suntem maşini, cum să ne schimbăm fiinţa?
R: Nu putem aştepta până ne schimbăm. Există un principiu foarte important în lucru - niciodată nu trebuie să lucrezi la nivelul forţei pe care o ai, ci peste nivelul forţei tale. Acesta este un principiu permanent. În lucru întotdeauna trebuie să faci mai mult decât poţi; numai atunci te poţi schimba. dacă vei face numai ce este posibil, vei rămâne acolo unde eşti. Trebuie să faci imposibilul. Nu trebuie să iei cuvântul 'imposibil' la o scară prea mare, dar chiar şi puţin înseamnă mult. Este diferit de viaţă - în viaţă faci numai ceea ce este posibil.

Este necesar să pui mai multă energie în lucruri - în studiul de sine, auto-observare, amintire de sine şi toate acestea. Şi pentru a putea pune mai multă energie în lucrul tău este necesar să vezi unde se cheltuie aceasta. Te scoli în fiecare dimineaţă cu o anumită cantitate de energie. Aceasta poate fi cheltuită în multe feluri diferite. O anumită cantitate este necesară pentru amintirea de sine, studiul sistemului ş.a.m.d. Dar dacă cheltui această energie cu alte lucruri, nu mai rămâne nimic pentru acestea. Acesta este punctul esenţial. Încearcă să calculezi în fiecare dimineaţă câtă energie vrei să acorzi lucrului în comparaţie cu alte lucruri. Vei vedea că chiar în lucrurile elementare, simple, relativ la timp, acorzi foarte puţin lucrului, dacă chiar acorzi ceva, iar tot restul este acordat unor lucruri total inutile. Ar fi bine dacă ar fi lucruri plăcute dar, în majoritatea cazurilor, nu sunt nici măcar plăcute. Lipsa calculului, lipsa unei statistici elementare este motivul pentru care nu înţelegem de ce, deşi avem cele mai bune intenţii şi cele mai bune decizii, în final nu facem nimic. Cum putem face ceva dacă nu-i acordăm nici energie, nici timp?

Dacă vrei să înveţi o limbă străină, trebuie să înveţi un anumit număr de cuvinte în fiecare zi şi să acorzi ceva timp studiului gramaticii ş.a.m.d. Dacă vrei să înveţi limba rusă şi începi învăţând cinci cuvinte pe zi, îţi garantez că n-

o s-o înveți niciodată. Dar dacă vei învăța două sute de cuvinte pe zi, în câteva luni vei înțelege rusește. Totul depinde de o statistică elementară. În fiecare tip de muncă sau studiu există un anumit standard. Dacă îi vei acorda o anumită cantitate de energie și timp, dar nu suficient, nu vei obține rezultate. Numai te vei învârti în cerc și vei rămâne aproximativ în același loc.

Î: Sunt unul dintre acei care învață numai cinci cuvinte pe zi, dar întotdeauna m-am consolat cu gândul că, în final, va merge.

R: Nu, este necesar să pui mai multă presiune. Observați că chiar în conversațiile de aici numai câțiva oameni vorbesc - ceilalți doresc numai să asculte, pentru că este mai liniștit, mai confortabil. Apoi, nu urmăriți ideile. Vă expun foarte, foarte multe dar majoritatea nu ajung la voi. Este lene a minții, lene generală. Lenea trebuie învinsă. Nu puteți obține nimic prin lene, sau făcând ceva și lăsând altceva deoparte. De pildă, vă dau o direcție - o ratați. Vă dau altă direcție - o ratați și pe aceasta. Așa că, în final, avem numai direcții ratate.

După cum am spus, fiecare tip de muncă, fiecare tip de stare necesită un anumit efort minim și un minim de timp acordat, iar munca pe care încercăm să o facem are nevoie de mai mult decât alte lucruri dacă vrem să obținem măcar rezultate perceptibile. Ce înseamnă practic să lucrezi? Înseamnă să lucrezi nu numai asupra intelectului, ci și asupra emoțiilor și asupra voinței. Lucrul asupra intelectului înseamnă să gândești într-un nou mod, să creezi noi puncte de vedere, să distrugi iluziile. Lucrul asupra emoțiilor înseamnă să nu exprimi emoții negative, să nu te identifici, să nu consideri și, mai târziu, să lucrezi chiar asupra emoțiilor. Dar ce înseamnă lucrul asupra voinței? Înseamnă să lucrezi asupra acțiunilor tale. Mai întâi trebuie să vă întrebați: ce reprezintă voința la oamenii nr. 1,2 și 3? Este rezultatul dorințelor. Voința reprezintă direcția dorințelor combinate, și dat fiind că dorințele noastre se schimbă constant, nu avem o direcție permanentă. Așadar voința obișnuită depinde de dorințe și putem avea multe dorințe mergând în direcții diferite. Linia construită din toate aceste direcții este rezultanta. Aceasta este voința noastră. Poate merge într-o zi într-o direcție, și în altă zi în altă direcție, iar noi credem că merge drept. Așadar este realmente rezultanta orbirii noastre.

Trebuie să ne întrebăm pe ce s-ar putea baza voința omului nr. 7. Trebuie să se bazeze pe conștiență deplină, asta implicând cunoaștere și înțelegere conectate cu conștiență obiectivă și un "eu" permanent. Așadar sunt necesare trei lucruri: cunoaștere, conștiență și un "eu" permanent. Numai acei oameni care au aceste trei lucruri pot avea voință adevărată; asta înseamnă o voință independentă de dorințe sau orice altceva.

Î: Ați spus că pentru noi nu este posibilă nici un fel de voință?

R: Voința este un termen relativ: există diferite voințe la diferite niveluri. Un om mecanic care nu se gândește niciodată la dezvoltare are numai o multitudine de mici voințe care sunt total mecanice. El are o anumită dorință: o parte din el dorește să facă ceva iar altă parte se teme că va fi pedepsit dacă face acel lucru. Apare o luptă între diferitele tendințe iar rezultatul acestei lupte îl numim voință.

Î: Atunci pentru a dezvolta voința trebuie să mergi împotriva dorințelor?
R: Mai întâi trebuie să devii unitar. Ești constituit din mulți și ai sute de "eu"-ri și sute de voințe. Dacă vrei să dezvolți o voință independentă trebuie să devii unitar și conștient. Voința depinde de unitate și de conștiență.
Î: Și dacă suntem hotărâți să facem ceva ce nu ne place, și reușim, atunci nu folosim voința?
R: Poate fi frica; poate îți este frică să nu faci ceva sau te aștepți la o recompensă fie în viața asta, fie în următoarea - sunt multe lucruri posibile. În general fie ne este frică de ceva, fie ne așteptăm la vreun fel o recompensă. Ca regulă, termenul 'voință' este folosit într-un sens relativ, dar când *noi* vorbim de voință, vorbim despre un anumit nivel. Înainte de a putea vorbi despre posibilitatea voinței trebuie să avem cel puțin un punct central care să poată controla restul. Voința înseamnă eliberare de starea mecanică.
Î: Se poate obține o unitate folositoare implicându-te cu totul într-o muncă de rutină care folosește majoritatea "eu"-rilor?
R: Nu poate fi numită unitate deplină, este numai o unitate relativă, unitatea "eu"-rilor folosite în acea muncă. Te poți antrena foarte mult printr-o muncă de acest gen, dar ea nu te poate atinge în întregime. Nu există activitate care să atingă întregul, întotdeauna va fi numai o mică parte din tine implicată.
Î: Cum ne putem schimba sau trezi dacă nu avem o voință liberă?
R: Dacă am fi avut voință liberă nu am fi fost mașini. Și cum ne putem schimba? S-a explicat deja că există o posibilitate de schimbare, dar o posibilitate foarte mică și că sunt necesare multe combinații diferite de circumstanțe favorabile pentru a putea începe. Mai târziu, cu fiecare pas, devine din ce în ce mai dificil și necesită din ce în ce mai mult efort și apoi, după câtva timp, devine mai ușor. Dar mai întâi este necesară o anumită combinație de circumstanțe, și mai târziu lucru intens, deoarece este necesară școala. Fără școală este imposibil să te schimbi. Dificultățile sunt atât de mari și omul este atât de slab încât el nu poate face nimic singur.

În prezent voința noastră aparține "eu"-rilor sau grupurilor de "eu"-ri bazate pe una din multele personalități. Dar voința reală înseamnă o voință unică, așa încât poate apaține doar unui singur "eu" sau, dacă vreți, esenței. Așadar mai întâi trebuie să fim unitari, cel puțin în anumite momente, și apoi să încercăm să creăm voință. Nu poți deveni unitar dintr-o dată. Voința este menită să vină și să plece; într-un moment vom avea voință, în altul nu va fi deloc. Va trece mult timp înainte de a putea vorbi despre ceva pe care ne putem baza în noi înșine, ca să nu mai vorbim de ceva permanent.
Î: Cum crește voința?
R: Nu poate crește fără efort. Trebuie să economisești energie ca să strângi suficientă pentru a lupta cu anumite slăbiciuni. Să presupunem că ți-ai dat seama că ai o slăbiciune și că trebuie să lupți cu ea, dar vezi că nu ai suficientă energie; vei încerca să faci un lucru mai mic care nu este așa de dificil și astfel vei economisi energie. În general vorbind, pierdem ocazia de a face eforturi mici. Le neglijăm, nu le considerăm a fi suficient de importante. Și totuși nu

putem obține o creștere a capacității noastre de a face efort decât făcând aceste eforturi mici pe care le neglijăm.
Î: Crearea unității este neapărat precedată de conflict interior?
R: De a-ți da seama de conflictul interior. Conflictele interioare sunt constante. Nimeni nu trăiește fără conflicte interioare, acestea sunt normale și există întotdeauna. Dar când începem să lucrăm, conflictul crește. Când nu lucrăm, o luăm la fugă, nu luptăm. Ce înseamnă 'lucru'? Înseamnă lupta cu elemente aflate în conflict. Avem un anumit scop, dar multe din "eu"-rile noastre nu vor să meargă în acea direcție așa că, evident, conflictul crește. Dar crearea unității nu este rezultatul conflictului - este rezultatul luptei cu conflictul. Suntem mulți și vrem să fim unul - aceasta este o formulare a scopului nostru. Ne dăm seama că este neavantajos, inconfortabil și periculos să fii atât de mulți. Simt că trebuie să fac ceva și nu vreau - acesta este un conflict, și apărând în mod constant va construi o rezistență și va produce unificare.
Î: Rezistența nu oprește majoritatea oamenilor să îndeplinească ceva?
R: Rezistența poate fi foarte diferită în natura ei, deoarece avem multe obiceiuri, fizice și mentale, pe care uneori nu le putem depăși. Obiceiurile pot fi atât de puternice încât să nu mai fie loc pentru nimic nou. Și ajungem din nou la problema școlilor deoarece de unul singur, chiar dacă știi, nu poți depăși rezistența fie ea interioară sau exterioară.
Î: Dacă totul merge lin și nu-ți dai seama de nici un conflict între 'da' și 'nu', este o idee bună să încerci să-l produci?
R: Nu este nevoie. Din momentul în care începi să lucrezi, încerci să-ți aduci aminte de tine însuți, încerci să nu te identifici, să îți aduci aminte de sistem, fricțiunea începe imediat. Fricțiunea creează energie. Dacă lucrurile sunt ușoare, nu există fricțiune. Dar dacă pui frână la roata mecanicității aceasta va crea fricțiune, care va crea energie.
Î: Ce ar însemna unitatea? Se referă la unitatea dintre centri?
R: Unitatea nu este între centri, deoarece centrii sunt diferiți, ci între personalități sau grupuri de "eu"-ri. Fiecare centru își are activitatea sa iar centrii noștri sunt prea coordonați, activitatea unui centru producând mecanic activitatea unui alt centru. Aceasta nu este deloc de dorit, iar faptul că personalitățile nu sunt conectate suficient, multe dintre ele fiind chiar independente și contradictorii, se datorează în parte acestei greșite coordonări.
Î: Poate fi numită voință, dorința de dezvoltare?
R: Numește-o dorință; este suficient. Nu este voință. Voința aparține întregului și este o altă latură a conștienței.
Î: În starea noastră de conștiență putem ști care este diferența între dorință și voință?
R: Desigur. Dorința este atunci când faci ceea ce vrei; voința este atunci când poți face ceea ce nu vrei.
Î: Cum putem folosi corect conflictul interior?
R: Foarte simplu. O parte din noi - centrul magnetic sau o personalitate - dorește să se trezească. Dar cea mai mare parte din noi dorește să doarmă. Trebuie să te hotărăști de care parte ești și să ajuți acea parte.

Pentru a studia cum să începi lucrul asupra voinţei, cum să transformi voinţa, trebuie să renunţi la voinţa proprie. Aceasta constituie o formulare foarte periculoasă dacă este greşit înţeleasă. Este important să înţelegi corect ce înseamnă 'a renunţa la voinţa proprie'. Noi nu avem voinţă, aşadar cum am putea renunţa la ceea ce nu avem? Mai întâi trebuie să vă daţi seama că nu veţi fi niciodată de acord cu faptul că nu aveţi voinţă; veţi fi de acord numai în cuvinte. În al doilea rând, trebuie să înţelegeţi că nu avem voinţă mereu ci numai în anumite momente. Voinţa în starea noastră înseamnă o dorinţă puternică. Dacă nu există o dorinţă puternică, nu există voinţă şi, aşadar, nu există nimic la care să renunţăm. Într-un alt moment avem o dorinţă puternică, care este împotriva lucrului, şi dacă o oprim, înseamnă că renunţăm la voinţă. Nu se întâmplă ca în fiecare moment să putem renunţa la voinţă ci doar în momente speciale. Şi ce înseamnă 'împotriva lucrului'? Înseamnă ceva împotriva regulilor şi principiilor lucrului sau împotriva a ceea ce ţi se spune personal să faci sau să nu faci. Există anumite reguli şi principii generale, şi pot exista condiţii personale pentru diferiţi oameni.

Î: Trebuie să ceri să ţi se dea instrucţiuni personale pentru viitor?

R: Da, dar dacă ceri trebuie să te supui. Nu eşte obligat să faci nimic altceva în afară de a urma regulile şi principiile generale dacă nu ceri, aşa că înainte de a cere, trebuie să te gândeşti de două ori.

Î: Dacă cineva este gata să se supună, veţi oferi instrucţiuni?

R: Dacă se iveşte ocazia. Trebuie să fie într-un moment în care ai voinţă. Trebuie să existe o dorinţă clară de a face ceva care afectează lucrul sau pe ceilalţi oameni. De obicei avem voinţă rea; arareori avem voinţă bună. Dacă ai voinţă bună, n-aş vorbi despre asta; aş spune simplu: 'continuă, învaţă'.

Nu ştiţi cum să gândiţi despre voinţă. Într-un moment vă daţi seama că sunteţi maşini, dar în momentul următor vreţi să acţionaţi conform opiniei voastre. În acel moment trebuie să fiţi capabili de a vă opri, nu să faceţi ceea ce vreţi. Aceasta nu se aplică în momentele în care nu aveţi nici o intenţie de a face ceva, dar trebuie să fiţi capabili de a vă opri dacă dorinţa merge împotriva regulilor sau principiilor, sau împotriva a ceea ce vi s-a spus. Se întâmplă adesea ca oamenii să continue să studieze şi să piardă aceste momente. Ei cred că muncesc când nu se întâmplă nimic. Nu putem întotdeauna să muncim egal; într-un anumit moment studiul pasiv este suficient, în alt moment este necesar să mergi împotriva ta, să te opreşti.

Î: Ce determină aceste momente?

R: Dorinţa. Aşa cum am spus voinţa noastră este o rezultantă a dorinţelor. Nu este o expresie a sistemului; este o veche definiţie psihologică, dar una bună. Dorinţele pot fi foarte diferite: pot fi dorinţe intelectuale, ca dorinţa de a şti, curiozitatea sau dorinţe emoţionale, instinctive sau motorii. Dacă o dorinţă puternică iese învingătoare ea va da direcţie dorinţelor. Vorbesc acum despre dorinţele care ar avea o legătură cu lucrul.

Î: Ni se spune să respectăm regulile. Aceasta presupune că putem să le respectăm, ceea ce ar însemna 'a face'. Mi se pare incompatibil cu ideea că nu suntem capabili de 'a face'.

R: Totul este relativ. Putem 'face' anumite acţiuni interioare, deoarece avem un anumit control. De exemplu, avem un anumit control asupra gândurilor noastre: putem gândi despre un lucru sau altul. Acesta este începutul posibilităţii. Dacă continuăm să menţinem interesele noastre direcţionate pe o anumită linie, atunci procesul gândirii noastre va dobândi o anumită putere şi, după un timp, va crea cel puţin momente de conştienţă de sine care, atunci când vor deveni mai dese şi vor dura mai mult, vor putea începe să schimbe alte lucruri. Iată căi de ieşire din acestă mecanicitate absolută. Dar dacă te afli în condiţiile vieţii obişnuite, fără a şti că totul se întâmplă, nu poţi face nimic. Posibilitatea reală a schimbării acestor condiţii, începe cu controlul gândurilor şi controlul atât cât este posibil, al conştienţei, adică prin lucru interior asupra noastră. Realizând acest lucru interior, încercând să dobândeşti control asupra ta însuţi, înveţi cum să 'faci'. Asta nu înseamnă că poţi 'face', deoarece nu poţi; dar dacă începi, atunci puţin câte puţin, vei învăţa cum să 'faci'.

Î: Este bună disciplina autoimpusă, sau trebuie să fie o disciplină a şcolii?

R: Disciplina este bună, dacă este disciplină. Dar dacă este numai o invenţie arbitrară, atunci ea nu poate da nici un rezultat. Cel mai important aspect al disciplinei este neexprimarea emoţiilor negative şi faptul de a nu te lăsa în voia emoţiilor negative. Sarcinile mecanice nu pot da nici un rezultat, dar dacă vă surprindeţi într-un moment de emoţie negativă şi o opriţi - aceasta este disciplină.

Dacă dorim să fim în lucru, trebuie să verificăm toate gândurile noastre, cuvintele şi acţiunile din punctul de vedere al lucrului. Aşa că, dacă vreţi să lucraţi nu mai sunteţi liberi - trebuie să pierdeţi *iluzia* libertăţii. Întrebarea este, aveţi libertate? Aveţi ceva de pierdut?

De aceea este necesară amintirea de sine. Amintirea de sine nu este numai conştienţă de sine, înseamnă de asemenea o anume capacitate de a acţiona într-un anumit fel, de a face ceea ce vrei. Vedeţi, în gândirea noastră logică, cunoaşterea logică, noi separăm conştienţa de voinţă. Conştienţa *înseamnă* voinţă. În limba rusă, de exemplu, acelaşi cuvânt este folosit şi pentru voinţă şi pentru libertate. Conştienţa înseamnă voinţă şi voinţa înseamnă libertate.

Î: Este sinonimă atenţia cu voinţa?

R: Nu, altfel nu ar fi fost necesar să se folosească două cuvinte. Dar controlul atenţiei este începutul voinţei.

Î: Aţi vorbit despre aducerea lucrurilor sub control. Ce anume din noi controlează?

R: Aceasta depinde de ceea ce vreţi. În fiecare direcţie anumită de acţiune, scopul este factorul care controlează. În lucrul asupra voastră sau în studiu, aveţi un anumit scop. Acest scop va controla acţiunile noastre.

Dar tu nu te-ai referit la asta: tu ai întrebat ce anume *din noi* poate deţine controlul. Pentru a răspunde trebuie să mă întorc la grupurile de "eu"-ri, în acest caz centrul magnetic. În prezent, în raport cu lucrul nostru personal, scopul nostru este să fim sub controlul centrului magnetic şi nu al "eu"-rilor rătăcitoare, unul interesat de ceva şi altul interesat de altceva. Dacă fiecare dintre ele ar vrea să ne conducă ar însemna că, în final, nimeni nu va conduce;

dar dacă suntem conduşi de centrul magnetic aceasta înseamnă deja un anumit control.

Determinarea şi definirea scopului este un moment foarte important în lucru. Se întâmplă de obicei că îţi defineşti scopul foarte corect, în direcţia corectă, numai că îţi pui un scop care este foarte îndepărtat. Apoi, cu acest scop în vedere, începi să înveţi şi să acumulezi material. Următoarea dată când încerci să defineşti un scop, îl defineşti puţin diferit, găsind un scop care este puţin mai apropiat; următoarea dată iarăşi puţin mai apropiat şi, aşa mai departe, până când vei găsi un scop care este într-adevăr apropiat - mâine sau poimâine. Acesta este cu adevărat modul corect în raport cu scopurile, dacă vorbim despre ele fără mai multă precizie. Putem găsi multe scopuri care au fost, fără doar şi poate, deja menţionate. 'A fi unul'. Foarte corect, un scop foarte bun. 'A fi liber'. Cum? Numai atunci când dobândeşti control asupra maşinii. Cineva ar putea spune: 'Vreau să fiu conştient'; altcineva 'Vreau să fiu treaz' sau 'Vreau să am voinţă'. Acestea toate sunt scopuri situate pe aceeaşi linie, numai că la distanţe diferite.
Î: Am ajuns la concluzia că cea mai mare parte a scopurilor mele sunt prea îndepărtate şi aş vrea să lucrez mai mult la latura practică.
R: Da, deoarece înainte să poţi atinge scopurile îndepărtate, sunt multe lucruri pe care le poţi face aici şi acum, şi acesta este punctul prin care acest sistem diferă de aproape toate celelalte sisteme. Aproape toate celelalte sisteme încep cu scopuri aflate la cel puţin zece mii de mile depărtare, care nu au nici un sens practic; dar acest sistem începe în această cameră. Aceasta este diferenţa şi asta este ceea ce trebuie înţeles înainte de toate.

Iar şi iar trebuie să ne întoarcem la această întrebare: ' Ce anume dorim de la lucru?' Nu folosi terminologia sistemului, ci descoperă ceea ce doreşti tu însuţi. Dacă spui că vrei să fii conştient foarte bine, dar de ce? Ce vrei să obţii conştient fiind? Nu trebuie să crezi că poţi răspunde la această întrebare imediat. Este foarte dificil. Dar trebuie să te întorci la ea. Şi trebuie să înţelegi că înainte de a veni vremea când vei fi capabil să obţii ceea ce doreşti, trebuie să ştii în ce constă aceasta. Asta este o condiţie foarte clară. Nu vei putea obţine niciodată ceva, până când nu vei spune 'vreau asta'. Apoi poate că vei obţine aceasta sau poate că nu; dar nu o vei putea obţine niciodată dacă nu vei şti ce este. O poţi formula în felul tău şi trebuie să fii sincer cu tine însuţi. Apoi te poţi întreba: 'Va fi sistemul capabil să mă ajute să obţin aceasta?' Dacă ne vom aminti scopul nostru, dacă ne vom gândi la el, dacă vom găsi din ce în ce mai multe motive pentru care trebuie să lucrăm, voinţa noastră se va mişca într-o singură direcţie şi vom deveni mai puternici. Dacă vom uita scopul, ne vom împotmoli.

Am vorbit despre problema scopului pentru că vă sfătuiesc să vă gândiţi la aceasta, să revizuiţi ceea ce aţi gândit deja despre scop şi să vă gândiţi cum aţi defini scopul vostru acum, după studierea acestor idei.

Aş spune că ceea ce un om poate obţine, ceea ce i se poate promite cu condiţia ca el să lucreze, este aceea că după un anumit timp de lucru el se va vedea pe sine. Alte lucruri pe care le-ar putea obţine, cum ar fi conştienţa,

unitatea, conectarea la centrii superiori, toate vin după aceasta - şi nu ştim în ce ordine vor veni. Dar trebuie să ne amintim un singur lucru: până când nu vom obţine *asta* - până când nu ne vom vedea pe noi înşine - nu vom putea obţine nimic altceva. Până când nu vom începe să lucrăm având în vedere acest scop, nu vom putea spune că am început să lucrăm. Aşa că, după un anumit timp trebuie să fim capabili să formulăm scopul nostru imediat ca fiind acela de a ne putea vedea pe noi înşine. Nici măcar să ne *cunoaştem* pe noi înşine (aceasta vine mai târziu), ci doar să ne *vedem* pe noi înşine. Omului îi este teamă să se vadă pe el însuşi. Dar el se poate hotări să-şi facă curaj şi să vadă ceea ce este el.

Î: Este voinţa o parte a fiinţei?

R: Da, la fel ca şi conştienţa şi înţelegerea. Numai că, dacă lucrezi prea mult asupra înţelegerii şi cunoaşterii şi neglijezi voinţa, atunci voinţa ta în loc să crească mai puternică va deveni mai slabă sau va rămâne la fel cum a fost. Dacă voinţa rămâne nedezvoltată, dezvoltarea înţelegerii nu poate ajuta prea mult. Poţi înţelege foarte mult şi totuşi să nu fii capabil să faci nimic în această privinţă. Aşa că, încă de la început trebuie să faci eforturi serioase pentru dezvoltarea voinţei. Aşa cum am spus, cu voinţa noastră - voinţa oamenilor nr. 1, 2 şi 3 - putem controla numai un centru, utilizând toată concentratea posibilă pentru noi. Totuşi centrii sunt dependenţi unul de celalalt. Controlul a mai mult de un centru poate fi obţinut numai dacă te pui pe tine însuţi sub o altă voinţă, pentru că voinţa ta este insuficientă şi, de aceea, disciplina şi exerciţiile şcolii sunt necesare.

Noi nu avem o voinţă reală, avem numai voinţă proprie şi încăpăţânare. Dacă vei înţelege aceasta, va trebui să ai curajul să renunţi la voinţa ta. Într-o şcoală sunt create posibilităţi speciale de renunţare la voinţa ta, astfel încât dacă renunţi la ea, mai târziu vei putea avea propria ta voinţă. Dar chiar şi fără aceste posibilităţi speciale, dacă oamenii se uita la ei înşişi şi sunt atenţi, ei pot prinde momentele când este prezentă o dorinţa puternică şi să se întrebe pe ei înşişi ce trebuie să facă în lumina sistemului. Fiecare trebuie să descopere care este situaţia sa proprie.

Î: Ce este voinţa proprie? Care este diferenţa între voinţa proprie şi încăpăţânare?

R: Nu există o diferenţă anume. Amândouă sunt manifestări ale rezistenţei. Este voinţă creată şi controlată de împotrivire. Avem această voinţă, dar ea nu vine din noi, ea vine din obstacol. Voinţa proprie se manifestă atunci când, de exemplu, cineva vede că un om nu ştie cum să facă un lucru şi se oferă să-i explice, dar omul spune: 'Nu, voi face eu singur', 'Voi decide singur', 'Nu vreau să ascult pe nimeni altcineva' şi aşa mai departe. Încăpăţânarea este aproape acelaşi lucru numai că mai general - poate fi un fel de obişnuinţă. Este voinţă mecanică, în general bazată pe presupuneri greşite, referitoare la tine însuţi şi la experienţa ta. Voinţa proprie este autoafirmare. Dacă vei compara voinţa proprie cu o acţiune normală există întotdeauna o anume împotrivire în aceasta - vrei să faci ceva ce nu ar trebui să faci. Este foarte caracteristică în lucru. În studiul ideilor ştii că anumite lucruri trebuie să le eviţi, dar tu vrei

exact acele lucruri. Dacă începi cu aceasta în gândirea despre voința proprie, vei găsi exemplele tale proprii.
Î: Cum putem lucra împotriva voinței proprii? Şi este posibil pentru noi, aşa cum suntem, să recunoaştem momentele când avem voință reală?
R: Nu voință reală; voința reală este foarte îndepărtată. Aşa cum am spus, tot ceea ce avem este voință proprie şi încăpățânare, sau mici voințe care se modifică tot timpul. Referitor la modul cum putem lucra împotriva voinței proprii: poți studia sistemul. Există anumite cerințe în sistem; lucruri pe care nu trebuie să le faci sau pe care trebuie să le faci. Ce se poate împotrivi voinței proprii? Există numai două lucruri opuse unul altuia: lucrul cu tine însuți şi voința proprie. Voința proprie vrea să vorbească, de exemplu, iar tu nu trebuie să vorbeşti despre anumite lucruri, pentru că dacă o vei face, vei spune numai minciuni; există o regulă să nu vorbeşti despre ideile sistemului cu persoanele din afară, înainte de a le şti şi a le înțelege. Urmează o luptă şi rezultatul este în acord cu cel care câştigă dintre cele două lucruri. În acest fel, de la bun început te întâlneşti cu ideile lucrului, opuse voinței proprii. Dacă uiți de lucru, nu lucrezi împotriva voinței proprii. Singurul mod de a lupta împotriva voinței proprii este să-ți aminteşti de lucru. Este posibil ca într-un anumit moment lucrul să nu apară deloc, dar în alt moment apare, şi în acel moment vei putea înțelege ce înseamnă să renunți la voința proprie. Întreabă-te: este corect din punct de vedere al lucrului sau nu? Aceasta este lupta împotriva voinței proprii.

La omul obişnuit voința urmează o linie în zig-zag sau se învârte într-un cerc, de aceea este necesar să subjugăm voința. Aceasta subjugare o antrenează în aşa fel încât, mai târziu, să poată urma o anumită linie. Când va deveni suficient de puternică nu va mai fi necesar să o limităm. Aşa că voința nu poate fi lăsată aşa cum este ea în prezent, deoarece, acum ea aleargă în toate direcțiile. Ea trebuie să fie antrenată şi pentru a antrena voința trebuie să faci multe lucruri neplăcute.
Î: Sunt prezente mereu ocazii de antrenare a voinței dacă le poți găsi?
R: Da, aşa cum am spus, acolo unde există fricțiune. Dar asta depinde de ceea ce doreşti - dacă doreşti fricțiune, de decizia ta, de starea ta şi de poziția ta. În lucru, în fiecare moment trebuie să învingi lenea, inerția, dorința de a te opri. Dacă nu lucrezi nu este nimic de învins, dar dacă lucrezi la ceva, va trebui mereu să-ți învingi dorința de a te opri din lucru.
Î: Dacă mă determin să fac ceva ce nu doresc să fac, este aceasta fricțiune?
R: Orice acțiune provoacă fricțiune, dacă o faci. Dar nu este suficient numai să te gândeşti la ea. Numai prin fricțiune poți crea energie şi dezvolta voința.
Î: Sunt întotdeauna necesare cantități enorme de fricțiune şi de disconfort înaintea unei noi dezvoltări?
R: Depinde de oameni. Pentru unii oameni, poate fi nevoie de mai mult, pentru alții mai puțin. Iarăşi, depinde de ceea ce vrei. Dacă vrei numai să studiezi, este suficient numai să vezi, dar dacă vrei să schimbi ceva nu este suficient numai să te uiți la aceasta. Vederea unui lucru nu-l va schimba. Lucru înseamna fricțiune, conflict între 'da' şi 'nu', între partea care doreşte să lucreze şi partea care nu doreşte să lucreze. Sunt multe părți în noi care nu doresc să lucreze, aşa

că în momentul în care începi să lucrezi, începe fricţiunea. Dacă am hotărât să fac ceva şi o parte din mine nu doreşte să facă aceasta, trebuie să insist, atât de mult cât sunt capabil, să-mi îndeplinesc decizia. Dar imediat ce lucrul încetează, fricţiunea încetează.

Î: Cum se poate crea fricţiune utilă?

R: Trebuie să începi cu nişte idei concrete. Dacă nu creezi nici o rezistenţă, atunci totul se întâmplă. Dar dacă ai anumite idei, poţi deja rezista identificării şi te poţi lupta cu imaginaţia, emoţiile negative şi lucrurile de acest fel. Încearcă să afli ce te împiedică cu adevărat să fii activ în lucru. Este necesar să fii activ în lucru; nu poţi obţine nimic fiind pasiv. Noi uităm începutul, unde şi de ce am început şi în cea mai mare parte a timpului nu ne gândim deloc la *scop*, ci numai la mici detalii. Nici un detaliu nu este de vreun folos fără scop. Amintirea de sine nu este de nici un folos fără amintirea scopurilor lucrului şi a scopului tău fundamental iniţial. Dacă aceste scopuri nu sunt amintite emoţional, pot trece ani şi tu vei rămâne în aceeaşi stare. Nu este suficient să educi mintea, este necesar să educi voinţa.

Nu suntem niciodată aceiaşi în două zile, consecutiv. În unele zile putem avea mai mult succes, în altele mai puţin. Tot ceea ce putem face este să controlăm ceea ce putem. Nu vom putea niciodată controla lucrurile mai dificile dacă nu controlăm lucrurile simple. În fiecare zi şi oră sunt lucruri pe care le-am putea controla dar nu o facem; aşa că nu putem avea lucruri noi de controlat. Suntem înconjuraţi de lucruri neglijate. În principal, nu ne controlăm gândirea. Gândim într-un mod vag la ceea ce dorim, dar dacă nu formulăm ceea ce dorim, nimic nu se va întâmpla. Aceasta este prima condiţie, dar sunt multe obstacole.

Efortul constituie moneda de care dispunem. Dacă vrem ceva, trebuie să plătim cu efort. În concordanţă cu puterea efortului şi cu timpul acestui efort - în sensul dacă este timpul potrivit pentru efort sau nu - obţinem rezultate. Efortul necesită cunoaştere, cunoaşterea momentelor în care efortul este util. Este necesar să învăţăm printr-o practică îndelungată cum să creăm şi să facem un efort. Eforturile pe care le putem face sunt eforturi de observare de sine şi de amintire de sine. Când oamenii întreabă despre efort ei se gândesc la efortul de 'a face'. Acela ar fi un efort pierdut sau un efort greşit, dar efortul de observare de sine şi de amintire de sine este efortul corect pentru că poate da rezultate corecte. Amintirea de sine are un element de voinţă în ea. Dacă ar fi numai visare, 'eu sunt, eu sunt, eu sunt' nu ar reprezenta nimic. Puteţi inventa multe căi diferite de a vă aminti de voi înşivă, deoarece amintirea de sine nu este un lucru intelectual sau abstract; ea reprezintă momente de voinţă. Nu este gândire; este acţiune. Înseamnă să ai un control mai mare; altfel la ce ar fi de folos? Puteţi să vă controlaţi numai în momentele de amintire de sine. Controlul mecanic care este dobândit prin antrenament şi educaţie - când cineva este instruit cum să se comporte în anumite situaţii - nu este un control real.

Î: Renunţarea la voinţa proprie înseamnă renunţarea la propria ta judecată?

R: Depinde în ce privințe. În general înseamnă renunțarea la infantilism, ineficiență și minciună. Aveți idei greșite despre ceea ce înseamnă renunțarea la voință. În primul rând, credeți că aceasta este o acțiune finală; că renunțați la voință și nu mai aveți deloc voință. Aceasta este o iluzie deoarece nu avem atâta voință la care să renunțăm. Voința noastră durează aproximativ trei minute. Voința este măsurată prin timp. Dacă renunțăm odată trei minute la voință, mâine alte trei minute se vor ivi. Renunțarea la voință nu este o acțiune, este un proces continuu. O singură acțiune nu înseamnă nimic. Cea de-a doua greșeală constă în faptul că nu vă aduceți aminte anumite principii, în fața cărora renunți la voință. Există multe principii de urmat în fața cărora trebuie să renunți la voința proprie. Cel de-al treilea lucru constă în evitarea gândirii extreme, imaginându-te cazurile cele mai dificile. Începe cu situațiile simple, obișnuite. Renunțarea la voință înseamnă doar să-ți aduci aminte de lucru. În acest fel înveți cum să creezi voință; este metoda de dezvoltare a acesteia.
Î: Renunțarea la voință va însemna să nu acționezi fără a avea înțelegere?
R: Vezi, aceasta este o altă greșeală a ta. Crezi că renunțarea la voință înseamnă să *faci* ceva. Aceasta se întâmplă foarte rar. În cele mai multe cazuri ți se spune să *nu* faci nimic. Este o mare diferența. De exemplu, vrei să spui cuiva ce crezi despre el, dar nu trebuie să faci aceasta. Este o problemă de antrenament. Voința poate crește dacă un om lucrează cu sine și face ca voința sa să se supună principiilor lucrului. Aspectele care nu privesc lucrul nu pot fi conectate cu acesta, dar cu cât mai mult intri în lucrul cu sine, cu atât mai mult mai multe lucruri încep să-l atingă. Totuşi aceasta necesită timp.

Atunci când șansa lor apare și oamenilor li se spune să facă ceva, sau să nu facă ceva, ei merg adesea împotriva acesteia, din cauza a ceea ce lor li se pare a fi cea mai bună rațiune. Așa că ei își pierd ocazia. Timpul trece și mai târziu pot vedea că și-au pierdut ocazia, dar aceasta nu mai poate fi înlocuită cu altceva. Aceasta este pedeapsa pentru voința proprie.
Î: Mi se pare că dacă renunți la voința proprie obții de fapt ceea ce dorești, deoarece renunțând la dorința proprie obții rezultatul dorit.

R . Voința proprie nu include tot ceea ce dorești. Dacă îți este foame și vrei să mănânci, aceasta nu este voință proprie. Voința proprie înseamnă să preferi să acționezi singur și, în cazul nostru, să nu iei în considerație lucrul și principiile lucrului. Dacă voința mea proprie constă în a jura, de exemplu, și eu renunț la aceasta deoarece este împotriva principiilor lucrului, unde este rezultatul dorit de care vorbești?

Unele din dorințele noastre pot fi bine ascunse. De exemplu, un om poate dori să critice pe cineva și numește aceasta sinceritate. Dar dorința de a critica poate fi atât de puternică încât el va trebui să facă într-adevăr un mare efort pentru a o opri și un om nu poate face într-adevăr eforturi mari de unul singur.

Trebuie să repet - pentru a crea voință, omul trebuie să-și coordoneze fiecare din acțiunile sale cu ideile lucrului; el trebuie, în fiecare acțiune, să se întrebe: cum va arăta aceasta din punctul de vedere al lucrului? Este folositor sau dăunător pentru mine sau pentru lucru? Dacă nu știe, poate întreba. Dacă este de mult timp în lucru, nu există practic nici o acțiune care să nu fie legată

de lucru; nu există acțiuni independente în sensul că nu mai poți acționa prostește și fără discernământ. Trebuie să gândești înainte să acționezi. Aceasta este singura metodă prin care voința poate fi creată, și pentru această metodă este necesară organizația școlii.

După cum am spus mai devreme, voința proprie este întotdeauna legată de opiniile proprii; un om crede mereu că știe. Apoi vine într-o școală și își dă seama că nu știe nimic. De aceea este necesară pregătirea pentru școală. De obicei ești plin de opinii proprii și voință proprie. Un om care vine într-o școală trebuie să fie gata să accepte învățătura și disciplina școlii, ori altfel nu obține nimic. El nu poate dobândi voință dacă nu renunță la voința proprie, la fel cum nu poate dobândi cunoștere dacă nu renunță la opiniile proprii.

Î: Trebuie să distrugem voința proprie singuri, sau este distrusă de altcineva?

R:Trebuie s-o distrugi tu însuți și trebuie să o ai distrusă suficient pentru a fi în școală. Trebuie te eliberezi suficient de ea pentru a accepta lucrurile fără luptă. Nu poți păstra toate vederile și opiniile vechi și să dobândești în același timp altele noi. Un om trebuie să fie suficient de liber pentru a renunța la ceea ce este vechi, cel puțin pentru un timp. El trebuie să fie capabil să înțeleagă necesitatea disciplinei, deoarece voința nu poate fi creată până când nu accepți o anumită disciplină.

Fără școală nu poți face nimic. Poți încerca și încerca și nimic nu va rezulta din aceasta. Când ești deja conectat cu un anumit fel de școală, problema principală este de a începe cu lucrul asupra renunțării voinței proprii. Când voința proprie este învinsă suficient, atunci este posibil să vorbim despre diferite metode de lucru.

Î: Cum pot învăța să acționez diferit în viață pentru a evita aceleași emoții limitate și recurente pe care le resimt acum?

R: A acționa diferit în viață este scopul nostru. De aceea lucrul este organizat, de aceea trebuie să studiem diferite teorii, să ne amintim diferite reguli și așa mai departe. Ceea ce ai vorbit tu este scopul îndepărtat. Trebuie să lucrăm în sistem mai întâi. Învățând cum să acționăm în legătură cu sistemul și cu organizația, învățăm cum să acționăm în viață; dar nu putem învăța cum să acționăm în viață fără ca să trecem mai întâi prin sistem.

Î: Vreau să iau o decizie de a lucra de la care să nu pot da înapoi.

R: Aceasta este una din cele mai mari iluzii ale noastre și anume că putem lua hotărâri. Este necesar *să fii* pentru a putea lua hotărâri, deoarece așa cum suntem, un "eu" mic ia hotărâri, și un alt "eu", care nu știe despre acestea, este solicitat să le îndeplinească. Acesta este unul din primele puncte de care ar trebui să ne dăm seama și anume că, așa cum suntem, nu putem lua hotărâri nici chiar în lucrurile mărunte - lucrurile doar se întâmplă. Dar atunci când vei înțelege corect aceasta, când vei începe să cauți cauzele și atunci când vei găsi aceste cauze, vei fi capabil să lucrezi și poate să iei hotarâri deși, pentru o lungă perioadă de timp, doar în legătură cu lucrul și nu cu altceva.

Prima chestiune pe care trebuie să o hotărăști este să-ți faci lucrul tău și să-l faci regulat, să-ți amintești de el, să nu îl lași să scape. Noi uităm lucrurile prea ușor. Hotărâm să facem eforturi - un anumit tip de eforturi și un anumit tip de

observaţii - şi apoi lucruri foarte obişnuite, octave mărunte, întrerup lucrul cu totul şi noi uităm. Din nou ne aducem aminte şi iarăşi uităm; în acest fel se continuă. Este necesar să uiţi mai puţin şi să-ţi aduci aminte mai mult; este necesar să păstrezi anumite realizări, anumite lucruri pe care le-ai văzut şi înţeles, mereu cu tine. Trebuie să încerci să nu le uiţi. Principala dificultate este *ce* să faci şi *cum* să te determini să faci aceasta. A te face pe tine însuţi să gândeşti regulat, să lucrezi regulat - aceasta este problema. Numai atunci vei începe să te vezi pe tine însuţi, adică să vezi ceea ce este mai important şi ce este mai puţin important, unde să-ţi îndrepţi atenţia şi aşa mai departe. Altfel ce se întâmplă? Te hotărăşti să lucrezi, să faci ceva, să schimbi lucrurile - şi apoi rămâi exact acolo unde ai fost mai înainte. Încearcă să te gândeşti la lucrul tău, la ceea ce încerci să faci, de ce încerci să faci aceasta, ce anume te ajută şi ce anume te împiedică, atât din afară cât şi din interior. Poate fi de asemenea util să te gândeşti la evenimentele exterioare, deoarece ele îţi arată ce mult depind de faptul că oamenii sunt adormiţi, că sunt incapabili de a gândi corect, incapabili de a înţelege. Când ai văzut aceasta în afară o poţi aplica ţie însuţi. Vei vedea aceeaşi confuzie în tine referitor la tot felul de subiecte diferite. Este dificil să gândeşti, dificil să vezi unde să începi să gândeşti: odată ce ai realizat aceasta, vei începe să gândeşti într-un mod corect. Dacă vei descoperi modul tău de a gândi corect despre un lucru, acela te va ajuta să gândeşti corect despre alte lucruri. Dificultatea constă în faptul că oamenii nu gândesc corect despre nimic.

Î: Lucrul pe care îl găsesc cel mai alarmant este uşurinţa cu care cad într-o stare în care nici un efort nu este posibil.

R: Da, dar dacă aranjezi cu tine însuţi să faci eforturi regulate, aceasta te va ajuta să mergi mai departe. Aceasta este una din hotărârile realizabile pe care le *poţi* face. În lucru trebuie să iei numai hotărâri posibile şi hotărâri care trebuie amintite.

Î: De câteva ori pe an o linie de acţiune devine în mod special clară pentru mine. Am avut astfel de momente toată viaţa mea şi am ajuns să cred că este inutil să întreprind orice acţiune serioasă fără ceea ce în mod obişnuit este numit inspiraţie.

R: Există perioade în condiţiile obişnuite când nu se întâmplă nimic şi apoi vin răscrucile. Toată viaţa este alcătuită din străzi şi răscruci. Schimbarea la răscruci poate chiar să devină mai sistematică dacă ai un centru de greutate. Atunci un lucru va continua să fie mai important şi tu vei coti mereu în aceeaşi direcţie. Dar inspiraţia nu are nimic de-a face cu aceasta. Este pur şi simplu realizarea momentului când poţi face ceva.

Î: Uneori când încerc să hotărăsc dacă să fac sau să nu fac ceva, descopăr ceea ce par a fi motive bune din punct de vedere al sistemului, atât pentru a face cât şi pentru a nu face aceasta.

R: Este imposibil să spui despre aceasta în general, depinde de circumstanţe. Uneori poţi decide din punctul de vedere al sistemului, iar alteori sunt lucruri în viaţă pe care le poţi decide fără nici o legătură cu acesta, deoarece nu poţi găsi mereu o utilizare practică a acestor idei înainte de a le cunoşte pe toate.

Există o expresie în sistem, 'să creezi luna în tine însuţi'. Să discutăm despre ceea ce ar putea să însemne asta. Este o expresie simbolică, iar simbolurile sub forma diagramelor sau a expresiilor simbolice sunt folosite pentru scopuri bine definite. Un simbol exprimă mai multe idei deodată. Dacă s-ar referi numai la o idee, răspunsul ar fi simplu; dar un simbol este folosit pentru a evita descrierile lungi şi a pune mai multe idei într-o singură frază.

Cum se poate descifra o diagramă sau o expresie simbolică? Pentru a descifra un simbol este necesar a cunoaşte ordinul ideilor cuprinse în el.

Acum, dacă întrebăm ce ar putea însemna să creăm luna în noi înşine, trebuie să ne întrebăm care este funcţia lunii în legătură cu viaţa organică? Luna echilibrează viaţa organică - toate mişcările exterioare sunt echilibrate de lună. Ce se va întâmpla dacă această funcţie a lunii va dispărea? Va fi aceasta în beneficiul unui om luat individual sau dimpotrivă?

Trebuie să ne dăm seama că toate acestea se referă la fiinţă. Care sunt trăsăturile fiinţei noastre? Trăsătura principală a fiinţei noastre este că suntem o multitudine. Dacă vrem să lucrăm asupra fiinţei noastre, să o facem să corespundă mai mult cu scopul nostru, trebuie să încercăm să devenim unitari. Dar acesta este un scop foarte îndepărtat. Ce înseamnă să devii unitar? Primul pas, care este încă foarte îndepărtat, este să creăm un centru de greutate permanent. Aceasta înseamnă să creăm luna în noi înşine. Luna este un centru de greutate permanent, care echilibrează viaţa noastră fizică, dar în *noi înşine* nu avem un asemenea echilibru, deci, atunci când vom crea acest echilibru sau centru de greutate în noi înşine nu vom mai avea nevoie de lună.

Dar mai întâi trebuie să hotărâm ce înseamnă absenţa unui „eu" permanent. Ni s-a vorbit despre multe trăsături ale acestuia, dar ele trebuie stabilite fără doar şi poate prin observaţie şi, pentru a ajunge mai aproape de ideea de creare a lunii în noi înşine, trebuie să distingem ceea ce este important de ceea ce nu este important. Apoi trebuie să începem să luptăm împotriva trăsăturilor care ne împiedică să devenim unul. Trebuie să luptăm cu imaginaţia, cu emoţiile negative şi cu voinţa proprie. Înainte ca această luptă să aibă succes, trebuie să ne dăm seama că cel mai rău tip posibil de imaginaţie, din punctul de vedere al obţinerii unui centru de greutate permanent, este credinţa că poţi face ceva de unul singur. După aceea, trebuie să descoperim emoţiile negative care ne împiedică să facem ceea ce este sugerat în legatură cu sistemul. Pentru aceasta este necesar să ne dăm seama că voinţa proprie poate fi distrusă numai făcând ceea ce ni se spune. Nu poate fi distrusă de ceea ce decidem noi înşine, deoarece aceasta va fi tot voinţa proprie.

Să repet. Lucrul asupra fiinţei este întotdeauna o luptă - împotriva a ceea ce-ţi place să faci ori nu-ţi place să faci. Să zicem că iţi place patinajul cu rotile şi ţi se spune să-ţi aminteşti de tine însuţi. Apoi trebuie să lupţi împotriva dorinţei tale de a merge la patinaj pe rotile. Ce poate fi mai inocent decât patinajul cu rotile? Dar trebuie să lupţi împotriva acestuia, în orice caz. În fiecare zi şi în fiecare oră sunt lucruri pe care nu le putem face, dar sunt şi lucruri pe care le putem face. Deci trebuie să ne uităm la o zi şi să vedem ceea ce putem face dar nu facem.

Nu poate exista o regulă 'Amintește-ți de tine însuți'. Dacă ți se spune să faci sau nu ceva și nu încerci aceasta, înseamnă că nu vrei nimic, că nu vrei să lucrezi.

Ai suficientă cunoaștere. Acum este necesar să fie împins lucrul asupra ființei. Noi încercăm mereu să scăpăm de a face ceea ce este sugerat.

Î: Care este scopul luptei împotriva voinței proprii?

R: Trebuie să-ți amintești cum am început. Scopul a fost de a crea un centru de greutate, de a crea luna în noi înșine. Nu putem face aceasta prin voință proprie.

Crearea lunii în noi înșine este legată de ideea sacrificării suferinței. Când începem să sacrificăm suferința, începem să creăm luna în noi înșine. Noi vrem mereu să ne păstrăm suferința, totuși luna nu poate fi creată decât din suferința noastră. Numai că trebuie să ne aducem aminte că renunțarea la suferință este o acțiune iar crearea lunii este rezultatul unei serii continue de acțiuni.

Î: Cum este posibil să descoperim "eu"-rile care te împiedică să faci ceea ce ți se spune?

R: Prima dată când descoperi că nu ai făcut ceea ce a fost sugerat, găsește cauza. A doua oară, găsește altă cauză și așa mai departe. Apoi, așa cum am spus, găsește emoțiile negative care te împiedică să auzi ceea ce este spus și să urmezi aceasta. Fie că nu ți-a plăcut de mine în acea zi, sau de altcineva, sau vremea; apoi vei simți că este justificat să nu faci nimic.

Î: A face efort este ceea ce numiți luptă. Dar cum numiți aceasta dacă cineva face ceva fără a fi conștient de o luptă?

R: Aceasta înseamnă că s-a întâmplat. Ni se pot întâmpla patru feluri de lucruri - prin accident, cauză și efect, destin și voință. Lupta trebuie să existe prin voință, intenție. Iar tu trebuie să fii conștient de intenția ta. Nu poți face efort și să nu fii conștient de el. Ceea ce este important este voința - acțiune.

Î: În cele patru categorii voința nu este folosită des, nu-i așa?

R: Voința trebuie să fie folosită. Nu suntem niciodată gata pentru lucru, dar totuși trebuie să lucrăm. Dacă suntem gata, atunci ni se dă să lucrăm cu altceva pentru care nu suntem gata. În lucru trebuie să încerci să folosești voința - atât cât ai. Dacă ai un gram de voință și-l folosești, aceasta va crește și vei avea două grame, apoi trei grame și așa mai departe. În lucru trebuie să învățăm să facem supra-eforturi.

Î: Ce este un supra-efort?

R: Un supra-efort poate avea multe caracteristici, dar în general înseamnă să nu faci ceea ce crezi tu că este cel mai bine ci ceea ce ești sfătuit să faci. Din propriile noastre intenții suntem gata să facem multe lucruri, dar nu suntem gata să facem sau să nu facem ceea ce ni se spune.

Î: În ce fel supra-efortul diferă de un efort obișnuit?

R: Diferă în grad, dar nu numai în grad. Supra-efortul este un efort făcut conștient, atât cât putem, pentru un anumit scop care nu este cerut de nici o circumstanță exterioară. Nu facem niciodată eforturi cu adevărat serioase; totul este pretenție, deoarece nu știm ce înseamnă a face eforturi. În condiții excepționale, când suntem obligați să facem eforturi, le facem, dar nu supra-

eforturi. Pe de altă parte, eforturile obişnuite pe care le facem în viaţă sunt necesare, utile. Un supra-efort poate *părea* inutil în ceea ce priveşte scopul său.
Î: Simt că intru într-un cerc vicios. Cu cât fac mai multe eforturi, cu atât văd mai mult că nu pot 'face'.
R: Atunci fă mai multe eforturi şi dă-ţi seama de aceasta constant; fă aceasta cât mai frecvent. Vei vedea că nu eşti mereu în aceeaşi stare. Oamenii din viaţa obişnuită nu pot 'face', dar pentru tine este diferit - tot timpul trebuie să încerci să faci. Eşti mereu identificat şi trebuie să nu te identifici, trebuie să-ţi observi vorbirea, eşti constant negativ şi trebuie să lupţi împotriva emoţiilor negative, trebuie să-ţi aminteşti de tine însuţi. Toate acestea înseamnă a face. Trebuie să observi aceste lucruri şi să încerci să le schimbi.
Î: Este posibil să transferăm energie acolo unde aceasta este dorită? Eu nu pot face aceasta.
R: Aceasta este în general legat de control. Dacă doreşti să dobândeşti control trebuie să începi de acolo unde este posibil. Deci trebuie să te studiezi mereu pe tine însuţi şi să descoperi puncte slabe unde poţi exercita control. Dintr-un alt punct de vedere ele pot fi numite 'puncte tari' deoarece ele sunt slabe din punctul de vedere al mecanicităţii. Nu poţi alege, după preferinţă, să faci un lucru înaintea altuia; o persoană poate începe într-un fel, alta în alt fel, dar toţi trebuie să facă efort într-o direcţie şi să descopere ceea ce este posibil şi ceea ce este imposibil. Dar pentru o persoană este mai profitabil să facă eforturi într-o direcţie, iar pentru altă persoană într-o altă direcţie.
Î: Ce anume creează stimul pentru lucru?
R: Realizarea stării tale prezente. Când vei realiza că te înşeli pe tine însuţi, că eşti adormit şi că locuinţa ta este în flăcări mereu, permanent în flăcări şi că numai întâmplător focul nu a ajuns în acest moment în camera ta, când vei realiza aceasta, vei dori să faci eforturi pentru a te trezi şi nu vei aştepta vreo răsplată specială. Până când nu vom realiza că locuinţa noastră este în flăcări vom aştepta mereu o răsplată specială. Ce poţi face în somn? Poţi avea diferite visuri - visuri rele, visuri bune, dar în acelaşi pat. Visurile pot fi diferite, dar patul este acelaşi.

CAPITOLUL 11

Necesitatea studierii principiilor şi metodelor şcolii - Trei linii de lucru - Corect şi greşit în legătură cu cele trei linii - Necesitatea înţelegerii - Scopuri şi nevoi ale şcolii - Punerea altuia în locul tău - Pentru lucrul practic este necesară o organizaţie - Ce este 'lucrul'? - Preţuirea - Lucrul cu oamenii - Lucrul pentru şcoală - Interesul personal în organizaţie - Tipul corect de oameni - O şcoală de a Patra Cale - Atitudinea corectă - Plată - Cum să plăteşti - Centru de greutate - Disciplină - Reguli - A nu face ce este inutil - Renunţarea la deciziile proprii - A face faţă cerinţelor - Şocuri în lucrul din şcoală - Ideea de alegere - Munca fizică - Cunoaşterea în şcoală - Oamenii cu minte superioară -Pot şcolile să influenţeze viaţa?

În aceste prelegeri am vorbit despre om, nu destul, dar suficient pentru scopuri practice; am vorbit puţin despre univers; dar văd că ideea de şcoală, ca şi de lucru în şcoală, este încă foarte vagă şi uneori amestecată cu concepţii formatoare care nu duc nicăieri. Ideea de şcoală trebuie abordată simplu: adică, o şcoală este locul unde înveţi ceva. Dar trebuie să existe mereu o anumită ordine în lucruri, iar voi nu puteţi învăţa fără a respecta această ordine. Vorbind despre şcolile conectate cu un anumit fel de şcoli superioare (fără această conectare o şcoală nu are nici un sens), am spus că în asemenea şcoli trebuie să lucraţi asupra fiinţei în acelaşi timp cu lucrul asupra cunoaşterii voastre, deoarece altfel cunoaşterea vă va fi cu totul nefolositoare şi nu veţi profita deloc de ea. Ideile ezoterice care nu sunt aplicate practic devin mai mult filosofie - simpă gimnastică intelectuală care nu poate duce nicăieri.

V-am dat toate cuvintele necesare pentru studiul sistemului şi v-am explicat poziţia acestui sistem în raport cu alte sisteme. Vă amintiţi că am vorbit despre diferite căi şi din ceea ce am spus despre ele a rezultat mai mult sau mai puţin că acest sistem aparţine celei de a Patra Căi, adică are toate trăsăturile şi particularităţile şcolilor celei de a Patra Căi. Am spus apoi că o şcoală depinde de nivelul oamenilor care studiază în acea şcoală, iar acest nivel depinde de nivelul de fiinţă.

Pentru dezvoltarea fiinţei este necesară o şcoală – mai mulţi oameni lucrând în aceeaşi direcţie conform principiilor şi metodelor şcolii. Ceea ce nu poate face un singur om, pot face mai mulţi oameni lucrând împreună. Când am întâlnit acest sistem, m-am convins repede că el era conectat cu alte şcoli şi că astfel trecuse prin istoria scrisă şi nescrisă. În acest timp au fost inventate şi perfecţionate diferite metode.

Şcolile pot fi de diferite grade, dar acum denumesc prin şcoală orice fel de şcoală pregătitoare care duce într-o anumită direcţie şi, o organizaţie care ar *putea* fi numită 'şcoală' a celei de a Patra Căi este o organizaţie care introduce trei forţe în lucrul ei. Este important de înţeles faptul că există un fel de secret în lucrul în şcoală, nu în sensul a ceva realmente ascuns, dar a ceva care trebuie

explicat. Ideea este următoarea: dacă luăm lucrul în şcoală ca pe o octavă ascendentă, ştim că în fiecare octavă există două intervale sau întreruperi, între *mi* şi *fa* şi între *si* şi *do*. Pentru a trece peste aceste goluri fără a schimba caracterul sau linia de lucru, este necesar să ştim cum să le umplem. Deci, dacă vreau să garantez direcţia lucrului în linie dreaptă, trebuie să lucrez pe trei linii de lucru simultan. Dacă voi lucra numai pe o singură linie de lucru sau pe două linii, direcţia se va schimba. Dacă voi lucra pe trei linii, sau trei octave, o linie o va ajuta pe cealaltă să treacă intervalul, dându-i şocul necesar. Este foarte important de înţeles aceasta. Lucrul în şcoală foloseşte multe idei cosmice, iar cele trei linii de lucru sunt un aranjament special pentru a asigura direcţia corectă a lucrului şi a asigura reuşita.

Prima linie de lucru este lucrul cu tine însuţi: auto-studiul, studiul sistemului şi încercarea de a schimba cel puţin manifestările cele mai mecanice. Aceasta este cea mai importantă linie. A doua linie este lucrul cu alţi oameni. Nu poţi lucra de unul singur; o anumită fricţiune, neplăcere şi dificultate de a lucra cu alţi oameni creează şocurile necesare. Cea de a treia linie de lucru este lucrul pentru şcoală, pentru organizaţie. Această ultimă linie îmbracă diverse aspecte pentru diverşi oameni.

Principiul celor trei linii este că aceste trei octave trebuie să evolueze simultan şi paralel, dar ele nu încep toate odată astfel că, atunci când o linie atinge un interval, o alta îi vine în ajutor, deoarece locurile acestor intervale nu coincid. Dacă un om este activ pe toate cele trei linii, aceasta îl va ajuta să iasă cu bine din multe evenimente accidentale. De regulă, prima linie începe prima. În prima linie de lucru *primeşti* cunoaştere, idei, ajutor. Această linie se referă numai la tine însuţi, este în întregime egocentrică. Pe cea de-a doua linie nu trebuie numai să primeşti, ci şi să *dai* - să comunici cunoaşterea şi ideile, să serveşti drept model şi multe alte lucruri. Se referă la oamenii care lucrează, deci pe această linie lucrezi jumătate pentru tine şi jumătate pentru alţii. Pe cea de a treia linie trebuie să te gândeşti la lucru în general, la şcoală sau la organizaţie ca ansamblu. Trebuie să te gândeşti ce este folositor, ce este necesar pentru şcoală, ce are nevoie şcoala, astfel că a treia linie se ocupă de ideea de şcoală în general, de prezentul şi viitorul lucrului. Dacă cineva nu se gândeşte şi nu înţelege aceasta, primele două linii nu-şi vor produce efectul pe deplin. Aşa este organizat lucrul în şcoală şi de aceea sunt necesare cele trei linii de lucru - poţi obţine şocuri suplimentare şi un beneficiu deplin al lucrului numai dacă lucrezi pe cele trei linii.

Dacă legăm cele trei linii de lucru de ideea de bine şi rău, atunci tot ce ajută prima linie - adică lucrul personal - este bine. Dar pe cea de-a doua linie nu poţi avea totul pentru tine; trebuie să te gândeşti la alţi oameni care lucrează, trebuie să înveţi nu numai să înţelegi, dar să şi explici, trebuie să dai altora. Şi vei vedea curând că poţi înţelege anumite lucruri numai explicându-le celorlalţi. Cercul se lărgeşte, binele şi răul devin mai mari. Cea de-a treia linie se referă deja la lumea din afară, iar binele şi răul reprezintă ceea ce ajută sau împiedică existenţa şi lucrul întregii şcoli, astfel că cercul se lărgeşte şi mai mult. Aşa trebuie să gândim despre aceste probleme.

Vă atrag în mod special atenția asupra studiului şi înțelegerii ideii celor trei linii. Este unul din principiile de bază ale lucrului în şcoală. Dacă îl aplicați, multe lucruri se vor deschide pentru voi. Sistemul este plin de asemenea instrumente. Dacă le folosiți, ele vor deschide multe uşi.

Primul principiu al lucrului este că eforturile dau rezultate proporționale cu înțelegerea. Dacă nu înțelegeți, nu veți avea rezultate; dacă înțelegeți, rezultatele vor fi în concordanță cu cât de mult înțelegeți. Deci, prima condiție este înțelegerea şi chiar înainte de aceasta trebuie să ştim ce anume să înțelegem şi cum să obținem înțelegerea corectă. Lucrul adevărat trebuie să fie lucrul asupra ființei, dar lucrul asupra ființei necesită înțelegerea obiectivelor, condițiilor şi metodelor lucrului. Scopul lucrului este să formăm o şcoală. În acest scop este necesar să lucrăm în concordanță cu metodele şi regulile şcolii, şi să lucrăm pe trei linii. Formarea unei şcoli presupune multe lucruri.

Există două condiții în lucru cu care trebuie să începi: prima este că nu trebuie să crezi nimic, trebuie să verifici totul; a doua, o condiție chiar mai importantă decât prima, se referă la a face. Nu trebuie să faci nimic până nu înțelegi de ce faci şi în ce scop. Aceste două condiții trebuie înțelese şi ținute minte. Este adevărat că îți poți da seama că nu ştii nimic şi că nu ştii ce să faci. Atunci poți întotdeauna cere un sfat, dar dacă îl ceri, trebuie să-l accepți şi să-l urmezi.

Până acum ați lucrat pe prima linie, ați studiat ceea ce vi s-a dat şi explicat şi ați încercat să înțelegeți. Acum, dacă vreți să continuați, trebuie să încercați să lucrați pe cea de-a doua linie şi, dacă este posibil, pe cea de-a treia linie. Trebuie să încercați să vă gândiți cum să găsiți mai mult de lucru pe prima linie, cum să treceți la lucrul pe cea de a doua linie şi cum să abordați lucrul pe cea de-a treia linie. Fără aceasta, studiul vostru nu va avea nici un rezultat.

Acum puneți întrebări până când sunteți mulțumiți că ați înțeles cele trei linii de lucru: ce înseamnă fiecare linie, de ce sunt necesare, ce este necesar pentru fiecare dintre ele şi aşa mai departe. Câştigul pe care l-ați putea obține este întotdeauna proporțional cu înțelegerea voastră. Cu cât veți lucra mai conştient, cu atât veți obține mai mult. De aceea este atât de important ca toate acestea să fie explicate şi înțelese.

Î: De ce sunt necesare cele trei linii de lucru?

R: La început totul depinde de minte - mintea trebuie educată, trebuie trezită. Mai târziu va depinde de emoție. Pentru asta ai nevoie de o şcoală, trebuie să întâlneşti alți oameni care ştiu mai multe decât tine şi trebuie să discuți cu ei. Desigur, dacă rămâi de unul singur vei uita ce ai învățat, deoarece sunt atâtea inerții în noi încât lucrurile dispar pur şi simplu din mintea noastră. De aceea un om nu poate lucra singur şi numai munca mai multor oameni împreună poate produce rezultatele necesare. Există multe obstacole, mulți factori care ne mențin adormiți şi ne fac imposibilă trezirea. Ceea ce învățăm va dispărea pur şi simplu dacă nimic nu ne ajută. Şi ce anume ne-ar poate ajuta? Doar cei din jur.

La început trebuie să lucrezi pentru a dobândi cunoştințe, material, practică. Apoi, când ai obținut câte ceva, începi să lucrezi cu alți oameni, astfel încât o

persoană să fie utilă alteia şi să o ajute. Pe cea de-a doua linie, datorită unei organizări speciale, te afli în situaţia de a lucra pentru alţi oameni, nu numai pentru tine însuţi. Şi, mai târziu, vei putea înţelege cum poţi fi util şcolii. Totul este o problemă de înţelegere. Pe cea de-a treia linie lucrezi numai pentru şcoală, nu pentru tine însuţi. Dacă lucrezi pe aceste trei linii, după un anumit timp, această organizaţie va deveni o şcoală pentru tine; dar pentru alţi oameni, care lucrează doar pe o singură linie, nu va fi o şcoală. Vă amintiţi că am spus că o şcoală este o organizaţie unde poţi dobândi nu numai cunoaştere, ci îţi poţi schimba şi fiinţa. O şcoală de acest fel nu este mereu aceeaşi, are calităţi magice şi poate fi un fel de şcoală pentru o persoană şi cu totul altceva pentru o altă persoană. Trebuie să înţelegeţi că tot ce puteţi obţine - toate ideile, toate cunoştinţele posibile, tot ajutorul - vine de la şcoală. Dar şcoala nu garantează nimic. Să luăm o universitate obişnuită, unde sunt predate numai cunoştinţe şi instruire. Poate să-ţi garanteze o anumită cantitate de cunoştinţe, dar chiar şi aceea numai dacă lucrezi. Dar când intră în discuţie ideea de schimbare a fiinţei, nu este posibilă nici o garanţie, aşa că oamenii pot fi în aceeaşi şcoală, în aceeaşi organizaţie, dar pot fi la niveluri diferite.

Î: Aţi vorbit despre scopurile şi nevoile şcolii. Ne puteţi spune care sunt acestea?

R: Mai întâi trebuie să ne pregătim să le înţelegem. Avem ideile şcolii, deci trebuie să le folosim: asta ne va ajuta să înţelegem şcolile. Dacă noi înşine nu facem nimic şi doar vorbim despre şcoli, se va crea numai imaginaţie şi nimic altceva. Trebuie să câştigăm de pe urma ideilor pe care le avem: dacă nu câştigăm nimic din ele; şcolile nu vor exista pentru noi. Trebuie să aveţi propriul vostru scop şi el trebuie să coincidă cu scopul şcolii, trebuie să fie inclus în acesta.

Î: Diferenţa dintre prima şi a treia linie se referă la faptul că şcoala are scopuri şi în afara evoluţiei membrilor săi ca, de exemplu, perpetuarea cunoştinţelor sale?

R: Nu numai. Se poate referi la multe lucruri, deoarece se are în vedere o linie diferită a timpului. În ceea ce te priveşte, poţi considera numai prezentul. În ceea ce priveşte şcoala - un timp mai îndelungat.

S-ar putea să vă ajute dacă vă istorisesc cum a început lucrul. Cu foarte mult timp în urmă, am ajuns la concluzia că în om există multe lucruri care ar putea fi trezite, dar mi-am dat seama că aceasta nu duce nicăieri, deoarece la un moment dat ele erau trezite şi în momentul următor dispăreau, neexistând nici un control. Astfel mi-am dat seama că era necesară o şcoală şi am început să caut o şcoală, tot în legătură cu acele puteri pe care le numesc 'miraculoase'. În cele din urmă am găsit o şcoală şi am găsit multe idei. Acestea sunt ideile pe care le studiem acum. Pentru acest studiu este nevoie de o organizaţie, în primul rând pentru ca oamenii să poată învăţa aceste idei şi, în al doilea rând, pentru ca ei să fie pregătiţi pentru o etapă următoare. Aceasta este una din raţiunile unei organizaţii şi doar acei oameni care au făcut deja ceva pentru ei înşişi pot avea un loc în ea. Cât timp sunt în puterea falsei personalităţi ei nu pot fi utili nici lor, nici lucrului. Astfel că primul scop al oricui este interesat de

lucru este să se studieze pe sine şi să descopere ce anume trebuie schimbat. Doar după ce schimbăm anumite lucruri suntem pregătiţi pentru lucrul activ. Nu merge una fără alta. Trebuie să înţelegi că studiul personal se află în legătură cu organizaţia şi cu studiul ideilor generale. Cu ajutorul acestor idei putem afla mult mai multe: cu cât ştii mai mult, cu atât poţi afla mai mult. Lucrul nu se termină niciodată - sfârşitul este departe. Lucrul nu poate fi teoretic, fiecare din aceste idei trebuie transpuse în practică. Există multe lucruri în acest sistem pe care un om obişnuit nu le poate inventa. Unele lucruri le poţi descoperi singur; altele le poţi înţelege numai dacă ţi se dau, altfel nu; şi există un o a treia categorie de lucruri pe care nu le poţi înţelege deloc. Este necesar să distingem aceste nuanţe.

Î: Mi se pare că până acum am învăţat teorie, iar acum trebuie să o transformăm în practică personală?

R: Chiar aşa. Numai că este greşit să gândim că până acum totul a fost teoretic. De la prima prelegere vi s-a dat material pentru auto-observare şi pentru lucrul practic. Nu trebuie să vă gândiţi că acesta ar fi începutul a ceva nou, ceva care nu a existat înainte.

Î: Ce altă formă de lucru putem avea în afara prelegerilor şi discuţiilor?

R: Trebuie să vă gândiţi la ceea ce aveţi nevoie în afara discuţiilor. Aveţi nevoie de învăţătură, aveţi nevoie să vi se arate calea. Nu se poate afla calea de unul singur; aceasta este situaţia oamenilor, aceea că li se poate arăta calea, însă nu o pot găsi ei singuri.

Ca să fie mai clar, în acest mod intri pe cea de-a doua linie de lucru; aceste grupuri continuă de câtva timp şi au existat oameni şi grupuri înaintea voastră. Unul din principiile lucrului în şcoală este că poţi obţine învăţătură şi sfaturi nu numai de la mine, dar şi de la cei care studiază dinainte de venirea ta, poate de mulţi ani. Experienţa lor este foarte importantă pentru tine, deoarece chiar dacă aş dori nu ţi-aş putea oferi mai mult timp decât am. Alţi oameni trebuie să completeze ceea ce pot să-ţi dau eu, şi tu, la rândul tău, trebuie să înveţi cum să-i foloseşti, cum să profiţi de experienţa lor, cum să obţii de la ei ce-ţi pot ei oferi.

Experienţa arată că pentru a obţine tot ce se poate obţine din aceste idei este necesară o anumită organizare, o organizare a grupurilor de oameni nu numai pentru a discuta, dar şi pentru a lucra împreună, ca de exemplu în grădină, în casă, sau la fermă, sau pentru a face o altă muncă ce poate fi organizată şi începută. Când oamenii lucrează împreună la ceva de dragul experienţei, ei încep să vadă în ei înşişi şi în alţii diferite lucruri pe care nu le observă atunci când doar discută. Discuţia este una şi lucrul este alta. Deci, în toate şcolile există diferite feluri de muncă organizată şi oamenii pot mereu descoperi ceea ce li se potriveşte fără sacrificii inutile, deoarece nu se aşteaptă sacrificii.

Dar trebuie să vă gândiţi la aceasta, trebuie să vă daţi seama că până acum oamenii au avut grijă de voi, au discutat cu voi, v-au ajutat. Acum trebuie să învăţaţi să aveţi grijă de voi înşivă, iar mai târziu va trebui să aveţi grijă nu

numai de voi, ci şi de alţii. Aceasta va face, de asemenea, parte din lucrul vostru.

Problema principală la care mă refer este înţelegerea. Adică înţelegerea lucrului, a necesităţii lucrului, a cerinţelor lucrului, planul general al lucrului şi interesul faţă de acesta în toate aspectele. Asta este obligatoriu. Nu poţi înţelege metodele şcolii până nu înţelegi direcţia sa generală. Iar atunci când vei înţelege direcţia, aceasta te va ajuta să înţelegi multe alte lucruri pe care vrem să le înţelegi. Vedeţi, nu poţi ocoli această parte a lucrului. Dacă pentru un motiv sau altul o ocoleşti, nu mai poţi obţine nimic.

Unii nu înţeleg începutul lucrului; ei nu se gândesc la lucru ca *lucru*; ei îl privesc în sensul obişnuit. Există un lucru care după un timp este necesar, obligatoriu şi aceasta este *preţuirea*, deoarece nu putem lucra fără ea. Pe de o parte oamenii vor să lucreze, dar pe de altă parte ei vor să privească lucrurile în acelaşi fel ca de obicei. Dar dacă vor să lucreze, *totul* în legătură cu lucrul trebuie privit diferit, *totul* - şi ei cred că pot privi lucrurile în acelaşi fel. Ceea ce am descoperit că lipseşte este *lucrul*, şi înţelegerea lucrului şi preţuirea lucrului. Mai ales preţuirea lipseşte. Totul este considerat de la sine înţeles şi în acelaşi timp este privit dintr-un punct de vedere obişnuit. Drept urmare, nimic nu se schimbă. Multe depind de atitudinea personală şi de lucrul personal. Ceea ce este o şcoală pentru o persoană nu este aceeaşi şcoală şi pentru o alta.

Î: Cum se poate avea atitudinea corectă şi preţuirea corectă?

R: În primul rând, înainte de a începe să studiezi, trebuie să te decizi ce anume vrea să ştii cu adevărat. Se poate foarte bine să nu fii interesat de ceea ce studiem aici şi să crezi că nu ai deloc nevoie de aceste lucruri. Deci trebuie să încerci să afli mai mult sau mai puţin ce vrei, altfel doar îţi pierzi timpul. Acesta în primul rând. În al doilea rând, trebuie să înţelegi anumite principii fundamentale, altfel nu vei reuşi să înţelegi multe alte lucruri; ceva va sta întotdeauna în calea înţelegerii tale.

Un principiu foarte important este acela că o persoană nu poate studia singură sistemul şi este necesar să se înţeleagă de ce. Există multe motive. Primul motiv este foarte simplu şi evident: nimeni nu poate avea un învăţător numai pentru sine. Dacă găseşti pe cineva care poate să te înveţe sistemul, acesta nu-şi va consacra tot timpul unei singure persoane. Şi fără cineva care poate să-ţi explice lucrurile şi să lucreze cu tine, nu poţi face nimic. În al doilea rând, dacă lucrezi singur sau încerci să o faci, nu poţi pune pe altcineva în locul tău şi, la un moment dat, acest lucru devine foarte necesar pentru a trece la gradul următor de cunoaştere şi fiinţă. Vă amintiţi ce am spus despre scară în prima prelegere, legat de creşterea centrului magnetic şi de a urma lucrul? Am spus că cineva se poate ridica pe treapta următoare a scării numai punând pe altcineva locul său. Aceasta înseamnă să urci acea scara ce reprezintă diferenţa de nivel dintre viaţa obişnuită şi ceea ce numim Cale. Calea nu începe la acelaşi nivel cu viaţa obişnuită, trebuie să mergi mai sus pentru a ajunge la ea. Aceasta înseamnă că nivelul înţelegerii noastre, mintea noastră obişnuită, chiar sentimentele noastre obişnuite trebuie schimbate. Numai că, atunci când te gândeşti la punerea altora în locul tău, este foarte important să eviţi o greşeală

periculoasă. Unii sunt înclinaţi să creadă că aceasta trebuie să fie munca lor individuală. Ei nu reuşesc să înţeleagă că această expresie este o formulare a unui principiu general. Este naiv să credem că acest lucru poate fi făcut de către o persoană care transmite aceste idei alteia. În primul rând, este necesar să se înţeleagă că oamenii nu pot face aceasta şi, în al doilea rând, că aceasta nu li se poate cere, deoarece lucrul individual se referă numai la tine însuţi. Punerea oamenilor în locul nostru ţine de *lucrul şcolii*, adică eforturile unite ale tuturor celor care aparţin şcolii. Întregul lucru în şcoală este organizat având în vedere acest scop, diferitele ramuri ale lucrului urmăresc aceeaşi finalitate: de a pune noi oameni în locul ocupat de cei care sunt acum acolo şi de a-i ajuta astfel pe aceştia din urmă să se ridice pe alte trepte. Dar nimeni nu s-a gândit vreodată la aceasta aşa cum trebuie. De exemplu, foarte puţini se gândesc la aceste prelegeri şi la casa de la ţară: cine le organizează sau cum sunt ele organizate şi conduse. Acesta este răspunsul la întrebarea despre punerea altuia în locul tău, deoarece alţi oameni au grijă de tine şi organizează lucrurile pentru tine. Ei au studiat ideile sistemului înaintea ta şi au ajuns la un anumit punct în studiul lor; şi acum vor să meargă mai departe. Pentru aceasta ei trebuie să ajute alţi oameni să ştie ceea ce ştiu ei. Ei nu o pot face singuri, aşa că ajută la organizarea de prelegeri şi alte lucruri pentru cei mai noi. Aceasta face parte din planul general al lucrului în şcoală. Principiul lucrului este că fiecare trebuie să facă ce poate. Apoi, când vin alţii, este rândul lor să facă ceea ce au făcut alţii înainte. Este necesară o anumită perioadă de efort şi fiecare trebuie să participe la ea.

Î: De ce un om poate face mai mult într-un grup decât de unul singur?

R: Din multe motive. Primul, aşa cum am explicat, este faptul că nu poate avea un învăţător numai pentru el. Al doilea se referă la faptul că în şcoli anumite colţuri ascuţite sunt rotunjite. Oamenii trebuie să se adapteze unii la alţii, ceea ce este în general foarte util. Al treilea este faptul că eşti înconjurat de oglinzi: te poţi vedea pe tine însuţi în fiecare persoană.

Î: Dar există vreo legătură între mine şi ceilalţi oameni de aici?

R: Trebuie să existe o legătură, dar această legătură este produsă de lucru. Fiecare om care lucrează creează această legătură. Nu trebuie să ne aşteptăm ca ceilalţi să se gândească la noi. Ei vor face asta pe cât va fi posibil, dar nu trebuie să considerăm aceasta de la sine înţeles.

Î: Vreţi să spuneţi mai multe despre acest subiect? Există vreo obligaţie între tine şi oamenii din această cameră?

R: Aceasta depinde de tine, de modul cum o înţelegi, ce simţi în legătură cu ea, ce crezi că poţi face în acest sens. Nu există obligaţii impuse. Obligaţiile vin din lucru. Cu cât faci mai mult, cu atât ai mai multe obligaţii. Dacă nu faci nimic, nu ţi se cere nimic. Dl. Gurdjieff a explicat aceasta la început; el a spus că este periculos să faci ceva în lucru dacă nu vrei să ţi se ceară lucruri dificile.

Î: Aţi spus că a doua linie de lucru este lucrul cu oamenii. Consider că este mai uşor să lucrez de unul singur.

R: Toţi consideră la fel. Cu siguranţă ar fi mult mai bine dacă ai putea sta aici singur şi discuta cu mine, fără alţi oameni şi mai precis fără 'acei anumiţi'

oameni, deoarece acei oameni sunt în mod deosebit neplăcuți. Cu toții gândim așa. Am gândit și eu așa când am început să studiez. Este unul din lucrurile cele mai mecanice din lume. Întregul lucru, întregul sistem este aranjat în așa fel încât nu poți obține nimic din prima linie de lucru dacă nu lucrezi pe a doua și a treia linie. În prima linie poți obține anumite idei, anumite informații, dar după un timp ajungi la un blocaj dacă nu lucrezi și pe celelalte două linii.
Î: În timp ce lucrezi pe prima linie, cum poți avea idee despre cea de-a treia linie?
R: Lucrând la început pe prima linie și făcându-ți apoi o imagine a întregului, cuprinzând toate ideile sistemului și principiile lucrului în școală. Dacă lucrezi pe ceea ce numim prima linie - auto-studiul și studiul sistemului - aici intră orice posibilitate a lucrului în școală. Deci, cu cât acorzi mai mult timp și energie studiului sistemului, cu atât mai mult vei înțelege ce cuprinde acesta. Astfel, puțin câte puțin, va apare înțelegerea. Pe prima linie trebuie să fii foarte practic și să te gândești la ceea ce poți câștiga. Dacă simți că nu ești liber, că ești adormit, poate că vei vrea să fii liber, să te trezești, și deci vei lucra pentru a obține aceste lucruri. Pe cea de-a treia linie te gândești la lucru, la întreaga organizație. Înainte de toate, subiectul studiului tău trebuie să fie organizația ca Rază de Creație - ideea de organizație, nevoile organizației, formele organizației. Apoi vei vedea că organizația este problema ta și nu a altcuiva. Toți trebuie să participe la ea când pot. Nimeni nu este rugat să facă ce nu poate, dar toți trebuie să se gândească la ea și s-o înțeleagă. Importantă în cea de-a treia linie nu este atât acțiunea concretă, cât gândul la ea. Nu-i poți lăsa pe alții să se gândească la ea în locul tău. Nu poate exista lucru în școală pe o singură linie. Lucrul în școală *înseamnă* lucrul pe trei linii. El trebuie privit dintr-un punct de vedere personal și trebuie să se înțeleagă că numai cu aceste trei feluri de ajutoare se poate depăși punctul mort. Prea multe lucruri te țin acolo, ai mereu aceleași sentimente, aceleași vise, aceleași gânduri.
Î: Cea de-a treia linie este responsabilă de progresul sistemului?
R: Totul este. O linie nu poate exista fără celelalte. O linie sau două linii nu sunt lucrul. Dar înainte de toate este necesară înțelegerea. Poți studia - ți se dă timp pentru aceasta - dar nu te poți decide să faci un lucru și să renunți la altul.
Î: Ați spus că întâi trebuie să înțelegem cea de-a treia linie. Dar aceasta, cu siguranță, nu este încă lucrul.
R: Depinde. Într-un fel, a înțelege este deja lucru. Dacă nu se gândesc destui oameni la lucru ca la un întreg, și nu-l înțeleg, este imposibil să se meargă mai departe. Un anumit număr de oameni trebuie să înțeleagă și să fie capabili să facă ce este necesar. Nu ați înțeles niciodată cât de dificil este pentru lucru ca să existe chiar și în forma pe care o are acum. Totuși este posibil să existe lucrul și să se dezvolte, dacă se pune mai multă înțelegere și energie în el. Apoi, cu o înțelegere corectă, va fi o dezvoltare corectă. Dar nu te poți aștepta ca altcineva să continue să pună în el înțelegere și energie în locul tău.
Î: Dar nu eu am inițiativa?
R: Sigur că o ai. Numai pe a doua linie nu o ai, ci trebuie organizată. Trebuie să ajungi tu însuți la înțelegerea celei de a treia linii; numai atunci va fi cea de-

a treia linie. Depinde de atitudinea ta şi de posibilităţile tale, iar aceste posibilităţi nu pot fi create artificial. Dacă simţi că este necesar să faci ceva pentru lucrul în şcoală şi dacă eşti capabil s-o faci, aceasta va fi a treia linie de lucru. Întâi trebuie să înţelegi ceea ce este necesar şi abia apoi te poţi gândi ce poţi face tu însuţi pentru organizaţie.
Î: Mi se pare că ceea ce vreţi de la noi este să simţim că noi *suntem* organizaţia sau o parte din ea, că ea nu este ceva separat de noi.
R: Foarte adevărat şi mai mult decât atât. Trebuie să înţelegeţi ce înseamnă o şcoală de a Patra Cale. Ea există în viaţa obişnuită şi, de aceea, are o deosebită nevoie de organizare. Şcolile de călugări şi de yoghini sunt organizate, dar viaţa obişnuită nu oferă ocaziile de a studia diferitele aspecte care trebuie studiate. Pentru aceasta trebuie să existe o organizare specială.
Î: Recent aţi vorbit mult despre înţelegere.
R: Da, este necesară înţelegerea şi o atitudine personală. Oamenii nu fac din existenţa şcolii o preocupare personală, iar aceasta nu poate fi impersonală. În multe cazuri cuvintele stau în calea înţelegerii. Se vorbeşte despre prima linie, a doua linie, a treia linie pur şi simplu repetând cuvintele, fără să se înţeleagă nimic. Aceste cuvinte de folosesc cu prea multă uşurinţă. Este necesar să aveţi imaginea voastră personală asupra acestor trei linii: mai întâi asupra voastră înşivă, dobândind cunoştinţe, idei noi, destrămând vechile prejudecăţi, lăsând la o parte ideile vechi pe care le-aţi formulat în trecut şi care se contrazic unele pe altele, studiindu-vă pe voi înşivă, studiind sistemul, încercând să vă amintiţi de voi înşivă şi multe alte lucruri. Trebuie să vă gândiţi la ceea ce vreţi să obţineţi, ce vreţi să ştiţi, ce vreţi să fiţi, cum să schimbaţi vechile obişnuinţe de gândire, vechile obişnuinţe de simţire. Toate acestea sunt prima linie.

Apoi, când sunteţi suficient de pregătiţi şi aţi făcut suficiente eforturi pe o anumită perioadă de timp, vă puteţi pune în condiţiile lucrului organizat, unde puteţi studia practic. Pe cea de-a doua linie, dificultatea principală la început este să lucrezi fără să ai iniţiativa; deoarece acesta nu depinde de voi înşivă, ci de aranjamentele făcute în lucru. Multe lucruri intră aici: vi se spune să faceţi una sau alta, iar voi aţi vrea să fiţi liberi, nu aţi vrea să faceţi asta, nu vă place să faceţi aia, nu vă plac oamenii cu care trebuie să lucraţi. Chiar şi acum, fără a şti ce va trebui să faceţi, vă puteţi vedea pe voi înşivă în condiţiile lucrului organizat în care intraţi fără să ştiţi nimic despre el, sau foarte puţin. Acestea sunt dificultăţile celei de-a doua linii de lucru şi efortul vostru legat de aceasta începe prin a accepta lucrurile aşa cum sunt - deoarece s-ar putea ca acestea să nu vă placă; aţi putea crede că în modul vostru propriu puteţi face mai bine ceea ce aveţi de făcut; s-ar putea să nu vă placă condiţiile şi aşa mai departe. Dacă vă gândiţi mai întâi la dificultăţile voastre personale legate de a doua linie, aţi putea înţelege mai bine. În orice caz, ea este organizată conform unui plan pe care nu-l ştiţi şi unor scopuri pe care nu le cunoaşteţi. Există mult mai multe dificultăţi care vin mai târziu, dar aşa începe.
Pe cea de-a treia linie, propria voastră iniţiativă intră din nou în scenă, dacă aveţi posibilitatea să faceţi ceva nu pentru voi înşivă, ci pentru şcoală. Şi chiar dacă nu puteţi face nimic, este util să vă daţi seama că nu puteţi face nimic.

Dar atunci va trebui să înțelegeți că, dacă toată lumea ar ajunge la concluzia că nu poate face nimic, atunci nu ar exista lucrul. Aceasta înțeleg prin realizarea unei imagini personale, nu doar utilizarea cuvintelor: prima linie, a doua linie, a treia linie. Cuvintele nu înseamnă nimic, mai ales în acest caz. Când veți avea o imagine personală, nu veți avea nevoie de aceste cuvinte. Veți vorbi într-alt limbaj, într-alt fel.

Fiecare linie de lucru, ca orice altceva pe lume, merge în octave, crescând, descrescând, străbătând intervale și așa mai departe. Dacă lucrați pe toate cele trei linii, atunci, când veți ajunge la un interval în lucrul vostru personal, o altă linie de lucru ar putea să meargă bine și să vă ajute să treceți intervalul din lucrul individual. Sau poate lucrul individual merge bine și vă va ajuta să treceți intervalul dintr-o altă linie. La aceasta m-am referit când am vorbit despre intervalele de pe diferitele linii.

Singurul lucru care trebuie înțeles în lucrul cu tine însuți este că nu poți fi liber. Libertatea este sigur o iluzie, deoarece nu suntem liberi de fel; depindem de oameni, de lucruri, de toate. Dar ne-am obișnuit să gândim că suntem liberi și ne place să ne gândim la noi înșine ca fiind liberi. Totuși, la un moment dat, trebuie să renunțăm la această libertate imaginară. Dacă păstrăm această 'libertate', nu avem nici o șansă de a învăța ceva.

Î: În legătură cu gândirea personală, am văzut că atunci când încerc să fac așa, o reduc la o scară mai mică.

R: Amesteci lucrurile; te-a indus în eroare cuvântul 'personal'. 'Personal' nu înseamnă numai propria ta viață și condiție. Trebuie să simți că este *propriul tău* lucru. O școală poate exista numai atunci când oamenii nu se simt în afară, ci înăuntru, când se gândesc la ea ca la propria lor casă. Numai atunci ei vor avea de câștigat din aceasta și vor ști ce poate ajuta lucrul, ce le poate fi util.

Îți voi da un exemplu de atitudine personală: îți amintești mica parabolă din Noul Testament despre un om care a descoperit o perlă și care vinde totul pentru a merge și a o cumpăra. Există și alte mici parabole care sunt toate tablouri ale unei atitudini personale. Imaginează-ți un om care le consideră în sens impersonal - va fi cu totul altceva. Noul Testament arată întotdeauna necesitatea unei atitudini personale, a unui câștig personal.

Multe lucruri devin posibile dacă ne gândim la ele în mod corect. Fiecare problemă legată de lucru, dacă este înțeleasă corect îți va da ceva; nu există nimic de la care să nu poți câștiga mai mult decât ai acum. Primul lucru de învățat în acest sistem este cum să obții lucrurile; tot ceea ce faci trebuie să faci cu un anumit scop, propriul tău scop. Ai un beneficiu din toate cele trei linii de lucru, dar din fiecare altfel.

În legătură cu a treia linie, este foarte important să se înțeleagă ideea generală: de ce există acest lucru și cum poate fi sprijinit. Așa cum am spus, ideea este de a forma o școală, adică de a lucra potrivit regulilor și principiilor școlii, mai întâi studiind aceste reguli și principii și apoi aplicându-le în practică. Multe condiții sunt necesare pentru aceasta. Una din aceste condiții este aceea că sunt necesari oameni. Există oameni care sunt pregătiți, care sunt capabili de a dezvolta aceste idei, dar ei nu le cunosc. Deci este necesar să-i

găsim, să găsim tipul potrivit de oameni şi să le dăm aceste idei. Dar, pentru aceasta, trebuie să înţelegi mai întâi tu însuţi aceste idei.

Uneori sunt întrebat de ce trebuie să se dezvolte un sistem destinat doar celor puţini. Nu este dificil de răspuns la această întrebare. Este foarte adevărat că acest sistem nu poate aparţine tuturor; nu poate nici măcar să aparţină multora. Dar *noi* trebuie să facem orice efort pentru a-l oferi cât mai multor oameni cu putinţă. Extinderea ideilor acestui sistem va fi limitată de însăşi natura ideilor, precum şi de inerţia oamenilor şi incapacitatea lor de a înţelege aceste idei. Dar nu trebuie să fie limitată de *propria noastră* inerţie.

Sistemul poate ajunge la oamenii potriviţi - adică la oamenii care pot nu numai să *ia*, ci şi să *dea* - numai dacă este oferit unui număr mare de oameni. Dacă este limitat la un grup mic, el nu va ajunge niciodată la oamenii potriviţi. Grupurile mici, dacă vor crede că pot păstra numai pentru ele aceste idei, le vor deforma şi denatura. Deformarea poate fi evitată numai dacă lucrul se dezvoltă şi dacă mulţi ştiu despre el. Grupurile mici, limitate şi neschimbate vor adăuga mereu ceva personal. Deci, cu cât lucrul se dezvoltă mai mult, cu atât mai mult va obţine de la el fiecare individ. Un alt motiv pentru care şcolile nu pot exista la o scară prea mică este acela că numai un număr suficient de oameni va oferi o varietate suficientă a tipurilor. Pentru ca lucrul în grup să aibă succes, este necesară varietatea tipurilor, altfel nu va exista fricţiune, nici opoziţie. Oamenii ar crede că se înţeleg unii pe alţii.

Î: Care este cel mai bun mod de a începe formarea unei şcoli de a Patra Cale?

R: Noi nu putem începe. O şcoală începe dintr-o altă şcoală. Dacă oamenii se adună şi spun: 'Să începem o şcoală', aceasta nu va fi o şcoală de a Patra Cale. Dar dacă o şcoală a fost iniţiată, cum ar putea fi continuată, cum poate fi dezvoltată - la aceasta trebuie să te gândeşti. Şi pentru aceasta trebuie mai întâi să înţelegi ce înseamnă lucrul pe cele trei linii şi apoi să *lucrezi* pe cele trei linii.

Î: Pentru unii oameni, sistemul apare drept egoist.

R: Sistemul trebuie să fie egoist într-un anume sens. Prima linie de lucru este egoistă, deoarece speri să câştigi ceva pentru tine însuţi. A doua linie este mixtă - trebuie să iei în considerare alţi oameni, deci este mai puţin egoistă; şi cea de-a treia linie nu este egoistă deloc, deoarece ea este ceva ce faci *pentru* şcoală, nu cu ideea de a câştiga ceva *de la* şcoală. Ideea de a câştiga aparţine primei linii. Deci, sistemul include în sine atât ceea ce este egoist, cât şi ceea ce nu este egoist.

Î: Cum putem înţelege practic cea de-a treia linie?

R: Când veţi începe să înţelegeţi, aceasta va marca un anumit moment în lucru. Să presupunem că sunteţi în contact cu o anumită şcoală - nu discutăm acum de ce nivel, sau dacă este bună sau rea. În această şcoală puteţi obţine anumite cunoştinţe. Dar voi ce daţi în schimb? În ce fel ajutaţi şcoala? Aceasta este cea de-a treia linie. Sunt adesea întrebat ce înceamnă a treia linie, cum trebuie înţeleasă şi cum să se înceapă lucrul pe cea de-a treia linie. Această problemă n-a prezentat niciodată vreo dificultate pentru mine personal. Din momentul în care am întâlnit sistemul, am simţit că acesta era cu mult mai mare şi mai

important decât orice altceva am întâlnit vreodată şi în acelaşi timp, era cunoscut numai unui grup mic de oameni. Nu exista nici o organizare în spatele acestuia, nici un ajutor, nimic. Ştiinţa, arta, teatrul, literatura aveau universităţile, muzeele, cărţile lor, o mare afluenţă de oameni, ajutorul guvernelor, ajutorul societăţii şi totuşi, tot conţinutul lor pus la un loc era foarte mic în comparaţie cu sistemul. Cel mult erau doar o pregătire pentru sistem şi, în pofida acestui fapt, ele aveau totul şi sistemul nu avea nimic.

Acestea erau ideile mele când am întâlnit acest sistem. Am decis să lucrez pe această linie şi *aceasta* era cea de-a treia linie de lucru.

Este foarte clar că lucrul are nevoie de o organizare şi de un loc pentru toţi oamenii care vor să vină şi, de aceea, este necesar să se găsească oameni care să înţeleagă această necesitate şi care sunt dornici şi capabili să susţină lucrul în orice fel pot. Să luăm de exemplu o şcoală obişnuită. Are nevoie de un plan, de o organizare şi un număr de oameni care să o administreze şi trebuie să se ştie cine va face un lucru şi cine altul.

Deci, oricine vrea să meargă înainte trebuie să-şi dea seama că această muncă, existenţa şi bunul ei mers reprezintă *problema lui personală*, că trebuie să se gândească la ea, trebuie să încerce să-i înţeleagă cerinţele, trebuie să privească faptul că munca trebuie să meargă înainte ca pe o problemă personală şi nu să lase toate acestea pe seama celorlalţi. Cel mai important lucru este să faci din această problemă preocuparea ta personală, să te gândeşti la ea ca la propriul tău lucru.

Este un proverb rusesc care spune: dacă îţi place să te dai pe derdeluş, trebuie să-ţi placă şi să împingi sania la deal. Dacă cineva spune: 'Mă interesează prima linie, dar nu şi a treia', este ca şi cum ar spune: 'Îmi place să mă dau pe derdeluş, dar nu-mi place să împing sania la deal'.

Încearcă să te gândeşti că eu aş putea pleca, iar lucrul, aşa cum este acum, poate dispărea. Uită-te la el din acest punct de vedere, nu-l lua ca pe o instituţie permanentă.

Î: Încerc să iau ce pot din lucru. Dar cum să învăţ să dau la rândul meu?

R: Uneori poţi fi pus în situaţia de a pune problema astfel, dar alteori este suficient să înţelegi ce anume *poate* fi dat, nu ce poţi *tu* să dai; să ştii ce este folositor şi necesar pentru lucru, fără legătură cu tine însuţi. Numai atunci poţi să înţelegi ce poate fi util la un moment dat şi să vezi dacă poţi face ceva în acel moment sau nu. Deci, înainte să poţi pune în ecuaţie "eu", trebuie să înţelegi ce poate fi făcut în general, ce cere lucrul. Abia mai târziu poţi să pui "eu". Nu ţin prea mult seama ce face de fapt o persoană sau alta, dar ţin foarte mult seama de ceea ce gândeşte. Asta contează. Dacă ea gândeşte şi simte corect, ocazia se poate ivi. S-ar putea să nu aibă ocazia să facă ceva astăzi, dar împrejurările se pot schimba şi apare ocazia. Dar dacă ei nu-i pasă de această latură a lucrurilor, dacă n-o înţelege şi n-o gândeşte corect, se privează singură de posibilitatea de a câştiga ceea ce vrea să câştige.

Î: Dacă împrejurările opresc acest lucru aşa cum este acum, există vreo posibilitate de dezvoltare a noastră prin folosirea a ceea ce am auzit aici?

R: Nu pot răspunde la această întrebare. Pot numai să spun că, dacă oamenii nu lucrează în aceste condiții, cum ar putea ei lucra fără ele? Experiența arată că, chiar dacă ni se dă tot ajutorul este necesar un timp îndelungat pentru a obține rezultate așa încât, dacă cineva este de unul singur, are și mai puține șanse. Este imposibil să spui ce se va întâmpla într-un caz sau altul. Există tendința de a uita cele mai elementare lucruri pe care le-ai învățat. Chiar și ceea ce crezi că ai înțeles, uiți în câteva săptămâni. Apoi, cu cele mai bune intenții, oamenii distorsionează ideile. Presupunând că nu vin la nici un grup, ei trebuie să continue să gândească, au probleme, își pun întrebări și trebuie să găsească răspunsul. De exemplu, una din formele de distorsionare obișnuită la cei care lucrează singuri sau în grupuri separate este aceea că, invariabil, iau unele explicații drept principii.

Dar dacă cineva a învățat să-și amintească de el însuși, aceasta este altceva; este o stare diferită, sunt condiții diferite.

În lucru, prima condiție este să înțelegi ce vrei să obții și cât de mult ești pregătit să plătești pentru aceasta, deoarece totul trebuie plătit. Uneori poți dori unele lucruri fără să-ți dai seama ce implică ele și cât de mult trebuie să plătești. Încercați să vă gândiți, poate veți înțelege ce vreau să spun. Vreau să spun că tot ce puteți obține necesită un anumit efort și că pentru a face acest efort, în special pentru a-l face conștient, trebuie să știți de ce îl faceți și ce puteți obține prin acest efort. De asemenea, este foarte important să înțelegi în ce condiții poți lucra și în lipsa căror condiții este inutil să încerci să lucrezi.

Î: Ați spus că trebuie să știm cât de mult suntem pregătiți să plătim. Cum putem plăti?

R: *Plata este un principiu.* Plata este necesară nu pentru școală, ci pentru oamenii înșiși, deoarece fără plată ei nu pot obține nimic. Ideea de plată este foarte importantă și trebuie să să înțeleagă că plata este absolut necesară. Poți plăti într-un fel sau într-altul și fiecare trebuie să descopere aceasta pentru el însuși. Dar nimeni nu poate *obține* ceva dacă nu plătește. Lucrurile nu pot fi oferite, ele pot fi numai cumpărate. Este magic, nu este simplu. Dacă posezi cunoștințe, nu le poți da altei persoane, deoarece aceasta nu le poate avea decât dacă plătește pentru ele. Este o lege cosmică. Ideea de plată este foarte puternic subliniată în Noul Testament, în câteva parabole frumoase din Matei XIII pe care le-am menționat. Omul trebuie să fie un bun negustor, trebuie să știe ce anume poate cumpăra și cât trebuie să plătească. Lucrurile nu pot să cadă din cer, ele nu pot fi găsite, ci trebuie cumpărate. Ceea ce poți obține este proporțional cu ceea ce ești pregătit să plătești. Și trebuie plătit în avans, nu există credit.

Î: Nu există nici un control al prețului? Nu putem afla dacă este prea mare?

R: Unii cred că este prea mare, refuză să plătească și nu primesc nimic.

Î: Nu înțeleg plata în avans. Cum se face ea?

R: Singura modalitate este să plătești în avans, dar cum să o faci este altceva. Tot ce studiem aici este cum să plătim în avans.

În principiu, plata în avans înseamnă că dacă faci un anumit lucru şi vrei să primeşti ceva în schimb atunci, dacă îl faci folositor pentru şcoală, câştigi dreptul de a-l avea.

Plata este un principiu foarte important în lucru şi trebuie bine înţeleasă. Fără plată nu poţi primi nimic. Dar de regulă noi vrem să primim pe gratis şi de aceea nu avem nimic. Dacă ne-am hotărî într-adevăr să căutăm acest fel de cunoaştere - sau chiar un lucru mărunt - şi l-am căuta fără a ţine seama de nimic altceva, l-am obţine. Acesta este un aspect foarte important. Spunem că vrem cunoaştere, dar nu vrem cu adevărat. Vom plăti pentru orice altceva, dar pentru *aceasta* nu suntem pregătiţi să plătim. Şi ca urmare, nu primim nimic.

Î: Plata se referă la o pierdere pentru noi înşine?

R: Pierdere sau efort. Prin ea poţi câştiga, dar o poţi privi ca pe o pierdere. Plata are multe aspecte. Prima plată este, desigur, efortul de a studia şi înţelege lucrurile pe care le auzi. Nu este încă plată în sine, dar creează posibilitatea de plată. Plata, în adevăratul sens al cuvântului, trebuie să fie utilă nu numai ţie, ci şi altora, şcolii. Dar dacă nu-ţi eşti util ţie însuţi, nu poţi fi util nici şcolii.

Î: Deci, pentru a progresa trebuie să faci plăţi mici?

R: Sau mari.

Î: Care sunt acestea?

R: Tocmai asta spuneam, că trebuie,să descoperi acest lucru tu însuţi. Aceasta presupune mereu un anume efort,' 'a face' ceva, diferit de ceea ce ai face în mod obişnuit şi care trebuie să fie necesar sau util lucrului.

Î: Nu înţeleg diferenţa dintre eforturi şi plată.

R: Eforturile pot fi plată, dar pentru aceasta ele trebuie să fie utile, şi nu numai ţie. Este necesar să înţelegi lucrul în general şi nevoile lucrului. Când vei înţelege toate acestea, vei descoperi modalităţi de a face ceva util. Atitudinea depinde de tine însuţi şi de înţelegerea ta; ocazia depinde de împrejurări.

Î: Există vreo legătură între lucrul cu tine însuţi şi plată?

R: Dacă nu lucrezi cu tine însuţi, nu vei fi capabil să plăteşti. Aceasta este legătura. Cine va plăti? Falsa personalitate nu poate plăti. Aşa că, la început, plata înseamnă efort, studiu, timp, multe lucruri. Dar acesta este doar începutul. Aşa cum am spus, ideea este că pe calea ce duce spre ceva în lucru primeşti numai atât cât plăteşti. Este o lege fizică, legea echilibrului.

Î: Este plata un sacrificiu?

R: Da, dar trebuie să sacrifici numai lucrurile inexistente, lucrurile imaginare. Toate valorile noastre sunt imaginare. În lucru obţii valori noi şi pierzi valori imaginare.

Î: Trebuie să distrugem fiecare gând pe care îl avem?

R: Nu poţi generaliza. Unele gânduri pot fi utile. Dacă toate aceste lucruri ar putea fi explicate în câteva cuvinte ar fi simplu. Este necesar să studiezi mult până să ştii ce să plăteşti şi cum să plăteşti. Iar în viaţă ai credit, pe când aici nu ai credit. Plătind trebuie să primeşti *ceva*, dar tu nu ştii *ce* anume vei primi.

Î: Trebuie să fii dornic să plăteşti?

R: Da, dar acest lucru poate fi dificil, nu e ușor. În general, plata trebuie să fie dificilă pentru tine și utilă pentru lucru. Dar aceasta este o explicație prea generală. Adesea nu putem defini lucrurile până nu ajungem la fapte.

Nu putem avea lucruri vechi și lucruri noi, nu este loc pentru ele, așa că mai întâi trebuie să le facem loc. Aceasta este valabil chiar și cu privire la lucrurile obișnuite. Dacă vrei mult, trebuie să dai mult. Dacă vrei puțin, vei da puțin. Analizează și vei înțelege.

Î: Cred că ne păcălim singuri în ceea ce privește dorința de schimbare.

R: Foarte adesea. Aceasta este o observație foarte bună, deoarece adesea încerci să te convingi că vrei să te schimbi dar, în același timp, vrei să păstrezi fiecare mărunțiș, așa că unde mai e schimbarea? Schimbarea este imposibilă dacă vrei să păstrezi totul. Pentru a te gândi la schimbare, trebuie să te gândești și la ce vei renunța.

Î: Există ceva în noi care ne împiedică să dorim suficient să ne schimbăm? Dacă am dori suficient, va fi oare posibil să primim ajutor?

R: Da, cu siguranță, dar n-aș pune problema așa. Aveți tot ajutorul posibil, acum este rândul vostru să lucrați, rândul vostru să faceți ceva. Cu siguranță, în alte condiții, cu altă pregătire și în alte împrejurări, lucrurile s-ar putea aranja mai bine. Dar problema nu este cât se dă, ci cât se ia, deoarece, în general, doar o mică parte din ceea ce se oferă se și ia.

Î: Aceasta înseamnă că este important pentru noi să ne planificăm problemele noastre personale în așa fel încât să avem mai mult timp pentru a ne devota lucrului?

R: Cred că aproape toți, cu excepția unor cazuri extreme, pot acorda un timp suficient lucrului fără ca, de fapt, să-și schimbe viața și problemele.

Î: Mulți dintre noi nu putem să renunțăm la viețile noastre.

R: Nu. Am spus că oamenii trebuie *să se gândească* la acest aspect al lucrului și că trebuie să privească latura practică - ce este și ce nu este posibil. Sunt absolut sigur că în majoritatea cazurilor, oamenii pot continua să facă ce trebuie să facă și să trăiască așa cum sunt obișnuiți să trăiască. Nu există nimic în viață care nu poate deveni lucru, dacă încercăm să ne amintim de noi înșine, dacă încercăm să nu ne identificăm, să înțelegem că totul se întâmplă și așa mai departe. Nu este necesar să schimbăm circumstanțele; dimpotrivă, schimbarea circumstanțelor este chiar un lucru rău, în special la început. Mai târziu, ar putea fi util, dar nu la început.

Î: Ce ați vrut să spuneți când ați afirmat că tot ce există în viață poate fi o posibilitate de a lucra?

R: Am vrut să spun că fiecare ocupație obișnuită din viață poate deveni lucru. Dacă încerci să aplici ideile lucrului, apoi, puțin câte puțin, orice faci devine lucru.

Î: Ce aplicație practică are acest sistem?

R: De exemplu posibilitatea ca, prin amintire de sine, să ne mărim conștiența. Acestă idee devine imediat practică. Și există multe alte exemple.

Î: Încep să înţeleg că cea mai mare parte a lucrului pe care încercăm să-l facem pentru alţi oameni din viaţă este inutil. Ar fi corect să spunem că şcoala te învaţă să discerni pentru ce fel de lucru eşti de fapt capabil?
R: Da, cu siguranţă, acesta este unul din cele mai importante aspecte. Dar şcoala nu te învaţă doar să lucrezi pentru oameni, te învaţă să lucrezi pentru şcoală şi în acest fel înveţi ce poţi face şi cum poţi face. Trebuie să înveţi mai întâi să lucrezi pentru tine însuţi. Fără aceasta nu poţi face nimic; trebuie să înveţi să-ţi fii util ţie însuţi, să te schimbi pe tine însuţi. În al doilea rând, trebuie să înveţi să fii util oamenilor din şcoală, trebuie să-i ajuţi; şi apoi trebuie să înveţi să ajuţi şcoala în ansamblu. Aşa cum am spus, doar atunci când lucrezi pe toate cele trei linii poţi beneficia pe deplin de pe urma şcolii şi astfel să înveţi ce anume poţi face în afara şcolii. În plus, în şcoală înveţi legile cosmice şi începi să înţelegi de ce anumite lucruri sunt imposibile.
Î: Dacă suntem cu toţii mecanici, nu înţeleg de ce încercăm să facem ceva? Dacă avem o şcoală, care este scopul ei?
R: Dacă n-ar exista nici o posibilitate de schimbare, n-ar avea nici un rost să o avem, dar o posibilitate există şi atunci lucrurile stau diferit. În acest sistem ştim că este imposibil de 'a face ', că totul se întâmplă, dar ştim de asemenea că există posibilităţi de a dezvolta această putere de 'a face'.
Î: Lucrul cu tine însuţi capătă după un timp inerţie, sau rămâne la fel de dificil, ca trasul unei sănii la deal?
R: Cred că devine şi mai dificil, deoarece ajunge să fie tot mai ramificat. Începi pe o linie, apoi după un anumit timp lucrezi pe trei linii şi fiecare din ele se împarte iar şi iar şi tot timpul este nevoie de atenţie şi efort. Nu există nici o inerţie aici.

Pe de altă parte, dobândeşti mai multă energie, devii mai conştient şi aceasta face să fie într-un sens mai uşor. Dar, prin el însuşi, lucrul nu poate deveni mai uşor.
Î: Este necesar să lucrezi pentru şcoală înainte să poţi face vreun progres?
R: Nu se poate pune problema aşa. Dacă lucrezi pentru tine însuţi şi faci progrese, atunci s-ar putea să vină ocazia de a lucra pentru şcoală, dar nu poţi face ipoteze teoretice. Iniţiativa ta este lucrul cel mai important, atât în prima, cât şi în a treia linie de lucru. ţi se oferă material, dar iniţiativa rămâne la latitudinea ta. Dar pe cea de-a doua linie nu ai iniţiativă, sau ai foarte puţină.

Lăsaţi-mă să repet ce am spus mai devreme: aţi primit aceste idei şi aţi venit aici deoarece anumiţi oameni au lucrat înaintea voastră consacrând energie şi timp. Acum trebuie să învăţaţi să împărtăşiţi responsabilitatea. Nu puteţi continua să obţineţi idei fără a împărtăşi responsabilitatea; aceasta este întru totul natural. Aşa că, dacă nu astăzi, atunci mâine trebuie să 'faci'. Ce să faci? Trebuie să înţelegi ce să ceri de la tine însuţi. Studiem metodele şcolii şi aceasta este singura cale de a le studia.
Î: Puteţi să daţi un exemplu cum să împărtăşim responsabilitatea?
R: Nu. Aşa cum am spus, problema este de a înţelege ce este util, ce este necesar. Apoi, se pune problema să vezi ce anume poţi face, dacă nu acum, poate mai târziu. Aici nu există reţete.

Î: Nu este aşa că pentru beneficiul propriu trebuie să faci o plată care este dificilă?
R: Ba da, dar trebuie să o găseşti. Plata nu înseamnă numai să faci lucruri dificile pentru tine, fără nici un beneficiu pentru altcineva.
Î: Ar trebui să evităm să privim lucrul numai din punctul de vedere al capacităţilor noastre speciale?
R: Fireşte că fiecare trebuie să privească mai întâi din punctul de vedere a ceea ce poate să facă. Dar, presupunând că propriile sale capacităţi nu sunt utile. atunci el trebuie să găsească noi capacităţi, care ar putea fi utile. Oamenii întreabă adesea: Cum să învăţăm 'a face'? Prin lucru, făcând tot ce este posibil pe cele trei linii de lucru. Adesea, nu putem 'face', deoarece nu cunoaştem propriile noastre puteri. Apoi nu avem obiceiul unei anumite discipline care este necesară în lucru. Totul poate fi învăţat, dar necesită iniţiativă şi înţelegere, iar înţelegerea înseamnă efort, lucru.
Î: Mi se pare că am luat din lucru mai mult decât am dat. Dar nu am nimic de dat.
R: N-aş face atâta caz din aceasta. Avem mereu ceva de dat şi avem mereu ceva de învăţat. Atât timp cât eşti interesat şi continui să primeşti, ai o şansă să plăteşti. Îţi pierzi şansa de a plăti când nu primeşti nimic.
Î: Simt că este o parte a preocupării noastre pe a treia linie de lucru aceea de a încerca să devenim om numărul 4.
R: Aceasta nu este a treia linie de lucru. O faci pentru tine însuţi, altfel nu o poţi face. Toate cele trei linii sunt legate, dar cea de-a treia linie este ceea ce faci direct pentru şcoală, aşa cum eşti, fără a aştepta să devii om numărul 4.
Î: Dar mi se pare că până nu vom atinge un nivel superior de fiinţă, înţelegerea despre care vorbeaţi nu ar fi pentru noi.
R: Nu, nu ai dreptate. Dacă printr-un nivel diferit de fiinţă înţelegi a avea un centru de greutate atunci ai dreptate, dar dacă înţelegi o stare diferită de conştienţă atunci nu ai dreptate, deoarece dacă vei aştepta până când vei avea o stare diferită de conştienţă nu vei primi nimic. Aşa că răspunsul la întrebarea ta depinde de ceea ce înţelegi prin schimbarea fiinţei. Lupta cu falsa personalitate este de asemenea necesară; datorită falsei personalităţi nu putem găsi nimic. Aceasta înseamnă că o anumită schimbare este necesară, dar nu o schimbare mare.
Î: Sunteţi amabil să repetaţi caracteristicile unui centru de greutate?
R: Un centru permanent de greutate apare la un moment dat în legătură cu lucrul, atunci când eşti sigur de ceea ce faci şi eşti sigur de sistem, atunci când acesta devine mai important decât orice altceva, când acesta ocupă locul principal în viaţa ta. Acesta este momentul în care s-a stabilit un centru de greutate permanent. Dar atunci când eşti interesat de ideile sistemului şi totuşi într-un alt moment altceva poate deveni mai important, aceasta înseamnă că nu ai un centru de greutate.
Î: Este posibil să privim cele trei linii de lucru ca fiind trei forţe diferite ce formează o triadă?

R: Da, într-un fel, dar ele se schimbă mereu. Una este activă astăzi, dar a fost pasivă ieri şi poate deveni neutră mâine. Şi ele diferă chiar şi în obligaţii.

Vedeţi, ca multe altele, aceste trei linii de lucru nu pot fi definite în cuvinte. Totuşi, ideea este foarte clară. În momentul în care o veţi înţelege vă veţi întreba: 'De ce am vrut definiţii? Este foarte clar fără cuvinte!' Trebuie să încercaţi să vă amintiţi tot ce a fost spus pe această temă, deoarece multe au fost deja spuse. De exemplu, aminteşte-ţi ceea ce a fost spus despre închisoare.

Îmi amintesc o conversaţie cu dl. Gurdjieff cu mulţi ani în urmă. El a pus problema într-o formă foarte simplă. A spus: 'Poţi să-ţi fii util ţie însuţi; poţi fi util altor oameni, poţi să-mi fii util mie.' El oferea o reprezentare a şcolii. Aceasta descrie cele trei linii de lucru. Şi a adăugat: 'Dacă îţi eşti util numai ţie însuţi şi nu poţi să-mi fii util mie sau altora, aceasta nu va dura mult.'

Î: Dar fiindu-ţi util ţie însuţi devii automat util pentru oameni?

R: Nu, sunt două lucruri distincte. Doar uitarea se produce automat; nimic bun nu se produce automat. Este foarte corect să obţii lucruri pentru tine însuţi, dar dacă te gândeşti numai la aceasta, te limitezi. Trebuie să te studiezi pe tine însuţi, trebuie să lucrezi cu tine însuţi, deci ai timp să studiezi celelalte linii. Dar după un anumit timp, dacă nu accepţi această idee şi te ţii numai de o singură linie, începi să pierzi teren.

Î: Nu este oare cea de-a treia linie dincolo de posibilităţile noastre în acest moment?

R: Nu, este doar necesar să înţelegeţi. Încă o dată spun, o persoană poate fi într-o situaţie, o alta într-o altă situaţie - deci nu există legi generale în acest sens. De exemplu, am început cu a treia linie; aş putea face mai mult pe a treia linie înainte de a putea face ceva pe primele două.

Î: Nu există o organizaţie pentru a ajuta oamenii să lucreze pe cea de-a treia linie?

R: Ba da, există. Dar o organizaţie nu poate ajuta de la sine, deoarece fiecare linie trebuie să se bazeze pe o anumită atitudine. O organizaţie nu poate să înlocuiască o atitudine dar, în acelaşi timp, o organizaţie este necesară pentru înţelegerea anumitor lucruri. De exemplu, unul din cele mai importante aspecte ale lucrului este înţelegerea disciplinei. Dacă înţelegi această idee de disciplină, ai posibilitatea de a lucra împotriva voinţei proprii. Dacă n-o înţelegi, vei crede că lucrezi dar, de fapt, nu vei lucra, deoarece va fi numai voinţă proprie.

Studiul disciplinei este legat de cea de-a doua linie de lucru. Fără înţelegerea disciplinei şcolii nu poţi avea disciplină interioară. Există oameni care ar putea face un lucru bun şi care eşuează deoarece le lipseşte disciplina. Totuşi schimbarea fiinţei este posibilă numai prin lucrul în şcoală şi prin disciplina şcolii. Pentru o anumită perioadă de timp trebuie s-o ai, iar apoi, mai târziu, vei putea lucra de unul singur. Disciplina este legată de reguli. Regulile sunt condiţiile în baza cărora oamenii sunt acceptaţi şi li se dau cunoştinţe într-o şcoală. Respectarea acestor reguli sau condiţii este prima lor plată şi primul test.

Unul din cele mai importante lucruri în orice fel de şcoală este ideea de reguli. Dacă nu există reguli, nu există şcoală. Nici chiar o imitaţie de şcoală nu poate exista fără reguli. Dacă este o imitaţie de şcoală, vor exista reguli de imitaţie, dar trebuie să existe un fel de reguli. O definiţie a şcolii este că există un anumit număr de oameni care acceptă şi respectă anumite reguli. Regulile nu sunt pentru a crea avantaje sau confort, ci pentru a crea dezavantaje şi disconfort, ajutând astfel la amintirea de sine.

Trebuie să înţelegeţi că toate regulile sunt pentru amintirea de sine, deşi au şi un scop în sine. Dacă nu există reguli, sau nu se înţelege importanţa regulilor, nu există lucru.

Ce este important de înţeles despre reguli este că de fapt există o singură regulă, sau mai bine zis un singur principiu - acela că nu trebuie să faci nimic inutil. Încercaţi să înţelegeţi. De ce nu putem 'face' în sensul adevărat? Deoarece facem atât de multe lucruri inutile. În fiecare moment al vieţii noastre facem sute de lucruri inutile şi din această cauză nu putem 'face' şi trebuie să învăţăm mai întâi să nu facem nimic inutil. Mai întâi trebuie să învăţăm să nu facem nimic inutil legat de lucru şi, mai târziu, legat de propriile noastre vieţi. Poate lua mult timp, dar aceasta este calea de a învăţa. Trebuie să faci una, nu trebuie să faci alta; toate acestea sunt precizări, dar există doar o singură regulă. Până când nu veţi înţelege această regulă fundamentală, trebuie să încercaţi să respectaţi alte reguli care sunt date.

Regulile sunt importante în special în legătură cu organizarea grupurilor: deoarece oamenii vin fără să se cunoască unii pe alţii şi fără să ştie despre ce este vorba, trebuie impuse anumite reguli. De exemplu, una din regulile care se aplică noilor membri este aceea că ei nu au voie să vorbească celor din afară despre ce aud la prelegeri. Oamenii încep să-şi dea seama de importanţa acestei reguli numai atunci când această formă de discuţie se întoarce împotriva lor, când prietenii lor insistă ca ei să vorbească şi ei nu mai vor s-o facă. Această regulă există pentru a ajuta oamenii să nu mintă, deoarece, atunci când vorbesc despre lucruri pe care nu le cunosc, ei încep în mod firesc să mintă. De aceea, dacă după una sau două prelegeri oamenii încep să vorbească despre ceea ce au auzit şi îşi exprimă opiniile proprii, ei încep să mintă. Cei mai mulţi oameni sunt prea nerăbdători, nu-şi acordă suficient timp, ajung prea repede la concluzii şi nu pot face altceva decât să mintă.

Dar principalul motiv al acestei reguli este că există un principiu al lucrului în şcoală, acela de a nu oferi idei, ci de a le ţine la distanţă de oameni şi de a le da numai în anumite condiţii, care le apără de deformare. Altfel a doua zi ele vor fi deformate; avem suficientă experienţă în acest sens. Este foarte important să prevenim deteriorarea acestor idei, deoarece se poate spune că o şcoală este ceva unde oamenii şi ideile nu mor. În viaţă, atât oamenii, cât şi ideile mor, nu dintr-o dată, ci încet.

O altă raţiune a acestei reguli este aceea că ea constituie un test, un exerciţiu de voinţă, un exerciţiu de memorie şi înţelegere. Vii aici în anumite condiţii; prima condiţie este aceea că nu trebuie să vorbeşti şi trebuie să ţii minte acest lucru. Aceasta ajută enorm la amintirea de sine, deoarece merge împotriva

tuturor obiceiurilor obişnuite. Obiceiul tău obişnuit este de a vorbi fără discernământ. Dar față de aceste idei trebuie să ai discernământ.
Î: Mi se pare că în școală nimic nu este făcut fără motiv. Există vreun motiv pentru care această regulă este necesară, legat de faptul că vorbirea ar introduce un nou factor al cărui rezultat nu ar putea fi prevăzut?
R: Desigur. Dacă oamenii ar şti ce să facă fără reguli, regulile nu ar mai fi necesare. În acelaşi timp, este şi un fel de educație, deoarece prin supunerea la reguli oamenii creează ceva în ei înşişi. Nu ar exista suficientă fricțiune dacă nu ar exista reguli.
Î: Înțeleg că principalul scop al regulilor este distrugerea mecanicității?
R: Fiecare regulă are multe scopuri, dar nu te poți aştepta la ceva de la regulile în sine. Ele sunt o parte a lucrului în general, un ajutor.
Î: Cred că este aproape imposibil să nu utilizăm cunoştințele câştigate până acum pentru a ne ajuta prietenii.
R: Nu pot fi încă utilizate, deoarece dacă încerci să faci ceva cu acele cunoştințe pe care le ai, le vei deforma. Este necesar să ai mai multe, deoarece numai atunci vei fi capabil să judeci dacă poți face ceva cu ele sau nu într-o anumită situație, dacă poți oferi sau nu ceva unei persoane sau alteia. Acum nu poți spune.

Pe lângă aceasta, totul în sistem trebuie explicat complet sau nu trebuie atins deloc, iar pentru a explica un lucru trebuie să explici altul. Aceasta este dificultatea. Înțelegeți ce vreau să spun? Pentru noi multe lucruri sunt fapte, sau cel puțin ar tebui să fie fapte. Dacă le spui oamenilor care nu au parcurs încet acest studiu, pentru ei va fi ceva asemănător credinței. Ei fie vor crede, fie nu vor crede şi deoarece aceste lucruri, în majoritatea cazurilor, merg împotriva ideilor obişnuite, va fi mult mai uşor pentru ei să nu creadă. Aşa că, de ce ar trebui să producem mai mulți necredincioşi? Este imposibil să transmiți aceste idei suficient de clar oamenilor care nu le-au studiat.
Î: Este dificil să discuți ceva cu cineva, fără fără a fi influențat de ceea ce am auzit aici.
R: Până nu va fi uşor, nu poți începe să faci nimic; totul se va transforma în discuție şi va rămâne discuție. Doar când vei fi capabil să păstrezi tăcerea, să ții ceva pentru tine însuți, doar atunci vei putea acumula mai multe cunoştințe sau material. Dacă faci o gaură într-un balon, conținutul balonului se va scurge. Dacă faci o gaură în tine însuți, ceva se va scurge de asemenea. Regulile sunt dificil de păstrat, deoarece amintindu-ți de reguli şi respectându-le acumulezi energie conştientă. Acesta este motivul principal pentru care sunt făcute regulile

Regulile nu pot fi descrise şi catalogate, dar pot fi înțelese. În plus, dezvoltarea emoțională cere disciplină. Nimic nu dezvoltă centrul emoțional în asemenea măsură ca renunțarea la voința proprie. Regulile sunt legate de ideea de comportament. Când vom deveni oameni nr. 5, comportamentul nostru va fi perfect în comparație cu cel de acum. Dar nu suntem oameni nr. 5, deci trebuie să avem reguli. Dacă ne amintim de reguli, le înțelegem şi le respectăm,

comportamentul nostru va fi consecvent şi ne va conduce într-o anumită direcţie; nu va mai fi comportamentul dezordonat al oamenilor 1, 2 şi 3.

Toate căile necesită disciplină. Aceasta explică de ce nu poţi lucra de unul singur. Nu poţi crea disciplină de unul singur. Dacă cineva îşi înţelege lucrul, atunci disciplina se manifestă prin faptul că nu el decide pentru el însuşi, ci lucrează conform instrucţiunilor. Dobândirea voinţei ia mult timp, deoarece mai întâi trebuie cucerită voinţa proprie. Între timp, este necesară o altă voinţă, voinţa şcolii, a organizaţiei.

Î: Nu înţeleg de ce regulile aparţin celei de a doua linii şi nu celei de a treia.

R: Încearcă să te gândeşti. Nu pot exista reguli pe prima şi pe cea de a treia linie; acolo trebuie să faci ce poţi, trebuie să existe iniţiativă, lucrul trebuie să fie liber. Pe cea de a doua linie trebuie să existe disciplină.

Î: Ce este mai important pe cea de-a doua linie, avantajul tău sau avantajul celorlalţi oameni?

R: Este imposibil să pui problema aşa. În cea de a doua linie trebuie să fii capabil să uiţi interesele proprii, ce îţi place şi ce nu-ţi place.

Î: Întrebările care se pun la prelegeri şi sunt de folos celorlalţi, reprezintă oare cea de-a doua linie de lucru?

R: Nu, lucrul înseamnă altceva. Este necesar să înţelegi ce reprezintă cuvântul 'lucru' în înţelesul sistemului. El nu reprezintă întâmplări ca aceasta - că întrebarea cuiva s-a întâmplat să dea un rezultat util. Lucrul înseamnă mereu o linie de eforturi care conduce către un scop bine definit. Nu un singur efort. Un efort nu înseamnă lucru; numai o linie continuă, un şir neîntrerupt de eforturi, numai aceasta devine lucru.

Î: Dacă doi oameni se ajută unul pe celălalt, aceasta este cea de a doua linie de lucru?

R: Nu, aşa cum am explicat, în cea de-a doua linie nu există iniţiativă. Dar pentru aceasta, trebuie să ai o anumită pregătire: trebuie să înţelegi necesitatea lucrului cu oamenii. Când începi să înţelegi că este fizic imposibil să lucrezi singur, că tu însuţi poţi lucra numai datorită acestor alţi oameni, aceasta va fi înţelegere, dar nu va fi încă cea de-a doua linie. Trebuie să înţelegeţi că oamenii pe care îi întâlniţi aici sunt la fel de necesari pentru voi ca şi sistemul însuşi. Acesta va fi un început.

Î: Există o anumită linie care să te ajute să scapi de a face lucruri inutile?

R: Nici o linie în particular. Toate liniile au fost explicate. Trebuie să fii capabil să vezi ceea ce este posibil. Vi se dau multe sugestii şi într-o zi poţi face un lucru mai bun pe o linie şi într-altă zi pe altă linie; nu există o linie specială pentru toate zilele, pentru tot timpul. Şi apoi există amintirea de sine, tot ceea ce a fost spus despre identificare, considerare, emoţii negative, studiul sistemului, multe lucruri. Nu ştii niciodată ce este mai util la un moment dat: într-un moment ajută ceva şi într-altul altceva.

Î: Implică acest sistem renunţarea la sine?

R: Nu în sensul obişnuit. Pe cea de-a Patra Cale este necesară un anumit fel de renunţare, în anumite feluri de lucru, în unele situaţii speciale. De exemplu, aşa cum am spus, trebuie să renunţaţi la deciziile voastre în problemele legate de

lucrul în şcoală. Acesta este un exemplu de disciplină posibilă. Şi trebuie să îţi aminteşti de ce faci şi ce faci. De exemplu, amintindu-ţi regulile, trebuie să renunţi la o parte din judecata proprie şi pur şi simplu să ţi le aminteşti. De ce? Deoarece trebuie să îţi dai seama că nu înţelegeţi suficient. Atunci când vei înţelege, nu va mai fi nevoie să respecţi regulile. După cum vezi, renunţarea nu înseamnă sacrificiu orb şi este necesară numai în legătură cu lucrul în şcoală şi nu în afara acestuia.

Repet: modul în care poţi dobândi voinţă este să te supui unei anumite discipline şi să nu încerci să scapi. Oamenii folosesc în lucru aceleaşi metode pe care le folosesc în viaţă - se adaptează. Ei încearcă să facă lucrul cât mai confortabil, sau măcar cât mai puţin neconfortabil cu putinţă şi astfel ei pierd ceea ce poate oferi lucrul.

Î: Nu înţeleg de ce adaptarea nu trebuie admisă în lucru.

R: Nu vă puteţi adapta lucrului, trebuie să lucraţi efectiv. Adaptarea poate fi bună în unele cazuri din viaţă, dar în lucru este întotdeauna greşită. Adaptarea nu este o metodă sigură. Te adaptezi la o stare sau la un set de circumstanţe şi apoi acestea se schimbă şi adaptarea ta eşuează. Trebuie să găseşti o metodă mai bună, deoarece nu ştii niciodată ce se întâmplă în momentul următor. De exemplu, stai în camera ta şi decizi să nu fi iritat, apoi ceva se întâmplă pe neaşteptate şi eşti iritat înainte de a o şti.

Î: Cum putem face lucrul mai real? Îmi dau seama că acesta nu este ceea ce ar putea fi.

R: Este ceea ce este deoarece tu nu eşti ceea ce ai putea fi. În lucru există un principiu: timpul este măsurat. Pentru fiecare persoană există anumite cerinţe. Dacă te afli în lucru numai de o lună, cerinţele sunt mai mici; în luna următoare ele cresc, după şase luni sunt mai mari, după un an şi mai mari. Dacă cineva nu îndeplineşte aceste cerinţe, în final nota de plată devine foarte încărcată. Dacă cineva consideră că are dreptul de a fi la nivelul primei luni după ce lucrează de câţiva ani, el nu va putea achita nota de plată. Plata înseamnă înainte de toate a fi capabil de a satisface cerinţele. Cerinţele cresc mereu şi dacă rămâi în urmă, lucrurile *îţi* vor părea sub nivelul lor normal, oricum ar fi în realitate, deoarece *tu* eşti sub nivelul normal. Dar dacă lucrezi, dacă te dezvolţi, vei fi la nivelul cerinţelor. Aşa poate fi abordată această problemă. Multe lucruri sunt necesare într-o organizaţie, înainte de toate înţelegerea şi efortul.

Î: Presupun că satisfacerea cerinţelor atrage după sine renunţarea la unele lucruri, dar nu-mi dau seama care ar fi acestea.

R: Nu fi îngrijorat. Când este necesar să renunţi la ceva, devine foarte clar. Dacă nu îţi dai seama la ce ar trebui să renunţi, înseamnă că nu este momentul încă să te gândeşti la aceasta. Gândirea intelectuală în această direcţie este complet nefolositoare, deoarece atunci când trebuie să renunţi la ceva, aceasta nu apare niciodată sub forma unei enigme. Poate într-o zi vei vedea un anumit fel de emoţie negativă şi îţi vei da seama că dacă vrei s-o păstrezi nu vei putea lucra. Sau poate fi vorba de un anumit fel de imaginaţie, sau despre altceva de acest fel. Întotdeauna începe aşa.

Î: Pare paradoxal că încercăm să ne eliberăm de legi, dar ne supunem la şi mai multe.
R: Pentru a ne putea elibera, este necesar ca un timp să ne supunem mai multor legi, deoarece poţi învăţa să fii liber numai supunându-te mai multor legi. Există mai multe motive în acest sens. Un motiv este acela că suntem prea îngăduitori cu noi înşine; dacă ne stabilim o anumită sarcină, după un timp începem să ne găsim justificări. Şi atunci ne înşelăm singuri prea mult.

Deci, aşa cum am spus, dacă oamenii vor să continue să studieze, ei trebuie să accepte anumite condiţii. Aceasta înseamnă că ei trebuie să facă studiul practic. Dacă oamenii nu iau în serios suficient lucrul, este o pierdere de timp. Aveţi dreptul să plecaţi şi eu am dreptul să opresc prelegerile, deci nu există nici o obligaţie de vreo parte. Am şi altceva de făcut, dar este necesar să renunţ la timpul meu pentru aceasta, deoarece numai aşa se poate forma o şcoală. Dacă aş putea spune: 'Dacă mor mâine lucrul va continua', înseamnă că s-a format o şcoală. Dacă ar depinde în întregime numai de mine, înseamnă că şcoala nu ar avea suficientă putere.
Î: În şcoală este bine să te studiezi numai pe tine, nu şi pe alţi oameni?
R: Nu, este necesar să-i studiezi şi pe alţii, dar nu numai pe alţii.
Î: Cu siguranţă că este mai uşor să fii obiectiv faţă de alţii decât faţă de tine însuţi.
R: Nu, este mult mai dificil. Dacă devii obiectiv faţă de tine însuţi, poţi vedea obiectiv alţi oameni, dar nu mai înainte, deoare înainte totul va fi colorat de propriile tale vederi, atitudini, gusturi, de ceea ce-ţi place şi de ceea ce nu-ţi place. Pentru a fi obiectiv trebuie să te eliberezi de toate acestea. Poţi deveni obiectiv faţă de tine însuţi în starea de conştienţă de sine: aceasta este prima experienţă a venirii în contact cu obiectul real.
Î: Poţi învăţa vreodată să îţi administrezi şocuri pentru a lucra aşa cum trebuie?
R: Dacă lucrezi pe cele trei linii de lucru, o linie va da şocuri alteia. Când vei înţelege nu numai teoretic, ci din observaţii, cum o linie o ajută pe cealaltă, îţi vei da seama de acest lucru.
Î: Ceea ce am vrut să întreb este: dacă ai nevoie rapid de energie pentru un anumit scop, cum o poţi obţine? Printr-un şoc?
R: Un şoc bun produce rapid energie. Dar şocurile pot fi de trei feluri: ţi le poate da altcineva, ţi le poţi administra tu însuţi, sau se pot ivi accidental. Nimic altceva nu poate crea rapid energie. Un şoc bun te poate face să-ţi aminteşti de tine şi să-ţi aminteşti şocul. S-ar putea să fie atât de bun, încât pentru un timp să nu-l poţi uita; aceasta te va face mai emoţional şi centrul emoţional va produce energie.
Î: Aţi spus că şocurile pot fi accidentale?
R: Şocurile accidentale nu contează. Lucrurile se întâmplă; oamenii găsesc bani pe stradă, dar nu te poţi baza pe aceasta. Când vorbim despre 'a da şocuri', vorbim despre şocurile conştiente.

Trebuie să înţelegem ce se întâmplă. Începem să facem ceva şi apoi ajungem la un interval fără să ne dăm seama prea mult de existenţa intervalelor sau să ştim despre posibilităţile lor. Acesta este situaţia noastră. Înainte de a

ajunge la posibilitatea de a avea un scop şi de a-l atinge, trebuie să înţelegem că acesta este foarte departe de noi şi că trebuie să studiem intervalele în exemplele date, cum ar fi diagrama hranei. Studiind aceste intervale şi cele două şocuri conştiente care au fost explicate, învăţând cum să le producem, am putea ajunge la posibilitatea unui tip complet diferit de şoc, dar nu înainte. De fapt, dacă am putea produce destule şocuri necesare suficient de puternice, nu ar exista practic nimic pe care nu l-am putea atinge. Singurul lucru de care avem nevoie sunt şocurile, dar noi nu le putem crea. Chiar dacă ne gândim la ele, nu suntem suficient de încrezători, nu avem încredere în noi înşine, nu ştim sigur dacă acest şoc va produce efectul dorit. De aceea lucrul organizat include multe şocuri, aşa încât nu e lăsat pe seama noastră. Adormim atât de repede încât nici un şoc nu ne trezeşte - nu le observăm.
Î: Înţelegerea mecanicităţii îţi oferă posibilitatea de alegere în acţiunile tale sau trebuie să aştepţi voinţa?
R: Aş spune că oferă posibilitatea alegerii. În acelaşi timp, este greşit să crezi că atunci când vine această înţelegere, ea va aduce deja cu sine posibilitatea şi puterea. Poţi să ştii şi totuşi să nu fi capabil să faci ceva. Este cea mai grea şi mai neplăcută situaţie când începi să vezi lucrurile şi nu poţi face nimic. De aceea, în anumite cazuri, este mai bine să nu începi lucrul, dacă nu eşti gata să continui până la capăt. Altfel vei rămâne între două luntre.

Ideea alegerii este o idee contradictorie. Dintr-un anumit punct de vedere nu există alegere, dintr-un al doilea punct de vedere există alegere, dintr-un al treilea iarăşi nu există şi, toate trei, sunt adevărate. Este o idee foarte complicată. De exemplu, în lucru există alegere, dar lucrul este legat de viaţa din afară. Situaţia ar putea deveni atât de rea încât să nu existe nici o alegere şi, apoi, poate că există un moment de alegere, dar dacă îl pierdem, este pierdut.
Î: Există vreun mod de a recunoaşte aceste momente de alegere?
R: Numai încercând să găsim aceste momente în lucru, deoarece acest sistem este o metodă de a dobândi o nouă cunoaştere şi putere şi, în acelaşi timp, un mijloc de a practica această cunoaştere şi putere. Aici avem o mai mare posibilitate de alegere. Dacă o exersăm, probabil că mai târziu vom fi capabili s-o aplicăm şi în alte privinţe. Acestă idee este legată de cea a răscrucilor. Răscrucile sunt momente în care poţi 'face'. Vine un moment când cineva poate să-şi ajute lucrul sau nu. Dacă apare o ocazie şi o pierzi, s-ar putea să nu mai apară alta decât după un an sau chiar mai mult, dacă nu găseşti soluţii să foloseşti munca organizată, care poate oferi permanent ocazii .
Î: Referitor la lucrul pe cea de-a doua linie, este necesar să aştepţi o ocazie?
R: Tuturor li se dă ocazia, numai că o persoană nu-şi poate organiza singură lucrul pe cea de-a doua linie; acesta trebuie aranjat.

Referitor la acest aspect s-a constatat, din experienţă, că munca fizică este foarte utilă în şcoală. În unele şcoli există exerciţii fizice speciale dar, în absenţa acestora, ele pot fi înlocuite prin muncă fizică. Toate aceste lucruri se referă la cea de-a doua linie - trebuie să fie lucru organizat. Ideea este următoarea: când un anumit număr de oameni lucrează împreună în casă, în grădină, cu animalele şi aşa mai departe, nu este uşor. Ei pot lucra individual,

dar lucrul împreună este dificil. Sunt critici unii față de alții; își stau unii altora în cale; iau lucruri unii de la alții. Este un foarte bun ajutor pentru amintirea de sine. Dacă cineva este interesat de această idee, o poate încerca, dar numai dacă simte nevoia să o facă. Nu trebuie să credeți că este un fel de ajutor magic. Lucrul înseamnă acțiune. Teoretic, lucrul cu alți oameni constituie cea de-a doua linie de lucru, dar nu trebuie să credeți că a fi în aceeași încăpere cu alții sau a face același lucru constituie deja cea de-a doua linie. Nu știți încă ce înseamnă cea de-a doua linie de lucru.

Î: Ați spus odată că munca fizică reprezintă modalitatea de a face centrii să funcționeze corespunzător. Ce ați vrut să spuneți prin aceasta?

R: Munca fizică - nu sportul, ci munca grea, de un fel pentru unul, de alt fel pentru altul - pune centrii să funcționeze corect. Centrii sunt legați între ei într-un anume fel și energiile lor au o anumită distribuție. La oamenii leneși, unii centri încearcă să facă munca altora și, de aceea, munca fizică este o metodă foarte sigură pentru a-i face să lucreze mai bine. Această metodă este larg utilizată în școli. În viața modernă, în special la unii oameni, lucrul greșit al centrilor îi seacă de energie. Desigur însă că nici lucrul organizat, dacă este făcut cu identificare, nu duce la nimic.

Î: Care este deosebirea dintre munca fizică din viața obișnuită și munca fizică organizată într-o școală?

R: A lucra în orice altă parte este mult mai ușor: îți acorzi mai multă libertate în alegerea modului de lucru. Să presupunem că lucrezi în propria ta grădină. Vei face ce-ți place să faci și vei face în stilul tău propriu. Îți vei alege uneltele, momentul, vremea, totul. Deci introduci multă voință proprie. În lucrul organizat nu ai numai rezultate fizice, ci te lupți și cu voința proprie. Lucrul nu încetează să fie periculos prin faptul că este special organizat, totuși, în lucrul obișnuit voința rămâne mereu voința proprie, în timp ce în lucrul din școală voința proprie strică totul și nu numai pentru tine, ci și pentru alții. Voința proprie știe întotdeauna mai bine și vrea mereu să facă lucrurile în propriul său stil. Orice muncă organizată este o ocazie de a lucra împotriva voinței proprii.

Pe lângă aceasta, munca fizică organizată necesită un efort emoțional. De aceea, munca fizică nu poate fi numită cu adevărat fizică, deoarece este și emoțională. Dacă ar fi numai fizică, nu ar fi atât de profitabilă. Dacă nu există un efort emoțional în munca fizică pe care o faci, trebuie să mărești fie viteza, fie durata sau efortul, pentru a-l face emoțional. Încercați să faceți o muncă fizică mai grea sau un timp mai îndelungat decât o puteți face cu ușurință și veți vedea că ea necesită un efort emoțional. De aceea este importantă munca fizică.

Î: Ce fel de efort emoțional?

R: Vei vedea. Vorbim acum despre munca fizică legată de sistem - aceasta este sub altfel de legi; o faci pentru un scop diferit și trebuie să-ți amintești de ce o faci.

Î: Unii oameni au nevoie de școală și alții nu?

R: Școala este pentru aceia care sunt pregătiți pentru școală. Începerea lucrului în școală presupune deja o anumită pregătire. În școală trebuie să înceapă o

nouă octavă. Care este datoria acelei personalităţi care a fost centru magnetic? Ce i se poate cere acum? Preţuirea lucrului, preţuirea sistemului şi a oricărui lucru legat de sistem. Dacă preţuirea există, această personalitate va creşte, dacă nu există ea nu va creşte.
Î: Poţi să fii identificat cu o şcoală?
R: Aceasta înseamnă să pierzi şcoala. Poţi fi identificat cu şcoala în mai multe feluri: plăcând-o prea mult, criticând-o prea mult, sau crezând prea mult în ea.
Î: Şcoala interferă oare cu modul în care ne comportăm în afara şcolii?
R: Acţiunile voastre legate de şcoală sunt guvernate de legi. Veţi descoperi că şi în afara şcolii este necesar să aplicaţi anumite principii pe care le folosiţi în şcoală. Dacă nu încercaţi să le aplicaţi oricând puteţi, este inutil să le cunoaşteţi. Apoi - aceasta nu este o regulă sau un principiu - veţi descoperi chiar în afara şcolii că, dacă vreţi să faceţi un lucru, trebuie să nu faceţi un alt lucru; cu alte cuvinte trebuie să plăteşti pentru tot, nu în sensul de a scoate bani şi a plăti, ci printr-un fel de 'sacrificiu' (nu-mi place să folosesc acest cuvânt, dar nu există altul). Astfel va fi implicată toată viaţa ta.
Î: Numărul oamenilor din şcoală depinde de cantitatea de cunoaştere produsă?
R: Nu, depinde de numărul celor care au un anumit nivel de fiinţă şi care pot avea grijă de alţii, îi pot învăţa, instrui şi aşa mai departe. Crezi că şcolile sunt ca ciupercile în pădure, dar ele diferă foarte mult de ciuperci. O şcoală este rezultatul unei munci îndelungate. Dacă iei chiar această încăpere şi pe noi care stăm aici şi vorbim, ea este rezultatul a treizeci de ani de muncă a multor oameni şi probabil a multora dinaintea acestora. Trebuie să ţinem seama de acest lucru.

Mai mult, cunoaşterea în sensul nostru înseamnă cunoaştere legată de posibilitatea dezvoltării fiinţei. Această cunoaştere trebuie să vină dintr-o altă şcoală şi trebuie să fie valoroasă. Să presupunem că te-aş pune să înveţi pe dinafară zilele de naştere ale tuturor preşedinţilor francezi, la ce ar sevi? Totuşi, foarte adesea aceasta este numită cunoaştere.
Î: Motivul pentru care această cunoaştere nu poate fi dată fără plată este acela că oamenii care o iau fără plată o deformează?
R: Pur şi simplu pentru că o vor pierde, o vor arunca, deoarece preţuirea depinde de plată. Nu poţi preţui cu adevărat un lucru pentru care nu plăteşti. Dacă îl obţii prea uşor, nu îl preţuieşti. Acesta este un aspect. Alt aspect este că dacă preţuieşti un lucru, nu îl vei da altora. Ce înseamnă preţuirea? Dacă îţi dai seama ce efort a necesitat, câţi oameni au lucrat şi cât timp pentru a-ţi oferi această cunoaştere, nu o vei da pe degeaba deoarece, în primul rând, chiar dacă ar avea-o ceilalţi nu le-ar servi la nimic şi, în al doilea rând, de ce s-o primească pe gratis? Ar fi cea mai mare nedreptate. Dar aceasta nu se poate întâmpla, deoarece oricum nu o pot lua.
Î: Dacă înţeleg bine, scopul principal al şcolii este producerea unui supraom?
R: Nu ştiu nimic despre această 'producere a supraomului'. Aceasta nu este o crescătorie de supraoameni.
Î: În ce relaţie se află ideea de şcoală cu ordinea cosmică?

R: Această şcoală - o şcoală în care poţi fi - este un lucru foarte mic. Ea te poate ajuta, dar este o ipoteză hazardată să crezi că ar avea vreun sens cosmic. Este foarte uşor de înţeles ideea de şcoală, dacă te gândeşti la ea în mod simplu. Vrei să ai anumite cunoştinţe şi nu le poţi obţine până nu vei întâlni o şcoală, adică o şcoală care a obţinut aceste cunoştinţe de la altă şcoală, nu cunoştinţe inventate de oameni obişnuiţi. Aceasta este singura idee de la care poţi porni.

Î: Cu câtva timp în urmă aţi menţionat oameni cu minţi superioare, de la care vine aceste cunoştinţe. Trăiesc ei de fapt şi cum îi putem recunoaşte?

R: Nu îi putem recunoaşte dacă ei nu o doresc să fie recunoscuţi. Dar dacă o doresc, pot demonstra că sunt la alt nivel. Dacă întâlnim oameni de un nivel superior, noi nu le vom recunoaşte fiinţa, dar le putem recunoaşte cunoştinţele. Ştim limitele cunoaşterii noastre, deci ne putem da seama când cineva ştie mai mult decât noi. Aceasta este tot ce putem în starea noastră actuală. Dar nu ne putem da seama dacă o persoană este conştientă sau nu, sau mai conştientă decât noi. Ea va arăta la fel, sau chiar - şi acest lucru este deosebit de interesant - se întâmplă ca oamenii mai evoluaţi să pară mai puţin conştienţi şi să-i considerăm mai mecanici ca noi.

Î: Şcolile există pentru a avea un efect general asupra celorlalţi oameni din afara şcolilor, sau există doar din propriile lor raţiuni?

R: Aş spune că amândouă, numai că nu există nici o contradicţie între cele două afirmaţii, deoarece cum pot şcolile să exercite o influenţă asupra oamenilor din afara lor? Doar pregătindu-i pentru şcoală, nu altfel. Vedeţi, principala dificultate în înţelegerea sistemelor din şcoli este aceea că ele nu pot fi prea mult diluate. Dacă se diluează, ele se transformă în opusul lor şi încetează să mai însemne ceva, încetează să mai aibă vreun rost.

Î: Şcolile din trecut nu au influenţat omenirea?

R: Când şcolile au influenţat omenirea, omenirea era foarte mică şi şcolile foarte mari. Acum omenirea este foarte mare şi şcolile foarte mici. De exemplu, şcolile sub numele diferitelor Mistere au influenţat diferite perioade din viaţa Greciei, dar Grecia era o ţară foarte mică. De asemenea Egiptul era o ţară comparativ mică, astfel încât a putut fi influenţat. Dar cum ar putea această mică şcoală să influenţeze omenirea în zilele noastre? Întrebi fără să te gândeşti. Îmi amintesc că dl. Gurdjieff a spus că 200 de oameni conştienţi ar putea influenţa omenirea. Am calculat odată ce ar însemna aceasta. Presupunând că ar exista în lume un om nr. 7, acesta ar trebui să aibă cel puţin o sută de elevi, întrucât el nu poate veni în contact direct cu grade inferioare. Deci dacă ar exista un om nr. 7, el ar trebui să aibă cel puţin o sută de oameni nr.6. Fiecare din aceşti oameni nr.6 ar trebui să aibă cel puţin o sută oameni nr. 5, ceea ce înseamnă 10.000 de oameni nr. 5. Fiecare din aceşti 10.000 de oameni nr. 5 ar trebui să aibă cel puţin o sută de oameni nr. 4 prin care să vină în contact cu alţi oameni, deci ar trebui să fie 1.000.000 de oameni nr. 4. Fiecare din aceşti oameni nr. 4 trebuie să aibă cel puţin o sută de oameni nr. 1, 2 şi 3 pe care i-ar cunoaşte şi cu care ar putea lucra; ceea ce înseamnă 100.000.000 de oameni nr. 1, 2 şi 3. Deci, chiar dacă presupunem că o şcoală

are o mie de elevi, ar fi 100.000 de şcoli. Ei bine, ştim precis că nu există un asemenea număr de şcoli, deci nu ne putem aştepta să existe un om nr. 7, întrucât existenţa unui om nr. 7 ar însemna că şcolile ar controla viaţa. Chiar şi existenţa unui om nr. 6 ar însemna că şcolile ar controla lumea. În consecinţă, oamenii nr. 7 şi nr. 6 ar apărea în lume numai în condiţii speciale şi acestea ar fi văzute şi cunoscute, fiindcă ar însemna că viaţa ar fi guvernată de şcoli. Şi întrucât ştim că dacă există acum şcoli ele sunt ascunse, rezultă că aceste condiţii nu se referă la timpurile noastre.

Î: Vreţi să spuneţi că un om nr. 7 nu poate exista pe această planetă, sau că el nu există în condiţiile actuale?

R: N-am spus că nu ar putea exista. Am spus că avem motive să credem că el nu există, deoarece existenţa lui s-ar manifesta. Dar aceasta nu exclude posibilitatea ca din anumite motive, oameni nr. 7 să existe şi să nu se rate; doar că este puţin probabil

CAPITOLUL 12

Necesitatea de a distinge între ideile mai importante și cele mai puțin importante ale sistemului - Limitările ființei - Posibilitatea de schimbare a ființei - Gospodar, vagabond și lunatic - Hasnamus- Somnul și posibilitatea trezirii - Înțelegeri și cuvinte - Cum să sporești atitudinea emoțională - Simțul proporției - Amintirea de sine - A te cunoaște și a te vedea pe tine însuți - A fi serios - Lupta cu obiceiurile - Înțelegerea mecanicității - Eforturi - Studiul de sine - Auto-observarea - Șocuri - Cum să fii mai emoțional - A pune mai multă presiune în lucru - Antrenarea centrului emoțional - Emoții pozitive - Emoții plăcute și neplăcute - Creșterea prețuirii - Cum apar lucrurile noi - Încetinirea înțelegerii - Creșterea standardului propriu.

Acum este momentul să vă gândiți la tot ceea ce ați auzit din punctul de vedere a ceea ce este mai important, adică să căutați centrul de greutate în toate ideile diferite pe care le-ați studiat și să încercați să găsiți punctele principale deoarece, ca în orice altceva, există puncte mai importante și mai puțin importante. Există lucruri auxiliare care te ajută să înțelegi punctele principale și există puncte principale care determină întregul. Este acum momentul să faceți o distincție între ele.

Întrebările corecte, problemele corecte sunt cele care se referă la *ființă* și schimbarea ființei, cum să descoperim aspectele slabe ale ființei noastre și cum să luptăm împotriva lor. Trebuie să înțelegem că, înainte de a dobândi noi cunoștințe trebuie să ne dăm seama de limitările noastre și de faptul că limitările noastre sunt de fapt limitări ale ființei noastre. Cunoașterea noastră rămâne la același nivel. Crește într-o anumită direcție, dar această creștere este limitată. Trebuie să vedem în ce câmp restrâns trăim, mereu înșelându-ne pe noi înșine, mereu imaginându-ne că lucrurile sunt diferite de ceea ce sunt. Credem că este foarte ușor să schimbi ceva, dar numai atunci când încercăm sincer, ne dăm seama cât de dificil, aproape imposibil este. Ideea de schimbare a ființei este cea mai importantă idee dintre toate. Teoriile, sistemele, diagramele sunt numai un ajutor, ele ajută concentrarea și gândirea corectă, dar poate exista doar un singur scop real și acesta este să schimbăm ființa noastră deoarece, dacă vrem să schimbăm ceva în înțelegerea noastră despre lume, trebuie să schimbăm ceva în noi înșine.

Ceea ce este interesant în acest context și despre care aș vrea să vorbesc este împărțirea oamenilor din punctul de vedere al posibilității schimbării ființei. Există o asemenea împărțire.

Aceasta este legată de ideea de Drum sau Cale. Vă amintiți când s-a spus că din momentul în care ajungi în legătură cu influența C începe o scară și numai când un om atinge capătul ei ajunge la Drum sau Cale? A fost pusă o întrebare despre cine este capabil să ajungă la această scară, să o urce și să ajungă la Cale. Domnul Gurdjieff a răspuns folosind un cuvânt rusesc care ar putea fi

tradus ca 'Gospodar'. În literatura indiană şi budistă există un tip de om foarte bine definit şi un tip de viață care te-ar putea duce la schimbarea ființei. 'Snataka' sau 'Gospodar' înseamnă pur şi simplu un om care duce o viață obişnuită. Un asemenea om poate avea îndoieli asupra valorii lucrurilor obişnuite; poate avea vise despre posibilitățile de dezvoltare; poate veni la o şcoală, fie spre sfârşitul vieții, fie la începutul vieții şi poate lucra într-o şcoală. Numai din mijlocul acestor oameni vin oameni care sunt capabili să urce scara şi să ajungă la Drum.

Pe ceilalți oameni i-a împărțit în două categorii: prima - 'vagabonzii' şi cea de-a doua - 'lunaticii'. Vagabonzii nu înseamnă neapărat oameni săraci, ei ar putea să fie bogați şi totuşi să fie 'vagabonzi' în atitudinea lor față de viață. Iar un 'lunatic' nu înseamnă un om lipsit de mintea obişnuită; el ar putea fi un om de stat sau un profesor.

Aceste două categorii nu sunt bune pentru o şcoală şi nu vor fi interesate de aceasta; vagabonzii deoarece nu sunt cu adevărat interesați de nimic; lunaticii deoarece ei au valori false. Aşa că dacă aceştia încearcă să urce scara ei numai vor cădea şi-şi vor frânge gâtul.

Mai întâi este necesar să înțelegeți aceste trei categorii din punctul de vedere al posibilității schimbării ființei, al posibilității lucrului în şcoală. Această împărțire înseamnă un singur lucru - că oamenii nu se află exact în aceeaşi poziție față de posbilitățile de lucru. Există oameni pentru care există posibilitatea schimbării ființei lor; există mulți oameni pentru care aceasta este practic imposibilă, deoarece ei au adus ființa lor într-o asemenea stare astfel încât nu există în ei nici un punct de plecare; şi, există oameni care aparțin încă unei a patra categorii care, prin diferite mijloace, au distrus deja toate posibilitățile de schimbare a ființei lor. Această împărțire nu este paralelă cu nici o altă împărțire. Apartenența la una din primele trei categorii nu este permanentă şi se poate schimba, dar poți veni la lucru numai din prima categorie, şi nu din cea de a doua sau a treia; a patra categorie exclude orice posibilitate. Aşadar, deşi oamenii se pot naşte cu aceleaşi drepturi, ca să spunem aşa, ei îşi pierd drepturile foarte uşor.

Când veți înțelege aceste categorii şi le veți identifica în propria voastră experiență, printre cunoştințele voastre, în viață, în literatură, veți înțelege această a patra categorie de oameni. În condițiile obişnuite, în vremurile obişnuite, ei sunt doar criminali sau nebuni adevărați - nimic mai mult. Dar, în anumite perioade ale istoriei, asemenea oameni joacă adesea un rol de conducere; ei ar putea dobândi putere şi deveni oameni foarte importanți. Dar trebuie să-i părăsim pentru moment şi să ne concentrăm asupra primelor trei categorii.

Î: Această posibilitate de creştere a ființei este ea legată de a consimți să te supui anumitor legi şi principii?

R: Nu neapărat. Există căi diferite. Pe calea călugărului, de exemplu, trebuie să începi cu supunerea. Există alte căi care nu încep cu supunerea ci cu studiul şi înțelegerea. Nu poți să nu te supui legilor generale deoarece ele te fac să te

supui. Poţi scăpa de câteva dintre ele numai prin creşterea fiinţei, nu în alt mod.
Î: Rezultă deci că oamenii care au legătură, oricât de slabă, cu o şcoală, aparţin acelora care-şi pot schimba fiinţa?
R: Cu siguranţă, dacă sunt interesaţi de şcoală şi sunt sinceri în atitudinea lor faţă de şcoală, aceasta arată că ei aparţin acelora care pot. Dar vezi, în fiecare dintre noi sunt trăsături de vagabond şi lunatic. Nu înseamnă că dacă suntem conectaţi cu o şcoală suntem deja liberi de aceste trăsături. Ele joacă un anumit rol în noi, şi trebuie să le detectăm când studiem fiinţa; trebuie să ştim în ce mod împiedică lucrul nostru şi trebuie să ne luptăm cu ele. Aceasta este imposibil fără o şcoală. Aşa cum am spus mai devreme, vagabonzii pot fi nu numai bogaţi; ei pot fi foarte bine stabiliţi în viaţă şi totuşi să fie vagabonzi. Lunaticii pot fi oameni foarte învăţaţi şi să ocupe o poziţie importantă în viaţă şi, totuşi, să continue să fie lunatici.
Î: Una din trăsăturile lunaticului constă în faptul că el vrea anumite lucruri disproporţionat faţă de alte lucruri, în asemenea mod încât va fi rău pentru el în ansamblu?
R: 'Lunatic' înseamnă un om care aleargă mereu după valori false, care nu are un discemământ corect. El este întotdeauna formator. Gândirea formatoare este întotdeauna deficientă, iar lunaticii sunt în mod special devotaţi gândirii formatoare: aceasta este boala lor principală într-un fel sau altul. Există multe moduri diferite de a fi formator.
Î: Aspectul de vagabond din tine însuţi este un fel de iresponsabilitate pregătită să arunce totul peste bord?
R: Întocmai. Uneori poate lua forme foarte poetice: 'Nu există valori în lume' - 'Nimic nu valorează doi bani' - 'Totul este relativ' - acestea sunt fraze favorite. Dar, de fapt, vagabondul nu este atât de periculos. Lunaticul este mai periculos deoarece reprezintă valori false şi gândire formatoare.
Î: Ce anume determină cărei categorii aparţine un om?
R: O anumită atitudine faţă de viaţă, faţă de oameni, şi anumite posibilităţi pe care le ai. Este la fel pentru toate cele trei categorii. Cea de-a patra categorie este separată.

Despre această a patra categorie vă voi da doar câteva definiţii. În sistem această categorie are un nume special, alcătuit din două nume turceşti. Acesta este 'Hasnamuss'. Unul din primele lucruri despre un 'Hasnamuss' este acela că el nu ezită niciodată să sacrifice oameni sau să creeze o enormă cantitate de suferinţă, doar pentru ambiţiile sale personale. Cum este creat un 'Hasnamuss' aceasta este o altă problemă. Începe cu gândirea formatoare, cu a fi vagabond şi lunatic în acelaşi timp. O altă definiţie a lui 'Hasnamuss' este aceea ce el s-a cristalizat în hidrogeni neadecvaţi. Această categorie nu vă poate interesa practic, deoarece nu aveţi nimic de a face cu asemenea oameni; dar vă întâlniţi cu rezultatele existenţei lor.

Aşa cum am spus pentru noi este important să înţelegem a doua şi a treia categorie, deoarece putem găsi în noi înşine trăsături din amândouă, în special din cea de a treia. Pentru a lupta cu cea de a doua, adică cu cea de vagabond,

sunt necesare disciplina şcolii şi disciplina interioară generală, deoarece nu există disciplină într-un vagabond. Într-un lunatic ar putea exista multă disciplină, numai că de un tip greşit - în întregime formatoare. Deci lupta cu gândirea formatoare este lupta împotriva a ceea ce este lunatic în noi înşine, iar crearea disciplinei şi a disciplinei proprii reprezintă lupta împotriva vagabondului din noi.

Referitor la caracteristicile unui om din prima categorie, aceea de gospodar - să începem cu faptul că el este un om practic; el nu este formator; el trebuie să aibă o anumită cantitate de disciplină, altfel el nu ar fi ceea ce este. Deci gândirea practică şi disciplina proprie sunt caracteristici ale primei categorii. Un asemenea om are suficient din acestea pentru viaţa obişnuită dar nu suficient pentru lucru, deci în lucru aceste două caracteristici trebuie să crească şi să se dezvolte. Un gospodar este un om normal şi, un om normal, datorită condiţiilor favorabile, are posibilitatea de dezvoltare.

Î: Posibilitatea de gospodar există în toţi?

R: Nu în toţi. Am spus deja că există unii oameni care şi-au pierdut capacitatea de gândire practică sau capacitatea de dezvoltare. Într-un asemenea caz ei sunt în întregime lunatici sau vagabonzi, în conformitate cu ceea ce au pierdut.

Î: Vreţi să spuneţi că din naştere?

R: Aceasta nu ştim. Nu putem vorbi despre aceasta: putem vorbi numai despre rezultate. Ştim că în lucru trebuie să ai capacitate pentru gândire practică şi pentru atitudine practică, şi trebuie să ai suficientă disciplină proprie pentru a accepta disciplina şcolii.

Î: Ce înţelegeţi prin gândire practică?

R: Chiar ceea ce se numeşte gândire practică în limbajul obişnuit, adică capacitatea de a calcula lucrurile în diferite circumstanţe. Aceeaşi capacitate poate fi aplicată ideilor lucrului, principiilor şcolii, regulilor, tuturor.

Î: Oamenii din categoria lunaticilor sau vagabonzilor sunt departe de orice apreciere a adevărului faţă de un gospodar?

R: Nu există nici o garanţie pentru aceasta. Aşa cum merg lucrurile, ei se pot afla exact la acelaşi nivel faţă de aceasta, dar potenţialul lor este diferit. Ca multe alte lucruri, oamenii nu diferă pe măsură ce apar manifestările; ei nu diferă unii faţă de alţii printre oamenii mecanici. Dar posibilităţile sunt diferite. Unul poate deveni diferit, altul nu poate; unul se poate schimba numai dacă se întâmplă un miracol, altul se poate schimba prin eforturi proprii şi cu un anumit ajutor.

Î: Aţi spus că toţi avem părţi de vagabond, lunatic şi gospodar?

R: Încearcă să nu gândeşti în aceşti termeni. Găseşte propriile tale cuvintele - ce se înţelege prin 'gospodar', ce se înţelege prin 'vagabond', ce se înţelege prin 'lunatic'. Aceste cuvinte nu sunt o descriere, ele sunt numai o indicaţie pentru anumite posibilităţi.

Î: Dacă cuiva nu-i place disciplina proprie, este aceasta o descriere?

R: Nu este o descriere; doar o trăsătură. Mai înainte de toate vagabondul nu are valori; totul este la fel; binele şi răul nu există pentru el; şi, pentru asta sau în legătură cu asta, el nu are nici o disciplină. Lunaticul preţuieşte ceea ce nu are

valoare şi nu preţuieşte ce are valoare. Acestea sunt caracteristicile principale, nu o descriere. Gospodarul are cel puţin anumite valori de la care poate porni şi o anumită atitudine practică faţă de lucruri. El ştie că dacă vrea să mănânce, trebuie să muncească.
Î: Despre cea de a patra categorie umană, care a distrus toate posibilităţile de dezvoltare, această situaţie se iveşte în el datorită unei forme de egoism extrem?
R: Da, în cele mai multe cazuri. Este util să ştii despre această categorie numai pentru că uneori aceste persoane joacă un rol important în viaţă. Dar ei sunt deja acolo: nu-i putem nici ajuta, nici distruge.

Trebuie să ne gândim la sinele nostru propriu, la atitudinea noastră şi, mai ales, la înţelegerea noastră. Deoarece, dacă înţelegem, este deja mai bine; acceptăm asemenea oameni mai uşor şi ştim ce e cu ei.
Î: Diferenţele între oamenii nr. 1, 2, 3 şi 4 sunt clare sau, ca şi vagabonzii, lunaticii sau gospodarii, suntem un pic din fiecare?
R: Vezi, îţi zăpăceşti complet ideile, când le iei aşa şi le amesteci. Aceste idei sunt foarte importante. Mai întâi trebuie să iei una, complet separat şi să încerci s-o înţelegi. Apoi iei alta şi să încerci s-o înţelegi. Împărţirea oamenilor nr. 1, 2, 3 şi aşa mai departe este o clasificare şi nu a fost dată în paralel cu nimic altceva. Trebuie să studiezi ca atare - ce se înţelege prin om nr. 1, prin om nr. 2, prin om nr. 3, care sunt diferitele combinaţii ale acestora, cum se amestecă şi aşa mai departe.

Apoi ia această a doua idee. Pentru a înţelege ceea ce înseamnă gospodar, vagabond, lunatic şi gradările ulterioare, ca să spunem aşa, fiecare trebuie luat separat. Nu-i poţi lua pe toţi împreună şi discuta despre ei dintr-o răsuflare. Această împărţire a fost menţionată în legătură cu posibilitatea de dezvoltare. Trebuie să-ţi dai seama de numărul enorm de oameni care, prin starea fiinţei lor, sunt incapabili de a aprecia vreo idee reală.
Î: Ar putea oare un vagabond să aibă vreodată succes în exterior?
R: Acest cuvânt este folosit pentru a descrie oameni despre care, în mod obişnuit, se presupune adesea a fi foarte aproape de posibilitatea dezvoltării, deşi sunt foarte departe de fapt de aceasta - mai departe chiar decât oamenii obişnuiţi. Oamenii pot şti multe cuvinte frumoase, pot vorbi foarte uşor şi totuşi pot fi foarte departe de posibilitatea de dezvoltare.
Î: Care este semnificaţia ideii reprezentate de aceste trei categorii?
R: Lucrul cel mai important este acela că în fiecare din noi, chiar dacă descoperim că avem unele atitudini practice şi anumite valori, o mare parte din noi nu are valori sau are valori false, ca vagabondul şi lunaticul.
Î: Ce ne poate ajuta să obţinem mai mult discernământ?
R: Separă în tine ceea ce este mecanic de ceea ce este conştient, vezi cât de mică este partea conştientă, cât de rar lucrează, şi cât de puternică este cea mecanică - atitudinile mecanice, intenţiile mecanice, gândurile mecanice, dorinţele mecanice.
Î: Care este cea mai bună cale de a lucra asupra cunoaşterii de sine?

R: Vă amintiţi că am spus la început că există două linii pe care dezvoltarea noastră poate şi trebuie să se producă. Prima este linia cunoaşterii. Aceasta este de înţeles, trebuie să ne îmbogăţim cunoştinţele, deoarece nu ştim suficient nici despre noi înşine, nici despre univers. A doua este linia fiinţei, deoarece fiinţa noastră nu este ceea ce ar trebui să fie, nu numai în sensul că suntem fiinţe dezvoltate pe jumătate astfel încât nivelul nostru poate fi ridicat, ci şi în sensul că anumite lucruri în noi sunt subdezvoltate chiar şi pentru starea noastră prezentă. Am spus că trăsăturile principale ale fiinţei noastre sunt, de exemplu, acelea că nu suntem unitari, că suntem mulţi; că nu suntem conştienţi. Aceasta este inevitabil, dar faptul că nu ne dă seama poate fi schimbat: *putem* să ştim. De exemplu, putem şti că, în fiecare moment, nici o singură acţiune, nici un singur gând nu vine din întreg - ci doar dintr-o mică parte din noi. Putem să devenim conştienţi de aceasta. Schimbarea fiinţei, în cele mai multe cazuri, începe cu a deveni conştienţi de ceva de care nu am fost conştienţi mai înainte. Dar fiinţa însăşi poate creşte şi se poate dezvolta; nivelul nostru de fiinţă se poate schimba şi, paralel cu aceasta, va creşte şi cunoaşterea noastră. Lucrul real este lucrul asupra fiinţei, dar cunoaşterea ajută. În acelaşi timp, lucrul asupra cunoaşterii este de asemenea important şi, atunci, fiinţa vine în ajutor deoarece, în starea în care suntem, nu putem dobândi nici multă cunoaştere - va fi destrămată şi împărţită între diferite "eu"-ri. Uneori oamenii lucrează câţiva ani, dobândesc informaţii, dar nu lucrează asupra fiinţei lor. Apoi ei pleacă, dar nu pot uita cunoaşterea pe care au obţinut-o şi aceasta lucrează în ei; dar fiinţa lor nu corespunde, şi astfel cunoaşterea lor devine deformată.

În ceea ce priveşte cunoaşterea trebuie să înţelegeţi, de asemenea, că există trei oameni în fiecare om nr.1, om nr. 2 şi om nr. 3. Unul dintre ei poate să predomine, dar fiecare îi are pe toţi trei. Deci chiar în noi înşine avem trei categorii de cunoaştere. O parte din cunoaşterea noastră este cunoaşterea omului nr. 1, o parte este cunoaşterea omului nr. 2 şi o parte - cunoaşterea omului nr. 3. Când desparţi ceea ce ştie fiecare dintre ei vei vedea cum un om cu o predominanţă puternică poate fi guvernat de aceasta.

Unele şcoli încep într-un mod greşit de la început şi dezvoltă calităţi imaginare, cum ar fi viziuni şi ceva de genul acesta, deoarece lucrul asupra fiinţei necesită supraveghere constantă şi cunoaştere, altfel multe pot merge greşit: poţi lua imaginaţia drept ceva real, iar dacă nu lucrezi asupra fiinţei într-un modul corect, lucrul tău poate lua o întorsătură greşită. Este foarte important de înţeles că trebuie să existe mereu aceste două linii, una ajutând-o pe cealaltă.

Î: Aţi spus că una din trăsăturile fiinţei noastre este aceea că noi nu suntem niciodată unul. Cu siguranţă în cazul identificării suntem unul - nu suntem mulţi; dar poate într-un mod greşit?

R: Da, dar este vorba numai despre unul dintre multele grupuri de "eu"-ri; nu este *întregul*. Orice indentificare exclude practic celelalte "eu"-ri. Chiar şi în momente obişnuite dacă eşti relativ neidentificat un "eu" poate face ceva şi alte "eu"-ri pot privi şi se pot uita în aceeaşi direcţie, cel puţin un anumit număr dintre ele. Dar în stare de identificare ele sunt complet anihilate. Un "eu" mic

ocupă întregul câmp. Aceasta este o caracteristică a ființei noastre, că un "eu" mic se numește pe sine "eu", înțelegând întregul ansamblu. De aceea spun că ne mințim mereu pe noi înșine și pe toți ceilalți atunci când spunem "eu", deoarece acesta nu este "eu", ci doar un lucru mic care pretinde a fi întregul.
Î: Ce anume din noi face eforturi?
R: Din nou, unul dintre "eu"-ri sau un mic grup dintre ele. Scopul nostru este să fim capabili să facem eforturi corecte în a ne studia pe noi înșine și a ne dezvolta cu un grup mai mare de "eu"-ri, astfel încât acest mic grup de "eu"-ri care începe studiul de sine să poată crește, iar după o perioadă de timp să devină suficient de mare și de puternic pentru a controla întregul ansamblu și a menține direcția. Dar la început trebuie să fie educat în tot ceea ce numim lucrul în școală, printr-un anumit tip de studiu. Dacă acest mic grup de "eu"-ri cu care începi nu va crește, nu vei avea suficientă putere pentru a merge mai departe. Mulți oameni încep lucrul și apoi îl părăsesc. Nu se poate face nimic în acest sens și nu poți spune dinainte. După un anumit timp vei vedea pentru tine însuți dacă ai suficientă energie și interes; deoarece lucrul necesită energie și efort. Nu poți obține nici cunoaștere, nici ființă fiind pasiv. Trebuie să fii activ în legătură cu lucrul.

Principalul aspect despre care trebuie să ne amintim și la care trebuie să ne gândim în legătură cu schimbarea ființei este somnul și posibilitatea trezirii. Trebuie să găsești în tine însuți anumite idei, anumite gânduri care te vor trezi.
Î: Există anumite idei care te vor trezi mereu, deoarece găsesc că unele idei mă ajută foarte mult într-o zi iar în alta deloc?
R: Da, desigur, dar trebuie să găsești lucruri care ajută mai des, anumite *înțelegeri*. Există o mare diferență între înțelegere și cuvinte. Odată ce ai înțeles ceva, știi că aceasta este adevărat. Apoi trebuie să nu uiți. Principala problemă trebuie să fie cum să te trezești. Să-ți dai seama că ești adormit, că fiecare este adormit. Apoi să-ți dai seama că singurul mod de a scăpa este să te trezești. Este necesar să te concentrezi asupra unui singur fapt - somnul și posibilitatea trezirii. Dacă te gândești la asta și o simți, atunci șansa apare. Până nu ajungi la această înțelegere nu există, într-adevăr, nici o șansă. Poți vorbi despre acest sistem, despre lumi, hidrogeni, cosmosuri și orice altceva în același fel în care vorbești despre alte lucruri și nimic nu se va întâmpla.
Î: Dacă ai înțelegerea că ești adormit...
R: 'Dacă' este deja un vis. Toate visele încep cu 'dacă'. Încearcă să gândești fără el. Da, această înțelegere este singurul lucru. Este necesar să descoperi căi pentru a te trezi, dar înainte de asta trebuie să-ți dai seama ce este somnul.
Î: Cum poate fi sporită atitudinea emoțională față de ideile sistemului?
R: Compară somnul și trezirea. Toate ideile lucrului încep cu ideea de somn și cu posibilitatea trezirii. Toate celelalte idei, ideile din viață, pot fi inteligent elaborate dar ele sunt ideile oamenilor adormiți. Suntem așa de obișnuiți cu aceste idei imaginare încât, după un timp, punem ideile sistemului pe același nivel cu alte idei care nu duc nicăieri. Este util să gândești că fiecare zi când vii aici ar putea fi ultima zi. Noi nu știm ce ar putea aduce ziua de mâine, dar de

obicei uităm asta. Dacă vei înțelege asta, atitudinea ta emoțională va spori de la sine și vei fi capabil să te gândești la ceea ce este într-adevăr important.

Încearcă să te gândești la importanța relativă a lucrurilor. Este foarte necesar să înțelegi cum să abordezi această problemă. Cum te poți gândi la importanța unui lucru dacă nu ai material de comparație? Trebuie să ai lucruri diferite pentru a compara. Încearcă să compari ideile și principiile lucrului cu aspecte din viață.

Î: Se pare că cele două sunt în întregime diferite.

R: Nu te va ajuta dacă vei spune că sunt diferite. Noi vrem să găsim pentru noi înșine și nu pentru scopuri academice ce este mai important și ce este mai puțin important, deci nu acesta este modul de a începe. Nu vei obține niciodată proporția corectă, materialul corect de comparație dacă începi în acest fel. Gândește-te și vei vedea.

Î: Dificultatea mea este aceea că accept intelectual că ceva este important și profitabil și că altceva este neimportant și neprofitabil, dar nu am nici un sentiment despre asta.

R: Înțelegerea clară va aduce un element emoțional. Trebuie înțeles clar mai des, trebuie conectat cu mai multe lucruri. Încearcă numai să lași să-ți treacă prin minte, mai mult sau mai puțin, aceste idei pe care le-ai auzit. Descoperă care dintre ele te atrag mai mult. Unele rămân doar cuvinte pentru tine, despre altele ai observații practice sau experiențe. Asta va ajuta.

Î: S-a spus că trebuie să înlăturăm tot ceea ce este inutil pentru a progresa. Mi s-a părut foarte dificil.

R: Cred că acesta este scopul în toate. Dacă faci ceva pentru un anumit scop clar atunci, cu siguranță, cu cât faci mai puține lucruri inutile cu atât vei ajunge mai aproape de scopul tău. De exemplu, dacă te grăbești să prinzi un tren și în același timp vrei să zăbovești uitându-te prin ziar, vei pierde trenul și nu vei citi nici ziarul. Este mai bine să iei ziarul cu tine și să-l citești în tren. Dar să înlături totul este imposibil și nu sunt cerute lucruri imposibile. Totuși, rămâne principiul că avem atât de multe lucruri inutile pe care le considerăm obligatorii, încât le putem reduce puțin.

Î: Este obișnuit să devii mai puțin interesat față de viață pe măsură ce devii mai conștient?

R: Depinde de ceea ce înțelegi prin viață, deoarece această expresie poate avea multe interpretări diferite. Poți fi interesat de un aspect al vieții care este absolut incompatibil cu alte interese, sau poți fi interesat de un aspect al vieții care se poate lega de aceste alte interese.

Î: Dorința pare a fi esențială pentru a deveni conștient, totuși dorința nu poate deveni un obstacol pentru conștiență?

R: Dorința este un lucru complicat - este efectiv o combinație între o serie întreagă de gânduri, sentimente, chiar frici. Dorința de a fi conștient apare când îți este teamă de mecanicitate. Mai întâi trebuie să-ți dai seama că ești o mașină și apoi să-ți fie frică de asta. Atunci dorința va apărea.

Î: În ultima vreme am avut un fel de sentiment deprimant că în ciuda lucrului par încă a fi îngrozitor de mecanic.

R: Suntem cu siguranţă mecanici şi nu putem face nimic în legătură cu asta în prezent, până când nu ne vom cunoaşte mai bine pe noi înşine, personal, individual, deoarece există multe lucruri generale comune tuturor şi există multe trăsături individuale. Mai întâi studiem lucrurile generale, apoi cele individuale; iar când ne vom cunoaşte pe noi înşine, vom înţelege de unde să începem. Acum încercăm numai să facem lucruri elementare, mai mult pentru studiul de sine decât pentru rezultate reale.
Î: Cum te poţi vindeca de perioadele de dezinteres când ideile sistemului nu au putere?
R: Totul merge în valuri - în sus şi în jos. Este necesar să dobândeşti suficientă memorie şi suficientă înălţare, ca să spunem aşa, pentru ca în momentele de depresie să nu pierzi firul, să nu uiţi ceea ce a fost.
Î: Dar ce poţi pune în locul sentimentului de depresie care vine atunci când iluziile dispar?
R: Depresia se poate datora altor iluzii care iau locul celor dispărute. Primele iluzii erau pline de speranţă, iar celelalte iluzii pot fi pline de disperare, asta este tot.
Î: Cum putem întări şi fixa momentele când resimţim emoţie şi vrem să lucrăm şi să folosim aceasta în momentele când nu vrem să lucrăm?
R: Încercând să conectăm aceste momente. Când eşti în această stare în care să vrei lucrezi, adu-ţi amite de alte momente în care ai fost în aceeaşi stare şi fă o legătură mentală între ele.
Î: Dar va aduce aceasta incitarea de a lucra?
R: În acest sistem incitarea trebuie să vină din recunoaşterea situaţiei tale prezente şi a posibilităţii schimbării. Sau poate fi chiar mai simplu. Incitarea de a lucra poate fi adusă de recunoaşterea că este posibil să ştii mai multe decât ştii acum. Cea de-a doua se referă la cunoaştere şi prima la fiinţă. De fapt trebuie să le ai pe amândouă, iar toate acestea trebuie verificate. Foarte curând după ce începi să lucrezi îţi dai seama că începi să dobândeşti anumite cunoştinţe care deschid noi posibilităţi de înţelegere. Nimeni nu poate scăpa de asta dacă încearcă într-adevăr să lucreze. Iar după un anumit timp vei observa schimbări în tine însuţi, pe care nu le poţi descrie dar care produc atitudini complet diferite. Aceasta este inevitabil; şi vei dobândi o anumită preţuire şi o anumită înţelegere că obţii ceva şi că te mişti într-o direcţie, în loc de a sta nemişcat.
Î: Cum poţi întări deciziile?
R: Depinde de decizie. Primul lucru este să ştii ce este mai important şi ce este mai puţin important. Dacă înveţi să le deosebeşti, decizia nu va fi dificilă. Trebuie să înveţi să faci distincţie între mecanicitate şi conştienţă la nivelul nostru. Aspectele care sunt legate de lucru pot fi conştiente. Aspectele legate de comoditate, câştig, plăcere, profit sunt mecanice. Apoi există o altă faţetă. Dacă rezultatul deciziei este într-adevăr important şi legat de lucrul tău, ai dreptul să ceri sfaturi. Într-un asemenea caz trebuie să încerci, în mod special, să nu decizi singur.

Î: Simt că atitudinea mea față de lucru necesită o revizuire completă. Sistemul are importanță numai pentru un "eu"- celelalte nu vor să învețe sau să se schimbe. Există vreun mod în care pot fi ajutat să vreau să lucrez?
R: Dar cine va face aceasta dacă numai un "eu" este interesat și celelalte nu sunt? Vorbești ca și cum ai fi ceva diferit de aceste "eu"-ri. Un eu va putea decide dar va veni un altul și nu va ști nimic de asta. Aceasta este situația și trebuie să încerci să faci tot ceea ce poți. Nu visa la lucruri pe care nu poți să le faci, nu încerca să faci mai mult decât poți. Nimeni nu te poate ajuta să vrei să lucrezi, trebuie tu însuți să vrei, dar dacă nu vei face ceea ce poți, vei pierde și vei lucra din ce în ce mai puțin. Dacă vei încerca să-ți aduci aminte de tine însuți sau să oprești gândurile de trei sau patru ori pe zi, aceasta îți va da foarte curând energie, numai că trebuie să fie regulat. Cum putem mări puterea noastră de a lucra? Numai lucrând, nu există o altă cale. Dacă înveți să faci eforturi mici vei avea rezultate mici, iar dacă faci eforturi mari vei obține rezultate mai mari.
Î: Cum poți fi mai sigur că există un avantaj concret în a deveni mai conștient și mai puțin mecanic?
R: Trebuie să decizi pentru tine însuți; găsește motive pentru aceasta. Mai întâi încearcă să înțelegi ce ar însemna să fii mai conștient și mai puțin mecanic; apoi decide. Numai atunci va avea o pondere reală. Dacă răspund eu, aceasta va fi opinia mea. Sunt lucruri pe care trebuie să le decizi pentru tine, numai atunci ele vor avea o semnificație reală și vor arăta o înțelegere reală.

Noi nu știm ce înseamnă a deveni conștient. Dar nu cunoaștem nici starea noastră prezentă, deoarece trăim în iluzii. Dacă am fi eliberați de iluzii un impuls puternic de a ieși din această stare și de a ne schimba ar deveni posibil. Nu poți descrie în întregime ce înseamnă această schimbare și este mai bine să nu încerci, deoarece imaginația este mereu gata să lucreze în noi și să ne înșele. Mai bine studiază starea prezentă. Dacă o vei face nu vei pierde nimic; deoarece nu avem nimic de pierdut.
Î: Simt uneori că nu am simțul proporției. Cum pot încerca să remediez aceasta?
R: Dar asta este ideea! Acesta este scopul pentru tot lucrul. Tot ceea ce facem are ca scop să obții un simț real al proporției. Dar nu-l poți avea înainte de a lucra, deci este necesar să lucrezi și, apoi, ca rezultat al lucrului vei avea un simț mai bun al proporției.
Î: Cred că principala dificultate este de a găsi o punte între viața noastră obișnuită și lucrul serios în sistem. Care este puntea?
R: Nu este nevoie să cauți o punte, deoarece acest sistem oferă posibilitatea de a începe lucrul imediat, așa cum ești. În același timp, când începi să te gândești la rezultatele posibile ale lucrului și la ceea ce se întâmplă fără lucru deloc, vei vedea că ele sunt complet diferite. Într-un caz totul se întâmplă iar în celălalt caz trebuie să fii conștient pentru a acționa în conformitate cu ceea ce știi. Nu există nici o punte între acestea; ce punte ar exista între nebunie și sănătate mentală?
Î: Schimbarea ființei te eliberează de evenimentele exterioare?

R: Aceasta trebuie s-o descoperi prin experiență. Cu cât devii mai unificat în tine însuți și mai conștient, cu atât mai puțin vei depinde de circumstanțe. Le vei înțelege mai bine, îți vei afla mai bine drumul și, astfel, vei deveni mai liber. Cât despre ceea ce se va întâmpla mai târziu, trebuie experimentat în etape ulterioare. Este inutil să vorbești despre aceasta teoretic. Poți să-ți dai seama acum, prin tot ceea ce spun, că încerc să te aduc la lucruri practice.

Î: Amintirea de sine este mult mai dificilă în unele circumstanțe ale vieții. Oare trebuie să le evităm?

R: Este o greșeală să crezi că circumstanțele vieții, adică circumstanțele exterioare, pot schimba sau afecta ceva. Aceasta este o iluzie. Cât despre a le evita sau nu - încearcă să le eviți, sau încearcă să le iei ca pe un rol pe care trebuie să-l joci. Totuși, dacă reușești să le eviți, vei descoperi că nimic nu s-a schimbat; ar putea exista unele excepții, dar echilibrul general rămâne de obicei același.

Î: Dacă suntem în întregime numai slăbiciune și nici un fel de putere, din ce sursă ne extragem o asemenea putere ca cea de care este nevoie măcar pentru a începe lucrul cu noi înșine?

R: Avem o anumită putere. Dacă am fi fost numai slăbiciune, nu am fi putut face nimic; dacă nu am fi avut nici o putere nu am fi fost interesați de lucru. Dacă ne dăm seama de situația noastră, avem deja o anumită putere și noile cunoștințe măresc această putere. Deci avem mai mult decât suficient pentru a începe. Mai târziu, puterea va veni din cunoștințe noi, eforturi noi.

Î: Mi se pare foarte dificil de a lucra în mod corect, deoarece nu văd ce fel de efort este corect într-un moment și nu este într-altul.

R: Încercarea de a-ți aminti de tine însuți este întotdeauna corectă dacă te poți determina să încerci. Orice ai face, încearcă să-ți dai seama că faci acel lucru, sau nu faci ceva ce trebuie să faci. Dacă încerci aceasta perseverent, va da rezultate. Efortul de a-ți aminti de tine însuți este principalul element, deoarece fără el nimic altceva nu are valoare; trebuie să fie baza pentru orice. Numai în acest mod poți trece de la o stare mecanică la o stare mai conștientă.

Î: Nu poți încă vedea în ce fel amintirea de sine se deosebește de a te gândi la tine însuți?

R: A te gândi la tine însuți este altceva. Dacă vrei să-ți amintești de tine însuți cel mai bine este să nu te gândești la tine însuți. Atâta timp cât te gândești la tine însuți nu îți vei aminti de tine însuți. Este dificil de explicat diferența în cuvinte. Este ca și cum te gândești la tine însuți având un punct de plecare și încerci să-ți amintești de tine însuți având alt punct de plecare. Îți dai seama că nu-ți amintești de tine însuți, că nu ești conștient și determinându-te să-ți aduci aminte de această absență a conștienței începi să-ți amintești de tine însuți. Nu pot explica mai bine de atât. Nu obții deodată metoda corectă, dar dacă încerci un anumit timp vei găsi o linie specifică de gândire care te va ajuta. Atunci vei descoperi că dacă te gândești la anumite lucruri specifice într-un anumit fel aceasta te va face să-ți amintești de tine însuți. Iar acesta este primul pas către conștiență.

Î: Nu știu dacă îmi amintesc de mine însumi sau nu în anumite momente.

R: Este suficient să ştii că nu. Prinde un moment când eşti foarte departe de a-ţi aminti de tine însuţi - în acest moment îţi vei aminti de tine însuţi.
Î: Dacă îmi voi spune mie însumi: 'Îmi voi aminti de mine însumi... ?'
R: Nu se întâmplă nimic; nu poţi începe astfel. Fie gândeşte-te la ceva care o va aduce, fie dă-ţi seama că nu-ţi aminteşti de tine însuţi.
Î: Văd acum, în acest moment că nu-mi amintesc de mine însumi, dar nu merge mai departe.
R: Mergi mai profund. Nu este necesar mai mult. Dă-ţi seama mai mult şi mai mult, mai profund şi mai profund că nici tu şi nici alţi oameni nu-şi aduc aminte, că nimeni nu-şi aminteşte de el însuşi. Aceasta te va aduce mai aproape decât orice altceva. Dificultatea noastră în amintirea de sine este în principal dependentă de lipsa recunoaşterii că nu ne aducem aminte de noi înşine. Mai târziu multe alte lucruri s-ar putea să intre în discuţie dar, dacă încerci să le ai pe toate dintr-odată, nu vei avea nimic. Încearcă să observi cum trece timpul tău. Să zicem că eşti la teatru sau eşti aici sau te duci să-ţi vezi un prieten, apoi, când te întorci acasă, întreabă-te dacă ai fost conştient de tine însuţi şi vei descoperi că nu ai fost. Sau dacă eşti în autobuz întreabă-te, atunci când cobori, ce s-a întâmplat pe drum. Vei vedea că nu-ţi aminteşti niciodată de tine însuţi în mod natural, trebuie să te *determini* tu însuţi s-o faci.
Î: Atunci cum se pot produce străfulgerările accidentale de amintire de sine?
R: S-ar putea să fie un lucru intens al centrilor, în special când o funcţie priveşte la o alta. Când un centru observă un alt centru, impresiile pot fi suficient de puternice sau suficient de conflictuale, sau suficient de ajutătoare pentru a aduce amintire de sine. Multe lucruri de acest fel le poţi crea intenţional, deoarece nu te poţi bizui pe a fi făcut conştient de sine, în mod accidental.
Î: Simt că nu este suficient să fim asiguraţi că vom recunoaşte starea de amintire de sine prin gustul său special şi vreau să ştiu cum am putea-o recunoaşte intelectual, fără riscul interferării cu emoţia sau cu gândirea subiectivă.
R: Emoţia nu înseamnă interferare. Funcţia intelectuală te poate aduce numai într-un anumit stadiu; mai departe trebuie să călătoreşti emoţional. Despre conştienţa de sine, care este o stare superioară de conştienţă, nimeni nu poate spune că este o experienţă cu siguranţă posibilă sau o experienţă facilă, deoarece presupune schimbarea fiinţei; aşadar este dificil să spui unui om mecanic cum va simţi şi cum va privi lucrurile când va deveni mai conştient. El este adormit. Cum poţi spune ce va simţi sau va face când se va trezi?

Nu putem face primul pas către stări superioare deoarece există multe lucruri la care nu vrem să renunţăm. Fiecare dintre noi ştie perfect la ce să renunţe, dar nimeni nu vrea s-o facă. Dar în legătură cu amintirea de sine este mult mai simplu; dacă încerci realmente toate mijloacele posibile vei observa o diferenţă între starea ta şi starea unui om care nu încearcă să-şi amintească de el însuşi.
Î: Când încerc să îmi aduc aminte de mine însumi, uneori percepţia asupra timpului se schimbă. Este o iluzie?

R: Este foarte posibil, dar în legătură cu amintirea de sine nu trebuie să ne gândim la rezultate secundare, rezultate laterale. Trebuie să ne gândim numai la faptul clar că nu ne amintim de noi înşine, ceea ce înseamnă că suntem adormiţi şi că dorim să ne amintim de noi înşine, ceea ce înseamnă să fim treji. Poate că percepţia subiectivă a timpului şi multe alte lucruri se vor schimba, dar nu este important. Ce este important este faptul că suntem adormiţi; şi efortul de a ne trezi este important.

Î: Cum aş putea construi o direcţie reală, un scop mai puternic?

R: Iarăşi, la fel - construindu-te pe tine însuţi; poţi fi mai puternic decât tine.

Î: Dar suntem suma totală a diferitelor "eu"-ri. Cum să ştii în ce "eu" să te încrezi?

R: Nu poţi să ştii - aceasta este starea noastră. Trebuie să ne descurcăm cu ceea ce suntem până ne schimbăm, dar lucrăm cu ideea unei schimbări posibile şi, cu cât ne dăm mai mult seama în ce stare lipsită de speranţă ne aflăm, cu atât mai multă energie vom avea pentru a face eforturi să ne schimbăm.

Î: Deşi găsesc că este foarte uşor să înţeleg cât de mecanic sunt în majoritatea cazurilor, găsesc că este dificil să împac inconsecvenţa mea cu această idee. Este aceasta rezultatul unei înţelegeri incomplete a comparaţiei?

R: Nu. Vezi, este uşor de înţeles mecanicitatea cu mintea. Dar să-ţi aminteşti mereu de ea, s-o vezi în fapte, în lucruri, să vezi cum totul se întâmplă este întotdeauna foarte dificil. Ia timp.

Î: De ce unele greşeli recurente le poţi vedea, dar nu le poţi opri până când nu ţi le arată cineva?

R: Chiar şi asta nu va ajuta. Vei continua s-o faci în fiecare zi, până vei găsi cauza. Poate că depinde de alt lucru, iar acest lucru de încă alt lucru şi aşa mai departe. Pentru orice vrei să schimbi trebuie să găseşti începutul. Dar nu vorbim acum despre schimbare, vorbim numai despre studiu. Schimbarea este mai încolo. Desigur, dacă găseşti ceva foarte evident, trebuie să încerci să schimbi, dar asta este ceva care ţine de auto-observare, pentru că dacă ceva se întâmplă mereu într-un mod mecanic nu poţi nici măcar să observi.

Î: Ideea fundamentală a sistemului este să te schimbi, nu-i aşa?

R: Mai întâi este necesar să ştii ce să schimbi. Problema fundamentală este să te cunoşti pe tine însuţi, deşi, după cum aţi auzit de la început, dacă anumite lucruri nu se schimbă nu te poţi cunoaşte pe tine însuţi deoarece, în starea obişnuită, avem o opoziţie foarte puternică faţă de orice schimbare sau orice tip de lucru. Oamenii care vor să ştie numai şi nu sunt de acord cu schimbarea, nu învaţă niciodată să se cunoască pe ei înşişi, aşa cum oamenii care vor să studieze numai intelectual sistemul nu obţin nimic şi pleacă, în majoritatea cazurilor, foarte curând. Dar a te cunoaşte pe tine însuţi este un proces îndelungat. Mai întâi trebuie să studiem.

Î: Nu trebuie să ne aşteptăm la nici un rezultat de pe urma lucrului nostru?

R: Ce sens are să lucrezi fără rezultate? Dar nu te poţi aştepta la ele prea curând, nu te poţi aştepta la rezultate *imediate*. Pui o rămurică în pământ şi nu te poţi aştepta la un copac mare în anul următor. Creşterea este un proces.

Î: Acum câtva timp aţi spus că înainte să te poţi cunoaşte pe tine însuţi, trebuie să te vezi pe tine însuţi. A te vedea pe tine însuţi înseamnă o combinaţie de observare de sine şi de amintire de sine?
R: Nu, doar să ai o imagine corectă despre tine însuţi. Înainte de a obţine aceasta nu poţi începe lucrul serios, poţi numai să studiezi şi chiar şi aceasta va fi fracţionat.
Î: Este foarte dificil să fii sigur că îţi spui ţie însuţi adevărul.
R: Da, de aceea am spus să te *vezi* mai întâi pe tine însuţi, nu să te *cunoşti*. Avem multe imagini despre noi înşine; trebuie să le vedem, una după alta şi apoi să le comparăm. Dar nu putem spune, de la prima vedere, care este adevărată. Poate fi verificat numai prin experienţă repetată. Aceasta reprezintă ceea ce, în primul grup din St. Petersburg, s-a numit luarea de fotografii mentale despre tine însuţi ca pregătire pentru a te vedea pe tine însuţi.
Î: Nu se poate ca experienţa repetată să fie, de asemenea, greşită?
R: Da, putem să ne înşelăm pe noi înşine chiar şi în această privinţă. Dar atunci când elementul emoţional - conştiinţa - va pătrunde, aceea va fi verificarea.
Î: Cum poţi lua acele fotografii mentale?
R: Fără un aparat de fotografiat. Vezi cum arăţi, vezi cum te văd oamenii într-unul fel de circumstanţe sau altul. Trebuie să faci tu însuţi aceasta deşi, uneori, ar putea fi util să întrebi alţi oameni despre impresia lor despre tine, deoarece fiecare are o imagine greşită despre sine. Fiecare stă în faţa unei oglinzi şi, în loc de el însuşi, vede pe altcineva. Dacă vei face aceasta vei avea o idee despre rolurile tale. Rolurile sunt adesea separate prin amortizoare, aşa că nu putem privi dintr-un rol la altul.
Î: Să te vezi pe tine însuţi înseamnă să-ţi vezi atât defectele cât şi ceea ce e de făcut în privinţa lor?
R: Uneori poate fi astfel. Dar iarăşi, voi încercaţi să obţineţi o definiţie şi o explicaţie, în timp ce eu vorbesc despre practica propriu-zisă, nu despre definirea sau traducerea ei în cuvinte. Adică să vezi *cu adevărat*. Să presupunem că vorbiţi despre o anumită imagine pe care nu aţi văzut-o niciodată şi despre care aţi auzit doar. Puteţi şti tot ce se poate şti despre această imagine dar, dacă nu aţi văzut-o, trebuie mai întâi să o vedeţi voi înşivă şi să verificaţi tot ceea ce aţi auzit. Să te vezi pe tine însuţi nu înseamnă să vezi întotdeauna. Poţi să te vezi pentru un timp; apoi nu mai vezi.

Nu poţi vorbi unei persoane serios până nu începe să se vadă pe sine, sau cel puţin să îşi dea seama că nu se vede pe sine şi că este necesar să facă astfel.

Î: Aţi spus odată că este necesar să fii serios în privinţa lucrului. Ce înseamnă să fii serios?
R: În primul rând este necesar să distingem două lucruri: să fii serios şi să iei lucrurile în serios. Gândind la aceste lucruri, oamenii se gândesc de obicei cum să ia lucrurile în serios, şi care lucruri, dar niciodată la ce înseamnă să fii serios. Vă voi spune ce înseamnă. Să fii serios înseamnă să nu iei nimic în serios - cu excepţia lucrurilor despre care ştii cu certitudine că sunt importante

în privința a ceea ce vrei. Pare puțin lucru, dar când îl aplici în practică vei vedea că este singura soluție și cel mai necesar lucru.

Vedeți, oamenii care *nu sunt* nu pot fi luați în serios din acest punct de vedere. Un moment sunt serioși, în alt moment uită totul, într-un al treilea moment încearcă din nou să găsească ceva, în momentul următor sunt aproape mulțumiți cu ceea ce au. Aceasta înseamnă că ei *nu sunt* - ei nu există. Mai întâi ei trebuie să existe.

Î: Ați spus că anumite emoții negative fac lucrul serios imposibil. Aceasta înseamnă că trebuie exterminate cu desăvârșire înainte de a începe, și ce înțelegeți prin lucru serios?

R: Prin lucru serios înțeleg nu numai studiu, ci și schimbare. Mai întâi trebuie studiate anumite lucruri, apoi trebuie lucrat pentru a le schimba. Dar, din moment ce nici măcar studiul nu poate continua fără o anumită schimbare, pentru că cele două procese, de studiu și schimbare, nu sunt complet separate, un studiu mai serios decât cel de la început poate însemna deja a lucru serios. Cu anumite emoții negative lucrul serios este practic imposibil, deoarece ele vor strica toate rezultatele: o parte din voi va lucra și alta va strica. Deci dacă începeți acest lucru fără a învinge anumite emoții negative, după câtva timp vă veți trezi într-o stare mai proastă decât înainte. S-a întâmplat de câteva ori ca unii să-și facă imposibilă continuarea lucrului pentru că au dorit să-și păstreze emoțiile negative. Au fost momente în care și-au dat seama de acest lucru, dar nu au făcut suficient efort atunci și, mai târziu, emoțiile negative au devenit mai puternice.

Î: Ce îi determină pe oameni să facă eforturi?

R: Două lucruri îi determină pe oameni să facă eforturi: dacă oamenii vor să obțină ceva, sau dacă vor să scape de ceva. Doar că, în condițiile obișnuite, lipsiți de cunoaștere, oamenii nu știu de ce pot scăpa sau ce pot obține.

Î: Este necesar un antrenament îndelungat?

R: Orice lucru are durata sa de viață și, dacă aștepți prea mult, poate deveni nefolositor și poate aduce doar rezultate proaste. Din timp în timp apar scurtături dar, dacă le ratăm, după câtva timp ele nu mai apar. E necesar să ne reamintim tot ce s-a spus în diferite momente despre efort, pentru că efortul este baza lucrului. Tot ceea ce putem câștiga este proporțional cu efortul; cu cât mai mult efort facem cu atât ne putem aștepta la mai mult. Noi vrem lucruri foarte mari, nu realizăm ce lucruri enorme vrem. La început eforturile sunt mici pentru că în viața obișnuită nu facem eforturi; totul în viață este făcut pentru a evita lucrul, așa că este dificil de perceput și acceptat necesitatea efortului. Toate modurile noastre de a gândi și a face au tendința de a îl evita cu orice preț.

Î: În ceea ce privește schimbarea ființei - pare că este posibilă numai prin efortul de a face ceva diferit. De aceea este un cerc vicios, din moment ce nu poți face nimic diferit pentru că ființa ta nu s-a schimbat.

R: Nu, aceasta în viață, nu în școală. În orice sistem sau orice fel de școală este altfel. În viața obișnuită nimic nu poți să schimbi nimic - facem un pas la dreapta și un pas la stânga și situația rămâne aceeași. Dar dacă lucrezi în

condiții de școală, nu e același lucru. Dacă lucrezi rapid, schimbarea va fi rapidă; dacă lucrezi foarte puțin, schimbarea va fi proporțională. Nu poți cumpăra o casă mare cu câțiva bănuți - trebuie să plătești cât costă. Gândește-te în acest fel: cât de mult plătești și la câtă schimbare te aștepți? Am discutat destul și putem înțelege destul. Trebuie să vedem cât de mult plătim și apoi vom vedea cât de mult putem primi. Nu ne putem aștepta la mai mult. Este clar? Câte eforturi reale facem? Dacă ne înșelăm pe noi înșine nu putem ști, dar dacă nu ne înșelăm putem vedea la cât ne putem aștepta.

Efortul în sine nu e de nici un ajutor, pentru că nu știi în ce direcție să faci efort. De aceea este necesară școala. Omul așa cum este poate învăța multe lucruri dacă aceste lucruri îi sunt arătate și explicate, dar singur, dacă dobândește aceste lucruri, le va dobândi eronat și va face greșeli sau, pur și simplu, nu le va dobândi. Dacă nu ar fi fost așa, școala nu ar fi fost necesară - unii oameni, cel puțin, ar fi putut dobândi aceste lucruri singuri. Dar ei nu pot; nimeni nu poate.

Î: Atunci nu poți obține prea mult de pe urma cărților?

R: Se pot obține niște idei, dar o persoană va prinde un aspect și va rata zece alte aspecte. De fapt, există cărți în care sunt ascunse secrete foarte profunde, dar oamenii le pot citi fără a ajunge vreodată la aceste secrete. Sunt în loc sigur. Iarăși, acest lucru este legat de ideea fundamentală că înțelegerea nu depinde numai de cunoaștere, ci și de ființă. De aceea este nevoie de o școală. În școală nu te poți amăgi pe tine însuți și în școală ți se poate explica de ce nu înțelegi. Înseamnă că există ceva în tine pe care trebuie să-l cucerești pentru a înțelege mai mult. Nu ne vedem pe noi înșine, dar, cu ajutor, cu studiu, putem vedea mult mai mult. Există grade diferite în a vedea.

Î: Totuși, dacă iei o hotărâre ...?

R: Acesta este doar un cuvânt. Dacă ai fi mai puternic, ai fi în stare să iei hotărâri. Așa cum ești, poți lua câte hotărâri vrei și vei continua să vorbești despre hotărâri. Problema principală este slăbiciunea noastră în toate. Putem avea planuri minunate; putem spune că știm ce vrem; putem avea chiar și un scop, dar nu putem 'face' nimic. De aceea trebuie să învățăm. Trebuie să învățăm mai întâi cum să facem lucruri mici, pas cu pas. Trebuie să începem cu eforturi mici. Dacă nu facem eforturi mici vom rămâne aceiași - într-un moment acolo, în alt moment în altă parte. Dar dacă facem eforturi mici și ne amintim de ele, aceasta va da o orientare, o direcție.

Î: Care este cel mai bun mod de a face efort atunci când simți dorința de a te schimba?

R: Este necesar să știi în ce sens te referi la schimbare. De asemenea, efortul nu poate fi descris. Când îți înțelegi situația, atunci contradicțiile interioare și multe alte aspecte îți dau suficient impuls pentru a face eforturi. Astfel că recunoașterea somnului, a divizării interioare, a amortizoarelor, a negativității și neplăcerii unor asemenea lucruri îți vor da impulsul.

Î: Dacă eu cred că m-am schimbat puțin de când particip la aceste lecturi, ar putea fi aceasta imaginație?

R: Nu. Cu siguranță te-ai schimbat, pentru că începi să înțelegi anumite lucruri pe care nu le-ai fi putut înțelege înainte. Dar s-ar putea să nu fie suficient. Fiecare mic lucru pe care îl înveți schimbă ceva, dar poate că e necesară mai multă schimbare. Vezi, este întotdeauna o mare şansă în comparație cu modul cum ar fi stat lucrurile fără aceasta; dar schimbarea s-ar putea să nu fie suficient de mare din punctul de vedere al posibilității de a dobândi şi mai multă schimbare, sau al posibilității de a dobând altceva, deoarece schimbarea nu vine de la sine. Ea vine ca rezultat al unui anumit efort într-o anumită direcție. Nevoia de efort rămâne întotdeauna. Studiul este imposibil fără o anumită luptă, deoarece sunt multe aspecte mecanice care continuă în noi şi care nu pot fi folosite în procesul dobândirii controlului.

Î: Unde este semnul distinctiv care ne arată dacă ne-am schimbat sau nu?

R: Multe lucruri pot fi spuse despre asta. Este un lucru dificil de făcut dar, dacă ți-ai putea imagina ce ți s-ar întâmpla dacă nu ai fi fost în legătură cu nici un fel de lucru, aceasta ți-ar putea răspunde la întrebare; dacă te-ai putea compara pe tine cu tine însuți aşa cum ai fi fost.

Î: Nu vei dezvolta din ce în ce mai multe "eu"-ri, luptându-te să te schimbi?

R: Vei avea încă multe "eu"-ri, ele nu vor dispărea, dar vei fi în stare să le controlezi şi să le pui într-o anumită ordine.

Î: Ni s-a spus că este util să luptăm cu obişnuințele mecanice, dar ni s-a sugerat şi că nu este înțelept să încercăm să schimbăm lucrurile. Ne puteți explica mai mult?

R: Ceea ce am spus despre a nu încerca să modifici lucrurile se referea la oamenii aflați în condițiile vieții obişnuite, fără şcoală, fără disciplină, fără metode de lucru. Am spus atunci că în viața obişnuită oamenii nu pot schimba nimic în ei înşişi deoarece, schimbând un aspect, inconştient ei vor schimba altul. Fără a şti cum să faci, este aproape inutil. Dar în lucru, în special după ceva timp, acest pericol nu mai există, pentru că făcând tot ceea ce este recomandat eviți posibilitatea unei schimbări greşite, din moment ce schimbarea greşită se îmtâmplă întotdeauna într-una din funcțiile inutile. Dacă schimbi ceva în mod obişnuit, fie vei începe să minți mai mult sau să te identifici mai mult sau să exprimi mai multe emoții negative, deoarece aceste lucruri sunt mai uşor afectate. Dar în lucru avem multe siguranțe, mai presus de toate amintirea de sine, care vor împiedica un alt aspect mecanic să ia locul aspectului mecanic pe care îl distrugi. Pe lângă asta, trebuie să înțelegi că pentru a schimba ceva este necesar să ştii cum sunt legate lucrurile şi cum să o faci şi nu o poți face dacă nu ți se explică cum să începi. Există anumite puncte de unde poți începe şi, pentru a schimba cu adevărat ceva, trebuie să urmezi drumul care îți este arătat. De pildă, este necesar să schimbăm modul nostru greşit de a gândi, să facem ca gândirea noastră să fie mai puțin formatoare. Dar mai întâi trebuie să găsim exemple de gândire formatoare. Apoi putem lupta cu exprimarea emoțiilor negative, cu considerarea, cu imaginația - toate acestea sunt moduri de a lupta cu obişnuințele. În acelaşi timp, poți lupta şi cu alte obişnuințe, dar lupta ta va servi numai auto-observării, pentru că nu le poți schimba. Le poți schimba numai prin canalele care sunt indicate. Pentru a lupta

cu obişnuinţele direct şi a obţine rezultate corecte sunt necesare mai multe cunoştinţe şi nu ştiţi încă suficient. Dar nu va fi nici o problemă, deoarece acest efort va fi echilibrat de amintirea de sine.
Î: De ce nu a descoperit nimeni pentru el însuşi punctele de la care să înceapă?
R: Deoarece un "eu" descoperă ceva dar, în acel moment, un alt "eu" devine interesat de altceva şi ia toată energia; apoi, în timp ce funcţionează al doilea "eu", un al treilea "eu" vine şi tot aşa. Omul aleargă mereu în diferite direcţii. Nu ne dăm seama cât de important este acest lucru.
Î: Nu văd cum poţi ajunge undeva dacă nu încerci să mergi împotriva obişnuinţelor şi să-ţi schimbi viaţa de zi cu zi.
R: Da, bineînţeles că trebuie să faci ceva în acest sens. Întrebarea este ce trebuie să schimbi. Oamenii încearcă întotdeauna să schimbe lucruri care nu sunt importante, iar ce este important este trecut cu vederea şi amânat pe ziua următoare.
Î: Există obişnuinţe bune?
R: Obişnuinţele centrilor motor şi instinctiv pot fi obişnuinţe bune. Obişnuinţele în centrii intelectual sau emoţional nu pot fi niciodată utile.
Î: Sunt toate obişnuinţele forme ale identificării?
R: Unele obişnuinţe sunt destul de comune şi inofensive, dar dacă începi să pui obstacole în calea lor vei obţine un bun material pentru auto-observare şi vei fi în stare să distingi identificarea atunci când va apărea. Această luptă introduce fricţiune şi fără fricţiune nu te-ai putea observa, ai trăi ca într-o ceaţă groasă, fără să observi. Dar al doilea pas depinde de decizia ta - poţi fi pur şi simplu iritat de această fricţiune sau o poţi folosi.
Î: Nu ar trebui să facem cât mai puţin posibil în starea noastră prezentă de conştienţă?
R: Trebuie să ne studiem pe noi înşine. Nu putem face nimic până nu ştim: mai întâi trebuie să ştim ce suntem şi ce să facem. Dar în aceste lecturi v-am oferit deja câteva lucruri pe care le puteţi face.

Te poţi studia pe tine însuţi aşa cum eşti. Este foarte important să studiezi asta. Şi, repet, de la primii paşi trebuie să încerci să schimbi anumite lucruri, pentru că în starea noastră de haos nu putem nici măcar să ne studien pe noi înşine. Trebuie să facem puţină ordine. Vrem să facem un inventar al casei noastre aşa că începem să notăm ce se găseşte în ea; dar, să presupunem, că în timp ce îl facem alţi oameni din casă mută într-una mobila sau că mobila se mută singură. Aceasta este ceea ce se întâmplă de fapt - astfel că trebuie să o aşezăm într-un anumit loc.

Cunoaşterea din şcoală este cunoaştere obţinută prin centrii superiori. Astfel că este o metodă destul de diferită. Ne sunt date anumite principii şi anumite diviziuni care nu sunt cunoscute în mod obişnuit şi, dacă vom începe să ne studiem din acest punct de vedere, vom descoperi multe lucruri noi. Când eşti destul de sigur de aceste diviziuni şi de aceste principii atunci, observându-te pe această bază, vei descoperi lucruri pe care nu le poţi descoperi fără să le ştii. Cu mintea obişnuită vedem lucrurile numai vag, şi ele devin confuze: nu le putem distinge unul de altul, aşa că amestecăm lucrurile. Dar dacă ni se spune

cum să facem acest lucru, putem să facem o diviziune a lor chiar şi cu mintea obişnuită.
Î: Deci observarea omului numarul 1,2 şi 3 este mai complicată, mai ocolită, dar nu obligatoriu şi greşită?
R: Observarea poate fi destul de corectă, dar dacă el nu ştie cum să-şi clasifice observaţiile nu poate să ajungă la rezultate corecte. Foarte mult se bazează pe clasificări corecte.
Î: Este oare bine să începem să facem observaţii asupra unei singure clasificări mai întâi?
R: Nu, nu poţi face asta, deoarece nu poţi şti ce poţi face mai bine la un anumit moment. Deci fă ceea ce găseşti că poţi face mai bine. De pildă, te-ai putea hotărî să observi funcţia intelectuală şi, în schimb, să te trezeşti într-o stare emoţională. Nu poţi face un lucru, apoi altul şi apoi un al treilea până nu ai control. Iar controlul apare ultimul.
Î: Se poate beneficia mult de pe urma observării altor oameni, nu doar pe tine însuţi?
R: Da, dar există momente periculose. Dacă eşti capabil să aplici la tine însuţi ceea ce vezi în alţi oameni, atunci ar putea fi corect dar, de regulă, te gândeşti că ceilalţi oameni reprezintă ceva, iar tu însuţi reprezinţi ceva diferit. În acel caz poţi vedea lucruri la alţi oameni fără a le aplica vreodată la tine însuţi.
Î: Se pare că auto-observarea şi amintirea de sine devin mai dificile în condiţii de oboseală fizică sau când nu te simţi bine. Cum poate fi depăşită această dependenţă?
R: Condiţiile corpului nostru sunt condiţiile în care trăim, aşa că trebuie să observăm şi să ne amintim sau să nu ne amintim de noi înşine în aceste condiţii, dacă intenţionăm să o facem. Nu putem începe prin schimbarea condiţiior.
Î: Desigur că observarea este asemeni introspecţiei, întoarce totul spre interior, nu?
R: Nu, introspecţia este acelaşi lucru ca şi imaginaţia, este necontrolată. Este inutilă şi nu duce la nimic. Dar observând ştii ce faci şi de ce faci, ce vrei să obţii, ce vrei să ştii. Nu este introspecţie, este studierea unei maşini foarte complicate. Este în realitate vorba despre mecanică, nu despre psihologie. Psihologia vine mai târziu.
Î: Cum se face că deşi te observi, urmezi aceeaşi mascaradă prostească?
R: Pentru că nu există o singură persoană, ci multe. O persoană priveşte, iar alta continuă mascarada. Dacă poţi vedea diferiţii oameni din tine însuţi într-un caz, e bine. Dacă îi poţi vedea în câteva cazuri, situaţia începe să devină incomodă. Dacă îi poţi vedea întotdeauna, acesta este începutul lucrului.
Î: Am observat că sunt foarte nenatural. A fi puţin mai treaz înseamnă a fi şi mai natural?
R: Nu neapărat, pentru că oamenii, aşa cum sunt în viaţa obişnuită, sunt într-o stare foarte proastă astfel că, pentru a deveni mai naturali în cele din urmă, ei trebuie să devină mai întâi nenaturali. Nu te poţi aştepta să devii natural dintr-o

dată. Ar fi posibil dacă am începe de la nivelul corect, dar noi începem de sub acest nivel.
Î: De ce dacă nu ții legătura cu sistemul toate obstacolele apar în forma lor cea mai rea? Devii mai negativ, vorbești mai mult inutil și așa mai departe?
R: Prin lucru se obține un fel de nou control și, în același timp, se pierde controlul mecanic. Așa încât dacă nu ții legătura cu lucrul, pierzi acest foarte mic control conștient, și deja ai pierdut controlul mecanic. Ca rezultat ajungi într-o poziție mai proastă.
Î: De ce există mai multă rezistență în mine la lucrul în sensul sistemului decât la alte feluri de lucru?
R: Deoarece alte feluri de lucru sunt mecanice și rezistența mecanică este mai mică față de acțiunea mecanică. Dar dacă vei întreprinde o acțiune inițial conștientă i se va opune toată rezistența posibilă.
Î: Poate fi un șoc puternic ce apare în viața cuiva favorabil lucrului său?
R: Da, dar asemenea șocuri nu pot înlocui lucrul. Tot ceea ce poate fi dobândit pe linia dezvoltării conștienței poate fi dobândit numai prin efort. Un șoc nu poate înlocui efortul; poate acționa asupra centrilor, dar nu asupra conștienței. Conștiența nu se poate dezvolta sau crește de la sine. Un șoc poate deschide pentru o clipă centrii superiori, și să te conecteze cu aceștia pentru un moment. Poate concentra, pentru un timp, toată energia din corpul nostru care este împrăștiată peste tot, adunând-o la un loc. Te poți trezi atunci pentru un moment dar, de regulă, cazi și mai adânc în somn mai apoi. Poți chiar să-ți pierzi conștiența sau să cazi într-o stare foarte joasă după aceea. Deci nici un șoc nu poate mări cantitatea de conștiență; acesta este un lucru foarte important de înțeles. Oamenii amestecă de obicei ideea de conștiență și funcții. Ambele trebuie să se dezvolte, dar dezvoltarea uneia nu produce dezvoltarea celeilalte.
Î: Ce înțelegeți prin dezvoltarea funcțiilor?
R: Dacă centrii sunt echilibrați și capătă suficientă viteză, ajung să fie conectați cu centrii superiori. Acesta este cel mai simplu fel de a înțelege, dar pot exista și alte descrieri. În această stare de conștiență putem fi conștienți doar de activitatea centrilor inferiori; în conștiența de sine putem fi conștienți de mai mult. Dar mai întâi trebuie să începem curățenia.
Î: Înțeleg că nici un efort de a fi conștient nu este irosit și totuși, dacă suntem negativi, pierdem energia pe care o producem. Cum pot fi amândouă adevărate?
R: Aceasta este o mare greșeală, pentru că este oarecum împotriva principiilor lucrului să spui că nici un efort nu poate fi irosit. Oamenii pot face eforturi toată viața și ele pot fi toate irosite dacă le fac într-un mod greșit. Luați orice școală greșită, cu idei sucite. Oamenii aparținând unei asemenea școli pot depune o cantitate uriașă de efort și toate să fie pierdute. Chiar și pe calea corectă cineva poate face eforturi ceva timp și apoi, dacă se oprește, toate eforturile vor fi pierdute. Așa că eforturile pot fi irosite dacă nu sunt urmate de o atitudine corectă și de alte eforturi.
Î: Ce explică senzația de urgență creată în tine când te afli într-o stare mai bună?

R: La început este centrul magnetic, pentru că are o percepție slabă a irealității concepțiilor, intențiilor și posibilităților obișnuite. Apoi, când începi să studiezi, la un anumit moment recunoașterea somnului devine emoțională și capătă putere. Lipsa de înțelegere înseamnă lipsă de emoție. Numai centrul formator poate lucra fără emoție. Fiecare recunoaștere corectă devine emoțională. Unul din obstacolele noastre este că suntem prea inerți, insuficient de emoționali. Intelectul este o mașină foarte slabă. Acesta este motivul pentru care centrul emoțional trebuie să fie liber de emoții negative, pentru că, altfel, îi vom folosi toată energia cu acestea și nu vom mai putea face nimic.
Î: Se produce vreo energie prin auto-observare?
R: Desigur. Orice fel de lucru produce energie, doar că unele feluri produc o cantitate mai mică, astfel că este necesar să se facă eforturi consecutive o lungă perioadă de timp pentru a produce suficientă energie. Iar un alt fel de lucru poate produce multă energie deodată. Uneori un efort poate părea destul de mic și să fie foarte mare în realitate, iar uneori un efort foarte mare poate fi de fapt foarte mic.
Î: Cum pot învăța să *simt* mai mult? Trăiesc atât de mult în cap. Obțin foarte puțin de la viață și este o barieră între mine și sistem.
R: Aceasta este problema tuturor, deoarece dacă oamenii ar putea să simtă mai mult, lucrurile ar fi mai ușoare pentru ei. Dar, de mult timp, ei au creat inconștient atâtea mecanisme de protecție împotriva sentimentelor încât în prezent nu poate exista nici unul. Este necesar să se găsească un început; fără un început nimic nu este posibil. Trebuie să începi de undeva; există lucruri care sunt mai dificile și altele care sunt mai puțin dificile. Ceea ce îți trebuie cu adevărat este mai multă observație și un anume fel de a te gândi la tine însuți sau la altceva. Dacă perseverezi în a gândi astfel te poate face emoțional; doar că trebuie să găsești ce înseamnă aceasta pentru tine însuți; este imposibil de dat o recomandare generală, valabilă pentru toți. Fiecare persoană are niște puncte care o apropie de o stare emoțională; este necesar să fie găsite. Orice s-ar întâmpla mai târziu, în prezent trebuie să începi astfel.
Î: Înainte de găsi lucrul eram plin de mici stări de entuziasm. Îmi dau seama că multe dintre ele erau bazate pe imaginație, dar acum aproape că nu mai simt nimic.
R: După cum tocmai am spus, aceasta este una dintre cele mai mari probleme ale noastre - cum să devii mai emoțional - pentru că nu putem ajunge departe doar cu intelectul. Singurul răspuns este efortul - efortul și rememorarea diferitelor linii de lucru, încercarea de a nu te identifica, de a-ți aminti de tine însuți, a încerca una, a încerca alta - efort, efort... Dacă faci suficient efort, vei deveni mai emoțional. Dar faptul că aceasta este o întrebare pe care oamenii o pun constant - sau, dacă nu întreabă, o simt - dovedește că oamenii nu fac suficient efort.
Î: Spuneți că este necesar mai mult efort. Vreți să spuneți efort de a simți emoție sau efort de a lucra?
R: Este pur și simplu efortul de a lucra. Nu poți face efort să te simți emoțional, nici un efort nu va ajuta aici - *dar poți face eforturi*. Dacă faci ceva,

o poți face fără efort, încercând să faci cât mai puțin posibil, sau poți depune mult efort. Emoția poate apărea numai ca rezultat al unei anumite presiuni. În condițiile obișnuite, în viața obișnuită, acest lucru se întâmplă doar; uneori se întâmplă și te aduce într-o stare emoțională. Întrebarea este cum să producem emoție, cum să devenim emoționali. Iar eu spun că în starea noastră prezentă există un singur lucru - efortul. Dar nu efortul de a produce emoție. Nu există un asemenea efort. Dar, un efort foarte puternic și continuu în orice lucru vă va face mai emoționali după un timp - nu imediat, bineînțeles. A anumită perioadă de eforturi pe linii diferite va duce cu siguranță la creșterea emoțiilor.

Î: De ce este atât de dificil să faci efort?

R: Eforturile pot părea dificile pentru că nu suntem pregătiți în mintea noastră; nu gândim corect despre ele. Nici măcar nu acceptăm mental că este necesar să facem eforturi. Aceasta creează cea mai mare dificultate. Necesitatea de a face efort vine ca un șoc, ca un lucru nou.

Î: Nu pot să ating prin efort o stare care apare uneori accidental.

R: Tu spui că vine accidental. După cum înțeleg eu, vine ca rezultat al eforturilor tale, doar că nu vine la timpul așteptat. Dar dacă nu ai fi făcut efort, nu ar fi venit accidental, așa că nu e în realitate accidental. Cu cât mai multe eforturi vei face, cu atât mai mult vei avea asemenea momente accidentale de amintire de sine, de înțelegere, de emoționalitate. Sunt toate rezultatul efortului. Doar că în acest caz nu putem lega cauza și efectul. Motivul pentru care nu le putem lega este probabil datorat multor lucruri mici, precum identificarea, imaginația și alte asemenea lucruri. Dar cauza este acolo și la un anumit moment va da un rezultat. Nu trebuie niciodată să așteptăm rezultate imediate. Este necesar să lucrăm mult timp ca să creăm standarde permanente, pentru a putea avea rezultate imediate; și chiar și asta vine doar în stări foarte emoționale. Dacă am putea prin voință sau dorință sau intenție să devenim mai emoționali, multe lucruri ar fi diferite. Dar nu putem. Suntem într-o stare emoțională foarte scăzută, de aceea mare parte a lucrului pe care îl facem acum, chiar dacă îl facem, nu poate avea rezultate imediate. Dar nici un efort corect nu este irosit, ceva rămâne întotdeauna; doar că trebuie să fie urmat de alte eforturi, și mai mari. Deci prima întebare este cum să devenim mai emoționali, iar aceasta nu o putem face decât indirect, făcând eforturi. A doua întrebare este cum să utilizăm stările emoționale atunci când ele apar, iar pentru aceasta trebuie să ne pregătim, din moment ce este posibil. Stările emoționale apar și le pierdem în identificări și lucruri de acest fel. Dar le-am putea folosi

Î: Când apar stări emoționale singurul mod de a le prelungi este să ne amintim de noi înșine?

R: Am spus să le folosim. Bineînțeles că dacă îți amintești de tine însuți vei vedea multe feluri de a folosi această stare atunci când vine; este o problemă de observație. Îți va da o putere de a gândi diferită, o putere de a înțelege diferită. Nu poate fi descrisă pentru că trebuie să fie o experiență personală.

Î: Pot fi folosite emoțiile pentru a vedea mai obiectiv?

R: Da, pot fi folosite, atunci când deții controlul lor. Emoțiile pot fi folosite evident ca instrumente pentru dobândirea cunoașterii numai dacă le poți controla. Și ce înseamnă control? Înseamnă să nu admiți identificare și considerare. Controlul este al doilea pas, studiul este primul pas.

Vorbim despre emoții, dar multe dintre ele le cunoaștem numai după nume. Sunt atât de amestecate cu alte lucruri, ne identificăm atât de mult cu ele că nu ne dăm seama de tot ce putem obține de la ele dacă le-am putea aborda într-un mod corect. Tot ceea ce numim emoții - furie, frică, plictiseală - toate pot fi răsturnate și atunci vom vedea că au un gust foarte diferit. Toate emoțiile pot fi utile, ele sunt ca niște ferestre sau ca niște simțuri suplimentare. Doar că acum nu le putem folosi, decât pentru a crea noi iluzii; dar dacă le-am folosi pentru a vedea lucrurile așa cum sunt, am vedea multe lucruri noi.

Î: Cum ne pot ajuta furia sau ura?

R: Întorcându-le împotriva ta. Urăște-te pe tine, găsește în tine însuți ce să urăști. Când devii furios pe tine însuți poți vedea multe lucruri.

Î: Atunci aceasta înseamnă autocritică?

R: Mai mult decât atât; critica este pur intelectuală, dar acesta este un *sentiment*. Toată activitatea intelectuală pregătește materialul și apoi centrul emoțional va începe să lucreze cu acest material. Centrul intelectual nu poate, de unul singur, să ajute la trezire. Numai lucrul asupra centrului emoțional poate face aceasta și ne putem trezi numai prin emoții neplăcute - trezirea prin emoții plăcute nu a fost încă inventată. Cel mai neplăcut lucru este să mergi împotriva ta însuți, împotriva propriilor vederi, convingeri, înclinații. Trezirea nu este pentru cei ce se tem de lucruri neplăcute, este numai pentru cei care vor să se trezească și care își dau seama ce înseamnă să fii adormit și că este necesar mult ajutor, este necesar să fii scuturat foarte zdravăn. Aici este adevărata problemă: cum să ajungi să fii permanent scuturat și cum să fii de acord cu asta.

Î: Într-o anumită măsură pare posibil să antrenăm centrul intelectual și centrul motor, dar ne puteți spune cum să antrenăm centrul emoțional?

R: Putem începe în două feluri: primul, după cum am spus-o deja deseori, prin neexprimarea emoțiilor neplăcute. Avem dovada faptului că este posibil, pentru că vedem că nu o facem în cazul fricii. De exemplu, un soldat nu exprimă emoțiile sale neplăcute în fața ofițerului său, pentru că știe că dacă o face pedeapsa va fi severă. Deci dacă este posibil să te abții mecanic, este posibil să te abții conștient. Putem lucra asupra emoțiilor noastre separând mintea de emoții. Mintea poate nu numai să fie antrenată, dar și învățată să stea deoparte și să privească emoțiile. Apoi, după un timp, centrul emoțional va începe să-și dea seama că nu merită să continue dacă mintea nu îl urmează.

După aceea, de regulă, fiecare are cam cinci sau șase feluri de emoții pentru anumite ocazii. Deci fiecare poate ști dinainte ce se va întâmpla; repertoriul este foarte limitat așa că putem și trebuie să ne studiem din acest punct de vedere. În realitate este mult mai ușor decât credem și este chiar posibil să prevezi dinainte lucrurile care se vor întâmpla. Dacă vorbim serios cu noi înșine o jumătate de oră, putem să ne oprim emoțiile, pentru că știm toate

asociațiile care le vor produce. Nu ar fi ușor dacă repertoriul emoțiilor noastre ar fi nelimitat; dar emoțiile pentru mâine sunt foarte limitate; știți foarte bine că ar fi foarte greu să ne gândim la una nouă. Dar trebuie să știți toate asociațiile foarte bine și trebuie să știți modurile în care apar în mod obișnuit emoțiile.

Este cel mai dificil lucru; centrul emoțional este cel mai puternic pe care îl avem. Rațiunea vrea să oprească emoția, dar este slabă, iar emoția este puternică. Poți s-o oprești numai indirect și nu pe moment.

Î: E rău să încerci?

R: Nu, este bine; apoi, puțin câte puțin, poți afla cum să o oprești, pentru că acest lucru nu poate fi făcut decât prin îndemânare. Singurul mod este de a crea noi atitudini, opuse emoțiilor pe care vrei să le oprești. Apoi, pe termen lung, atitudinea poate se va dovedi mai puternică decât emoția.

Deci sunt două moduri de a opri emoția: primul, fiind conștient, al doilea, creând atitudini corecte. Dar pentru fiecare caz particular este necesară o atitudine diferită, deci este mult de lucru. Nu suntem numai mașini, suntem deja mașini stricate. Pentru a repara mașina este necesar un lucru susținut.

Î: Ce atitudine de protecție împotriva emoțiilor negative sugerați?

R: După cum am spus, în primul rând - încercând să vă amintiți de voi înșivă. Dacă ești conștient de tot ce se petrece în tine, le poți opri cât sunt încă mici. Când sunt mari, nu poți. Apoi, observându-te, vezi lucrurile care te fac mai adormit, mai mecanic. Trebuie să le separi de lucrurile care pot fi utile.

Î: Acestea în privința noastră. Dar cum să ne protejăm de emoțiile negative ale celorlalți?

R: Identificarea noastră ne aduce emoțiile negative ale altor oameni; ne face susceptibili la ele. Dacă ai un caz clar, ai putea să-ți închipui posibilitatea de a nu fi identificat și vei vedea că vei fi mai puțin susceptibil. Dar, chiar mai bine decât să-ți închipui acest lucru, încearcă-l efectiv. Legătura dintre identificare și emoție negativă nu este o teorie, poate fi cu ușurință verificată. Identificarea este mai ușor de înțeles decât emoțiile; există sute de emoții negative diferite, dar identificarea este întotdeauna aceeași. Primul pas către neidentificare este auto-observarea. Trebuie urmărite toate impresiile în clipa în care intră. Identificarea lucrează atât în cazurile de atracție cât și în cazurile de respingere.

Î: Văd mecanicitatea într-o mai mare măsură acum și aceasta parc să mă implice într-o și mai mare identificare, și frică, și senzație că sunt prins.

R: Dacă te referi la frica de mecanicitatea din tine însuți, această frică poate avea un scop util, pentru că deja știi destul despre ea, cum să te lupți cu ea, cum să i te opui.

Î: Am tot încercat să opresc exprimarea emoțiilor negative pentru a lupta cu mecanicitatea, dar aceste eforturi se diminuează foarte repede și nevoia de a mă trezi este uitată.

R: Aceasta deoarece încerci acest lucru cu emoții mici. Dacă vei încerca să nu exprimi emoții serioase ve rămâne treaz mai mult timp. Dacă ți-ai fi amintit să lupți cu exprimarea unor emoții cu adevărat puternice, la momentul potrivit ți-ai fi dat seama de diferență.

Î: Sunt nedumerit în problema exprimării emoţiilor negative: dacă este mai presus de experienţa omenească obişnuită să simţim emoţii pozitive şi ni se spune să nu exprimăm emoţiile negative, înseamnă că nu mai exprimăm nici o emoţie?
R: Nu, e necesar să navigăm între cele două. Trebuie să fim pe cât de emoţionali posibil, deoarece ne scapă multe percepţii, idei, înţelegeri, din cauză că nu suntem emoţionali în acel moment. Multe percepţii vin prin emoţie. Nu avem emoţii pozitive, dar putem spune că avem emoţii negative şi emoţii plăcute şi neplăcute care nu sunt negative.
Î: Pozitive înseamnă că nu sunt negative?
R: Da, şi încă mult mai mult. O emoţie care nu poate deveni negativă oferă o înţelegere enormă, are o enormă valoare cognitivă. Leagă lucruri care nu por fi legate într-o stare obişnuită. A avea emoţii pozitive este sugerat şi recomandat de religii, dar nu se spune cum să le obţii. Se spune 'Să ai credinţă! Să ai dragoste!'. Dar cum? Christos spune, 'Iubeşte-ţi duşmanii!'. Nu este pentru noi; noi nu putem nici măcar să ne iubim prietenii. Este ca şi cum ai spune unui orb 'Trebuie să vezi!'. Un orb nu poate vedea, altfel nu ar fi orb. Aceasta înseamnă emoţii pozitive.
Î: Cum putem învăţa să ne iubim duşmanii?
R: Învaţă să te iubeşti pe tine însuţi mai întâi - nu te iubeşti suficient; îţi iubeşti falsa personalitate, nu pe tine însuţi.

Este greu de înţeles Noul Testament ori scrierile budiste pentru că sunt notiţe luate într-o şcoală. O linie din aceste scrieri se referă la un nivel, iar alta la alt nivel.
Î: Puteţi numi o emoţie care nu este negativă?
R: Poate fi plăcerea sau suferinţa. Dar ambele pot deveni negative, pentru că există tendinţa: orice emoţie poate fie să devină negativă, fie să dea naştere altor emoţii negative.
Î: Nu este centrul instinctiv un bun substitut pentru cel emoţional? De pildă dragostea de animale sau copii mici...
R: Nu putem vorbi de animale când vorbim despre om. Emoţiile negative instinctive îşi au locul lor şi cauzele lor normale, dar centrul emoţional împrumută rezultatele lor şi le substituie cauze imaginare. Este foarte interesant de văzut lipsa de simetrie între emoţii plăcute şi neplăcute. Emoţiile plăcute nu pot creşte prea mult, sunt limitate. Emoţiile neplăcute pot creşte. Dar aceasta se referă numai la starea noastră prezentă de conştienţă; într-o altă stare simetria este restabilită, deoarece acolo pot creşte şi emoţiile plăcute. Desigur, nu putem verifica acest fapt până nu ne vom afla într-o altă stare de conştienţă. De ce pot să crească emoţiile neplăcute? Pentru că nu există limite la starea anormală a maşinii. Dar plăcerile sunt limitate de puterea noastră de percepţie. Aceasta este una dintre laturile neplăcute ale situaţiei noastre.
Î: Cred că suntem atât de obişnuiţi să judecăm după rezultate încât dificultatea mea este că nu pot judeca dacă am obţinut sau nu ceva când fac eforturi în lucru.

R: Pot spune că înțeleg. Dar, vezi tu, este prea devreme să vorbim despre rezultate. Va veni timpul, poate foarte curând, când vei începe să vezi nişte rezultate, dar nu încă. În condițiile obişnuite judecăm după rezultate. Dacă studiem o limbă ştim că după câtva timp vom fi în stare să citim scurte propoziții, apoi mici paragrafe, apoi mici povestioare. Dar dacă iei latura psihologică a lucrului, trebuie să faci eforturi de a observa, eforturi de a-ți aminti de tine însuți şi, la început, nu vei vedea nici un rezultat vizibil. Apoi, peste câtva timp, vei vedea nişte rezultate, dar nu te poți târgui în privința lor.

Î: Dar cum voi putea spune dacă am stabilit pentru mine însumi ceva ce mă va duce mai departe?

R: Numai tu îți poți răspunde. Depinde de tine - cât de mult înțelegi, cât de pregătit eşti. Într-o zi este o situație, într-o altă zi altă situație. Într-o zi lucrezi, în alta poți face o mică greşeală care să te facă să pierzi toate rezultatele lucrului său. Apoi ziua următoare poate vei lucra iarăşi. Te schimbi tot timpul, astfel că până la un anumit nivel este imposibil de spus.

Î: La ce nivel un om nu mai poate pierde nimic?

R: Este ceva atât de îndepărtat încât este inutil să discutăm. *Noi* putem pierde totul. Dar chiar şi această abilitate de a nu pierde vine pas cu pas. La un anumit nivel un om poate să nu piardă un lucru, apoi, mai încolo, poate să nu piardă alt lucru şi aşa mai departe. Vine puțin câte puțin.

Î: Vreau să ştiu cum îmi pot spori prețuirea pentru lucru?

R: Este imposibil de răspuns la această întrebare, pentru că numai tu poți şti cum să-ți sporeşti prețuirea pentru lucru. Trebuie să te gândeşti; trebuie să compari ideile obişnuite cu aceste idei; trebuie să încerci să găseşti în ce sens aceste idei te ajută. Tot ce facem în lucru are tendința de a spori prețuirea, aşa că încearcă să nu-ți scape nimic din ce se oferă, pentru că toate ideile au acest scop. Fiecare principiu îți va spori prețuirea pentru lucru, nu o poate diminua. Dar nu poate exista nici o metodă specială pentru aceasta.

Î: Mă întreb dacă în măsura în care cineva îşi doreşte alte lucruri în viață, aceasta nu îi reduce dorința de a lucra?

R: Nu obligatoriu. Sunt multe lucruri pe care le putem avea în viață şi totuşi să lucrăm. Este greşit să crezi că ele sunt întotdeauna contradictorii - deşi ele *pot* fi contradictorii. Poți dori asemenea lucruri în viață încât să facă imposibil lucrul, într-un fel sau într-altul. Deci trebuie să înveți să alegi între dorințe, pentru că unele lucruri sunt incompatibile. Este formator să împărțim diferitele aspecte în 'aspecte din viață' şi 'aspecte din lucru' şi să le punem laolaltă cum o faci tu. Trebuie să împarți mai bine, să vezi mai bine.

Î: Există vreun mijloc de a distinge între lucrurile importante şi cele lipsite de importanță? Viața mea este plină de îngrijorare în privința următorului lucru pe care îl voi face şi pierd din vedere ideea generală a sistemului.

R: Numai experiența îți poate arăta aceasta şi o atitudine sinceră. Dacă eşti sincer, ori încerci să fii sincer şi în acelaşi timp încerci să observi aceste aspecte, după un timp vei observa că dificultatea în a distinge devine din ce în ce mai mică şi vei vedea ce este lipsit de importanță. Nu poți descrie ce este important şi ce nu este, pentru că este subiectiv; într-un moment este important

ceva, în alt moment altceva. Iarăşi, aici este vorba despre personalităţi: ce este important pentru o personalitate poate fi lipsit de importanţă pentru alta.

Unul din primele lucruri de care să vă amintiţi este despre diferitele personalităţi din voi şi, în special când sunteţi într-o stare emoţională, să nu gândiţi "eu". Personalităţile bazate pe simpatii şi antipatii sunt toate greşite; trebuie întotdeauna să începi cu personalitatea bazată pe centrul magnetic. Apoi puteţi vedea alte personalităţi, dacă o contrazic sau nu. Această idee a diferitelor personalităţi, ideea că nu eşti unul, că eşti mai mulţi, trebuie întotdeauna legată de amintirea de sine.

Î: Nu am fost niciodată în stare să capăt vreo dovadă că a ajuns cineva la amintirea de sine.

R: Nu vei vedea dovada. Dacă toţi ceilalţi oameni şi-ar aminti de ei înşişi, iar tu nu, aceasta nu te-ar ajuta.

Î: Ba m-ar ajuta, pentru că ei ar avea mai multe informaţii.

R: Pentru ei înşişi, nu pentru tine. Trebuie să ţi-o dovedeşti ţie însuţi. Nimeni nu o poate dovedi pentru tine.

Î: Pentru că lucrăm asupra noastră, nu înseamnă că vom şi obţine o conştienţă superioară, nu?

R: Nu, ar putea lua foarte mult timp. Vrem să dobândim controlul asupra stărilor superioare de conştienţă, dar înainte de aceasta sistemul vorbeşte despre dobândirea controlului asupra facultăţilor obişnuite, asupra gândurilor, asupra emoţiilor, iar pentru a obţine acest control trebuie să eliminăm anumite lucruri şi să creăm posibilitatea amintirii de sine. Deci mai întâi trebuie să obţinem controlul asupra lucrurilor simple, obişnuite. Numai după aceea ne vom putea aştepta la mai mult. În acest sistem sunt paşi gradaţi, nu se poate sări.

Î: Găsesc că sunt împiedicat să gândesc practic despre ideile sistemului de o atitudine distructivă, care începe prin a încerca să găsească dificultăţi şi obiecţii. Care este cea mai bună metodă pentru a slăbi această atitudine?

R: Prin studiu. De fapt, aceasta este interesantă ca observaţie pentru că mulţi oameni, nu neapărat numai cei din lucru, trăiesc numai din obiecţii; se cred mai deştepţi numai când găsesc o obiecţie la ceva. Când nu găsesc o obiecţie nu simt că lucrează, sau că gândesc sau altceva.

Observ din întrebările pe care le pun oamenii că ei nu înţeleg cum vin lucrurile noi. Dificultatea este că suntem prea obişnuiţi să gândim în absoluturi - totul sau nimic. Dar este necesar să înţelegem că orice lucru nou vine la început ca nişte străfulgerări. Vine, apoi dispare, vine din nou, apoi dispare din nou. Numai după un anumit timp aceste străfulgerări devin mai lungi şi apoi şi mai lungi.

Î: În ce fel putem prelungi aceste străfulgerări?

R: Repetând cauzele ce le-au produs. Nu vreau să dau un exemplu pentru că va duce la imaginaţie. Tot ce voi spune este că, de pildă, prin anumite eforturi de a-ţi aminti de tine însuţi poţi vedea lucruri pe care nu le poţi vedea acum. Ochii noştri nu sunt atât de limitaţi pe cât credem; sunt multe lucruri pe care le pot vedea, dar pe care nu le observă.

Î: Care sunt cele mai mari dificultăţi ale noastre?
R: Absenţa înţelegerii şi încetineala înţelegerii, pentru că înţelegerea vine cam cu doi ani în urmă. Un alt principiu despre care am vorbit deja şi despre care trebuie să vă amintiţi este că lucrul nu aşteaptă, nu rămâne acelaşi. Un an are anumite cerinţe, anul următor altceva se cere şi aşa mai departe. Şi, în general, se întâmplă că oamenii sunt pregătiţi pentru cerinţele solicitate cu doi ani în urmă. Oamenii care doresc să continue trebuie să-şi ridice standardul; şi acest lucru nu trebuie făcut la sugestia mea: trebuie să vă gândiţi voi înşivă în ce sens şi în ce formă trebuie ridicat standardul. Trebuie să vă gândiţi la detalii - lucruri care, la început, erau doar recomandări trebuie să devină acum reguli pentru voi (dar nu în sensul de 'reguli ale şcolii', utilizând cuvântul 'şcoală' în sensul obişnuit). Trebuie înţeleasă necesitatea. Am ajuns în stadiul în care trebuie să fim serioşi, iar aceasta înseamnă autolimitare, limitarea falsei personalităţi. Libertatea "eu"-lui depinde de limitarea falsei personalităţi; ele nu pot fi libere împreună, trebuie sacrificată ori una ori alta.

CAPITOLUL 13

Diferitele categorii ale acțiunii umane - Utilizarea corectă și incorectă a triadelor - Studiul activităților umane - Să-ți amintești punctul de pornire - Separarea interioară - A învăța să vezi falsa peronalitate - Măștile - Amortizoare și slăbiciuni - Studiul metodelor - Ceasurile deșteptătoare - Imposibilitatea de a studia sistemul dintr-un punct de vedere utilitarist - Limbajul filosofic, teoretic și practic - Trei niveluri de școală - Gândirea corectă - Gândurile scurte și lungi - Rolul intelectului - Diferite valori - Curiozitatea corectă și incorectă - Atitudinea critică - Influențarea celorlalți - Povestea omului viclean și a diavolului.

Vreau să vă ofer material nou la care să reflectați. Vă mai amintiți punctul de plecare când a fost explicată ideea triadelor? S-a spus că fiecare acțiune, fiecare manifestare este rezultatul unirii a trei forțe. Acesta este principiul și acum trebuie să înțelegem cum să începem studiul acestuia. În studiul triadelor și al celor trei forțe trebuie să fii foarte precaut și fără grabă, folosind principiile date în sistem și încercând să le aplici și să le îmbogățești atunci când este posibil. În mod special trebuie să eviți graba și inventivitatea.

Primul aspect în a înțelege semnificația triadelor este să-ți amintești că manifestările energiei, oricare fel de acțiune, în lume, în activitatea umană, în interiorul mașinii umane sau în evenimentele externe vor consta întotdeauna din triade. Am vorbit de șase triade diferite ce pot fi înțelese de mintea umană, fiecare reprezentând o combinație diferită de forțe. Pentru a limita problema și a nu o face prea complicată încă de la început, vom lua în considerare numai activitatea umană. Dar aici ajungem la o dificultate. Nu ne-am gândit niciodată că activitatea în sine poate fi diferită. Cunoaștem diferența dintre lemn și metal, de exemplu și nu le vom amesteca. Dar nu înțelegem că o acțiune poate fi atât de diferită de alta, ca și cum ar fi două obiecte diferite. Pentru noi, în gândirea obișnuită, acțiunile sunt la fel, doar că una începe cu un anumit scop și are un anumit rezultat, iar o alta începe cu un alt scop și are un rezultat diferit. Ne gândim numai la motive, scopuri și rezultate, dar nu și la acțiunile în sine.

Î: Deci motivul este mai puțin important decât credem?

R: El nu determină acțiunea. Poți avea un anumit fel de scop, iar acțiunea ta să fie de un fel diferit. Se întâmplă foarte des. Oamenii încep să facă ceva având în vedere un anumit scop, dar acțiunile lor sunt de așa natură încât nici chiar din întâmplare acest scop nu va putea fi vreodată atins. Este necesar să coordonezi scopul cu acțiunea, altfel nu vei atinge niciodată ceea ce dorești.

Trebuie să înțelegem acest lucru în legătură cu acțiunile noastre și trebuie să găsim diferite categorii de acțiuni. Când vom începe să privim activitatea umană din acest punct de vedere, amintindu-ne că există diferite feluri de

acţiuni, independente de rezultate, intenţii, emoţii, materiale ş.a.m.d., vom începe să înţelegem. Nu capacitatea de a înţelege este ceea ce lipseşte, ci cunoaşterea acestui principiu, nou pentru noi.

Nu putem începe imediat să căutăm toate cele şase triade diferite care pot fi găsite în activitatea umană, pentru că se vor amesteca în mintea noastră. Trebuie să găsim etaloane pentru două, trei sau patru tipuri, pe cât de mult putem observa. Uită-te la propriile tale acţiuni şi la cele ale oamenilor din jurul tău şi vei vedea anumite diferenţe. Este un bun material de analiză. Toate absurdităţile vieţii depind de faptul că oamenii nu înţeleg că anumite lucruri nu pot fi făcute decât cu un tip de triadă. Ei utilizează o triadă greşită, un tip de acţiune greşit şi sunt surprinşi că rezultatele nu reprezintă ceea ce au dorit. De exemplu, nu este bine să încerci să înveţi pe alţii prin bătaie sau să încerci să convingi cu mitraliere. Găsiţi-vă propriile exemple, mai bune, de utilizare greşită a triadelor şi veţi vedea că anumite rezultate pot fi obţinute numai printr-o acţiune corespunzătoare. Observă-te pe tine însuţi şi viaţa, în general; dacă îndrepţi acest studiu asupra ta însuţi vei vedea, de exemplu, că dacă vrei să ştii sau să schimbi ceva din tine însuţi şi dacă vei aborda această problemă într-un mod formator, nu vei obţine niciodată nimic. Gândirea formatoare este un exemplu de acţiune care nu conduce la înţelegere.

Î: Puteţi da un exemplu de diferite activităţi umane?

R: Să luăm două exemple simple pentru a înţelege ideea. Pentru a construi o casă este necesar efortul în fiecare moment, fiecare cărămidă în parte trebuie pusă la locul ei cu un anumit efort; nici o triadă nu trece în altă triadă fără efort. În cele din urmă casa este construită şi mobilată. Apoi, dacă vrei să-i dai foc este suficient să aprinzi un chibrit şi să pui ceva inflamabil, şi casa a luat foc. Dacă mergi mai profund, vei vedea că acestea sunt două activităţi diferite. Nu poţi construi o casă prin aceeaşi activitate prin care îi dai foc. În al doilea caz, o triadă trece într-alta fără nici un efort, automat, după primul efort iniţial de a aprinde chibritul.

Exemple din al treilea tip de triadă, din experienţa noastră, se pot găsi doar în lucrul conştient, lucrul neidentificat sau într-o activitate de o calitate specială, proprie, care nu poate fi imitată de alţii, cum ar fi creaţia artistică. Eforturile legate de amintirea de sine şi de neidentificare aparţin acestei categorii. Reflectând, veţi înţelege că pentru a picta un tablou bun, de exemplu, trebuie folosită o triadă diferită de cea folosită în construirea unei case sau de cea folosită pentru a da foc la casă: este nevoie de altceva.

O altă triadă poate fi numită invenţie, descoperire, meşteşug.

Dacă te vei gândi la aceste patru activităţi diferite, ele îţi vor furniza material pentru observare şi comparare. Încearcă să vezi de ce şi prin ce sunt diferite.

Î: Nu văd diferenţa dintre meşteşug şi construirea unei case.

R: Într-unul din cazuri este nevoie numai de energie, de efort; în celălalt este nevoie de ceva mai mult, unele cunoştinţe sau capacitate de invenţie.

Î: Aţi pus eforturile de amintire de sine împreună cu arta?

R: Da, este aceeaşi triadă. Efortul simplu, orb, ca în munca fizică, nu va fi de ajutor în amintirea de sine; şi nu va ajuta nici efortul în sensul invenţiei, adaptării.
Î: Mi se pare dificil să mă gândesc la analogii pentru aceste activităţi.
R: Natural, pentru că nu eşti obişnuit să gândeşti în acest fel. Este un mod de gândire foarte nou. Tu încerci să gândeşti în modul obişnuit, logic, formator şi asta nu este suficient. Este necesar să te gândeşti nu la cuvinte, ci la fapte. Dacă vei găsi patru tipuri deosebite, prin ce se vor deosebi ele? Se vor deosebi prin forma de efort.
Î: Activitatea formatoare este distructivă?
R: Nu este distructivă în sine, ci numai deficientă. Dar activităţile care încep cu emoţie negativă sunt întotdeauna distructive, ele nu pot fi nimic altceva. Adesea oamenii nu-şi dau seama de acest lucru.
Î: Nu pot să-mi dau seama cum aş putea vreodată să fiu sigur în ce categorie să situez o activitate?
R: Ştii suficient ca să începi. Pentru fiecare rezultat există o anumită metodă. Metode diferite au rezultate diferite. Dacă ai o bucată de lemn, va trebui să te ocupi de ea într-un mod diferit de modul în care te preocupi de un om bolnav. Nu este vorba de a le pune în categorii diferite. Exemplul este începutul întregii chestiuni. Încercăm să pretindem că lucrurile sunt mai dificile decât sunt dar, în realitate, ştim exact cum stau lucrurile. Ştim că o crimă este o activitate, iar a scrie poezie este o activitate diferită. Nu putem ucide în mod reuşit cu tipul de energie folosit pentru a scrie poezie.
Î: Există, de asemenea, diferite tipuri de gândire în paralel cu diferite tipuri de activitate?
R: Da, cu siguranţă. Fiecare tip de activitate îşi are propriul mod de gândire, dar nu suntem conştienţi de el. Dar ceea ce se întâmplă este că oamenii acţionează într-un fel şi gândesc în alt fel. Uneori cele două coincid, dar adesea se află într-o relaţie greşită unul cu altul.
Î: Dar acţiunea nu este rezultatul gândirii? Nu întotdeauna gândire corectă înseamnă acţiune corectă?
R: Nu, deloc. Poţi gândi corect şi să acţionezi greşit. Înţelegerea este un lucru; voinţa şi scopul, efortul şi decizia, este un alt lucru: sunt două grade diferite ale lucrului respectiv. Se poate spune că gândirea corectă este un pas către acţiunea corectă, dar încă nu înseamnă că acţiune este corectă.
Î: Cum să faci pe cineva să folosească triada corectă?
R: În momentele de efort, sau curând după aceea, îţi vei putea da seama că este un efort greşit, că nu poţi obţine cu el ceea ce doreşti. Pentru fiecare scop anumit există un efort ce-i corespunde. Dacă te surprinzi atunci când foloseşti un efort greşit, înseamnă că este o triadă greşită. Poate nu vei putea folosi triada corectă, dar te poţi opri din folosirea uneia greşite.

Ceea ce este nou despre această idee a activităţilor este că ele sunt diferite *în sine*. Pentru noi acţiunea este acţiune. În prezent, este suficient să înţelegem că rezultatele acţiunilor pe care la vedem în viaţă, mai ales dacă nu ne plac sau dacă le găsim de vină, sunt adesea datorate triadelor greşit utilizate pentru a

atinge un scop dat. Dacă înțelegem acest lucru, atunci vom înțelege că printr-o activitate dată suntem sortiți să ajungem numai acolo unde ajungem şi nicăieri altundeva. Pentru a ajunge în alt loc ar trebui să folosim o activitate diferită. Dar, în prezent, nu putem alege, deoarece nu ştim.
Î: Poți învăța ce acțiuni să foloseşti?
R: Da, cu siguranță. Poți învăța din lucru. Lucrul de şcoală poate fi făcut într-un singur mod. Aşa că încerci într-un mod, în alt mod, în al treilea mod şi, mai devreme sau mai târziu, ajungi la modul corect. În condițiile obişnuite nu poți vedea rezultatul acțiunilor tale, sunt prea multe posibilități de auto-păcălire; dar în lucrul de şcoală nu te poți înşela. Fie obții ceva, fie nu, şi poți obține ceva doar într-un fel. Există alte metode de a învăța despre diferite feluri de acțiune, prin înțelegere intelectuală, dar vom aştepta pentru asta. Aş prefera ca mai întâi să înțelegeți mai bine principiul general.

Vedeți, efort, scop, motiv, toate intră în cuvântul 'acțiune' şi ideea de acțiune, deci acțiunile *sunt* legate de motiv, dar nu în modul în care credeți. Un anumit tip de rezultat poate fi obținut numai printr-o acțiune adecvată. În acelaşi timp, şi motivul determină acțiunea. Motivul este uneori important dar, cu cele mai bune motive, poți face cele mai rele lucruri posibile, deoarece folosim un efort greşit iar un efort greşit va produce un rezultat greşit. Să presupunem că vrei să construieşti ceva şi vrei să foloseşti tipul de efort care poate fi folosit numai pentru distrugere; atunci, în loc de a construi, numai vei distruge lucrurile, cu cele mai bune intenții.

V-am oferit câteva exemple, încercați să găsiți altele paralele. Încercați să vă gândiți la faptul că, de exemplu, nici acțiunea care construieşte o casă, nici acțiunea care îi dă foc nu poate picta un tablou; în acelaşi timp acțiunea prin care pictezi un tablou nu este necesară pentru a construi o casă; pentru asta este necesar un efort mult mai simplu. Numai câțiva pot picta tablouri bune, dar oricine poate lua parte la construirea unei case. Apoi, acelaşi efort care este necesar pentru a construi o casă nu este suficient pentru a inventa, să spunem, un nou fel de sonerie electrică. Iar acțiunea prin care se inventează o sonerie electrică nu va produce un tablou bun. Diferite feluri de acțiune înseamnă triade diferite dar, pentru moment, este mai bine să lăsăm triadele şi să nu ne mai gândim ce anume acțiune înseamnă o anume triadă, deoarece asta te va face doar să pierzi sensul ideii. Trebuie doar să vezi diferențele. Din ignoranță sau nerăbdare oamenii folosesc adesea triadele greşite şi îşi explică nereuşita prin nenoroc sau prin diavol sau prin întâmplare.
Î: Când îndeplineşti o anumită acțiune, ar trebui încercat să te gândeşti cum se compară acea acțiune specifică cu exemplele pe care le-ați menționat?
R: Ar trebui să ne gândim printr-o înțelegere emoțională dacă acțiunea corespunde scopului nostru. Apoi, parțial mental, parțial emoțional, ne putem da seama dacă drumul pe care mergem poate sau nu poate duce la rezultatul dorit. Uneori putem simți asta. Atunci ne putem fie opri, fie încerca să facem în alt mod.

De exemplu, discuți cu cineva, încercând să-l convingi că tu ai dreptate despre ceva anume, iar el greşeşte. Cu cât argumentezi mai mult, cu atât mai

mult el este convins că are dreptate. Oprește-te și vei vedea, brusc, că acea persoană te înțelege. Se întâmplă adesea. Cu cât argumentezi mai mult, cu atât mai dificil este pentru el să te înțeleagă. Sau chiar poți pretinde să fii de acord cu el și, astfel, să-l faci să înțeleagă ce vrei. Acesta este doar un exemplu, dar poți găsi tu însuți multe exemple.

Î: Să presupun că într-un caz de acest fel ar trebui să fim capabili să știm dacă să argumentăm sau să fim de acord?

R: Dacă nu te identifici, vei vedea. A argumenta este un mod de a convinge, a fi de acord este un altul. În general ceea ce ne împiedică să vedem ce metodă să folosim este identificarea. Este o problemă de abordare. Unele abordări sunt corecte, iar altele sunt greșite. Dacă vei continua să observi vei vedea.

Î: În ceea ce privește legea lui trei, o putem oare observa în viața de zi cu zi?

R: Da, în studiul de sine poți, dar cu răbdare. Vei vedea că sistemul joacă întotdeauna rolul celei de-a treia forțe între dorința de schimbare și inerție. Dacă avem o suficientă acoperire cu a treia forță, vom fi învingători. În lucru prima forță este dorința de a învăța și decizia de a lucra, a doua este rezistența. Cu cât lucrăm mai mult, cu atât mai mult crește rezistența. Numai cu ajutorul sistemului putem învinge rezistența. Este o problemă de conștiență și voință.

Bine, să încercăm să vorbim despre altceva. Nu ne putem grăbi cu această problemă a diferitelor acțiuni. De fapt, este peste posibilitățile noastre de înțelegere în acest moment, dar dacă vom merge încet, vom putea obține ceva de aici. Aproape orice idee din sistem este un test. Dacă poți trece testul, poți merge mai departe.

*

Vă rog, puneți orice întrebări doriți și eu voi încerca să răspund. Multe lucruri se uită și se estompează pentru că uităm de unde am pornit. Dar în momentul în care vom lega lucrurile de început, vom vedea de ce am venit, încotro mergem și ce vrem să obținem. Ne vom da seama atunci ce anume am primit de la sistem și vom vedea că nu ne putem aștepta la mai mult, deoarece materialul pe care îl avem nu este digerat suficient. Trebuie să ne amintim întotdeauna punctul de pornire, să ne amintim că nu este legat doar de cuvinte, ci de căutarea miraculosului. Sistemul n-ar avea sens dacă n-ar exista căutarea miraculosului.

De exemplu, sunt surprins că nu puneți mai multe întrebări despre separarea între “eu” și (pentru mine) ‘Ouspensky’, pentru că trebuie să existe multe lucruri care nu vă sunt clare. Când vorbiți, când scrieți când vă gândiți la lucru sau la oamenii legați de lucru trebuie întotdeauna să vă întrebați ‘Cine vorbește?’, ‘Cine scrie?’, ‘Cine gândește?’. Dacă veți face astfel, după puțin timp veți putea distinge cine vorbește și veți începe să recunoașteți diferitele voci. Trebuie să vă cunoașteți falsa personalitate și să-i găsiți trăsăturile, expresiile, manifestările și vocile. Trebuie să știți din ce constă. Uneori puteți chiar auzi când vorbește falsa personalitate. Fără acest aspect nu este prea util să continuați, deoarece veți continua să vă învârtiți mereu și mereu în același

cerc, întorcându-vă întotdeauna în acelaşi loc. Când veţi putea fi siguri că sunteţi 'voi' cu adevărat, atunci puteţi vorbi. Va trebui întotdeauna să cunoaşteţi şi să nu aveţi încredere în falsa voastră personalitate.
Î: Dacă vom proceda astfel, vom progresa mai mult în muncă?
R: Nu se poate garanta nimic. Este important să procedaţi astfel fără a pune problema unei recompense viitoare, deoarece ideea de separare este suficient de importantă în sine.
Î: Cum pot pune mai multă presiune în munca mea pentru a-mi trezi dorinţa de a lupta cu falsa personalitate?
R: Prinde un moment în care falsa ta personalitate doreşte să facă ceva sau nu doreşte să facă ceva şi opreşte-o. Când vei constata un conflict între tine şi ea, va depinde de tine cum vei acţiona. Dacă ea va începe să lupte, acest lucru va crea o furtună emoţională. Dacă nu există luptă, emoţiile sunt adormite. Toate lucrurile se dobândesc prin fricţiune, fricţiune între locul unde poate creşte "eu"-l şi falsa personalitate. Lucrul asupra sinelui începe din momentul în care simţi această diviziune între acea parte din tine însuţi în care te poţi încrede şi cea în care nu te poţi încrede. Cea în care te poţi încrede este creată în întregime prin lucru. Mai înainte, nu era decât un spaţiu gol, dar dacă începi să lucrezi, ceva începe să se solidifice. Dar, repet, poţi cunoaşte mai bine acea parte şi te poţi încrede mai mult în ea numai dacă îţi vei cunoaşte falsa personalitate, altfel falsa personalitate se va amesteca cu aceasta şi va pretinde că este "eu"-l real, sau începutul "eu"-lui real.
Î: Falsa personalitate este un fel de mască?
R: Oamenii poartă mască de un fel sau altul şi cred că ei sunt exact ca această mască, pe când, în realitate, ei sunt total diferiţi. Fiecare dintre noi are mai multe măşti, nu doar una singură. Observaţi-vă propriile măşti şi măştile celorlalţi oameni. Încercaţi să vă daţi seama că în circumstanţe diferite aveţi măşti diferite şi observaţi cum le schimbaţi, cum le pregătiţi ş.a.m.d. Toţi au măşti, dar începeţi cu cele proprii. Niciodată nu obişnuim să studiem măştile, aşa că va trebui să le studiem; este foarte folositor. Cel mai adesea începem să ne formăm aceste măşti la o vârstă foarte fragedă; chiar ca şcolari, purtăm o mască faţă de un profesor şi o altă mască faţă de alt profesor.
Î: Este un fel de auto-protecţie sau este o imitaţie?
R: Este un fel de auto-protecţie, dar nu numai atât. Uneori, aşa cum ai spus, are de-a face cu imitaţia. Poţi vedea cincizeci sau uneori cinci sute de oameni purtând aceeaşi mască.
Î: Dacă ţi-ai da jos masca, ce s-ar putea afla în spatele ei?
R: Nu este atât de uşor. Veţi vedea că în spatele acestei măşti se află o altă mască. Sau, dacă nu lucrezi, nu poate fi scoasă - va creşte pe faţă. Dar, dacă lucrezi, această mască nu va fi deloc necesară şi fără ea, viaţa va deveni mult mai uşoară, va fi mai puţină minciună.
Î: Poate fi masca uneori un ideal căruia să încerci să-i corespunzi? Uneori te face să apari mai bun decât eşti cu adevărat.
R: Mai bun, uneori. De aceea am spus că ea nu constituie numai o protecţie. Vedeţi, vrem să ne cunoaştem pe noi înşine. Când descoperim în noi înşine

ceva ce nu cunoaştem, trebuie să-l studiem. Credeam că ne cunoaştem pe noi înşine, iar acum descoperim că tot ce cunoaştem sunt măşti, şi că măştile se schimbă. Ce sunt ele, cum apar, care este scopul lor - este o altă problemă. Trebuie să studiem măştile însele, nu teoria măştilor. Mereu încercăm să evadăm în teorii - teoriile sunt sigure.

Î: Este posibil să vedem falsa personalitate integral?

R: Este posibil, dar nu imediat. Este necesar să lucraţi, să o studiaţi în voi înşivă şi în alţi oameni şi atunci, puţin câte puţin, o veţi vedea integral, dar pentru multă vreme veţi vedea doar un aspect sau altul al ei. Oricum, este mai bine decât nimic. Dar trebuie să înţelegeţi şi să nu uitaţi niciodată că ea se află aici. Că ea constituie scopul prim al şcolilor. Dacă falsa personalitate va rămâne pe primul loc, nu veţi putea avea nimic - ea va lua totul pentru sine.

Î: În ce priveşte vocile diferite, constat că vocea mea se schimbă odată cu diferite emoţii, diferiţi oameni.

R: Cine are urechi de auzit, poate auzi multe schimbări ale vocii. Fiecare centru, fiecare parte a fiecărui centru, fiecare parte a unei părţi a unui centru are o voce diferită. Dar puţini oameni au urechi să le audă. Pentru cei care pot auzi este uşor de distins multe lucruri. De exemplu, dacă spui adevărul apare o anumită voce, dacă minţi este o altă voce, dacă expui ceva pe baza imaginaţiei, o cu totul alta. Este absolut inconfundabil.

Î: Vă referiţi la intonaţie?

R: Da şi la sunetul efectiv al vocii. Dacă te antrenezi ca să asculţi, centrul emoţional va putea auzi diferenţa.

Î: Aţi vorbit despre posibilitatea unei separări greşite. Ce aţi vrut să spuneţi prin asta?

R: Să presupunem că numesc tot ce-mi place "eu" şi tot ce-mi displace 'Ouspensky'; ar fi o separare greşită. "Eu"-l din care observ este un punct, nu are încă existenţă materială, este numai embrionul din care "eu"-l poate creşte. Dacă i-aş acorda o existenţă materială, ar fi greşit.

Î: N-ar trebui să i se acorde oarecare greutate?

R: Ba da, dar numai în legătură cu lucrul. Cel care îşi aminteşte scopul, care vrea să lucreze este "eu", restul este 'Ouspensky'.

Î: Simt că nu am nimic în mine în care să mă încred. Dacă îmi apare un moment de înţelegere, falsa personalitate pare să-l ia, iar partea din mine care a înţeles a dispărut. În ce pot să mă încred?

R: Acest sentiment că nu te poţi încrede în tine însuţi apare în unele momente ale lucrului ca o amăgire, ca o scuză sau apare într-o formă adevărată. Dar aceasta este mai târziu, pentru moment este realizarea mecanicităţii. Pentru lucru sunt necesare o anumită durată şi o anumită perseverenţă. Trebuie să faci, acum, ceea ce poţi, cu timpul vei putea măsura rezultatele muncii tale.

Î: Vanitatea este esenţială pentru falsa personalitate?

R: Este una din trăsăturile falsei personalităţi într-un sens sau altul. La unii oameni poate fi trăsătura principală şi atunci este foarte evidentă şi vizibilă dar, foarte adesea, aceste trăsături se află în spatele altor lucruri şi nu se fac vizibile.

Î: Dacă lucrul împotriva falsei personalităţi este un proces, înseamnă că acesta poate fluctua în sus şi în jos?
R: Da, şi trebuie să-ţi dai seama, în tine însuţi, de puterea şi dimensiunea falsei personalităţi; atunci vei înţelege că adesea oamenii nu au nimic altceva sau dacă au unele posibilităţi, ele sunt copleşite complet de falsa personalitate. Falsa personalitate decide totul. În viaţa obişnuită falsa personalitate controlează fiecare moment cu excepţia, poate, a momentelor când cineva citeşte sau se gândeşte la ceva. Dar când lucrezi şi centrul magnetic începe să crească se întâmplă uneori ca falsa personalitate să dispară timp de zece sau cincisprezece minute, dând centrului magnetic o şansă de a se manifesta. În acest mod dispare falsa personalitate. Nu dispare în întregime, doar se îndepărtează pentru un timp. Acest lucru trebuie să încercăm noi să-l realizăm - să-l facem să dispară pentru un timp.
Î: Numai prin separare se poate lucra asupra identificării?
R: Numai. Fără a realiza diferenţa dintre "eu" şi falsa personalitate, toate eforturile nu fac decât să întărească partea mai slabă. După cum am spus, separarea este baza întregii munci asupra ta însuţi. Până când nu este înţeleasă această idee, nu se poate obţine nimic; pentru orice, trebuie să începi de aici. Aceasta este adevărata diferenţă dintre oamenii din lucru şi cei care nu se află în lucru. Oamenii care nu sunt în lucru cred că ei sunt ceea ce sunt. Oamenii din lucru înţeleg deja că ei nu sunt ceea ce par a fi. Această separare trebuie să treacă prin multe faze, dar trebuie să înceapă.
Î: Atunci când văd ce balon de falsă personalitate sunt, ceea ce am de făcut este să încerc şi să văd cum am ajuns astfel?
R: Trebuie doar să te studiezi pe tine însuţi. Un singur lucru poate ajuta şi îţi poate modifica poziţia şi acesta este să încerci să te cunoşti mai bine. Asta implică multe lucruri. Există diferite grade şi niveluri de profunzime în constatare şi înţelegere. Când vei înţelege suficient, vei face ceva, nu vei putea să stai şi să laşi lucrurile să meargă de la sine. Încearcă să dai întrebării tale o formă mai concretă: ce anume ai încercat să faci şi ce anume ai văzut că nu poţi? Atunci putem discuta. Poate ai început cu ceva greşit, într-un mod greşit.
Î: Poţi afla responsabilitate în tine însuţi?
R: Desigur. Dar în legătură cu ce? Începi o anumită activitate, ai o responsabilitate faţă de această activitate - cel puţin ar trebui să ai. Dar cine anume? Dacă vei numi totul "eu", ar trebui să ştii până acum că există multe "eu"-ri; unele au responsabilitate, altele nu au responsabilitate, deoarece ele nu au nimic de a face cu această activitate. Este doar o problemă de observare pentru a-ţi da seama de asta.
Î: Văd că totul se întoarce la întrebarea: cum să înţelegem mai mult?
R: Încerc să explic, mai întâi, cum ar trebui să te studiezi. Trebuie să observi obstacolul tău specific, care te împiedică să înţelegi. Când îl descoperi, va trebui să lupţi cu el. Necesită timp, nu poate fi găsit imediat, deşi în unele cazuri este atât de evident încât îl poţi indica imediat. Dar în alte cazuri este necesar să lucrezi înainte de a-l putea vedea.
Î: Lucrul în grup poate fi de ajutor?

R: Nu trebuie să-ţi pui prea multe speranţe în lucrul de grup deoarece, deşi este util pentru a prezenta multe lucruri, a experimenta, a testa ş.a.m.d., în lucrul de grup te afli într-o atmosferă artificială, în circumstanţe artificiale. În momentul când ieşi din grup, te afli în circumstanţe naturale. Astfel lucrul de grup poate arăta calea, dar lucrul trebuie să se desfăşoare în circumstanţe obişnuite. Care este folosul când eşti foarte bun într-un grup şi devii identificat şi o maşină în momentul în care păşeşti în afara grupului? Va fi complet inutil.

Î: Dacă cineva din şcoală are o trăsătură foarte rea, cum ar fi lipsa de stăpânire, i se dă ajutor special pentru a o depăşi?

R: Numai după ce ai studiat şi utilizat toate metodele generale poţi ajunge la caracteristici speciale. Este necesar să plasăm această trăsătură, să-i găsim cauza. Cauzele pot fi diferite. O trăsătură rea poate fi atât de puternică încât poate fi ultima care să dispară - nu poţi spune dinainte. Dacă începi să lupţi cu obstacolele într-o ordine greşită, nu vei obţine rezultate. În acelaşi timp este necesar să o ai totuşi în vedere.

Î: Dacă există o emoţie negativă şi o observi şi îi rezişti, ea se schimbă?

R: Depinde de emoţie. În majoritatea cazurilor este doar amânată. Nu ştim să rezistăm. Există o cheie specială pentru fiecare emoţie. Trebuie să găsim cheia principală şi pentru asta este necesar mai întâi să cunoaştem maşina.

Î: Dacă te simţi deprimat sau iritat, ce poţi face împotriva acestei stări?

R: Mai întâi, trebuie să-ţi aminteşti de tine însuţi, iar apoi să-ţi aminteşti că ceea ce este deprimant nu eşti tu, ci tabloul tău imaginar depre tine. Progresul omului începe din momentul în care înţelege că el este un lucru, iar tabloul imaginar depre el însuşi este un alt lucru. Când va vedea că el este mai mic, mai slab decât credea, că el este fals în întregime, atunci el se va afla pe calea dezvoltării. Practic el nu are nimic, dar are suficient pentru a se dezvolta.

Î: Ţinând seama că nu am un "eu" permanent, dacă voi încerca să nu mă identific cu un "eu", atunci mă voi identifica cu altul?

R: Trebuie să înţelegeţi că vi s-au dat anumite idei în acelaşi mod în care le-a explicat Dl. Gurdjieff, adică gradat, întâi oferind un aspect al ideii, iar apoi un altul. Multe lucruri sunt explicate mai întâi în mod elementar, după aceea adăugându-se mai multe detalii. Când vorbim despre un om care nu este implicat în lucru, spunem că el nu are un "eu". Dacă un om începe să studieze şi să facă eforturi, asta înseamnă deja o anumită stare; el are un centru magnetic şi centrul magnetic este începutul "eu"-lui. Astfel încât el nu va mai avea dreptul să spună că nu are un "eu". Evident, nu poate spune că are un "eu" permanent, dar el va trebui să aibă deja o linie de acţiune şi asta trebuie să însemne un "eu". Nu este încă pe deplin conştient, dar va creşte.

Î: Ce anume ar trebui căutat pentru a încerca să separăm falsa personalitate de restul din tine?

R: Este necesar să înţelegeţi trăsăturile falsei personalităţi - din ce este ea constituită. Este posibil să vă daţi seama din crâmpeiele pe care vi le amintiţi de la vârsta căreia i se poate atribui începutul falsei personalităţi.

Există două lucruri permanente în noi: amortizoarele şi slăbiciunile sau trăsăturile falsei personalităţi. Fiecare are una, două sau trei slăbiciuni specifice

şi fiecare are anumite amortizoare care sunt deosebit de importante, deoarece acestea se leagă de toate deciziile sale şi de înţelegerea asupra lucrurilor. Asta este tot ce este permanent în noi şi este un noroc pentru noi că nimic nu este permanent, deoarece aceste lucruri se pot schimba. Amortizoarele sunt artificiale, nu sunt organice, sunt dobândite în principal prin imitaţie. Copiii încep să-i imite pe adulţi şi creează amortizoare, iar altele sunt create fără intenţie prin educaţie. Trăsăturile sau slăbiciunile pot fi uneori descoperite şi, dacă vei recunoaşte o trăsătură şi vei ţine minte, vei putea găsi anumite momente când vei fi capabil să nu acţionezi din acea trăsătură. Fiecare are multe trăsături dar două sau trei sunt mai importante deoarece ele participă la fiecare situaţie subiectiv importantă din viaţa ta; totul trece prin ele, toate percepţiile şi toate reacţiile. Este foarte greu de înţeles ce înseamnă aceasta, pentru că suntem atât de obişnuiţi cu situaţia încât nici nu observăm; suntem prea mult sub aceste trăsături, nu am dobândit o perspectivă suficientă.

Î: Trăsătura principală trebuie să fie neapărat rea?

R: Este principala slăbiciune; din păcate nu ne putem gândi că trăsătura noastră principală constituie o forţă, pentru că noi nu avem forţă.

Î: Cum poate fi aceasta o slăbiciune, dacă nu există non - slăbiciune?

R: Este vorba de mecanicitate. Noi suntem mecanici în toate lucrurile, dar cu privire la unul sau două lucruri suntem deosebit de mecanici şi deosebit de orbi; de aceea ele constituie slăbiciuni principale, pentru că noi nu le putem vedea. Alte lucruri, care nu constituie slăbiciuni, le putem vedea.

Î: Ce anume înţelegeţi prin slăbiciune? Judecaţi conform standardelor etice?

R: Nu. După cum am spus, o slăbiciune este un lucru faţă de care eşti cel mai mecanic. Desigur, lucrurile referitor la care eşti absolut lipsit de ajutor, unde eşti cel mai adormit, cel mai orb sunt menite să constituie principalele tale slăbiciuni, pentru că, în orice, există grade. Dacă nu ar exista grade în calităţile şi manifestările noastre, ar fi foarte dificil să le studiem. Ne putem studia pe noi înşine numai datorită acestor grade. Chiar trăsăturile nu sunt întotdeauna aceleaşi: uneori ele sunt exprimate mai clar, iar alteori, în cazuri rare, ni se arată foarte puţin şi pot fi găsite numai astfel. Dar trăsăturile sunt greu de văzut în tine însuţi. Vă veţi da seama mai bine ce înseamnă mai mecanic şi mai puţin mecanic dacă vom lua un alt exemplu, să spunem boala. Dacă suntem bolnavi, vom deveni imediat mai mecanici; nu vom rezista lumii exterioare şi lucrurilor cuprinse în ea nici măcar atât cât le rezistăm de obicei.

Î: Spuneţi că nu avem decât slăbiciuni. Dar cu siguranţă dorinţa de a fi liber nu este o slăbiciune.

R: Poate exista dorinţă de un tip sau altul. Să presupunem că cineva îşi dă seama de slăbiciunea sa şi doreşte să scape de ea dar, în acelaşi timp, nu doreşte să înveţe metodele de a scăpa de această slăbiciune. Aceasta ar fi o a doua slăbiciune, ajutând şi protejând prima slăbiciune.

Î: Dar dacă faci eforturi constante?

R: Din nou, aceasta va aparţine celeilalte părţi din tine, aceleia pe care o voi numi 'tu'. Acest 'tu' nu este o putere sau o forţă, este mai degrabă o combinaţie de anumite dorinţe, dorinţe de a scăpa de ceva. Dacă îţi dai seama

că ceva este greşit şi îţi formulezi dorinţa de a scăpa de aceasta, atunci, dacă te vei gândi la acest lucru suficient de mult timp, atunci se va transforma într-un anumit plan de acţiune; şi dacă această linie de acţiune este prelungită suficient, vei putea obţine rezultate. Doar că, din nou, este necesar să adaug că sunt necesare mai multe linii diferite de acţiune pentru a obţine rezultate, nu numai o singură linie. Trebuie să lucrăm, în acelaşi timp, asupra unui lucru şi asupra unui al doilea şi asupra unui al treilea. Dacă vom lucra pe o singură linie, nu vom ajunge nicăieri.
Î: Nu am înţeles când aţi spus, odată, că noi nu putem schimba nimic, dar trebuie să acţionăm diferit.
R: Încercaţi să vă gândiţi: în timp ce rămânem aşa cum suntem, va trebui să acţionăm diferit. Nu vă puteţi schimba imediat, schimbarea este lentă. Dar aveţi multe lucruri de făcut şi dacă le faceţi într-un mod greşit, nu vă veţi schimba niciodată. A fi o maşină nu este o scuză, deşi oamenii o folosesc: 'Sunt o maşină, nu pot schimba nimic' şi astfel fac totul ca mai înainte. Înainte de a veni în lucru, vă explicaţi totul prin întâmplare. Acum ajungeţi la concluzia că mâine va fi la fel ca astăzi, dacă nu vă veţi schimba. Nu vă puteţi schimba, dar trebuie să 'faceţi'. Aşadar este necesar să înţelegeţi în ce direcţii trebuie să faceţi lucrurile în mod diferit. Fiecare are două sau trei domenii specifice în care este obişnuit să acţioneze într-un anumit mod şi unde trebuie să încerce să acţioneze diferit. Aceste lucruri nu sunt identice pentru oameni diferiţi. Vă amintiţi ce am spus despre fiinţă şi cunoaştere? Ideea este de a schimba fiinţa în exact acel punct care este dificil, pentru fiecare persoană în parte. O persoană trebuie să înţeleagă anumite trăsături şi să le evite, o alta trebuie să înţeleagă ce anume lipseşte în ea şi să încerce să dobândească ş.a.m.d. De aceea este necesară şcoala. Avem nevoie să ni se amintească, în mod constant, despre multe lucruri.
Î: Cum pot folosi mai bine momentele când simt ceea ce este miraculos în sistem?
R: Făcând mai multe eforturi în mod regulat, nu eforturi în mod ocazional. Ştiţi de ce vorbesc mereu despre asta? Deoarece constituie auto-înşelare să crezi că te poţi trezi fără o muncă specială şi lungă. Trebuie să ne dăm seama cât de greu este. Gândim, nu gândim, vorbim, nu vorbim, simţim, nu simţim, totul ne ţine adormiţi. Acum vorbim teoretic, dar munca nu poate fi teoretică. Faptul că eşti adormit trebuie să devină o constatare permanentă, trebuie să o simţi în mod emoţional. Dar de la sine, această constatare nu te va face să fii treaz: sunt necesare eforturi speciale pentru a te trezi un moment.
Î: Nu este necesar să fii suficient de treaz pentru a-ţi formula scopul?
R: Asta este altceva. Constatarea şi înţelegerea sunt posibile într-un fel de semi-somn; aşa cum cineva îşi găseşte drumul către casă, aşa ne putem găsi şi noi calea către scopul nostru. Trezirea este un proces lung.
Î: Ezitarea între două scopuri diferite este un semn de somn?
R: Parţial de somn şi parţial de înţelegere incompletă. Când ştii ce anume este mai important, nu mai ai nici o ezitare.

Acum trebuie să ne gândim la metode - cum să te trezeşti, care forme de lucru sunt cele mai bune. Dar la ce foloseşte să vorbeşti despre metodele de trezire dacă nu-ţi dai seama pe deplin despre starea de somn? Ce anume credeţi, ce anume simţiţi despre starea în care vă aflaţi, nu aveţi nici un fel de observaţii? Este foarte important, deoarece există multe lucruri despre care putem vorbi serios numai atunci când nu avem nici o îndoială asupra acestui aspect. Aşa că este necesar să ne gândim la această stare şi la diferitele ei efecte şi consecinţe. Dacă ici o zi din viaţa ta şi încerci să treci prin ea, vei vedea că sunt multe lucruri pe care nu le-ai fi făcut dacă nu erai adormit, pentru că erau inutile sau greşite, sau că ai făcut alte multe lucruri în locul unuia anume, deoarece pentru acel lucru anume era necesar să fii treaz. Toate aceste conversaţii, sisteme, teorii pot fi de folos numai dacă, în acelaşi timp, lucraţi asupra voastră înşivă.

Î: Îţi poţi da seama de pericolul de a fi adormit, dar există ceva pentru a compensa frica mereu crescândă faţă de neplăcerile aduse de trezire?

R: Dacă sunt adormit şi nu ştiu, pericolele sunt exact aceleaşi, aşa că dacă încep să văd pericolele este mai bine decât să nu le văd, pentru că în acest caz le pot evita.

Î: Am observat că atunci când descopăr o metodă care să mă facă să-mi aduc aminte de mine însumi, ea funcţionează de câteva ori, iar apoi se uzează.

R: Trebuie să schimbi mereu aceste metode; ele nu funcţionează pentru multă vreme - asta face parte din starea noastră. Ia-o ca pe un fapt; nu este nevoie de analiză. Cu cât lucrurile vor fi mai noi şi mai neaşteptate, cu atât vor funcţiona mai bine. Aceasta este în legătură cu principiul fundamental al întregii vieţi mentale şi fizice. Observăm, în mod obişnuit, numai schimbările în asocierile noastre. Nu simţim asocierile permanente; observăm numai schimbările. Aşa că atunci când te-ai obişnuit cu ele, trebuie să-ţi declanşezi un fel de alarmă, apoi te obişnuieşti cu această alarmă şi nu mai funcţionează. Dacă vei pune ceasul tău deşteptător să sune permanent, vei observa numai când se opreşte din sunat.

Î: Constatarea faptului că eşti adormit se va constitui într-o forţă pentru a te trezi?

R: Dacă îţi vei da seama că eşti adormit, va trebui să studiezi mijloace şi metode pentru a te trezi, dar trebuie să înceteze de a rămâne doar un cuvânt; trebuie să devină un fapt bazat pe observaţie. Numai atunci va fi posibil să vorbeşti cu mai multă precizie şi mai practic referitor la acest subiect. Când îţi dai seama că eşti adormit, în acel moment eşti deja jumătate-treaz, dar nu suficient de mult timp; în următorul moment ceva începe să se învârtă în corpul tău şi eşti purtat din nou în somn. Din acest motiv nu te poţi trezi singur, din acest motiv sunt necesare metode elaborate - va trebui să fii de multe ori scuturat.

Î: Şi cine te va scutura?

R: Asta este întrebarea. Un număr de oameni care doresc să se trezească trebuie să cadă de acord că atunci când unul dintre ei este adormit, un altul poate fi treaz şi îi va scutura pe ceilalţi. Dar un asemenea acord necesită

sinceritate; acei oameni trebuie să dorească cu adevărat să se trezească şi nu trebuie să se supere sau să se ofenseze când vor fi scuturaţi.
Î: La ce fel de scuturare vă referiţi?
R: Scuturare obişnuită. Cineva poate găsi un anumit mod, altcineva un alt mod. Alarmele sunt necesare, de asemenea, dar este şi mai necesar să-ţi aminteşi să le schimbi cât mai des posibil. Dacă te simţi confortabil, eşti adormit, dar dacă te plasezi într-o poziţie inconfortabilă, te va ajuta să te trezeşti. Lucrurile plăcute sunt de ajutor doar somnului.
Î: Poţi să-ţi găseşti propriile alarme?
R: Poţi încerca, dar este necesar să existe schimbare şi variaţie constante şi să alegi lucruri care te vor trezi. Altfel ne putem trezi pentru o secundă, ne decidem să rămânem treji şi, apoi, ne imaginăm că suntem treji când, în realitate, facem toate acestea în vis, cu alarme de vis. De aceea este necesar un control constant şi o verificare constantă pentru a vedea dacă acestea te trezesc într-adevăr sau doar creează noi vise, sau nici nu le mai auzi. Nu este nici un motiv să abordezi lucruri prea mari; dar dacă iei în considerare o mică obişnuinţă şi o verifici, asta va putea servi drept alarmă, dar numai pentru o săptămână. Săptămâna următoare va trebui găsită o alta, poate ceva legat de oamenii cu care trăieşti sau ceva de acest gen. Trebuie să găseşti multe alarme.
Î: Am observat că sunt mai conştient de mine însumi când sunt singur, aşa că încerc să văd cât mai puţini oameni posibil.
R: Nu, nu, trebuie să-ţi aminteşti de tine însuţi în toate condiţiile. Dacă îţi aminteşti de tine însuţi când eşti singur, vei uita de tine când eşti cu oamenii şi dacă îţi aminteşti de tine însuţi printre oameni, vei uita de tine însuţi când eşti singur. Dacă te limitezi doar la anumite circumstanţe, vei pierde imediat. Momentul cel mai bun de a încerca să-ţi aminteşti de tine însuţi este atunci când circumstanţele sunt cele mai dificile, iar circumstanţele cele mai dificile nu sunt atunci când poţi alege să fii singur sau să nu fii singur, ci atunci când n-ai de ales. Şi de ce circumstanţele cele mai dificile sunt cele mai bune? Pentru că atunci amintirea de sine dă cele mai bune rezultate. În circumstanţe uşoare, dacă vei decide să fii singur sau să nu fii singur, vei putea obţine unele rezultate, dar dacă te vei afla în cea mai dificilă situaţie şi vei reuşi totuşi să-ţi aminteşti de tine însuţi, rezultatele vor fi complet incomensurabile.
Î: Există vreo acţiune pe care o poţi face, pe lângă amintirea de sine, pentru a descuraja considerarea interioară?
R: Încearcă şi îţi vei da seama. Vei ajunge la acelaşi lucru: dacă vei considera, nu-ţi vei putea aminti de tine însuţi. Dacă vrei să opreşti considerarea, trebuie să-ţi aminteşti de tine însuţi; fără a-ţi aminti de tine însuţi nu poţi opri considerarea.
Î: Amintirea de sine te poate ajuta să depăşeşti ceva cum ar fi o slabă sănătate?
R: Nu ştiu despre asta. Este de competenţa doctorului, nu a noastră. Ni se spune că produce anumite efecte chimice, dar nu imediat. O putem studia numai psihologic; nu ştim despre chimie, dar putem spune că ne *simţim* diferit. În general vorbind, pot spune că de fiecare dată când încerci să studiezi sistemul dintr-un punct de vedere utilitarist eşuezi. Sistemul nu este făcut

pentru asta. În unele cazuri, amintirea de sine poate produce un rezultat fizic neaşteptat, dar dacă încerci să lucrezi pentru acest rezultat, el nu va apărea.
Î: Dar sănătatea fizică nu este importantă?
R: Desigur că trebuie să încerci să fii mai mult sau mai puţin sănătos, aşa că dacă eşti bolnav trebuie să consulţi un doctor. Problema sănătăţii este importantă, dar nu o poţi pune împreună cu problema conştienţei. A folosi aceste idei în interesul sănătăţii ar fi destul de inutil deşi, în mod neaşteptat, pot ajuta.
Î: Conştienţa necesită atenţie direcţionată şi voinţă?
R: Toate aceste lucruri: atenţie, conştienţă, unitate, individualitate, voinţă sunt nuanţe diferite ale aceluiaşi lucru. Noi le separăm, dar ele sunt identice. Le putem avea pe toate pentru momente scurte, dar nu le putem păstra. Dacă te observi suficient de mult timp, vei găsi practic momente din toate. Dar numai *momente*. Scopul nostru este de a mări aceste momente, de a le întări, de a le fixa, aşa cum fixezi o fotografie.
Î: Cum poţi să faci asta?
R: Întreaga muncă te conduce în aceeaşi direcţie. A găsi nume pentru lucrurile pe care nu le posedăm, nu va fi de folos. Este necesar să facem ceva.
Î: Momentele de atenţie depind de absenţa distragerii?
R: Există distragere întotdeauna, dar ar trebui să o controlăm. Dacă ne bazăm pe circumstanţe, munca va fi în părţile emoţionale ale centrilor, nu în părţile intelectuale. Dacă se află în părţile intelectuale, va necesita atenţie direcţionată. Centrii noştri sunt aici, dezvoltaţi pe deplin, aştepând să fie folosiţi, dar noi nu folosim părţile lor superioare.
Î: Trebuie să sacrifici 'întregul nonsens' pentru a putea atinge stări superioare?
R: 'Nonsens' este un cuvânt bun, poate. Dar când îl sacrifici, nu este un nonsens pentru tine. Poate fi un nonsens în sens obiectiv, dar dacă îl simţi ca fiind un nonsens, n-ar mai fi nici un sacrificiu.
Î: Este un conflict în mine şi, deşi ştiu ce vreau, asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Continui să fac ceea ce este rău pentru mine.
R: Asta înseamnă că *ştii* doar. A fi capabil să 'faci' este diferit. Cunoaşterea în sine nu-ţi dă suficientă putere pentru a face ceea ce vrei. Trebuie, încet, să acumulezi energie, în principal prin lupta împotriva imaginaţiei, împotriva emoţiilor negative, împotriva vorbirii ş.a.m.d. Asta îţi va da posibilitatea să faci ce este mai bine pentru tine.
Î: Dacă aş avea o atitudine diferită faţă de lucruri, emoţiile mele ar fi diferite, nu-i aşa?
R: Ce atitudini diferite? Şi ce lucruri? Cum pot eu răspunde? Există milioane de lucruri în lume şi milioane de atitudini diferite. Vezi, asta este o întrebare practică; nu poate fi pusă în acest limbaj. Încearcă să-ţi dai seama cum ar suna întrebarea ta pentru o altă persoană, pentru că tu ştii ce vrei să spui prin lucruri diferite şi atitudini diferite, dar eu nu ştiu.
Î: Întreb în legătură cu atitudinile corecte ca arme împotriva emoţiilor negative. O atitudine înseamnă a accepta sau a respinge?

R: Nu este o problemă de respingere, este o problemă de înțelegere. Când vorbesc despre atitudini corecte și greșite în acest context, mă refer la atitudini față de emoțiile negative în general și emoțiile negative în general sunt un subiect de conversație referitor la funcționarea mașinii. Când vorbești despre observația ta proprie și despre lucrul tău propriu, trebuie să descrii la ce emoție negativă te referi: gelozie, frică, furie etc. Nu poate exista generalizare, deoarece emoțiile negative sunt foarte diferite și atitudinile foarte diferite. Despre una poți spune ceva, despre alta altceva. Dacă ținem cont de emoțiile negative în ansamblu, ele au o anumită calitate comună, dar când vorbești despre observațiile proprii trebuie să consideri lucrurile la o scară diferită, nevorbind de atitudini, emoții negative, imaginație, identificare ca și cum ar fi lucruri abstracte, la zece mii de mile distanță de tine. Se pot folosi acești termeni pentru explicarea trăsăturilor generale, dar nu-i poți folosi când vorbești despre munca proprie. Ai de făcut o anumită muncă personală. Vii cu un anumit scop, vrei să obții ceva și ceva din interiorul tău te împiedică - și totuși tu vorbești de atitudini, emoții negative, considerare etc. Vorbește despre lucruri reale. Acești termeni pot fi într-o carte, și tu vorbești ca și cum ai lua fraze din carte.

Trebuie să înțelegi că în sistemul nostru - sau în orice sistem de acest fel, fie că este recunoscut sau nu - există trei limbaje diferite sau trei feluri de gândire: filosofic, teoretic și practic. Când spun 'acesta este teoretic' sau 'aceasta este filosofie' ca răspuns la o întrebare, înseamnă că limbajul este greșit. Nu poți să întrebi ceva în mod filosofic și să aștepți un răspuns practic. O întrebare abstractă nu poate avea un răspuns concret.

Trebuie să înțelegi că diferența de sens între cuvintele 'filosofic', 'teoretic' și 'practic' este complet opusă sensului obișnuit atribuit lor. Sensul filosofic este abordarea cea mai ușoară, cel teoretic este o abordare mai dificilă și mai utilă, iar cel practic - cea mai dificilă și cea mai utilă dintre toate. Există cunoaștere filosofică - idei foarte generale; există cunoaștere practică - când calculezi lucruri și poate exista cunoaștere practică - când poți observa și face experimente. În limbajul filosofic nu se vorbește atât de mult de lucruri, cât despre posibilități; cu alte cuvinte, nu se vorbește despre fapte. În limbajul teoretic se vorbește despre legi; iar în limbajul practic se vorbește despre lucruri aflate pe aceeași scară cu tine și cu ce se află în jurul tău, adică despre fapte. Așa că este, de fapt, o diferență de scară.

Lucrurile pot fi considerate la aceste trei scări și multe lucruri se schimbă complet în funcție de scara la care sunt considerate: ele reprezintă ceva anume la scară filosofică, ceva complet diferit considerate la scara teoretică și, din nou, ceva total diferit la scară practică. Încercați să găsiți exemple. Unele lucruri pot fi considerate la toate trei scările; unele numai la două, altele numai la una. Chiar când vorbești cu tine însuți, nu trebuie să amesteci aceste trei scări, altfel vei crea și mai multă confuzie decât există deja și vei înțelege din ce în ce mai puțin.

Î: Un efort de a-ți aduce aminte de tine este practic?

R: Poate fi practic, poate fi teoretic și poate fi filosofic.

Î: Conştienţa obiectivă se pare că aparţine scării filosofice?
R: Din contră: este foarte practică. Dar dacă te referi la noi, atunci, desigur, conştienţa obiectivă este o idee filosofică. În acelaşi timp este posibil studiul descrierilor de frânturi ale acestei stări. Dacă cineva studiază aceste descrieri şi încearcă să găsească asemănări, poate deveni un studiu teoretic.
Î: Aş dori să ştiu mai mult despre această diferenţiere. Nu ştiu ce este practic.
R: Este ceea ce poţi face - în toate sensurile. Doar că 'a face' se poate referi la o scară sau alta. A face este întotdeauna mai important decât a gândi sau a vorbi. Deci dacă vom considera că filosofic înseamnă a gândi, teoretic a vorbi şi practic a face, aspectul practic este mai important.
Î: Ce este gândirea filosofică?
R: A gândi la o scară foarte mare. Un lucru poate părea foarte frumos la scară filosofică; acelaşi lucru, considerat la scară teoretică poate fi o teorie îngustă şi stupidă, iar considerat practic, poate fi o fărădelege.

Când am auzit, prima dată, de diferenţierea în filosofic, teoretic şi practic, mi s-a spus că şcolile de cunoaştere care au provenit de la mintea superioară pot fi împărţite în trei clase: şcolile practice erau pe nivelul cel mai înalt, apoi urmau şcolile teoretice şi la sfârşit cele filosofice. Dar, în mod obişnuit, prin practic noi înţelegem lucruri ca grădinărit, a face pantofi ş.a.m.d. Prin cunoaştere teoretică înţelegem matematică, geologie, etc., iar prin cunoaştere filosofică înţelegem ceea ce dorim de obicei - filosofie. Dar conform acestui sistem, şcolile filosofice sunt, mai degrabă, şcoli pregătitoare.
Î: Când am venit prima dată la lecturi credeam că acest cuvânt 'şcoală' înseamnă o şcoală de gândire dar, acum, pare să fie exact şcoala în care mă aflam când eram copil.
R: Exact, nu se pune problema de a gândi, se pune problema de a face.
Î: Într-un fel, nu este şi o şcoală de gândire, deoarece a face trebuie să provină din a gândi?
R: Cu siguranţă că trebuie să existe o parte de gândire, deoarece fără gândire nu putem face nimic; dar gândirea este numai un proces auxiliar, nu constituie scopul. Într-o şcoală de gândire este suficient să gândeşti despre libertate, în timp ce noi vrem *să fim* liberi, nu suntem satisfăcuţi doar gândindu-ne la asta.
Î: Această şcoală ar fi de toate trei felurile sau numai de un fel?
R: Cred că este mai bine să spunem că este de toate trei felurile. Are trei laturi. De asemenea, unii abordează sistemul în mod filosofic, alţii teoretic, iar alţii practic. Nu trebuie uitat că poţi aborda acelaşi lucru în diferite moduri.
Î: Atunci, sistemul este legat de filosofie?
R: Nu poate fi total nelegat de ea. În anumite privinţe, aceasta este o formă legitimă de gândire. Dar gândindu-ne la dezvoltarea omului, la progresul omului, este mai bine să căutăm repere psihologice şi nu filosofice. Reperele psihologice constituie fapte, celelalte pot constitui imaginaţie. Chiar dacă intelectul unui om se ocupă de mari probleme filosofice, fiinţa lui se poate afla pe un nivel destul de modest. Dar dacă un om este mai conştient, atunci toate laturile sale se pot dezvolta.
Î: Cine apreciază care sunt valorile psihologice?

R: Există anumite semne obiective prin care poţi judeca - anumite standarde interioare. La un anumit moment ele pot deveni obiective. După cum am spus, nu căutăm repere filosofice, vrem repere psihologice. Este foarte important să înţelegem acest lucru. Concluziile filosofice pot fi doar cuvinte, retorică, dar nu te poţi înşela în ce priveşte reperele psihologice - pentru tine însuţi.
Î: Înseamnă că eşti leneş când foloseşti gândirea filosofică?
R: Nu neapărat. Uneori există lucruri pe care le poţi aborda numai din punct de vedere filosofic, altele numai filosofic şi teoretic. Există lucruri pentru care nu avem o abordare practică şi pentru care trebuie să găsim analogii. Aşa că uneori este foarte corect. Dar există lucruri pe care le poţi aborda numai practic, pentru că numai astfel le poţi preţui.
Î: Vorbiţi despre 'a gândi în noi categorii'. Asta mi se pare la fel de imposibil cu a fi capabil 'să faci'.
R: Întocmai. În acelaşi timp, când vei începe să înţelegi diferitele categorii, atunci vei putea gândi, cel puţin uneori, într-un nou mod. Dar aceasta nu constituie o descriere integrală a gândirii corecte. Foarte adesea nu gândim în categorii corecte pentru că nu avem suficiente cunoştinţe. Chiar şi în starea în care ne aflăm, putem gândi mai bine sau mai rău.
Î: Când încep să gândesc într-un mod nou, nu ştiu de unde să încep.
R: Ai suficient material - acest sistem. Încearcă să ţi-l reconstruieşti în minte, să-ţi imaginezi că explici cuiva ideile sistemului. Încearcă să reconstitui ce spune acest sistem despre om şi univers. Dacă nu-ţi aminteşti ceva, întreabă-i pe ceilalţi. Este un bun exerciţiu. Ori îţi îndrepţi tu gândurile spre ceva şi le controlezi, ori se îndreaptă ele singure într-o direcţie oarecare. Dacă se îndreaptă singure într-o direcţie, nu te poţi aştepta la rezultate pozitive. Pentru ca ele să dea rezultate pozitive trebuie să le conduci într-o direcţie.
Î: Va trebui să găsesc noi cuvinte pentru toate cuvintele şi ideile sistemului atunci când îmi închipui că explic sistemul celor din afară?
R: Nu poţi inventa cuvinte noi. Există o regulă clară ca atunci când vorbeşti despre sistem, să vorbeşti folosind exact acelaşi limbaj în care ai învăţat sistemul şi să te referi la originea termenilor. Nu va exista niciodată necesitatea unei deghizări.
Î: Este adevărat că nu vom putea gândi diferit până când nu vom înlătura complet vechile noastre modalităţi de a gândi?
R: Nu, nu poţi aştepta până atunci, trebuie să acţionezi în acest fel acum. Un exemplu de a gândi în noi categorii este acela că gândirea trebuie să fie intenţională. Nu ne dăm seama că se schimbă totul atunci când ceva este intenţional sau neintenţional.
Î: Dacă încerci să opreşti procesul mecanic de gândire şi să gândeşti într-un mod nou, acest alt mod de gândire nu tinde şi el să devină mecanic?
R: Da, totul are tendinţa de a deveni mecanic, încât atunci când încerci să faci ceva într-un fel nou trebuie să veghezi nu numai asupra a ce intenţionezi să faci ci asupra multor alte lucruri. Nu trebuie să intervină identificarea, nu trebuie să intervină imaginaţia; trebuie să înveţi să ai control asupra asociaţiilor

şi să le menţii numai pe cele de care ai nevoie, nu să le laşi pe ele să aibă controlul asupra ta.

Î: Dar mai există alt mod de gândire în afară de cea asociativă?

R: Există gândirea controlată. Îţi poţi limita gândirea la un anumit obiectiv sau scop clar. Gândirea asociativă este accidentală. Putem continua să gândim cu vechile asociaţii fără nici o încercare de a le schimba sau putem încerca noi asocieri, introducând puncte de vedere noi.

Î: Despre gândirea justă: când încerc să mă gândesc la ceva legat de sistem simt că se epuizează repede subiectul.

R: Pentru gândirea justă nu este suficient să te gândeşti la sistem, ci *modul* în care te gândeşti este important. Poţi gândi corect sau incorect despre sistem sau despre ceva care nu are nici o legătură cu sistemul. Deci nu se pune problema subiectului, ci a metodei de gândire. Iar metoda nu poate fi descrisă. Trebuie găsite exemple de gândire incorectă şi exemple de gândire corectă şi apoi comparate. Trebuie să învăţăm să ne stăpânim mintea; trebuie să înţelegem gândirea formatoare şi deficientă şi să fim capabili să utilizăm întregul creier în loc de numai o mică parte. Singurul lucru care poate ajuta în acest sens este să-ţi aminteşti de tine.

Trebuie să găseşti o conexiune personală, un interes personal în problema la care vrei să te gândeşti, apoi aceasta va creşte şi se va dezvolta. Prin personal înţeleg ceva la care te-ai gândit înainte, întrebări legate de ea care ţi-au venit de la sine şi la care nu ai putut răspunde sau ceva de acest gen. Şi când vei vedea că acum poţi vedea mai mult, asta te poate împinge spre alte lucruri.

Î: Când te gândeşti la o idee a sistemului este dificil să păstrezi o linie de gândire în comparaţie cu lucrurile obişnuite, care se întâmplă în capul cuiva - materialul este atât de limitat.

R: Nu, material este foarte mult - altceva este limitat. Fie dorinţa este limitată, fie efortul este limitat, dar nu materialul.

Î: Aş dori să cunosc cauza rezistenţei în a ţine la distanţă alte gânduri, care se strecoară înăuntru.

R: Există două cauze - cauza rezistenţei este un lucru, iar cauza gândurilor care vin să întrerupă este un altul. Al doilea indică modul nostru obişnuit de a gândi - nu putem păstra niciodată o linie deoarece intervin asociaţii accidentale. Rezistenţa este altceva; este rezultatul unei lipse de abilităţi, unei lipse de a şti cum să-i faci faţă, unei lipse de experienţă în gândirea intenţională într-o anumită direcţie. Această capacitate trebuie educată.

Îţi pot spune ce lipseşte în gândirea noastră, dar dacă nu ai nici o observaţie proprie despre asta, nu va însemna nimic pentru tine. Fiecare gând este prea scurt; gândurile noastre ar trebui să fie mult mai lungi. Când că ai experienţa gândurilor scurte şi a gândurilor lungi, vei înţelege ce vreau să spun.

Î: Am fost şocat de limitările capacităţii noastre de gândire. De ce anume depind ele?

R: Numai când vei avea exemple, în tine însuţi, a unei mai bune funcţionări a gândirii, folosind părţile superioare ale centrilor, având mai multă conştienţă, vei înţelege de ce anume depind aceste limitări. Ştim că mintea noastră este

limitată, dar nu ştim în ce anume este limitată. Când vei cunoaşte aceste două moduri de gândire şi le vei putea compara, vei şti în ce constă diferenţa şi atunci va fi posibil să vorbeşti despre cauze.
Î: Dezvoltarea unui om cu un intelect foarte bun este menită să fie mai rapidă decât cea a unuia al cărui intelect nu este aşa de bun
R: Uneori da, alteori nu; nu atât prin intelect se poate face ceva semnificativ cât prin echilibrarea centrilor şi dezvoltarea conştienţei, deoarece chiar şi în starea obişnuită, omul numărul 1, 2 şi 3 poate fi mai treaz sau mai puţin treaz, mai conştient sau mai puţin conştient. Un om cu un bun intelect poate fi foarte adormit şi, apoi, poate fi prea sigur de realizările sale intelectuale şi prea identificat cu acestea pentru a începe să lucreze. Intelectul său îl poate opri. Se întâmplă adesea. Adesea dezvoltarea intelectuală împiedică studiul deoarece omul devine prea argumentativ, cere definiţii pentru orice ş.a.m.d. Numai dezvoltarea intelectului nu este suficientă, foarte curând devine necesar lucrul asupra emoţiilor.
Î: Am observat că oamenilor care n-au gândit niciodată prea des, adesea li se pare mai puţin dificilă munca decât acelora care au gândit. Cum este mai bine?
R: Nici unul dintre cazuri nu este bun - cazul celui care nu gândeşte sau cazul celui care gândeşte prea mult.
Î: Acelaşi lucru se aplică şi oamenilor care sunt consideraţi străluciţi, în viaţă?
R: Oamenii care sunt consideraţi străluciţi pot fi foarte diferiţi, astfel încât este dificil de vorbit despre ei toţi într-o singură categorie. Pot fi cu adevărat străluciţi, pot doar să pretindă că sunt străluciţi sau doar alţii să pretindă că aceştia sunt străluciţi. Dar dacă te referi la oameni care sunt identificaţi cu strălucirea lor, atunci poate fi foarte dificil pentru ei, numai că nu ca rezultat al strălucirii lor, ci ca rezultat al identificării lor. Uneori un avantaj în viaţă va însemna un dezavantaj în muncă, deoarece cu cât eşti mai bun om numărul 1, 2 sau 3, cu atât mai multă voinţă proprie şi încăpăţânare vei avea de învins. Cel mai uşor şi mai avantajos din punctul de vedere al muncii este să fii doar un om obişnuit.
Î: Nu este esenţial să ai succes în viaţă? Sau trebuie să nu fii identificat cu activităţile vieţii, indiferent de rezultat?
R: Ambele sunt necesare. Succesul nu este periculos în sine, dacă nu te identifici cu el. Scopul nu constă în succes sau insucces, ci în neidentificare. Succesul poate fi de ajutor în multe lucruri.
Î: Cât de mare este partea pe care o joacă intelectul în sistem?
R: Intelectul joacă un rol foarte important deoarece cu el începem. Este singurul centru care se supune sieşi. Dar dezvoltarea intelectului poate merge numai până la o anumită limită. Posibilităţile se află în centrul emoţional.
Î: Nu există nimic cu care să ne putem stăpâni gândurile acum?
R: Dacă aveţi obiective în direcţia corectă, aceste obiective vor influenţa toate celelalte lucruri, într-o anumită măsură. Dacă nu avem nici un obiectiv, nu avem nici un control.

Î: Ați spus că în încercarea de a gândi corect despre aceste idei aveți nevoie să folosiți partea intelectuală a centrului intelectual. Puteți face asta încercând să vă controlați atenția atunci când gândiți?
R: Nu, este o acțiune simultană; nu o poți diviza. Despre anumite lucruri poți gândi numai cu partea intelectuală - dacă gândești corect și formulezi corect lucrul la care vrei să te gândești. Apoi, desigur, trebuie trebuie să te ții de această idee fără a intra în imaginație. Deci funcția însăși determină locul.
Î: Am ajuns la concluzia că nu știu cum să mă gândesc la ceea ce vreau să mă gândesc. Este din cauza amortizoarelor?
R: Cred că este, pur și simplu, din cauză că nu suntem obișnuiți să ne gândim la aceste idei - nu credem că este necesar să ne gândim la ele. Dacă vom înțelege necesitatea, atunci poate vom putea fi capabili. Dar amortizoarele nu au nimic de a face cu asta.
Î: Cred că experiența generală arată că, la început, contactul cu sistemul aduce mai multă distrugere decât construcție.
R: Din punctul meu de vedere, ideea construcției și distrugerii este greșită. Nu se distruge nimic, dar dacă ne imaginăm că avem ceva ce nu avem de fapt, atunci, când vom începe să lucrăm, este posibil să observăm că noi am crezut că aveam ceva, dar acum ne dăm seama că nu avem. Asta înseamnă că este o iluzie și trebuie s-o sacrificăm. Putem avea lucruri reale sau iluzii. Nu pierdem nimic din ceea ce posedăm cu adevărat; pierdem doar ideea că posedăm ceva ce nu posedăm de fapt.

Se întâmplă adesea ca oamenii să ajungă să fie dezamăgiți în lucru deoarece, de la bun început ei încep să aleagă și iau anumite lucruri, iar pe altele nu. Astfel că, după un timp, nu se află în posesia sistemului, ci a propriei lor selecții din acesta și asta nu va merge. Alți oameni doresc să înțeleagă numai intelectual și nu vor dori să facă experimente cu ei înșiși și să se observe, dar fără muncă practică este imposibil să te miști.
Î: Ni se va spune când vom putea începe lucrul practic?
R: Ați început să faceți ceva lucru practic încă de la început. Dacă ați fi făcut numai lucru teoretic, ar fi însemnat că nu ați fi făcut nimic. Lucrul este practic încă de la început.

După cum am spus deseori, prima condiție constă în faptul că nu trebuie să uităm niciodată ce vrem să obținem. Oamenii ajung aici din diferite părți. Unii doresc să știe. Își dau seama că există anumite cunoștințe și poate există undeva oameni care știu și ei vor să obțină aceste cunoștințe. Alți oameni își dau seama de slăbiciunile lor și înțeleg că dacă vor scăpa de ele, lucrurile vor sta altfel. Deci oamenii vin cu scopuri diferite și ei nu trebuie să uite niciodată începutul. Li se poate reaminti, dar asta nu va ajuta prea mult dacă nu-și amintesc ei singuri.
Î: Aș dori să-mi pot întări scopul. Continui să reacționez în același fel ca înainte și pare să fie la fel de mecanic. Oare este necesar să mă străduiesc mai mult?
R: A te strădui mai tare nu va ajuta de la sine; trebuie să te bazezi pe înțelegere. Este mai mult o problemă de prețuire, prețuire generală, prețuire a

ideilor. Aproape despre orice poţi gândi într-un mod nou - un mod mai bun decât înainte. Poţi înţelege sau conecta multe lucruri pe care nu le-ai putut pune împreună sau înţelege înainte de a veni. Doar că, din păcate, vrei să păstrezi toate modalităţile vechi de gândire şi să le ai şi pe cele noi în acelaşi timp, iar astfel nu va fi loc pentru nou.

Apoi, dacă ai anumite obişnuinţe de emoţii negative, nu-ţi vei putea aminti de tine însuţi în timp ce le ai, aşadar, pentru a-ţi aminti de tine însuţi, pentru a lucra, trebuie să ai puţin timp liber. Nu se pune problema atât că nu ai avea scop, cât că nu vrei să sacrifici nimic. Nu poţi păstra tot ceea ce posezi şi să ai în acelaşi timp noi lucruri.

Î: Lipsa de unitate a omului este cea care face să fie atât de greu de găsit legătura practică între scopul sistemului şi scopurile vieţii obişnuite?

R: Nu există scopuri în viaţa obişnuită, aici faceţi o greşeală. În viaţa obişnuită un scop intră peste alt scop şi îl distruge sau îi schimbă natura, aşa încât, în final, nu mai există scopuri.

Î: Spuneţi că omul din stradă nu are nici un scop. Dar când îmbătrâneşti nu te mai agiţi atât de mult, devii interesat de un singur lucru.

R: Este unilateral. Există multe alte lucruri ale fiinţei şi cunoaşterii cuiva pe care această linie nu le atinge. Unii oameni pot dezvolta o anumită unitate chiar în viaţă, dar aceştia sunt excepţii. Dacă, aşa cum spui, cineva devine interesat de ceva anume, numai un grup de "eu"-ri dezvoltă acest interes; altele nu ştiu de el; numai o minoritate este implicată. Deci aici există două aspecte: aspectul minorităţii şi al majorităţii şi faptul că dacă apare o linie de interes, ea nu atinge multe alte lucruri şi ocupă doar o mică parte din fiinţa cuiva. Întreaga fiinţă nu ia parte niciodată la ea.

Cred că ceea ce a fost spus mai devreme despre această problemă a valorilor în lucru şi în viaţa obişnuită trebuie înţeles mai bine. În viaţa obişnuită există atâtea valori imaginare încât este util să clarificăm puţin. În viaţă cele mai bune lucruri nu au nici un sens; oamenii văd ceea ce este mic, dar le scapă ceea ce este mare. În lucru trebuie să faci mai întâi multe lucruri diferite pentru a simţi că te trezeşti. După aceea vor veni alte lucruri; totul va veni, deoarece acesta este numai începutul.

Scopul este necesar în lucru, dar nu poate fi un scop arbitrar sau inventat. Poate exista doar un scop - să te trezeşti - şi poate veni numai când îţi dai seama că eşti adormit, altfel nu există nici o necesitate pentru acesta. Toate celelalte scopuri, indiferent de cum le-ai formula, trebuie să se alinieze acestuia. Apoi, când vrei să te trezeşti, începi să vezi obstacolele, să vezi ce te ţine adormit; şi găseşti o mulţime de funcţii mecanice, vorbire, minciună, emoţii negative etc. şi îţi dai seama că toată viaţa constă din funcţii mecanice care nu lasă nici un pic de timp pentru trezire. Atunci înţelegi nevoia de a le suprima sau cel puţin de a le reduce din putere; atunci ai putea avea timp pentru trezire.

Î: Problema mea este: chiar vreau să mă trezesc?

R: Ce pot să spun? Să presupunem că intri într-un magazin şi întrebi 'Vreau eu să cumpăr ceva de aici sau nu? ' Este la fel şi în acest caz. Aşa că ce să-ţi

răspund? Trebuie să înţelegi că la început vei primi doar lucruri neplăcute. *Poate* (spun doar poate) posibilitatea de a obţine ceva plăcut depinde de capacitatea de a accepta ceva foarte neplăcut; poate asta este singura şansă. Şi dacă accepţi să primeşti ceva foarte neplăcut, întotdeauna vei primi mai mult decât te-ai tocmit. Dacă accepţi jumătate de pound de lucruri neplăcute, vei primi douăzeci de pounds. Marea problemă este: care este moneda în care trebuie să plătim. Efortul nu constituie încă o monedă reală; efortul trebuie să fie schimbat pe altceva şi din nou pe altceva până când obţii ceva care poate constitui monedă. Este foarte complicat. Dar ce anume te-a speriat?

Î: Suferinţă este cuvântul pe care îl am în minte. Nu cred că pot face faţă lucrurilor neplăcute.

R: Este o problemă de gust. Ce înseamnă 'neplăcut'? Înseamnă să plăteşti. Sunt cu totul de acord că este mai bine să obţii lucrurile pe gratis, dar o asemenea metodă nu s-a inventat încă. Fie că înţelegi acest lucru şi spui: 'Voi plăti, numai să ştiu cum'; sau te îndoieşti şi spui: 'Mai bine fie nu plătesc, fie îmi plătesc mie însumi'. Şi atunci nu se întâmplă nimic.

Î: La început eram nerăbdător cu lucrul. Acum mi se pare că este prea mult de făcut şi mi se pare fără speranţă.

R: Deşi pare mult când se descrie, în cele din urmă se ajunge la acelaşi lucru. Necesită timp; este un proces organic. Lucrurile au mers greşit timp de mulţi ani, este necesar să le dăm timp să-şi revină.

Î: Uneori îmi este foarte teamă că nu ştiu ce fac sau ce vreau. Şi îmi îngădui să devin foarte negativ.

R: Mai întâi nu trebuie să îngădui, iar apoi, când te afli într-o stare de îndoială, trebuie să-ţi aminteşti să încerci şi să-ţi construieşti alte "eu"-ri, care să aibă o anumită preţuire. Aceasta este singura cale de a învinge îndoielile.

Î: Există momente când simt o schimbare totală a simţămintelor faţă de lucru şi o dorinţă de a evada, deoarece există în mine ceva la care nu vreau să renunţ. Cum pot lupta cu asta?

R: Fie trebuie să evadezi, fie să continui să eziţi până când vei deveni sigur fie de un lucru, fie de altul. Nu trebuie să faci nimic cât timp eziţi, este foarte important să-ţi aminteşti acest lucru. Aşa cum în cazul înţelegerii trebuie să alegi numai lucrurile pe care le înţelegi mai bine şi să te gândeşti la ele, la fel, în legătură cu a face, trebuie să alegi lucrurile despre care eşti sigur şi să nu-ţi risipeşti viaţa cu lucruri pe care nu le înţelegi. Dacă vei gândi corect, adică dacă vei aduna şi păstra numai lucrurile pe care le înţelegi, numărul lor va creşte. Dar dacă îţi vei umple mintea cu lucruri pe care nu le înţelegi, nu vei mişca niciodată. Aceasta constituie o parte foarte clară a metodei sistemului.

Multe lucruri le ştim foarte bine, dar continuăm să ne amăgim, mai ales despre cuvinte. Este foarte dificil de înţeles valoarea cuvintelor. 'Săraci cu duhul' sunt aceia care nu cred în cuvinte, iar 'bogaţi în duh' sunt cei care cred în cuvinte. Adesea oamenii spun: 'Dacă voi face aşa şi pe dincolo, va fi frumos'. Ei nu înţeleg că este imposibil să facă exact ceea ce doresc, că fiecare lucru va fi puţin diferit, iar în final totul va fi complet diferit. Apoi, când îşi dau seama că este diferit, ei spun: 'Da, dar ideea iniţială era bună'. Nu era

bună. Părea doar frumoasă ca idee, dar în realizare adesea devine chiar opusul ei. Se va schimba neapărat, datorită fricțiunii. Există unele idei care pot trece prin triade, în timp ce altele nu pot, ele existând doar sub forma unei forțe sau a unei jumătăți de forță, sau a unui sfert de forță.
Î: Cred că înțelegerea pe care o căutăm poate fi atinsă numai de câțiva. Nu este posibil ca mulți dintre noi să ajungă la un fel de zid gol de eliminare, netrecând dincolo?
R: Nu poate fi garantat nimic. Dar dacă vrei ceva și încerci să lucrezi și nu posezi vreo anumită trăsătură neplăcută foarte dificil de învins, atunci ai o șansă. Este tot ce pot să spun. Ai exact aceleași șanse ca oricine altcineva. O persoană poate poseda trăsături foarte bune și frumoase și totuși în spatele lor să aibă o mică trăsătură care să facă lucrul foarte dificil, mai dificil poate decât pentru altcineva care nu posedă asemenea trăsături strălucite.
Î: Conștiința este cea care te ajută cel mai mult să te cunoști?
R: Da, este un element necesar; trebuie să treci prin asta. Este cel mai neplăcut lucru din lume, deoarece în starea obișnuită putem ascunde anumite lucruri față de noi înșine. Dacă nu vrem să vedem ceva, închidem pur și simplu ochii și nu vedem. Dar în starea de conștiință ochii noștri nu se vor închide.
Î: Cum putem aduce ideile sistemului în viața zilnică?
R: Studiindu-te pe tine însuți și studiind sistemul. Fiecare are multe întrebări și probleme personale, dar pentru moment sistemul se află deoparte. Puțin câte puțin veți învăța să-l conectați cu din ce în ce mai multe lucruri și după un timp ideile sistemului vor intra peste tot.
Î: Atunci este o pierdere de timp să vorbești inutil, să râzi și să glumești când simți că te afli în această stare?
R: Nu este nimic rău cu starea în sine. Este rău ceea ce mărește mecanicitatea. A-ți petrece timpul discutând și râzând este unul dintre cele mai mecanice lucruri. Depinde ce anume vrei. Dacă te hotărăști să te odihnești, poate fi cu adevărat o odihnă. Dar dacă nu te poți opri, dacă se agață de tine, atunci este rău.
Î: Pot observa ce cantitate mare de energie risipesc în fantezii vagi, reverie și îngrijorare, dar sunt neputincios în a le preveni.
R: Întregul sistem este o cale de a preveni acest lucru. Dar mai întâi trebuie să studiezi. Ai de a face cu o mașină foarte complicată și trebuie să știi asta. Studiind-o, înveți ce anume trebuie să rămână, ce anume trebuie să dispară, ce ajută și ce împiedică, ce trebuie să înlături, ce trebuie să încurajezi. Oamenii, fie că nu își dau seama că trebuie să se schimbe, fie că dacă își dau seama, o iau prea ușor. Ei cred că este suficient să-ți dai seama, să te hotărăști și te vei schimba. Dar a-ți da seama, în sine, nu va produce vreo schimbare; avem prea multe tendințe create în noi. Trebuie să știm cum să luptăm cu ele.
Î: Mă ridic, în mod constant, împotriva trecutului meu. Rădăcinile se află departe, în urmă.
R: Foarte bine. Numai că nu există o metodă directă; trebuie să începem cu astăzi, nu putem schimba ce a fost ieri. Încearcă să schimbi astăzi și asta poate

produce anumite schimbări mâine. Aceasta este starea oricui, situaţia în care trebuie să începem. Dar nu este un obstacol care să nu poată fi depăşit.
Î: Am fost foarte negativ în ultima perioadă referitor la condiţiile în care mă aflam şi simt că nu pot vedea clar ce atitudine aş putea adopta.
R: Este foarte adevărat că în anumite stări te identifici prea mult cu ceva şi pierzi posibilitatea de a vedea diferenţa dintre lucruri. Uneori este imposibil să faci ceva, iar alteori este posibil să lupţi. Pe lângă asta, avem tendinţa de a amplifica şi a exagera. Condiţiile pot să nu fie atât de proaste. Există multe puncte de vedere şi numai tu poţi decide care anume este cazul real.
Î: Dificultatea constă în faptul că nu ştiu ce este bine şi ce este rău în viaţa obişnuită şi asta acţionează ca un ecran sau un văl asupra acţiunilor mele.
R: Nu putem spune că nu ştim. Ştim, sau cel puţin ar trebui să ştim. Nimeni nu poate trăi fără o anumită idee despre bine şi rău. Dar când întâlneşti sistemul şi înţelegi fundamentele sale, vei vedea că binele este legat de conştienţă, iar răul de mecanicitate. Dacă oamenii vor fi puţin conştienţi, cât de puţin posibil, ca să spunem aşa aproximativ conştienţi, ei vor avea o direcţie mai bună. Chiar stând în acelaşi loc, dar întorşi către o direcţie sau alta, constituie o diferenţă.
Î: Este greşit să pui întrebări pentru a-ţi satisface curiozitatea?
R: Curiozitatea este un lucru normal când este suficient de puternică pentru a te face să studiezi şi când constituie tipul corect de curiozitate, pentru că există diferite tipuri. Curiozitatea corectă constituie o emoţie intelectuală foarte importantă.
Î: De unde vine curiozitatea noastră faţă de adevăr? Şi de ce suntem noi curioşi?
R: Curiozitatea este o emoţie specială care există în fiecare centru. În centrul intelectual ea este legată de dorinţa de a cunoaşte. Dar cum o legi de ideea adevărului? Este doar un proces intelectual. În mod intelectual noi distingem ce anume este adevărat şi ce anume este fals şi, evident, suntem curioşi referitor la ce este adevărat şi nu referitor la ceea ce este fals, din nou doar în mintea noastră. Deşi nu ştim ce este adevărat, putem şti ceea ce în mod clar nu este adevărat. Mintea noastră este astfel construită încât putem şti ce este fals, deşi în multe cazuri nu putem spune ce este adevărat.
Î: În ce constă diferenţa dintre dorinţa de a şti şi curiozitatea obişnuită?
R: Diferenţa constă în direcţia spre care este orientată. Dacă vrei să ştii despre treburile vecinului care nu te privesc pe tine, sau dacă vrei să ştii despre triade, aceste două dorinţe se vor afla în diferite părţi ale centrilor. Curiozitatea obişnuită constituie doar slăbiciune, absurditate.
Î: Presupun că îmi lipseşte curiozitatea de tip corect, deoarece îmi este greu să pun întrebări. Fie sunt prea leneş, fie cred că pot răspunde singur.
R: Dacă vrei cu adevărat să pui anumite întrebări, le vei pune chiar dacă vei crede că ştii deja răspunsul. Dacă vei încerca să *gândeşti*, vei avea întrebări; obligatoriu ai multe întrebări acum, numai că nu le formulezi. Este imposibil să nu ai întrebări, deoarece sunt sute de lucruri pe care ai dori să le cunoşti. Aşa că trebuie să te gândeşti la aceste lucruri şi să încerci să le formulezi.

Î: Ce înseamnă de fapt a avea unitate? Am crezut că este acelaşi lucru cu a avea "eu" permanent, dar acum nu mai sunt aşa de sigur.
R: Poate fi acelaşi lucru; depinde de unde începi în înţelegerea ta. Poţi lua o decizie iar apoi, două sau trei zile mai târziu, să acţionezi contrar ei şi să te justifici. Sau poţi dori să lupţi, să încerci să nu faci ceva ce faci de obicei şi, când vezi că faci din nou, să-ţi dai seama că nu ai unitate. Chiar în starea noastră ne putem strădui să atingem unitatea, adică să ne adunăm, sau putem fi dispersaţi şi să nu facem nimic în această direcţie.
Î: Când te lupţi cu o activitate care nu-ţi place, ce poţi face ca să o faci bine, pe lângă a nu te identifica?
R: La început, când încerci să abordezi o activitate legată de lucru, nu poţi localiza punctul potrivit din care o poţi face, deoarece munca de un fel sau altul poate fi făcută numai dintr-un anumit punct din tine însuţi şi uneori este foarte dificil de găsit acest punct. De exemplu, se întâmplă adesea astfel atunci când vrei să scrii o scrisoare dar, odată ce ai început, este posibil să scrii mai mult decât ai crezut că vei putea. Toată problema constă în găsirea punctului potrivit din centrul potrivit. Pentru tot ceea ce facem există o anumită parte dintr-un anumit centru care o poate face sau în orice caz o face mult mai bine decât din orice altă parte din acelaşi centru sau alţi centri.
Î: A face un lucru bine implică oarece măsuri de supunere a falsei personalităţi?
R: Într-o anumită măsură poate fi înţeles astfel. Înseamnă că, dacă poţi face ceva bine, eşti capabil să ai un anumit standard cu care să poţi măsura şi cum fac alţi oameni lucrurile şi cum le faci tu însuţi şi să poţi vedea când faci ceva în mod greşit. Dacă nu ai nimic de acest gen, dacă nu poţi face nimic bine, nu ai nici un standard.
Î: Am o anumită atitudine critică faţă de oamenii pe care îi văd tot timpul şi am încercat să o opresc, dar revine foarte accentuat.
R: Da, uneori poate fi un lucru foarte chinuitor şi mai greu de oprit decât ar crede oamenii. Există o singură posibilitate - să priveşti acest lucru din punctul de vedere al profitului personal. Atitudinea critică îţi dă sau nu ceva? Vei ajunge la concluzia că nu îţi dă nimic. Adesea uităm această problemă a profitului personal şi, totuşi, ea nu numai că este legitimă, ci constituie unicul criteriu. Adesea investim eforturi enorme, timp şi emoţie în lucruri din care nu putem obţine nici un beneficiu. Poate asta vă va ajuta să nu criticaţi. Este ca şi cum am critica vremea.
Î: Adesea cred că lucrurile sunt prost aranjate.
R: Şi le poţi tu aranja mai bine? Poţi lupta cu acest mod de a gândi dar nu în momentul când eşti emoţionat, ci mai târziu, când vei putea vedea mai bine şi numai din punctul de vedere că trebuie să luăm lucrurile aşa cum sunt ele. Nu le poţi schimba, poţi numai să te schimbi pe tine însuţi. Aceasta este singura atitudine corectă şi dacă te gândeşti suficient de des la ea, acest element emoţional va dispărea şi vei vedea lucrurile la scara lor reală, în relaţia corectă.
Î: Există vreo modalitate de a preveni exprimarea supărării? Pierd atâta energie prin asta.

R: Şi exprimând-o poţi crea cauze pentru o altă supărare. Încearcă să te agăţi de acest lucru. Când exprimi supărarea, încearcă să vezi că o faci nu din cauză că îţi dai seama că nu te poţi abţine, ci din cauză că te amăgeşti gândind că o faci cu un scop: vrei să schimbi lucrurile, oamenii n-ar trebui să facă acel lucru şi să-ţi cauzeze supărarea ş.a.m.d. Dar după ce ai exprimat-o poate fi şi mai rău, ei te pot supăra şi mai tare. Este complet nefolositor să produci rezultate proaste. Dacă te vei gândi la acest rezultat prost, poate vei găsi energia de a nu-ţi mai exprima supărarea şi atunci cauza ar putea dispărea, deoarece ceea ce te-a supărat mai devreme te-ar putea face să râzi. Adesea credem că exprimăm emoţii negative nu din cauză că nu ne putem opri, ci din cauză că ar trebui să le exprimăm. Întotdeauna există ceva deliberat în acest lucru.

Î: Dar nu poţi fi furios pe drept, dacă ceva este greşit?

R: Cele mai periculoase emoţii negative vin din sentimentul de nedreptate, de indignare. Ele te fac să pierzi mai multă energie şi sunt şi mai rele dacă ai dreptate.

Î: De ce este mai rău dacă ai dreptate?

R: Pentru că astfel te justifici. Dacă nu ai dreptate, poţi vedea că este absurd să fii furios. Dar asta nu constituie o explicaţie completă. Începe să priveşti din acest punct de vedere - aminteşte-ţi că există lucruri foarte mari care sunt greşite. De obicei ne identificăm cu lucrurile mici şi uităm de cele mari. Dacă începem să ne gândim la lucrurile mari ne vom da seama că nu este de nici un folos să te identifici cu un lucru mic care este greşit. Şi o mică identificare duce la o altă mică identificare. Dar nici asta nu constituie o explicaţie completă.

Î: Pot avea oamenii o influenţă permanentă asupra altora?

R: Da, într-o anumită măsură pot, atât cât le permiţi. Dacă te laşi purtat în acea direcţie şi îi laşi să te influenţeze, ei vor avea o influenţă. Dar dacă îţi spui 'nu vreau să fiu influenţat', ei nu vor avea nici o influenţă. Adu-ţi aminte, ei sunt maşini; te poate influenţa o maşină? Da, dacă îi permiţi. Să presupunem că vezi o maşină frumoasă şi ţi-ai da viaţa să ai această maşină - asta înseamnă că eşti influenţat de această maşină. Este exact la fel şi cu oamenii. Eşti deschis influenţei altor oameni în măsura în care te identifici sau consideri.

Î: În legătură cu lucrul, poate cineva să dăuneze altora influenţându-i într-un mod greşit?

R: Da, poate - cu unii oameni, nu cu toţi. Unii oameni sunt foarte uşor influenţaţi, aşa încât dacă le oferi idei greşite despre muncă poate dăuna. De aceea când vorbeşti cu oamenii este necesar întotdeauna să ai grijă să nu fii înţeles greşit, să nu dai o impresie greşită.

Î: Ne puteţi explica de ce trebuie ca un somn adânc să urmeze unui moment de interes şi urgenţă faţă de experiment şi de ce în timpul somnului dispare toată dorinţa de a repeta experimentul?

R: Fiecare funcţie, fiecare efort necesită energie, iar trezirea necesită energie specială. Dacă într-un moment de trezire se întâmplă ceva rău, dacă există vreun fel de identificare sau ceva de acest gen, se produce o enormă risipă de energie şi după aceea poţi fi adormit pentru o lungă perioadă fără a-ţi aminti

posibilitatea de a te trezi. Dar numai dacă se întâmplă ceva rău în momentul trezirii. Iar în starea noastră prezentă, în orice moment se poate întâmpla ceva rău, pentru că noi nu știm ce se întâmplă. De exemplu, poate interveni o emoție negativă și să producă o asemenea risipă de energie încât să nu mai rămână deloc pentru mult timp. Așa că cele mai importante momente în care încerci să-ți amintești de tine însuți sunt momentele în care ești de obicei cel mai identificat, pentru că dacă îți poți aminti de tine însuți în aceste momente dificile, alte momente vor fi mai ușoare. Dar dacă alegi numai cele mai ușoare momente, atunci nu vei fi niciodată capabil s-o faci în momente dificile. Este necesar să le încerci pe amândouă.
Î: În viziunea dumneavoastră, dacă un om și-ar putea trăi întreaga viață într-o stare de conștiență, atunci el n-ar mai putea greși?
R: Nu putem lua în considerare asemenea cazuri extreme și să vorbim despre 'întotdeauna'. Dar dacă ar fi ca un om să devină măcar puțin conștient, dacă el ar fi capabil să se controleze uneori pentru o jumătate de oră sau chiar numai pentru câteva minute, ar fi o diferență atât de enormă, încât tot ceea ce știm despre omul obișnuit nu i s-ar mai aplica lui. Iar despre a greși, asta reprezintă o problemă diferită. Dacă un om își poate aminti de el însuși fie și pentru acest timp se poate spune, cu siguranță, că el, nu va face nimic mai mult sau mai puțin serios fără a ști ce face, iar în momentul când va face ceva deosebit de important, el va deveni conștient.
Î: Mi-ați putea spune care este diferența dintre doi oameni aflați pe patul de moarte, dacă unul dintre ei a învățat arta amintirii de sine, iar celălalt nu a auzit niciodată de ea?
R: Nu, este nevoie de un scriitor cu imaginație pentru a descrie asta. Există multe posibilități diferite - oamenii pot fi foarte diferiți și pot fi în circumstanțe diferite.

Cred că ar fi mai bine să vă spun o poveste. Este o poveste veche, spusă în cadrul grupurilor din Moscova în 1916 despre originea sistemului și despre lucru și despre amintirea de sine.

A fost odată într-o țară necunoscută, într-o perioadă necunoscută, un om viclean care se îndrepta către o cafenea și s-a întâlnit cu un diavol. Diavolul se afla într-o stare foarte proastă, înfometat și însetat așa că omul viclean l-a luat în cafenea, a comandat cafea și l-a întrebat care-i era supărarea. Diavolul a spus că nu-i mergeau afacerile. Pe vremuri el obișnuia să cumpere suflete și să le ardă pentru mangal, deoarece atunci când oamenii mureau aveau suflete foarte grase pe care le putea lua în iad și toți diavolii se bucurau. Dar acum se terminase cu toate focurile din iad, deoarece când oamenii mureau nu mai existau suflete.

Atunci omul șiret i-a sugerat că poate ar putea face ceva afaceri împreună. 'Învață-mă cum să fac suflete', a spus el, 'și îți voi da un semn pentru a-ți arăta care oameni au suflete făcute de mine' și a mai comandat cafea. Diavolul i-a explicat că ar trebui să-i învețe pe oameni să-și amintească de ei înșiși, să nu se identifice ș.a.m.d., iar apoi, după un timp, acestora le-ar putea crește suflete.

Omul şiret s-a pus pe lucru, a organizat grupuri şi a învăţat oamenii cum să-şi amintească de ei înşişi. Câţiva dintre ei au început să lucreze serios şi au încercat să pună în practică ceea ce el i-a învăţat. Apoi au murit şi când au ajuns la porţile raiului, acolo se afla Sfântul Petru cu cheile sale de o parte, iar de cealaltă diavolul. Când Sfântul Petru se pregătea să deschidă porţile, diavolul ar fi spus: 'Aş putea să pun doar o întrebare - ţi-ai amintit de tine însuţi?' 'Da, desigur', ar fi răspuns omul, şi atunci diavolul ar fi spus: 'Scuză-mă, acest suflet este al meu'. Aşa a continuat mult timp, până a când aceştia au reuşit cumva să comunice pe pământ ce se întâmpla la porţile cerului. Auzind asta, oamenii pe care-i instruia au venit la omul şiret şi i-au spus: 'De ce ne înveţi să ne amintim de noi înşine, dacă atunci când spunem că ne amintim de noi înşine, ne ia diavolul?'. Omul viclean a întrebat: 'V-am învăţat eu să spuneţi că vă amintiţi de voi înşivă? V-am spus să nu vorbiţi'. Ei au răspuns: 'Dar acolo se aflau Sfântul Petru şi diavolul! ', iar omul viclean a spus: ' Dar i-aţi văzut voi pe Sfântul Petru şi pe diavol în vreun grup? Aşa că nu vorbiţi. Unii oameni nu au vorbit şi au reuşit să ajungă în rai. Nu am făcut numai un aranjament cu diavolul, am făcut şi un plan prin care să-l înşel pe diavol'.

CAPITOLUL 14

Dificultăți personale - Necesitatea de a găsi cea mai urgentă și persistentă dificultate a ta - Emoții negative, imaginație, gândire formatoare - Crearea de noi puncte de vedere - Lupta cu identificarea - Trei categorii de emoții negative și cum să le tratăm - Transformarea emoțiilor negative - Iritarea - Lenea - Stări negative apăsătoare - Diferite forme de imaginație - Renunțarea la suferință - Suferința voluntară ca cea mai mare forță pe care o putem avea - Responsabilitatea în lucrul personal - Necesitatea de a lucra pe mai multe linii deodată - Gândirea formatoare și caracteristicile acesteia - Gândirea asociativă - Necesitatea centrilor superiori pentru a înțelege adevărul - Meditația - Gândirea corectă - Conversații imaginare - Diverse înțelesuri ale credinței - Viața după moarte.

A venit timpul să vă gândiți la lucrurile personale care sunt aproape de voi și practice. Am vorbit mult despre teorie și folosiți prea multe cuvinte fără să vă întrebați ce înțelegeți prin acestea. Acum trebuie să ne ocupăm de fapte; trebuie să înțelegem de unde putem începe așa cum suntem. La orice moment dat sunt lucruri pe care le putem controla, dar pe care nu le controlăm datorită lenei, lipsei de cunoștințe, suspiciunii sau orice altceva. Trebuie să ne gândim la aceste aspecte - ar fi o gândire corectă aceasta.

Încearcă să găsești dificultățile tale personale. Nu vreau să spun dificultăți de ordin extern, ci dificultăți interioare - trăsături personale, înclinații și aversiuni personale, atitudini, prejudecăți ce vă pot opri înțelegerea și vă pot împiedica lucrul.

Toate dificultățile ce le puteți întâlni în munca voastră personală pot fi, în mare, împărțite în trei categorii sau clase.

Înainte de toate, emoțiile negative. Pentru anumiți oameni acesta este primul și probabil principalul punct nevralgic, așa încât ei trebuie să înceapă cu studiul emoțiilor negative și cu studiul metodelor de neidentificare. Anumiți oameni nu se pot opri să nu fie negativi, în general în anumite direcții particulare și, când emoțiile negative se întăresc și devin permanente, de obicei vor opri orice fel de lucru: totul devine mecanic și persoana nu poate progresa.

Cel de-al doilea punct este imaginația, în mod particular imaginația negativă, pentru că este tot atât de rea ca emoțiile negative. Prin imaginație nu înțeleg visare cu ochii deschiși; vreau să spun mai curând imaginarea lucrurilor care nu există, nici în tine însuți nici în alți oameni. Fiecare trebuie să încerce să găsească acest tip de imaginație în el însuși și lucrurile specifice cu care se asociază.

Cel de-al treilea punct este gândirea formatoare și vorbirea formatoare. Dacă nu ai o imagine a ceea ce este formator și a ceea ce nu este formator, nu poți progresa. Este necesar să obții această imagine. Este foarte folositor să

găsești câteva exemple bune de gândire formatoare și să le păstrezi în minte. Astfel nu va fi dificil să recunoști când te-ai surprins gândind într-un mod formator sau auzi pe altcineva vorbind într-un mod formator.

Acestea sunt tipurile principale de dificultăți pe care trebuie să le găsiți în voi înșivă. Pentru o persoană este mai permanent unul dintre aspecte, pentru o alta un alt aspect. Mai târziu veți descoperi probabil mult mai multe lucruri, dar la început veți vedea că, în mare, este unul dintre cele enumerate înainte.

Una dintre dificultăți este cea mai presantă pentru tine și fiecare poate descoperi care dintre acestea trei îi aparține. Trebuie să descoperiți care este mai urgentă, să luptați împotrivă ei și să vă concentrați pe aceasta. Trebuie să existe motive să te decizi asupra uneia sau alteia, dar toate trei privesc pe fiecare. Pentru majoritatea oamenilor este necesar să înceapă cu emoțiile negative. Pentru alții este necesar să înceapă cu imaginația, pentru că ei inventează lucruri și astfel nu ajung niciodată la lucrurile reale. Și pentru alții încă este necesar să lupte cu gândirea formatoare, deoarece dacă nu o vor face vor rămâne mereu în același loc.

Î: Spuneați că sunt multe căi de distrugere a emoțiilor negative. Care sunt acestea?

R: Mai înainte trebuie să le recunoști. Trebuie să știi în tine însuți cea mai importantă emoție negativă, pentru că fiecare are una preferată și trebuie să începi cu aceasta. Trebuie să știți de unde să începeți și când știți aceasta, puteți studia metodele practice. Dar, înainte de toate, când descoperiți emoții negative în voi înșivă, trebuie să înțelegeți că în voi sunt cauzele și nu în alți oameni - ele sunt interne, nu externe. Când veți înțelege că ele sunt în voi înșivă, rezultatele vor începe să vină în raport de profunzimea convingerii voastre și continuitatea memoriei voastre.

Vedeți, ceea ce doresc să înțelegeți este că fiecare persoană în parte are un anumit punct clar ce-o împiedică să lucreze corect. Acest punct trebuie găsit. Fiecare persoană are multe astfel de puncte, dar unul este mai mare decât celelalte. Deci fiecare din voi, în mod separat, trebuie să vă găsiți dificultatea principală și, găsind-o, să lucrați împotriva ei. Aceasta vă poate ajuta un anumit timp și apoi, probabil, va trebui să găsiți o altă dificultate și apoi alta și alta. Până ce nu veți găsi dificultatea din momentul prezent, nu veți fi capabil să lucrați într-un mod corect.

Prima dificultate pentru oricine este cuvântul "eu". Spui cuvântul "eu" și nu te gândești că acesta este numai o mică parte din tine care vorbește. Dar în spatele acestuia și dincolo de acesta trebuie să fie cu totul altceva și aceasta este ceea ce trebuie să găsiți. Poate fi un tip particular de emoție negativă, un tip particular de identificare, sau imaginație sau multe alte lucruri.

Trebuie să înțelegeți că toate dificultățile pe care le au oamenii sunt așa cum sunt pentru că oamenii sunt aîa cum sunt. Dificultățile pot dispărea sau se pot schimba numai când oamenii se schimbă. Nimeni nu poate face ca dificultățile să fie mai ușoare pentru ei. Presupunând că un bun magician ar veni și ar înlătura toate dificultățile lor, ar fi un prost serviciu care li s-ar se face, pentru că oamenii ar fi satisfăcuți să rămână așa cum sunt, nemaiavând nici un motiv

să-şi dorească să se schimbe. Încercaţi să vă gândiţi ce anume face lucrurile foarte dificile pentru voi sau vă acaparează majoritatea atenţiei.
Î: Eu cred că dificultatea mea este mândria.
R: Mândria face un servitor bun, dar un stăpân rău. Dar cum să faci un servitor din aceasta? Numai învingând-o. Luaţi exemplul din Noul Testament despre a întoarce celălalt obraz. O persoană obişnuită va spune că nu-l lasă mândria. Dar dacă puteţi transforma mândria într-un bun servitor, acesta vă va determina să o faceţi. Şi este important, pentru că a fi capabil să faci asta înseamnă şi alte lucruri în plus, cum ar fi o percepţie mai rapidă, controlul asupra centrilor emoţional şi motor şi multe alte lucruri.
Î: Eu tot nu văd cum pot să încep să-mi găsesc dificultatea principală.
R: Fiecare trebuie să încerce să-şi găsească propria dificultate şi nu pe a altcuiva şi pentru a face aceasta trebuie să renunţi la prejudecăţi şi la a gândi că ideile reprezintă ceva, lucrul altceva iar viaţa altceva. Atât timp cât veţi gândi în acest fel, nu veţi înţelege. Trebuie să vă daţi seama că lucraţi aici pentru scopurile voastre personale şi că nu este nici o diferenţă între viaţă şi lucru. Sunt multe lucruri care stau acum în calea voastră în sensul vieţii şi, în scopul de a le învinge şi îmbunătăţi lucrurile, trebuie să faceţi ceea ce sugerează lucrul. Rezultatele se vor vedea în viaţa obişnuită, în relaţiile cu oamenii, în diferite aspecte şi în activitatea pe care o aveţi de făcut în viaţă. Deci încercaţi să puneţi numai întrebări referitoare la propriile voastre dificultăţi. Lucrurile abstracte le putem admite numai ocazional, dar amintiţi-vă că nu acestea sunt scopul principal.
Î: Cum pot lupta cu posesivitatea?
R: Mai întâi trebuie să se elibereze *mintea* de justificarea acesteia. *Mintea* trebuie să fie separată, nu trebuie să se identifice. Avem un anumit control al minţii şi într-o oarecare măsură putem porunci aici. Dacă decizi să nu justifici o anumită emoţie negativă, este deja un început al luptei. Apoi mintea va acţiona asupra emoţiilor. Care este cauza emoţiilor negative? Ele sunt întotdeauna cauzate de alţi oameni, este întotdeauna vina altora. Asta trebuie să înceteze. Trebuie să recunoaşteţi că în voi este cauza emoţiilor negative. Şi nu trebuie să găsiţi motive pentru emoţiile negative - este întotdeauna uşor să găseşti nişte motive.
Î: Ar trebui să încercăm să descoperim ce anume din noi a generat exprimarea unei emoţiile negative?
R: Foarte adesea este imitaţie. Altcineva exprimă o emoţie negativă şi ceva din tine îl admiră şi gândeşte: cât de frumos exprimă el această emoţie negativă, şi vrea să imite, şi tu nici nu ştii. Pot fi multe alte lucruri, dar foarte adesea este imitaţie.
Î: Când spuneţi că trebuie să lucrăm cu ideile fundamentale ale sistemului, vreţi să spuneţi, ca de exemplu, lucrul asupra emoţiilor negative? Poate fi numit lucru dacă cineva încearcă din greu să lucreze asupra lui însuşi în acest fel?
R: În orice caz, oricum aţi numi-o, aveţi de lucrat asupra emoţiilor negative, întâi prin studierea lor, apoi încercând să nu le exprimaţi, apoi mergând mai

departe şi găsind emoţia voastră negativă favorită. Presupunând că cineva nu are autocompătimire, atunci este uşor pentru el să lucreze cu autocompătimirea; dar el poate avea o anumită altă emoţie, proprie lui, împotriva căreia îi este dificil de luptat. În general, ai numai câteva emoţii negative principale, deşi unii oameni deosebiţi pot avea mai multe.
Î: Cred că este posibil să lupţi cu mici emoţii negative, dar câteodată acestea sunt mult prea puternice şi are loc o explozie.
R: Am încercat să explic că emoţiile negative sunt diferite şi că nu poţi utiliza aceleaşi metode împotriva tuturor. În toate cazurile trebuie să fii pregătit. Este mult prea târziu să te gândeşti când te afli deja într-o emoţie negativă. Trebuie să studiezi identificarea şi să fii capabil să nu te identifici; trebuie să fii capabil să gândeşti într-un mod corect - nu în acel moment, ci înainte şi după. Şi trebuie să fii capabil să foloseşti emoţiile negative pentru amintirea de sine. Dar înainte de toate trebuie să fii capabil să controlezi manifestarea emoţiilor negative. Dacă nu poţi controla manifestarea, nu poţi începe lupta cu emoţiile negative. Dar trebuie să înţelegi că nu poţi face nimic când te afli într-o emoţie negativă; poţi să faci înainte şi după. Câteodată, când eşti mai bine pregăt, le poţi folosi pentru amintirea de sine, dar asta este un lucru cu totul special. În lucru totul poate fi folosit, toate funcţiile greşite pot fi folosite, astfel şi emoţiile negative de toate tipurile pot fi folositoare ca un ajutor în amintirea de sine. Prin aceasta vreau să spun că te poţi antrena într-un asemenea mod încât emoţiile negative îţi vor reaminti necesitatea amintirii de sine.
Î: Aţi spus că centrul intelectual ar putea controla centrul emoţional dacă ştim cum. Ne puteţi spune cum anume?
R: Totul este să înveţi cum. Găseşte emoţiile legate de un anumit mod de a gândi, cu anumite puncte de vedere. Dacă dobândeşti noi puncte de vedere, apoi, după un anumit timp, emoţiile conectate cu vechile puncte de vedere vor dispărea. Multe emoţii depind de punctele de vedere. Dar este o muncă înceată.
Î: De ce trebuie făcută încet?
R: Pentru că nimeni nu o poate face repede. Ia un anumit timp să îţi schimbi punctele de vedere, să ai noi puncte de vedere stabilite. Aceasta înseamnă distrugerea amortizoarelor şi este un lucru dureros. În plus, amortizoarele nu pot fi distruse dintr-o dată, pentru că astfel nu ai mai avea nici un control. În mod obişnuit te controlezi cu ajutorul amortizoarelor. Aşa că amortizoarele trebuie distruse treptat şi, în acelaşi timp, trebuie creată voinţa. Dacă este distrus un amortizor, trebuie pusă voinţa în locul său altfel, dacă nu vei fi protejat de amortizor şi nu vei avea nici voinţă, te vei afla într-o stare mai rea decât cu amortizor. Acesta este motivul pentru care sistemele mecanice de dezvoltare de sine sunt periculoase deoarece, prin mijloace mecanice, fără să ştii ce faci, poţi distruge unul sau altul dintre amortizoarele importante, fără a pune nimic altceva în locul lui şi să devii mai rău decât înainte. Mijloacele trebuie să fie conştiente, trebuie să ştii ce faci.
Î: Întotdeauna poţi să-ţi găseşti principala emoţie negativă sau numai câteodată?

R: Poţi, dacă eşti sincer în legătură cu asta. Este o problemă de sinceritate şi de un anumit efort, dar noi nu vrem să facem acest efort, astfel nu o vom face niciodată. Chiar dacă decidem să căutăm emoţiile noastre negative, ne concentrăm asupra emoţiilor mici. Nu suntem niciodată suficient de sinceri să admitem care este emoţia noastră negativă principală, pentru că arată câteodată urât.

Când am spus că este necesar să-ţi găseşti emoţia negativă principală nu m-am referit la cele mai importante, ci la cele mai persistente. Dacă le găseşti şi încerci să lucrezi asupra lor, asta adesea ajută să vezi împotriva căror emoţii poţi lupta. De obicei sunt două sau trei cu care poţi lupta. Dar trebuie să fii mai precis şi nu doar să vorbeşti despre emoţii în general. A vorbi despre emoţii în general este bine pentru gândire în general, dar nu pentru acţiune. Poţi acţiona numai în legătură cu fapte clare.

Î: Cele mai periculoase emoţii negative nu sunt gelozia, teama, ura, mânia?

R: Nu, aceasta este o clasificare greşită. Cea mai folositoare clasificare este după gradul de identificare, pentru că aceasta face cel mai mare rău. Poţi lua acestea ca emoţii negative de prim grad, dar nu este în mod necesar adevărat. Pentru anumiţi oameni autocompătimirea poate fi cel mai rea. Pentru altă persoană cel mai rău lucru poate fi sentimentul de nedreptate. Niciodată nu ştii ce este mai rău, pentru că asta depinde de identificare şi de trăsături, de vreme ce capacitatea de a simţi anumite emoţii deosebit de puternic şi a te identifica cu acestea poate fi principala trăsătură a falsei personalităţi. Este diferit pentru oameni diferiţi.

Î: Care dintre emoţiile negative trebuie să le transformi?

R: Pe toate. Nu este nevoie să facem un catalog. Trebuie să începi mai întâi cu acelea pe care le poţi aborda, şi apoi să treci la unele mai dificile şi încă şi mai dificile, dacă este posibil.

Emoţiile negative sunt o stare intermediară între sănătos şi nesănătos. Un om al cărui centru de greutate se află în emoţiile negative nu poate fi numit sănătos şi nu se poate dezvolta. El trebuie să devină mai întâi normal.

Emoţiile negative trebuie să împărţite în trei categorii: în primul rând, emoţiile cele mai obişnuite, de zi cu zi. Trebuie să le observi şi trebuie să ai deja un anumit control asupra exprimării lor. După ce ai dobândit un anumit control asupra neexprimării acestor emoţii negative, apare problema cum să tratezi cu emoţiile însele. Trebuie să încerci să tratezi cu ele încercând să nu te identifici cât poţi de des şi de mult, pentru că acestea sunt întotdeauna legate de identificare şi, dacă învingi identificarea, acestea dispar.

Cea de-a doua categorie de emoţii nu apar în fiecare zi. Acestea sunt emoţii mai dificile, mai complexe depinzând de anumite procese mentale cum ar fi suspiciunea, sentimentele rănite şi multe aspecte de acest gen. Acestea sunt mai greu de învins. Poţi trata cu ele prin crearea unei atitudini mentale corecte, prin gândire - nu pe moment, ci între timp, când eşti liniştit. Încearcă să găseşti atitudinea corectă, punctul de vedere corect şi fă-l să devină permanent. Dacă creezi o gândire corectă, aceasta va lua toată puterea acestor emoţii negative.

Apoi există cea de-a treia categorie, emoţii mult mai intense, mult mai dificile şi mai rare. Împotriva acestora nu poţi face nimic. Aceste două metode - lupta cu identificarea şi crearea atitudinilor corecte - nu ajută. Când vin asemene emoţii, nu poţi face decât un singur lucru: trebuie să încerci să-ţi aminteşti de tine însuţi - să-ţi aminteşti de tine însuţi cu ajutorul emoţiei. Dacă înveţi să le utilizezi pentru amintirea de sine, acestea se pot diminua şi pot dispărea după un anumit timp. Dar pentru asta trebuie să fii pregătit.

În prezent, din moment ce nu ştii cărei categorii îi aparţine o emoţie, trebuie să încerci să utilizezi toate cele trei metode pentru toate emoţiile. Dar, mai târziu, vei vedea că ele se împart în aceste categorii şi că într-un caz ajută ceva, în altul altceva. Trebuie să fii pregătit în toate cazurile. Aşa cum am spus la început, va fi dificil să luptaţi cu acestea sau să le învingeţi; dar veţi învăţa în timp. Numai să nu amestecaţi emoţiile cu exprimarea emoţiilor negative. Întotdeauna vine mai întâi neexprimarea. Cât timp nu poţi opri exprimarea înseamnă că nu poţi face nimic în legătură cu emoţiile însele. Deci, înainte de a putea face orice altceva, trebuie să învăţaţi să controlaţi manifestarea emoţiilor negative. Dacă aţi învăţat să controlaţi exprimarea, atunci puteţi începe.

Î: Se pare că efortul de a-ţi aminti de tine însuţi te face mai vulnerabil şi eşti mult mai uşor stăpânit de emoţii. Cum te poţi proteja?

R: Nu te poţi proteja la început. Trebuie să rişti să vezi ce funcţionează. De fapt, funcţionează în ambele sensuri: dintr-un punct de vedere te face mai sensibil; dintr-un alt punct de vedere îţi oferă mai mult control.

Î: În legătură cu emoţiile tale negative obişnuite, există o anumită trăsătură specifică în tine însuţi care le aduce mereu?

R: Este foarte posibil, dar dacă practici neidentificarea vei vedea asta. Te identifici cu multe, multe lucruri, nu numai cu emoţiile negative. De dimineaţa până seara treci de la o identificare la alta, dar când încerci mai mult decât în mod obişnuit să te identifici, poţi observa multe emoţii negative pe care nu le-ai văzut înainte. Pe unele le poţi vedea în întregime, pe altele le poţi observa doar parţial, înainte de a dispărea. Dacă vei încerca să le observi şi să nu te identifici, vei deveni mai puternic în a lupta cu emoţiile.

Î: Care este calea corectă de a fi interesat de lucruri fără a fi identificat?

R: Nu există nici o cale corectă. Trebuie fie să te gândeşti la lucrurile corecte, fie să legi totul de amintirea de sine. Dacă te poţi gândi la lucrurile corecte, poţi fi interesat de aceasta fără identificare, dar dacă devii identificat, toată gândirea dispare şi devine doar o repetare formatoare de cuvinte.

Î: O emoţie negativă care îmi apare mereu mă face să mă simt împotriva oamenilor pe care eu cred că i-am neglijat sau i-am rănit în vreun fel. Se bazează pe identificare. Nu văd cum să scap de asta.

R: Este dificil de spus. Suntem atât de mecanici încât în anumite cazuri nu suntem responsabili. În acelaşi timp nu ai dreptul să spui 'Nu sunt responsabil aşa că nu contează ce fac'. Trebuie să faci ceea ce poţi. Dar neidentificarea nu va ajuta în acest caz. Dacă simţi că ai făcut ceva rău, încearcă să nu o mai faci din nou. Foarte adesea oamenii îşi cheltuie toată energia gândindu-se la greşelile pe care le-au făcut şi în ziua următoare ei fac exact acelaşi lucru.

Î: Ați spus că emoțiile negative ar fi folositoare dacă am putea să nu ne identificăm cu ele?
R: Dacă am putea să nu ne identificăm, am avea rezultate diferite. În mod foarte clar ar fi de ajutor, deoarece ar da orientare vieții și multor altor lucruri pe care nu le cunoaștem încă.

Da, am spus că *dacă am putea* să nu ne identificăm, acestea ar putea fi funcții foarte utile. Așa cum sunt, acestea nu sunt folositoare. Toate emoțiile negative ce nu pot fi evitate devin funcții folositoare, dacă le folosim pentru amintirea de sine. Unii oameni izbutesc să facă aceasta și obțin două lucruri deodată - eliminarea emoției negative și crearea amintirii de sine. Dacă ai o emoție negativă persistentă și, prin gândire corectă, o pui în legătură cu amintirea de sine atunci, după câtva timp, aceasta va ajuta amintirea de sine și după încă și mai mult timp, dacă persiști, emoția va dispărea. Deci acestea pot servi unui scop util, dacă le poți folosi; dar dacă te identifici cu ele, nu sunt bune deloc.
Î: Există altceva ce poate fi făcut în legătură cu emoțiile negative atunci când te afli într-o stare proastă?
R: Nu trebuie să crezi în această stare proastă. În mod egal, nu trebuie să crezi într-o stare bună, că va rămâne întotdeauna. Ambele stările bune și rele se vor schimba. Dacă vei crede prea mult într-o stare bună, vine o stare proastă și nu ești pregătit și, ca rezultat, vei fi prea mult afectat. Dacă te identifici prea mult cu propria stare proastă, vei simți că nu poți face nimic. Stare proastă sau bună, tu trebuie să mergi înainte - există o singură cale.
Î: Gelozia puternică intră în cea de-a doua categorie?
R: Asta rămâne să decizi tu. Poate să aibă foarte multe forme și manifestări diferite. În mod general se bazează pe justificare. Mental ești de acord cu ea, o accepți, pregătești terenul pentru ea. Când vei înceta să mai pregătești terenul, aceasta poate să dispară sau poate fi transformată în ceva diferit. Dar aceasta este o descriere prea generală. Există zece mii de diverse tipuri de gelozie dar, la baza lor, aproape în mod inevitabil se află sentimentul că ai dreptul să fii gelos. Trebuie întotdeauna să-ți amintești că toate cauzele emoțiilor negative sunt în noi.
Î: Emoțiile negative sunt molipsitoare? Acesta este motivul pentru care viața familială este atât de dificilă?
R: Da, este un fapt clar că emoțiile negative sunt foarte molipsitoare, dar în special sunt molipsitoare pentru tine însuți. Dacă ai anumite emoții negative și le admiți, dacă nu le negi în mintea ta, ele sunt destinate să se repete și să devină din ce în ce mai puternice.
Î: Autocompătimirea, pentru mine, nu este o emoție neplăcută, totuși o consider a fi negativă. Ar trebui să fie oprită?
R: Mai ales dacă este plăcută. Când autocompătimirea este plăcută, este o emoție deosebit de otrăvitoare.
Î: Cum pot să gândesc corect despre autocompătimire?
R: Când te gândești la ea trebuie să-ți creezi în minte un solvent permanent, o atitudine, care va dizolva autocompătimirea când va apărea. Găsește-i partea

comică, partea absurdă, partea nesănătoasă, nu te formaliza față de tine însuți. Dacă reușești să formezi o atitudine permanentă atunci, imediat ce va apărea autocompătimirea, toarnă solventul peste ea și aceasta se va dizolva. Găsește ceea ce este prostie, ceea ce este nebunie în autocompătimire, nu prin analiză, ci prin exemple. Vei găsi multe trăsături în ea dacă te gândești și observi în mod sincer și, dacă le vei ține minte, autocompătimirea nu va îndrăzni să ridice capul.

Î: Dar dacă descoperi că nu dispare?

R: Aceasta este o atitudine greșită și nu numai o atitudine. Autocompătimirea nu este foarte normală, așadar studiaz-o, găsește-i toate trăsăturile ei ciudate, încearcă să-ți fie rușine de ea, nu gândi sau nu vorbi despre ea ca și când ar fi ceva nedăunător sau plăcut.

Î: Am găsit în mine însumi o îngăduință foarte mare față de propriile înclinații, care cred că este slăbiciunea mea principală și un obstacol în lucru. Dar prin propriile mele eforturi nu știu câtuși de puțin cum să lupt cu ea.

R: Foarte adesea nu poți lupta sau nu știi cum să începi să lucrezi împotriva unei slăbiciuni speciale, dar nu contează. Lucrează împotriva *oricărei* slăbiciuni și vei lucra împotriva *acestei* slăbiciuni. Este un mod foarte ușor de a te justifica să spui că nu știi cum să lupți împotriva unei slăbiciuni. Las-o în pace și luptă împotriva altor slăbiciuni - rezultatul va fi același. În anumite cazuri speciale trebuie să ne întoarcem la anumite dificultăți iar și iar dar, în general, toate eforturile conduc în aceeași direcție, fie că este luptă împotriva negativității, imaginației sau orice altceva.

Î: De ce dacă dau curs mâniei se creează un anumit sentiment de însuflețire?

R: Mai întâi pentru că este un obicei, apoi pentru că este ușor. Tot ce dă curs unui obicei, produce plăcere. Mașinii îi place întotdeauna să meargă în direcția rezistenței minime dar, în lucru, trebuie să mergem în direcția rezistenței maxime.

Î: Frica nu este o emoție negativă? Poate fi ea necesară?

R: Ea este baza multor emoții negative. Nu vorbim acum de emoțiile instinctive. Emoțiile negative ale centrului instinctiv sunt necesare, dar celelalte sunt aproape toate inutile. Dar chiar și emoțiile instinctive pot conduce la imaginație. De exemplu, îți poate fi frică de șerpi și, trăind într-o țară unde există doar un șarpe și jumătate, îți poți petrece toată viața fiindu-ți frică de șerpi. Aceasta este imaginație.

Î: Nu-ți este adesea frică de lucruri despre care nu știi nimic?

R: Frica este pur și simplu o anumită stare; poate exista fără nici un obiect. Asta arată cât de inutile sunt emoțiile negative. Adesea inventăm obiecte pentru o emoție, când emoția deja există. Luați invidia, teama, suspiciunea. Credem că emoția este produsă în noi de ceva exterior, pe când în realitate ea este în noi, iar apoi noi doar căutăm un obiect și, în acest fel, o justificăm.

Î: Tot nu înțeleg de ce toate cauzele emoțiilor negative sunt în mine însumi.

R: Dacă te observi, vei vedea. Cauzele exterioare rămân aceleași, dar uneori ele produc o emoție negativă în tine, alteori nu. De ce? Deoarece cauzele reale se află în interiorul tău; în exterior sunt numai cauze aparente. Dacă ești într-o

stare bună, dacă îţi aduci aminte de tine însuţi, dacă nu te identifici, atunci nimic din ce se poate întâmpla în exterior (relativ vorbind, pentru că nu mă refer la catastrofe) nu poate produce o emoţie negativă în tine. Dacă eşti într-o stare proastă, identificat, scufundat în imaginaţie, atunci orice lucru neplăcut oricât de mic va produce o emoţie violentă. Este o problemă de observare.
Î: Dar tot nu văd cum anumite lucruri, de exemplu, comportamentul oamenilor, ar putea să nu ne producă emoţii negative.
R: Aceştia sunt maşini. De ce ar trebui să producă emoţii negative comportamentul unor maşini? Dacă o maşină te loveşte, este vina ta; nu trebuie să fii în calea maşinii. Poţi avea o emoţie negativă, dar nu este vina maşinii; este propria ta vină. Ceilalţi oameni nu au atât de multă putere asupra ta precum crezi, este numai rezultatul identificării. Poţi fi mult mai mult liber dacă nu te identifici şi câteodată *eşti* mai liber. De aceea am spus că trebuie să observi. Dacă observi bine, vei vedea că uneori te identifici mai mult, alteori mai puţin; şi de aceea, uneori eşti complet în puterea emoţiilor negative, iar alteori opui o anumită rezistenţă. Îţi poate lua mult timp să înveţi cum să rezişti emoţiilor negative, dar nu este imposibil. Trebuie să înţelegi un lucru despre emoţiile negative: ne este prea frică de ele, le considerăm prea puternice. Le putem opune rezistenţă dacă persistăm şi nu le considerăm inevitabile şi omnipotente.
Î: M-am putut vedea pierzându-mi cumpătul într-o zi, când vorbeam cuiva, dar nu m-am putut opri. Cum îmi pot stăpâni furia?
R: Acesta este un exemplu de mecanicitate. Nu-ţi poţi controla furia când aceasta deja a început să apară - este prea târziu. Lupta trebuie să înceapă în mintea ta; trebuie să găseşti o modalitate proprie de a gândi corect despre o anumită dificultate. Să presupunem că trebuie să te întâlneşti cu un anumit om care te irită. Apare furia; nu-ţi place. Cum poţi s-o opreşti? Trebuie să începi prin a-ţi studia gândirea. Ce crezi despre acest om - nu ce simţi când eşti iritat, ci ce crezi despre el în momente liniştite? Poţi să descoperi că, în mintea ta, te certi cu el; îi dovedeşti că el greşeşte; îi spui toate greşelile lui; găseşti că, în general, el se comportă în mod greşit în ce te priveşte. Aici greşeşti. Trebuie să înveţi să gândeşti corect. Apoi, dacă o faci, se va întâmpla astfel: deşi emoţia este mult mai rapidă decât gândul, emoţia este un lucru temporar, iar gândul poate fi făcut continuu; astfel, ori de câte ori emoţia va ţâşni, se va lovi de acest gând continuu şi nu va mai putea să continue şi să se manifeste. Deci poţi lupta cu exprimarea emoţiilor negative, ca în acest exemplu, numai prin crearea unei gândiri corecte continue. Este imposibil de explicat ce este gândirea corectă în câteva cuvinte; este necesar să fie studiată. Dacă îţi aminteşti ce am spus despre părţile centrilor vei ajunge aici, pentru că, în majoritatea cazurilor şi în majoritatea condiţiilor din viaţa obişnuită oamenii gândesc numai cu partea mecanică a centrului intelectual, care este aparatul formator. Aceasta nu este suficient. Este necesar să folosim partea intelectuală a centrului intelectual. Identificarea este principalul motiv pentru care nu-l folosim. Încercarea de a-ţi aminti de tine însuţi şi încercarea de a nu te

identifica sunt cele mai bune mijloace pentru a trece în părțile superioare ale centrilor. Dar noi întotdeauna uităm de identificare și de amintirea de sine.
Î: Învingerea emoțiilor negative, ca teama, poate să creeze energie?
R: În mare măsură. Este unul dintre cele mai bune mijloace de a colecta energie. Toate posibilitățile de dezvoltare sunt conținute în învingerea emoțiilor negative și transformarea lor. Un om cu emoții negative nu va face niciodată nimic.
Î: În ce fel de lucruri pot fi transformate emoțiile negative?
R: Este mai bine spus că pot fi învinse. Dar, dacă dorești, putem spune că ele sunt transformate într-un anumit tip de emoție amestecată cu foarte multă înțelegere - o emoție a părților superioare ale centrilor. Aproape orice emoție negativă pe care o avem acum poate fi transformată într-o emoție a părților superioare ale centrilor. Dar aceasta necesită înțelegere, convingerea că este necesar și decizia de a o face.
Î: Emoțiile negative sunt cele care ne împiedică să accesăm aceste stări emoționale?
R: Da. Avem bani suficienți, dar îi cheltuim pe toți pe lucruri neplăcute. Dacă vom economisi suficient de mulți, îi vom putea folosi într-un mod corect. Puterea de folosire vine odată cu cantitatea.
Î: Am observat două feluri de indignare în mine însumi: un fel când, de exemplu, văd un copil care suferă iar alt fel când ceva mă supără pe mine. Sunt amândouă la fel de negative?
R: Cu cât indignarea este mai altruistă și cu cât ai mai multă dreptate, cu atât este mai rău. Cu cât mai vei pierde multă energie cu aceasta, cu atât ea va produce rezultate mai negative.
Î: De ce sunt atât de repede înclinat spre emoții negative în timpul discuțiilor comparativ cu orice alte ocazii? În discuțiile politice, de exemplu.
R: Pentru că întotdeauna crezi că aceste lucruri pot fi diferite. Când îți vei da seama și vei deveni ferm convins că lucrurile nu pot fi diferite, vei înceta să te cerți. Cearta se bazează pe ideea că lucrurile pot fi diferite și că anumiți oameni pot face lucrurile în mod diferit. Încearcă să gândești din punctul de vedere că tot ce se întâmplă, se întâmplă pentru că nu poate fi altfel; dacă ar fi putut fi altfel, s-ar fi întâmplat altfel. Este foarte simplu, dar este foarte dificil să-ți dai seama.
Î: Dacă vedem ceva ce nu ne place în alții este pentru că ei sunt oglinzi pentru noi și avem același lucru în noi?
R: În principal, da. Dar este mare lucru să îți dai seama de asta. Poate că oamenilor le displac ceilalți pentru că aceștia sunt oglinzi pentru ei înșiși. Nu-și dau seama de asta dar, cumva, o simt în mod vag determinându-i să le displacă aceștia. Totuși, este de asemenea un principiu în lucru că înainte de a deveni mai bun, trebuie să ajungi mai rău. Nu numai pentru că observi mai mult - efectiv ajungi mai rău înainte de a dobândi mai mult control.
Î: Dacă ți-ai aminti întotdeauna că oamenii nu ar putea acționa niciodată altfel, ai putea atunci să-i înțelegi?

R: Sigur că trebuie să-ţi aminteşti asta. Şi până ce această amintire nu devine constantă, nu vei putea înţelege nimic despre ei. Există multe aspecte de acest fel. Tot ce înveţi în sistem trebuie să se afle în conştienţa ta în acelaşi timp, altfel fiecare amănunt te va face să uiţi totul.

Î: Am descoperit că devin foarte negativ când primesc sfaturi şi nu sunt niciodată de acord cu acestea.

R: Din nou, totul se bazează pe atitudinea ta: admiţi că altcineva îţi poate afecta starea emoţională. Nu ar trebui să admitem o asemenea putere emoţională asupra noastră. Acum, chiar dacă doar te gândeşti la acest sfat, te simţi tulburat. Îl reconstruieşti. Dar ar trebui să gândeşti într-un mod cu totul diferit; este pur şi simplu o problemă de raţiune. Chiar dacă oamenii dau sfaturi fără să se gândească, chiar dacă tu ştii mai bine, nu există nici o raţiune să-ţi pierzi cumpătul. Nu câştigi nimic devenind tulburat sau iritat. Trebuie să încetezi să te justifici în minte.

Când încetezi această justificare descoperi că, foarte adesea, cauza tuturor acestor emoţii negative este o anumită idee greşită. Fiecare poate găsi ceva în neregulă într-o zonă sau alta a vieţii sale şi, în general, există tendinţa să arunci responsabilitatea asupra acestui aspect. Crezi că dacă acest aspect ar fi fost bun, toate celelalte lucruri ar fi fost bune. Fiecare are una, câteodată două sau mai multe combinaţii de circumstanţe pe care le blamează pentru tot ceea ce face rău şi pentru toate manifestările sale de slăbiciune. Dar trebuie să înţelegi că absolut nimic din lume nu poate produce acest rezultat. Să presupunem că există un anumit lucru care este rău şi gândesc: 'Dacă acesta ar fi fost bun, eu aş fi fost diferit'. Dar dacă ar fi fost bun, eu aş fi fost la fel. Vorbesc din experienţă, deoarece cunosc oameni care au gândit aşa şi, când acel aspect particular pe care ei l-au găsit a fi rău s-a schimbat, ei au rămas la fel şi, pur şi simplu, au găsit un alt aspect neplăcut în locul primului.

Î: Am descoperit că una dintre cele mai mari dificultăţi ale mele este iritarea.

R: Aceasta este una din cele mai profunde trăsături în oameni şi afectează pe toată lumea. Cel mai dificil lucru din lume este să suporţi cu răbdare manifestările neplăcute ale celorlalţi oameni. Oamenii pot sacrifica orice altceva, dar nu pot suporta lucrul acesta. Iritarea este o emoţie particulară, produsă de sentimentul propriei mecanicităţii sau a altor oameni. Asta nu înseamnă că orice manifestare mecanică cauzează iritare, dar câteodată mecanicitatea o produce. Dacă nu simţim mecanicitatea altor oameni într-un anumit caz, deşi aceştia pot fi chiar mult mai mecanici, nu va exista nici o iritare. Suntem iritaţi de alţi oameni ce acţionează ca maşini, deoarece noi înşine suntem maşini. Dacă am înceta să fim maşini, am înceta să fim iritaţi. Acest sentiment de mecanicitate devine iritare deoarece ne identificăm cu el. Dacă izbutim să înlăturăm identificarea, acelaşi lucru pe care îl cunoaştem acum ca iritare va deveni o emoţie foarte folositoare, un fel de tentacul prin care vom putea simţi mecanicitatea. Nu vă puteţi imagina cât de diferite devin emoţiile obişnuite şi adesea cât de utile, dacă nu ne identificăm cu ele.

Î: Cum este cel mai bine să lucrezi cu o emoţie negativă când acestea devin simplă apatie?

R: Foarte adesea, când emoția negativă ia forma rezistenței pasive nu poți face nimic pe moment. Dar poți continua să lucrezi. Dacă nu poți face nimic astăzi, va fi și un mâine și un poimâine și săptămâna următoare și luna următoare. Trebuie să te pregătești pentru viitor, înainte de toate prin amintire de sine, prin a-ți reaminti de ce anume ai venit, prin a-ți reaminti primele principii. Toată această apatie și sentimentele negative provin dintr-un lung somn. Dacă vei continua să dormi atunci când ai putea să încerci să te trezești, acest somn va produce o stare negativă sau alta.

Î: Am observat în mine însumi o dorință constantă de mă simți comod. Este general valabil pentru toți să simtă așa?

R: Aceasta este una din cele mai importante caracteristici ale vieții noastre. Acestei dorințe îi sacrificăm totul. Suntem gata să renunțăm la orice și să mergem pe linia rezistenței minime. Câteodată această dorință devine atât de puternică încât nu poți decât să te simți confortabil și nimic altceva. Chiar dacă ceva anume nu este confortabil, încerci să aranjezi lucrurile astfel încât să devină confortabil.

Î: Există vreo cale de a scăpa de aceasta?

R: Ce e de făcut este o problemă diferită; trebuie să o abordăm din altă direcție. Această dorință este un lucru foarte mare și fiecare efort împotriva acesteia este important; deci fiecare efort trebuie discutat în mod special, nu toate eforturile împreună. Somnul este cel mai confortabil lucru; încercarea de a te trezi este foarte inconfortabilă. Mai târziu, când vom fi parțial treji, vom simți cât de inconfortabil este să dormi când orice se poate întâmpla în orice moment. Dar este necesar să ajungem la această stare.

Î: Cum se poate să contracarezi lenea?

R: Prin efort, cum altfel? Este dificil să discutăm în general, pentru că există atâtea forme de lene - atât de multe scăpări diferite. Trebuie să discutăm despre cazuri concrete, așa că numai tu însuți îți poți răspunde. Găsește în tine însuți forme diferite de lene; atunci vei vedea că nu este întotdeauna la fel - în unele cazuri se manifestă mai rău, în alte cazuri mai puțin puternic. Ai nevoie de o mare cantitate de observații - nimeni din afară nu te poate ajuta.

Î: Este de vreun folos doar să dorești aceasta?

R: Nu, aceasta nu este suficient. Să presupunem că ești leneș într-un anumit domeniu particular, dar nu întotdeauna la fel de leneș - uneori mai mult, alteori mai puțin. Asta constituie material de observație. Găsește ce te face mai leneș sau mai puțin leneș, atunci vei găsi câteva cauze și vei ști unde să observi în viitor. În multe lucruri din noi trebuie să găsim care sunt diferențele, pentru că în noi nu rămâne nimic la fel pentru mult timp. Chiar trăsăturile permanente se manifestă în mod diferit - într-o zi într-un fel, în altă zi în alt fel. Este necesar să aflăm ce o generează.

Î: Există o cale de a vedea diferența dintre o necesitate reală de odihnă și lene?

R: Ca și în multe alte lucruri, există cazuri când poți spune în mod precis și trebuie să iei numai aceste cazuri și să nu te gândești la cele îndoielnice. Dacă vei începe cu acele cazuri pe care nu le cunoști, nu vei putea face nimic. În acest sistem trebuie să începi cu lucrurile despre care nu ai nici un dubiu.

Î: Dacă încerci să-ți aduci aminte de tine însuți și obții un fel de rezultat, poți fi sigur că aceasta nu este imaginație?
R: Încă odată se impune același răspuns. Vor fi momente asupra cărora nu vei avea îndoieli și vor fi momente despre care vei ști că sunt imaginație. Nu poți fi sigur de orice moment, dar de anumite momente vei fi sigur.
Î: Poate o circumstanță exterioară să te trezească dintr-o dată?
R: Da, dar în următorul moment alte circumstanțe exterioare vin și te fac să adormi din nou, așa că nu este nici un profit din aceasta. Și cu cât mai mult un anumit tip de circumstanțe te fac să te trezești, cu atât mai ușor altele te vor face să adormi. Numai acea trezire care vine din tine însuți este sigură.
Î: Un om care începe să se trezească dezvoltă în el un simț al dualității?
R: Este aceasta o observație sau nu? Dacă este o observație, este ceva; dar dacă este doar filosofic, este complet nefolositoare. Nu te va ajuta dacă vei decide într-un fel și lucrurile se vor întâmpla altfel. Trebuie să te ocupi cu ziua de astăzi și, poate, cu ziua de mâine.
Î: Am descoperit că pot avea o emoție negativă și, în același timp, o pot observa.
R: Cu certitudine. Poți avea emoții negative violente și să le observi. Foarte adesea emoțiile negative ne trezesc într-o anumită măsură, astfel încât le putem observa. Este corect, dar asta nu le diminuează, ele devin chiar mai bune dacă faci asta și chiar mai plăcute ca formă de somn. Observarea nu este calea de a distruge emoțiile negative. Dacă vrei să le distrugi, sunt multe metode, dar observația este numai pentru studiu.
Î: Există vreo cale de a trata cu stările negative destul de vagi, apăsătoare?
R: Da, multe căi; câteodată poți lupta cu acestea, dar presupunând chiar că starea ta este atât de apăsătoare că nu poți face nimic, la un moment dat, dacă faci eforturi înainte ca aceasta să apară, în timp ce ești într-o stare mai bună, aceasta va ajuta. Trebuie să faci numai ceea ce este absolut necesar într-un astfel de moment, dar nu trebuie să te identifici cu starea ta ci trebuie numai să-ți amintești că ea va trece, nu trebuie să crezi că este permanentă. Emoțional întotdeauna credem în lucruri - centrul emoțional nu știe de ziua de mâine; pentru acesta totul este prezentul, totul este permanent. Nu trebuie să te identifici cu acest sentiment, trebuie să știi că se va schimba.
Î: Tot ceea ce mă interesează în lucru foarte curând încep să-l simt ca pe un tărâm înspăimântător. Cum să evit această capcană?
R: Ei bine, aceasta este o stare minunată pentru amintirea de sine - o poți folosi. Cu cât ești mai negativ, cu atât mai bine îți poți aminti de tine însuți - dacă înțelegi că poți ieși din aceasta. Trebuie să-ți amintească, să-ți servească drept alarmă, altfel vei rămâne într-o stare negativă tot timpul.
Î: Se pare că numai atunci când am observat în mine însumi prostie sunt capabil să fac eforturi mai puternice.
R: Câteodată este foarte folositor să-ți vezi prostia. Dacă ai putea cu adevărat să te vezi pe tine însuți, nu ai mai fi în stare să uiți. Dar asta este legat de conștiență.

Î: Întotdeauna am fost mai degrabă adaptabil şi aceasta mă îngrijorează. Dacă încerc să fac un efort este foarte neplăcut să-l încep dar, mai târziu, nu mai este nicidecum un efort.
R: Momentul în care acesta devine uşor este un avertisment; asta înseamnă că data viitoare efortul va fi mult mai dificil.
Î: Am descoperit că pot ieşi câteodată dintr-o emoţie negativă îngăduindu-mi să mă identific cu ceva plăcut.
R: Foloseşti cuvântul 'identific' într-un sens greşit. Nu poţi spune 'îmi îngădui să devin identificat', poţi să spui doar 'îmi îngădui să devin interesat de ceva'. Da, asta poate funcţiona un timp dar, dacă devii identificat, va fi exact acelaşi lucru din punct de vedere practic. Doar că de lucrurile plăcute *poţi* fi interesat fără a fi identificat, pe când de un lucru neplăcut *nu poţi* fi interesat fără a fi identificat.
Î: Găsesc că bucuria este o mare dificultate. Mă bucur aproape de orice şi se pare că aceasta mă îndeamnă la somn.
R: Încearcă să-ţi aminteşti de tine însuţi; atunci bucuria va fi mai mare, mai deplină şi vei profita de aceasta. Dar dacă te face să adormi, atunci încearcă să o eviţi, asta e tot. Orice fel de stare emoţională poate fi folosită pentru amintirea de sine, dar înainte să poţi face asta este necesar să-ţi creezi această capacitate; iar capacitatea poate fi creată numai prin efort constant, regulat. Dacă doar te gândeşti la asta odată pe săptămână, nu va ieşi numic din aceasta.
Î: Simt că obstacolul meu principal este imaginaţia, în special despre mine însumi. Există vreun tip special de lucru împotriva acesteia?
R: Imaginaţia poate fi foarte diferită. Dacă există căi speciale, este posibil să ajungi la acestea numai printr-un studiu detaliat. Dacă mă întrebi în general, pot să-ţi răspund doar: amintirea de sine.

Dacă vrei să spui visare cu ochii deschişi, aceasta reprezintă numai jumătate din imaginaţia noastră şi jumătatea cea mai inocentă. Cu siguranţă aceasta înseamnă pierdere de timp, dar pierdem timpul în atât de multe feluri încât încă puţin în plus sau în minus nu prea mai contează. Este mult mai periculos dacă-ţi imaginezi anumite calităţi în tine însuţi, în alţi oameni, în omenire sau în natură şi, apoi, începi să crezi în aceste idei imaginare şi să-ţi pui credinţa în ele. Suntem înconjuraţi de aceste calităţi imaginare şi ele sunt cele cu care trebuie să ne luptăm.
Î: În încercarea de a rezista imaginaţiei ar trebui să găseşti cauza acesteia?
R: Nu, s-o opreşti imediat. Cauze există întotdeauna. Înlocuieşte-o prin altceva, printr-o gândire intenţională.
Î: De ce nu are nici o valoare să observi şi să studiezi imaginaţia ca un mijloc de auto-cunoaştere?
R: Vei vedea foarte curând că aceasta nu-ţi aduce nimic. Imaginaţia se învârte mereu în acelaşi cerc. Este activitate mentală necontrolată şi prin imaginaţie creăm multe valori false, ţinem de ele şi le folosim în gândirea noastră. De aceea imaginaţia este periculoasă. Nu verificăm lucrurile. Ne imaginăm lucruri fie pentru că ne plac, fie pentru că ne displac câteodată şi ne este teamă de ele. Trăim într-o lume imaginară.

Î: Fugind de realitate?
R: Nu o fugă conştientă, dar astfel se întâmplă. Este parţial datorită lenei mentale: de exemplu, este mai uşor să-ţi imaginezi un lucru decât să îl studiezi.
Î: Dacă ştii acest lucru, n-ar trebui să reprezinte aceasta o cale simplă să o opreşti?
R: Nu, poţi să ştii şi ea să continue. Este necesar un efort special pentru a o opri. Suntem atât de mecanici încât putem şti şi, totuşi, să facem acelaşi lucru.
Î: Simt că nu mai pot aştepta, trebuie să încerc să găsesc o ieşire din mlaştina în care mă găsesc. Cu cât îmi văd mai mult propria mecanicitate, cu atât mai mult simt urgenţa de a face astfel.
R: Trebuie să înţelegi că este necesar un timp îndelungat. Au trecut ani de zile în viaţa obişnuită. Când auziţi despre mecanicitate şi abia aţi început lupta cu ea, vreţi imediat rezultate. Este necesar întâi să vă obişnuiţi cu aceste idei. Nu există secrete sau metode speciale de a merge mai repede.
Î: Mi-e dificil să înţeleg că imaginaţia intră în toate emoţiile noastre.
R: Orice emoţie bazată pe identificare este imaginaţie. Identificarea este un semn de imaginaţie. Când vei găsi o emoţie fără identificare, vei găsi o emoţie fără imaginaţie.
Î: Gândirea este singura modalitate de a testa imaginaţia?
R: Nu, nu gândirea ci atenţia, pentru că imaginaţia este una dintre manifestările care funcţionează fără atenţie. În momentul când îţi îndrepţi atenţia către ea, imaginaţia se opreşte.
Î: Vreţi să spuneţi că nu poţi observa imaginaţia fără să o opreşti?
R: Nu o poţi observa prea mult. Dacă o vezi doar şi apoi te îndrepţi în altă parte, ea poate să continue, dar dacă menţii atenţia asupra ei, ea se va opri. Atenţia acţionează ca o lumină, iar imaginaţia este ca un proces chimic ce poate continua doar în întuneric şi se opreşte la lumină.
Î: Asta nu înseamnă că atunci când o vezi, intervine gândirea?
R: Gândirea poate aduce atenţie. Atenţia este o facultate diferită, deoarece chiar şi gândirea poate funcţiona fără atenţie. Dar gândirea poate lucra *cu* atenţie, pe când imaginaţia nu poate. Anumite facultăţi pot lucra numai cu atenţie, iar altele pot lucra fără atenţie.
Î: Care este diferenţa dintre gândirea obişnuită şi imaginaţie?
R: Intenţionalitate sau lipsă de intenţionalitate; control sau lipsă de control.
Î: Imaginaţia este unul din lucrurile cele mai puternice în om şi totuşi este cel mai inutil. De ce?
R: Este un obicei prost, o formă de somn, o slăbiciune. Este uşor, nu necesită nici un efort. Toate celelalte necesită efort.
Î: Putem spera să scăpăm de imaginaţie, în final?
R: Nu putem vorbi despre final, este mult prea departe. Primul pas este să vezi cât timp îi acorzi imaginaţiei; următorul pas este să-i acorzi ceva mai puţin.
Î: Nu pot să spun dacă ceva este sau nu imaginaţie şi nu ştiu cum să încep să o recunosc.
R: Nimeni nu te poate ajuta să începi, trebuie să începi singur. Trebuie să surprinzi la tine un anumit tip de imaginaţie - nu mă refer exact la visare cu

ochii deschişi. Trebuie să ai un standard pentru imaginație: apoi, când eşti în dubiu, poți compara. Imaginația poate lua trei forme: imaginație pasivă, imaginație care se exprimă prin vorbire şi imaginație care se exprimă prin activitate. Există direcții şi direcții ale activității noastre, fiecare foarte diferită de cealaltă. Unele încep cu efort şi continuă cu efort. Altele pot fi imaginație. Poți crede că este efort pe când, în realitate, este imaginație exprimându-se prin activitate, care nu se poate opri şi nu necesită nici un efort. A vorbi este la fel: anumiți oameni trebuie să vorbească, alții trebuie să facă ceva, dar ambele sunt manifestări ale aceluiaşi lucru.

Î: Am observat că imaginația pare să ocupe loc în memorie, mergând de la o asociere la alta. Este această observație corectă?

R: Nu. Memoria în sine nu este responsabilă de nimic. Memoria este imparțială; ea furnizează material pentru orice solicitare de-a ta. O poți solicita pentru gândire serioasă, imaginație, exprimarea emoțiilor negative ş.a.m.d.

Î: Memoria este oare mecanică?

R: Memoria în sine este mecanică, dar folosirea memoriei, solicitarea memoriei, funcționarea memoriei poate fi mai mult sau mai puțin mecanică. Memoria constă din înregistrările pe benzile centrilor noştri. Cum să le folosim, cum să le regăsim, cum să le verificăm - asta este altceva.

Î: Contează mult dacă afli cauza unor stări negative pe care le observi? Sau este suficient doar să recunoşti că acestea sunt negative?

R: Nu. Câteodată este foarte folositor să afli cauza, pentru că atunci când vrei să lupți cu o emoție negativă nu te poți lupta până ce nu cunoşti cauza şi cauza se află, în general, în propria imaginație. Toate cauzele sunt în tine, aşa încât este necesar să le cunoşti.

Î: Câteodată, când eşti nefericit sau poate te simți negativ, eşti readus la problemele reale. Deoarece ni s-a spus să veghem împotriva emoțiilor negative, nu pot încă să potrivesc aceasta cu sistemul.

R: Amesteci ideea de suferință cu ideea de emoție negativă. Nu este acelaşi lucru. Suferința este foarte utilă; poți să obții multe lucruri numai prin suferință. Dar când suferința se leagă de identificare şi imaginație, aceasta devine emoție negativă.

Î: Ați spus că omul trebuie să renunțe la suferință şi, de asemenea, că el trebuie să sufere în scopul dezvoltării. Cum pot fi ambele lucruri adevărate?

R: Cazuri diferite, zile diferite, momente diferite. Acestea nu sunt două principii contradictorii. Există multă suferință inutilă la care nu vrei să renunți. Apoi există o suferință inevitabilă şi necesară pe care trebuie să o accepți dacă doreşti să obții ceva. Pe a Patra Cale, deşi nu totul dintr-odată, trebuie să sacrifici tot ce este inutil, teoriile greşite, vorbăria, suferința imaginară. Suferința imaginară este obstacolul principal.

Î: Atunci suferința nu există?

R: Numai o anumită cantitate este reală. Dar noi o sporim prin imaginație. Suferința reală există, dar este limitată de multe lucruri, de timp, de exemplu. Dar nimic nu poate opri sau limita suferința imaginară. Suferința reală, dacă aceasta are o cauză, poate fi necesară; poate aduce cunoaştere. Suferința

imaginară înlătură cunoaşterea. Moartea unui prieten sau vreun fel de mâhnire este o suferinţă reală dar, dacă te identifici cu ea, asta poate produce emoţie negativă. Şi, în afară de asta, suferinţa ocupă doar o mică parte din viaţa noastră, în timp ce emoţiile negative o ocupă în totalitate.
Î: Este durerea o emoţie negativă?
R: A suferi de o durere nu este o emoţie negativă în sine, dar când intervin imaginaţia şi identificarea, aceasta devine emoţie negativă. Durerea emoţională, ca şi cea fizică, nu este o emoţie negativă în sine dar, când începi să o înfloreşti în fel şi chip, ea devine negativă.
Î: S-a spus, sau cel puţin s-a dedus, că omul iubeşte suferinţa. Este întru totul adevărat?
R: Nu înţelegi complet sensul acestui lucru. Dacă vei gândi mai profund, vei vedea că fiecare are un anumit tip de suferinţă, să spunem autocompătimire. Nu renunţi niciodată la această autocompătimire; este cea mai îndrăgită posesie a omului, o poartă cu el, o aşază în locul cel mai de seamă; el nu va încerca niciodată sau măcar să se decidă în mintea sa să facă un efort de a renunţa la această autocompătimire. Fiecare are una sau două emoţii negative de care este în mod special ataşat. El nu-şi spune 'Îmi place această emoţie negativă', dar el trăieşte în ea, este pe deplin absorbit de aceasta, şi totul este colorat de această emoţie negativă, aşa încât el nu o va sacrifica. Pentru mulţi oameni, sacrificarea principalei lor emoţii negative ar însemna sacrificarea întregii lor vieţi.
Î: De vreme ce omul a încetat să creadă că suferinţele sale erau o pedeapsă directă de la Dumnezeu, el nu se ruşinează şi nu este nemulţumit de acestea?
R: Da, aşa se pare, dar de fapt el nu va renunţa la acestea. Când se va decide să renunţe la acestea, el se va elibera de ele. Pare un lucru simplu, dar când se ajunge la practică, el descoperă că nu o poate face, pentru că suferinţele sale au devenit deja un obicei; şi astfel, deşi se decide în mintea sa, el încă continuă să simtă la fel. Neîndoios, în scopul de a scăpa de suferinţa inutilă primul pas este să decizi, în mintea ta, să renunţi la aceasta. Când omul ia această decizie, după un anumit timp el va renunţa; dar, atât timp cât mintea sa este hipnotizată de această suferinţă, el nu va face efortul.
Î: Dacă renunţă la suferinţă, ce va obţine în schimb?
R: El va obţine în schimb absenţa suferinţei. De aceea el nu doreşte să renunţe.
Î: Ce metodă poţi folosi pentru a sacrifica suferinţa?
R: Înţelegerea valorilor. Dar există diferite tipuri de suferinţă. Câteodată o cale eficientă de a distruge suferinţa este să vezi că aceasta aparţine părţii imaginare din tine însuţi. Împărţirea în real şi imaginar este foarte folositoare.

Ideea generală este că nu poţi obţine ceva pe nimic, trebuie să sacrifici ceva. Dar ce să sacrifici? O persoană nu doreşte să sacrifice un lucru, o alta alt lucru. Răspunsul este: sacrifică-ţi suferinţa - emoţiile negative, imaginaţia negativă şi toate acestea. Este un sacrificiu foarte bun, numai că este foarte dificil, pentru că eşti gata să sacrifici orice plăcere, dar nu suferinţa.
Î: Cum poţi face asta? Refuzi să te gândeşti că suferi?

R: Refuzi să-ți accepți suferința și o oprești. Este foarte simplu. Să presupunem că ai o mâhnire, fie că ai fost rănit sau ofensat fie altceva similar. Încearcă să sacrifici această mâhnire și vei vedea cât de mult ești atașat de ea. De fapt este un sentiment foarte plăcut când simți: 'Nu am de ce să-mi fac griji. Nimeni nu este vinovat'. Dar oamenilor nu le place aceasta pentru că o resimt ca un gol.
Î: Presupun că recompensa oricărei dezvoltări este suferința reală; deoarece cunoașterea aduce suferință.
R: Nu văd că lucrurile ar sta chiar așa. Este adevărat că dezvoltarea înseamnă că suferința crește pentru o anumită perioadă, dar nu poți privi aceasta ca un scop sau ca un rezultat necesar. Suferința în sine nu poate aduce nimic, dar dacă îți amintești de tine însuți în legătură cu aceasta, ea poate fi o forță imensă. Dacă suferința nu ar fi existat, ar fi fost necesar să fie creată, pentru că fără ea nu poți ajunge la amintirea de sine corectă. Dar oamenii încearcă să fugă de suferință sau încearcă să o deghizeze sau se identifică cu aceasta și, astfel, distrug cea mai puternică armă pe care o au.
Î: Ce este suferința folositoare?
R: Până ce nu înlăturăm suferința nefolositoare nu putem ajunge la cea folositoare. Cea mai mare parte a suferinței noastre este absolut nefolositoare; avem prea multă din aceasta. Înainte de toate trebuie să înveți să distingi ce este suferința inutilă. Prima condiție de a te elibera de ea este să știi cum arată.
Î: Vreți să spuneți că suferința este, într-o anumită măsură, esențială pentru a ajunge la schimbarea nivelului de ființă?
R: Cu siguranță, dar depinde ce înțelegi prin suferință. Nu obținem nimic din plăcere: din aceasta putem obține numai suferință. Fiecare efort este suferință; fiecare înțelegere este suferință, deoarece sunt multe înțelegeri neplăcute despre noi înșine și despre alte lucruri, și există multe forme de suferință. Așa cum am spus, anumite suferințe sunt inutile, cu alte suferințe trebuie să învățăm să nu ne identificăm, iar alte suferințe sunt folositoare. Judecăm suferința din punctul de vedere al faptului dacă aceasta ajută sau ne împiedică munca, astfel încât atitudinea noastră față de suferință ajunge să fie mai complicată. Suferința inutilă este cel mai mare obstacol din calea noastră; în același timp suferința este necesară și, câteodată, se întâmplă ca oamenii să nu poată lucra deoarece se tem de suferință. În cele mai multe cazuri ceea ce le stârnește teama este suferință imaginară. Avem multă imaginație și câteodată pare dificil să înlături anumite tipuri de imaginație.
Î: Este suferința, în afară de durerea fizică, posibilă fără falsa personalitate?
R: Cu siguranță, dar aceasta nu devine atât de insistentă. Când începe să-i placă falsei personalități, ea devine periculoasă. Cele mai multe din suferințele noastre depind de identificare și dacă identificarea dispare, suferința noastră dispare de asemenea. Trebuie să fii rațional, trebuie să îți dai seama că nu are sens să suferi dacă este posibil să nu suferi.
Î: Nu înțeleg cum o emoție pozitivă poate fi înrădăcinată în durere; totuși anumiți oameni vizionari aparent au atins înălțimile prin suferință fizică.
R: Prin suferință fizică sau mentală este foarte posibil, prin transformare. Orice tip de suferință, vorbind teoretic, se poate transforma în emoție pozitivă, dar

numai dacă este transformată. Totuşi, astfel de definiţii sunt periculoase, pentru că în momentul următor cineva va înţelege în sensul că ea se trasnformă *de la sine* într-o emoţie pozitivă. Asta ar fi total greşit, pentru că nimic nu se trasnformă de la sine, ci trebuie să fie transformat prin efort de voinţă şi prin cunoaştere.
Î: Poate o mâhnire profundă să ajute un om să ajungă la o stare mai înaltă de conştienţă?
R: Nici un şoc izolat nu poate ajuta, pentru că sunt multe legături ce ne ţin în starea actuală. Este important să înţelegem că sunt necesare mii de şocuri, şi ani îndelungaţi. Numai atunci firele pot fi rupte şi omul se poate elibera.
Î: Cum poate exista suferinţa reală, dacă spuneţi că centrul emoţional nu are parte negativă?
R: În descrierea omului, în acest sistem, ajungi la imposibilitatea de a descrie lucrurile aşa cum sunt ele; ele pot fi descrise numai cu aproximaţie. Este la fel ca atunci când foloseşti o hartă la o scară mică, unde mărimea relativă a lucrurilor nu poate fi arătată. În anumite cazuri, în descrierea maşinii umane, diferenţele sunt atât de mari că este mai bine spui că un anumit lucru nu există deloc, decât să spui că un lucru este mare, iar altul este mic. Aceasta se referă la centrul emoţional. Există emoţii care nu sunt negative şi totuşi foarte dureroase, şi există un centru pëntru ele, dar ocupă o parte infinitezimală comparativ cu emoţiile negative, care nu sunt reale, astfel încât este mai bine să spunem că centrul emoţional nu are parte negativă.
Î: Cum puteţi explica marea cantitate de suferinţă ce există în lume?
R: Este o întrebare foarte interesantă. Din punctul de vedere al lucrului cel puţin este posibil să găseşti o formă logică de a soluţiona această problemă. În viaţa organică omul trebuie să fie privit ca un experiment al Marelui Laborator. În acest laborator au loc toate tipurile posibile de experimente şi acestea trebuie să fie făcute prin suferinţă, pentru a cauza un anumit tip de fermentaţie. Într-un anume fel este necesară suferinţa pentru aceasta; toate celulele acestui experiment trebuie să sufere şi din cauza aceasta tendinţa lor este să evite suferinţa, să aibă cât mai puţin posibil sau să fugă. Dacă anumite celule înving această tendinţă şi acceptă suferinţa în mod voluntar, pot scăpa de ea şi să devină libere. Suferinţa voluntară poate deveni lucru în şcoală. Nimic nu este mai dificil şi în acelaşi timp nimic nu poate crea atât de multă forţă ca suferinţa voluntară. Ideea dezvoltării este să creezi o forţă internă şi cum poate un om să se testeze pe sine fără suferinţă? Dintr-un punct de vedere întreaga viaţă organică există în scopuri planetare. Din alt punct de vedere aceasta există numai de dragul acelora care scapă. Deci aceasta nu există doar pentru a hrăni luna. Această suferinţă este cel mai înalt produs, iar în rest sunt mai degrabă produse auxiliare; cel mai înalt este întotdeauna cel mai important.

Suntem departe de înţelegerea ideii de suferinţă, dar dacă înţelegem că lucrurile mici pot fi obţinute cu suferinţe mici, iar cele mari cu suferinţă mare, vom înţelege că acestea vor fi întotdeauna direct proporţionale. Dar trebuie să ne amintim un lucru - nu avem nici un drept să inventăm suferinţă. De asemenea, ai dreptul să accepţi suferinţa pentru tine însuţi, dar nu ai nici un

drept să o accepţi pentru alţi oameni. Corespunzător cu viziunea ta asupra vieţii, îi ajuţi pe alţi oameni, numai că trebuie să fie înţeles că ajutorul nu poate diminua suferinţa, nu poate schimba ordinea lucrurilor.
Î: Nu ar trebui să faci ceva pentru a alina suferinţa?
R: Pe cât de mult poţi, dar există suferinţă ce poate fi alinată şi suferinţă ce nu poate fi alinată pentru că aceasta depinde de cauze mult mai mari. Oamenii adormiţi trebuie să sufere; poate că există un mare scop cosmic în această suferinţă, pentru că numai suferinţa îi poate, în cele din urmă, trezi. Dacă ei şi-ar putea aranja viaţa astfel încât să fie mulţumiţi şi fericiţi în somn, ei nu s-ar mai trezi niciodată. Dar toate acestea sunt numai vorbe, pentru că oricum nu poate fi schimbat.
Î: Există o anumită cantitate de suferinţă ce se naşte în lume?
R: Probabil că pentru scopurile unei evoluţii posibile fiecare trebuie să fie înconjurat de enorme posibilităţi de suferinţă. Evoluţia depinde de atitudinea omului; dacă el acceptă această suferinţă şi încearcă să nu se identifice cu ea. Poate însemna că această lege a fost în întregime creată pentru ca el să poată căpăta mai multă forţă, deoarece forţa poate fi creată numai prin suferinţă.
Î: Este bine ca o persoană să sufere pentru o alta?
R: Nimeni nu poate suferi pentru altcineva; dacă eu am o durere de dinţi, nu se va diminua dacă şi tu ai o durere de dinţi.
Î: Spuneţi că omul este un experiment?
R: Omul este făcut în mod special pentru evoluţie - el este un experiment special făcut pentru autodezvoltare. *Fiecare* om este un experiment, nu *toţi* oamenii.

*

Acum trebuie să ne întoarcem la aspecte practice şi la studiul lucrului personal. Este necesar să înţelegeţi responsabilitatea în munca personală, pentru că atunci când un om începe să înţeleagă ceva, să formuleze anumite dorinţe în legătură cu munca, responsabilitatea sa faţă de el însuşi creşte. Cu cât mai mult înţelegi ceva, cu atât mai mare este responsabilitatea ta, pentru că dacă nu ştii nimic şi nu se încerci să lucrezi nu poţi face o greşeală serioasă. Dar când începi lucrul, poţi păcătui faţă lucru, să spunem aşa; şi când un om face greşeli, el îşi poate opri munca personală. Aşa că responsabilitatea sa începe de îndată ce el începe să lucreze şi trebuie să se înţeleagă că această responsabilitate este foarte mare pentru că orice lucru contează: orice spui sau faci, orice nu spui sau nu faci, *orice* este socotit pentru sau împotriva ta. Nu este o activitate arbitrară: este aşa prin natura lucrurilor. Lucrurile însele fac să fie astfel.

Pentru a face ceva, a obţine ceva, este necesar să lucrezi pe mai multe linii în acelaşi timp, altfel te împotmoleşti. Dacă omiţi o linie sau două, trebuie să te întorci înapoi şi să o iei din nou de la început; nu poţi alege pe ce linii să lucrezi. Să presupunem că trebuie să lucrezi pe cincizeci de linii şi înlături trei linii care nu-ţi plac şi lucrezi pe patruzecişişapte. Apoi, mai devreme sau mai

târziu, trebuie să te întorci şi să începi din nou pe toate cele cincizeci de linii pentru că, după un anumit timp, cele patruzecişişapte de linii nu te pot conduce mai departe. Mă refer, prin aceste linii, la încercarea de a-ţi aduce aminte de tine însuţi, încercarea de a nu te identifica, de a nu exprima emoţii negative şi aşa mai departe. Să presupunem că accepţi toate aceste linii şi omiţi numai una, cea despre vorbire - asta va strica totul. Sau dacă accepţi pe toate şi în următorul moment uiţi - din nou nu vei ajunge nicăieri. Acesta este motivul pentru care nu putem obţine rezultate corecte. Începem bine şi apoi, în momentul următor, uităm şi ne spunem: 'Nu pot ţine minte cincizeci de lucruri deodată'.

Î: Cum poţi să ai un mai mare simţ al responsabilităţii?

R: Trebuie să se bazeze pe preţuire. Dacă preţuieşti ceva, atunci ai simţul responsabilităţii.

Î: Aţi spus că o altă principală dificultate a noastră este gândirea formatoare. Nu ştiu în cele din urmă cum să nu gândesc în mod formator.

R: Gândeşte-te la cele mai bune capacităţi ale tale şi compară rezultatele - când gândirea ta dă rezultate şi când nu dă rezultate. În acest fel vei ajunge la o înţelegere mai bună, în orice caz mai bună decât doar să te întrebi în legătură cu aceasta. Definiţiile nu te vor ajuta: dorinţa de definiţii este doar o scuză. Dacă te găseşti într-o situaţie foarte dificilă, te vei gândi cu cea mai bună capacitate a ta cum să ieşi din acea situaţie. Gândeşte-te în acelaşi mod.

Î: Înainte de a putea gândi în mod diferit, este necesar să percepi lucrurile într-un mod diferit?

R: Nu putem percepe în mod diferit până ce nu gândim în mod diferit. Avem control numai asupra gândurilor noastre; nu avem nici un control asupra percepţiei. Percepţia depinde în mod special de starea de conştienţă. Dacă te trezeşti pentru un timp suficient de îndelungat, poţi percepe multe lucruri pe care nu le percepi acum. Nu depinde de dorinţă sau decizie.

Î: Este toată gândirea formatoare, exceptând atunci când încercăm să ne amintim de noi înşine?

R: Nu, nu toată, dar în mare măsură gândirea noastră este formatoare. Dar când ne gândim la lucruri serioase, cum ar fi ideile acestui sistem, fie nu gândim deloc, fie gândirea noastră nu este formatoare. Gândirea formatoare este întotdeauna sărăcăcioasă, iar pentru anumite probleme este chiar ridicolă.

Î: Aţi spus odată că a te gândi la marile idei ale sistemului poate fi o cale de a opri identificarea. Nu pot vedea de ce este astfel şi de ce identificarea trebuie în mod necesar să afecteze gândirea?

R: Pentru că identificarea face ca gândirea să fie îngustă şi deficientă, te leagă, nu mai poţi gândi, nu mai poţi face deducţii. Aceasta scade standardul capacităţii intelectuale normale a omului. Cât despre motivul pentru care atunci când te gândeşti la marile idei ale sistemului se opreşte identificarea, acesta este legat de faptul că nu te poţi gândi la ele dacă te identifici cu ele. Gândirea ta nu va produce nici un efect. Când studiem, încercând să înţelegem, aceasta înseamnă o nouă modalitate de gândire. În clipa în care ne întoarcem la vechea modalitate de gândire, ne identificăm.

Î: Ați spus că gândirea formatoare întotdeauna se preocupă de contrarii, dar cum putem noi cunoaşte ceva altfel decât prin contrarii?
R: Nu întotdeauna - am spus că este una din caracteristicile gândirii formatoare. Şi atunci când gândim, trebuie să gândim despre subiectul însuşi, nu despre opusul său.
Î: Dar dacă vreau să cunosc un anumit lucru, trebuie să ştiu ceea ce nu este acel lucru.
R: Nicidecum. Poţi şti ce este un anumit lucru fără să faci un catalog cu ceea ce el nu este. Asta este chiar o autoînvinovăţire greşită să spui că trebuie să foloseşti o astfel de metodă greoaie de gândire, pentru că în acest fel ar trebui să gândeşti timp de doi ani despre orice lucru minor. Poţi gândi despre lucruri fără contrarii - doar despre ceea ce ele sunt. Gândirea formatoare nu este *gândire*. Nu uita că gândirea formatoare poate servi multor scopuri folositoare, dar nu este destinată *gândirii*.
Î: Oamenii numărul 1 trăiesc întreaga lor viaţă cu aparatul formator. Asta înseamnă că de-a lungul întregii lor vieți nu va avea loc nici o creştere a fiinţei?
R: Nu numai omul numărul 1, dar şi omul numărul 2 şi omul numărul 3 pot trăi numai cu aparatul formator. Marea majoritate a oamenilor nu folosesc nimic altceva. Cu siguranță va exista o anumită creştere a fiinţei; numai că va fi, să spunem aşa, nu individuală, ci o creştere în masă, în sensul unui copil şi al unui om matur. Dar fiinţa lor nu creşte dincolo de un anumit nivel şi noi suntem preocupați în creşterea fiinţei către omul numărul 4.

A creşte în modul obişnuit este natural, dar aceasta nu schimbă nivelul de fiinţă. Şi chiar şi această creştere naturală a fiinţei poate fi oprită.
Î: Am observat că dacă pun o întrebare, în timp ce mi se răspunde, mintea mea lucrează şi, ca rezultat, nu ascult; cărui fapt se datorează?
R: Este corect. Asta este pur şi simplu gândire asociativă, gândire mecanică. În mod obişnuit, dacă pui o întrebare şi vrei să cunoşti răspunsul, trebuie să-ţi opreşti asociaţiile şi să pătrundă ceea ce se spune iar numai după aceea să te gândeşti şi să compari. Dacă nu-ţi opreşti asociaţiile, răspunsul ajunge la tine amestecat cu propriile gânduri şi nu exact cum a fost spus. Astfel că nu obţii niciodată răspunsul corect. Lupta cu gândirea asociativă este o anumită direcţie de lucru. Dacă studiezi ceva, asculți ceva sau încerci să înţelegi ceva, trebuie să o faci cu o minte liberă. Dacă continui cu propriile tale gânduri în acelaşi timp, mintea ta nu va fi niciodată liberă să urmărească răspunsul.
Î: De ce eşti mai degrabă tentat să întrebi 'de ce ' şi nu 'cum'?
R: Pentru că este mai uşor, mai mecanic, suntem mult mai obişnuiți cu aceasta. Să întrebi 'cum' necesită gândire; trebuie să-ţi formulezi întrebarea într-un mod adecvat. Şi 'de ce' poate fi întrebat fără să te gândeşti.
Î: S-a spus că una dintre metodele de luptă cu emoţiile negative constă în a gândi într-un mod diferit. Eu totuşi nu înţeleg ce înseamnă să gândeşti într-un mod diferit.
R: Înseamnă să iei un anumit subiect, care produce emoţie şi să gândeşti asupra lui, încercând să nu te justifici sau să acuzi alți oameni. Aceasta va fi o gândire

diferită. Deşi sunt emoţii negative ce nu pot fi distruse în acest fel, deoarece ele necesită metode mai puternice, această metodă trebuie să fie încercată prima, în fiecare dintre cazuri.
Î: Găsesc că în majoritatea timpului mintea îmi este ocupată de gânduri banale. Ar fi un plan bun să studiez o limbă dificilă, rusa de exemplu, la care să te poţi gândi în timp ce faci o muncă pur mecanică?
R: Cu ce scop? După un anumit timp vei avea gânduri greşite în ruseşte!
Î: Există vreun fel în care să ne putem aminti mai clar ce am înţeles când ne aflam într-o stare mai bună?
R: Este un lucru foarte important, dar nu ştiu nici o metodă specială. Aceste momente trebuie conectate. Priveşte înapoi, încearcă să compari. Asta este deosebit de important în legătură cu o problemă specifică. De exemplu, poţi să înţelegi un lucru pe care nu l-ai înţeles cu jumătate de oră în urmă; dar poate că în trecut au fost momente când ai înţeles de asemenea un anumit lucru în legătură cu această problemă. Încearcă să-ţi aminteşi aceste momente şi să le legi.
Î: Înţelegerea unei idei sau a unui termen poate varia în funcţie de gradul de fiinţă?
R: Cu certitudine. Oamenii înţeleg în raport cu nivelul lor, cu capacitatea lor - nu în raport cu înţelesul lucrurilor.
Î: Dificultatea mea este că nici o idee nu-mi este clară în totalitate.
R: Este imposibil să o clarifici prin gândire formatoare şi cuvinte. Oamenii cred că înţeleg un lucru când îi dau un nume, dar nu înţeleg că aceasta este artificial. Atunci când poţi *simţi* un lucru şi când îl poţi verifica printr-o conştienţă superioară şi minte superioară, numai atunci poţi să spui că acesta este într-adevăr adevărat şi că acesta există într-adevăr. Iar şcolile nu tratează idei intelectuale obişnuite. Asta înseamnă că aceste idei, cum este de pildă ideea amintirii de sine, nu sunt limpezi fără centrii superiori, pentru că fără centrii superiori nu poţi ajunge la adevăr. Şcolile reprezintă lucrul centrilor superiori; ele ne dau ceva ce nu putem obţine prin noi înşine, pentru că noi putem folosi numai mintea obişnuită. Iar mintea obişnuită are anumite limite şi nu poate trece peste ele. Poate să acumuleze material, să-l uite, să acumuleze din nou şi să-l uite din nou, şi să reducă sistemul la un nonsens mergând prea drept într-o singură direcţie.

Când te vei afla într-o stare apropiată centrului emoţional superior vei fi uluit cât de mult poţi înţelege dintr-o dată - şi apoi te întorci la starea obişnuită şi uiţi totul. Prin amintire de sine persistentă şi prin anumite alte metode poţi să ajungi la centrul emoţional superior, dar nu vei fi capabil să reţii ceea ce înţelegi atunci. Dacă scrii, nu va avea nici un sens când vei citi mai târziu cu centrul intelectual.
Î: Uneori, când am încercat să-mi amintesc de mine însumi am avut un straniu sentiment în legătură cu obiectele neînsufleţite, ca şi când acestea ar fi avut un fel de conştienţă a lor.
R: Ia în calcul şi eventualitatea imaginaţiei. Să spunem, mai simplu, că simţi ceva nou în lucruri. Dar când începi să-l explici, începi să-ţi imaginezi. Nu

încerca să-l explici, lasă-l aşa. Câteodată poţi simţi lucruri ciudate în acest fel, dar explicaţiile sunt întotdeauna greşite, fiindcă simţi cu un aparat foarte bun şi explici cu un altul, o maşină foarte greoaie, care nu poate să explice cu adevărat.

Î: Totul se pare că revine la aceeaşi întrebare - cum să fii mai emoţional.

R: Nu poţi să încerci să fii mai emoţional - cu cât vei încerca mai mult, cu atât vei fi mai puţin emoţional. Poţi încerca să fii conştient şi dacă devii mai conştient, vei deveni mai emoţional. Trebuie să te gândeşti despre cum să obţii mai multă energie ca să fii conştient. Aceasta ar fi o întrebare corectă, iar răspunsul ar fi că mai înainte trebuie să opreşti scurgerile şi să încerci să obţii mai multă energie urmând toate indicaţiile pe care le poţi obţine din muncă - *toate*. Nu te concentra numai asupra uneia; poţi întotdeauna să găseşti ceva pe care nu l-ai făcut.

Î: Câteodată simt că am capacitatea să mă concentrez, dar nu ştiu ce să fac. Mă gândesc doar la lucruri minore şi aceasta dispare din nou.

R: Ai întotdeauna material mai mult decât suficient pentru a lucra asupra ta însuţi; nu poţi fi niciodată într-un impas cum ar fi ce să faci. Încearcă să-ţi opreşti gândurile - aceasta este uşor şi util. Dacă nu ai energie să faci aceasta, trebuie să acumulezi energie prin lupta cu obiceiurile mecanice şi lucruri de acest fel. Asta va acumula suficientă energie pentru acest efort de a-ţi aminti de tine însuţi sau efortul de a-ţi opri gândurile.

Î: Meditaţia, aşa cum este prezentată în cărţile indiene, este acelaşi lucru cu amintirea de sine?

R: Ei vorbesc despre meditaţie dar spun şi că trebuie să lucrezi cu un învăţător. Citim şi ne aducem aminte un lucru şi uităm de un altul; credem că putem studia meditaţia sau să meditäm. Dacă îţi poţi aduce aminte de tine însuţi, poţi medita; dacă nu, nu poţi. Amintirea de sine înseamnă controlul gândurilor, o stare diferită. Meditaţia este acţiunea unei minţi dezvoltate, şi noi ne-o asumăm. Ar fi foarte bine dacă am putea medita, dar nu putem; amintirea de sine este drumul către aceasta. Nu poţi începe cu sfârşitul; trebuie să începi cu începutul, ca în orice altceva. Ce înseamnă 'meditaţia' *pentru noi*? Să ne gândim la sistem; să încercăm să legăm ideile şi să reconstruim sistemul. Aceasta este 'meditaţie', nu pur şi simplu gândindu-ne la un cuvânt sau la o idee.

Î: Încercând să mă gândesc la o anumită idee a sistemului întotdeauna gândesc acelaşi lucru pe care l-am gândit înainte. Nu pot face nimic altceva.

R: Aceasta este o parte tehnică. Trebuie să încerci diverse căi. Poţi fie să te concentrezi pe un aspect sau altul al subiectului, fie să consideri un punct de vedere sau altul, fie să încerci să explici altcuiva. Dacă este dificil să te gândeşti asupra unui anumit subiect, întotdeauna îţi poţi imagina că explici acest subiect unei anumite persoane. Dar încă odată, trebuie să îţi imaginezi că explici unor persoane diferite - oameni cu pregătire sau fără pregătire, o persoană religioasă, o persoană cu minte ştiinţifică şi aşa mai departe. Trebuie să explici în mod diferit în raport cu cel căruia îi explici. Apoi este întotdeauna foarte folositor să separi ceea ce ai ştiut înainte de ceea ce ai învăţat de la

sistem. Aceasta este foarte important. Dacă nu separi, întotdeauna vei amesteca lucrurile în gândirea ta. Este necesar să știi ce ai știut înainte, ce ai citit undeva și ce ai obținut aici.

Mai este un alt lucru pe care îl poți face - poți să încerci să scrii un program de gândire pentru tine însuți. Găsește-ți propriile subiecte la care ți-ar plăcea să te gândești, sau subiecte care crezi că ți-ar putea fi folositoare, sau subiecte pe care nu le înțelegi dar despre care ți-ar plăcea să înveți să gândești. Toate acestea sunt utile. Apoi, dacă ai timp, gândește-te la ele de două sau de trei ori pe zi.

Î: Am încercat aceste conversații imaginare pe care le-ați sugerat, dar nu am fost capabil să le fac să dureze suficient de mult timp.

R: Aceste conversații imaginare trebuie să se desfășoare conform unui plan; nu le poți începe chiar din orice punct. Poți să inventezi un anumit gen de situație și să vorbești unei persoane imaginare sau cuiva pe care-l cunoști și să-i explici un anumit subiect acestuia, ținând cont de tipul respectiv de persoană. Aceasta poate ajuta. Dar nu încerca să oferi o prelegere - o prelegere este menită să devină formatoare.

Î: Dificultatea mea este vorbirea din mintea mea. Mă vor ajuta aceste conversații imaginare să lucrez împotriva acestui obicei?

R: Da, aceasta poate fi util, sau te poți gândi la ideile sistemului, propunându-ți anumite obiective. O altă abordare este să vezi dacă această vorbire mentală este utilă sau inutilă. Aceasta poate fi utilă, dar de cele mai multe ori este inutilă. Ca toate obiceiurile mecanice este foarte dificil să lupți cu ea. Poți să nu o observi sau poți să-ți vorbești ție însuți două ore înainte de a observa, așa că trebuie să ai un deșteptător mai bun să sune clopoțelul când începi. Aceasta înseamnă să fii mai treaz.

Î: Simt că ai putea dobândi ceva dacă ai putea să-ți amintești mai mult despre sistem la un anumit moment, în loc de câteva fragmente doar.

R: Corect. De aceea vei vedea după un anumit timp că este folositor să lucrezi cu oameni noi și să le explici lucruri, pentru că nu poți avea în fața ochilor o parte suficient de largă din sistem dacă nu repeți în întregime și poți să faci asta numai când trebuie să explici lucruri noilor oameni și să răspunzi întrebărilor lor. Nu este necesar să oferi prelegeri sau să ai grupuri mari; ceva util poate fi făcut cu unul, doi sau trei oameni.

Î: În ultimul timp am fost mai dezamăgit decât de obicei față de mine însumi și de lipsa de rezultate obținute din eforturile mele. Ce-i de făcut?

R: Nu trebuie să te identifici cu aceste sentimente negative și dezamăgiri; este cel mai rău lucru posibil. Gândește-te la ceva vesel. De exemplu, poți să iei orice subiect din sistem și să compari cum gândeai înainte despre aceasta și cum gândești acum. Vei vedea că ai câștigat un lucru, apoi un alt lucru și-apoi un al treilea lucru. Asta te va ajuta să continui lupta.

Î: Exemplul cu urechea acului din Evanghelii are semnificația că atunci când identificarea dispare o persoană are o șansă?

R: Poate fi pur și simplu o prețuire greșită; sau pot fi prea multe cuvinte, o mare încărcătură de cuvinte, astfel încât un om nu poate trece.

Î: În starea noastră actuală, putem cunoaşte dragostea reală, loialitatea şi devoţiunea?
R: Pentru noi aceste lucruri sunt relative. Le putem avea mai mult sau mai puţin. Dar nu le putem cunoaşte într-un mod absolut.
Î: Mi-a fost greu să înţeleg că credinţa nu-şi are locul în sistem. Cu siguranţă că este necesar să crezi că sistemul are posibilităţi să te facă mai conştient.
R: Asta nu va ajuta - chiar din contră. Trebuie să încerci să verifici şi să-ţi bazezi atitudinile pe fapte, nu pe credinţă. Dacă faci chiar şi o zecime din ceea ce este sugerat, foarte curând vei avea fapte şi, atunci, va trebui să-ţi bazezi atitudinea pe aceste fapte, nu pe teorie. Credinţa este un lucru pasiv. Trebuie să verificăm totul, să nu acceptăm nimic din credinţă. Pentru credinţă sunt alte căi, dar pe a Patra Cale credinţa ar fi o slăbiciune - încercarea de a scăpa de lucru. În loc de încercarea de a cunoaşte, noi am crede. Numai ceea ce găseşte omul însuşi că este adevărat poate servi ca un fundament suficient.

Trebuie să înţelegem că, în cel mai adevărat sens, credinţa este o anumită stare care este mai mult decât emoţională. Este o emoţie pozitivă şi, considerată în acest sens, aceasta înseamnă un nivel superior pe care noi, fiind om 1, 2 şi 3, nu l-am atins, şi astfel nu ştim ce înseamnă credinţă - este numai un cuvânt pentru noi. Credinţa trebuie direcţionată către lucruri mari, nu aplicată lucrurilor mici din viaţa obişnuită. Când oamenii folosesc ceea ce numim 'credinţă' în cazurile când ar trebui să *cunoască*, este doar lene.

Poate exista o credinţă şi o altă credinţă, pot fi pe niveluri diferite. Raportat la clasificarea omului în şapte categorii, pot exista şapte tipuri de credinţă, aşa că este dificil să vorbeşti în aceşti termeni.
Î: De ce aş dori să devin diferit dacă nu aş crede că există un motiv?
R: Nu crezând, ci *ştiind*. Dacă pur şi simplu crezi, nu vei face nimic. Dacă îţi descoperi starea, vei încerca să scapi de ea. Dar aceasta se va baza pe fapte, pe observaţii, nu pe credinţă.
Î: Ce centru este folosit pentru credinţă?
R: Credinţa reală este o emoţie superioară, aparţinând centrului emoţional superior. În centrul nostru emoţional obişnuit poate fi doar o credinţă de imitaţie. Credinţa reală înseamnă nu numai emoţie, ci şi cunoaştere.
Î: Ideea pe care mi-o făceam era că lucrul asupra ta însuţi este lucru pentru salvare, pentru nemurire.
R: Cuvinte mari. Dar dacă ai fi spus că este pentru a nu ne amăgi pe noi înşine, te-aş fi înţeles. În mod constant ne amăgim pentru că suntem adormiţi.
Î: Nu există o parte din noi înşine care supravieţuieşte morţii trupului?
R: Acesta este un punct foarte interesant şi foarte important. Ai întrebat atât de simplu despre moarte, ca şi cum cineva ar putea să ştie despre asta. Toată experienţa întregii omeniri (nu mă refer la imaginaţie) arată că nu putem şti ce se întâmplă după moarte, altfel am fi ştiut ceva pozitiv despre asta. De vreme ce nu ştim nimic, asta dovedeşte în mod clar că în această stare de conştienţă, cu centrii obişnuiţi, nu putem ajunge la adevăr, putem numai să facem teorii. Încearcă să înţelegi că, mai întâi, capacitatea noastră de cunoaştere, capacitatea noastră de a şti este limitată de starea noastră de conştienţă. În această stare de

conştienţă putem şti numai anumite lucruri şi avem răspunsuri numai la anumite întrebări. Dacă vrem să ştim mai mult, descoperim că nu putem; practic, în fiecare direcţie de studiu ajungem, mai devreme sau mai târziu, să ne lovim de un zid. În anumite cazuri acest zid rămâne exact în acelaşi loc, ca în cazul vieţii de după moarte - nu ştim nimic mai mult despre asta decât omul din epoca de piatră. Putem numai să ne gândim că dacă dobândim o stare superioară de conştienţă şi folosim centrii superiori am putea obţine un răspuns concret la această întrebare. Putem să ne cunoaştem viaţa numai de la naştere la moarte. Dacă vrem să ştim ce a fost înainte şi ce va fi după - dacă există un înainte şi un după în legătură cu asta - putem numai să sperăm că într-o stare mai bună de conştienţă, folosind o maşină îmbunătăţită, vom fi capabili să înţelegem. Ne punem aceste întrebări şi nu înţelegem că nu putem avea un răspuns aşa cum suntem. Sunt multe întrebări ca aceasta.

Este nevoie să ne dăm seama şi să ne amintim cât de multe sunt lucrurile care apar în gândirea noastră şi care sunt cu adevărat fără soluţie pentru mintea noastră. Când ne dăm seama de asta, ne va ajuta să vedem că trebuie să începem cu probleme posibile. Mulţi oameni, nu mă refer neapărat în lucru, dar chiar şi în lucru, mulţi oameni îşi cheltuiesc toată energia lor mentală cu aceste probleme insolubile. Ei inventează toate tipurile de soluţii, încercând să gândească într-un fel sau altul despre acestea, dar este total inutil. Poţi înţelege un lucru dacă înţelegi un alt lucru şi-apoi un al treilea lucru dacă le-ai înţeles pe primele două. Există căi pentru orice dar anumite probleme le putem aborda cu mintea obişnuită, în timp ce alte probleme trebuie să le punem deoparte şi să aşteptăm până ce suntem mai conştienţi şi suntem capabili să folosim maşini mai bune pentru gândire.

În gândirea obişnuită, în filosofia şi psihologia obişnuite, această întrebare nu se naşte niciodată sau dacă da, aceasta se naşte într-o formă atât de vagă şi confuză, încât nu este de mare ajutor. Dar noi ştim mai multe clasificări, mai mulţi paşi şi trebuie să folosim aceste cunoştinţe. Aceasta ne va ajuta să gândim mai practic şi să evităm abstracţiile inutile şi încercarea de a rezolva probleme pe care în prezent nu le putem rezolva.

CAPITOLUL 15

Ideea de ezoterism - Metoda logică de gândire și metoda psihologică de gândire - Explicarea metodei psihologice - Ce implică ideea de ezoterism - Anumite tipuri de idei ezoterice devin accesibile numai în perioade dificile - Necesitatea de a fi unitar - Materialitatea cunoașterii - Marea cunoaștere și prin ce diferă aceasta de cunoașterea obișnuită - Acumulatori de cunoștințe - Școlile - Poți influența evenimentele exterioare? - Studiul vieții - Marile evenimente ale vieții și influența lor - Căi subiective și căi obiective - Atitudinile ca mijloc de a schimba influențele - Evaluarea evenimentelor din viață - Dispariția gradată a influenței B - Motivul scăderii influenței cercurilor ezoterice - Lipsa pregătirii - Sistemul și cum este prezentat - Diferite scări - Decesul școlilor și condiții necesare pentru existența lor - Legătura sistemului cu Creștinismul - A muri și a te naște - Rugăciunea - Sugestii pentru a studia rugăciunea Tatăl Nostru.

V-am oferit o idee generală asupra principiilor fundamentale ale sistemului și până acum, centrul de greutate al muncii noastre, cel puțin al muncii practice, a fost în noi înșine. Astăzi vreau să vă prezint o perspectivă mai amplă.

Este necesar să înțelegem ideea de ezoterism și să vedem de ce anumite persoane pot înțelege această idee, în timp ce altele nu pot. Trebuie să știm ce înseamnă ezoterism, ce include el, ce exclude el, ce se leagă de acesta și ce poate servi drept test sau criteriu pentru recunoașterea celor care îl pot înțelege.

Pentru unii oameni ideea de ezoterism pare absurdă, imposibilă. Pentru ei ezoterismul nu numai că nu pare valoros, dar nu pare nici măcar a fi un adevăr posibil. Pentru alții însă, ideea de ezoterism este necesară și importantă. Cauza acestei deosebiri se găsește în diferența de metodă. Toate modalitățile de gândire pot fi divizate în două categorii: gândire logică și gândire psihologică, iar capacitatea sau incapacitatea de a folosi metoda psihologică de gândire schimbă complet lucrurile. Metoda logică este mai bună decât lipsa oricărei metode, dar este foarte limitată. Este utilă în tribunale dar pentru înțelegere nu este suficientă. Pentru gândirea logică ezoterismul este imposibil, pentru că nu poate fi demonstrat sau formulat, dar pentru gândirea psihologică ideea de ezoterism decurge din numeroase fapte pe care le putem observa, ea văzând natura psihologică a lucrurilor. Așadar metoda psihologică te poate aduce la ideea de ezoterism și te poate duce la dovedirea existenței acestuia - dovezi subiective bineînțeles, dar totuși dovezi. Și aceasta, la rândul ei, poate conduce un om la recunoașterea necesității unor sisteme de învățături de origine ezoterică. Îi oferă acestuia posibilitatea de a înțelege ideile unor astfel de sisteme și îl conduce la recunoașterea necesității a trei linii de lucru și la o înțelegere a lor.

Mai întâi trebuie să înțelegem diferența dintre metoda logică și cea psihologică și să stabilim ce reprezintă fiecare dintre ele.

Metoda psihologică nu poate fi definită; dar putem găsi exemple ale aplicării ei, ale modului cum operează. Putem vedea cum metoda psihologică deschide căi noi de gândire, cum folosind-o începem să înțelegem multe lucruri.

Când, cu ajutorul metodei psihologice, ne-am făcut o imagine generală asupra învățăturilor care se dovedesc a avea o origine ezoterică vom cunoaște, mai mult sau mai puțin, calitățile învățăturilor care se pot numi ezoterice și vom fi capabili să gândim într-o manieră corectă despre acest sistem și să-i aplicăm principiile în practică.

Metoda psihologică pornește de la două premise. Prima este că lucrurile au propria lor semnificație interioară. A doua este că lucrurile sunt legate; numai aparent ele sunt separate. Lucrurile depind unul de celălalt, se află într-o anumită relație unul față de celălalt, în timp ce metoda logică ia fiecare lucru separat. Așadar metoda psihologică studiază orice lucru în primul rând din punctul de vedere al semnificației interioare proprii și în al doilea rând, descoperă asemănări în ceea ce este neasemănător. Baza acestei metode și diferența principală față de metodele obișnuite, este recunoașterea relativității minții, înțelegerea tipului și felului minții folosite și recunoașterea faptului că într-o anumită stare a minții lucrurile pot fi înțelese într-un fel iar într-o altă stare, într-alt fel. Pentru mintea logică totul este sigur și unic. Dar metoda psihologică ne arată că fiecare lucru, fiecare concluzie, fiecare deducție este o imagine mentală și este mai curând rezultatul funcționării minții noastre. Pentru a distinge, a compara și a descoperi valorile relative ale lucrurilor și pentru a vedea care este superior și care inferior, poți începe numai de la această recunoaștere a posibilității minților diferite. Când compari idei, să spunem anumite idei din Noul Testament, din Upanișade sau idei atribuite lui Pitagora sau Platon, cu idei științifice sau filosofice, uneori poți experimenta această recunoaștere a minților aflate pe niveluri diferite.

Ceea ce vreau eu să înțelegeți este că, utilizând chiar cunoștințele obișnuite, puteți ajunge la valoarea relativă a ideilor și puteți vedea că punctul de plecare este înțelegerea faptului că mintea noastră obișnuită *nu este singura care există*.

Vedeți dacă puteți găsi exemple ale metodei psihologice; dacă nu puteți acum, trebuie să încercați să găsiți, mai târziu, exemple de cazuri în care ați avut posibilități noi de înțelegere.

Î: Vreți să spuneți că nu ești condus de similitudinile externe ale faptelor?

R: Acesta este un aspect. Dacă vă veți întâlni cu ea, veți ști ce este metoda psihologică și ce nu.

Î: Metoda psihologică presupune folosirea părții intelectuale a centrului intelectual?

R: Nu, nu chiar. Cu cât folosești mai mulți centri și mai multe părți ale centrilor, cu atât metoda psihologică va fi mai bună. Înseamnă să folosești

toate forțele de care dispui. Metoda logică presupune numai folosirea părții mecanice a centrului intelectual.
Î: Metoda ezoterică presupune folosirea centrilor superiori?
R: Nu, folosirea sistemului. Nu puteți folosi centrii superiori dar puteți folosi sistemul.
Î: Gândirea psihologică este posibilă doar atunci când toate funcțiile noastre lucrează corect?
R: Trebuie să începem așa cum suntem. Nu putem aștepta până când ne vom schimba, pentru că dacă am face-o nu ne-am mai schimba niciodată; și dacă ne vom schimba mecanic, ne vom schimba numai în mai rău.
Î: Care sunt primele aspecte pe care ar trebui să le învățăm în încercarea de a gândi psihologic? Simt că este mai mult decât pot să îndeplinesc.
R: Când spui că este mai mult decât poți îndeplini te gândești la întregul proces. Eu am vorbit despre proces în sine, despre începutul lucrului. Dacă spui că te depășește atunci nu poți face nimic și astfel, natural, nu se va întâmpla nimic. Din nou, este vorba de obiceiul de a gândi în termeni absoluți.
Î: Care sunt trăsăturile esențiale ale ezoterismului?
R: Este dificil de vorbit despre trăsăturile esențiale, pentru că acestea depind de modul în care interpretezi acest cuvânt. Cuvântul "ezoteric" înseamnă interior. Ezoterismul include ideea existenței unui cerc interior al omenirii. Vă amintiți cum a fost descrisă omenirea ca fiind constituită din patru cercuri - ezoteric, mezoteric și exoteric, care alcătuiesc cercul interior și cercul exterior în care locuim. Ideea de ezoterism implică transmiterea cunoștințelor; presupune existența unui grup de persoane căreia îi aparțin aceste cunoștințe. Asta nu trebuie înțeleas într-un mod mistic, ci mult mai clar, concret. Există multe diferențe majore între cercul interior și cel exterior. De exemplu, multe lucruri pe care vrem să le găsim sau să le creăm pot exista numai în cercul interior, lucruri cum ar fi emoțiile pozitive, înțelegerea dintre oameni, anumite tipuri de cunoaștere; toate acesta aparțin cercului interior. Cred că asta este suficient pentru înțelegerea ideii de cerc interior sau ezoteric.
Î: Înțeleg că principala caracteristică a cunoașterii ezoterice este aceea că ea este ascunsă și este puțin probabil să o găsești. Deci cum putem recunoaște cunoașterea ezoterică sau o școală ezoterică?
R: Studiem un sistem despre care se presupune că este ezoteric, deci cu ajutorul lui vom fi capabili să o recunoaștem. Și deși cunoașterea ezoterică este ascunsă față de viața obișnuită, ea poate fi găsită. Nu este absolut ascunsă, în așa fel încât nimeni să nu o poată găsi; altfel nu ar avea nici un sens. Ar fi împotriva scopurilor acesteia și ar compromite rezultatele existenței ei. Singurul sens al cunoașterii ascunse este acela că ea poate fi găsită; important este cum să o recunoști. Cu ajutorul acestor idei, comparând ce poate fi găsit pe calea intelectuală obișnuită și ce nu și apoi comparând cu sistemul, vom fi capabili să stabilim cu un oarecare grad de probabilitate nivelul de cunoaștere cu care ne întâlnim.
Dacă vom privi istoria în mod obișnuit ca pe o serie de evenimente separate nu vom găsi dovezi de ezoterism. Un fapt îl va urma pe celălalt, la suprafață și

fără o legătură aparentă. Dar dacă ştim că lucrurile sunt legate, şi căutăm aceste conexiuni, le vom găsi ascunse dincolo de suprafaţă. De exemplu, multe schimbări istorice mari s-au produs aparent din nimic, fără antecedente, fără origini. În Grecia antică nu există nimic la suprafaţă care să explice secolul al VII-lea Î:e.n. În secolele al VIII-lea şi al IX-lea nu era aparent nimic care să conducă spre el; nu era o linie directă de dezvoltare.

În acelaşi fel, arta gotică, pare să provină din nimic. Nu are istoric, a apărut instantaneu.

În arta preistorică, de asemenea, adică în tot ceea ce aparţine perioadei de mai bine de zece mii de ani, nu există nimic vizibil care să explice marele Sfinx, de exemplu. Este şi mai măreţ în concepţie şi superior ca nivel şi ca să spunem aşa, mai inteligent (deşi nu este cuvântul cel mai potrivit) decât orice cunoaştem. Cine l-a făcut? De ce au fost găsite astfel de lucrări artistice în deşert?

Să luăm, apoi, ca exemplu literatura, în special a Estului. Putem găsi marile poeme indiene şi Noul Testament, aflate pe un nivel superior faţă de tot ceea ce cunoaştem. Nu există nimic asemănător lor, nimic obişnuit care să le explice - toate aceste lucruri sunt absolut unice. Dacă le luăm separat şi presupunem că nu au nici o semnificaţie interioară, ele nu pot fi explicate. Dar dacă încercăm să folosim metoda psihologică, vom găsi conexiunile. Încercaţi să vă gândiţi la ezoterism, cum este el posibil, în ce forme poate exista şi în ce forme nu poate exista. Puteţi citi despre societăţi secrete din Est sau din Tibet, despre existenţa unor biblioteci secrete, despre grupuri de oameni locuind în locuri ascunse şi păstrând cunoştinţe foarte vechi. Aceasta este o formă grosieră de gândire. Nu există nimic imposibil în ideea că există astfel de grupuri de oameni. Dar ideea de ezoterism este mult mai subtilă. Nu necesită societăţi secrete. Ideea societăţilor secrete este o formă simplistă de gândire. Este foarte posibil să existe oameni aici, pe Pământ care să deţină mult mai multe cunoştinţe decât noi dar, dacă au aceste cunoştinţe, nu au nevoie de societăţi secrete. Nu au nevoie să locuiască în munţi; pot locui oriunde.

Î: Este necesar să cunoaştem o doctrină ezoterică pentru a recunoaşte prezenţa ideilor ezoterice?

R: Nu, puteţi recunoaşte ideile ezoterice cu ajutorul metodei psihologice. Numai cu metoda psihologică puteţi găsi în sistem mai mult decât ştiţi.

Î: Ce ar trebui să ştii pentru a folosi metoda psihologică?

R: Metoda psihologică nu necesită cunoştinţe speciale. Este necesară simpla gândire, dar nu gândirea obişnuită, îngustă. Gândirea logică este îngustă, dar gândirea psihologică este o gândire mai largă, comparând nu două lucruri ci poate să zicem cinci. Gândirea logică operează întotdeauna cu două noţiuni: una trebuie să fie adevărată şi cealaltă falsă. Pentru gândirea psihologică nu este neapărat aşa; amândouă pot fi greşite sau amândouă pot fi corecte.

Vă voi da un exemplu de metodă psihologică.

În 1915 am prezentat în St. Petersburg o conferinţă publică despre Viaţa după Moarte. Am încercat să adun toate ideile existente despre viaţa după moarte: ideea pozitivistă, ştiinţifică a morţii ca dispariţie, înţelegerea religioasă

a morții legată de ideea unui suflet nemuritor, raiul ca răsplată și iadul ca pedeapsă; înțelegerea spiritualistă a ideii de supraviețuire; ideea teozofică a reîncarnării, ideea buddhistă a recurenței și multe altele. Ce este interesant este că toate sunt corecte; numai aparent sunt contradictorii. În mod logic se contrazic una pe cealaltă, dar din punctul de vedere al metodei psihologice se completează una pe cealaltă.

Pentru a ilustra asta am pus următoarea întrebare: cum pot toate aceste idei să fie corecte când aparent sunt atât de diferite? Este astfel datorită unei legi pe care noi nu o înțelegem. Mintea umană nu poate inventa ceva absolut greșit. Mintea normală, lucrând liber, nelegată de adevăruri presupuse, va ajunge întotdeauna la un anumit adevăr. O minciună completă poate fi inventată doar de o minte nesănătoasă sau de o minte încătușată.

Î: Ar trebui să cunoști alte învățături ezoterice și să găsești conexiuni între ele?

R: Doar într-un mod general, pentru a găsi locul acestui sistem. Nu știi destul pentru a compara și a face conexiuni. Când te gândești la acest sistem și citești ceva care îți amintește de el, iei în considerare doar o idee sau alta; nu compari toate ideile. Părțile pot fi întotdeauna analoage, dar comparațiile sunt utile numai atunci când poți vedea întregul dincolo de părți - iar atunci poți descoperi că cele două nu au nimic în comun, căci pentru a fi similare totul trebuie să fie similar. Să presupunem că un punct dintr-un sistem este similar unui punct din alt sistem, dar aceste puncte sunt înconjurate de cincisprezece puncte fără nici o similitudine, atunci asta le va face să fie cu totul deosebite. Nu putem face comparații încă, nu suntem obișnuiți să găsim relația unei părți cu întregul în gândirea obișnuită. Credem că părțile pot fi comparate și aceste părți pot fi corecte sau greșite, fără relația cu întregul.

Î: Dar dacă găsești două sisteme filosofice care au puncte sau aspecte care seamănă unul cu celălalt?

R: Cum știi că seamănă unul cu celălalt? Știi doar cuvinte; nu știi ce se află în spatele acestor cuvinte. Cuvintele nu pot garanta un sens. De aceea se recomandă pentru o lungă perioadă de timp să nu încerci să găsești paralelisme și să studiezi acest sistem separat de orice altceva. Mai târziu, când vei ști mai multe, poți încerca să găsești paralelismele.

Î: Ce garanții există că nu au fost introduse idei noi în sistem de la originile sale până acum?

R: Este foarte simplu. Dacă principiile sunt păstrate, ele elimină ideile greșite. Ideile formatoare nu pot coexista cu ideile ezoterice.

Î: Ce măsuri se pot lua pentru a ne asigura că ideile se păstrează pure?

R: Ideile se distorsionează când oamenii încep să inventeze propriile lor explicații și să teoretizeze; dar atât timp cât ei lucrează sincer și încearcă să verifice tot ce intră în mințile lor și lucrează conform principiilor și regulilor, distorsiunea poate fi evitată. În organizarea lucrului în școală se iau toate măsurile împotriva distorsionării și dacă totuși se întâmplă, este numai datorită faptului că oamenii uită aceste măsuri de precauție. Distorsiunea se datorează, în general, influenței centrului formator pentru că, atunci când oamenii încep

să lucreze cu centrul formator şi nu îi corectează nimeni, nu există idee în lume care să nu fie distorsionată în douăzecişipatru de ore.
Î: Dacă aceasta este scara de distorsionare la care vă referiţi atunci, cu siguranţă, distorsionez ideile faţă de mine însumi.
R: Faţă de tine însuţi nu are importanţă - ai şansa să le corectezi. Fiecare le distorsionează la început, până capătă întreaga serie de idei; dar înţelegerea unei părţi corectează înţelegerea altei părţi. Nu este posibil să înţelegi un lucru întreg şi să nu înţelegi părţile iar dacă poţi gândi corect asupra întregului, vei înţelege fiecare parte. În plus, întrebările tale arată dacă gândeşti corect şi, în cazul în care gândeşti greşit, eşti corectat.
Î: Persoane diferite vor lucruri diferite. Cum să înţelegem sensul lucrului în şcoală?
R: Lucrul în şcoală are multe părţi diferite, toate pentru a te ajuta să te trezeşti. Fiecare individ trebuie să aibă propriul să scop. Dacă scopurile indivizilor se potrivesc cu scopurile şcolii, ei lucrează în şcoală. Dacă nu se potrivesc, ei pleacă.

Ai putea porni de la ideea de a dobândi cunoştinţe. Dacă găseşti idei noi, vei începe să le preţuieşti. Cuvântul 'lucru' este deseori folosit fără discernământ.
Î: Dar îl folosiţi chiar dumneavoastră!
R: Vorbesc serios. Vreau să vă arăt că singura cale pentru voi este să înţelegeţi metoda psihologică, ideea de ezoterism, dovezile existenţei sale şi să aveţi o anumită înţelegere a sistemului. După aceasta puteţi începe să lucraţi. Sistemul este ceva viu, un organism care creşte şi care deschide noi orizonturi.

Vedeţi, trăim într-o perioadă foarte specială şi lucrul este foarte important pentru că, în afara altor puncte, ne oferă posibilitatea de a rămâne normali - sau de a deveni normali. Cu cât mergem mai departe, cu cât vorbim mai mult despre aceste idei, cu atât mai mult riscăm să pierdem semnificaţia întregii probleme. Luăm de bun faptul că deţinem aceste idei, vorbim despre ele, vrem să obţinem ceva din această învăţătură, dar nu ne gândim cum de sunt disponibile aceste idei pentru noi şi putem vorbi despre ele.

Învăţătura în sine, învăţăturile de un anumit fel, ideile de un anumit fel devin accesibile oamenilor numai în anumite momente, în perioade foarte grele. Acestea nu sunt idei obişnuite pe care le poţi găsi oricând şi în orice moment. Ba chiar, dimpotrivă, faptul că dispunem de aceste idei, arată că trăim într-o perioadă extrem de dificilă. Ar fi fost mult mai uşor de lucrat cu aceste idei, să zicem, acum treizeci sau patruzeci de ani dar, în realitate, un lucru depinde de altul, pentru că dacă vremurile nu ar fi fost dificile, nu le-am fi avut.

Aşa că dacă vom păstra aceste lucruri în minte, chiar şi numai faptul în sine că ne-am dat seama de acestea ne va conduce spre atitudinea corectă; ne va aminti mereu că trebuie să privim serios aceste idei, că nimic legat de ele nu va putea fi privit din punctul de vedere al preferinţelor şi antipatiilor obişnuite sau al atitudinilor obişnuite de bun şi rău. În prezent, este imposibil să prevestim ce va aduce viitorul, aşa că trebuie să avem o apreciere deosebită şi un respect deosebit faţă de aceste idei şi acest sistem şi să încercăm să facem nu doar ceea

ce este bine la un moment dat din punct de vedere personal, individual, ci ceea ce este bine în legătură cu întregul; să nu ne gândim mai ales la scopului personal ci şi la întreaga tradiţie legată de această muncă.

Şi desigur, înainte de toate este necesară unitatea, deoarece necesităţile lucrului în sine pot fi satisfăcute numai atât timp cât suntem gata să mergem toţi în aceeaşi direcţie. Dacă există opinii diferite şi unul crede că este mai bine să mergem la dreapta iar altul la stânga, nimeni nu va face nimic bine, pentru că nu va exista nici o direcţie. Dacă o persoană gândeşte într-un fel iar altă persoană în alt fel, amândouă greşesc; nu va însemna că una are dreptate iar cealaltă nu. Acţiunile trebuie să fie legate, cei doi vor trebui să cadă de acord unul cu altul. Nu poate exista o regulă cu care toată lumea să fie de acord şi să înţeleagă totul cu mintea sa, dar nu pot exista diferenţe în acţiune.

Circumstanţele nu se află în mâinile noastre, ele se pot schimba, pot lua o întorsătură sau alta. Dar întreg principiul imitării lucrului în şcoală este acela că nu pot exista diferenţe de opinie în privinţa acţiunilor, pentru că altfel, cum am mai putea lucra? Vreau numai să vă arăt că atunci când avem de-a face cu principiile sistemului şi organizarea muncii nu trebuie să uităm niciodată că avem de-a face cu un lucru foarte mare şi suntem în contact cu lucruri foarte mari. Dacă ne vom aminti asta vom găsi calea corectă. Dacă vom uita, nu se va întâmpla nimic.

Î: Ce vreţi să spuneţi prin a imita lucrul în şcoală?

R: Am folosit acest cuvânt nu în sensul de imitare a metodelor externe ci în sensul imitării interioare, care poate fi făcută numai pe baza unei anumite organizări.

Oamenii trebuie să fie uniţi în lucrul lor. Cu cât suntem mai uniţi cu atât vom opune o mai mare rezistenţă oricăror influenţe nefavorabile şi cu atât mai mult vom putea obţine din ele, pentru că vom fi, ca să zicem aşa, în mijlocul unui mare acumulator plin de toate felurile de energie. Dacă suntem apropiaţi, vom fi capabili să extragem energie din acest mare acumulator; dacă suntem plini de găuri, nu vom putea păstra nimic din ea.

Vedeţi, trebuie să vă explic următoarea idee: totul în lume este material şi limitat, doar că materialitatea este diferită. Este o cantitate limitată de nisip în deşert şi de apă în mare. Cunoaşterea este de asemenea materială şi de aceea limitată. Cantitatea de cunoaştere necesară pentru a schimba fiinţa, este foarte util de ţinut minte, există numai într-o cantitate foarte limitată. Cunoaşterea este substanţă. Pentru o anumită perioadă - să zicem o sută de ani - omenirea are o anumită cantitate de cunoaştere care poate fi folosită. Dacă prea mulţi oameni vor această cunoaştere, vor avea atât de puţin, încât nu vor putea face nimic cu ea. Dar de vreme ce foarte puţini o doresc, aceştia o pot obţine.

Î: Nu înţeleg această cunoaştere. Cunoaşterea nu este conştientă?

R: Nu, conştienţa este un alt lucru, deşi este adevărat că un grad mai înalt de conştienţă în sine include cunoaştere. Nu include toată cunoaşterea, ci cunoaşterea pe care deja o ai. Într-o stare de conştienţă ştii dintr-o dată tot ceea ce ştii; în acest sens conştienţa este cunoaştere, dar conştienţa nu poate da mai

multă cunoaştere de la sine, deşi poţi privi această întrebare din unghiuri diferite.

Cât despre ideea marii cunoaşteri, cunoaşterea superioară sau ezoterică, trebuie mai întâi să înţelegem că toată cunoaşterea obişnuită, inclusiv cunoaşterea ştiinţifică este întotdeauna cunoaştere dobândită cu mintea obişnuită. Toate metodele ştiinţifice de investigare aparţin minţii obişnuite, dar există o altă cunoaştere care este dobândită de o minte superioară sau mai dezvoltată, iar această cunoaştere se va deosebi de cunoaşterea obişnuită, deoarece cunoaşterea dobândită de mintea obişnuită este întotdeauna limitată de metodele de investigaţie, de ochi şi urechi, pentru că în cele din urmă cele mai complicate instrumente care pot fi folosite în cercetarea ştiinţifică trebuie să fie verificate cu ochii şi cu urechile. Această cunoaştere este o cunoaştere foarte îngustă, care nu se bazează pe înţelegerea întregului, în timp ce marea cunoaştere se bazează pe înţelegerea întregului de către o minte mai evoluată. Astfel, există grade diferite de cunoaştere care sunt atât de diferite încât nici nu pot fi comparate cu adevărat. Dacă înveţi tabla înmulţirii, acest tip de cunoaştere nefiind limitat cantitativ, nu o iei de la alţii. Şi nici, în cazul cunoaşterii ezoterice, nu o iei de fapt de la alţii, dar aceasta datorită faptului că există foarte puţini care o doresc.

Este dificil la început să accepţi cunoaşterea ca fiind materială, dar dacă te mai gândeşti, poate începi să îţi dai seama. Să încercăm să spunem astfel: cunoaşterea poate exista în soluţii diferite, într-o soluţie foarte slabă sau în soluţii mai concentrate. Când vorbesc despre cunoaştere vorbesc despre o soluţie concentrată care este foarte limitată. Credem că dacă nu ştim ceva este pentru că nu ştim de unde să învăţăm. Nu ne dăm seama câte lucruri există pe care nu le putem cunoaşte. Din această cauză este dificil pentru noi să înţelegem materialitatea cunoaşterii şi ce anume guvernează distribuţia ei. Aşa cum există acumulatori în corp, aşa există şi acumulatori de cunoaştere în viaţă. În anumite perioade istorice, diferite cunoştinţe, au fost adunate şi depozitate acolo. Dacă găseşti un astfel de acumulator, vei obţine cunoaşterea. Ce sunt aceşti acumulatori? Sunt şcoli, chiar şi şcolile vechi care acum nu mai există. Omul nu poate evolua, fără a se conecta la aceşti acumulatori, dar dacă o face, poate obţine energie de la ei, energie adevărată, aşa cum primesc centrii. Oamenii nr. 1, 2 şi 3 vor obţine numai energie grosieră, energia pe care o poate obţine omul nr. 5 va fi mai fină. Când se vorbeşte despre cunoaştere ca fiind limitată, se fac referinţe la cunoaşterea din aceşti acumulatori.

Î: Această cunoaştere are formă şi greutate?

R: Formă - nu neapărat, dar greutate - da, nu în sensul obişnuit ci în sensul de densitate. Şi în limbajul obişnuit unele cuvinte au greutate în timp ce altele nu au deloc.

Î: Cum putem lucra să găsim acest acumulator? Se referă numai la şcoli sau este şi ceva din interiorul nostru?

R: Puteţi lucra să veniţi în contact cu el doar învăţând ceea ce puteţi învăţa. Se referă la amândouă, la tine însuţi şi la şcoală.

Î: Un om care are multă cunoaştere are vreo responsabilitate faţă de cei care au mai puţină? Mă refer la un om care posedă cunoaştere ezoterică.
R: Cunoaşterea ezoterică presupune o şcoală, deci un om care are cunoaştere ezoterică este un om care vine dintr-o şcoală sau este într-o şcoală. Responsabilitatea sa este faţă de şcoală. Când un om dobândeşte cunoştinţe de şcoală, el dobândeşte o responsabilitate. Dar este imposibil de discutat despre această problemă în general, deoarece pot exista multe condiţii pe care nu le cunoaştem. De exemplu, anumite cunoştinţe pot fi oferite numai cu anumite condiţii.
Î: Ce fir subţire ne leagă de cunoaşterea ezoterică din moment ce depinde de prezenţa dvs. alături de noi pentru a o împărtăşi?
R: Este necesar să înţelegem că legătura noastră cu cunoaşterea ezoterică nu poate depinde de o persoană. Să presupunem că ştiţi o persoană care se află în legătură cu o şcoală ezoterică dar nu-i puteţi înţelege ideile. Atunci legătura voastră cu şcoala ezoterică nu există, iar dacă persoana aceea moare, legătura dispare definitiv. Dar presupunând că în timpul vieţii sale îi înţelegeţi ideile, atunci *voi* veţi fi în legătură, iar dacă el moare voi veţi rămâne în legătură. Deci puteţi fi legaţi de cercurile ezoterice numai prin intermediul ideilor, nu al persoanelor.
Î: Persoanele din interiorul sistemului pot influenţa evenimentele din viaţă?
R: Cum vezi tu această problemă? În ce sens?
Î: Nu văd cum ar putea, decât dacă indivizii devin conştienţi.
R: Fiecare individ? Cum să-i faci conştienţi dacă ei nu doresc? Aceasta este un exemplu tipic pentru felul în care gândim. Credem că punem întrebări practice. Dacă întrebi, trebuie să întrevezi un domeniu de aplicaţie. Să presupunem că oamenii ar putea influenţa evenimentele - să presupunem că există o astfel de magie - ei trebuie să consume o anumită cantitate de energie. Şi nu ştii cantitatea de energie necesară pentru a produce un efect împotriva curentului, nici măcar cel mai mic efect. Vremurile în care trăim sunt foarte rele, multe evenimente neplăcute se întâmplă. Pentru a opri un eveniment tipic la scară mare este necesară întreaga energie a sistemului solar. Poţi să o controlezi? Şi în al doilea rând: ştii ce este mai bine? Cum poţi fi sigur? Nu vorbesc acum dacă este sau nu posibil, dar chiar dacă ar fi posibil, ai energia necesară şi ştii ce este mai bine? Noi suntem oameni nr. 1, 2 şi 3, cum putem şti ce este corect? Abia dacă am început să studiem un sistem care se presupune că îl duce pe om pe un nivel superior. Acesta este un material foarte util la care să vă gândiţi.
Î: Eu încă nu pot renunţa la ideea că noi am putea fi utili unui anumit tip de muncă conştientă care merge împotriva nebuniei generale.
R: Dar asta este imaginaţie deoarece, în primul rând, trebuie să ne fim utili nouă înşine. Cum putem fi utili unei forme mai mari de lucru dacă nu putem fi utili propriului nostru lucru? Trebuie să învăţăm mai întâi să fim utili lucrului propriu şi apoi, dacă există o formă mai mare de lucru, putem să fim utili acesteia. Şi apoi ce înseamnă să fii util? Vă amintiţi legătura cu a treia linie de lucru? O persoană nu are cum să facă mai mult decât poate; pot exista diferite

circumstanţe, capacităţi şi condiţii, aşa încât a fi util nu poate fi considerată o obligaţie. Dar trebuie să te gândeşti la asta şi să foloseşti ocazia când apare. Un aspect, totuşi, trebuie luat ca regulă - să nu faci nimic împotriva intereselor lucrului. Asta nu înseamnă că fiecare poate ajuta efectiv în fiecare moment, asta nici nu se presupune nici nu se cere. Dar fiecare trebuie să fie pregătit să facă ceea ce poate şi ceea ce circumstanţele permit atunci când se iveşte ocazia şi, mai ales, să nu faci nimic *împotriva* celei de-a treia linii de lucru, pentru că poţi face multe lucruri care să-i dăuneze.

La început, când am vorbit despre influenţele A, B şi C nu am specificat ce reprezintă fiecare, am vorbit despre ele mai mult ca influenţe. Acum trebuie să împărţim aceste influenţe în clase şi latura practică a acestui studiu va fi cum să controlăm aceste influenţe, cum să fim receptivi faţă de anumite influenţe şi să nu fim receptivi faţă de influenţele pe care nu le dorim.

Cu alte cuvinte, trebuie să studiem viaţa. Studiul asupra noastră înşine va continua, dar este necesar să începem să studiem şi lucrurile exterioare, să încercăm să le înţelegem şi să ne formăm o idee corectă despre ele. Nu vom fi capabili să mergem prea departe dacă nu vom învăţa să discernem între evenimentele exterioare, evenimente la scară mare şi să descoperim ce este bun şi ce este rău din punctul de vedere al posibilei evoluţii Dacă descoperim în evenimentele externe ceva ce ajută evoluţia, asta ne va conduce la întrebarea: cum poate evoluţia individuală, adică evoluţia unui număr mic de oameni, să afecteze starea generală a omenirii? Dacă privim viaţa exterioară acum şi ne întrebăm cum am putea s-o privim din punctul de vedere al existenţei cercurilor ezoterice ale omenirii, vom vedea că starea omenirii este departe de a fi favorabilă; deşi ştim că nu toată lumea poate fi în cercurile ezoterice, pot exista totuşi în viaţă anumite influenţe clare provenind din aceste cercuri dar, acum, putem spune că nu putem vedea nici un semn de control al lucrurilor de către cercurile ezoterice - viaţa merge înainte de la sine.

Situaţia omului poate fi descrisă aproximativ astfel: el este o maşină guvernată de diferiţi curenţi proveniţi de la marile maşini care îl înconjoară. Care sunt aceste maşini mari? Toate marile evenimente, războaie, revoluţii, civilizaţii, religii, ştiinţa, arta, invenţiile ultimului secol - toate acestea produc influenţe diferite ce acţionează asupra omului.

Apoi, în legătură cu şcolile, s-a explicat că posibilitatea de a scăpa există doar în şcoli, cu ajutorul influenţelor C. Dar care este situaţia oamenilor care nu cunosc nici o şcoală, pentru că posibilitatea de a lucra în şcoală este foarte mică şi foarte rară? Asta înseamnă că este imposibil să ajungi undeva fără o şcoală sau există totuşi această posibilitate? Vă amintiţi că am vorbit despre cele trei căi tradiţionale şi despre A Patra Cale. Aceste patru căi sunt numite căi subiective. Aceste căi, se presupune, produc anumite efecte. Dar unii oameni, probabil foarte puţini, pot evolua într-o anumită măsură chiar şi fără lucrul în şcoală. Aceasta este numită calea obiectivă; dar este o cale înceată. Căile subiective sunt scurtături, sunt pentru oameni nerăbdători faţă de lucrul lent obişnuit, chair dacă există un anumit progres. Deci teoretic pot avea posibilităţi de evoluţie, trăind o viaţă obişnuită, fără influenţa C, folosind doar

materialul provenit de la influențele B. Vă aduceți aminte de influențele B: religie, filosofie, artă, știință? Pe scurt, dacă un om poate absorbi destul material de acest fel, ar fi suficient pentru evoluție, dar chiar și în cele mai bune condiții va fi o evoluție lentă și nesigură. Toate școlile, toate căile sunt pentru oameni nerăbdători; de aceea sunt numite căi subiective. Deci răspunsul la această întrebare este în aceeași măsură da și nu; unii oameni pot evolua fără o școală, alții nu pot, pentru că este vorba de tipuri diferite de oameni. În plus, calea obiectivă necesită de asemenea condiții; nu înseamnă că *toți* oamenii care nu se află în lucru pot evolua. Într-un anumit sens calea obiectivă este chiar mai dificilă decât lucrul în școală, pentru că nu există posibilitatea de a verifica dacă ceea ce ai decis să faci sau să nu faci este corect sau este greșit. În școală poți verifica; dar a verifica este ceva și a face este altceva.
Î: Deci nu este imposibil sau improbabil pentru un om să evolueze fără ajutorul unei școli?
R: Numai până la un punct și tot cu ajutorul unei școli, dar fără să fie conștient de aceasta. Pentru că există multe aspecte în care poate fi descoperit ajutorul școlilor - în general în religii, sisteme filosofice și așa mai departe.

Vă amintiți că am spus mai înainte că există diferite școli; o persoană are nevoie de un tip de școală, altă persoană de alt tip. Nu există școli universale potrivite pentru oricine. În același timp trebuie să vă dați seama că șansa de a întâlni orice fel de școală este foarte mică - mă refer la a găsi o școală în viața adevărată, nu în cărți sau în teorie; iar dacă întâlnești o școală, în general nu mai există alta. Dacă ți se pare că această școală este prea dificilă și începi să cauți alta, atunci, presupunând că vei întâlni o altă școală, vei găsi acolo aceeași dificultate. Nu pot exista diferențe între școli în această privință, pentru că diferențele sunt create de relația dintre starea omului și școală. Deci va fi mereu la fel, indiferent de școala pe care omul o va găsi.

Îmi amintesc despre o poveste relatată de un om care spunea că e vorba de propria lui experiență. Câțiva discipoli dintr-o școală, care era jumătate yoghină, jumătate religioasă, au considerat școala prea dificilă și s-au dus la altă școală. Spre marea lor surprindere au primit aceleași sarcini de îndeplinit, dar cu o dificultate sporită. Unul dintre ei l-a întrebat pe cel care le-a dat sarcina cum de a știut, dacă asta înseamnă că școlile comunică între ele, când un om părăsește o școală. Învățătorul a răspuns: 'Nu este necesar să comunicăm când un om fuge de la o școală și vine la alta. De cum te-am văzut am realizat tipul de sarcină care ți-a fost încredințat și nu am putut decât să-ți dau una la fel, probabil un pic mai dificilă'. Deci, vedeți, nu există nici o alegere de fapt.
Î: Ce se întâmplă când îți schimbi ființa fără școală?
R: Dacă vei dobândi ființă sau cunoaștere ca să zicem așa nemeritat, în general aceasta va fi incompletă și mai rea decât nimic, cu excepția cazurilor foarte rare de pe calea obiectivă; dar acest din urmă caz se întâmplă atât de rar, încât nu merită să vorbim despre el. Vor fi explicate mai târziu exemple de căi greșite, pentru că înțelegând calea greșită vom putea înțelege mai bine calea

corectă. De exemplu, eforturile făcute se pot baza pe frică, dar nu va fi un efort corect, pentru că efortul corect trebuie să se bazeze pe înțelegere nu pe frică.

Întorcându-ne la situația noastră, trebuie să ne amintim tot ceea ce am auzit și am înțeles despre atitudini. Atitudinile noastre sunt ca niște fire care ne conectează cu evenimentele și anumiți curenți produși de natura acestor atitudini curg prin aceste fire, și natura curentului determină tipul de influență pe care îl vom primi de la un eveniment dat. Dacă un anumit eveniment produce o influență asupra noastră, această influență poate fi modificată de atitudinea noastră.

Trebuie să creăm o anumită înțelegere a lucrurilor exterioare. Aceasta înseamnă că trebuie să le judecăm nu prin simpatii sau antipatii personale ci, așa cum am spus, din punctul de vedere al legăturii lor cu o posibilă evoluție, ceea ce înseamnă să le judecăm din punctul de vedere al unei posibile creșteri a puterii ezoterismului, pentru că evoluția omenirii presupune creșterea puterii cercurilor ezoterice asupra vieții.

Am spus că în fiecare moment ești înconjurat de o mare mulțime de lucruri în mișcare care te afectează întotdeauna indiferent dacă ești sau nu conștient de aceasta. Acestea te afectează *întotdeauna* într-un fel sau altul. Poți avea atitudini foarte clare asupra lucrurilor de genul războaielor, revoluțiilor, evenimentelor vieții politice sau sociale și așa mai departe, sau poți fi indiferent sau negativ sau pozitiv față de ele. În orice caz, a fi pozitiv pe de o parte înseamnă a fi negativ pe de altă parte, deci nu schimbă nimic. Atitudinea corectă include înțelegerea calității unui lucru din punct de vedere al evoluției și al obstacolelor în calea evoluției, înțelegând prin 'evoluție' dezvoltarea conștientă, voluntară și intențională a unui om individual pe anumite linii și într-o anumită direcție pe parcursul vieții sale pământești. Lucrurile care nu ajută nu sunt luate în considerare, oricât de mari ar părea în plan exterior - nu le 'vezi'. Și dacă nu le iei în considerare și nu le vezi, poți scăpa de influența lor. Numai că, din nou, este necesar să înțelegeți că a nu lua în considerare lucrurile greșite nu înseamnă indiferență, pentru că oamenii care sunt indiferenți nu iau lucrurile în considerare, dar sunt afectați totuși de acestea.

Repet, din nou, este necesar să gândim despre lucruri folosind capacitatea obișnuită emoțională și intelectuală și să încercăm să găsim în ce relație se situează față de ceea ce *noi* numim evoluție, adică extinderea influenței cercurilor interioare și creșterea posibilității pentru oamenii care sunt potriviți să dobândească tipul corect de cunoștințe. Trebuie să înțelegem greutatea lucrurilor. Vă amintiți, s-a explicat despre cuvinte, că acestea au greutate diferită și este necesar să le simțim greutatea. Același lucru este valabil și în cazul evenimentelor. Așa cum în noi înșine există multe lucruri imaginare, inventate așa se întâmplă și în viață. Pentru că oamenii cred în ele. acestea produc un efect. În acest sens aproape întreaga viață este ireală. Oamenii trăiesc în lucruri inexistente și nu văd lucrurile reale; nu se deranjează nici măcar să se gândească la ele, fiind complet satisfăcuți cu imaginarul.

Să încercăm să ne concentrăm asupra întrebării în legătură cu ce este important și ce este neimportant; trebuie să învățăm să distingem între aceste

lucruri. Până aici, cu ajutorul lucrului, am putut defini binele şi răul în relaţie cu noi înşine. Acum trebuie să ieşim din carapacea noastră şi să încercăm să privim în jur, folosind aceleaşi metode şi aceleaşi principii. Dacă vom folosi un tip de principii pentru noi şi alt tip pentru lucrurile exterioare, nu vom obţine niciodată nimic din asta. Nu ne gândim suficient despre legătura lucrului cu viaţa în general, nu ne interesăm ce poziţie ocupă acesta faţă de viaţă. Nu spun că puteţi răspunde la această întrebare, dar vă puteţi gândi la ea, o puteţi studia din diferite unghiuri. Dacă nu vă gândiţi la asta, nu veţi avea o perspectivă corectă a lucrurilor şi nu veţi înţelege munca într-un mod corect. Munca este ceva foarte mic, lucrurile enorme aparţin vieţii. Nu mă refer la războaie şi revoluţii şi alte lucruri de acest fel, ci la lucrurile aparţinând vieţii de zi cu zi. Veţi vedea că nu ocupă nici o poziţie şi nu ar avea nevoie să existe din punctul de vedere al vieţii.

În acelaşi timp munca este cel mai important lucru pentru cei care o înţeleg. Deci trebuie să facem ca ea să meargă înainte şi să nu aşteptăm nici un ajutor de la viaţă. Trebuie să mergem împotriva vieţii, să facem totul singuri. Nu ne putem gândi că avem destul timp, că dacă nu facem ceva acum vom putea să facem anul viitor, pentru că anul viitor lucrurile pot fi diferite.

Analiza evenimentelor din viaţă se poate baza pe ideea influenţelor A, B şi C. Ne putem întreba câte influenţe de al treilea tip, adică influenţe conştiente atât la origine cât şi în acţiune, vedem? Trebuie să admitem că nu le vedem niciodată. Dacă vom căuta, vom 'găsi numai anumite mainfestări ale influenţei B, iar fiecare influenţă B este înconjuată de toate pericolele posibile şi de tot felul de forţe încercând să o distrugă. Multe influenţe B dispar chiar sub ochii noştri; lucruri care puteau fi găsite nu cu mult timp în urmă, nu mai pot fi găsite acum. Câte din influenţele B ale trecutului au ajuns la noi? Ele nu trăiesc mult, au o viaţă scurtă, cu excepţia a două sau trei care sunt înconjurate de o asemenea încâlceală de adaptări mecanice încât aproape că devin influenţe A - supravieţuiesc numai în această formă. Toate forţele mecanice tind să le distrugă pentru că, la origine, ele sunt opuse forţelor mecanice.

Î: Care este legătura dintre civilizaţia omenirii şi evoluţia personală?

R: Nu ne dăm seama că începutul multor activităţi din viaţă constituie munca unor oameni conştienţi. Credem că tot ceea ce s-a făcut a fost început şi continuat de oameni ca noi, de oameni adormiţi. Dar oamenii adormiţi pot doar accidental să inventeze ceva util şi ei inventează atât lucruri utile cât şi lucruri dăunătoare cu aceeaşi plăcere - nu pot distinge între cele două. Dacă acceptăm cuvântul 'civilizaţie' - acesta este opera oamenilor adormiţi, deci nu există nici o garanţie: poate fi civilizaţie astăzi şi barbarism mâine.

Să presupunem că ceea ce voi sau alţii numesc civilizaţie distruge influenţele B şi, găsindu-vă înconjuraţi de influenţe A, nu veţi mai avea nici o şansă. Şi într-adevăr, ceea ce numim în mod obişnuit civilizaţie, distruge influenţele B. Revoluţiile distrug, războaiele distrug, civilizaţiile distrug - totul distruge influenţele ezoterice. De exemplu, şcolile întotdeauna au fost distruse de războaie; este un fapt bine cunoscut. Şcolile nu pot fi organizate permanent. Nu înseamnă că războaiele intenţionează să distrugă şcolile, ele o fac pur şi

simplu. Războiul este una din acele instituții din viața omenirii care fac lucrul imposibil și distrug școlile. Lucrul în școală are nevoie de o anumită normalitate a vieții; dacă viața devine prea anormală, lucrul în școală devine imposibil și școala dispare.
Î: Dar oamenii care au profitat de lucrul în școală nu dispar; ceea ce au învățat nu le rămâne?
R: Dacă oamenii au învățat suficient vor profita de asta, dar dacă au învățat doar puțin, nu vor putea profita prea mult. Există un anumit standard, o anumită cantitate de cunoștințe necesare și dacă acumulezi această cantitate poți continua să lucrezi, dar dacă nu ai dobândit suficient nu poți. Persoanele individuale, dacă au atins un anumit stadiu în dezvoltarea conștienței, se pot izola de circumstanțe și pot continua să lucreze atâta timp cât sunt în viață. Dar școala se află sub legi diferite: are nevoie de o formă exterioară. Școlile nu pot face nimic în aceast situație - trebuie să accepte circumstanțele așa cum sunt, atât școlile mici cât și cele mari, elementare sau foarte evoluate. Ele trebuie să existe în circumstanțele pe care le găsesc, iar dacă acestea devin imposibile, școlile devin imposibile. Asta trebuie reținut.

Și mai este ceva în legătură cu asta. Religia este mai stabilă. Poate a fost organizată astfel special pentru a exista. Dar școlile nu pot fi organizate în același mod, ele necesită o minimă siguranță pentru a supraviețui.
Î: De ce s-a diminuat influența cercurilor ezoterice în ultima vreme
R: Oamenii devin din ce în ce mai puțin normali. Au nevoie de mai puțin adevăr și sunt mai puțin capabili să-l recunoască și mai ușor de satisfăcut cu minciuni. Interesul pentru aceste idei este mult mai scăzut și pregătirea oamenilor este mai slabă decât acum treizeci sau patruzeci de ani, chiar. Și asta nu este numai rezultatul evenimentelor politice, deși acestea au și ele un rol.
Î: În ce sens credeți că oamenii sunt mai puțin pregătiți?
R: De exemplu, ideea de ezoterism nu a fost explicată în St. Petersburg: se presupunea că este cunoscută. Acum nu mai putem presupune că metoda psihologică de gândire, existența ezoterismului și necesitatea școlilor de origine ezoterică mai sunt înțelese. Nu vom putea înțelege niciodată semnificația ezoterismului și cercurile interioare ale omenirii până când nu vom înțelege că viața este haos și că lucrurile, în loc să devină mai ușor de stăpânit și mai organizate devin doar mai complicate și mai greu de stăpânit. Considerăm complicația ca fiind un progres. În viața de zi cu zi acțiunile oamenilor nu sunt coordonate și rezultatele sunt neașteptate. Fiecare om acționează într-o direcție proprie iar rezultatele combinate produc lucrurile. Rezultatele din viață sunt rezultatele scopurilor încrucișate, nu rezultatul acțiunilor intenționale. Este necesar să înțelegem că așa se întâmplă întotdeauna în cercul exterior și nu poate fi altfel. Nu putem face nimic pentru a schimba această stare de lucruri. Suntem ca niște plute pe valuri care își închipuie că ele cotrolează curenții. Este foarte important să ne gândim la asta și să privim lucrurile din acest punct de vedere. Dacă nu înțelegi diferența dintre cercurile interior și exterior, nu vei înțelege mai departe. Ce este posibil în cercurile interioare nu este posibil în cercul nostru.

Î: N-ar trebui ca starea prezentă a lumii să determine mai mulți oameni să caute școli? Oamenii sunt speriați, se simt în nesiguranță.
R: De ce ar trebui ca un disconfort să conducă la un alt disconfort? Crezi că asta îi va face să vină? Aștepți prea mult de la ei. Poți să-i spui unui om că dacă va studia sistemul va fi mai treaz, dar nu îi poți spune că-i va fi mai bine.
Î: Vor scăpa de identificare.
R: Și vor spune că nu pot lucra fără identificare și că, dacă nu sunt identificați, își vor pierde toți banii. Nu este nici o legătură între interesul față de sistem și disconfortul creat de situația prezentă.
Î: Am fost nedumerit observându-i pe cei tineri. Dacă sunt fericiți și cu totul normali, ideea de ezoterism pare să nu îi atragă.
R: Ideea de ezoterism este foarte dificilă. Uneori poți să-i prinzi semnificația chiar dacă ești foarte tânăr, dar deseori nu reușești să o vezi din unghiul corect. Avem atâtea atitudini greșite și idei greșite încât nu te poți aștepta la nimic. Cred că o persoană care ajunge să fie serios interesată de aceste idei este o excepție, pentru că mințile oamenilor se află într-o asemenea confuzie de idei absurde și contradictorii.
Î: Eu sunt interesant doar de latura psihologică a sistemului, dar nu de ezoterism.
R: Dar partea psihologică este de asemenea ezoterică. Sistemul nu îți oferă nimic care să nu fie ezoteric, deoarece el provine în întregime de la minți care nu sunt minți obișnuite; provine de la oameni care au înțeles lucrurile. Sistemele obișnuite nu pot aduce nici o schimbare. Latura psihologică a sistemului este chiar mai ezoterică decât cealaltă parte, altfel nu ar fi avut nici o valoare. Are valoare numai pentru că provine de la minți superioare, din înțelegerea lor și ideile lor. Asta trebuie înțeles. Am primit acest sistem, cumva. Dacă presupunem că a fost creat de oameni aflați la același nivel cu noi, ori că este o teorie, atunci nu ar mai avea deloc valoare. Dar nu este o teorie; se presupune că vine de la o școală, de la oameni cu o evoluție superioară. Dacă nu ar fi existat oameni cu o evoluție superioară, nu am mai fi avut nici un sistem.

La început, în Rusia, dl. Gurdjieff insista mereu că nu este un sistem; erau doar fragmente și trebuia să faci un sistem din ele. Și a insistat să fie prezentat astfel. Acum l-am prezentat ca pe un sistem, pentru că avem mai mulți oameni. Dar când exista doar un mic grup erau numai conversații, fără prelegeri. În prelegeri este greu să vorbești în fragmente deși, până la urmă, și acestea sunt fragmente. Aceste fragmente se află la scări diferite, deci trebuie să înțelegeți mult pentru a fi capabili să le puneți împreună la scara corectă. De exemplu, aceleași cuvinte și aceleași teorii sunt folosite în diferite diagrame - la scări complet diferite.
Î: Ne puteți da un exemplu despre ce înseamnă a prezenta în fragmente?
R: Multe lucruri sunt prezentate astfel: totul despre acumularea energiilor, latura psihologică, explicații privind modul cum funcționează mașina, latura privitoare la lume și așa mai departe. Este foarte important să înțelegeți asta. Numai când veți începe să înțelegeți cum se schimbă scările veți fi capabili să

înțelegeți sistemul. Așa cum am spus, este prezentat în fragmente, fiecare din ele aflându-se la o scară diferită. Trebuie să le puneți împreună și în același timp să corectați scara. Este ca și cum am avea mai multe hărți geografice, fiecare la o scară diferită, tăiate în bucăți. Trebuie să vedeți ce bucăți se potrivesc una cu alta, în ce caz scara este foarte diferită și în ce caz este mai puțin diferită. Aceasta este singura cale de a studia sistemul.

Î: Vreți să spuneți că nu putem vorbi despre lumi până când nu le reducem la scara noastră?

R: Nu, ceea ce am vrut să spun este complet diferit. Bineînțeles, noi reducem orice, dar ceea ce am vrut să spun este că trebuie să studiem lucrurile la scări diferite și că trebuie să ne amintim asta, și să ne dăm seama de relația dintre diferite scări și de faptul că lucrurile se schimbă odată cu schimbarea scării. De asemenea, trebuie să avem în minte faptul că, despre multe lucruri, noi credem că ele reprezintă ceva când, de fapt, nu reprezintă nimic. Sistemul ne învață să găsim diferența dintre realități și mărimi imaginare (sau chiar mai rău decât imaginare).

Î: Simt că avem numai jumătate din cunoștințele de sistem pe care am putea să le avem.

R: Mult mai puțin de jumătate. Așa cum suntem, putem obține numai fragmente, dar acestea sunt suficient de mari pentru a construi ceva din ele. Trebuie să încercăm să înțelegem structura. Când ai toate fragmentele în fața ta, poți vedea anumite conexiuni și când descoperi aceste conexiuni poți vedea multe alte lucruri.

Î: Ați modificat mult învățătura?

R: Nu am modificat-o. Dar prefer uneori să încep dintr-un punct diferit. În acest sistem, ca în orice sistem organic, poți porni din orice punct - aceasta nu este o modificare. Totul rămâne la fel, dar prefer să pornesc cu latura psihologică.

Î: Oamenii din cercul interior au vreun control asupra oamenilor din cercul exterior?

R: Da, dar cu multe rezerve. Cercul conștient nu poate acționa direct, ci numai prin influențele B. Influențele C pot apărea numai dacă influențele B sunt acceptate și dacă oamenii le caută. Oamenii din cercul interior nu pot avea control asupra celor care nu doresc să-i cunoască. Nu pot utiliza violența, pentru că aceasta ar însemna o triadă greșită, o activitate greșită. Pentru fiecare tip de rezultat există o triadă specială. De exemplu, dacă oamenii doresc să dobândească control, îl pot obține numai într-un anumit mod. Dacă acționează în altfel vor obține rezultatul opus. Războaiele, revoluțiile și așa mai departe nu duc niciodată la rezultatele dorite, ci întotdeauna la rezultate opuse, deoarece se folosesc triade greșite. Dacă oamenii din cercul interior doresc să influențeze alți oameni, pot produce rezultate bune numai dacă există înțelegere și numai cu oameni care doresc. Aceasta este o întrebare utilă. Încearcă să te gândești la ea.

Î: Ați vorbit despre timpurile nesigure în care trăim. Își va lua școala precauții pentru a se proteja? Am înțeles că ați fi spus că o școală nu se află sub legea accidentului.
R: Am vrut să spun că o școală nu se poate forma accidental, dar poate fi distrusă accidental. Nu se poate forma în mod mecanic, dar poate fi distrusă în mod mecanic. De exemplu, o operă de artă - nu va fi creată pur mecanic, va fi realizată printr-o triadă specială, dar pot fi arsă ca orice altceva.
Î: Dacă școlile sunt cu adevărat lucruri vii, de ce mor?
R: Ce înțelegi când spui că școlile sunt lucruri vii? Este vag și nedefinit. Dacă o luăm ad literam este foarte clar de ce școlile mor. Toate ființele vii mor mai devreme sau mai târziu. Dacă oamenii mor, școlile trebuie să moară de asemenea. Am explicat că școlile au nevoie de anumite condiții. Dacă aceste condiții vor fi distruse, școala va fi distrusă.
Î: Dar ideile pot rămâne?
R: Ideile nu pot zbura: au nevoie de capete umane. Și o școală nu constă din idei: mereu se uită că școala te învață cum să îți îmbunătățești ființa.
Î: În trecut, ideile nu erau scrise?
R: Sigur că erau, dar ideile pot fi scrise sub diferite forme; pot fi scrise astfel încât nimeni să nu le poate citi fără explicații de la cei care știu sau fără schimbarea ființei. Să luăm de exemplu Evangheliile - ele sunt scrise în diferite cifruri; trebuie să cunoști cheia pentru a le putea descifra, altfel este o simplă poveste, îndoielnică din punct de vedere istoric și producând multe efecte greșite.
Î: Sistemul ne va da cheia pentru interpretarea Evangheliilor?
R: Câteva chei, dar nu vă puteți aștepta la toate. Multe dintre chei pot fi obținute numai prin schimbarea ființei, nu poate fi doar o problemă de cunoaștere. Uitați din nou ființa. Schimbarea ființei înseamnă legătură cu centrii superiori. Centrii superiori pot înțelege multe lucruri inaccesibile centrilor obișnuiți.
Î: Atunci Noul Testament probabil că a indus în eroare pe mulți oameni.
R: Noul Testament este scris pentru școli și pentru diferite niveluri. În școli fiecare cuvânt este explicat. Fiecare propoziție din Noul Testament are zeci de înțelesuri, de aceea există acolo atâtea lucruri pe care nu le înțelegem. Încercăm să trecem de al nivelul omului nr. 1, 2 sau 3 la nivelul de înlegere al omului nr. 4; alți oameni poate încearcă să treacă la nivelul omului nr. 5, iar alții încă la nivelul omului nr. 6 și așa mai departe - și ei toți citesc Noul Testament. Nu ne putem aștepta, deci, la nivelul nostru să-l înțelegem întrutotul, de vreme ce a fost scris într-o manieră foarte inteligentă. Când cineva a spus că este ferecat cu șapte lacăte a avut dreptate. Trebuie să găsești o cheie și să o folosești apoi, cu ajutorul ei, vei găsi o a doua cheie și așa mai departe; dar nu vei înțelege până când nu vei deschise toate cele șapte lacăte. Așadar, dacă vom înțelege tot ce este posibil să înțelegem la nivelul nostru, am putea avea posibilitatea să înțelegem mai mult.
Î: O școală poate să atingă un nivel superior școlii de la care a pornit?

R: Da, dacă lucrează în acord cu metodele şi principiile lucrului în şcoală, ea poate creşte. Dar, din nou, trebuie să vă amintiţi că nivelul unei şcoli depinde de nivelul de fiinţă al oamenilor care o alcătuiesc.

Î: Amintirea de sine a fost o caracteristică a vechii cunoaşteri ezoterice?

R: Întotdeauna şi pretutindeni. Doar că uneori, de exemplu în şcolile religioase, a fost numită altfel. Ea nu reprezintă ceva întâmplător; amintirea de sine este un stadiu necesar în evoluţia omului, nu o sarcină impusă întâmplător. Trebuie să treci prin ea şi poţi trece prin ea într-un singur fel.

Î: Christos a vorbit vreodată despre amintirea de sine, şi cu ce cuvinte?

R: Aproape în fiecare pagină, cu diferite cuvinte; de exemplu 'Veghează', Nu dormi". Vorbeşte despre aceasta tot timpul.

Î: Cum trebuie considerată religia bisericii?

R: Nu putem discuta despre religie, deoarece este un lucru cu totul diferit: cuprinde elemente diferite. Fiecare religie se bazează pe credinţă şi, aşa cum am mai spus, credinţa nu este cuprinsă în sistemul nostru. Tot ce putem spune este că religiile se află pe diferite niveluri, aşa cum am explicat în primele prelegeri. Religia este un termen relativ. Indivizii, în totalitatea lor, se împart în oameni de diferite niveluri şi toate religiile se împart în acelaşi mod. Fiecare religie are toate gradele. Aceasta este foarte important de înţeles. Noi cunoaştem doar împărţirile orizontale - istorice şi geografice. Dar există şi alte împărţiri. Există căi religioase şi religia nu contrazice nici un alt sistem, diferenţa constând doar din nivelurile diferite. Dacă, de exemplu, cunoşti religia nr. 2, nu este suficient dacă vrei să te studiezi pe tine însuţi şi să devii om nr. 4. Şi să presupunem că descoperi că acest sistem se află la un anumit nivel şi nu cunoşti o religie având un nivel suficient de ridicat - atunci este posibil un conflict. Conflictul este posibil numai între niveluri diferite.

Î: Simt că de când am întâlnit acest sistem înţeleg mai bine Cartea de Rugăciuni şi Biblia. Ne poate ajuta oferindu-ne o mai bună înţelegere a învăţăturii lui Hristos?

R: Am spus deja că sistemul nu este o religie. Îţi poţi îmbunătăţi maşina mentală şi capacitatea de înţelegere şi îţi poţi îmbunătăţi emoţiile. Dar nu pot să spun dacă sistemul te ajută în această direcţie. Mai târziu este posibil să vezi legătura dintre ideile sistemului şi părţile ezoterice ale religiei. Dar noi nu cunoaştem religia ezoterică, deci nu putem vorbi despre ea.

O întrebare similară i-a fost pusă domnului Gurdjieff în St. Petersburg. Cineva a întrebat în ce relaţie se află sistemul cu creştinismul. Dl. Gurdjieff a spus multe lucruri despre cum diferiţi oameni înţeleg diferit creştinismul. Şi apoi a spus: 'Dacă vreţi, acesta este creştinism ezoteric'. Şi a adăugat: 'Din punctul vostru de vedere, care este cel mai important lucru din învăţătura lui Christos? Este *acţiunea*. Faceţi asta, nu faceţi cealaltă. Întrebarea este - puteţi să faceţi astfel?' Trebuie să decizi pentru tine însuţi dacă înţelegi mai bine sau nu creştinismul, dar trebuie să îl consideri ca o învăţătură legată de acţiune, nu ca o învăţătură mentală.

Dacă vei privi învăţătura creştină fără atitudinea sentimentală modernă, vei vedea că este cea mai exclusivă dintre toate religiile. Se repetă şi se repetă în

mod constant că sunt foarte puțini cei care au o şansă, că este o cale dificilă, o cale îngustă, foarte puțini pot trece şi aşa mai departe.
Î: Nu mă pot opri să nu mă gândesc că Absolutul este un nume folosit pentru a-l desemna pe Dumnezeu.
R: Nu, greşeşti complet. Absolutul este principiul care se află la începutul lucrurilor şi este responsabil pentru orice. Nicidată nu am legat Absolutul de Dumnezeu în sens religios. Dumnezeu din religie poate face multe lucruri pentru tine, în timp ce Absolutul nu poate face nimic pentru tine. Deci nu este Dumnezeu în acest sens; nu te poți ruga Absolutului. Dacă ai o întrebare religioasă, urmăreşte explicația religioasă. Dacă vezi o diferență, ține-le separat.
Î: Este un fapt acela că există forțe superioare pe care le poți contacta atunci când te afli într-o stare mai bună?
R: În orice situație, în orice întrebare trebuie să ne mărginim la ceea ce ştim, la lucrurile de care putem fi siguri şi putem fi siguri că în cea mai mare parte a timpului suntem într-o stare în care nu putem fi în contact cu forțe superioare. Fie că suntem complet adormiți şi nici un fel de forțe superioare nu pot ajunge până la noi, fie că suntem negativi şi astfel orice vine spre noi se transformă într-un tip sau altul de negativitate. În asemenea stare la ce ne putem aştepta?
Î: Există mai multe învățături ezoterice sau numai una singură?
R: Fiecare învățătură de origine ezoterică este, în esență, în acord cu celelalte. Pentru a fi adevărată, învățătura trebuie să fie una din cele multe. Dacă ar fi unică înseamnă că a fost inventată.
Î: În Noul Testament ni se spune de multe ori să veghem şi să ne rugăm. Ce anume din sistem corespunde rugăciunii?
R: A cui rugăciune? Dacă o maşină se roagă, care ar putea fi rezultatul? Ce rugăciune? Rugăciunea nu înseamnă neapărat o cerere. Majoritatea rugăciunilor au ca scop focalizarea minții asupra unor idei - este o formă de meditație.
Î: Oare conştiența de sine se poate dobândi prin rugăciune? Dacă da, cum trebuie să ne rugăm?
R: Dacă te-ai putea ruga continuu, asta ar crea conştiență de sine. Problema este că nu putem. Un om decide să se roage, iar cinci minute mai târziu totul devine o repetare mecanică a cuvintelor. Dacă ai putea să te rogi, rugăciunea ar rezolva ceva, dar nu poți, pentru că *nu eşti*. Omul ar putea să facă multe lucruri dacă *el ar fi*, adică dacă el ar fi permanent. Aşa cum este, unul începe, altul continuă.
Î: Rugăciunea adevărată este legătura cu puterile superioare?
R: Nu voi argumenta împotriva acestei întrebări, dar ştim concret că în centrii obişnuiți avem numai puterea care le aparține acestora. În acelaşi timp, învățăm că centrii superiori au puteri pe care centrii obişnuiți nu le au. Pot răspunde deci în limbajul sistemului, că dacă acest contact este posibil, este posbil numai prin centrii superiori. Problema noastră este cum să ajungem la centrii superiori. Nu putem avea contact acum, dar centrii superiori pot avea. Nimeni nu poate garanta asta, pentru că presupunerile noastre pot fi greşite. În

orice caz ştim - iar câţiva oameni au avut scurte experienţe de acest gen - că centrii superiori au puteri noi, aşadar tot ce putem face este să încercăm să ne conectăm cu centrii superiori, studiind cum să devenim conştienţi. Când vom deveni conştienţi, vom avea contact cu centrii superiori şi atunci este posibil să avem puteri noi şi cunoştinţe noi.
Î: Dar nu avem deja sclipiri ale centrului emoţional superior?
R: Unii oameni au, dar sunt numai sclipiri pe care nu le pot controla. Doar omul nr. 5 le poate controla, iar noi nu suntem decât oameni nr. 1, 2 şi 3.
Î: Conform unor învăţături ezoterice, mintea omului este ca un lac. Când este calmă, el poate vedea lucrurile clar şi poate asculta 'vocea tăcerii'.
R: Există multe pericole aici. Este atât de uşor să confunzi adevărata 'voce a tăcerii' cu o voce imaginară; atât de uşor să amesteci adevărul cu imaginaţia. Poate fi o cale pentru anumiţi oameni, dar nu este o cale pentru noi. Noi vrem să ştim mai exact cum să evoluăm, deci pentru noi toate definiţiile de acest fel sunt periculoase, deoarece nu există nici un instrument prin care să separăm imaginaţia din ele de realitate. Asta este ceea ce trebuie să îţi aminteşti în *acest* sistem - că înveţi cum să separi ce este imaginar de ce este real chiar de la început, când înveţi să distingi *în tine însuţi* imaginaţia de realitate. Apoi, mai târziu, pe niveluri superioare de conştienţă vei fi capabil să le separi în lumea obiectivă. Multe din aceste căi mistice doar sporesc confuzia. În loc să-l aducă pe om mai aproape de adevăr, îl îndepărtează de acesta.
Î: Atunci omul ar trebui să caute continuu iritări?
R: De ce iritări? Tu presupui că ceva este adevărat şi apoi încerci să cauţi opusul. Poţi încerca toată viaţa şi să nu obţii nimic, dacă lucrezi în mod greşit. Dar trebuie să încerci, în mod corect, să îţi aminţiţi de tine însuţi, să nu te identifici, să dobândeşti control. Nimeni nu are destul control. Nu suntem proprii stăpâni şi de aceea nu putem începe să facem ceva sau să nu facem altceva. Trebuie mai întâi să studiem, mai întâi să înţelegem. Trebuie să ne studiem pe noi înşine şi uneori putem face o mică schimbare şi apoi o altă mică schimbare şi, în felul acesta, începem să ne schimbăm. Nu poţi începe cu acest calm total. Poţi dori să fii calm, dacă nu eşti calm, dar este ca şi cum am vorbi despre asemenea principii creştine cum ar fi să-ţi iubeşti duşmanii.
Î: Nu este oare A B C-ul întregii cunoaşteri ezoterice, moartea seminţei?
R: Putem s-o luăm şi aşa. De fapt, în legătură cu asta mai există ceva care ar putea explica situaţia noastră. Îmi amintesc cum, cu mult timp în urmă, dl. Gurdjieff a spus despre această expresie care se repetă de două sau trei ori în Noul Testament şi conform căreia pentru a germina şi produce o plantă sământa trebuie să moară, că nu este completă când se referă la om. Când se referă la om ea trebuie extinsă. Vorbind în general despre lucru, posibilităţile acestuia şi despre direcţia lucrului, dl. Gurdjieff ne-a explicat astfel. În primul rând, trebuie să ne dăm seama că suntem adormiţi; apoi, trebuie să ne trezim. Când am ajuns să ne trezim trebuie să murim; când murim, putem să ne naştem. Acesta este procesul în detaliu şi direcţia sa. Este util să te gândeşti la asta, este util să înţelegi ce înseamnă somnul, ce înseamnă a te trezi, ce înseamnă a muri şi ce ar însemna să te naşti. Să presupunem că vrem să ne

naştem. Nu ne putem naşte înainte de a muri, şi nu putem muri înainte de a ne trezi. Nu ne putem trezi până când nu ne dăm seama că suntem adormiţi. Deci există anumiţi paşi.

Î: Ce înseamnă a muri în sensul despre care vorbeaţi?

R: 'A muri' înseamnă a muri, a dispărea, a nu fi, a nu exista. Este inutil să mori în somn, pentru că atunci nu te vei mai putea naşte. Mai întâi trebuie să te trezeşti.

*

Au fost puse multe întrebări, unele dintre ele chiar naive, de către diferiţi oameni care au încercat să înţeleagă rugăciunea Tatăl Nostru şi care au venit să mă roage să le explic ce înseamnă o frază sau alta. De exemplu, am fost întrebat ce înseamnă 'Tatăl nostru, care eşti în ceruri', cine sunt 'datornicii' noştri şi care sunt 'datoriile' noastre şi aşa mai departe - ca şi cum Tatăl Nostru poate fi explicat în 'cuvinte simple'. Trebuie înţeles mai întâi că vorbele simple, obişnuite nu pot explica nimic în legătură cu Tatăl Nostru. Este necesară o înţelegere preliminară, apoi ar putea apărea o înţelegere ulterioară, dar numai ca rezultat al efortului şi al atitudinii corecte.

Tatăl Nostru poate fi privit ca un exemplu de problemă insolvabilă. A fost tradus în fiecare limbă, învăţat pe dinafară, repetat zi de zi şi totuşi oamenii nu au nici cea mai vagă idee ce înseamnă cu adevărat. Imposibilitatea noastră de a-i înţelege sensul este legată de incapacitatea noastră generală de a înţelege Noul Testament. Dacă vă amintiţi, într-o altă discuţie, Noul Testament în întregime a fost dat ca un exemplu de artă obiectivă, adică o operă a unei minţi superioare. Atunci cum ne putem aştepta, cu minţile noastre obişnuite, să înţelegem ceea ce a fost formulat şi produs de o minte superioară?

Ceea ce putem să facem este să încercăm să ne ridicăm mintea la nivelul de gândire al minţii superioare; şi deşi nu ne dăm seama, acest lucru este posibil în multe şi diferite feluri. În matematică, de exemplu, putem opera cu infinituri - cu cantităţi infinit de mici şi infinit de mari, care nu înseamnă nimic pentru mintea noastră obişnuită. Şi ce este posibil în matematică este posibil şi pentru noi dacă vom începe şi vom continua într-un mod corect.

Unul dintre primele lucruri care trebuie înţeles şi amintit, înainte ca studiul rugăciunii Tatăl nostru să devină posibil, este diferenţa dintre limbajul religios şi limbajul sistemului.

Ce este religia? Acest cuvânt este folosit foarte des; sunt oameni care îl folosesc zilnic, dar care nu pot spune ce se înţelege prin religie.

În sistem am auzit că religia este diferită pentru oameni diferiţi, că există religia omului nr. 1, o religie a omului nr. 2, o religie a omului nr. 3 şi aşa mai departe. Dar cum putem defini diferenţele dintre ele? Înainte de a ajunge la definiţii trebuie să înţelegem, în primul rând, că elementul cel mai necesar în toate religiile cunoscute de noi este ideea de Dumnezeu - un Dumnezeu faţă de care putem avea o relaţie personală, cu care putem vorbi ca să zicem aşa, căruia îi putem cere ajutor şi în al cărui ajutor posibil putem crede. O parte

inseparabilă a religiei este credința în Dumnezeu, adică într-o Ființă Superioară omnipotentă și omniprezentă, care ne poate ajuta în tot ce dorim sau ce vrem să facem.

Nu vorbesc din punct de vedere dacă asta este bine sau rău, posibil sau imposibil. Spun doar că această credință, adică încrederea în Dumnezeu și în puterea lui de a ne ajuta, este o parte esențială a religiei.

Rugăciunea este de asemenea o parte inseparabilă a oricărei religii; dar rugăciunile pot fi foarte diferite. Rugăciunea poate fi o cerere de ajutor în orice îndeplinim și de asemenea, prin lucrul în școală, rugăciunea poate deveni un ajutor în sine. Poate deveni un instrument de lucru utilizat pentru a reînvia ideile sistemului, poate fi folosită pentru amintirea de sine și pentru a ne aduce aminte de somn și de necesitatea de a ne trezi.

În același timp, expresiile limbajului religios nu pot fi traduse exact în limbajul sistemului. Mai întâi, datorită elementului de credință din religie și, apoi, datorită acceptării în religie și în limbajul religios al unor fapte și prezumții care în sistem sunt considerate ilogice și neîntemeiate. Totuși, ar fi greșit să spunem că religia și sistemul sunt incompatibile sau contradictorii; doar că trebuie să învățăm să nu amestecăm cele două limbaje. Dacă începem să le amestecăm, vom distruge orice concluzie utilă care ar putea fi obținută pe oricare dintre cele două linii. -

Revenind la ideea de Dumnezeu, o idee inseparabilă de religie și de limbajul religios, mai întâi trebuie să ne întrebăm cum pot fi împărțite religiile într-un mod general sau istoric. Pot fi împărțite în religii cu un singur Dumnezeu și religii cu mai mulți zei. Dar chiar și în această clasificare trebuie să ne amintim că există o mare diferență între înțelegerea obișnuită a monoteismului și politeismului, și înțelegerea acestor idei în sistem. Deși există deosebiri între zei - de exemplu în mitologia greacă - în înțelegerea obișnuită a politeismului toți zeii sunt situați, mai mult sau mai puțin, la același nivel. Din punct de vedere al sistemului, care include ideea scărilor diferite și a legilor diferite pe niveluri diferite, există o înțelegere total diferită a interdependenței zeilor.

Dacă vom considera Absolutul drept Dumnezeu, vom putea vedea că acesta nu are nici o legătură cu noi. Absolutul este Dumnezeu pentru zei; are legătură numai cu lumea următoare, adică lumea 3. Lumea 3 este Dumnezeu pentru lumea următoare, adică pentru Lumea 6 și, de asemenea, pentru toate lumile următoare, dar într-o măsură din ce în ce mai mică. Apoi Galaxia, Soarele, Planetele, Pământul și Luna sunt toate zei, fiecare incluzând în el însuși zei mai mici. Raza de Creație ca întreg, privită ca o triadă, este de asemenea Dumnezeu: Dumnezeu cel Sfânt, Dumnezeu cel Neclintit, Dumnezeu cel Nemuritor.

Deci putem alege de pe ce nivel să-l luăm pe Dumnezeu, dacă vrem să folosim cuvântul 'Dumnezeu' în sens religios, adică în sensul unui Dumnezeu având o legătură directă cu viețile noastre. Din punctul de vedere al sistemului nu avem nimic care să dovedească că vreuna din aceste lumi poate avea o legătură personală cu noi; dar există un loc pentru Dumnezeu în sistem.

În octava laterală care începe în Soare ca 'do' există două puncte aproape necunoscute despre care nu avem nici un material la care să ne gândim. Octava începută ca *do* în Soare trece, apoi, în *si* la nivelul Planetelor. Pe Pământ devine *la-sol-fa*, care constituie Viața Organică, incluzând omul. Când fiecare individ din regnul uman, animal sau vegetal moare, corpul - sau ce rămâne din el - merge în Pământ și devine parte a Pământului, iar sufletul merge la Lună și devine parte a Lunii. De aici putem înțelege *mi* și *re*; dar despre *si* și *do* nu știm absolut nimic. Aceste două note pot da naștere la multe supoziții cum ar fi posibila localizare a lui Dumnezeu sau a zeilor care să aibă o legătură cu noi în Raza de Creație.

Acum, amintindu-ne tot ce s-a spus până acum, este posibil să ajungem la studiul rugăciunii Tatăl Nostru.

Primul lucru ar fi să descoperim *de ce* și *când* a început să fie folosită. Știm că a început să fie folosită pentru a înlocui multe rugăciuni inutile.

Următorul lucru ar fi să observăm multe caracteristici interesante în însăși rugăciunea Tatăl Nostru și în construcția ei foarte specială; iar din înțelegerea pe care o avem despre această construcție și, în special, din cunoașterea Legii lui Trei, am putea să ne dăm seama că, din punctul de vedere al sistemului, există o posibilitate de a dezvolta înțelegerea prin înțelegerea pe care o avem despre Tatăl Nostru.

Ca multe probleme matematice, studiul rugăciunii Tatăl Nostru trebuie să înceapă cu dispunerea sau aranjarea corectă a părților separate ale problemei. Vom observa imediat două lucruri interesante: mai întâi, că rugăciunea Tatăl Nostru este împărțită în trei părți, fiecare dintre acestea având câte trei părți și, în al doilea rând, că în Tatăl Nostru există anumite cuvinte-cheie, cuvinte care explică alte cuvinte la care se referă. Nu putem vorbi despre această împărțire în trei părți ca reprezentând trei triade, pentru că nu cunoaștem în ce relație se afă una față de cealaltă și nu putem vedea forțele. Putem vedea doar că există trei părți.

Dacă veți citi primele trei cereri împreună ca o singură parte, veți descoperi multe lucruri pe care nu le puteți vedea dacă le citiți în mod obișnuit.

1. Tatăl nostru care ești în ceruri sfințească-se numele Tău
2. Vie împărăția Ta
3. Facă-se voia ta precum în cer așa și pe Pământ

În prima cerere 'Tatăl nostru care ești în ceruri sfințească-se numele Tău' imediat apare întrebarea cine este 'Tatăl nostru'? Cuvântul cheie este 'cer'. Ce înseamnă 'în ceruri'? Dacă încercăm să răspundem la această întrebare din punct de vedere al Razei de Creație, vom putea să înțelegem ceva. Noi trăim pe Pământ, deci 'cer' ar trebui să însemne niveluri superioare, adică Planetele, Soarele sau Galaxia. Ideea de 'cer' presupune anumite forțe, sau o anumită minte sau minți de pe aceste niveluri superioare cărora, într-un fel, rugăciunea Tatăl Nostru ne îndeamnă să ne adresăm; 'cer' nu se poate referi la nimic de la nivelul Pământului. Dar dacă ne dăm seama că forțele cosmice legate de Galaxie, Soare sau Planete sunt prea mari pentru a avea vreo legătură cu noi,

atunci putem căuta locul 'Tatălui *nostru* din ceruri' în *do* sau *si* din octava laterală - sau putem considera din nou regiuni superioare.

În cuvintele care urmează nu există nimic personal. 'Sfinţească-se numele Tău' este expresia dorinţei de a dezvolta o atitudine corectă faţă de Dumnezeu, şi pentru o mai bună înţelegere a ideii de Dumnezeu sau de Minte Superioară iar această dorinţă de dezvoltare se referă în mod evident la întreaga omenire.

A doua cerere, 'Vie împărăţia Ta', este expresia unei dorinţe de creştere a ezoterismului. În 'Un Nou Model al Universului' am încercat să explic că împărăţia cerului nu poate însemna decât ezoterism, adică o parte interioară a omenirii aflată sub anumite legi particulare.

A treia cerere, 'Facă-se voia ta precum în cer aşa şi pe Pământ', este expresia unei dorinţe de trecere a Pământului pe un nivel superior, aflat sub voinţa directă a Minţii Superioare. 'Facă-se voia ta' se referă la ceva care se poate întâmpla dar care nu s-a întâmplat încă. Aceste trei cereri se referă la condiţii care ar putea apărea dar care nu sunt încă îndeplinite.

Prima cerere din a doua parte a rugăciunii Tatăl Nostru este:

'Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi'.

Această expresie 'de toate zilele' nu există în cel mai vechi text grec sau latin cunoscut. Cuvântul corect care, mai târziu, a fost înlocuit cu 'de toate zilele' este 'supersubstantialis' sau supersubstanţial. Textul corect ar trebui să fie 'Pâinea noastră supersubstanţială dă-ne-o nouă astăzi'. 'Supersubstanţial' sau 'spiritual' aşa cum spun unii, se poate referi la o mâncare superioară, hidrogeni superiori, influenţe superioare sau cunoaştere superioară.

Următoarele două cereri din partea a doua,

'Şi ne iartă nouă datoriile noastre precum şi noi iertăm datornicilor noştri' şi 'Şi nu ne duce pe noi în ispită şi ne izbăveşte de cel rău' sunt cele mai dificil de înţeles sau de explicat. Sunt în mod special dificile pentru că înţelesul lor obişnuit, acceptat în general, nu are nimic comun cu înţelesul real. Când oamenii se gândesc la cuvintele 'ne iartă nouă datoriile noastre precum şi noi iertăm datornicilor noştri' în mod obişnuit, încep imediat să facă greşeli logice şi psihologice. În primul rând, ei iau drept sigur faptul că *pot* ierta datoriile şi că depinde numai de ei dacă vor ierta sau nu; şi în al doilea rând, ei consideră că este la fel de bine să ierţi şi să fii iertat de datorii. Aceasta este o aberaţie şi nu are nici o bază. Dacă se vor gândi la ei, dacă se vor studia, dacă se vor observa pe ei înşişi, vor vedea foarte curând că de fapt *nu pot ierta nici o datorie*, aşa cum *nu pot face nimic*.

Pentru *a face* şi pentru *a ierta*, trebuie în primul rând să fii capabil să-ţi aminteşti de tine însuţi, trebuie să fii treaz şi trebuie să ai *voinţă*. Aşa cum suntem acum, avem mii de voinţe diferite şi, chiar dacă una din aceste voinţe vrea să ierte, există întotdeauna multe altele care nu vor să ierte şi care vor considera că a ierta este o slăbiciune, un semn de inconsecvenţă sau chiar o nelegiuire. Iar lucrul cel mai straniu este că uneori este o adevărată nelegiuire să ierţi. Aici ajungem la un punct de vedere interesant. Nu ştim dacă este bine sau nu să iertăm, dacă este bine să iertăm întotdeauna, sau în unele cazuri este mai bine să iertăm şi în alte cazuri este mai bine să nu iertăm. Dacă ne vom

gândi mai mult la aceasta, am putea ajunge la concluzia că şi în cazul în care am putea ierta, poate ar fi mai bine să mai aşteptăm până vom şti mai multe, adică până când vom şti în ce cazuri este mai bine să ierţi şi în ce cazuri este mai bine să nu ierţi.

În acest moment ar trebui să ne amintim ce s-a spus despre atitudini pozitive şi negative şi ar trebui să ne dăm seama că atitudinile pozitive nu sunt întotdeauna corecte, uneori fiind utile atitudinile negative pentru o înţelegere justă. Deci, dacă "iertarea" presupune întotdeauna o atitudine pozitivă, atunci iertarea poate fi uneori complet eronată.

Trebuie să înţelegem că a ierta fără discernământ poate fi mai rău decât a nu ierta deloc; şi această înţelegere ne poate arăta perspectiva corectă asupra poziţiei noastre în legătură cu datoriile noastre. Să presupunem pentru o clipă că chiar ar exista o zeitate binevoitoare şi mai degrabă stupidă care ne-ar putea ierta datoriile şi care chiar le-ar ierta şi le-ar şterge de tot. Ar fi cea mai mare nenorocire care ni s-ar putea întâmpla. Nu ar mai exista atunci nici un imbold pentru noi să lucrăm şi nici un motiv de a lucra. Am putea continua să facem aceleaşi datorii, şi să ne fie iertate până la urmă. Această posibilitate este total opusă ideii de lucru. În lucrul nostru trebuie să ştim că nimic nu va fi iertat. Numai această cunoaştere va reprezenta un stimulent real pentru lucru şi, cel puţin, ne va împiedica să repetăm mereu aceleaşi lucruri despre care ştim deja că sunt greşite.

Este interesant să privim şcolile din acest punct de vedere şi să le comparăm cu viaţa obişnuită. În viaţă, oamenii se pot aştepta la iertare sau cel puţin pot spera că o vor primi. În şcoală, nu este iertat nimic. Aceasta este o parte esenţială a sistemului şcolii, metodei şcolii şi organizării şcolii. Şcolile există special pentru a nu ierta şi, pentru acest motiv, poţi spera şi te poţi aştepta că primeşti ceva de la o şcoală. Dacă lucrurile ar fi iertate în şcoli, nu ar mai exista nici o motivaţie pentru existenţa lor.

Semnificaţia interioară a expresiei 'Şi iartă datoriile noastre, precum şi noi iertăm datornicilor noştri' se referă de fapt la influenţe, adică la influenţe de la niveluri superioare. Putem atrage asupra noastră influenţe superioare numai dacă transferăm asupra altor persoane influenţele pe care le primim sau le-am primit. Sunt multe înţelesuri ale acestor vorbe, dar acesta este începutul modalităţii în care le putem înţelege.

A treia cerere din această a doua parte este:

'Şi nu ne duce pe noi în ispită ci ne izbăveşte de cel rău'. Care este cea mai mare ispită a noastră? Cel mai probabil este somnul: deci primele cuvinte pot fi înţelese - 'ajută-ne să dormim mai puţin sau ajută-ne să ne trezim uneori'. Partea următoare este mai dificilă. Zice 'ci ne izbăveşte de cel rău'. Probabil că ar trebui să fie '*şi* ne izbăveşte de cel rău'. Există multe interpretări ale acestui 'ci', dar nici una dintre ele nu este pe deplin satisfăcătoare pentru traducerea în limbajul obişnuit aşa încât le vom lăsa pentru moment.

Problema principală este ce înseamnă 'rău'? O interpretare posibilă ar fi că în legătură cu ispita obişnuită, care este somnul, ar însemna să adormi din nou după ce ai început deja să te trezeşti. Ar putea însemna renunţarea la lucru

după ce ai înțeles deja necesitatea lucrului, renunțarea la eforturi după ce ai început să faci eforturi şi, aşa cum s-a menționat deja, să începi să faci lucruri prosteşti sau chiar dăunătoare, cum ar fi să te împotriveşti regulilor şcolii şi să te justifici că acționezi astfel. Multe exemple interesante de acest fel se pot găsi în acțiuni ale oamenilor care au părăsit lucrul, şi mai ales în explicațiile lor.

În final, a treia parte a rugăciunii Tatăl Nostru ar trebui privită ca referindu-se la o ordine viitoare a lucrurilor şi nu la ordinea actuală.

1. Pentru că a Ta este împărăția
2. Şi puterea
3. Şi gloria în vecii vecilor Amin.

Această parte presupune că dorința exprimată în prima parte a rugăciunii a fost deja îndeplinită, a avut loc deja. De fapt aceste cuvinte nu se pot referi decât la viitor.

În concluzie, rugăciunea Tatăl Nostru în ansamblu poate fi privită ca o triadă. Nu poate fi interpretată ca şi cum o parte ar fi partea activă, o altă parte pasivă şi o a treia parte forța neutralizantă, pentru că toate relațiile se schimbă probabil odată cu schimbarea centrului de greutate al atenției. Aceasta înseamnă că fiecare din cele trei diviziuni sau părți, în sine, poate considerată o forță şi că împreună alcătuiesc o triadă.

*

Aceste idei foarte mari sunt puse sub forma unei rugăciuni. Când descifrați ideea rugăciunii, dispare rugăciunea în sens de implorare.

Î: Care este deosebirea între a ierta şi a fi iertat?

R: Subiect şi obiect. Dar noi nu putem fi iertați. Am făcut ceva şi în acord cu legea cauzei şi a efectului, se va produce un anumit rezultat. Nu putem schimba legea, dar putem deveni liberi - putem scăpa de ea. Putem schimba prezentul, prin prezent viitorul şi prin viitor trecutul. Trebuie să ne plătim datoriile. Plătindu-le schimbăm trecutul, dar există căi diferite de a plăti.

Î: Care sunt căile prin care ne plătim datoriile?

R: Mecanic sau conştient. Le plătim oricum: fie aşteptăm rezultatele cauzelor şi plătim astfel, fie schimbăm trecutul şi plătim altfel. Astăzi este rezultatul unui anumit trecut. Dacă schimbăm ziua de azi, schimbăm trecutul.

Î: A schimba trecutul înseamnă a lupta împotriva modului cum decurg lucrurile?

R: Acesta este numai începutul. Sunt necesare emoțiile pozitive şi influențele superioare. Nu putem schimba nimic fără ele. Există mai multe etape. Acest lucru nu se obține dintr-o dată; este necesar să lucrăm. V-am spus câteva principii - este necesar să vedem cum le putem aplica.

Sunt multe lucruri interesante aici. De exemplu, nu există cuvintele "eu" sau 'mine' în Tatăl Nostru. Asta înseamnă că nu există favoruri personale - toți oamenii se află în aceeaşi relație față de forțele superioare, toți au nevoie de aceleaşi lucruri.

CAPITOLUL 16

Ideea de recurență poate fi privită doar ca o teorie - Oamenii se află în raporturi diferite față de posibilitatea recurenței - Trei etape succesive - De ce posibilitatea de a primi influență C trebuie limitată - Amintirea vieților trecute - Teoria reîncarnării ca o simplificare a ideei de recurență - Imposibilitatea de a găsi dovezi - Suntem limitați de starea în care se află ființa noastră - Diferitele tipuri de esență ca cel mai puternic argument în favoarea pre-existenței - De ce școlile nu se supun legii recurenței - Studiul recurenței într-o viață - Eterna recurență nu este eternă - Posibilitatea variațiilor - Șansele sunt limitate și timpul este măsurat - Amintirea de sine și recurența - Personalitatea și recurența - Studiul minții copiilor - Originea ideei de recurență - Trei dimensiuni ale timpului - Ideea de recurență și sistemul - Timp paralel - Limite ale minții noastre - Întărirea tendințelor și recurența - Posibilitățile de a întâlni o școală data următoare - A fi pregătit - Este punctul de plecare același pentru toți? - Școala și cerințele ei - Moartea esenței - Recurența și data morții - Recurența evenimentelor mondiale - Singurul lucru este trezirea.

Sunt întrebat în mod constant despre recurență, așa încât vreau să vă spun ceva despre asta, care să poată constitui un material de gândire. Există două motive pentru care ocolesc acest subiect: în primul rînd, putem vorbi doar teoretic, nu avem fapte reale despre el; și în al doilea rând, nu știm dacă în legătură cu lucrul, legile recurenței se schimbă. Este necesar să înțelegem aceste aspecte. Știm foarte puțin despre recurență. Într-o zi am putea încerca să adunăm ceea ce poate fi considerat valabil din tot ceea ce s-a scris despre recurență și să vedem cum ne-am putea gândi la acest material, dar este numai o teorie.

Am scris în *Un Nou Model al Universului*, cu mult timp în urmă, că și în viața obișnuită oamenii pot fi foarte diferiți în raport cu recurența. Unii oameni pot avea exact aceeași recurență, alți oameni pot avea variații sau posibilități diferite; unii pot merge în sus, alții pot merge în jos și multe alte aspecte. Dar toate acestea nu au legătură cu lucrul. În cazul oamenilor care se apropie de lucru, poate fi posibil, deși numai teoretic, studiul a trei recurențe succesive. Să presupunem că prima este aceea în care te apropii de posibilitatea de a întâlni o serie de idei ale unei minți superioare; a doua, cea în care chiar intri în contact cu influența C; iar a treia, care ar fi rezultatul acestui contact. Interesant este faptul că după a doua, posibilitățile de recurență se diminuează considerabil. Înainte de a intra în contact cu influența C, ele par nelimitate dar, după acest contact, posibilitatea recurenței se reduce. Dacă înțelegem acest aspect, va exista o rațiune și un scop să vorbim despre recurență; altfel, dacă punem totul pe același plan, va fi doar o discuție teoretică și complet inutilă.

Î: Vreți să spuneți că după intri în contact cu influențele C șansele scad?

R: Da, pentru că influenţa C nu poate fi irosită. Influenţele B sunt practic nelimitate; asta însemnând că ele sunt răspândite în viaţă şi poţi lua sau nu din ele; oricum nu scad. Dar influenţa C este limitată. Încercaţi să găsiţi voi înşivă răspunsul la această întrebare şi veţi înţelege de ce posibilitatea de a primi influenţă C trebuie limitată, pentru că dacă nu te foloseşti de ea, ce rost ar avea să fie irosită?

Î: Aceasta înseamnă că dacă am lucra cum trebuie şansele noastre vor creşte?

R: Nu, nu înseamnă deloc aşa ceva. Mai curând, înseamnă că dacă *nu* lucrăm aşa cum trebuie vom pierde posibilitatea recurenţei acestor şanse.

Fără această trăsătură suplimentară pe care tocmai am menţionat-o, este inutil să vorbim despre recurenţă chiar şi din punct de vedere teoretic. Când ne gândim la recurenţă este util să apreciem ce este posibil şi ce este imposibil; ce se poate întâmpla şi ce nu se poate întâmpla. În general, oamenii fie nu acceptă această idee, fie nu ştiu nimic despre ea, fie nu o înţeleg sau, dimpotrivă, o acceptă şi pun prea mult în ea. Este deci util să ne gândim în ce relaţie ne aflăm faţă de ea şi, pentru asta, avem nevoie de o bază de pornire. De exemplu, ea se referă la 'amintire'. Oamenii întreabă adesea despre amintirea vieţilor trecute, dar uită că fără lucrul centrilor superiori aceasta nu este posibil. Foarte des, auziţi oameni spunând, mai ales în legătură cu ceea ce ei numesc 'reîncarnare', că îşi pot aminti vieţile din precedentele reîncarnări şi scriu chiar cărţi despre ceea ce au fost înainte. Este pură fantezie. Trebuie să înţelegeţi că în starea noastră obişnuită nu ne putem aminti vieţile trecute - nu există nimic care să-şi amintească. În mintea şi în centrii noştri totul este nou. Ceea ce poate trece de la o viaţă la alta este esenţa. Deci poţi avea doar vagi senzaţii, în loc de amintiri clare, încât este greu de admis că cineva îşi poate aminti ceva concret. Numai în primii ani de viaţă este într-adevăr posibil, dar de obicei nu observi această senzaţie sau dacă o observi, ea creează imaginaţie.

Î: Care este deosebirea dintre teoria reîncarnării şi teoria recurenţei?

R: Ideea reîncarnării este un fel de adaptare a ideii de recurenţă la înţelegerea noastră obişnuită deoarece, teoretic, ideea recurenţei este mult mai dificilă pentru noi - necesită o altă înţelegere a timpului. Chiar şi oamenii educaţi au nevoie de un anumit nivel de cunoştinţe matematice pentru a înţelege ideea reîntoarcerii. Recurenţa este în eternitate, pe când reîncarnarea este în timp. Aceasta presupune că timpul există separat de noi şi că noi continuăm să existăm în acest timp şi după moarte. De exemplu, în buddhism se consideră că un om moare şi se naşte imediat din nou, deci o viaţă urmează alteia, deoarece astfel este mai uşor de înţeles pentru oamenii obişnuiţi. Dar nu avem nici o dovadă a existenţei timpului dincolo de viaţa noastră. Timpul este viaţă pentru fiecare persoană şi include în sine tot timpul, aşa că atunci când se termină viaţa, se termină şi timpul. Deci reîncarnarea este o teorie mai puţin ştiinţifică decât recurenţa - prea multe se presupun ca fiind adevărate.

Î: Dar unde au loc toate aceste vieţi?

R: Nu vorbim despre loc ci despre recurenţă. Dacă spui că ai trăit în Roma, de exemplu, cum vei putea găsi dovezi? Este imposibil. Deci fiecare teorie poate exista în planuri diferite. Teoria recurenţei poate exista într-un anumit plan

care necesită anumite cunoştinţe şi o anumită înţelegere, iar apoi poate fi deformată şi coborâtă pe planuri aflate din ce în ce mai jos. Asta se poate întâmpla cu orice teorie şi, uneori, în cursul acestui proces ea poate deveni chiar propriul contrariu. Dar trebuie să vă amintiţi mereu că nu putem demonstra nimic şi nu putem insista asupra nici unei teorii în particular. Trebuie, doar, să înţelegem fiecare teorie în limitele ei şi în ciclul ei şi să vedem ce este posibil şi ce este imposibil din punct de vedere al acestei teorii. Dacă iei o teorie şi începi să îi adaugi un lucru şi să scoţi altul, va fi greşit. În fiecare teorie trebuie să studiezi ce include aceasta, fără a omite nimic. Deci, dacă găsim o teorie posibilă din punct de vedere filosofic, putem căuta condiţiile în care aceasta ar înceta să mai fi o teorie şi ar putea deveni un fapt.
Î: Greşesc dacă afirm că dumneavoastră nu sunteţi convins de realitatea teoriei recurenţei eterne?
R:Am încercat să explic că *nu poţi* fi convins de aceste teorii. Dacă crezi că poţi fi convins, va fi doar o credinţă. Există serii întregi de întrebări şi probleme despre care tot ce putem face este să formulăm teorii, fără să fim vreodată convinşi că o teorie este mai bună decât alta. Ca teorie, aş spune că teoria recurenţei este mai bună decât teoria reîncarnării, dar nu avem nici o dovadă reală că este mai aproape de realitate sau nu. Şi nu putem avea dovezi datorită stării noastre de conştienţă. Singura posibilitate, din punct de vedere al lucrului, este să sperăm că, poate, dacă ne vom schimba starea de conştienţă, posibilităţile noastre de observare vor creşte. În starea noastră prezentă nu putem avea nimic despre astfel de lucruri decât teorii.

Suntem limitaţi de nivelul nostru de fiinţă; nivelul de fiinţă al oamenilor 1, 2 sau 3 este astfel încât nu putem avea certitudini despre aceste lucruri.
Î:Aţi spus că nu-ţi poţi aminti o viaţă anterioară?
R: Da. Numai esenţa îşi poate aminti şi cum la omul obişnuit esenţa este neorganizată şi nu este separată de personalitate, nu ne amintim.

În acelaşi timp, faptul că o persoană are un anumit tip de esenţă şi o alta un alt tip, este unul dintre cele mai puternice argumente în favoarea pre-existenţei, deoarece esenţa nu se poate naşte din nimic - este prea delimitată. Dar sistemul priveşte omul numai de la naştere la moarte.
Î: De unde vine partea din noi care se reîntoarce?
R: Eşti *tu*. Când vorbim despre recurenţă, ne gândim la recurenţa *noastră*. De unde vine această parte nu ştim şi ne putem petrece întreaga viaţă în definiţii teoretice, dar asta nu va schimba nimic şi nu va ajuta înţelegerea psihologică a acestei idei. Încerc acum să stabilesc câteva principii care ne vor oferi o înţelegere practică a ideii. Putem găsi multe cuvinte, dar cuvintele nu ne vor duce nicăieri.

Aţi găsit răspunsul la întrebarea: de ce influenţa C nu poate fi irosită? Gândiţi-vă la asta. Dacă răspundeţi la această întrebare veţi avea răspuns la multe alte întrebări. Şi asta ştiţi să faceţi - să adunaţi doi cu doi.
Î: Pentru că, dacă un astfel de lucru ar fi pasibil să se reîntoarcă, îl iroseşti iar şi iar?

R: Intră şi asta, dar nu este răspunsul. Bineînţeles că dacă este irosit şi din nou irosit, care ar mai fi utilitatea? Dar este ceva ce nu vedeţi în toate acestea, deşi este cheia întregii probleme. Este foarte simplu, nu este nimic misterios. Nu este o enigmă, ci mai degrabă o întrebare de gândire.

Încercaţi să gândiţi astfel: luaţi o şcoală obişnuită. Un băiat merge la şcoală şi în fiecare an începe să înveţe acelaşi lucru. Studiază ceva un an întreg, apoi merge acasă şi uită totul şi trebuie să înveţe acelaşi lucru din nou. Studiază din nou un an întreg, apoi merge acasă şi uită şi, din nou, se întoarce şi învaţă acelaşi lucru. Ce îi vor spune la şcoală? Acesta este motivul pentru care şcolile nu se repetă, nu există recurenţă pentru şcoli. Şi asta este ceea ce vor oamenii, ei vor să înveţe acelaşi lucru din nou. Dar data viitoare, trebuie să fii într-o şcoală superioară. Dacă nu poţi merge la o şcoală superioară, nu va mai exista altă şcoală pe acest nivel pentru că deja ai absolvit-o.

Î: Ai putea întâlni o şcoală prin influenţa C?

R: Şcolile *înseamnă* influenţă C. Şcoala o întâlneşti prin influenţele B.

Î: Nu poţi trece într-o clasă superioară, până nu treci un examen?

R: Desigur, dar poţi trece examenul şi poţi uita totul: se întâmplă foarte des.

Î: Dar, într-o anumită măsură, ai învăţat cum să înveţi?

R: Uneori da şi uneori, nu. Înveţi cum să înveţi şi înveţi cum să uiţi.

Î: Mi se pare, din ceea ce aţi spus, că influenţa C este transformare, puterea de a transforma iar tot ceea ce este mai puţin, nu este influenţă C.

R: Într-adevăr. Eşti foarte aproape, dar poţi privi influenţa C şi simplu, ca pe o anumită cantitate de cunoştinţe.

Î: Cunoştinţe care poate fi folosite?

R: Nu, aceasta, din nou, este o definiţie. Am spus cunoştinţe; definiţiile nu vor fi de ajutor. Este ciudat că nu vezi, că nu prinzi semnificaţia. Transmiterea cunoştinţelor înseamnă influenţă C, înseamnă o anumită muncă, nu se întâmplă de la sine, înseamnă lucrul cuiva şi lucrul cuiva nu poate fi irosit. Dacă aduce rezultate, poate fi continuat, dar dacă nu duce la nici un rezultat atunci, în mod natural, se va opri. Asta explică de ce posibilitatea recurenţei trebuie limitată. Dacă vii la o şcoală şi nu profiţi de faptul că eşti în şcoală, desigur, nu vei putea veni iar şi iar să înveţi acelaşi lucru; trebuie să faci ceva cu ce ai învăţat. Încearcă să înţelegi, pentru că fără înţelegerea acestor principii este imposibil să vorbim despre recurenţă. Toate discuţiile obişnuite, bazate pe matematică sau pe orice altceva o uniformizează, iar recurenţa nu poate fi uniformă. Vă amintiţi că am vorbit despre materialitatea cunoaşterii şi despre faptul că ai o şansă foarte mică chiar şi de a începe, pentru că sunt necesare numeroase condiţii favorabile pentru asta. Dar trebuie să înţelegeţi că atunci când începi să capeţi anumite cunoştinţe, şansele devin din ce în ce mai mici, pentru că dacă nu le foloseşti, va fi din ce în ce mai greu să le obţii, natural. Şi acest lucru se aplică fiecărei zile, fiecărui an, întregii noastre vieţi - asta trebuie înţeles. Ideea recurenţei este utilă pentru că se referă la *această* viaţă. Dacă nu facem nimic astăzi, cum ne putem aştepta să facem ceva mâine? Dacă putem să facem ceva astăzi, trebuie să facem; nimeni nu poate amâna pentru mâine, pentru că mâine am putea face altceva. Întodeauna ne gândim că avem timp.

Î: Vreţi să spuneţi că dacă nu ascultăm ceea ce ne spuneţi astăzi, nu vom mai auzi aceste explicaţii din nou?
R: Sau că poate voi veţi fi aici, dar nu voi mai fi cu - cine poate şti?
Î: Putem face progrese numai prin dumneavoastră?
R: Nu, sunteţi total liberi să găsiţi alt loc - nu sunteţi deloc legaţi. Dacă ştiţi pe altcineva cu care puteţi face progrese, cu siguranţă trebuie să-l folosiţi. Nu trebuie pierdută nici o ocazie, atunci când ea există.
Î: Vreau să spun - sunteţi singurul mediu aici?
R: Nu, nimeni nu poate fi singurul. Dacă ştiţi o altă cale, atunci există şi o altă ocazie, dar dacă nu ştiţi despre o altă ocazie, dacă nu mă cunoaşteţi decât pe mine, atunci trebuie să încercaţi să obţineţi ceva de la mine: dacă ştiţi pe altcineva, puteţi încerca să obţineţi de la el. Este destul de clar? Dar amintiţi-vă un lucru - nu poate fi un studiu teoretic, trebuie să învăţăm practic cum să facem lucrurile care sunt cele mai importante pentru noi.
Î: Întotdeauna există ocazii, doar că noi suntem prea adormiţi pentru a le observa şi folosi?
R: Ocaziile pot fi diferite: sunt grade diferite. Dacă nu eşti în contact cu lucrul, ai ocazia de a aduna cunoştinţe, material, tendinţe. Acestea pot să nu fie foarte puternice, dar pot duce toate în aceeaşi direcţie, sau pot duce în direcţii opuse. Apoi, în ceea ce numim 'lucru', care înseamnă influenţă C sau cunoaştere directă, sau studiu direct, ocaziile sunt diferite şi adevăratele ocazii încep doar în momentul când aceste cunoştinţe sunt folosite.
Î: Conform ideii de recurenţă lucrurile se întâmplă din nou. Dar şcolile apar neapărat în aceleaşi locuri? Poate că în ultima mea recurenţă acest sistem nu a existat în Anglia?
R:Asta este dificultatea în legătură cu recurenţa, deoarece atunci când oamenii aud despre ea şi încep să se gândească, gândesc în modul obişnuit, formator, adică logic sau, foarte adesea, gândesc chiar ilogic sau chiar mai rău. Dar chiar când gândesc logic nu au material suficient, nu ştiu destul pentru a se putea gândi. Este necesar să înţelegem, mai întâi, că vorbim despre o teorie şi, apoi, că această teorie trebuie bine susţinută - trebuie să conţină suficient material. Când ne gândim la recurenţă, ne gândim că totul se repetă şi tocmai asta împiedică abordarea ei. Primul aspect care trebuie înţeles despre recurenţă este acela că ea nu este eternă. Sună absurd dar, de fapt, aşa este, deoarece este atât de diferită în cazuri diferite. Chiar considerând problema teoretic, dacă privim doar oamenii din viaţa mecanică, chiar şi vieţile lor se schimbă. Numai anumiţi oameni, în condiţii foarte rigide de viaţă, au vieţi care se repetă exact în acelaşi fel, poate pentru o lungă perioadă. În alte cazuri, chiar în viaţa mecanică obişnuită, lucrurile se schimbă. Dacă oamenii nu sunt atât de clar guvernaţi de circumstanţe, aşa cum se întâmplă cu marii oameni care trebuie să fie mari din nou şi nimic nu se poate schimba, atunci există variaţii dar, din nou, nu pentru totdeauna. Să nu vă gândiţi niciodată că există ceva pentru vecie. Este un lucru foarte ciudat, dar se pare că în cazul oamenilor care nu au nici o posibilitate, fie datorită unor anumite condiţii, fie datorită dezvoltării lor insuficiente, fie datorită unei stări patologice, vieţile lor se pot repeta fără vreo schimbare

deosebită, pe când în cazul oamenilor care au, teoretic, o posibilitate, vieţile lor pot ajunge în anumite puncte în care fie întâlnesc o posibilitate de dezvoltare fie încep să meargă în jos. Ori una ori alta; nu pot continua să rămână pentru totdeauna în acelaşi loc şi, din momentul în care întâlnesc o posibilitate reală, fie recunosc posibilitatea de a face ceva, fie o pierd şi atunci merg în jos. Gândiţi-vă la aceasta şi poate veţi putea formula câteva întrebări.
Î: Capacitatea de a recunoaşte posibilităţile depinde de schimbarea nivelului de fiinţă, care poate fi obţinut numai după o lungă perioadă de mici eforturi?
R: Există două aspecte pe care trebuie să le înţelegem aici. Lucrurile se află în diferite relaţii faţă de posibilităţi: unele lucruri, deşi nu s-au întâmplat încă şi deşi ni se pare că se pot întâmpla într-un fel sau în altul, sunt în realitate predestinate. Nu poate fi schimbat nimic, deoarece sunt cauze atât de mari care mişcă aceste lucruri încât, deşi ele nu s-au întâmplat încă, nu se pot întâmpla decât într-o singură direcţie. În legătură cu alte lucruri repetarea nu este atât de strictă. Există multe grade şi, alături de lucrurile care se pot întâmpla doar într-un singur fel, pot fi alte lucruri, care urmează să vină, şi care se pot întâmpla într-un fel sau în altul. Este necesar să înţelegem un principiu, să înţelegem *de ce* lucrurile sunt diferite şi *prin ce* diferă ele. Să luăm ziua de azi. Anumite lucruri trebuie să se întâmple mâine deoarece cauzele lor sunt de acum un an, sau de zece sau douăzeci de ani. Dar dacă astăzi este cauza anumitor lucruri care se vor întâmpla mâine, atunci, dacă se face ceva diferit astăzi, acestea s-ar putea întâmpla diferit mâine. Deci depinde de natura cauzelor şi unde se află ele. Poţi privi astfel: să presupunem că observi cum lucrurile merg în acelaşi fel o lungă perioadă de timp - atunci nu te poţi aştepta la o schimbare bruscă fără un anumit motiv. Alte lucruri pot fi, prin comparaţie, noi - o anumită tendinţă de abia a apărut şi, astfel, poate dispărea foarte uşor. Dar dacă o tendinţă a mers în aceeaşi direcţie o lungă perioadă de timp este mai dificil de întrezărit o posibilitate de schimbare. Numai în felul acesta putem discuta, pentru că nu ştim nimic precis despre aceste lucruri. Trebuie să ţii minte un principiu în această privinţă - lucrurile nu sunt aceleaşi. Dacă spui că unele lucruri pot fi schimbate şi vrei să aplici acest principiu la orice, vei greşi, pentru că lucrurile nu se află niciodată în aceeaşi relaţie faţă de posibilitatea schimbării.
Î: Posibilitatea variaţiei în recurenţa oamenilor poate însemna că un om născut într-o recurenţă poate să nu se nască în recurenţa următoare?
R: Acest lucru este posibil numai în anumite cazuri, dar nu putem intra în detalii de acest gen. Ceea ce vreau să înţelegeţi foarte clar este că atât timp cât oamenii sunt mecanici, lucrurile se pot repeta şi iar repeta, aproape la infinit. Dar dacă oamenii devin mai conştienţi sau dacă apare posibilitatea de a deveni conştienţi, timpul lor devine limitat. Nu se mai pot aştepta la un număr nelimitat de recurenţe dacă au început deja să ştie ceva sau să înveţe ceva. Cu cât învaţă mai mult, cu atât timpul lor se scurtează. Întotdeauna oamenii uită că există numai un număr foarte limitat de şanse pentru fiecare, aşa că dacă pierzi o posibilitate într-o viaţă, în viaţa următoare o vei pierde şi mai uşor. Cu cât te apropii de posibilitatea schimbării, cu atât numărul de şanse se va reduce, iar

dacă găsești o șansă și nu o folosești o poți pierde cu totul. Este același principiu care se aplică și la o singură viață. Vă amintiți, s-a spus că în lucru, în legătură cu o viață, *timpul este măsurat* și cu cât oamenii lucrează mai serios, cu atât lor timpul este mai strict măsurat. Dacă vrei să lucrezi două luni și să dormi zece luni, se consideră că ai lucrat douăsprezece luni, deși ai lucrat cu adevărat doar două. Dar cerințele sau condițiile sunt pentru douăsprezece luni și, cu cât lucrezi mai mult, cu atât aceste cerințele cresc. Dacă lucrezi foarte puțin, te poți afla în aceeași relație față de o anumită idee un an sau doi; este posibil să ai o înțelegere greșită despre ceva și să nu pierzi prea mult din această cauză, pentru că mai există și un al treilea an. Dar dacă un om a început deja să lucreze cu toată seriozitatea nu poate avea trei ani la dispoziție, pentru că în fiecare zi este un examen și trebuie să treacă acest examen pentru a merge mai departe la un alt examen. Acest lucru trebuie înțeles și, același principiu, se aplică și la recurență.

Î: Asta înseamnă că dacă suntem complet mecanici recurențele noastre vor fi similare, iar dacă suntem mai puțin mecanici, recurențele noastre vor fi mai puține?

R: Nu este chiar așa. Așa cum am spus, există multe și diferite categorii de oameni. Există oameni ale căror vieți se repetă, automat, exact în același fel. La alți oameni pot exista unele mici schimbări și modificări, toate pe același nivel. Apoi, pentru o a treia categorie, în mare, poate exista o posibilitate în sensul că schimbările care se produc în viețile lor nu sunt chiar lipsite de scop, ci îi aduc tot mai aproape de influențele B. Apoi, a patra categorie se apropie de posibilitatea de întâlni o școală. Ceea ce trebuie înțeles este că oamenii nu sunt egali în raport cu aceste posibilități. Și, desigur, cei care au găsit vreo posibilitate și au renunțat la ea s-au dovedit incapabili de evoluție.

Î: Tot nu înțeleg de ce timpul trebuie să fie limitat pentru cineva care lucrează dar nu pentru cine nu lucrează?

R: Pentru cineva care nu a început să se trezească, timpul nu este măsurat pentru că el nu există. Totul se repetă, mereu aceleași lucruri, iar și iar. Putem spune astfel: cunoașterea este limitată, dar de vreme ce acești oameni nu își însușesc nici un fel de cunoștințe, pentru ei nu este limitată. Apoi, așa cum am spus, puteți face comparație cu o școală obișnuită: nu este posibil să rămâi mereu în aceeași clasă - trebuie fie să progresezi, fie să pleci. Există anumite cerințe și, dacă oamenii nu îndeplinesc aceste cerințe, pot pierde posibilitatea. Deci, dacă ai început să lucrezi, trebuie să continui. Să presupunem că cineva a început să lucreze și apoi a renunțat. Aceasta demonstrează incapacitatea sa de a lucra și, atunci, care mai este sensul existenței lui? Încercați să gândiți din acest punct de vedere.

Î: Fiecare are acces la una dintre căi într-un ciclu sau altul?

R: Nu știu și nu putem ști astfel de lucruri; nu putem vorbi decât despre noi. *Noi* avem o șansă, asta este tot ce știm, așadar trebuie să ne gândim la noi înșine.

Î: Viitorul în lucru pare să fie ca mersul pe sârmă. Poți spera să atingi mai târziu un alt nivel de stabilitate?

R: Fiecare stare are multe forme diferite şi, la fel, are şi somnul. Poate exista somn cu posibilităţi de trezire, somn cu mai puţine posibilităţi de trezire şi somn fără nici o posibilitate de trezire.
Î: Pentru a avea amintiri dintr-o altă recurenţă este necesar să schimbi ceva în esenţă?
R: Nu, este necesar să devii conştient în această viaţă. Ai doar această viaţă. Îţi poţi spune: "Dacă am trăit înainte, nu îmi amintesc despre asta. Ceea ce înseamnă că dacă trăiesc din nou, din nou nu îmi voi aminti'. Dacă devii conştient în această viaţă, îţi vei aminti şi îţi vei aminti la fel de mult ca şi acum. Dacă nu îţi aminteşti de tine însuţi acum, data viitoare, din nou, nu îţi vei aminti de tine însuţi, deci va fi la fel. Posibilitatea schimbării începe numai odată cu posibilitatea de a începe să-ţi aminteşti de tine însuţi *acum*. Toate celelalte lucruri sunt doar cuvinte.
Î: Dacă personalitatea moare odată cu noi, ce efect au încercările de a o slăbi pentru viitoarea recurenţă?
R: Nu este necesar să fim foarte dogmatici referitor la acest subiect; când vorbim despre recurenţă, vorbim despre 'ceva' care se întoarce şi acest 'ceva' păstrează în sine urme ale tuturor tendinţelor create. Dacă s-a creat o tendinţă de slăbire a personalităţii, aceasta va continua; iar dacă s-a creat o tendinţă opusă, o tendinţă de a întări personalitatea, din nou, aceasta va continua. Este adevărat că personalitatea moare, dar dacă acest 'ceva' se întoarce, atunci aceleaşi cauze vor produce aceleaşi efecte. Dacă au fost create noi tendinţe, acestea vor avea, şi ele, efectul lor. Aşadar, un om care a manifestat o adevărată dragoste faţă de somn încă din copilărie, ar putea adormi chiar mai devreme.
Î: Deci singurul lucru pe care îl putem păstra este schimbarea, dacă ea există, pe care o facem în esenţă?
R: Nu, mai întâi trebuie să faceţi schimbări în personalitate.
Î: Dar acestea nu vor dura!
R: Este singurul lucru pe care îl putem face. Numai foarte puţini oameni pot lucra asupra esenţei. Nu este chiar un avantaj pentru cei care pot, pentru că lucrul asupra esenţei este foarte dificil; dar se poate întâmpla. În general lucrăm asupra personalităţii şi este singurul lucru pe care îl putem face. Şi, dacă lucrăm cu adevărat, ne va conduce undeva. Uneori tendinţele sunt în esenţă, alteori în personalitate, dar nu aş vorbi aici de 'esenţă' şi 'personalitate'. Aş spune, simplu, că trebuie să slăbim anumite tendinţe şi să întărim altele, să slăbim tendinţele mecanice şi să întărim tendinţele conştiente. Aceasta este singura formulare posibilă; orice altceva ar fi nepotrivit.
Î: Mi se pare că personalitatea, corpul fizic şi înfăţişarea exterioară sunt prea trecătoare pentru a reveni.
R: Da, dar ele toate au fost create de anumite cauze şi, atât timp cât cauzele vor fi aceleaşi, în mod natural, ele vor produce aceleaşi efecte. Un om se va naşte în aceleaşi condiţii, în aceeaşi casă, din aceeaşi părinţi şi totul va decurge la fel. Pot exista câteva alterări dar, în final, se ajunge la acelaşi lucru. Să presupunem că cineva s-a născut într-un anumit oraş şi, apoi, s-a mutat din el

pentru un timp. Apoi, mai târziu, se întoarce și se găsește în aceeași situație ca înainte, ca și cum nu ar fi fost plecat deloc. Aceasta ilustrează ceea ce am vrut să spun prin aceste alterări. Revii mereu pe același drum.

Î: Ce este acea parte care își dorește recurența atât de mult și totuși se sperie de ea?

R: Asta nu știu - este material pentru studiul vostru personal. Cu siguranță, preferi ideea recurenței în loc de idea obișnuită a morții. În același timp, ea este înfricoșătoare pentru că, dacă ești într-adevăr sincer cu tine însuți, îți vei da seama că lucrurile se repetă în această viață. Dacă vezi că te afli, mereu, în aceași poziție, făcând aceleași greșeli, îți vei da seama că o nouă naștere nu va ajuta la nimic dacă vei continua acum să faci aceleași lucruri. O schimbare poate fi doar rezultatul unui efort; nici un fel de circumstanțe nu pot produce o schimbare. Acesta este motivul pentru care toate credințele obișnuite în schimbarea condițiilor exterioare nu duc nicăieri: condițiile se pot schimba, dar *tu* vei fi același dacă nu lucrezi. La fel se întamplă și în recurență. Viețile oamenilor pot părea complet schimbate din punctul de vedere al condițiilor exterioare, dar rezultatul va fi același - legătura dintre esență și personalitate va rămâne. Adevărata schimbare se poate produce numai ca rezultat al lucrului în școală sau, dacă timp de mai multe vieți succesive îți formezi doar un centru magnetic și nu întâlnești o școală, atunci schimbarea va consta în creșterea centrului magnetic.

Î: Credeți că cei care obțin o stare suficient de înaltă, nu mai sunt sub obligativitatea recurenței?

R: Mergi prea departe. Anumite religii pornesc de la ideea de a încerca să oprească această roată a vieții. Dar noi nu putem vorbi serios despre asta pentru că, așa cum am spus, ideea de recurență este numai o teorie, deci cum să oprim ceva ce nu știm sigur dacă există? Dacă vrei să oprești un tren, trebuie să știi că trenul este în mișcare. Care ar fi sensul încercării de a-l opri, dacă nu ești sigur că el merge?

Î: Data morții este predestinată?

R: Nu o pot spune; există diferite teorii. Cred că este mai sigur să spunem că este predestinată dintr-un punct de vedere, numai că în această predestinare sunt incluse atâtea lucruri, încât timpul poate fi scurtat sau prelungit; deci, deși există o predestinare, nu este o predestinare absolută. Sau ar fi mai corect să spunem că se poate schimba în orice moment, deși el este predestinat. Fiecare moment poate aduce factori noi și poate face ca viața ta să fie mai lungă sau mai scurtă. Dacă nu se întâmplă nimic, atunci este predestinată.

Î: Lucrul în școală afectează lungimea vieții?

R: Din nou, așteptați prea mult. Poate după câteva reîncarnări veți găsi mijloace de a vă prelungi viața; dar dacă așteptați acest lucru de la început, vă așteptați la prea mult. În unele cazuri ar putea fi adevărat, deci cred că este diferit în cazuri diferite.

Î: Aceasta înseamnă că trăiesc din nou aceeași viață? M-am renăscut în 1915 și mă voi naște din nou în 1915?

R: Mereu în 1915 - acesta este singurul lucru care nu se poate schimba. Şi cu siguranţă am trăit şi mai înainte - nu putem veni din nimic, numai că nu ne putem aminti. Chiar şi cei care cred că îşi amintesc ceva, îşi amintesc doar când sunt copii. Dar în cele mai multe cazuri uită.

Studiul recurenţei trebuie să înceapă cu minţile copiilor, în special înainte de a începe să vorbească. Dacă oamenii ar putea să-şi amintească această perioadă, ei şi-ar aminti lucruri foarte interesante. Din nefericire, când încep să vorbească, devin copii adevăraţi şi, după şase luni sau un an, uită. Oamenii îşi amintesc foarte rar ce au gândit înainte, când se aflau la o vârstă foarte fragedă. Dar psihologic este dovedit că, în amintirile de la începutul copilăriei - şi uneori oamenii îşi amintesc lucruri de la vârsta de câteva luni - este deja formată o mentalitate, o anumită înţelegere a oamenilor, a lucrurilor şi a locurilor. Cum ne putem aştepta de la un copil abia născut să aibă tot acest material? Mentalitatea noastră se formează foarte încet, în timp ce unii copii au o minte matură. Ei nu sunt deloc copii; apoi, mai târziu, devin copii. Dacă şi-ar aminti mentalitatea lor din prima copilărie, vor vedea că este aceeaşi mentalitate cu aceea pe care o au adulţii. Acest fapt este foarte interesant.

Î: De ce oare un copil ar trebui să-şi amintească mentalitatea lui de adult şi nu precedenta lui mentalitate de copil?

R: Avem atât de puţin material pentru a analiza această problemă. Eu vorbesc numai despre modul în care ar putea fi studiată. Să presupunem că încercăm să ne aducem aminte de propria noastră copilărie, încercând să nu lăsăm imaginaţia să intervină; dacă găsim ceva, aceasta ar putea constitui un material. În literatură veţi găsi foarte puţin, pentru că oamenii nu înţeleg cum să studieze aceste aspecte. Dar, în propria mea experienţă, m-am întâlnit câteva lucruri foarte interesante. De asemenea, câţiva oameni pe care îi cunosc aveau amintiri foarte interesante din primii lor ani de viaţă şi toţi au avut aceeaşi impresie că mentalitatea lor nu era aceea a unui copil, nu aparţinea psihologiei unui copil. Înţelegeţi ce vreau să spun? Ei aveau o minte completă, cu reacţii foate mature şi un fel de a privi oamenii şi de a-i recunoaşte care nu s-ar fi putut forma în primele şase luni de viaţă inconştientă.

Î: De ce ar trebui să dispară atunci când un copil învaţă să vorbească?

R: Copilul începe să imite alţi copii şi să facă exact ceea ce adulţii aşteaptă de la el. Aceştia se aşteaptă ca el să fie un copil prostuţ şi atunci el devine un copil prostuţ.

Î: Cum este posibil să afli ce-şi aminteşte un copil? Am crezut că te naşti cu centrii complet goi şi că îţi aminteşti prin intermediul centrilor.

R: Aici este un lucru ciudat. Aşa cum am spus, unii oameni care nu diferă prea mult de ceilalţi au amintiri stranii şi foarte precise chiar din primele lor luni de viaţă. Ei cred că vedeau oamenii aşa cum îi văd adulţii, nu cum îi văd copiii. Ei nu compuneau imagini din elemente separate; aveau impresii foarte clare despre case, oameni şi alte lucruri.

Î: Eu tot nu înţeleg cum este posibil să-ţi aminteşti o recurenţă anterioară? Am crezut că memoria este dependentă de conţinutul centrilor, care este în personalitate. Cum poate personalitatea să-şi amintească recurenţa?

R: Nu ți-o poți aminti dacă nu-ți aduci aminte de tine însuți, aici, în această recurență. Am trăit înainte; multe lucruri dovedesc asta. Motivul pentru care nu ne amintim este acela că noi nu ne amintim de noi înșine. Același lucru este valabil și în această viață. Dacă lucrurile sunt mecanice, ne amintim numai că ele s-au întâmplat; numai prin amintirea de sine putem reține detalii. Personalitatea este amestecată întotdeauna cu esența. Memoria este în esență, nu în personalitate, dar personalitatea o poate prezenta foarte clar dacă amintirea este suficient de puternică.

Î: Dacă ne întoarcem în aceleași condiții, mi se pare că avem foarte puține ocazii de a avea ceva diferit în viețile noastre.

R: La începutul vieții aceste șanse există. Avem o viață lungă și putem dobândi ceva în cursul ei - cunoaștere, înțelegere - și această înțelegere poate trece în esență. Apoi, dacă primii ani ai vieții noastre îi trăim în esență, această înțelegere poate produce anumite impresii asupra noastră, anumite amintiri în esență. De regulă, acestea dispar la o vârstă mai mare, dar copiii uneori le păstrează pentru un timp, până la vârsta de opt sau zece ani.

Î: Când aveam trei sau patru ani încercam să-mi amintesc de mine însumi ca un fel de joc.

R: Este foarte posibil; putea fi un obicei păstrat. Poate ai încercat să-ți amintești de tine însuți într-o viață anterioară - nu văd nimic imposibil în asta.

Î: În legătură cu ideea de recurență, înseamnă și că dacă facem o mare greșeală va intra și ea în recurență?

R: Pot fi diferite greșeli, dar dacă a existat ceva deliberat în această greșeală, dacă ai făcut-o pentru că ai vrut să o faci, atunci, cu cea mai mare probabilitate, vei dori chiar și mai mult să repeți aceeași greșeală.

Î: Bolile sunt și ele recurente?

R: Pot fi recurente sau nu. Acest fapt este legat de lucruri foarte complicate. Este util să împărțim bolile, pentru că ele pot aparține unor categorii diferite. Unele boli pot afecta esența, altele nu. Multe boli contagioase deschid acumulatorii, deci ele pot fi chiar utile. Apoi, acumulatorii pot rămane deschiși sau se pot închide din nou. Astfel de boli pot juca rolul de șocuri. Există boli întâmplătoare și se pot repeta sau nu. Apoi există boli aparținând destinului, boli constituționale.

Î: Nu cred că am înțeles recurența eternă.

R: Noi vorbim despre posibilități. Este o conversație filosofică; nu avem suficient material nici măcar pentru o discuție teoretică. Vă aduceți aminte, a vorbi filosofic înseamnă a vorbi despre posibilități. Deci dacă există recurență, vorbim despre modul în care lucrurile *s-ar putea* întâmpla.

Î: Să considerăm deci întreaga problemă ca fiind filosofică, sau este posibil să existe și o verificare?

R: Nu putem vorbi despre verificare. Cred că dacă oamenii găsesc verificări pentru ei înșiși, aceasta va fi foarte subiectiv. Ei nu vor putea transfera altor persoane ceea ce au înțeles. Alți oameni îi pot crede sau nu, dar asta nu va reprezenta o dovadă. Dar puteți verifica anumite lucruri despre recurență observând lucrurile din această viață.

Î: Care este originea ideii de recurență?
R: Psihologic, va exista un răspuns; matematic, alt răspuns; istoric, un al treilea răspuns. Dacă vreți, din punct de vedere psihologic, cred că este sentimentul stăruitor și foarte clar pe care îl au uneori copiii că ceva 's-a mai întâmplat înainte'. De exemplu, vin într-o casă nouă sau într-un oraș nou și au senzația că toate acestea *s-au mai întâmplat*. Explicațiile psihologice obișnuite de 'scindare a conștienței' cum este numită, și pe care le putem descrie mult mai bine ca pe trecerea de la un centru la altul, nu sunt suficiente, pentru că deși explică unele cazuri, nu le poate explica pe toate.
Î: Aceasta înseamnă că recurența s-a produs în timpul existenței acelui oraș?
R: Da, bineînțeles. Nu este aceeași linie a timpului; este un timp paralel. Ideea de recurență necesită două dimensiuni ale timpului. Necesitatea a trei dimensiuni ale timpului vine numai odată cu ideea de lucru. Dar a doua dimensiune a timpului este destul de elementară. Nu există dubii asupra existenței acesteia, în special în ideile din matematica modernă și din fizică. Dacă acceptăm că linia timpului este curbă, atunci curba are două dimensiuni și, deci, există două dimensiuni ale timpului.
Î: Nu înțeleg timpul ca fiind bidimensional.
R: Să luăm un exemplu simplu. Te afli pe un vapor și te plimbi pe punte, în timp ce vaporul merge și el. Aceasta este a doua dimensiune a mișcarii tale. Există o mișcare - când te plimbi tu, iar a doua mișcare este mișcarea vaporului.
Î: Atunci o spirală ne poate conduce în afara ciclului nostru prezent?
R: Nu cred că putem vorbi despre spirale din punctul de vedere al sistemului. Dar dacă vorbim despre acestea în legătură cu recurența, atunci în recurența obișnuită nu există nici o spirală, totul este pe același nivel. Recurențele pot diferi una de alta în câteva detalii, una poate avea o anumită tendință iar alta poate avea o altă tendință - dar este numai o mică deviere și nu există nici o spirală. Ideea de spirală începe cu evadarea din repetarea constantă a aceluiași lucru sau cu momentul când se introduce ceva nou.
Î: Ideea de recurență face parte din sistem?
R: Nu, sistemul poate fi înțeles fără aceasta deși, mai târziu, unele lucruri din sistem vor fi mai ușor de înțeles dacă aveți o idee despre recurență. Sistemul arată calea de dezvoltare dar nu spune ce se întâmplă când faci asta. Dacă analizăm problema supraviețuirii după moarte din punct de vedere al timpului - numai din punct de vedere al timpului - pare acceptabil să presupunem că omul 1, 2, 3 și 4 nu are o viață după moarte, că nu există nimic permanent în el. De asemenea, îi lipsește ceva permanent care ar putea supraviețui șocului morții. Dacă ar avea ceva permanent, el ar putea supraviețui. Dar, după părerea mea, este mai important să analizăm această problemă în raport cu eternitatea. Nu putem verifica dacă ceva supraviețuiește morții dar, analizând problema în raport cu eternitatea, înseamnă că există repetiție. Viața trebuie să se repete, nu poate fi doar o singură viață. Încercați să înțelegeți proiectul vieții. Nu îl veți putea înțelege dacă vă gândiți la o linie dreaptă, iar dacă vă gândiți la cercuri s-ar putea să vedeți că mintea nu poate cuprinde această idee. Tot ce este viu -

viața organică, oamenii ş.a.m.d. - trăieşte şi moare şi nu înțelegem că aceasta, într-un mod misterios, formează nişte cercuri: aceste cercuri sunt legate de alte cercuri şi, astfel, întregul proiect al vieții constituie rezultatul acestui proces. Fiecare lucru, fiecare mică entitate se învârte şi se învârte în cercul propriu, deoarece totul trebuie să continue să existe. Dacă ar apărea un gol, întreaga structură ar fi distrusă.
Î: Nu putem înțelege recurența, ea fiind în eternitate, deoarece ne lipseşte categoria de gândire necesară?
R: Da, dacă vrei. *Noi* nu o putem vizualiza, dar centri noştri superiori pot. Dacă lucrăm, vom fi capabili să ne gândim la recurență, dar numai cu ajutorul centrilor superiori - nu cu mintea noastră obişnuită. Dar înainte de asta trebuie să ne asigurăm că centrii noştri obişnuiți fac tot ce pot deoarece, în prezent, nu folosim centrii noştrii obişnuiți la întreaga lor capacitatate. Înainte de a ne putea aştepta să trecem în centrii superiori, trebuie să învățăm să folosim pe deplin toate părțile centrilor obişnuiți şi nu doar părțile lor mecanice.

Ideea de recurență ar putea conține multe erori foarte evidente dar matematic este corectă şi, cu siguranță, este mai bună decât orice altă idee de această natură deoarece, fără ideea de recurență, nu ar mai exista trecut. Dacă nu există trecut, atunci, nu există prezent şi, dacă nu există prezent, atunci, noi unde suntem? Nu putem trăi într-o lume unde întreg prezentul dispare. Cu mult timp în urmă, am scris despre asta în *Tertium Organum*: atunci când călătorim cu trenul nu ne aşteptăm ca toate stațiile de care am trecut să dispară, iar cele în care ajungem să fie de abia construite; acestea au existat înainte de a veni noi şi vor fi acolo şi după ce am trecut de ele. Ştim că totul moare, deci trebuie să se nască din nou; totul este distrus, deci trebuie construit din nou; iar recurența este singura teorie care poate răspunde la aceste întrebări.
Î: Dacă întotdeauna orice moment coexistă, ce anume te face să simți că eşti în *acest* moment?
R: Limitările minții noastre. Sigur că ideea de timp paralel înseamnă eternitatea momentului, dar mintea noastră nu poate gândi în acest fel. Mintea noastră este o maşină foarte limitată. Trebuie să gândim în cel mai uşor mod posibil şi să nu pierdem din vedere acest lucru. Este mai uşor să ne gândim la repetiție decât la existența eternă a momentului. Trebuie să înțelegeți că mintea noastră nu poate formula corect despre lucruri, aşa cum sunt ele cu adevărat; putem avea numai formulări aproximative care sunt mai aproape de adevăr decât gândirea obişnuită. Atât este posibil. Mintea noastră şi limbajul nostru sunt instrumente foarte greoaie şi avem de-a face cu materii foarte subtile şi probleme subtile. În acelaşi timp, nu de dăm seama că simplificând lucrurile, imaginându-ne într-o lume tridimensională, facem ca această lume să fie inexistentă. Ne punem într-o situație imposibilă, deoarece dacă vom considera, de exemplu, viziunea obişnuită a trecutului care dispare şi a viitorului care încă nu există, atunci nimic nu există. Aceasta este singura concluzie, logic posibilă, din această idee: fie nu există nimic, fie totul există - nu există a treia alternativă, ca să spunem aşa.
Î: Puteți să ne spuneți în ce măsură este posibil să scăpăm de recurență?

R: Faci aceeaşi greşeală pe care o fac multe doctrine. Acestea încep să se gândească la scăpare înainte de a fi sigure de teorie. Mai întâi trebuie să ştii că recurenţa există cu adevărat, prin faptul că îţi aminteşti ceva, nu teoretic. Apoi trebuie să ajungi să fii obosit, plictisit de ea. Numai atunci te poţi gândi la scăpare.
Î: Cum poţi fii sigur că exişti?
R: După cum am spus, prin faptul că îţi aminteşti ceva. Dacă îţi aminteşti că ai trăit înainte, cum a fost, ce s-a întâmplat, atunci vei şti. Dacă nu îţi aminteşti, nu poţi fi sigur. Teoria spune astfel: dacă îţi aminteşti de tine însuţi într-o viaţă, îţi vei aminti în viaţa următoare. Dacă eşti inconştient în această viaţă, nu îţi vei aminti. Aşadar mai întâi trebuie să devii conştient în această viaţă.
Î: Dacă poţi scăpa de legea recurenţei, vei continua să fii în acelaşi timp sau un om superior este capabil să scape în alt timp?
R: Nu, timpul nu are nimic de-a face aici. Timpul se referă doar la o viaţă. În afara unei vieţi timpul nu există - acolo puteţi vorbi de eternitate. Şi ce vrei să spui prin a scăpa? Există multe modalităţi diferite de a înţelege această idee. Cum poţi scăpa în afara timpului? Este parte din tine; este ca şi cum ai vrea să scapi de picioarele tale sau de capul tău. În acelaşi timp, ideea de evadare are o semnificaţie - ea înseamnă a scăpa de mecanicitate, a fi întotdeauna un singur "eu", a face ceea ce vrei. Există multe gradaţii în a scăpa, dar acesta este începutul. Abordezi acestă idee prea simplu. Încearcă să te gândeşti ce înseamnă a scăpa.
Î: Nu pot să împac ideea că trecutul se află undeva, viu cu adevărat, cu ideea că el vine înapoi.
R: Nu mai încerca să te gândeşti dacă este dificil. Renunţă. Din acest motiv trebuie să vorbim despre recurenţă mai simplificat; mintea noastră nu poate gândi în nici un alt mod. Această idee este de fapt pentru centrul mental superior, care poate gândi corect. Este aproape inutil să vorbim despre recurenţă deoarece ajungem la filosofie, dar există unele lucruri pe care le putem spune chiar cu conştinţele nostre actuale şi, acestea, se referă la faptul că, în legătură cu şcoala, ceva va rămâne. Chiar dacă este numai un început, vei reţine ceva. Nu poţi uita asta; poate îţi vei aminti mai devreme şi asta te va ajuta de la un ciclu la altul, aşa că dacă ai fost odată la şcoală, te poţi aştepta să întâlneşti o şcoală mai devreme, ceea ce poate fi util. Aşadar chiar prin apropierea de aceste idei noi am câştigat ceva. În orice caz, începem cu avantajele sistemului. Acesta este singurul aspect care este sigur; în rest totul depinde de lucrul nostru.
Î: Cum ar putea recurenţa să fie de folos omului?
R: Dacă începi să-ţi aminteşti şi să te schimbi, în loc să te învârţi de fiecare dată în acelaşi cerc; dacă începi să faci ceea ce vrei şi ce crezi că e mai bine, atunci este de folos. Dar dacă nu ştii despre ea, sau chiar dacă ştii dar nu faci nimic, atunci ea nu este nici de nici un folos. Atunci vom avea aceleaşi lucruri care vor repeta şi se vor repeta.

Lucrurile se repetă într-o viaţă, deci este suficient să-ţi aminteşti cum s-au întâmplat lucrurile ieri ca să poţi evita anumite lucruri mâine. Fiecare trăieşte

într-un cerc închis de întâmplări posibile - unei persoane i se întâmplă anumite lucruri, altei persoane alt fel de lucruri. Trebuie să-ţi cunoşti propriile întâmplări posibile şi, când le vei şti, vei putea evita multe lucruri.
Î: Dacă ai întâlnit sistemul într-o recurenţă, îl vei întâlni din nou în următoarea?
R: Depinde ce ai făcut cu sistemul. Ai putea întâlni sistemul şi să spui: 'Ce nonsens vorbesc aceşti oameni!' Depinde cât de mult efort faci. Dacă ai făcut eforturi ai putut dobândi ceva şi asta poate rămâne, dacă nu a fost în personalitatea de suprafaţă - dacă nu a fost formator doar.
Î: În fiecare recurenţă urmezi neapărat o anumită linie de acţiune?
R: După cum am spus, se presupune că toate tendinţele dobândite se vor repeta. O persoană dobândeşte tendinţa de a studia sau a fi interesat de anumite lucruri. Va fi din nou interesat de acestea. O alta dobândeşte tendinţa de a fugi de anumite lucruri. Atunci el va fugi din nou.
Î: Aceste tendinţe se întăresc?
R: Este posibil sau pot creşte într-o direcţie diferită. Nu există garanţie - până când nu ajugi la o acţiune conştientă, când există posibilitatea de a avea încredere în tine însuţi. Dacă am avea suficient material, am putea răspunde multor alte întrebări legate de acest subiect. De exemplu, de ce la copii apar tendinţe ciudate foarte diferite de condiţiile înconjurătoare, foarte străine de oamenii în mijlocul cărora ei trăiesc. Uneori aceste tendinţe sunt foarte puternice, schimbându-le viaţa şi făcându-i să meargă în direcţii total neaşteptate, când nu există nimic ereditar pentru a produce acest lucru. De aceea se întâmplă, în majoritatea cazurilor, ca părinţii să nu-şi înţeleagă copiii iar copiii să nu-şi înţeleagă părinţii. Niciodată nu se pot înţelege unii pe alţii îndeajuns sau corect. Sunt oameni complet diferiţi - străini unii faţă de alţii; s-a întâmplat ca ei să se întâlnească într-o anumită gară şi apoi, din nou, fiecare pleacă în altă direcţie.
Î: Când spuneţi să 'studiem copiii', la ce vă referiţi?
R: Tocmai asta este dificil. Observând tendinţele la scară mare, vei putea găsi lucruri total neaşteptate. Poţi spune că o tendinţă sau alta este rezultatul mediului înconjurător sau să găseşti un alt motiv şi, cu toate astea, la copii pot apărea tendinţe total neaşteptate, de la o vârstă foarte fragedă, nu mă refer la tendinţe accidentale ci la cele care vor continua de-a lungul vieţii. Conform acestei teorii, tendinţele pot fi dobândite într-o viaţă anterioară, în anii de maturitate, iar apoi, ele apar foarte devreme.
Î: Atunci, din punct de vedere al recurenţei, nu este posibil ca unele acţiuni importante pe care le-am făcut într-o viaţă precedentă să fie responsabile acum pentru tendinţele noastre?
R: Foarte posibil. Dar, mai este un aspect: munca aceasta nu a mai existat înainte. Este posibil să fi existat alt tip de muncă - pot fi multe feluri diferite - dar nu aceasta. Această muncă nu a mai existat înainte, sunt absolut sigur.
Î: Eu voiam să spun că mi se pare a fi o idee măreaţă la care să reflectezi, faptul că între acum şi momentul când vom muri avem de întreprins acţiuni hotărâtoare care vor construi tendinţele noastre pentru data următoare.

R: Desigur. În fiecare moment din viaţa noastră putem crea tendinţe de care este posibil să nu putem scăpa în următoarele zece vieţi. Din acest motiv, în literatura indiană întotdeauna se subliniază acest punct. Poate fi spus sub formă de poveste, dar principiul este acelaşi.
Î: Aţi spus că munca aceasta nu a apărut mai înainte. Asta înseamnă şi că ea nu va mai apărea din nou?
R: Nu există garanţii. Pentru tine, va depinde de tine. Cu siguranţă, un lucru poate fi sigur - nu se va desfăşura la fel. Poate vor fi grupuri şi şcoli, dar nu la fel şi nu în acelaşi timp. Lucrul este singurul aspect care nu se află sub legea recurenţei, altfel nu ar mai fi lucru. Dacă este câtuşi de puţin conştient, nu se poate întoarce în aceeaşi formă. Dacă luăm această muncă particulară, multe aspecte din ea se pot întâmpla foarte diferit. De exemplu, ce s-a întâmplat acum ar putea începe cu douăzeci de ani mai devreme.
Î: Dacă şcolile nu se întorc în acelaşi fel, înseamnă că o persoană poate întâlni o anumită şcoală doar într-o viaţă?
R: Nu, asta introduce o altă idee. Este chiar mai simplu. Recurenţa, dacă există, este mecanică şi se bazează pe mecanicitate. O şcoală nu poate fi mecanică, deci trebuie să se afle sub legi diferite, chiar dacă este o şcoală elementară. Dacă o şcoală a existat odată într-o formă, data viitoare s-ar putea să nu fie în acelaşi loc, sau în acelaşi timp sau în aceeaşi formă. Este imposibil de spus în ce fel se va schimba, dar nu poate fi aceeaşi, altfel ar fi mecanică şi, dacă este mecanică, atunci nu este o şcoală.
Î: Atunci înseamnă că o persoană care a întâlnit o şcoală, s-ar putea să nu o găsească data viitoare?
R: S-ar putea să găsească alta, mai bună, sau s-ar putea să nu găsească nimic. Tipul de şcoală pe care l-ai putea întâlni sau nu data viitoare depinde de multe motive necunoscute, dar numai ceea ce este complet pietrificat se poate repeta iar şi iar, fără nici o schimbare. Ceea ce est viu nu poate fi niciodată la fel. Te poţi baza că ceva ca Trafalgar Square se va întoarce, dar nu te poţi baza pe şcoli, din punctul de vedere al recurenţei.
Î: Atunci, din moment ce şcolile nu sunt mecanice, dacă ne întoarcem nu există nici o asigurare că vom mai găsi din nou acest sistem?
R: Da, nu există nici o asigurare, dar sunt multe aspecte aici. Este foarte adevărat că lucrurile nu se întorc exact în aceeaşi formă dar, în acelaşi timp, nu poţi pierde tot ce ai dobândit. Asta înseamnă că dacă pierzi o posibilitate poţi găsi o alta. Nu poţi pierde decât din vina ta, nu poate fi altceva de vină, deşi este necesar să înţelegi şi să-ţi aminteşti că posibilităţile nu sunt nelimitate. Într-un sens, există recurenţă sau cel puţin *este posibil* să existe dar, aşa cum am spus, nu poate exista recurenţă 'eternă', în sensul literal al cuvântului, pentru orice, fie ceva mare sau ceva mic. Există diferite manifestări şi ceea ce ne aşteptăm să fie etern este posibil să nu fie deloc etern. Fiecare are doar un număr limitat de şanse. Dacă oamenii duc o viaţă obişnuită şi nu acumulează influenţe corecte, nu formează un centru magnetic şi atunci, după un timp, ei pierd chiar şi posibilitatea de a forma unul. Pot pieri, deoarece competiţia este

mare... Sunt multe aspecte despre care nu ştim nimic, dar primul lucru care trebuie înţeles este faptul că recurenţa nu este eternă.

Văd, din întrebările oamenilor, că unii dintre ei nu-şi dau seama cât de rară este posibilitatea de dezvoltare şi cât de mulţi oameni există care nu ajung niciodată la ea. Nu-şi dau seama nici cât de multe pericole, fie ele exterioare sau interioare, înconjoară această posibilitate. Cât despre şansele de a întâlni şcoala din nou, am simţit că oamenii erau chiar surprinşi că s-ar putea să nu o întâlnească, că această posibilitate s-ar putea să nu se afle aici pentru totdeauna. De fapt, tot ce se referă la şcoli este menit să se afle în afara legilor obişnuite, astfel încât nimic să nu se întâmple conform aşteptărilor. Asta nu înseamnă că nu vor exista alte posibilităţi, dar trebuie să fii pregătit pentru acestea. Şcoala nu poate fugi de tine; singura persoană care poate fugi eşti tu însuţi, dar trebuie să fii gata să o întâlneşti, trebuie să te pregăteşti, chiar dacă există zece mii de vieţi. Nu se întâmplă nimic de la sine. Dacă ceva vine de la sine, îl vei pierde. Poţi obţine numai atât de mult pentru cât eşti pregătit şi nu poţi fi pregătit decât prin propriile eforturi. În această muncă nu există garanţii. Nu primeşti grade pentru lungimea timpului petrecut în lucru. În fiecare zi ai un examen şi în fiecare zi poţi fie să-l treci, fie să nu reuşeşti.

Î: Deoarece este atât de rar şi dificil să întâlneşti o şcoală, mi-e foarte frică că te-ai putea întoarce în condiţii care vor face ca aceast fapt să fie imposibil.

R: Cred că sunt foarte puţine şanse deoarece, dacă ţinem cont de această teorie a recurenţei, te vei naşte în aceleaşi circumstanţe, acelaşi timp, aceeaşi perioadă. Chiar dacă, din anumite motive, lucrurile nu se vor repeta exact, vei găsi altceva, în special dacă îţi aminteşti ceva din viaţa ta trecută. În orice caz, sunt mai multe şanse decât în cazul în care nu ai fi ştiut nimic.

Î: Este adevărat că nici unul dintre noi nu a mai întâlnit acest sistem înainte?

R: Cred că este foarte adevărat. Dar este posibil să fi întâlnit ceva similar. Totuşi, faptul că eu cred astfel nu va însemna ceva pentru tine; trebuie să descoperi singur de ce gândesc eu astfel.

Î: Există vreo siguranţă că dacă începi să lucrezi într-o viaţă, vei putea continua după aceea?

R: Din nou, teoretic vorbind, vei începe din acelaşi loc unde ai rămas. Cu cât vei obţine mai mult acum, cu atât mai uşor va fi să începi. Este la fel ca atunci când faci comparaţia de la o zi la alta: relaţia este aceeaşi. De exemplu, începi să înveţi ceva astăzi şi mâine continui - nu este nevoie să o iei iar de la început. Dar dacă doar te prefaci că înveţi, dacă te uiţi la carte şi de fapt visezi, data următoare va trebui să o iei de fapt de la început.

Î: Schimbarea de fiinţă produsă acum va face să crească centrul magnetic data viitoare?

R: O, nu, centrul magnetic trebuie construit în personalitate, aşa că data viitoare va trebui să-l construişti din nou. Nu este posibil să-l primeşti gata construit din viaţa trecută.

Î: Este posibil ca o tendinţă dintr-o recurenţă să devină un obicei in următoarea?

R: Depinde de tendinţă. Dacă este mecanică, va deveni un obicei. Dacă este conştientă, nu poate deveni un obicei, deoarece sunt două lucruri diferite.
Î: Uitându-mă înapoi la viaţa mea, pot vedea anumite momente de răscruce în care au fost luate anumite decizii care cred că au fost greşite. Aş putea face ceva anume în această recurenţă, pentru a nu repeta aceleaşi greşeli în următoarea?
R: Într-o anumită măsură; totul este într-o anumită măsură. Dacă privim înapoi, am putea găsi momente pe care să le numim de răscruce. Dacă nu le studiem, am putea greşi şi lua drept răscruci puncte care nu erau realmente de răscruce şi, astfel, să nu observăm răscrucile reale. Te poţi gândi, poţi face schimbări acum în privinţa acelor puncte şi, dacă este ceva suficient de profund, îţi vei aminti; dacă nu este ceva prea profund, *ţi-ai putea* aminti. În orice caz sunt şanse ca, în timp, să nu mai faci din nou la fel, deoarece această problemă de a o lua în mod inevitabil într-o direcţie sau alta poate deveni mai inevitabilă sau mai puţin inevitabilă.
Î: Dacă putem percepe aceste momente de răscruce, le putem folosi?
R: Nu se pune problema de a le folosi. Problema este de a le studia în trecut, nu în viitor. Nu ştim destul ca să ne gândim la 'a face'. Numai gândirea formatoare începe întotdeauna cu ideea de 'a face'.
Î: Dacă facem o alegere, cum poate aceasta afecta recurenţa?
R: Recurenţa nu poate fi afectată direct. Conform ideii de recurenţă, nu se schimbă nimic, numai *tu* te schimbi. Dacă tu te schimbi, atunci multe lucruri se pot schimba în recurenţă. Multe idei şi lucruri pot trece de la o viaţă la alta în acest fel. De exemplu, cineva a întrebat ce poţi obţine de la ideea de recurenţă. Dacă vei cunoaşte această idee din punct de vedere intelectual şi ea va deveni parte a esenţei tale, adică parte din atitudinea ta generală faţă de viaţă, atunci nu o vei uita şi ar fi un avantaj să o cunoşti mai devreme în viaţa următoare.
Î: Este corect să gândim că nu putem continua să trăim la infinit, adică să murim şi să ne naştem din nou?
R: Foarte corect. Oamenii cu o viaţă foarte mecanică au o perioadă mai lungă, iar oamenii care devin conştienţi au o perioadă mai scurtă; aceasta este singura diferenţă. Pare foarte nedrept dar, în acelaşi timp, oamenii mecanici pot fi antrenaţi în nişte circumstanţe foarte neplăcute. Să presupunem că, printr-un accident exterior legat de evenimentele istorice, cum ar fi războaiele sau ceva de acest gen, cineva moare foarte tânăr şi continuă să moară tânăr de fiecare dată, atunci numai o combinaţie de circumstanţe cu totul excepţională va putea aduce o schimbare în cazul său.
Î: În cazul în care o întâmplare îţi afectează întreaga viaţă, se va întoarce?
R: Da, se poate repeta acelaşi fel de întâmplare. Nu trebuie să uiţi că noi vorbim despre o teorie, dar o teorie poate fi mai bună sau mai rea, mai aproape sau mai departe de faptele posibile.

În viaţa mecanică, nici măcar ceea ce se întâmplă efectiv nu produce vreo modificare practică. Lucrurile devin importante numai dacă un om începe să se trezească. Din acest moment lucrurile devin serioase. Aşadar tu întrebi despre recurenţa mecanică sau despre începutul trezirii?

Î: Aveam în minte posibilitatea de a întâlni o şcoală data următoare.
R: După cum am spus, şcolile sunt mai libere de recurenţă în comparaţie cu lucrurile din viaţă. Este posibil ca multe aspecte să se repete exact cum sunt acum, iar altele se pot schimba. Este ca atunci când călătoreşti şi vezi diferite lucruri: oameni, copaci, autobuze, autoturisme, case, felinare; unele lucruri stau pe loc, altele se mişcă. Războaiele, revoluţiile şi alte asemenea lucruri sunt ca felinarele, dar lucrurile conştiente sunt ca luminile de la maşinile care trec. Dacă ieşi afară, vei vedea întotdeauna aceleaşi felinare dar, probabil, nu vei vedea aceleaşi maşini.
Î: O ocazie nu apare niciodată a doua oară?
R: Nu aceeaşi ocazie, ar fi o pierdere de vreme. Când oamenii întâlnesc anumite ocazii, ei devin responsabili pentru energia cheltuită cu ei. Dacă nu o folosesc, aceasta nu se va întoarce. Felinarele stau fixe; maşinile nu stau, ele nu sunt făcute pentru a sta nemişcate ci pentru a se mişca. Este util să gândeşti că aceleaşi ocazii poate nu se vor întoarce data viitoare. Ne aşteptăm ca lucrurile să fie la fel, dar este posibil să fie diferite. Poate depinde de alţi oameni; alţi oameni pot începe mai devreme. De exemplu, am început aceste prelegeri în Anglia în 1921, dar data următoare le-aş putea începe în 1900. Tu vei fi pregătit numai pentru 1921, dar în 1921 s-ar putea să nu mai fie o ocazie pentru tine. Acestea nu trebuie luate literal; este doar un exemplu la care te poţi gândi.
Î: Este greu să te gândeşti la pregătirea pentru a întâlni sistemul mai devreme.
R: Nu poţi pregăti nimic. Doar să-ţi aduci aminte de tine însuţi şi, atunci, îţi vei aminti data viitoare. Întreaga dificultate stă în emoţiile negative; ne plac atât de mult încât nu ne mai interesează nimic altceva.
Î: Punctul de început este acelaşi pentru toţi sau avem puncte de început diferite?
R: Foarte, foarte diferite; oamenii încep la diferite niveluri. Nu ne cunoaştem istoria, în sensul vieţilor trecute. Unii oameni au lucrat deja, deşi este imposibil de spus sub ce formă. Unii oameni încep, în timp ce alţii au deja multe eforturi în urma lor, deci fiecare începe altfel. Dar, în şcoală, toţi trebuie să treacă prin aceleaşi lucruri şi, uneori, pentru oamenii care au mai multă substanţă este mai greu decât pentru oamenii care au mai puţină. Este foarte diferit pentru fiecare. Unii oameni, pentru un timp, nu pot fi responsabili, iar alţii pot fi. Unii pot lucra cu oameni noi, alţii trebuie numai să asculte ce se spune, pentru mult timp.
Î: Este practic să te gândeşti la evenimentele vieţii tale atunci când încerci să-ţi aminteşti de tine însuţi, în vederea fixării lor pentru recurenţa următoare?
R: Nu, nu este practic. Mai întâi, după cum am spus deja de multe ori, este necesar să fii sigur de recurenţa viitoare; apoi, este necesar să fii sigur că îţi aminеşti de tine însuţi. Dacă o iei aşa cum ai prezentat tu, doar se va transforma în imaginaţie. Dar dacă încerci mai întâi să-ţi aminteşti de tine însuţi, fără să adaugi nimic şi apoi, când vei putea, să încerci să-ţi aminteşti şi viaţa trecută - aminteşte-ţi că am vorbit despre încercarea de a găsi momente

de răscruce - atunci, în combinație, va fi foarte util. Doar să nu te gândești că poți deja să faci asta, deoarece nu poți.

Poți încerca în multe feluri să te gândești la propria viață în patru dimensiuni. Acum, putem să abordăm acest subiect doar psihologic, în legătură cu propria noastră viață. Să presupunem că te duci cu zece ani în urmă și vezi că-ți amintești foarte bine anumite momente. Apoi imaginează-ți că știi tot ce se va întâmpla, că trebuie să trăiești totul din nou, știind deja tot - să trăiești toate greșelile, toate nonsensurile și așa mai departe. Atunci vei avea o viziune diferită a întregii circumstanțe. Totul se află acum în tine, dacă îți studiezi viața mergând înapoi și apoi, din nou, înainte. Folosind imaginația, vei face aceasta conștient. Dar nu trebuie să încerci să schimbi ceva. Atunci vei retrăi acești zece ani și vei vedea că totul se întâmplă la fel ca înainte și, în același timp, vei ști că totul urmează să se întâmple la fel.

Î: Cum îți poți aminti suficient de bine?

R: Este necesar să găsești momente pe care ți le amintești bine. Unii oameni își amintesc mai bine decât alții. Dar va fi deosebit de util pentru oamenii care nu își amintesc bine, deoarece toată viața trebuie să fie absolut clară. Aceasta este o cameră de disecție; numai că în camerele de disecție obișnuite au de-a face cu corpuri moarte, pe când aici nu poți avea de-a face cu alți oameni până când nu știi totul despre tine însuți.

Î: Ce faci când ajungi la un moment despre care ai uitat ce s-a întâmplat?

R: În noi există amintirea a absolut orice, dar poate fi ceea ce se poate numi 'sperietură'. Totuși, dacă insiști, atunci, puțin câte puțin, lucrurile vor apărea și vei vedea că te poți gândi la cuvinte, stări, sentimente și oameni. Asta arată că psihologia nu poate fi studiată separat de tine însuți. Studiindu-ți întreaga viață vei avea un întreg muzeu în fața ta.

Î: Ați spus acum câteva minute că cineva va continua de unde a rămas în altă viață. Asta înseamnă că dacă devii om nr. 4 în această viață, te vei naște ca om nr. 4 în următoarea?

R: Asta nu știu. Cred că este mai bine să spunem că va fi mai ușor să devii om nr. 4. Vezi, odată cu o schimbare majoră de ființă, ca aceea de a trece de la un nivel la altul, vei intra sub multe legi noi. Cum se întâmplă asta, nu știu. Putem vorbi doar despre propria noastră situație pentru că pe *aceasta* o știm și, comparativ, putem spune că ne așteptăm la schimbări minore - mai multă cunoaștere, mai multă conștiență și, cu puțin noroc, puțin mai multă conștiință sau foame de conștiință. Dar nu putem vorbi despre schimbări mari, cum ar fi să trecem de la un nivel la alt nivel. Totuși, chiar și o ușoară schimbare este o schimbare și este bine să ne gândim la schimbări mici pe care le putem măsura.

Vedeți, în legătură cu toate aceste întrebări, este foarte util să ne dăm seama *ce* putem ști. Aceste întrebări sunt puse ca și cum am putea ști răspunsurile, dar numai cinci minute de gândire ar arăta că nu putem ști deoarece, dacă am fi putut, probabil am fi avut demult răspunsurile. Pentru a putea răspunde acestor întrebări practic este necesar să avem un instrument mai bun; dacă am fi putut folosi acest instrument, cu o cuprindere mai largă, poate am fi avut răspunsuri concrete, dar nu cu mintea obișnuită pe care o avem acum.

Î: Nu înţeleg legătura dintre schimbarea stării şi schimbarea circumstanţelor.
R: Sunt diferite. Circumstanţele se schimbă de la sine iar starea se schimbă numai ca rezultat al lucrului şi, apoi, multe cauze ce pot determina schimbarea stării nu depind de circumstanţe. Trebuie înţeles cum se întâmplă lucrurile. Este util să te gândeşti la aceste lucruri dar este uşor să greşeşti. O greşeală este părerea că lucrurile ar putea fi altfel. Asta este adevărat numai în ceea ce ne priveşte. Toate cauzele care guvernează evenimentele exterioare mari au fost create cu mult timp în urmă şi acestea nu constituie de fapt subiectul nostru - nu avem timp să studiem în detaliu aceste lucruri. Dar trebuie să ne studiem pe noi înşine în detaliu.
Î: Dacă o persoană încetează să se mai nască în perioada lui specifică, ce se întâmplă cu toate celelalte vieţi cu care el este în contact?
R: Asta este una dintre problemele foarte greu de înţeles. Pe cât putem vedea în această teorie, nu poţi înceta să te naşti dintr-o dată. A te naşte este un proces ca oricare altul: te stingi puţin câte puţin, şi această stingere nu produce vreun efect major. Unii oameni se pot stinge, alţi oameni trebuie să rămână, cum ar fi oamenii legaţi de evenimente istorice şi lucruri de acest gen. Ei se află într-o poziţie dintre cele mai neplăcute, se tot învârtesc în cerc, şi majoritatea sunt complet morţi.
Î: Este imposibil pentru oamenii importanţi în mişcările istorice să scape de viaţă?
R: În majoritatea cazurilor este prea târziu pentru ei să mai scape; ei sunt deja morţi, aproape îşi pierd oasele pe drum, dar ei trebuie să existe şi să se revină. Acesta este unul dintre misterele vieţii - este guvernată de oameni morţi.
Î: Nu văd de ce marile figuri istorice sunt atât de importante încât trebuie să se întoarcă chiar dacă sunt morţi? N-ar fi mai uşor de găsit înlocuitori pentru ei?
R: Uşor pentru cine? Evident, ei răspund anumitor condiţii şi, astfel, continuă să se învârtă în acelaşi fel, chiar dacă mor iar oamenii îi iau drept fiinţe vii. Poate trăsătura lor principală este că sunt morţi pentru că, atunci, nu pot face greşeli - ei fac exact aceleaşi lucruri mereu şi mereu.
Î: Vorbiţi despre oameni morţi care se întorc, dar eu am crezut că esenţa nu poate muri.
R: Poate muri relativ, în sensul că nu se poate dezvolta. Mecanic, poate exista dar nu poate creşte şi, în timp, se poate numai deteriora. Esenţa poate muri în multe feluri diferite. Poate muri numai pentru această viaţă, sau poate muri complet. Poate muri complet numai ca rezultat al unei lungi perioade de acţiuni greşite, acţiuni împotriva conştiinţei. A ucide esenţa înseamnă a ucide conştiinţa. Sau poate muri în această viaţă şi să se nască din nou, întreagă şi nevătămată, în următoarea. De exemplu, poţi cădea în cap şi esenţa să moară, în sensul că nu se va dezvolta mai departe. Dar, în viaţa următoare, ea va trăi din nou. Deci când vorbim despre moartea esenţei, trebuie să ştim în ce caz ne referim, accidental sau intenţional.

Când ne gândim la viaţă, uităm că mulţi oameni sunt morţi şi că oamenii adormiţi cad cu uşurinţă sub influenţa oamenilor morţi.
Î: Majoritatea oamenilor sunt morţi?

R: Aceasta problemă s-a discutat mult în grupul nostru din St. Petersburg. Unii erau de părere că majoritatea oamenilor erau morţi, dar eu am fost împotrivă. Toţi sunt adormiţi, dar chiar şi în viaţă găseşti oameni plăcuţi care poate nu lucrează datorită lenii, lipsei ocaziei, sau altceva. Dar ei nu sunt morţi.
Î: Cum pot oamenii morţi să influenţeze oamenii adormiţi?
R: În comparaţie cu oamenii adormiţi, ei sunt foarte puternici, deoarece nu au conştiinţă şi ruşine. Ce face ca oamenii obişnuiţi să fie slabi? Conştiinţa şi ruşinea. Apoi, dacă oamenii sunt adormiţi li se poate întâmpla orice, pot să fie luaţi din paturile lor.

Toţi oamenii din viaţă sunt adormiţi, dar nu toţi sunt morţi - încă. În acelaşi timp, dacă nu poţi deloc să accepţi şi să foloseşti influenţa B, nu va fi nimic care să te împiedice să mori, mai devreme sau mai târziu. Influenţele B sunt trimise ca să împiedice oamenii să moară, chiar dacă ei sunt adormiţi. Dar dacă ei le resping, nu există nimic care să prevină moartea lor. Oamenii nu sunt egali în ceea ce priveşte evoluţia. Unii pot evolua, alţii nu pot. Fie că ei au pierdut posibilitatea de a evolua, fie că nu au făcut nimic să o merite.
Î: Există vreo diferenţă între clarviziune şi amintirea recurenţei?
R: Clarviziunea reală, spre diferenţă de descrierile fantastice, este o funcţie a centrului emoţional superior, ceea ce înseamnă o funcţie a omului nr. 5. Orice se află sub acest nivel este fie minciună, fie imaginaţie. Este foarte posibil să existe sclipiri al centrilor superiori, dar nu reprezintă ceva pe care te poţi baza şi nimeni nu le poate controla, cu excepţia omului nr. 5 - iar el trebuie să fie un om nr. 5 complet. Dacă un om se cristalizează şi devine aproape nr. 5, dar fără a fi fost om nr. 4, el nu este complet şi astfel nu poate folosi pe deplin aceste puteri. Dar dacă atingi a treia stare de conştienţă, această dezvoltare a conştienţei reprezintă funcţionarea centrului emoţional superior care are o viziune cu o cuprindere mai largă decât viziunea noastră obişnuită.
Î: Este posibil să ai vreo înţelegere a recurenţei fără să poţi pricepe aspecte legate de dimensiuni şi timpuri diferite?
R: Cred că este posibil să înţelegi, dar trebuie mai întâi să cădem de acord asupra termenilor. Ca teorie, aceasta include un aspect psihologic, un aspect matematic şi ceea ce am putea numi un aspect fizic şi eu cred că aspectul psihologic poate fi înţeles fără a înţelege neapărat ideea de dimensiuni şi spaţiu. În cele din urmă, nu aspectul matematic este important. Este doar o teorie despre viaţă care este, ca să zicem aşa, fundamentată matematic. Dar nu putem vorbi despre această teorie ca fiind în fapt.

Poate fi explicată altfel. Ideea de recurenţă poate fi legată de viaţa omenirii. Timpul individual se sfârşeşte şi intri în legătură cu viaţa unei entităţi mai mari - omenirea.

Semnificaţia este doar una singură: dacă omul rămâne mecanic, el se poate întoarce de zece mii de ori fără să aibă un profit. Existenţa recurenţei nu schimbă nimic de la sine. Dar dacă începi să lucrezi, semnificaţia este enormă; este singurul principiu care poate explica anumite lucruri. Dar, în sine, zece mii de vieţi sau o viaţă este acelaşi lucru.
Î: Toate evenimentele din istorie vin iarăşi, cum ar fi războaiele şi revoluţiile?

R: Acum vorbim despre recurența individuală; nu putem trece direct la evenimentele istorice. În același timp, putem spune că aceste lucruri se repetă. Ele sunt produse de forțe mecanice și oameni mecanici, așa că acei oameni de vor afla, exterior, în aceleași condiții ca înainte. Ceea ce trebuie înțeles este că dacă nimic nu se schimbă acum, atunci nimic nu se va schimba, din nou. Să presupunem că sunt câțiva oameni care își amintesc; ce pot ei să facă? Ceilalți nu-și amintesc, iar ei sunt mai siguri de opiniile lor și mai puțin înclinați să asculte de rațiune. Iar a-ți aminti de evenimente depinde de amintirea de sine. Dacă devii conștient acum, atunci dacă există o viață viitoare, îți vei aminti ce s-a întâmplat. Dacă nu vă puteți aminti de voi înșivă, cum v-ați putea aminti lucruri și evenimente?

Î: Înseamnă că situația evenimentelor mondiale va fi întotdeauna aceeași pentru mine?

R: Trebuie să înțelegi că fiecare lume, din punct de vedere al recurenței, este inclusă în altă lume. Situația se poate schimba în una dintre lumile mai mari și să afecteze lumea din interior. Există multe aspecte în legătură cu asta la care mintea noastră este incapabilă să se gândească în mod corect. Dacă am putea gândi mai sigur și mai clar, am vedea mai mult.

Mai este un lucru de adăugat în legătură cu lumile. Cât timp există Absolutul, trebuie să existe toate celelalte lucruri; ele nu au dreptul să moară. Chiar dacă mor, ele vor fi repetate mereu atât timp cât Absolutul există.

Dar totul este teorie. În sistem recurența nu este necesară. Poate fi interesantă și utilă; poți chiar să începi cu această idee, dar pentru a lucra asupra ta efectiv, nu este necesară. De aceea sistemul nu ne oferă această idee. A venit din afară, de la mine, din literatură. Se încadrează, nu contrazice sitemul, dar nu este necesară deoarece tot ce putem face, putem face doar în această viață. Dacă nu facem nimic în această viață, următoarea viață va fi la fel, sau vor fi mici diferențe dar nici o schimbare pozitivă. Dacă recurența există, nu o putem schimba. Un singur lucru doar putem schimba: putem încerca să ne trezim și să sperăm să rămânem treji. Dacă trebuie să ne întoarcem, nu putem evita. Suntem în tren, trenul merge undeva. Tot ce putem face este să petrecem timpul din tren diferit - să facem ceva util sau să-l petrecem total nefolositor.

INDEX